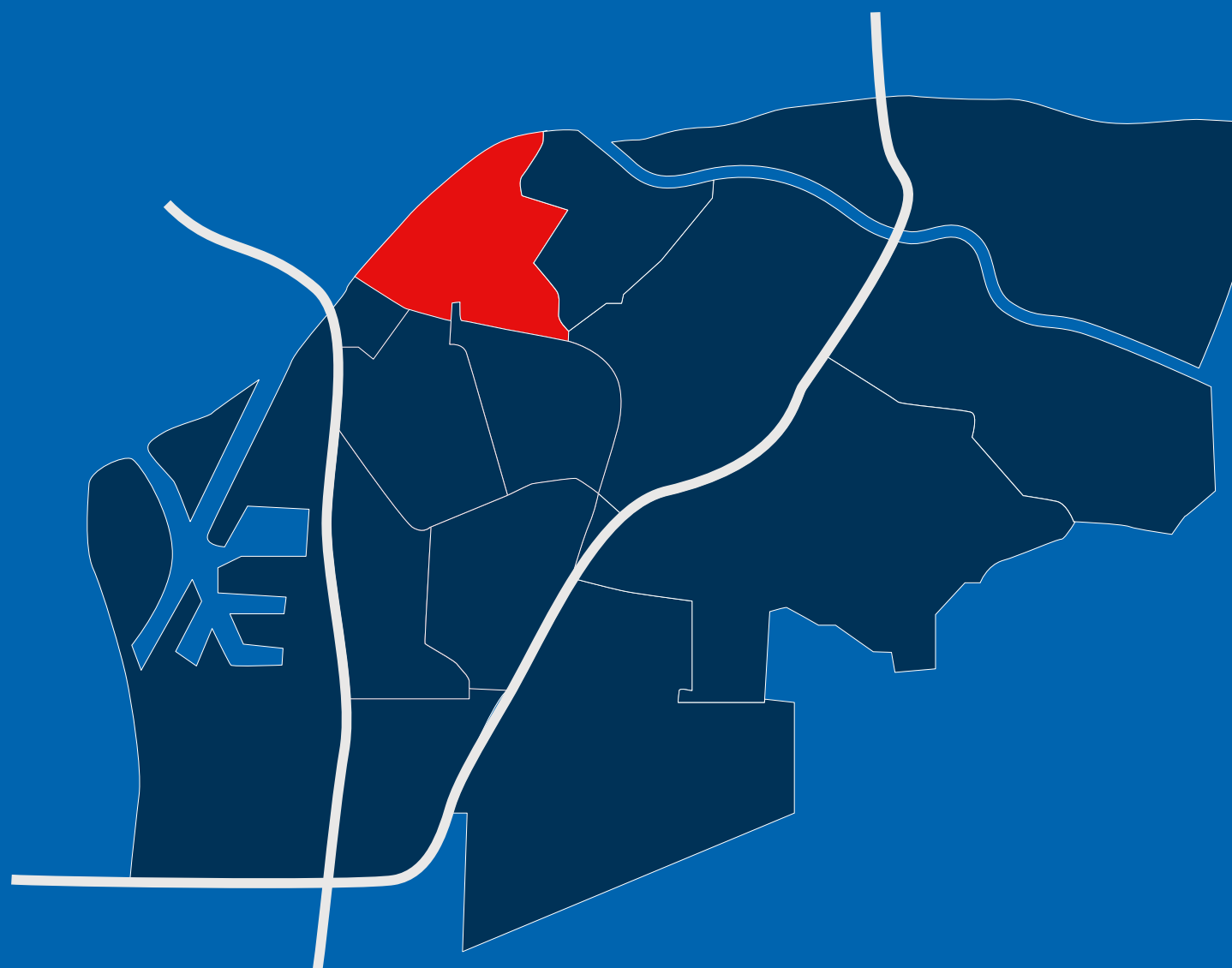

KENSCHETS

WIJK: BINNENSTAD

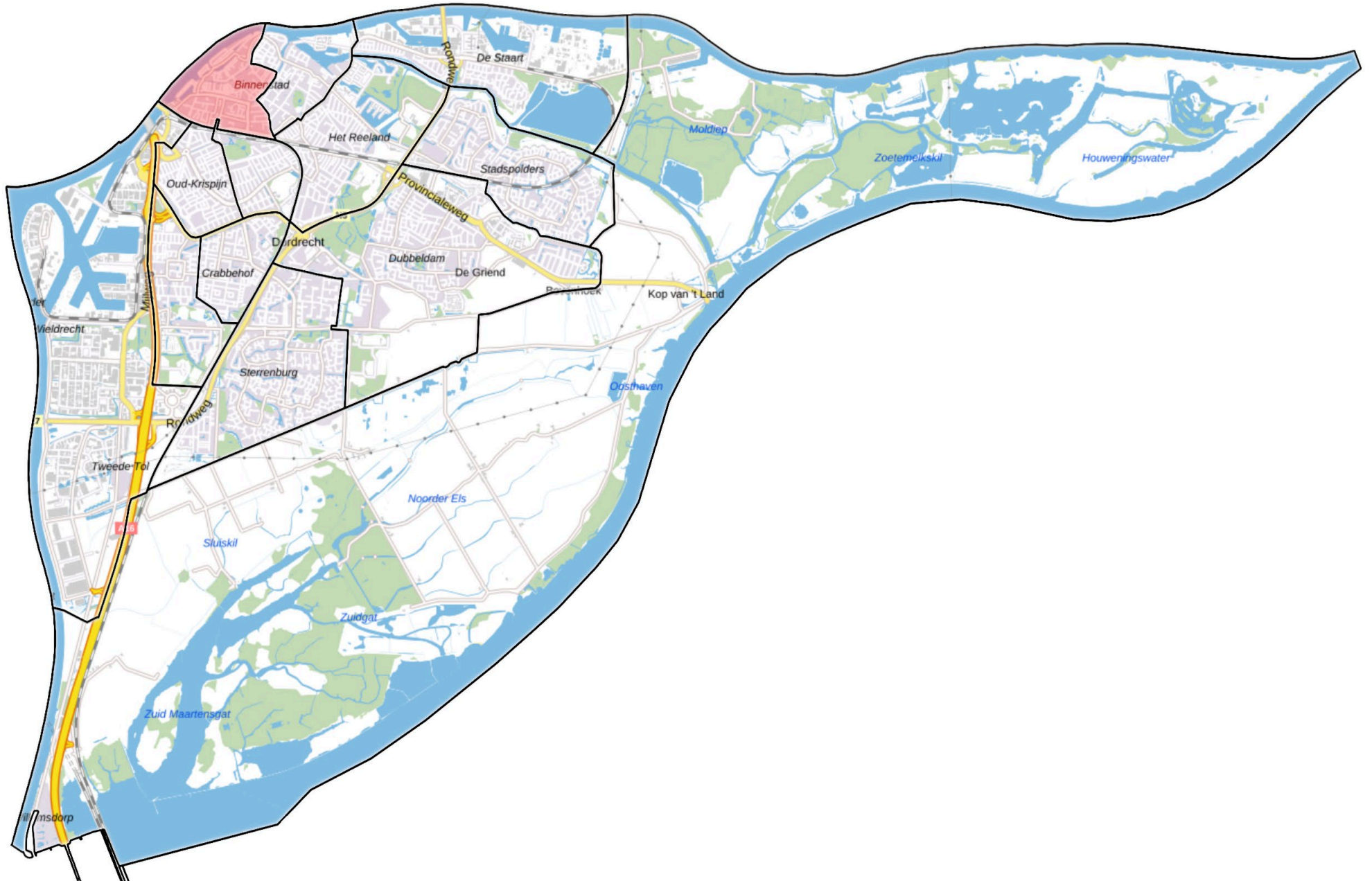
PLATTEGROND

De Binnenstad van Dordrecht, in de Nederlandse provincie Zuid-Holland, is het gebied binnen de Spuihaven, ook wel centrum of 'de stad' genoemd. De Spuihaven is de middeleeuwse stadsgracht die loopt van de Prinsenstraat in het zuiden tot aan de Noordendijk in het noorden. De Spuihaven mondt bij de Prinsenstraat uit in de Kalkhaven en bij de Noordendijk in de Riedijkshaven. Beide uiteinden van de gracht zijn afgesloten met een dam. De binnenstad is het oudste gedeelte van Dordrecht.

De binnenstad wordt grofweg in tweeën gedeeld door de Voorstraatshaven, de haven waaraan Dordrecht is ontstaan. De Voorstraatshaven was oorspronkelijk een veenstroompje dat in de Merwede uitmondde: de Thuredrith of Thuredrecht, door de eeuwen heen verbasterd tot Dordrecht.

In het centrum bevindt zich het belangrijkste winkel- en uitgaansgebied van Dordrecht. Het winkelgebied omvat grofweg het gebied tussen de Voorstraat - Spuistraat - Spuiboulevard - Statenplein. Op het Statenplein en in de Sisarijs- of Sarisgang wordt iedere vrij- en zaterdag de weekmarkt gehouden. Op het Scheffersplein (vernoemd naar Ary Scheffer, kunstschilder) bevinden zich verschillende uitgaansgelegenheden en in de zomermaanden wordt het plein bezet met terrassen. In de winter wordt er op dit plein een schaatsbaan aangelegd. De Voorstraat mag zich de langste winkelstraat van Nederland noemen met een lengte van 1200 meter.

De binnenstad van Dordrecht herbergt het middeleeuwse havengebied met bijna 1000 monumenten en eeuwenoude grachten.

BUURTEN

Voor dit onderzoeksrapport hebben we de wijk Stadspolders onder de loep genomen. Stadspolders besta

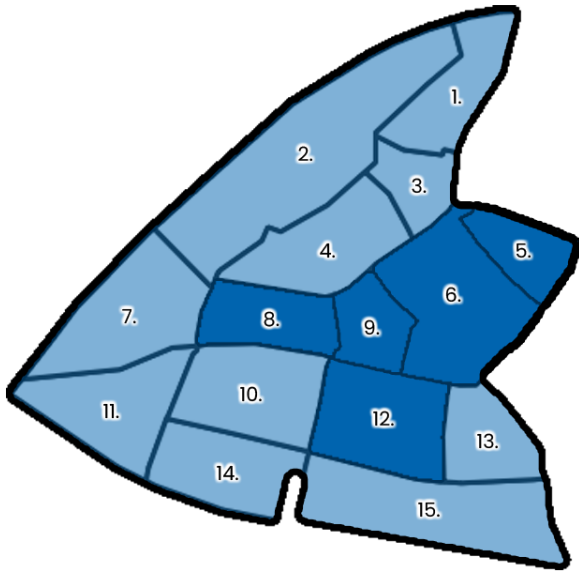
1. Wijnstraat en omgeving,
2. Nieuwe Haven en omgeving,
3. Grote Markt en omgeving,
4. Groenmarkt en omgeving,
5. Augustijnenkamp en omgeving,
6. Centrum,
7. Kalkhaven,
8. Boogjes en omgeving,
9. Lombard en omgeving,
10. Geldelozepad en omgeving,
11. Achterhakkers en omgeving,
12. Beverwijcksplein en omgeving,
13. Koningin Wilhelminastraat en omgeving,
14. Rozenhof en omgeving,
15. Burgemeester de Raadsingel en omgeving

Hoewel de volledige wijk bestaat uit 15 buurten, hebben we ervoor gekozen om ons in deze analyse te co kunnen bieden. De selectie van de buurten is gebaseerd op een combinatie van initiële data-analyses en naar de prestaties van de buurten ten opzichte van het gemiddelde van de stad, het gebied en de wijk. Bu betrokkenen uit de wijk, wat leidde tot de keuze voor de volgende drie buurten:

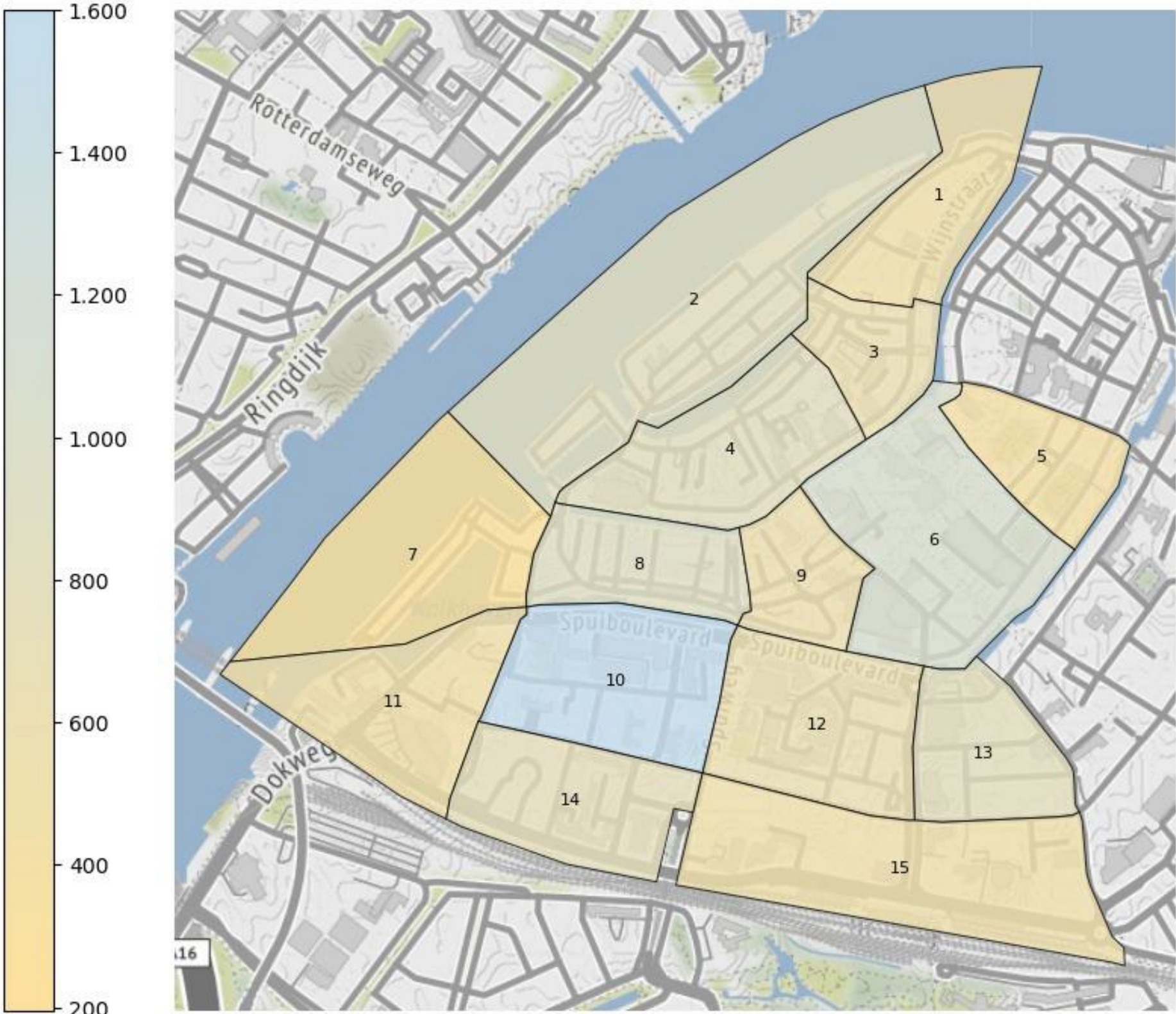
- Boogjes en omgeving
- Lombard en omgeving
- Centrum
- Augustijnenkamp en omgeving
- Beverwijcksplein en omgeving

Deze buurten vormen de focus van het verdere onderzoek en worden in dit rapport uitvoerig geanalyseerd

Binnenstad

1. Wijnstraat en omgeving
2. Nieuwe Haven en omgeving
3. Grote Markt en omgeving
4. Groenmarkt en omgeving
5. Augustijnenkamp en omgeving
6. Centrum
7. Kalkhaven
8. Boogjes en omgeving
9. Lombard en omgeving
10. Geldelozepad en omgeving
11. Achterhakkers en omgeving
12. Beverwijcksplein en omgeving
13. Koningin Wilhelminastraat en omgeving
14. Rozenhof en omgeving
15. Burgemeester de Raadsingel en omgeving

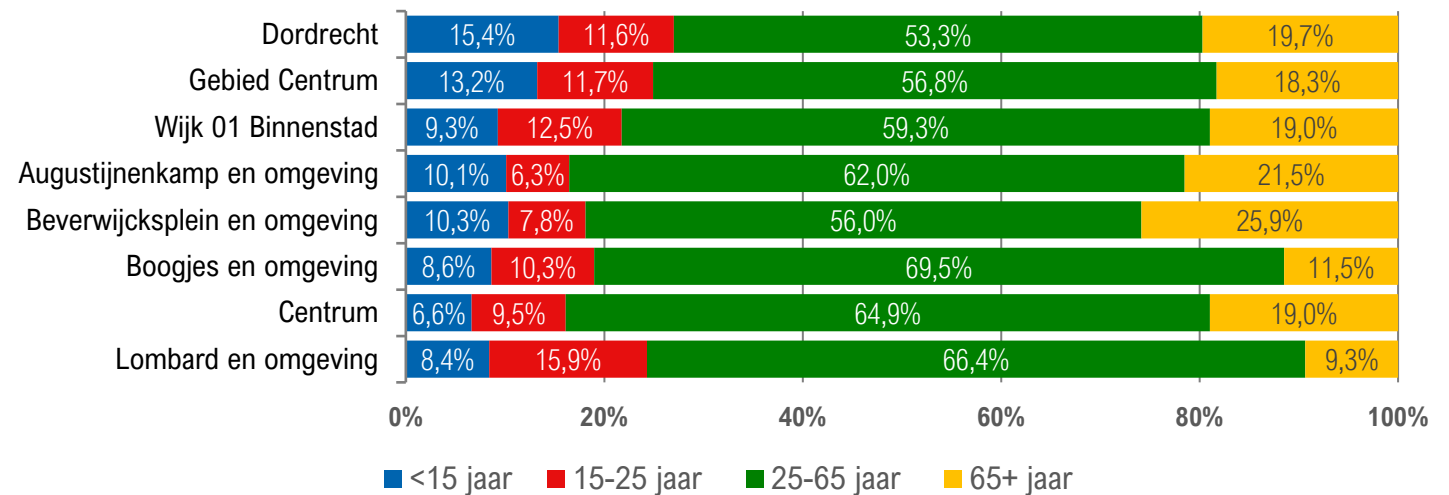
Kaart van de wijk Binnenstad met het aantal inwoners per buurt in 2023, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van Stamen & OSM.

INWONERS

AANTAL INWONERS

Gebied	Aantal Inwoners	Percentage
Dordrecht	121.430	100,00%
Gebied Centrum	35.205	28,99%
Wijk 01 Binnenstad	10.415	8,58%
Augustijnenkamp en omgeving	395	0,33%
Beverwijcksplein en omgeving	580	0,48%
Boogjes en omgeving	870	0,72%
Centrum	1.055	0,87%
Lombard en omgeving	535	0,44%

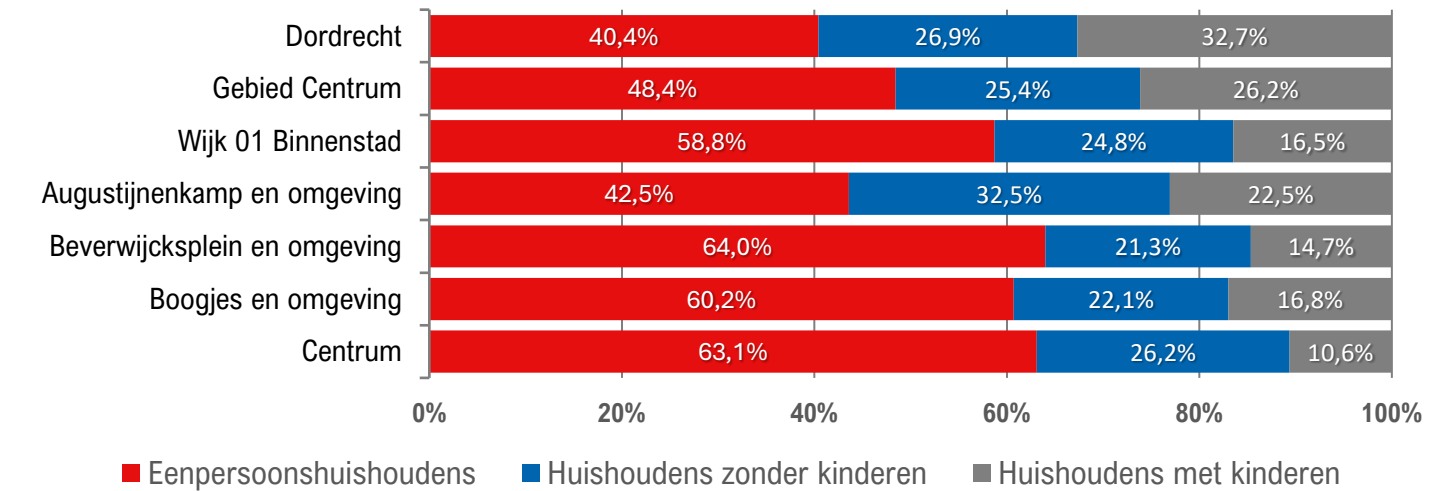
LEEFTIJD INWONERS

Wat valt op?

- De vijf nader geanalyseerde buurten betreffen 34% inwoners van de wijk Binnenstad.
- Het gaat grotendeels om 1 persoons huishoudens
- Augustijnenkamp e.o. en Beverwijcksplein e.o. heeft de meeste 65+ers.

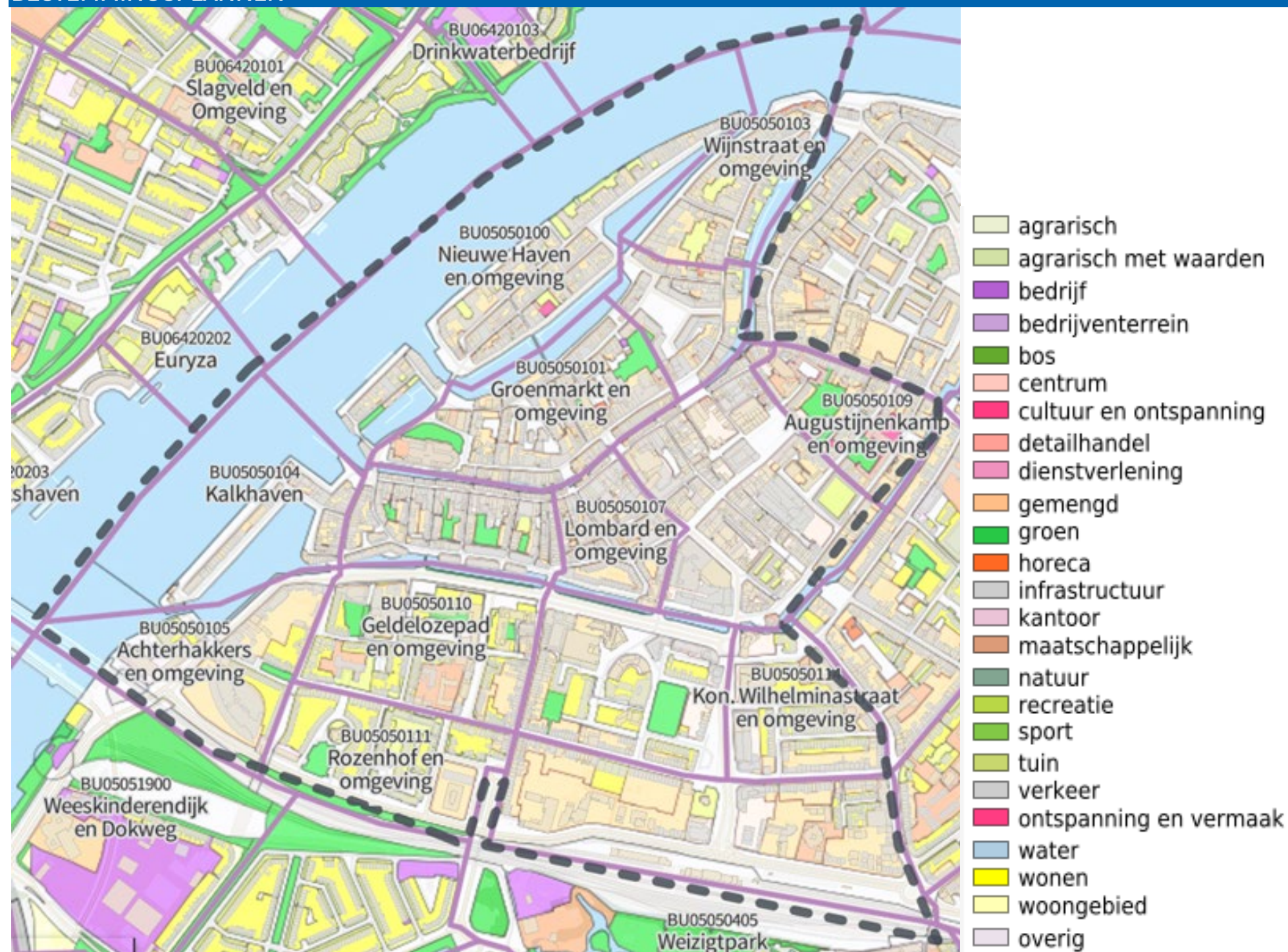
HUISHOUDSAMENSTELLING

HUISHOUDGROOTTE

Gebied	Gem. Huishoudensgrootte
Dordrecht	2,1
Gebied Centrum	1,9
Wijk 01 Binnenstad	1,6
Augustijnenkamp en omgeving	1,8
Beverwijcksplein en omgeving	1,5
Boogjes en omgeving	1,6
Centrum	1,5
Lombard en omgeving	1,6

BESTEMMINGSPLANNEN

Wat valt op?

- Weinig groen
- Bestemming wonen en gemengd vooral in de buurt 19e Eeuwse Schil en Noordflank.

LEEFTIJD VAN GEBOUWEN

Wat valt op?

- Het havengebied heeft de oudste woningen
- Hoe verder van de haven hoe nieuwer de woningen

GEBOUWEN (FUNCTIE EN SOORT)

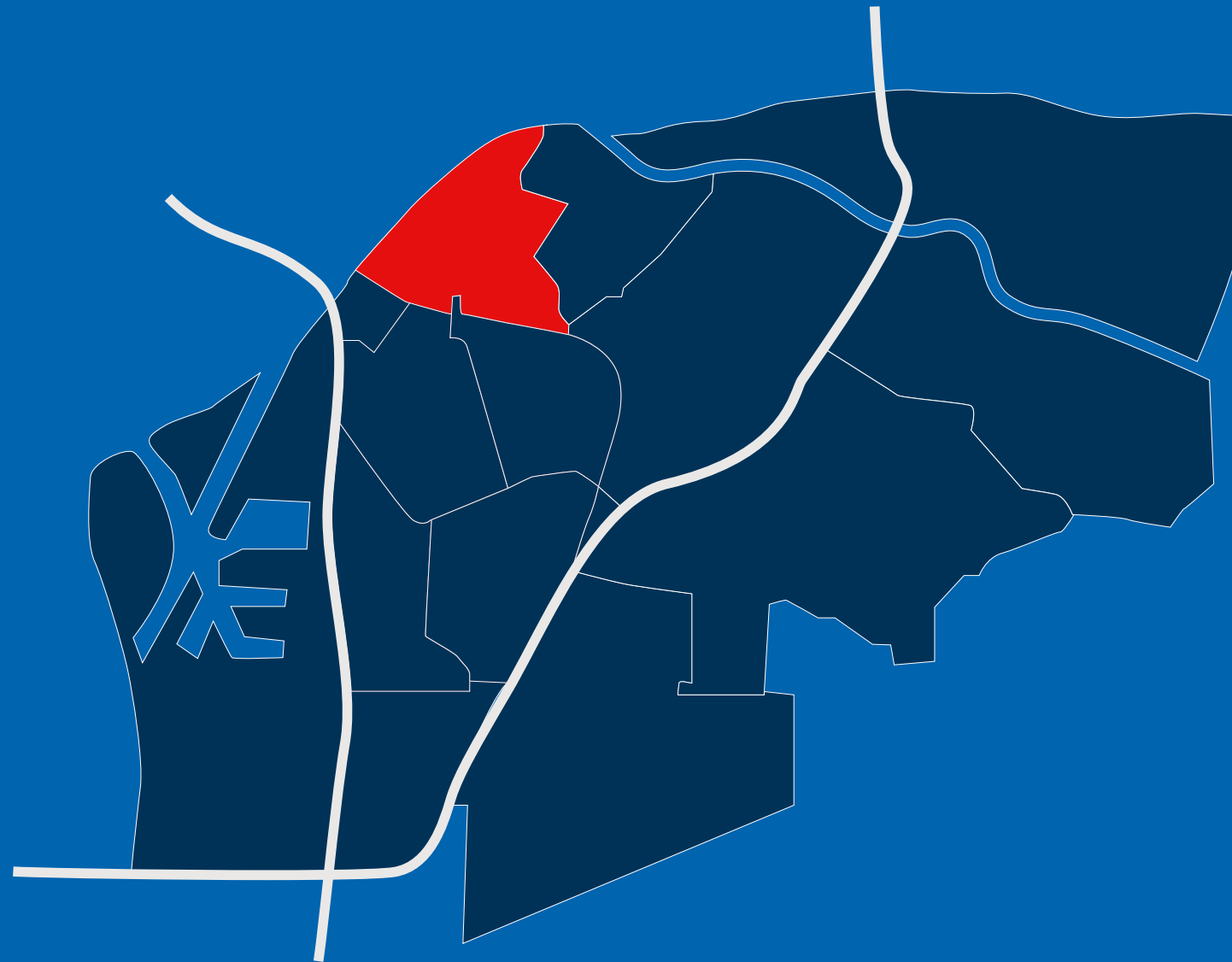

Indicatie woonfunctie	Pand
	Geen woonfunctie
	Verschillende functies(waaronder wonen)
	Uitsluitend woonfunctie

Wat valt op?

- Havengebied heeft vooral een woonfunctie
- Meer naar het Centrum (kernwinkelgebied) komen meer gemengde functies naar voren

DOEL: AANTREKKELIJKE STAD

ALGEMEEN

Aantrekkelijkheid van een stad bestaat (o.a.) uit drie bestanddelen:

1. De aantrekkelijkheid van de stad hangt sterk samen met de groene blauwe structuren van de stad. Deze moeten beschermd en versterkt worden.
2. Een aantrekkelijke leefomgeving wordt mede bereikt met hoogwaardige inrichting (KOR).
3. Met sterke sociale cohesie wordt minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering

IN HET DOEL BIODIVERS KOMT DIT VERDER TERUG GROENBLAUWE STAD

Groenblauw speelt in 2030 de hoofdrol in een aantrekkelijke openbare ruimte. In een aantrekkelijke stad zorgt de uitstraling van de openbare ruimte ervoor dat het er prettig wonen, werken en verblijven is. Men voelt zich thuis op het eiland van Dordrecht. Met zijn vele monumenten en het daar aanwezige groen en blauw is de historische binnenstad het visitekaartje van Dordrecht. Daarnaast is Dordrecht een stad met veel groen en water en dat wordt gewaardeerd door bewoners en bezoekers. Er wordt dan ook op ingezet op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig en waar mogelijk door groen omzoomd. Het groen is verzorgd, veilig, divers, toegankelijk en stimuleert gebruikswaarden. Ook wordt ingezet op structuren die bijdragen aan het positieve, vooruitstrevende, groenblauwe imago. Het Getijdenlandschap, de Dordtwijkzone, de historische dijklinten en het Killenlandschap zijn belangrijke structuren die herkenbaarheid geven aan het Eiland van Dordrecht. Overige groenblauwe structuren zijn op deze cultuurhistorische landschapsstructuren gebaseerd en maken de ontstaansgeschiedenis van het Eiland zichtbaar. Het groenblauwe netwerk wordt gekoesterd en verder versterkt. Lijnvormige landschapselementen zoals windsingels en cultuurhistorische lanen worden hiervoor in ere hersteld. Groenblauwe structuren worden met historische plekken verbonden. Het cultureel en landschappelijk groenblauw erfgoed wordt beschermd door belangrijke groenstructuren en -gebieden vast te leggen op kaart en hier beschermingsstatus aan te koppelen. Voor de vier cultuurhistorische landschapsstructuren worden gebiedsvisies uitgewerkt waarmee verbeteringen in inrichting en beheer kunnen worden doorgevoerd.

Een aantrekkelijke leefomgeving wordt ook bereikt met hoogwaardige inrichting. Dat betekent dat kwalitatief, bij de locatie passend materiaal wordt gebruikt en dat de juiste plant- en boomsoorten op de juiste plek worden geplant. Een hoogwaardige inrichting, vakkundig beheer en juist gebruik van de openbare ruimte zorgen samen voor een positieve beleving van de stad, wijk en buurt. Juist gebruik wordt gestimuleerd door via groen in te zetten op een sterke sociale cohesie. Over het algemeen wordt in wijken met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering. Groenblauwe waarden dragen bij aan versterking van de sociale cohesie (Onderzoek Wageningen Universiteit 'Zeven redenen om te investeren in een groene stad').

Hierdoor voelen bewoners zich veiliger in groene wijken. Naast meer groen en kwalitatief beter groen wordt sociale cohesie versterkt door inwoners meer te betrekken bij het groen. Zowel door inwoners te laten meedenken over inrichting en beheer, als door waar mogelijk gebruiksgroen, zoals groene verblijfsplaatsen, toe te passen. Naast een positieve beleving voor bewoners verhoogt groenblauw ook de aantrekkelijkheid van een gebied voor bedrijven en ondernemers. Groen en water verhogen de economische waarde. Huizen aan water- of natuurgebieden hebben een hogere waarde dan huizen die niet aan dergelijke gebieden grenzen. De aanwezigheid van groen en blauw in de buurt is steeds belangrijker voor een positief vestigingsklimaat. Dit is een interessant gegeven voor een groeiende en ambitieuze stad als Dordrecht en maakt de noodzaak helder om meer aandacht te schenken aan groen en blauw bij ruimtelijke ontwikkelingen.

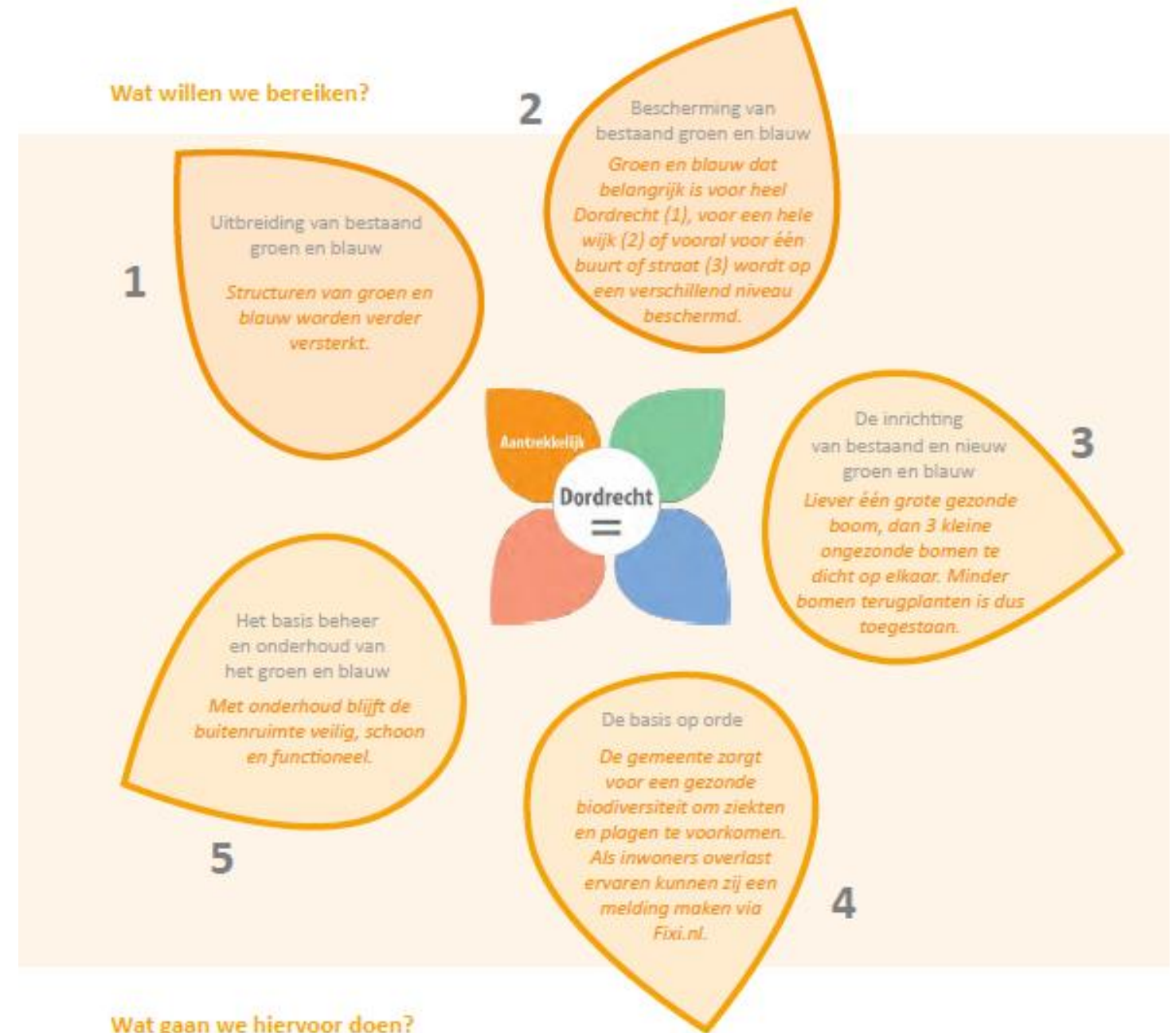
Wat valt op?

- De wijk Binnenstad wordt in het noordwesten begrensd door de rivier de Oude Maas.
- De aanwezigheid van duidelijke groenstructuren zijn voornamelijk beperkt tot 'buiten de kern'. Zoals groenstroken langs de Spuiboulevard en het spoor.
- De wens om in te zetten op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw komt nog onvoldoende tot uiting. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig maar nog onvoldoende door groen omzoomd.

Een aantrekkelijke stad

In 2030 is er meer aandacht voor groen en blauw in de buitenruimte. Dordtenaren vinden het groen en blauw belangrijk. Het karakter van Dordrecht wordt erdoor gevormd en door de aantrekkelijke aankleding van de buitenruimte gaan Dordtenaren graag naar buiten om elkaar te ontmoeten. Hierdoor wonen en werken mensen prettiger in Dordrecht.

Wat gaan we hiervoor doen?

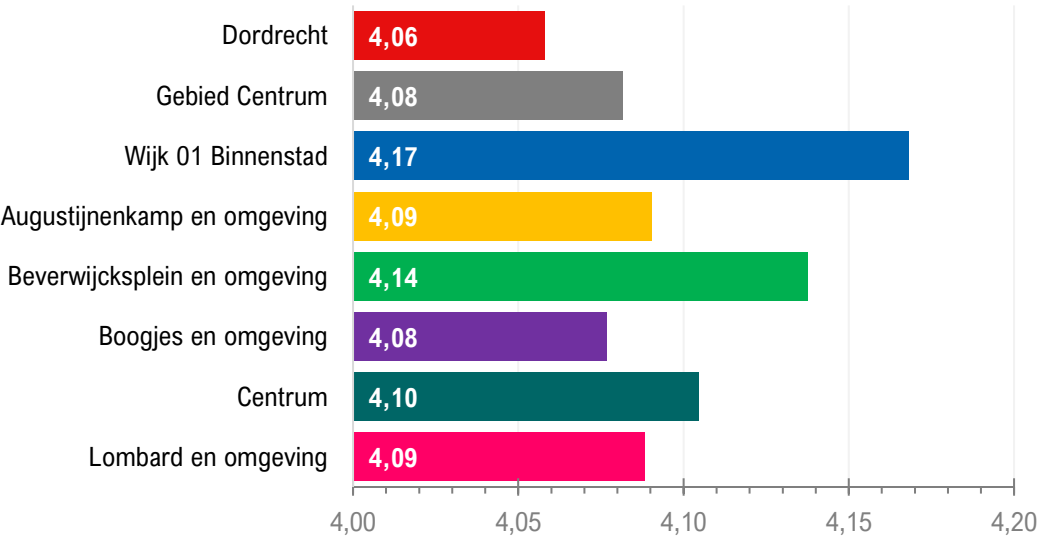
1.
 - Versterken dijklinten: Bomenstructuur Zeedijk
 - Nieuwe boomstructuren
2.
 - Bomenprogramma (boomstructuren, beleid en beheer)
 - Groenblauwe structuurkaart incl. beschermingsbeleid
 - Herschrijven Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte (KOR)
3.
 - Beleidsregel nieuwbouw en herstructurering
 - Herinrichting Weizigtpark
 - Herinrichting Wielwijpark
 - Samenstellen klankbordgroep om te betrekken bij grote projecten (die over meerdere vakgebieden gaan)
4.
 - Geen acties
5.
 - Actualiseren beheersysteem incl. uitdenken databeheer toekomst

LEEFBAARHEID – TOTAALSCORE

(Let op: om deze verschillen duidelijker in kaart te brengen, start de x-as niet bij 0. Een verschil van 0,13 is voor Dordrecht een afwijking van 1 standaarddeviatie.)

De Leefbaarometer bestaat uit vijf dimensies: woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast & onveiligheid. Het Nederlands gemiddelde is nul. De waarden kunnen variëren van 50 tot en met +50. Een waarde +9 t/m 9 (zoals in alle drie de wijken) betekent een ruim voldoende leefbaarheid;

Gemiddeld woont 1/8 van de huishoudens in Nederland in een buurt of wijk met een zwakke of onvoldoende leefbaarheid.

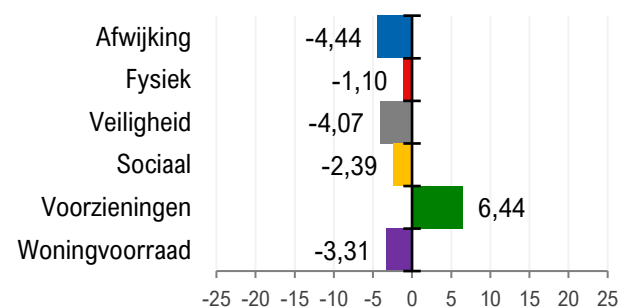
Wat valt op?

- De Binnenstad scoort boven het gemiddelde van Dordrecht en ook boven het Gebied Centrum dat op het gemiddelde van Dordrecht scoort.
- De buurten scoren boven het gemiddelde van Dordrecht en rond het gemiddelde van het gebied Centrum.
- Beverwijcksplein e.o. scoort van de geselecteerde buurten het hoogst.

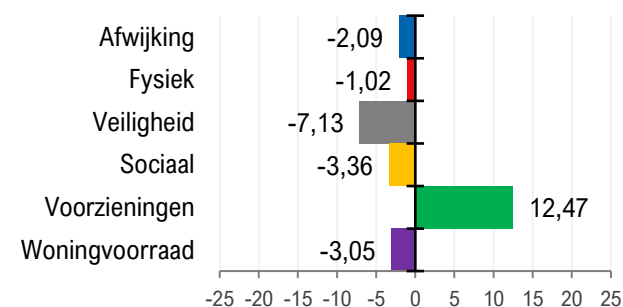

LEEFBAARHEID – BUURTSCORES

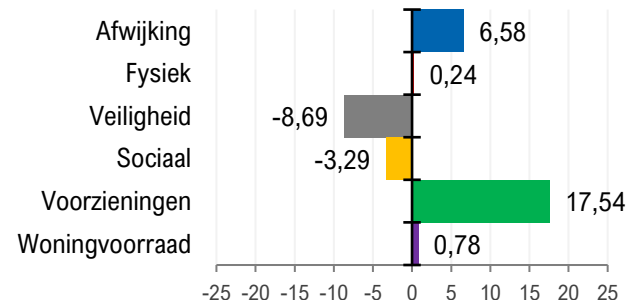
DORDRECHT

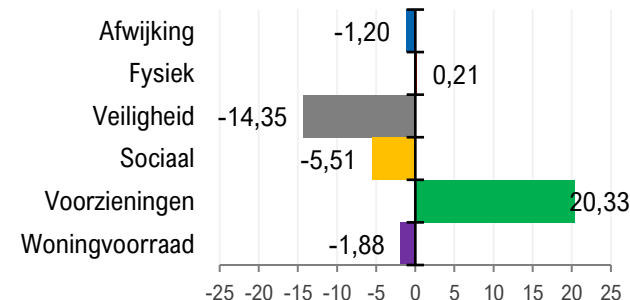
DORDRECHT CENTRUM

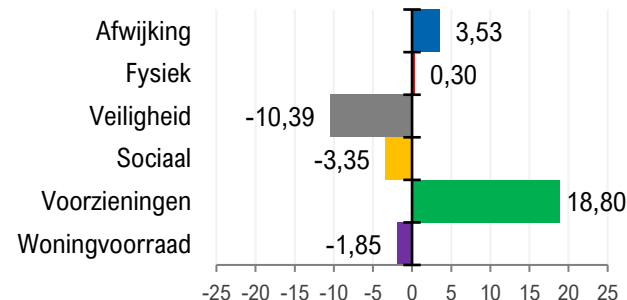
WIJK: BINNENSTAD

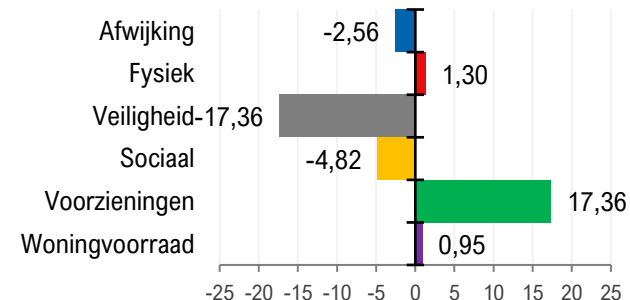
AUGUSTIJNENKAMP E.O.

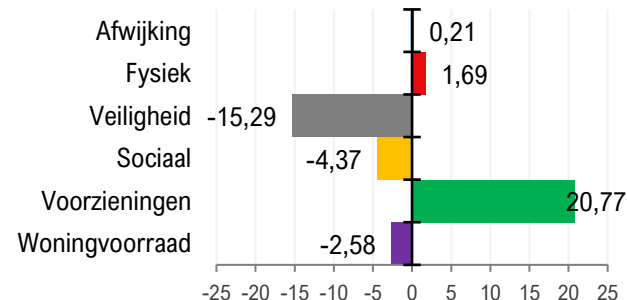
BEVERWIJCKSPLEIN E.O.

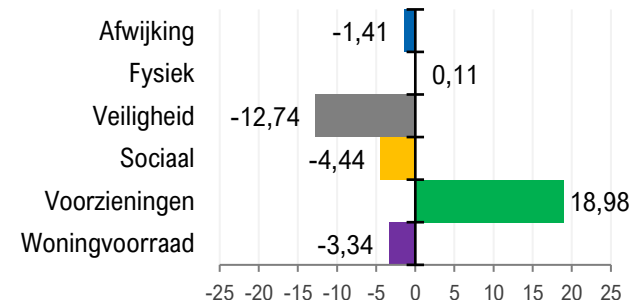
BOOGJES E.O.

CENTRUM

LOMBARD E.O.

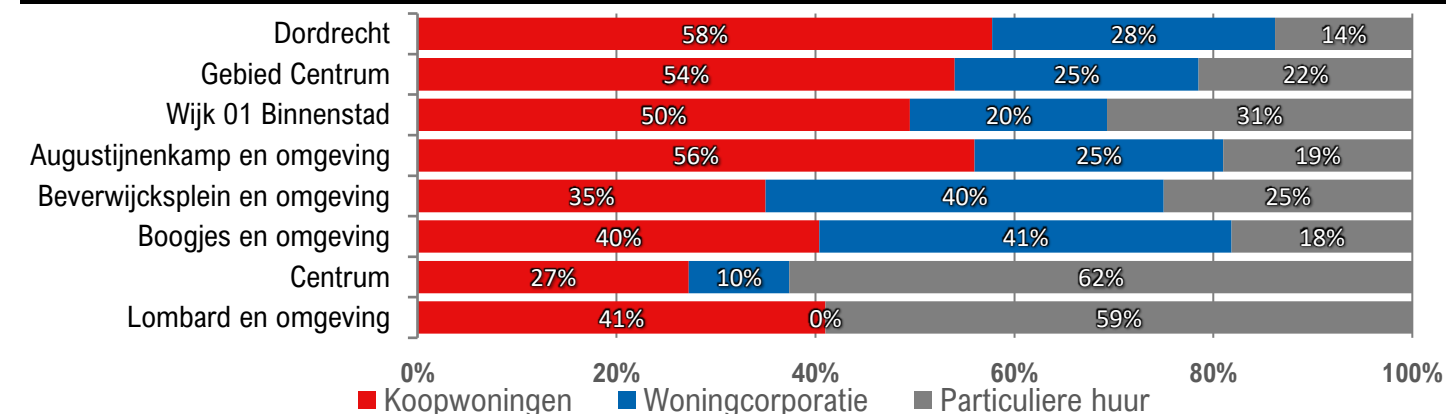

Wat valt op?

- Het gebied Centrum wijkt t.o.v. Dordrecht negatief af op het thema veiligheid en scoort positiever op het thema voorzieningen.
- De Binnenstad wijkt eveneens t.o.v. Dordrecht negatief af op het thema veiligheid en scoort positiever op het thema voorzieningen, Dat geldt voor alle geselecteerde buurten in de Binnenstad.
- Op het thema veiligheid ligt de grootste negatieve afwijking bij de buurten; Augustijnenkamp, Beverwijcksplein, Lombard en Centrum en met de grootste uitschieter de Boogjes.
- Augustijnenkamp e.o. scoort van de buurten het slechtst op het thema sociaal.
- Lombard e.o. scoort van de buurten het slechts op het thema woningvoorraad.

WONEN

EIGENDOM HUUR VERSUS KOOP

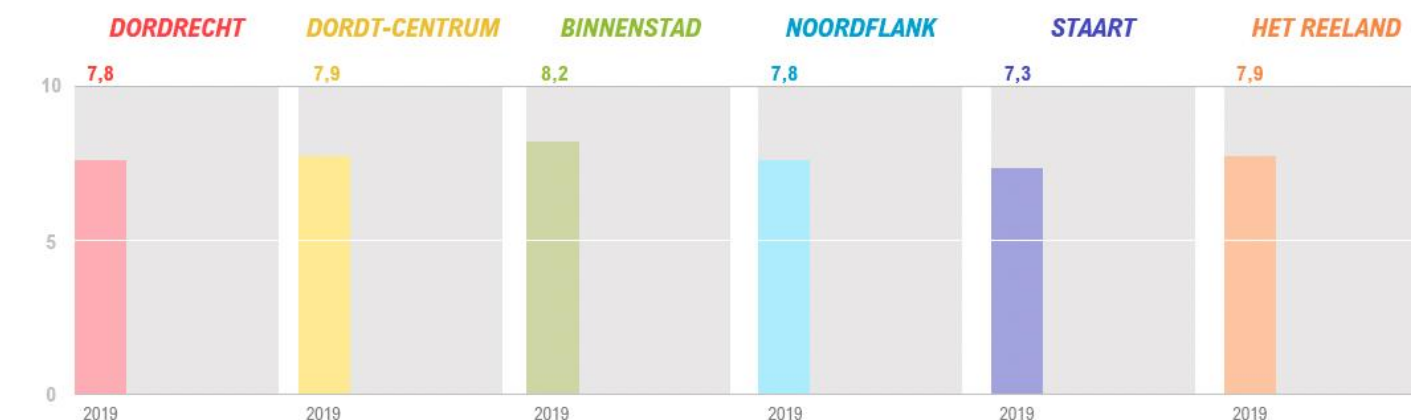

Wat valt op?

- In de Binnenstad zijn ongeveer 5400 woningen.
- Circa 50% bestaat uit koopwoningen, 33% sociale huur en 17% overige huur.
- Stadsbreed is deze verdeling 57% koop, 32% sociale huur en 11% overige huur. In gebied Centrum 53% koop, 33% sociale huur en 14% overige huur.
- Van de sociale huurwoningen is 57% eigendom van woningcorporaties en 43% van particuliere verhuurders.
- Gemiddelde WOZ-waarde in 2023 is € 313.000. In Dordrecht is dit € 290.000.

RAPPORTCIJFERS WONING

Het wonen in Dordt Centrum wordt goed gewaardeerd, met name in de Binnenstad. De gemiddelde WOZ-waarde ligt op het gemiddelde van Dordrecht en is relatief hoog in de Binnenstad en Noordflank. Woningen op de Staart hebben een relatief lage WOZ-waarde en worden lager dan gemiddeld gewaardeerd. Dordt Centrum kent relatief meer particuliere huurwoningen. De Noordflank telt relatief veel corporatiewoningen en het Reeland relatief veel koopwoningen.

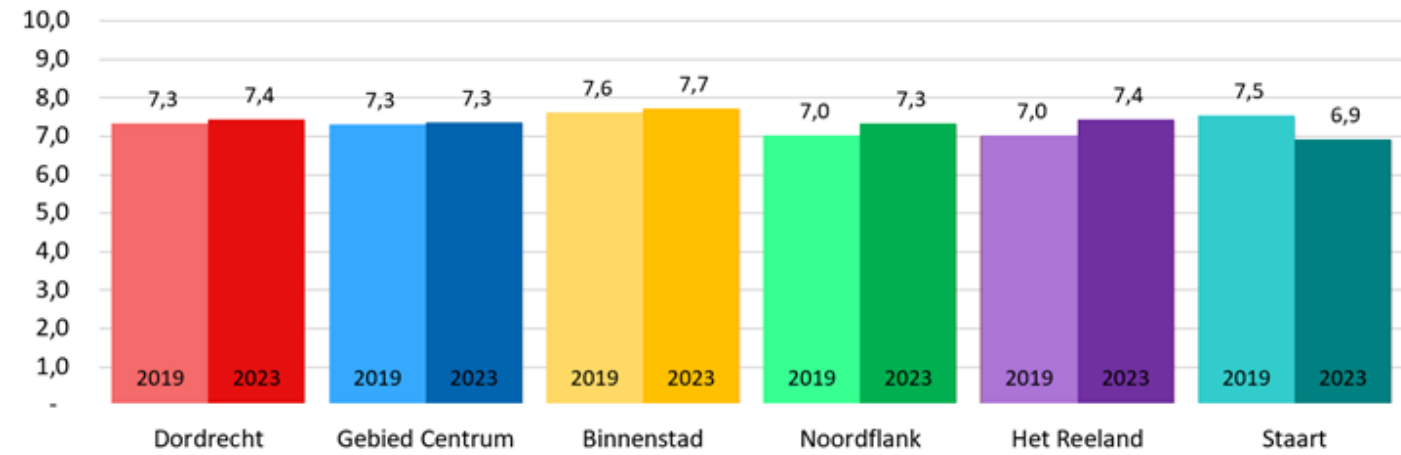
Wat valt op?

- De Binnenstad scoort met 8,2 boven het gemiddelde van Dordrecht (7,8) en heeft ook de hoogste score van het gebied Centrum (7,9).
- T.o.v. huiseigenaren laten huurders minder vaak hun stem horen als het gaat om besluitvorming of beleidsontwikkeling. Hier ligt een kans voor de ontwikkeling van de gemeenschap (bron: gesprekken met bewoners en professionals).

RAPPORTCIJFER PRETTIG WONEN

Inwoners waarderen de woonomgeving van Dordt Centrum vergelijkbaar aan het gemiddelde in Dordrecht, maar ingezoomd op de wijken blijkt dat de Binnenstad en het Reeland hoger scoren dan de Noordflank en de Staart.

De gemiddelde kwaliteit van buurtvoorzieningen (waaronder speelplekken voor kinderen, jongeren en groen) ligt in Centrum iets lager dan gemiddeld in Dordrecht. De score verschilt onderling niet noemenswaardig tussen de vier wijken.

Wat valt op?

- Inwoners van de Binnenstad scoren het hoogst v.w.b. prettig wonen.

BESCHERMD WONEN

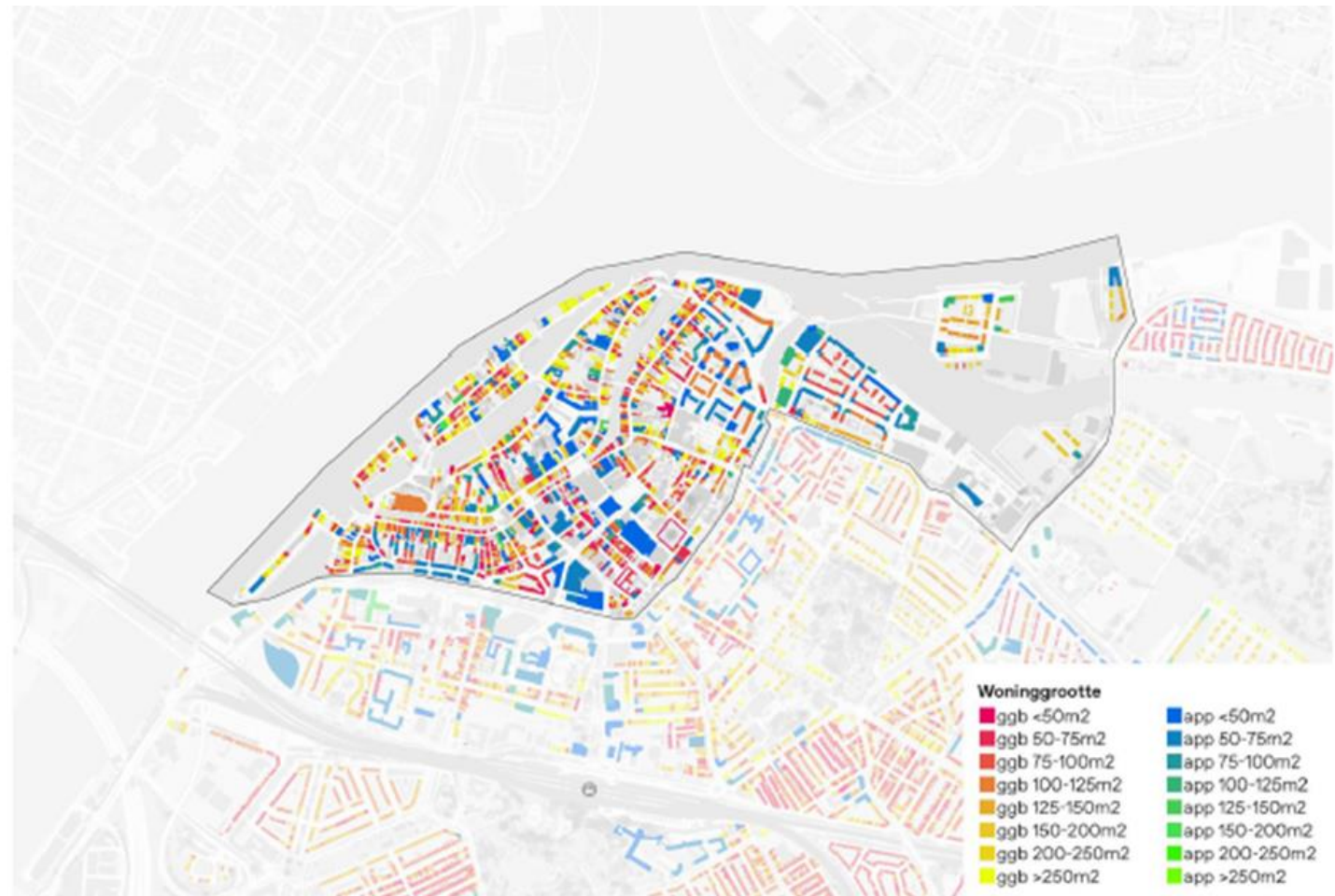
Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Wat valt op?

- In de Binnenstad is er 1 één voorziening voor Beschermd wonen: De Hoop – Nieuwe Haven: woonvorm voor 12 bewoners
- Daarnaast is er 1 maatschappelijke opvanglocatie (niet op de kaart):
 - Pelserstraat; 7 zelfstandige eenheden tijdelijk begeleid wonen

WONINGTYPEN EN -GROOTTEN

Op deze kaart is inzichtelijk gemaakt welke woningtypen (grondgebonden of appartement) en -grootten te vinden zijn in de wijk.

Wat valt op?

- Wat betreft de Binnenstad is op de kaart te zien dat er een diversiteit aan woningen te vinden is.

VERDICHTING

Hierna volgen de belangrijkste conclusies, de voorgestelde verdichtingsstrategie en de bandbreedte voor verdichtingspotentie per wijk zoals beschreven in een ambtelijke studie (2024).

Het is belangrijk om te benadrukken dat de gebiedsindeling in deze verdichtingsstudie in sommige gevallen afwijkt van de wijk- en buurtindeling van het CBS. Voor de CBS-wijk Binnenstad combineren we de informatie uit de hoofdstukken ‘Binnenstad & Stadswerven’ en ‘Schil’, waardoor in de genoemde verdichtingspotentie ook locaties op de Stadswerven zijn meegenomen. Volgens de CBS-wijkindeling valt Stadswerven echter in de wijk Noordflank.

BINNENSTAD & STADSWERVEN

Situatie

De Dordtse binnenstad is in trek, o.a. door de historische sfeer en de nabijheid van voorzieningen. De marktdruk is hoog, wat al leidt tot vele initiatieven tot verdichting, die zorgvuldig worden afgewogen en beoordeeld.

Conclusies verdichtingsstudie

De meeste verdichtingspotentie is te vinden in het optoppen, splitsen en verbouwen van panden. Ook door het wonen boven winkels mogelijk te maken. Op enkele plekken is een herontwikkeling op structuurniveau mogelijk in samenwerking met corporaties en particulieren. Verdichting gaat nadrukkelijk niet enkel over het toevoegen van woningen, verdichtingsprojecten moeten de straat, buurt of stad versterken.

Strategie

Kwaliteit en toekomstbestendigheid versterken. Daarbij aandacht voor het behouden van voldoende woningen voor starters en de sociale sector. Woningbouw kan hier een middel en investeringsvliegwiel zijn.

- Corporatiebezit herontwikkelen
- Kwaliteitsimpuls in bestaande structuren: vergroenen en verblijfskwaliteit verbeteren
- Onderbenutte (binnen)terreinen beter benutten of vergroenen
- Naast ruimte voor wonen óók voorzieningen en maatschappelijk vastgoed op peil houden

Σ Bandbreedte verdichtingspotentie (let op, dit is incl. Stadswerven)

- 15 locaties
- + 100 tot 200 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes

- Optoppen, splitsen & verbouwen zoals in gebied Wijngaardstraat - Torenstraat. Samen met particulieren & corporaties. Denk hierbij ook aan wonen boven winkels mogelijk maken.
- Bij (wijk)voorzieningen. Dichtbij de nuttige en leuke dingen.

SCHIL

Situatie

De 19e eeuwse Schil ligt tussen de historische binnenstad en het spoor ingeklemd. Het is een ruim opgezette wijk, met een grote diversiteit aan bouwjaren, functies en woonmilieus. Er zijn al veel initiatieven gaande die de wijk verdichten en versterken.

Conclusies verdichtingsstudie

De grootste potentie van de Schil wordt op dit moment al uitgewerkt en verzilverd (harde en zachte plannen). Binnen de wijkstructuur zijn een aantal kleine interventies en binnenterreinen verder te onderzoeken. Rondom het station en het Van Neurenburgpad liggen twee grotere kansrijke gebieden.

Strategie

Het diverse karakter van de Schil vraagt om maatwerk. Vergroening en toekomstbestendigheid zijn de grootste vraagstukken.

- Wijkstructuur versterken met zorgvuldige ingrepen
- Binnenterreinen optimaal benutten met passende oplossingen
- In directe omgeving van het station naast wonen ook voldoende werkgelegenheid faciliteren

Σ Bandbreedte verdichtingspotentie

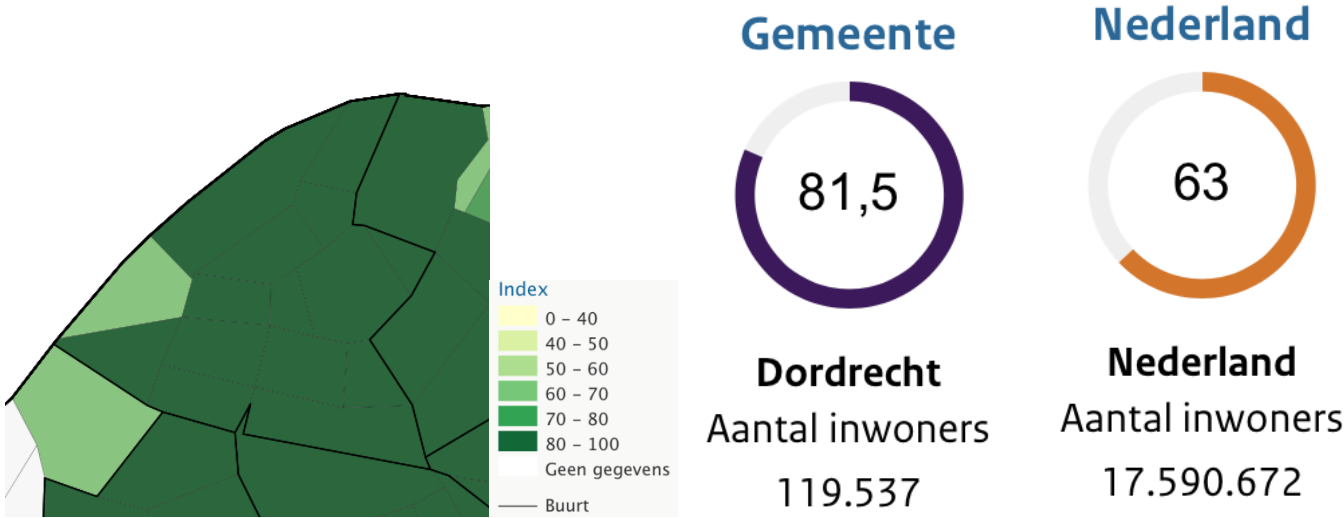
- 18 locaties
- + 200 tot 450 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes

- In de bestaande wijkstructuren. Bij blinde gevels en ontbrekende schakels.
- In stationsgebieden. De best bereikbare plekken voor iedereen.
- In & naast werkgebieden. Verdichten mét functiemenging.

VOORZIENINGEN / DINGEN TE DOEN

NABIJHEID VAN VOORZIENINGEN

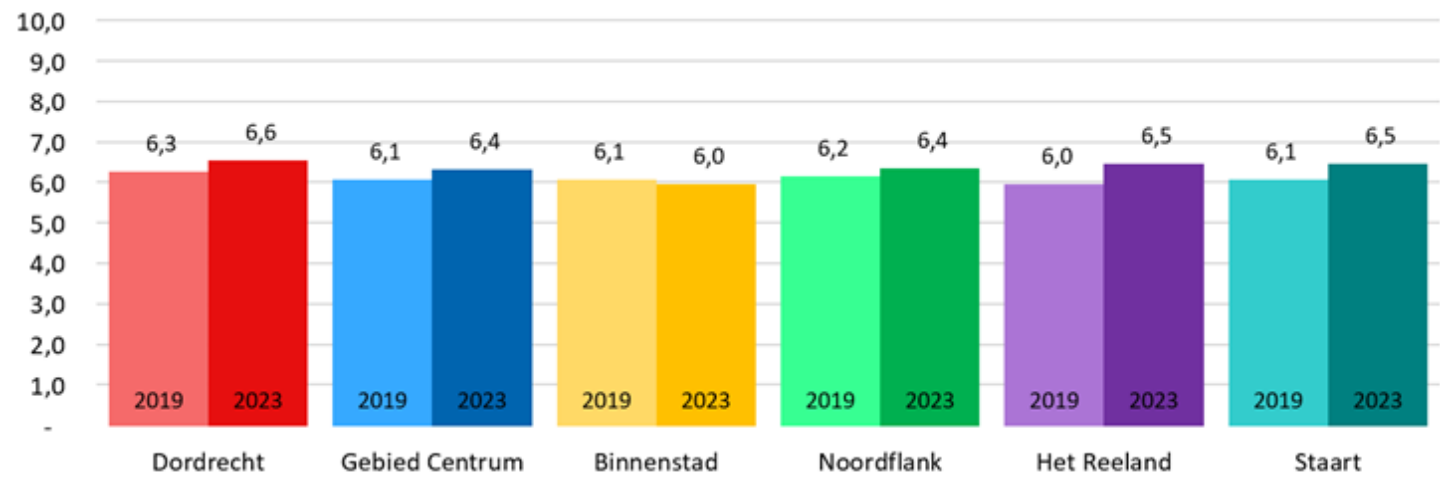
- Wat valt op?**
- Binnenstad scoort hoog op de nabijheid van voorzieningen

KWALITEIT VAN VOORZIENINGEN

De schaalscore bestaat uit de volgende vragen:

- In de buurt is/zijn:
- De wegen, paden en pleintjes goed onderhouden;
 - Perken, plantsoenen en parken goed onderhouden;
 - Het buiten goed verlicht;
 - Goede speelplekken voor kinderen;
 - Goede voorzieningen voor jongeren.

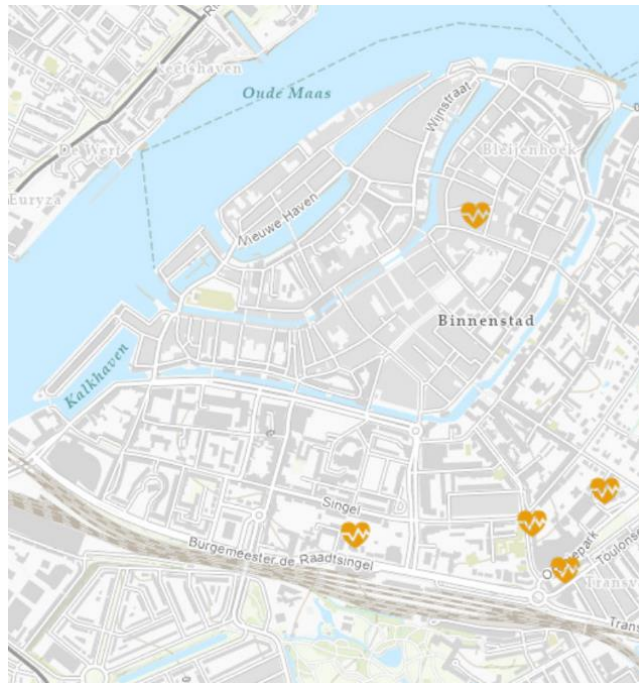
Hoe hoger de score op deze schaal van 0-10, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren.

- Wat valt op?**
- De Binnenstad scoort hier onder het gemiddelde van Dordrecht en het laatste jaar ook onder het gemiddelde van het gebied Centrum.
 - Waar de overige wijken van het gebied Centrum een stijging laat zien van 0,2 tot 0,5 punten, is in de Binnenstad een daling van 0,4 punten. Dit is ook tegen de trend van het Dordts gemiddelde met een stijging van 0.3 punten.

BASIS VOORZIENINGEN

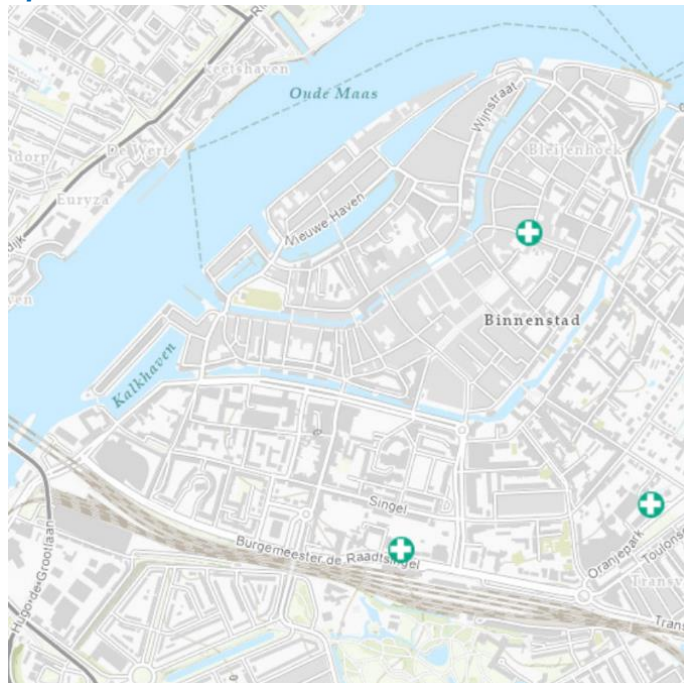
Huisartsen

Wat valt op?

- In de Binnenstad zijn 2 huisartsenpraktijken met 3 in het aangrenzende Noordflank met meerdere huisartsen.
- Met ongeveer 10.000 inwoners komt dit neer op 2000 patiënten per praktijk wat goed is.
- Met eventuele uitbreiding van het inwoneraantal is er voor het Binnenstad niet direct een huisartsen tekort.

Apotheken

Wat valt op?

- Er zijn 2 apotheken, redelijk verspreid over de Binnenstad en 1 nabij in de Noordflank
- In verhouding tot het inwonersaantal is dit boven gemiddeld (3300 per apotheek, gemiddelde in NL is 10000)

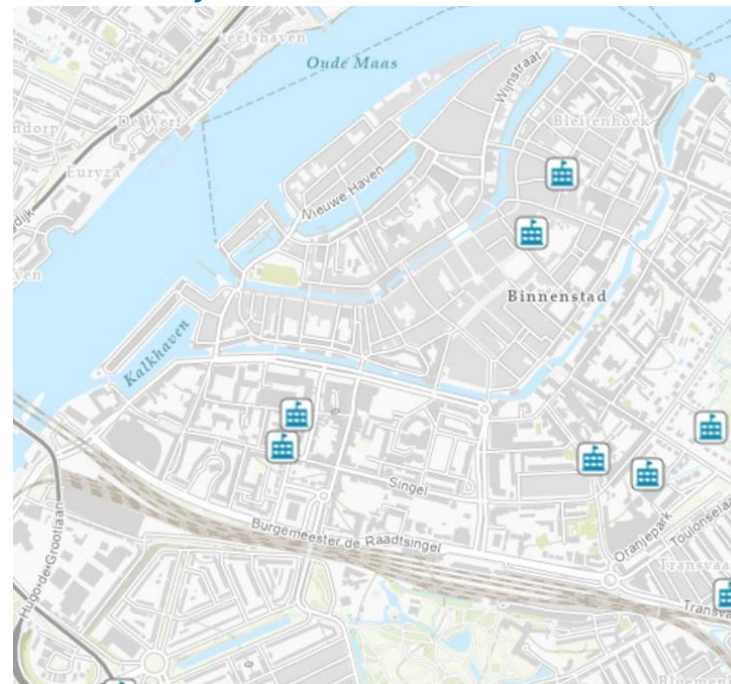
Supermarkten

Wat valt op?

- Er zijn in totaal 7 supermarkten, variërend in de grote en redelijk verspreid over de Binnenstad.
- Maximale reistijd is 5 minuten.
- De supermarkten zijn ook gericht op bezoekers van de Binnenstad
- Binnenstad heeft een kernwinkelgebied dat bestaat uit een lang lint (Voorstraat e.o.) ten zuid/oosten van het water dat het centrum in tweeën deelt. Ook is er winkelconcentratie rondom het Statenplein, Sarisgang en Vriesestraat.

Basisonderwijs

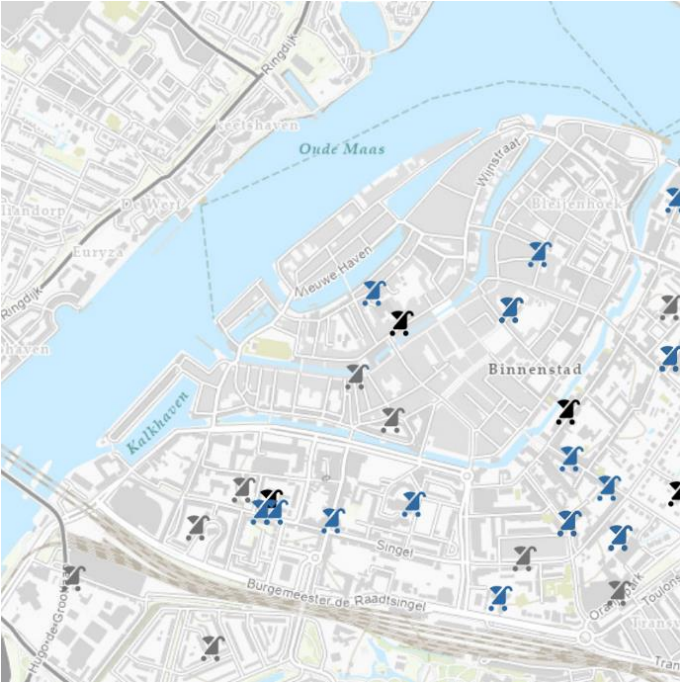

Wat valt op?

- Verspreid over de Binnenstad zijn er 5 basisscholen en 3 in het aangrenzende Noordflank
- Er wonen (jan. 2023) 965 kinderen in de leeftijd van 0-15 jaar.

PLUS VOORZIENINGEN

Kinderopvang

Wat valt op?

- Dordrecht heeft in totaal 133 kinderopvang -locaties met in totaal 4.717 kindplaatsen.
- Verspreid over de wijk is kinderopvang aanwezig maar vooral geconcentreerd in ‘De Schil’. Gelet op het aantal kinderen uit de wijk, lijkt dit voldoende voor de inwoners van de Binnenstad.
- In geheel Dordrecht ligt de afstand op kinderopvang dichterbij dan gemiddeld in Nederland.

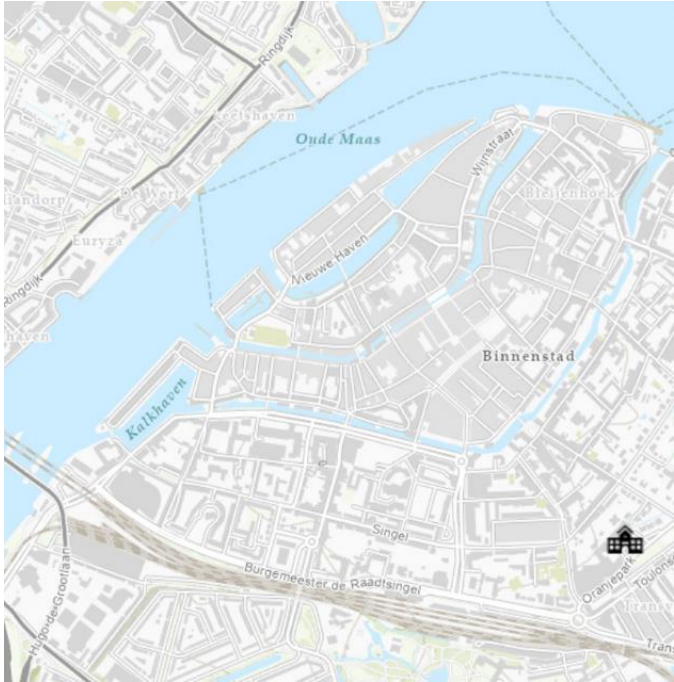
Fysiotherapeut

Wat valt op?

- Verspreid over de Binnenstad zijn er 10 fysiotherapeuten gevestigd in de Binnenstad.
- Er zijn geen signalen van tekorten.

Middelbare Scholen

Wat valt op?

- In de Binnenstad is er geen middelbare school.
- Nabij de Binnenstad, in ‘De Schil’ Noordflank is 1 middelbare school, een Gymnasium.

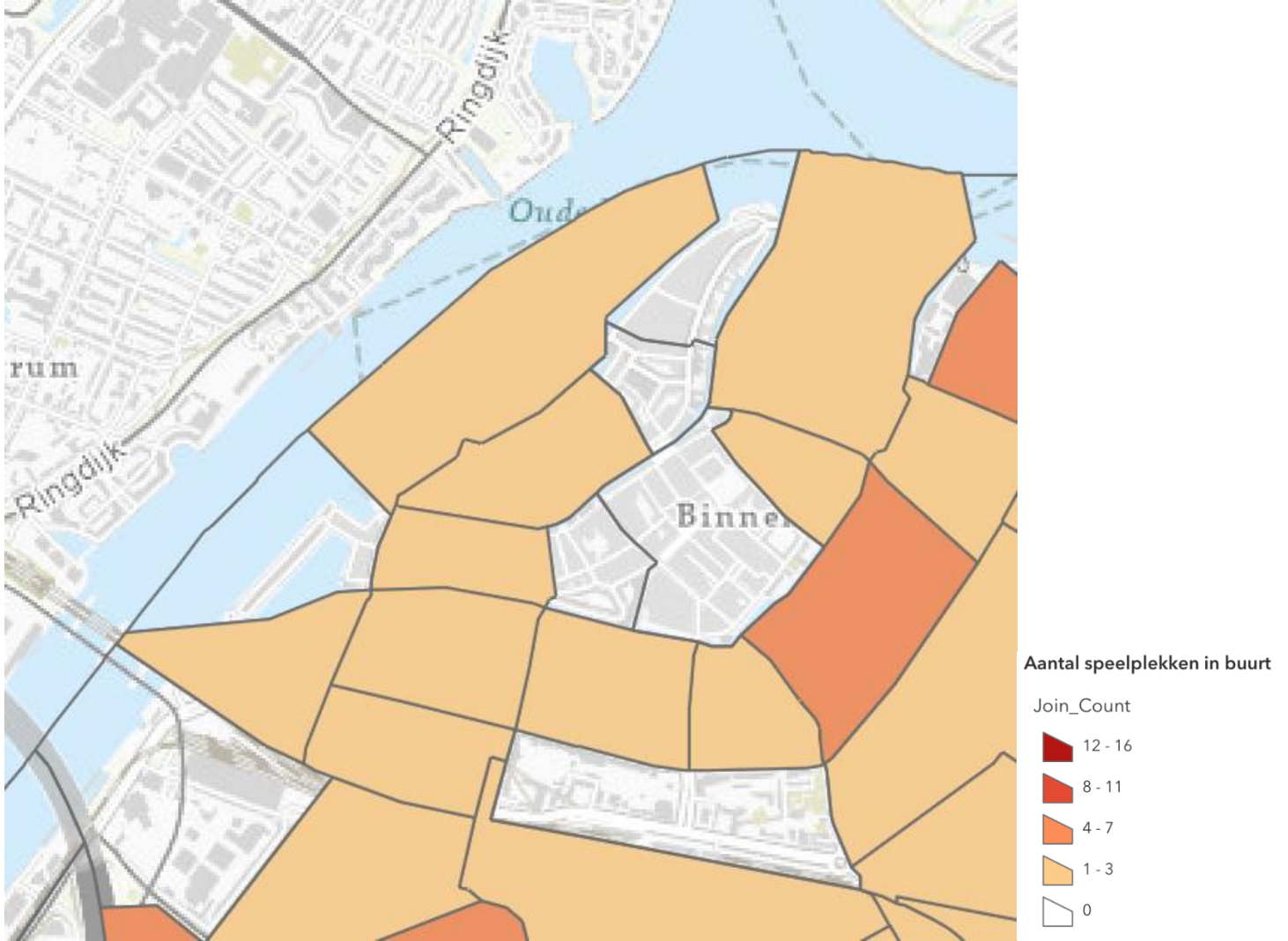
Tandarts

Wat valt op?

- Met 9 tandartspraktijken, verdeeld over de Binnenstad en 4 in de Noordflank is deze beroepsgroep zeer goed vertegenwoordigt.
- Gaat ook om praktijken met een meer stedelijke of regionale focus.

SPEELPLEKKEN PER BUURT

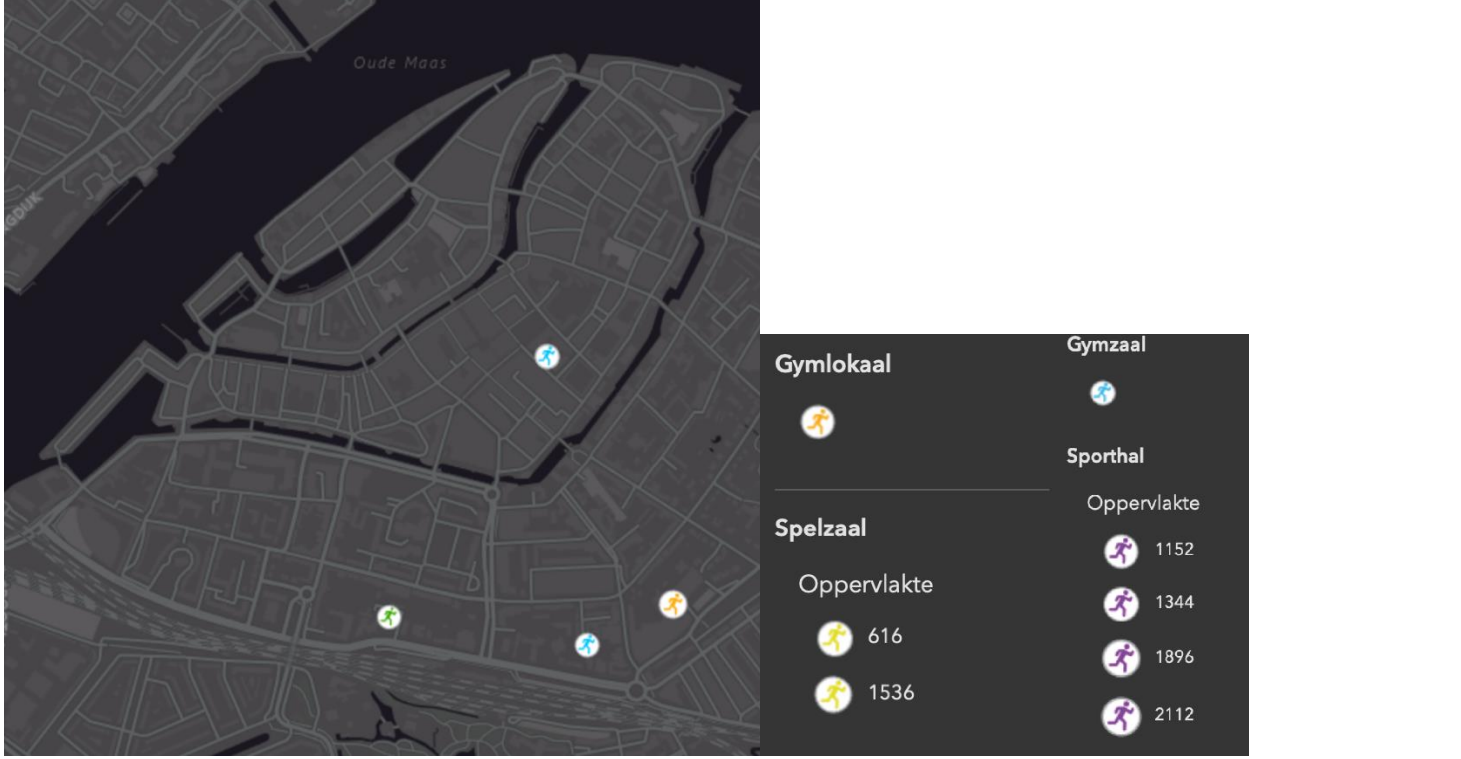
- Wat valt op?**
- Er zijn grote delen in de Binnenstad waar geen speelplekken zijn.
 - Aanbod is erg éézijdig.
 - Een divers aanbod voor verschillende leeftijdscategorieën ontbreekt.

SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BUITEN)

- Wat valt op?**
- Op dezelfde plekken waar geen speelaanbod is, is ook geen sportaanbod.
 - Sportaanbod bestaat uit enkele balspelterreinen, 1 skateterrein en 1 jeu de boules-terrein.

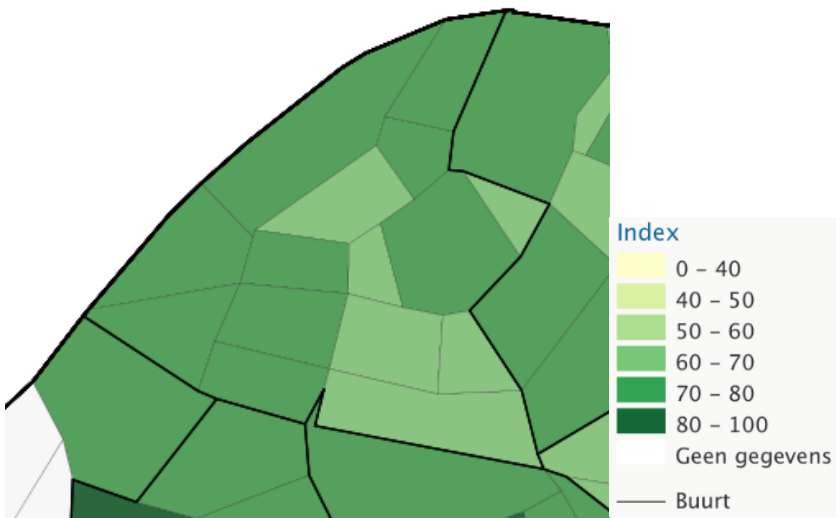
SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BINNEN)

- Wat valt op?**
- Er zijn 3 gymzalen en 1 gymlokaal nabij in de Noordflank die overdag door de basisscholen worden gebruikt en in de avond door verenigingen.

BEWEEGVRIENDELIJKE OMGEVING EN RECREATIEF GROEN/BLAUW

Totaalscore

Nederland

Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

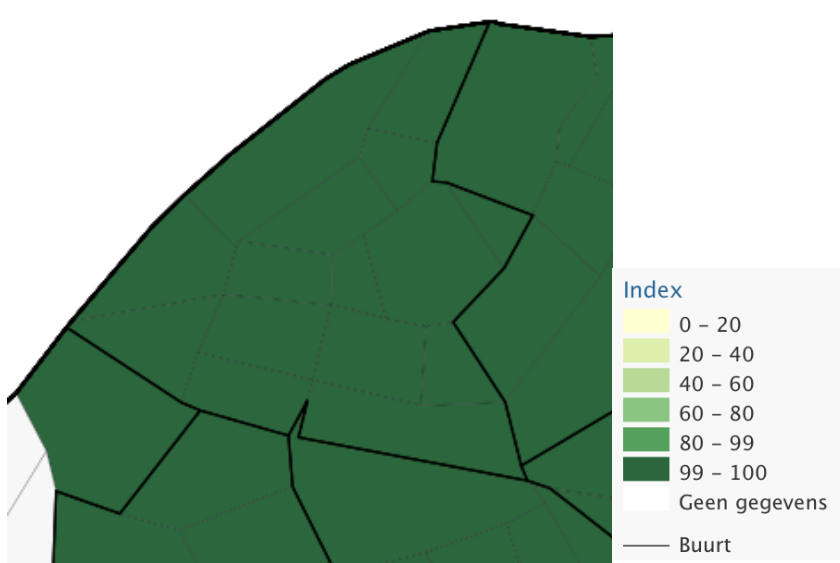

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

Wat valt op?

- De Binnenstad scoort goed op het gebied van beweegvriendelijkheid.
- Gebied de Boogjes en delen van het kern winkelgebied blijven hierin achter.

Sport en Speelplekken

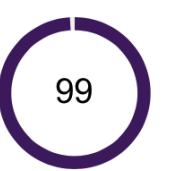

Nederland

Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

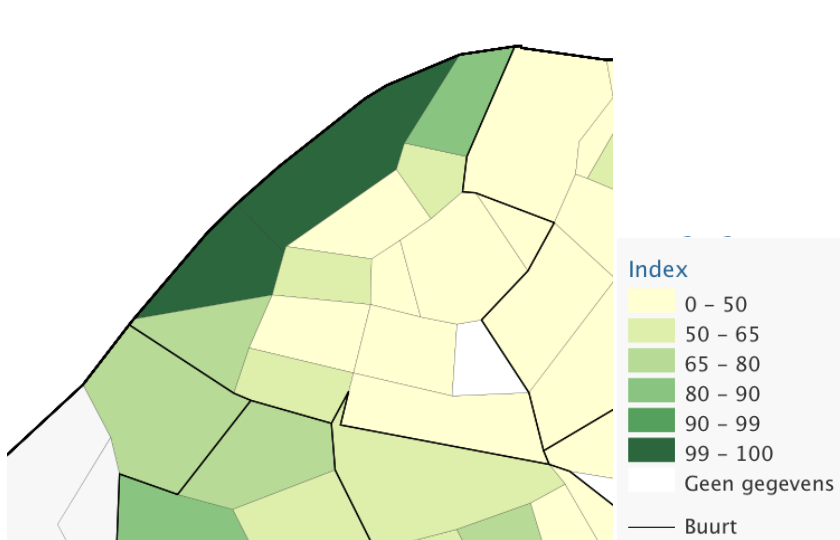

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

Wat valt op?

- Op deze kaart oogt de Binnenstad zeer uitstekend te scoren, perfect zelfs . Op de vorige sport en speelplekken kaart kwam een ander beeld naar voren, namelijk het gebrek aan diversiteit qua speelplekken. Onduidelijk is of de aanwezige speelplekken voldoen aan zowel kwaliteit als kwantiteit.

Recreatief Groen/Blauw

Nederland

Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

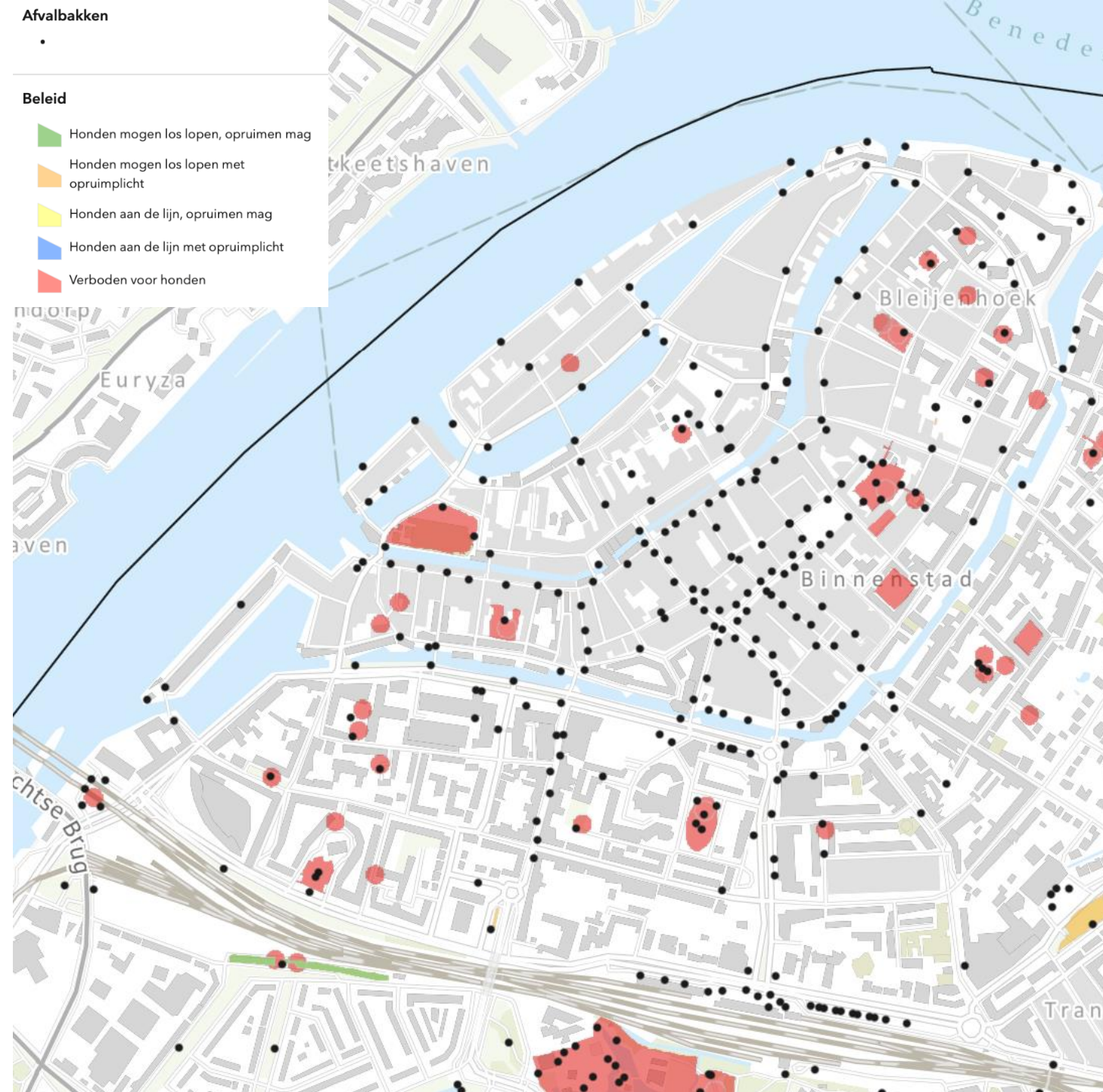

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

Wat valt op?

- Met name het havengebied scoort hier goed (met blauw) met de 3 rivieren: de Oude Maas de Beneden-Merwede en de Noord.
- Overige deel van de Binnenstad lijkt hier niet van mee te profiteren gelet op de matige score.
- Toevoegen van belevingswaarde zal de aantrekkelijkheid van de Binnenstad versterken.

HONDEN (UITLAATVELDEN)

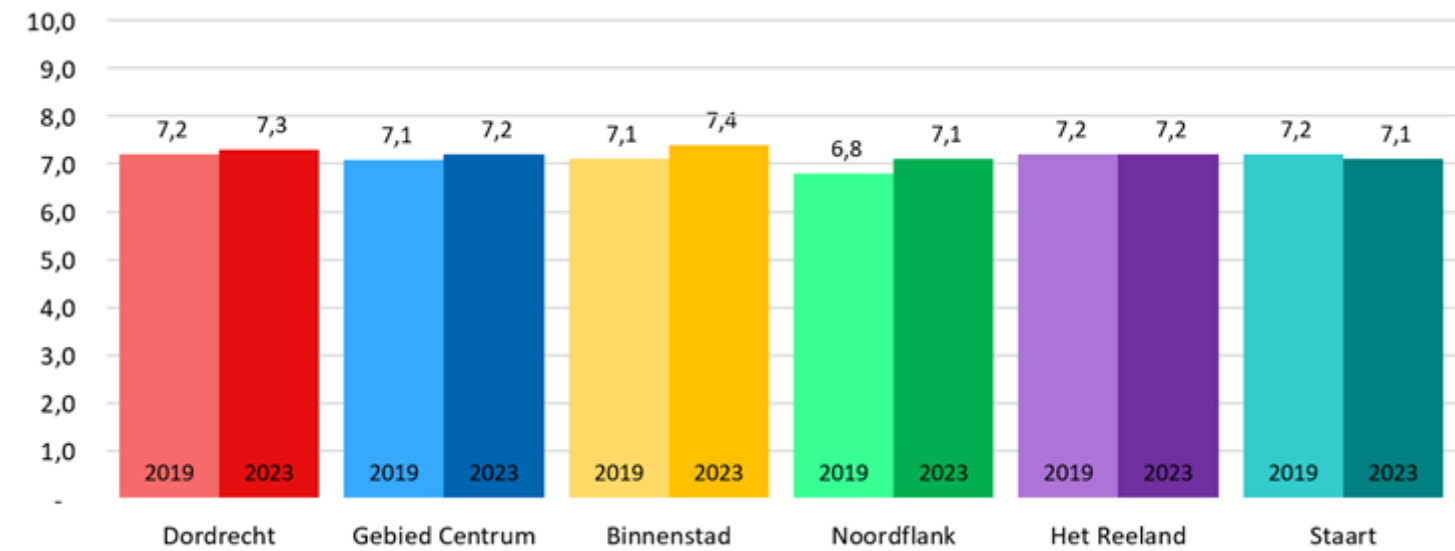

Wat valt op?

- Wat je mag verwachten in een kernwinkelgebied; veel afvalbakken.
- Veel plekken die verboden zijn voor honden.
- Met een vergrootglas is een enkel losloopveld met opruimplicht te vinden.
- Voor inwoners van de Binnenstad zijn er nagenoeg geen groenplekken waar je met je hond kunt wandelen.
- Uitlaten gebeurt vooral in een versteende omgeving.
- Meer groen maakt het aantrekkelijker voor honden en -eigenaren.

RAPPORTCIJFER VEILIGHEID IN DE BUURT

Inwoners van Centrum voelen zich vrijwel even veilig als de gemiddelde inwoner van Dordrecht. Dat geldt minder voor inwoners van de Noordflank, waar het rapportcijfer voor de veiligheid relatief laag is. De sociale overlast in Centrum ligt boven het Dordts gemiddelde (bron OCD onderzoek) , maar dit betreft vooral de Binnenstad en Noordflank. In de andere twee wijken ligt de sociale overlast rond het Dordts gemiddelde. Het vertrouwen in de toekomst van de buurt is op de Staart lager dan in de andere wijken; hier verwacht 29% dat de buurt achteruit zal gaan. In Dordrecht is dit gemiddeld 20%. De meeste inwoners geven aan dat de buurt gelijk zal blijven.

Wat valt op?

- Op het gebied van veiligheid scoort de Binnenstad boven het gemiddelde van Dordrecht.
- Wat betreft sociale overlast scoort de Binnenstad slechter als het gemiddelde van Dordrecht (27% versus 16%).

KWALITEIT VAN GROENSTRUCTUREN

Wat valt op?

- Er is geen sprake van een groenstructuur. Hooguit aan de Spuiboulevard en in mindere mate aan de Singel.
- In grote delen van de Binnenstad is geen enkele boom te vinden. Met name in het kern winkelgebied.
- Het aanwezige groen in de binnenstad bevindt zich grotendeels in minder goed ontsloten binnen gebieden.

POLITIE – OVERLAST MELDINGEN

	Dordrecht		Gebied Centrum		Binnenstad		Augustijnenkamp e.o.		Beverwijcksplein e.o.		Boogjes e.o.		Centrum		Lombard e.o.	
Overlast Totaal 2020	5000		2152		925		48		79		53		196		27	
Overlast Totaal 2021	4750	-250	1949	-203	861	-64	54	+6	67	-12	32	-21	200	+4	21	-6
Overlast Totaal 2022	4659	-91	2122	+173	1012	+151	97	+43	72	+5	51	+19	206	+6	37	+16
Overlast Totaal 2023	4281	-378	1948	-174	873	-139	32	-65	39	-33	50	-1	194	-12	24	-13
Alcohol/Drugs 2020	683		331		156		4		22		3		24		8	
Alcohol/Drugs 2021	623	-60	319	-12	176	+20	17	+13	17	-5	5	+2	29	+5	5	-3
Alcohol/Drugs 2022	659	+36	360	+41	208	+32	18	+1	17	+0	12	+7	38	+9	4	-1
Alcohol/Drugs 2023	694	+35	344	-16	194	-14	7	-11	10	-7	11	-1	51	+13	3	-1
Jeugd 2020	1123		404		134		20		5		4		30		8	
Jeugd 2021	944	-179	337	-67	110	-24	18	-2	8	+3	3	-1	36	+6	5	-3
Jeugd 2022	848	-96	384	+47	200	+90	59	+41	7	-1	8	+5	62	+26	13	+8
Jeugd 2023	707	-141	280	-104	122	-78	11	-48	5	-2	4	-4	42	-20	9	-4
Verwarde personen 2020	1134		402		203		10		17		24		39		2	
Verwarde personen 2021	1371	+237	482	+80	259	+56	6	-4	20	+3	11	-13	67	+28	1	-1
Verwarde personen 2022	1353	-18	534	+52	247	-12	6	+0	26	+6	11	+0	42	-25	5	+4
Verwarde personen 2023	1371	+18	574	+40	248	+1	6	+0	9	-17	15	+4	42	+0	2	-3
Zwervers 2020	528		387		239		3		19		0		69		6	
Zwervers 2021	301	-227	171	-216	115	-124	6	+3	11	-8	2	+2	21	-48	2	-4
Zwervers 2022	348	+47	197	+26	120	+5	2	-4	11	+0	2	+0	21	+0	0	-2
Zwervers 2023	308	-40	193	-4	99	-21	0	-2	7	-4	1	-1	24	+3	2	+2
Openbare dronkenschap 2020	122		73		44		3		4		3		10		1	
Openbare dronkenschap 2021	128	+6	59	-14	39	-5	1	-2	6	+2	0	-3	5	-5	1	+0
Openbare dronkenschap 2022	137	+9	97	+38	68	+29	3	+2	6	+0	2	+2	16	+11	1	+0
Openbare dronkenschap 2023	121	-16	76	-21	59	-9	0	-3	0	-6	2	+0	15	-1	2	+1
Geluid Horeca 2020	16		12		6		0		0		0		2		0	
Geluid Horeca 2021	18	+2	16	+4	10	+4	0	+0	0	+0	0	+0	2	+0	1	+1
Geluid Horeca 2022	49	+31	20	+4	10	+0	1	+1	0	+0	0	+0	4	+2	0	-1
Geluid Horeca 2023	52	+3	19	-1	12	+2	1	+0	0	+0	1	+1	2	-2	0	+0

Wat valt op?

- Aangezien de toename door de komst van de app ongeveer met 10% is gestegen kunnen we stellen dat er een forse afname is van het aantal overlastmeldingen in 2023 ten opzichte van de vier jaren daarvoor.
- De meeste meldingen zijn alcohol/drugs gerelateerd, jeugdoverlast of het betreft verwarde personen. Deze trend is al jaren zo en loopt langzaam verder op m.u.v. jeugdoverlast, dat fluctueert.
- De overlast van zwervers is de afgelopen gedaald van 239 naar 99 meldingen.
- De meeste meldingen komen vanuit het Centrum.
- Uit gesprekken met bewoners en professionals komt o.a. geluidsoverlast van horeca naar voren. Dit blijkt niet uit de politiemeldingen.

FIXI – AFVAL EN GROEN MELDINGEN

Afval Meldingen	Dordrecht	Gebied Centrum	Wijk 01 Binnenstad	Augustijnenkamp e.o.	Beverwijcksplijn e.o.	Boogjes e.o.	Centrum	Lombard e.o.
Fixi: Afval 2020	7910	3170	896	18	94	100	143	51
Fixi: Afval 2021	9363+1.453	3531+361	1002+106	63+45	97+3	97-3	189+46	68+17
Fixi: Afval 2022	9082-281	3392-139	1065+63	52-11	103+6	103+6	174-15	88+20
Fixi: Afval 2023	9833+751	3388-4	1145+80	54+2	133+30	133+30	206+32	93+5
Groen Meldingen								
Fixi: Groen 2020	2924	675	177	16	18	14	29	6
Fixi: Groen 2021	3465+541	665-10	143-34	6-10	15-3	13-1	22-7	8+2
Fixi: Groen 2022	3512+47	771+106	209+66	23+17	11-4	31+18	22+0	7-1
Fixi: Groen 2023	4091+579	928+157	264+55	12-11	25+14	44+13	37+15	12+5

Wat valt op?

- Van alle afval meldingen van Dordrecht is bijna 34 % afkomstig uit het gebied Centrum.
- De meeste afval meldingen komen uit de buurten Beverwijckksplein, Boogjes en Centrum.
- Van alle groen meldingen van Dordrecht is bijna 22% afkomstig uit het gebied Centrum.
- De meeste groen meldingen komen ook uit de buurten Beverwijcksplijn, Boogjes en Centrum.

VEILIGHEIDSMONITOR 2023

Op basis van politiedata over 2023 (bron: dashboard zichtopwijken.nl) scoort de wijk Binnenstad als geheel op de indicatoren ‘High Impact Crimes’¹, straatroof & overval, geweldsmisdrijven, aantasting openbare ruimte en melding overlast hoog vergeleken het landelijk en Dordts gemiddelde. In vrijwel alle buurten is sprake van hoog aantal meldingen overlast. Enkele andere opvallende punten zijn de relatief hoge negatieve cijfers wat betreft straatroof & overval in de buurten Boogjes, Lombard, Centrum en Burgemeester de Raadsingel. In de categorie diefstal/inbraak woning drijven de buurten Groenmarkt, Geldelozepepad en Rozenhof negatief boven. De buurten Groenmarkt, Achterhakkers, Boogjes, Centrum, Burgemeester de Raadsingel en Koningin Wilhelminastraat vallen negatief op bij het aspect aantasting openbare orde.

Wat valt op?

- De Binnenstad scoort lager dan gemiddeld op de schaalscore ‘fysieke voorzieningen’, dit betreft met name een lagere tevredenheid over speelplekken voor kinderen en voorzieningen voor jongeren.
- Overlast (totaal) komt hier vaker voor dan gemiddeld in Dordt. Inwoners ervaren meer sociale overlast (vooral overlast van verwarde personen) en milieuoverlast (schaalscore gebaseerd op geluidsoverlast, stankoverlast en overlast van horecagelegenheden).
- Inwoners ervaren meer sociale overlast (vooral overlast van verwarde personen) en milieuoverlast (schaalscore gebaseerd op geluidsoverlast, stankoverlast en overlast van horecagelegenheden).
- Inwoners van de Binnenstad doen een aantal preventieve maatregelen minder dan gemiddeld.
- Relatief veel inwoners weten zeker of vermoeden dat in hun buurt wel eens verdachte situaties voorkomen (signalen van ondermijning).
- De Binnenstad als geheel komt negatief in beeld wat betreft het aantal misdrijven. De buurten Groenmarkt, Achterhakkers en Centrum scoren in vrijwel alle misdrijf categorieën hoog.
- Inwoners van de Binnenstad ervaren minder overlast van buurtbewoners dan gemiddeld.
- Inwoners van de Binnenstad zien vaker politie en handhaving in hun buurt en zijn tevredener over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie in hun buurt.

¹ High Impact Crimes zijn diefstal/inbraak woning, bedreiging (zoals stalking en gijzeling), mishandeling, openlijk geweld, straatroof en overval

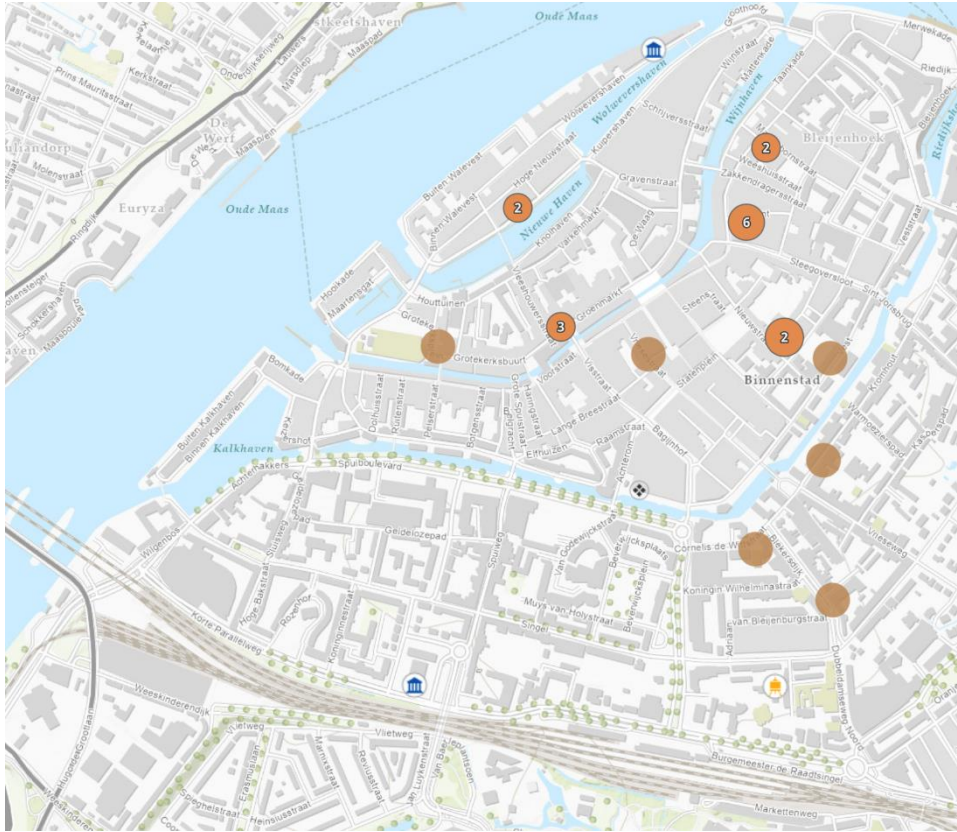
Binnenstad

ONTMOETINGSPLEKKEN

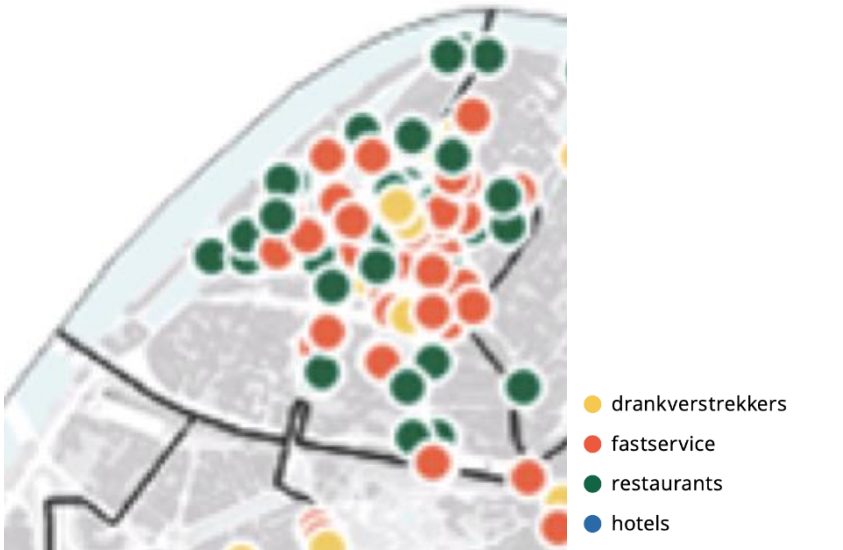
Buurtcentra en overige

Verenigingen

Horeca

Sportverenigingen

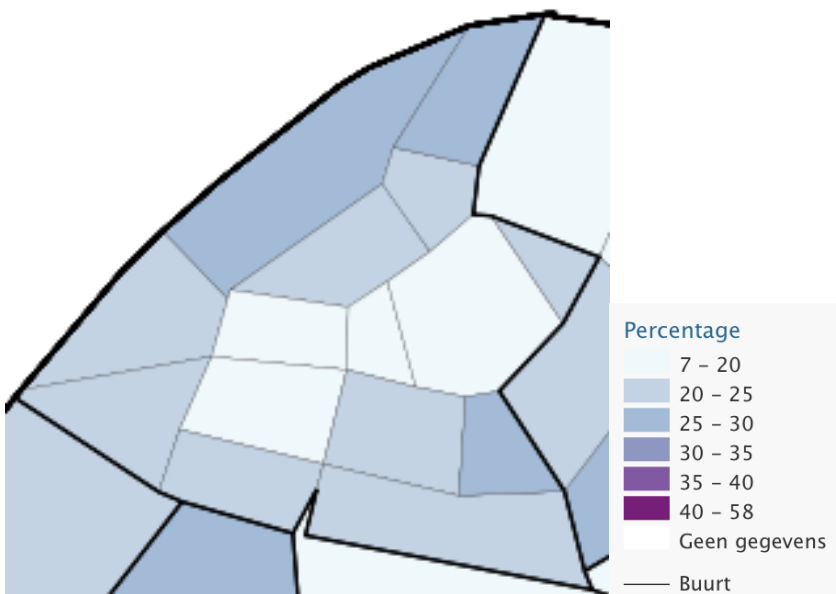

Wat valt op?

- Er zijn geen buurtcentra of overige sociaal-maatschappelijke ontmoetingsplekken.
- Verspreid over de wijk zijn er verschillende verenigingen te vinden.
- Er is volop horeca aanwezig.
- Buurtbewoners geven aan dat er behoefte is aan sociaal-maatschappelijke voorzieningen gericht op ontmoeten (bron: gesprekken met bewoners en professionals)

PARTICIPATIE

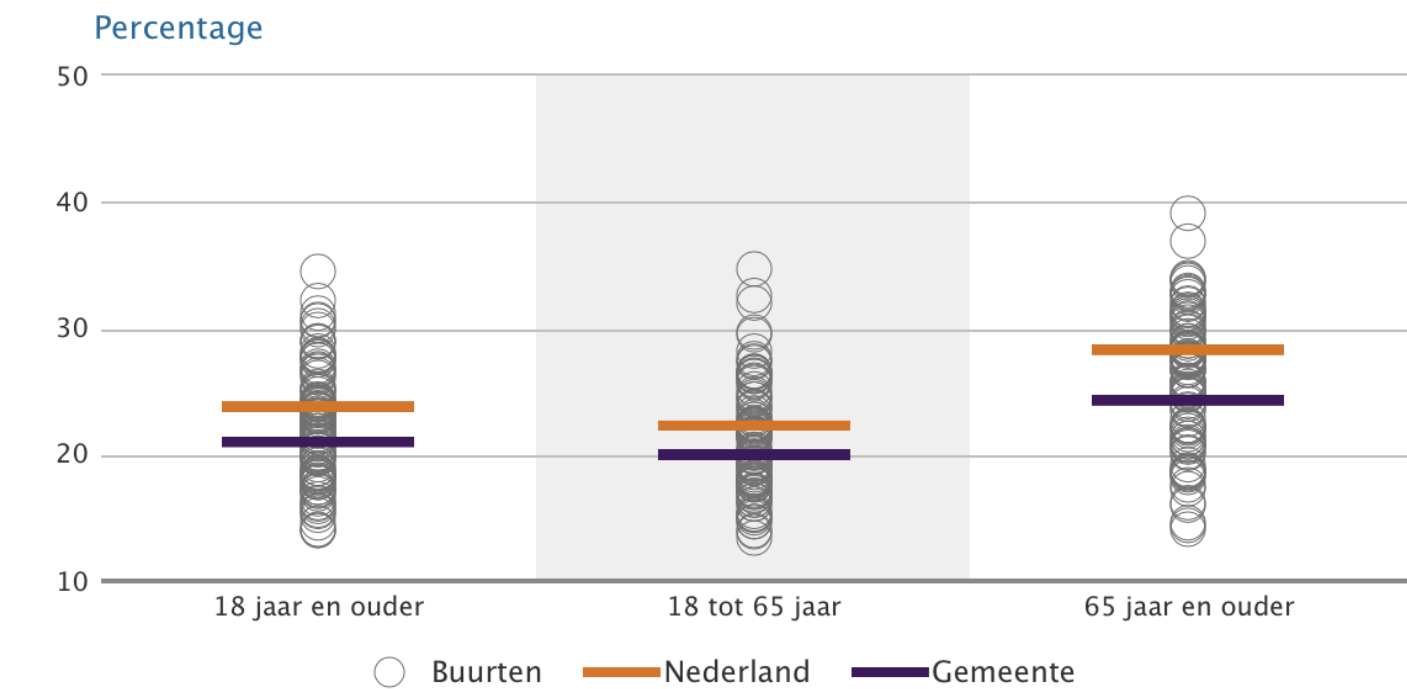
Vrijwilligerswerk

Wat valt op?

- Aandeel dat vrijwilligerswerk doet ligt voor het Binnenstad op het gemiddelde van Dordrecht (24%).
- Van in de inwoners van de Binnenstad is 14% actief in de buurt (voor heel Dordrecht is dat gemiddeld 10%).
- 79% is lid van een vereniging (74% Dordrecht).

Vrijwilligerswerk naar leeftijd in 2022

Wat valt op?

- Dordrecht scoort wat lager dan het Nederlands gemiddelde.
- Over het algemeen doen 65-plussers meer aan vrijwilligerswerk in Dordrecht.

CONCLUSIES

ALGEMEEN

De aantrekkelijkheid van een gebied hangt sterk samen met de aanwezigheid en kwaliteit van groenblauwe structuren, evenals met de inrichting van de openbare ruimte. De wens om in te zetten op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw komt nog onvoldoende tot uiting. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig maar nog onvoldoende door groen omzoomd.

Ook is sociale cohesie een essentieel onderdeel van een aantrekkelijke leefomgeving. Hoewel de Binnenstad op de Leefbaarometer boven het gemiddelde van Dordrecht en het gebied Centrum scoort, zijn er op buurtniveau duidelijke aandachtspunten. Vooral de buurten Augustijnenkamp, Beverwijcksplein, Lombard en Binnenstad scoren negatief op het thema veiligheid, met de Boogjes als grootste uitschieter. Daarnaast scoort Augustijnenkamp slecht op het sociale vlak, terwijl de buurt Lombard e.o. het laagst scoort op woningvoorraad.

VOORZIENINGEN / DINGEN TE DOEN

De Binnenstad scoort goed op de aanwezigheid en nabijheid van voorzieningen, maar de kwaliteit ervan vertoont een dalende trend (-0,4 punten in 2023), terwijl de rest van de stad juist een verbetering laat zien (+0,3 punten). De oorzaak van deze afname is onduidelijk. Er is een uitgebreid en divers voorzieningenaanbod, met name in het kernwinkelgebied en in "De Schil," er zijn geen tekenen van tekorten.

Voor hondenbezitters zijn er echter weinig voorzieningen: groen en losloopterreinen ontbreken vrijwel volledig, waardoor honden vooral in versteende gebieden worden uitgelaten. Het versterken van de groen- en blauwstructuren zou hier een groot verschil kunnen maken.

Daarnaast zijn er nauwelijks sport- en speelmogelijkheden, en die er zijn, zijn erg eenzijdig. Er is dringend behoefte aan verbetering op dit gebied, evenals aan recreatief groen en water. Bij een vergroening van de Binnenstad zou het belangrijk zijn om het groen bruikbaar te maken met wandel- en fietspaden, bankjes, buitensport en natuurlijk spelen.

WONEN / VERDICHTEN

In de wijk Binnenstad is de diversiteit aan woningtypen en -grootten voldoende aanwezig. De verdeling koop- en huurwoningen en verschillende huursegmenten is op wijkniveau voldoende. De meeste verdichtingspotentie in de wijk Binnenstad is te vinden in 1) het optoppen, splitsen en verbouwen van panden zoals wonen boven winkels, 2) bij (wijk)voorzieningen, 3) in de bestaande wijkstructuren, en 4) in stationsgebieden en 5) in en naast werkgebieden. Het is van belang om daarbij aandacht te houden voor het behouden van voldoende woningen voor starters en de sociale sector. De bandbreedte van de verdichtingspotentie is op dit moment nog lastig te duiden omdat in deze berekening afgeweken is van de CBS-wijkindeling.

Er is een aantal woonvoorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De aanwezigheid van diverse kamerverhuurpanden met kwetsbare bewoners zorgen voor toename van overlast en problematiek. Met name in de Boogjes e.o.

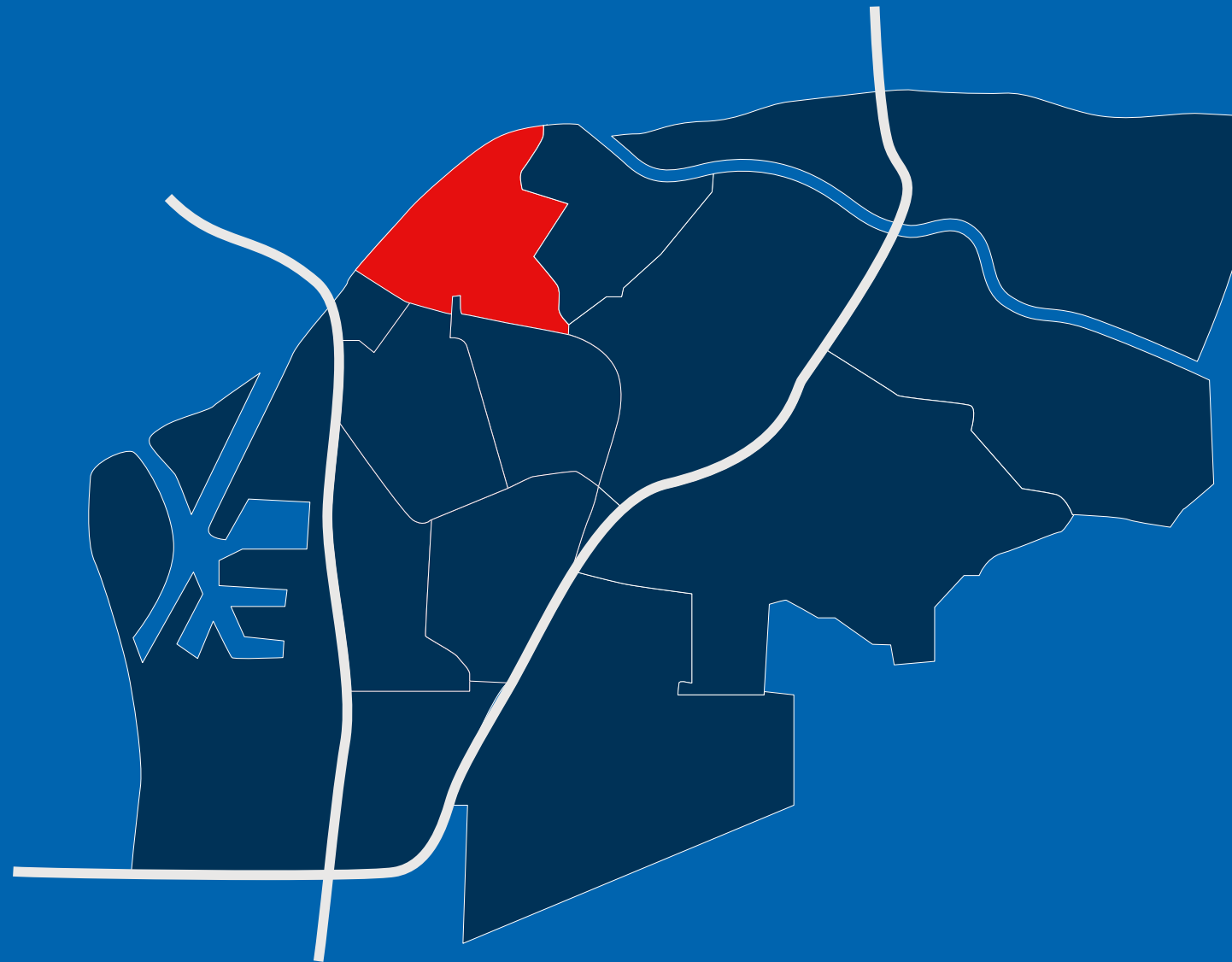
ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

De Binnenstad krijgt over het algemeen positieve beoordelingen, met een 8,2 voor de woningkwaliteit en een 7,7 voor het woongenot. Toch kampt een aanzienlijk deel van de bewoners (27%) met sociale overlast, wat hoger is dan het gemiddelde van Dordrecht (16%). Ook is er een gebrek aan groenvoorzieningen, op enkele uitzonderingen zoals de Spuiboulevard en Park Merwestein na. Vooral in de buurten Beverwijcksplein, Boogjes en Centrum worden veel meldingen gemaakt over groen en afval. Inwoners zijn daarnaast minder tevreden over de speelplekken voor kinderen en de voorzieningen voor jongeren, en relatief veel bewoners signaleren tekenen van ondermijning. De Binnenstad als geheel komt negatief in beeld wat betreft het aantal misdrijven. De buurten Groenmarkt, Achterhakkers en Centrum scoren in vrijwel alle misdrijf categorieën hoog.

SOCIALE COHESIE

In de Binnenstad ligt het aandeel bewoners dat vrijwilligerswerk doet met 24% op het gemiddelde van Dordrecht. Opvallend is dat 14% van de inwoners actief betrokken is bij de buurt, wat hoger is dan het stedelijke gemiddelde van 10%. Daarnaast is 79% van de bewoners lid van een vereniging, wat ook iets hoger is dan het Dordtse gemiddelde van 74%. Hoewel er officieel geen buurtcentra zijn, dienen dankzij initiatieven drie locaties (de Eendracht, de Buurtkamer, en het Mini Praathuis (particulier initiatief)) als buurtcentra. Er zijn verspreid over de wijk diverse verenigingen en volop horeca aanwezig. Ondanks dit aanbod geven bewoners aan dat er behoefte is aan meer sociaal-maatschappelijke voorzieningen gericht op ontmoeting.

DOEL: BEREIKBARE STAD

HOOFDLIJN MOBILITEITSPLAN

In de wijk Binnenstad (A-gebied) staat, net zoals toen deze wijk ontstond, de voetganger centraal. Naast wandelen, spelen de fiets en het openbaar vervoer ook een belangrijke rol. Aanvullend daarop kunnen kleine voertuigen met lage snelheid op daarvoor bestemde wegen naar de binnenstad rijden. Zo blijft het gebied toegankelijk, ook voor mensen die minder goed ter been zijn.

Voor fietsers zijn goede stallingsvoorzieningen belangrijk, zodat ze gemakkelijk en veilig hun (e-)fiets kunnen stallen tijdens hun bezoek.

Auto's en zero emissie stadslogistiek met bestemming in het gebied zijn in een deel van het gebied welkom, maar delen straten met fiets en voetgangers. Bewoners en bezoekers kunnen hun auto kwijt in speciaal voor deze doelgroepen bestemde parkeergarages, wat ruimte op straat op levert. Voor de binnenstad geldt dat de aantakking op het hoofdwegennet voor autoverkeer plaatsvindt vanaf de randen van het A-gebied, waar volgens dit mobiliteitsplan veel autoverkeer met bestemming binnenstad wordt opgevangen in zogenaamde mobiliteitshubs. Zo beschermen we de kwaliteit van de openbare ruimte van de historische binnenstad en voorkomen we doorgaand verkeer door het A-gebied.

Wat betreft parkeerbeleid hanteren we het strengst sturend beleid in het centrum. We werken aan de afbouw van tweede vergunningen en sterkere differentiatie in tarieven tussen parkeren in een garage en op straat en tussen parkeren in het hart van het centrum en de rand. De voorkeur van bewoners om goedkoop in een stadsrand hub of duurder in een garage te parkeren is verdeeld.

We werken aan een schuifoperatie om de parkeerder op de juiste plek te laten parkeren in de toekomst. Daarvoor vindt momenteel al uitbreiding en verplaatsing van parkeercapaciteit in diverse garages plaats, de bouw van een parkeergarage onder het Dordthuis en de nieuwe Spuihavengarage. Dit maakt het mogelijk om parkeren in het A-gebied goed te organiseren en tegelijk ruimte op straat vrij te spelen.

Wijkuitwerkingen volgen nog.

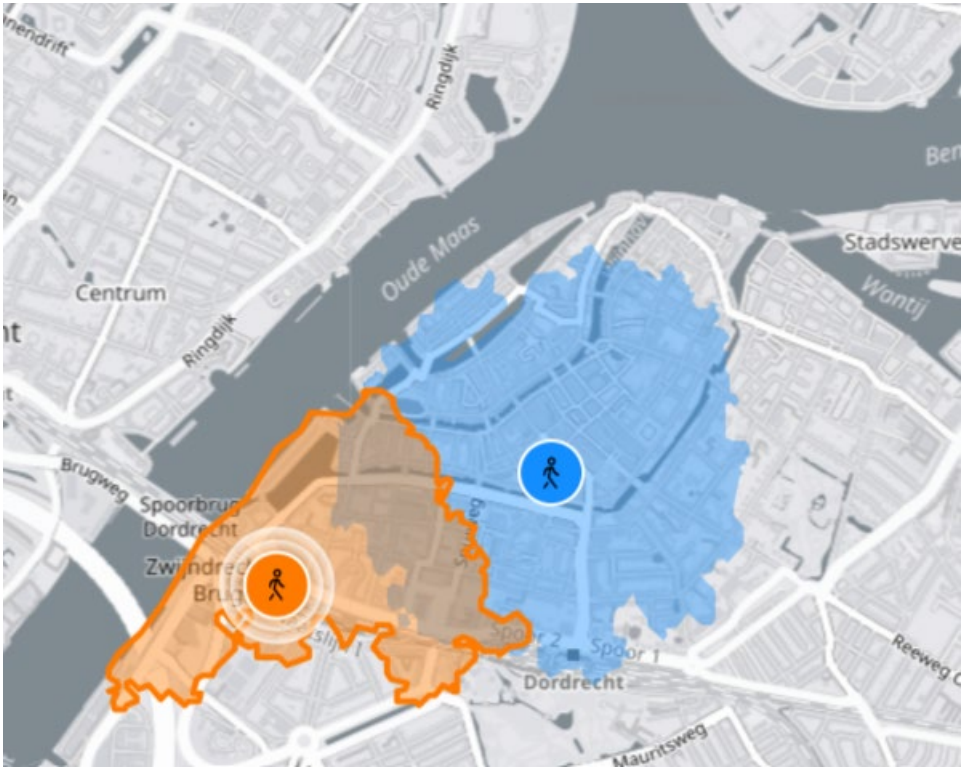
BEREIKBAARHEID BASISVOORZIENINGEN

Wat valt op?

Vrijwel alle basisvoorzieningen zijn vanuit de buurten in de Binnenstad zowel met de fiets als te voet binnen 10 minuten te bereiken.

WINKELCENTRA

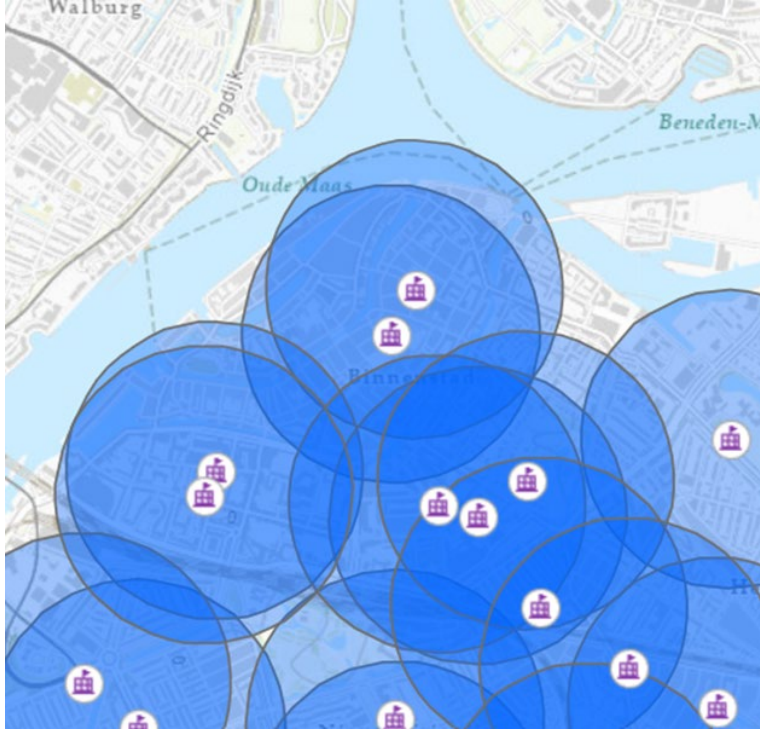
Winkelcentrum Dordrecht en Maasplaza 10 minuten lopen

Wat valt op?

Een deel van de buurten Nieuwe Haven en Wijnstraat e.o. zijn iets verder gelegen van de winkelcentra die aangegeven staan op de kaart. Dichter bij deze buurten zijn wel verschillende basiswinkels te vinden aan de Grote Markt.

BASISSCHOOL

Wat valt op?
Er zijn een viertal scholen gevestigd in de wijk Binnenstad. Vrijwel alle buurten zijn gesitueerd binnen een straal van 500 meter van een van deze scholen. Daarnaast zijn diverse andere basisscholen te vinden in de aanpalende wijken die ook binnen deze straal te vinden zijn.

HUISARTS EN APOTHEEK

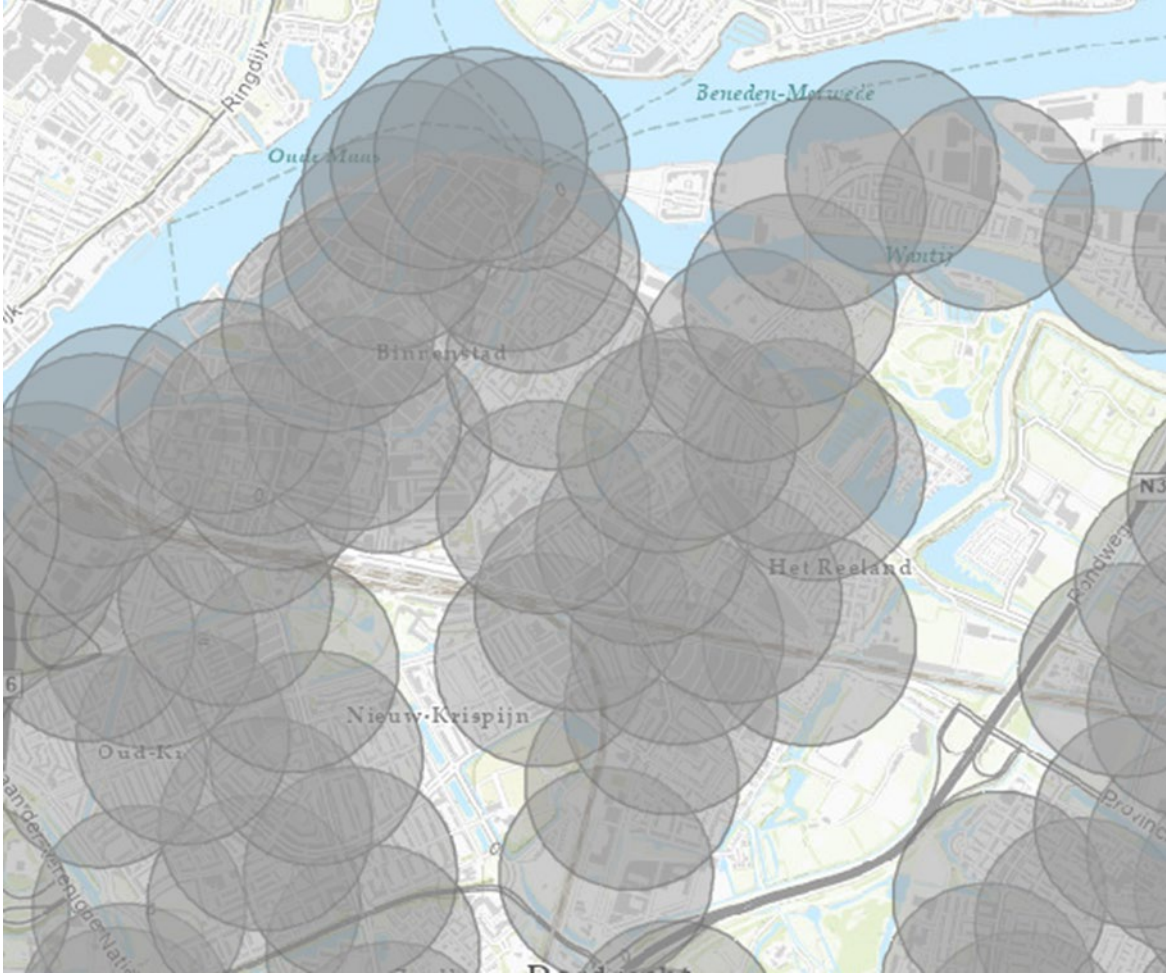
Locatie huisartsen incl. apotheken 10 minuten lopen

Wat valt op?
De buurten Kalkhaven, Achterhakkers e.o. en een deel van de Nieuwe Haven zijn iets meer dan 10 minuten lopen gesitueerd van de huisarts en apotheek

AFSTAND TOT BUSHALTES

Locatie bushaltes met buffer van 350 meter

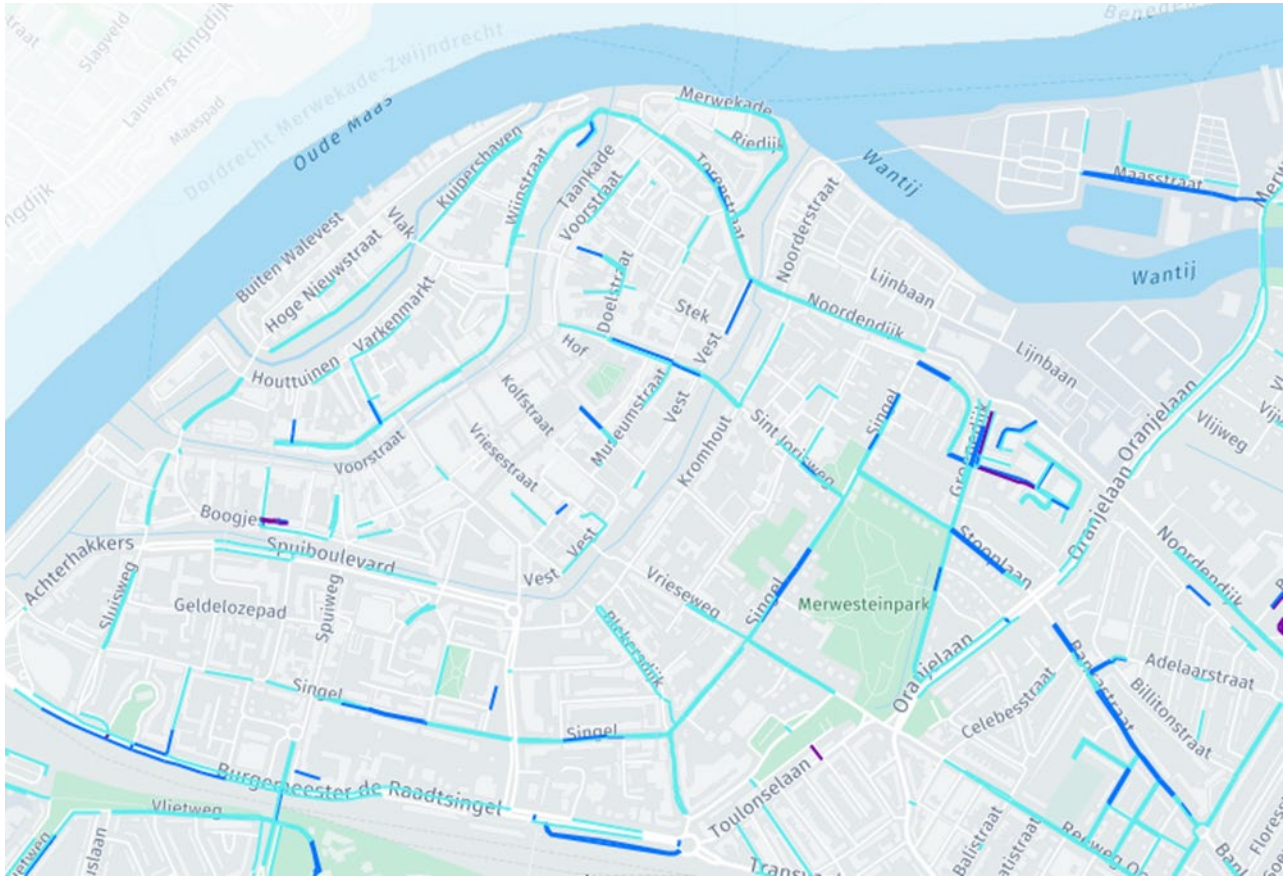

Wat valt op?
Alle buurten in de Binnenstad zijn binnen straal van 350 van een bushalte gelegen.

VERKEERSVEILIGHEID

LOCATIES SNELHEIDSOVERTREDINGEN

Op onderstaande kaart zijn locaties te zien waar in de maand oktober in 2023 door meer dan 85% van de automobilisten te hard wordt gereden. Hierbij zijn de paars gekleurde lijnen het meest interessant, want daar wordt ‘standaard’ 10 km te hard gereden.

Wat valt op?

Binnen de wijk Binnenstad vallen er op basis van data geen straten met betrekking tot te hard rijden op. Maar er komen vaak klachten over te hard rijden binnen in de Bagijnhof/Visstraat, Belgracht, Kleine Spuistraat, Elfhuizen en Prinsenstraat.

AANTAL ONGEVALLEN (MET GEWONDEN EN DODEN)

Wat valt op?

- In 2023 vonden er in totaal 737 ongevallen plaats in Dordrecht, waarvan 202 met letselschade en 4 ongevallen met dodelijke afloop slachtoffers.
- 63 daarvan vonden er plaats in de wijk Binnenstad, waarvan 15 met letselschade.
- In de buurten Beverwijksplein e.o., Centrum en Burg. De Raadsingel vonden de meeste ongevallen plaats.
- In Noordflank vonden 38 ongevallen plaats (15 met letselschade waarvan 1 met dodelijke afloop)
- Meeste ongevallen in Reeland (70, waarvan 23 met gewonden waaronder 1 dodelijk slachtoffer).
- Op de Staart 35, waarvan 8 met gewonden.

LOCATIES ONGEVALLEN

Wat valt op?

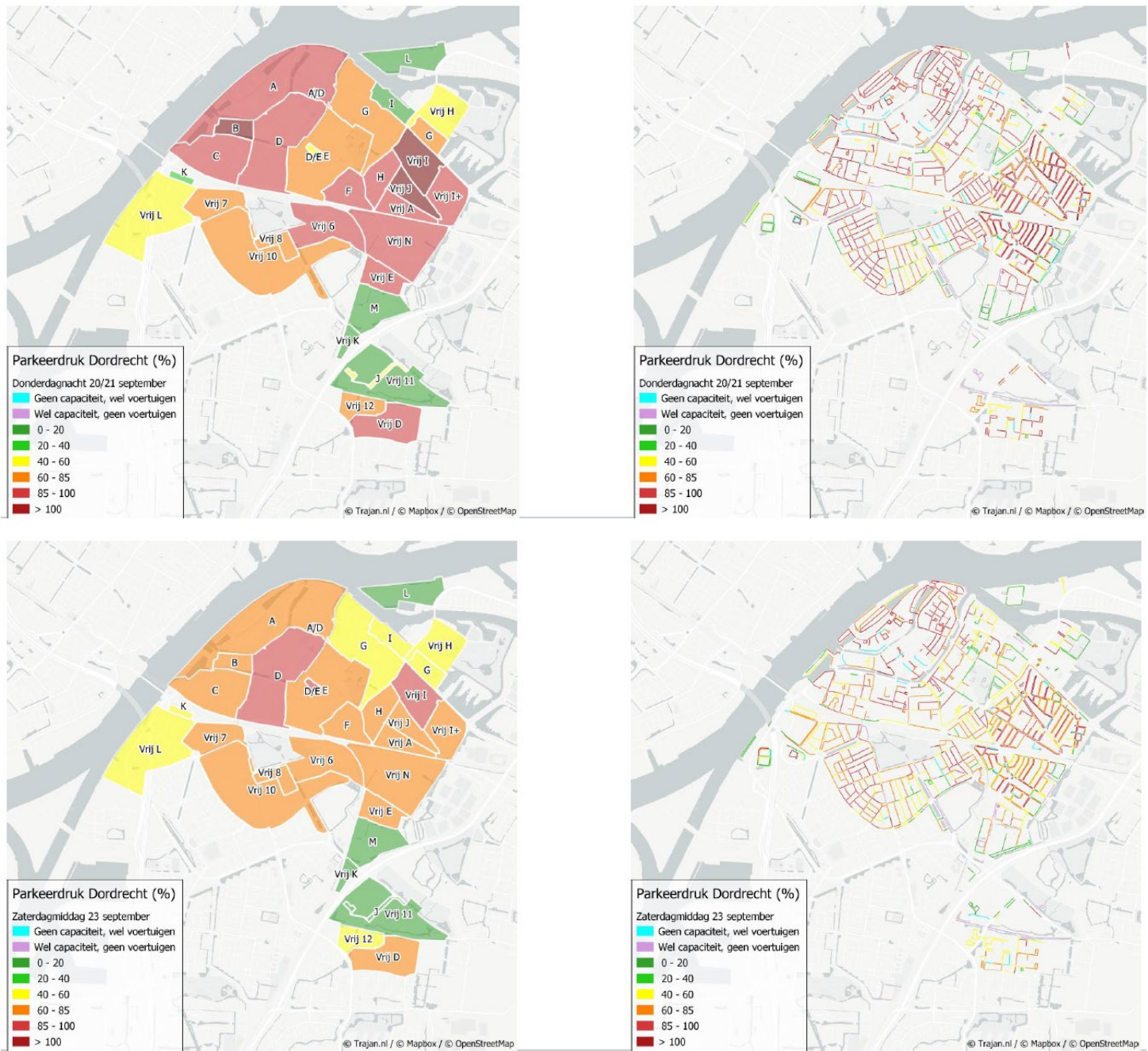
Binnen de wijk Binnenstad zijn verschillende locaties te vinden waar in 2023 drie of meer ongevallen plaatsvonden:

- Kruising Belgracht - Boogjes – Elfhuizen – Grote Spuistraat – Spuiboulevard – Spuibrug (1 gewonde)
- Kruising Achterhakkers, Prinsenstraat, Sluisweg en Spuiboulevard (2 gewonden)
- Rotonde Kilwijkhof – Kilwijkstraat – Spuiweg (3 gewonden)
- Stationsplein (geen gewonden)
- Johan de Wittstraat (nabij Oudenhovenstraat) (1 gewonde)

Wat in totaliteit opvalt is het groot aantal ongevallen op de totale lengte van Spuiboulevard, met name bij de kruisingen.

PARKEERDRUK

De kaartjes tonen de parkeerdruk in de wijken Binnenstad, Noordflank, Reeland, een deel van Krispijn, Dubbeldam en Sterrenburg op donderdagnacht 20/21 september 2023 en zaterdagmiddag 23 september 2023.

Wat valt op?

- De parkeerdruk op donderdagnacht 20/21 september is hoog in de Binnenstad. In de buurt Boogjes is deze het hoogst.
- Op andere meetmomenten in die periode is de parkeerdruk niet hoog te noemen, zoals op donderdagmiddag, zaterdagochtend en zondagmiddag.
- De parkeerdruk neemt wel wat toe op zaterdagmiddagen en -avonden en donderdagavonden.
- Dit beeld is vergelijkbaar met een meetmoment in september 2022.
- Naast data komen ook klachten binnen over verkeerd parkeren met name in de Bagijnhof/Visstraat, Belgracht, Kleine Spuistraat, Elfhuizen en Prinsenstraat

KENSCHETS

AANTAL PERSONENAUTO'S PER HUISHOUDEN

Gebied	Gemiddeld aantal personenauto's per huishouden
Dordrecht	1,1
Gebied Centrum	0,8
Wijk 01 Binnenstad	0,6
Achterhakkers en omgeving	0,8
Augustijnenkamp en omgeving	0,6
Beverwijksplein en omgeving	0,7
Boogjes en omgeving	0,5
Burgemeester de Raadsingel en omgeving	1,0
Centrum	0,6
Geldeloze pad en omgeving	0,2
Groenmarkt en omgeving	0,9
Grote Markt en omgeving	0,6
Kalkhaven	1,5
Kon. Wilhelminastraat en omgeving	0,9
Lombard en omgeving	0,6
Nieuwe Haven en omgeving	0,9
Rozenhof en omgeving	0,8
Wijnstraat en omgeving	0,9

Wat valt op?

- Gemiddeld hebben huishoudens in de Binnenstad 0,6 auto. Het gemiddelde in Dordrecht is 1,1
- In de buurt Kalkhaven is dit 1,5
- In de buurt Geldeloze pad e.o. is dit aantal juist lager dan het gemiddelde, namelijk 0,2
- In de wijk Noordflank hebben huishoudens gemiddeld 0,7 auto's, in Reeland en op de Staart 0,9

AANTAL PERSONENAUTO’S PER KM²

Gebied	Aantal personenauto's per km2
Dordrecht	777
Gebied Centrum	2.276
Wijk 01 Binnenstad	3.634
Achterhakkers en omgeving	2.516
Augustijnenkamp en omgeving	2.335
Beverwijksplein en omgeving	2.657
Boogjes en omgeving	4.490
Burgemeester de Raadsingel en omgeving	1.846
Centrum	3.367
Geldeloze­pad en omgeving	2.059
Groenmarkt en omgeving	5.102
Grote Markt en omgeving	5.834
Kalkhaven	6.006
Kon. Wilhelminastraat en omgeving	4.526
Lombard en omgeving	4.956
Nieuwe Haven en omgeving	5.626
Rozenhof en omgeving	4.222
Wijnstraat en omgeving	4.859

Wat valt op?

Als we het aantal auto’s afzetten tegen de ruimte die er is, dan zien we dat er in de Binnenstad 3634 personenauto’s per km2 aanwezig zijn. In de buurt Kalkhaven is de dichtheid het grootst met 6006 auto’s per km2. Ter vergelijking, gemiddeld in Dordrecht zijn er 777 auto’s per km2, in Noordflank 2935, Reeland 1720 en op de Staart 813.

BESCHIKBARE DEELVOERTUIGEN

Gebied	Aantal
Dordrecht	208
Gebied Centrum	98
Wijk Binnenstad	30
Wijk Noordflank	25
Wijk Reeland	21
Wijk Staart	22

Wat valt op?

In de maand september 2023 waren er gemiddeld per dag 98 deelfietsen beschikbaar in gebied Centrum. Dordrecht breed waren er in totaal 208 deelfietsen beschikbaar. Dus bijna de helft van de beschikbare deelvoertuigen waren te vinden in de gebied Centrum. Ongeveer een derde hiervan stond in de Binnenstad. In Noordflank was dit aantal 25, in Reeland 21 en op de Staart 22.

FIETS­GEBRUIK

	elke dag	5-6 dagen
wijk		
Binnenstad + Noordflank	20	31
Oud-Krispijn + Nieuw-Krispijn	23	21
Reeland	17	35
Wielwijk + Crabbehof/Zuidhoven	18	19
Sterrenburg	11	33
Dubbeldam	18	32
Stadspolders	19	31
stadsdeel		
Centrum	19	32
West	21	20
Oost	15	32
totaal	18	29

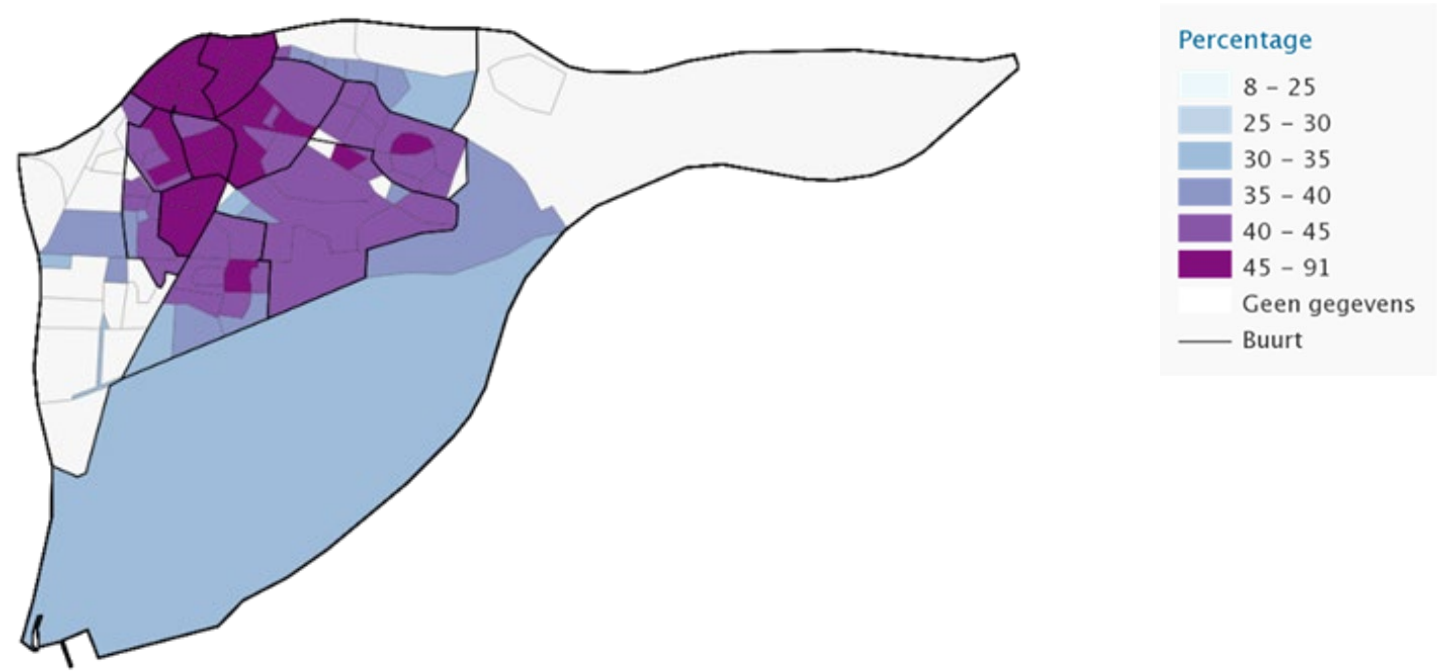
Data is alleen beschikbaar op wijkniveau (en soms wijken bij elkaar).

Wat valt op?

In de Binnenstad en Noordflank gebruikt 20% elke dag de fiets. 31% pakt 5 tot 6 dagen in de week de fiets. Ter vergelijking in heel gebied Centrum gebruikt 19% dagelijks de fiets en 32% 5 tot 6 dagen per week. Dus de Binnenstad scoort heel gemiddeld binnen gebied Centrum.

LOPEND OF FIETSEND NAAR SCHOOL/WERK

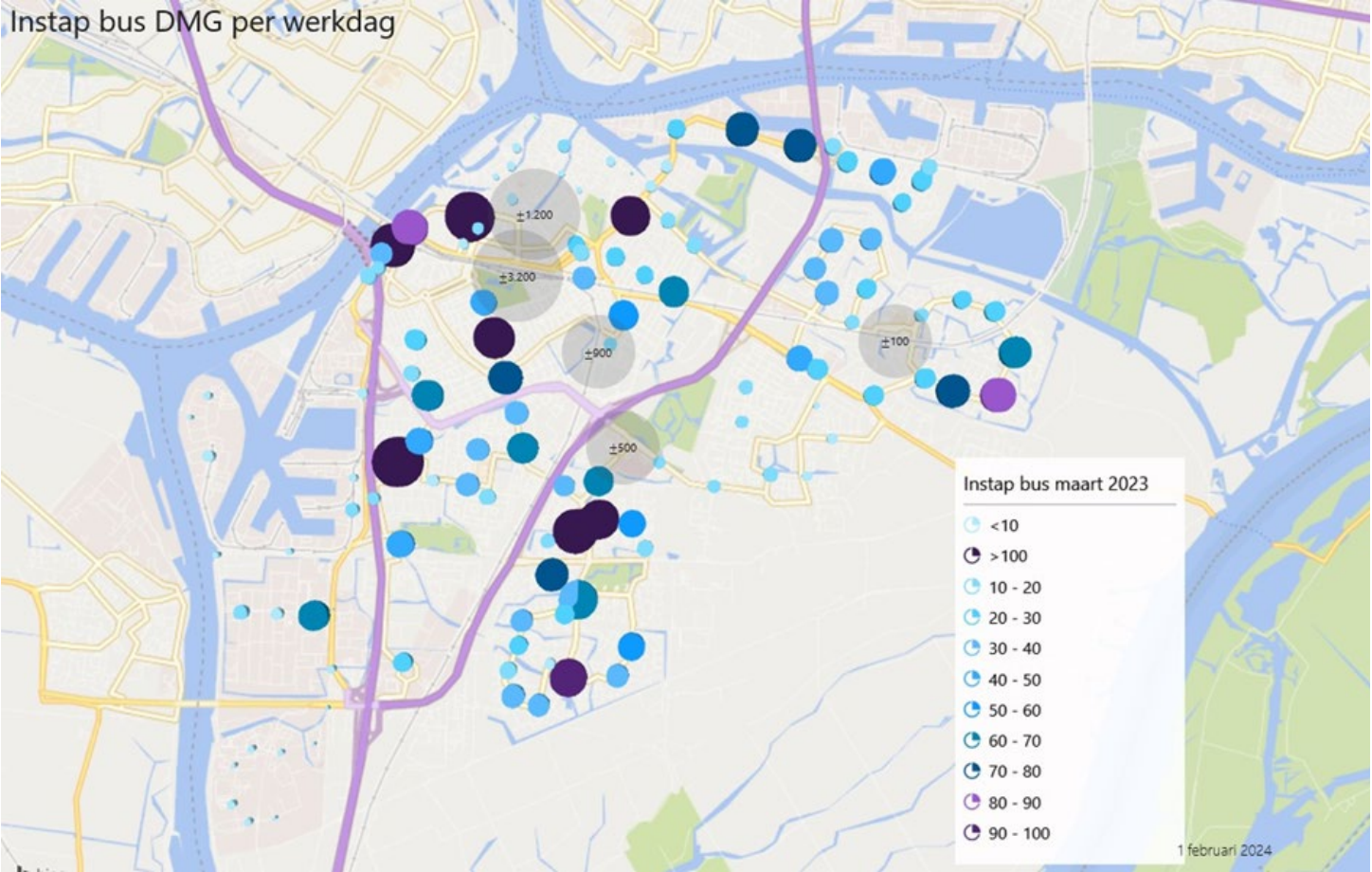
De kaart presenteert het percentage personen tussen de 18 en 65 jaar dat in 2022 minimaal een deel van het traject naar werk of school, lopend en/of op de fiets aflegt.

Wat valt op?

In de Binnenstad is dit percentage een stuk hoger dan gemiddeld in Dordrecht, namelijk 51,7% ten opzichte van 44,5%. In de buurt Geldeloze­pad e.o., is dit percentage nog een stuk hoger: 64,3% en in Achterhakkers e.o. lager 45,6%.

OPENBAAR VERVOER (INSTAPPERS PER HALTE / HALTES MET MEESTE INSTAPPERS)

Wat valt op?

In de Binnenstad wordt veel gebruik gemaakt van het openbaar vervoer. Dit komt mede door de ligging van het station en busstation in deze wijk met ongeveer 3200 instappers per dag. Ook de bushalte aan de Spuiboulevard bij het winkelgebied wordt veelvuldig gebruikt, ongeveer 1200 instappers per dag. De andere halte aan de Spuiboulevard – bij het Stadskantoor heeft meer dan 100 instappers per dag. De halte bij Maasplaza is ook noemenswaardig met 80 – 90 instappers per dag.

DOELGROEPENVERVOER

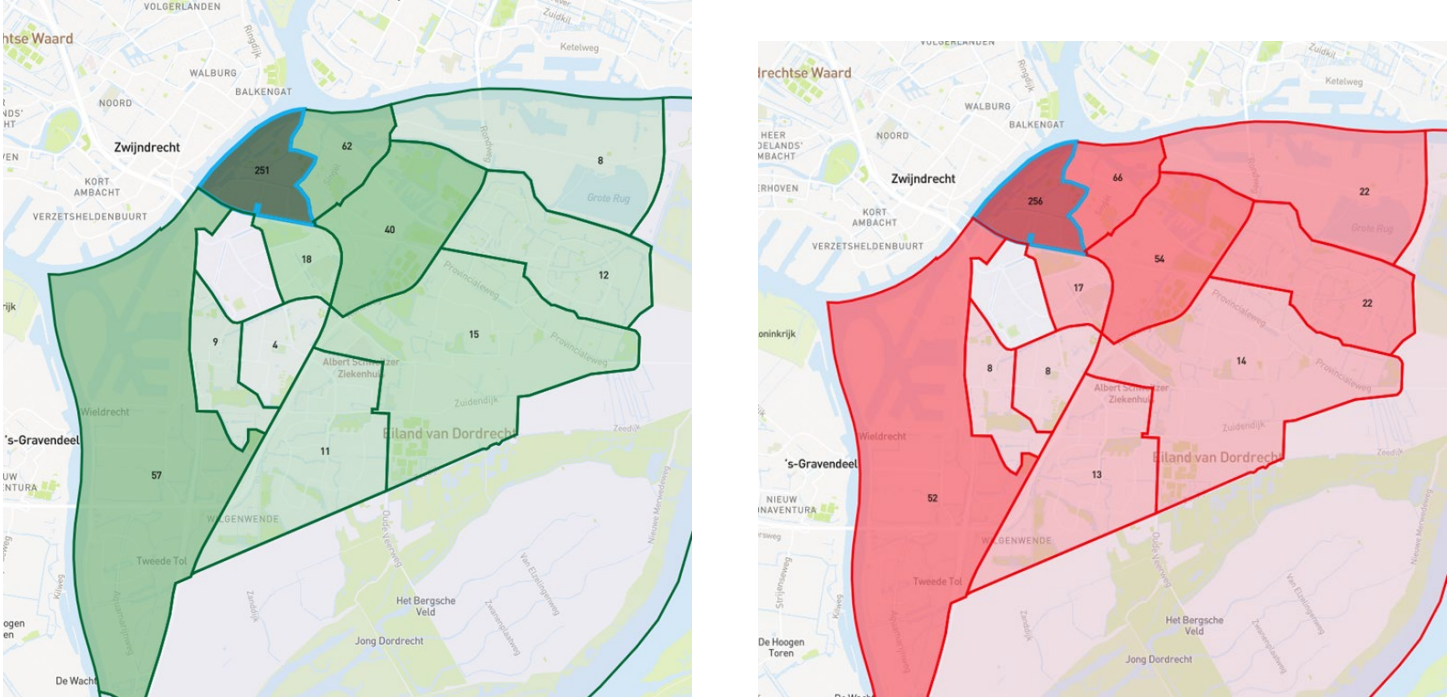
Wijk	WMO-vervoer		Dagbesteding en Drechtwerk	
	Gebruikers	Ritten	Gebruikers	Ritten
Dordrecht	1392	9245	207	4134
Binnenstad	78	664	8	150
Noordflank	58	286	10	200
Reeland	64	475	8	204
Staart	99	646	11	210

Wat valt op?

Ongeveer 5,6% van het Dordt totaal aantal gebruikers van deeltaxi (1392) was in maart 2023 woonachtig in de Binnenstad (78). Zij maakten samen 664 ritten die maand (7,2% van totaal aantal ritten). Ter vergelijking; in Noordflank waren er 58 gebruikers en in Sterrenburg 331.

Wat betreft vervoer in het kader van Drechtwerk en naar dagbesteding werden in de maand maart 2023 3,6% van het totaal aan Dordtse ritten (150 van totaal 4134) gemaakt door deelnemers (8) uit de wijk Binnenstad. Op de Staart waren er 11 gebruikers en in Sterrenburg 48.

RITTEN DEELVOERTUIGEN NAAR BESTEMMING EN HERKOMST

Wat valt op?

Ongeveer 1019 ritten in de maand september 2023 met deelvoertuigen met herkomst of bestemming Binnenstad. Ongeveer de helft daarvan verplaatste zich binnen deze wijk. Overige populaire herkomst en bestemmingslocaties gezien vanuit de Binnenstad waren de wijken Noordflank, Reeland en de Westelijke Dordtse Oever.

AANTAL VERHURINGEN DEELVOERTUIGEN

Gemiddeld aantal verhuringen per dag in september 2023

Gebied	Aantal
Dordrecht	63
Binnenstad	19
Noordflank	7
Reeland	7
Staart	5

Bron: Dashboard Deelmobiliteit (CROW Fietsberaad) – inlog nodig

Wat valt op?

Het aantal verhuringen van deelvoertuigen per dag is in de Binnenstad hoog te noemen, bijna een derde van de verhuringen vindt plaats in deze wijk.

CONCLUSIE

ALGEMEEN

Vrijwel alle basisvoorzieningen zijn vanuit de buurten in de Binnenstad zowel met de fiets als te voet binnen 10 minuten te bereiken. Dit is ook de inzet van het mobiliteitsbeleid; inzet op lopen en fietsen en stimuleren dat de auto minder gebruikt wordt.

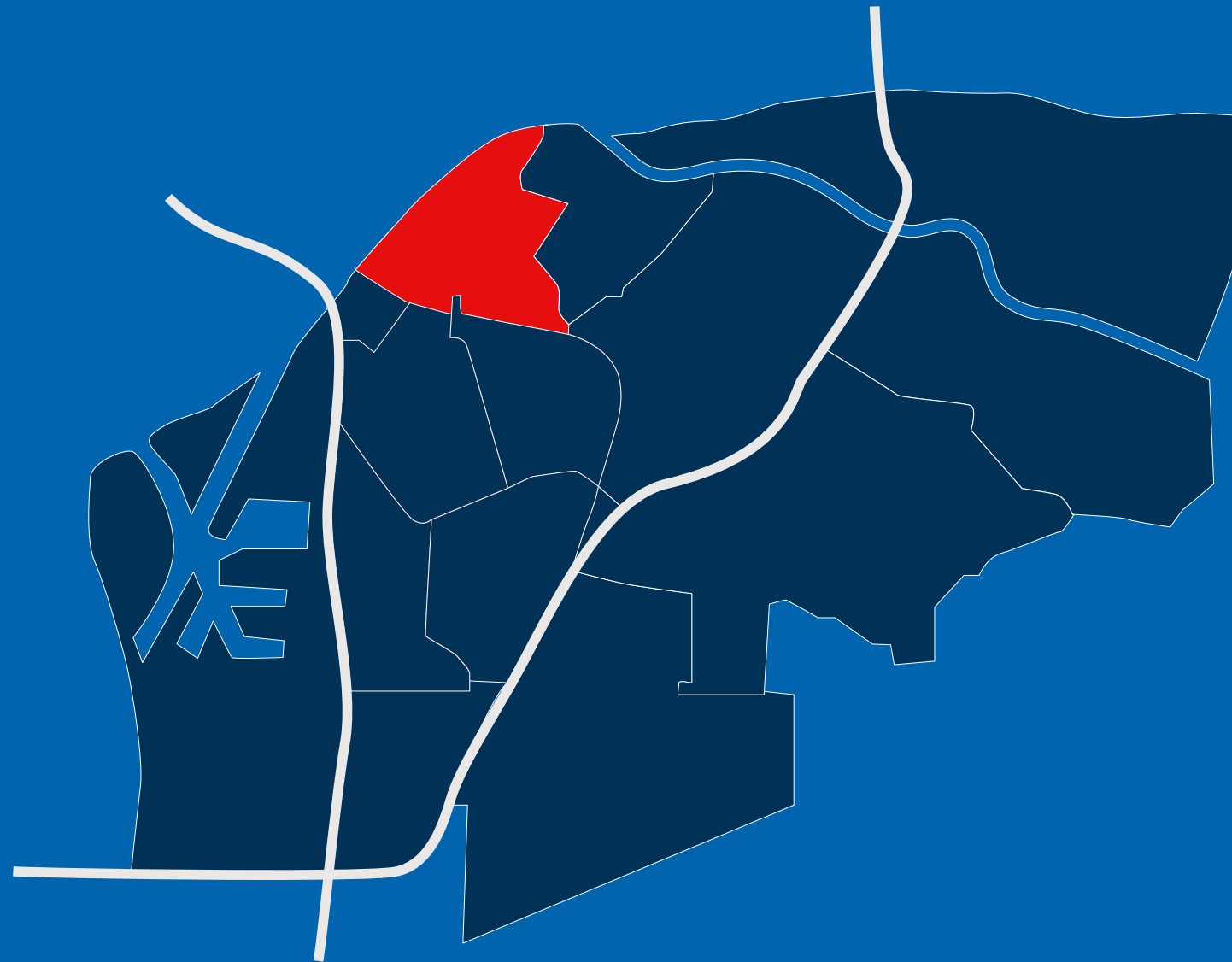
VERKEERSVEILIGHEID

Wat betreft verkeersveiligheid valt de Spuiboulevard en met name de kruisingen in deze straat negatief op in de wijk Binnenstad.

KENSCHETS

Wat opvalt in de wijk Binnenstad is dat er veel gebruik wordt gemaakt van de fiets, het openbaar vervoer en deelmobiliteit. Daartegenover staat dat het autobezit vrij laag is. De buurt Kalkhaven vormt hier een uitzondering op. Hierbij valt op dat de parkeerdruk in bijna alle buurten hoog is. Dit heeft mede te maken met het parkeren van bezoekers en ondernemers.

DOEL: GEZONDE STAD

WIJK: BINNENSTAD

GELUIDSOVERLAST

Wegverkeerslawaa

Indicatie geluidkwaliteit Drechtsteden

- Geluidongevoelig pand
- Goed woon- en leefklimaat
- Redelijk woon- en leefklimaat
- Matig woon- en leefklimaat
- Tamelijk slecht woon- en leefklimaat
- Slecht woon- en leefklimaat
- Zeer slecht woon- en leefklimaat

Deze kaart laat de geluidskwaliteit per geluidsgevoelig pand en het daar aan gekoppelde woon- en leefklimaat zien. Op de volgende pagina zijn hoog belaste geluidgevoelige panden inzichtelijk gemaakt.

Wat valt op?

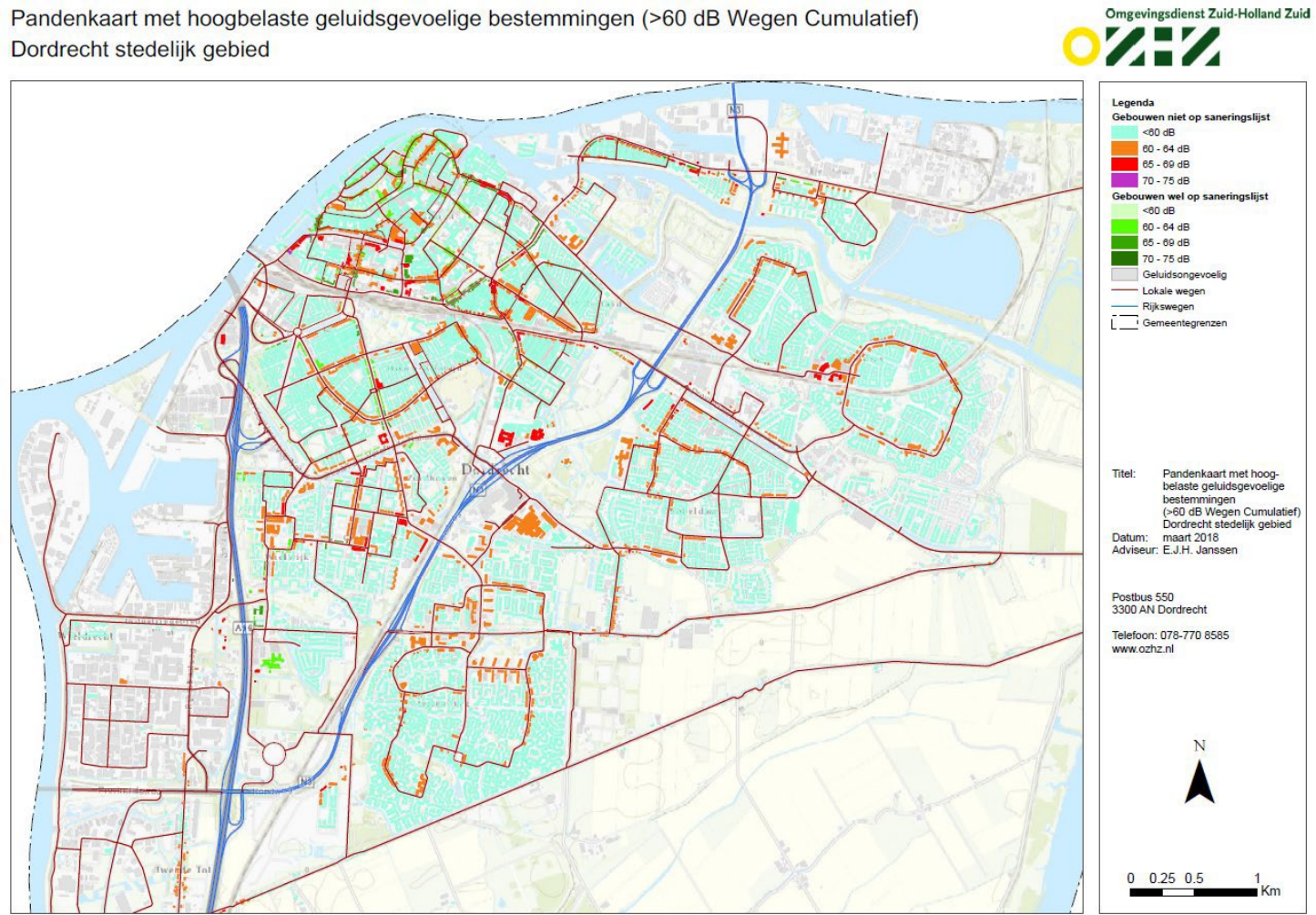
De geluidgevoelige panden liggen overwegend langs het hoofdwegenet van de gemeente; de doorstroomwegen en wijkverbindingswegen. In de Binnenstad gaat het om woningen en andere gebouwen langs de volgende wegen: Wijnstraat, Prinsenstraat, Wilgenbos/Achterhakkers, Korte Parallelweg/Havenstraat, Spuiweg, Stationsweg/Johan de Wittstraat, Singel, Spuiboulevard, Bagijnhof/Visstraat en Steegoversloot.

Achtergrond

Binnenstad

De plandrempe (een soort grenswaarde) is gelegd op 65 dB. Boven deze waarde stelt de gemeente zichzelf tot doel maatregelen te nemen om de geluidbelasting te verlagen. Vanuit gezondheidsoverwegingen wordt algemeen geacht dat beneden de 65 dB er nog geen gezondheidsschade optreedt. Een langdurige blootstelling aan geluid van wegverkeer via lichamelijke stressreacties kan leiden tot een verhoogde kans op hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten en de klachten verergeren bij mensen die al lijden aan een hart- en vaataandoening. Dit kan optreden vanaf 65–70 dB. Dat wil overigens niet zeggen dat er beneden de 65dB geen geluidhinder kan worden ervaren.

Pandenkaart met hoogbelaste geluidsgevoelige bestemmingen (>60 dB Wegen Cumulatief)
Dordrecht stedelijk gebied

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

- Legenda
- Gebouwen niet op saneringslijst
- < 60 dB
- 60 - 64 dB
- 65 - 69 dB
- 70 - 75 dB
- Gebouwen wel op saneringslijst
- < 60 dB
- 60 - 64 dB
- 65 - 69 dB
- 70 - 75 dB
- Geluidsongevoelig
- Lokale wegen
- Rijkswegen
- Gemeentegrenzen

Titel: Pandenkaart met hoogbelaste geluidsgevoelige bestemmingen (>60 dB Wegen Cumulatief) Dordrecht stedelijk gebied
Datum: maart 2016
Adviseur: E.J.H. Janssen

Postbus 550
3300 AN Dordrecht
Telefoon: 078-770 8585
www.ozhz.nl

Spoorverkeerslawaa

Bovenstaande kaart laat het gemiddelde geluid van het spoor over de hele dag zien (Lden).

Wat valt op?

Op bepaalde plekken van het spoor kan het spoor zorgen voor meer geluidsoverlast en reikt het geluid ook verder: bij de spoorbrug, het emplacement (Weeskinderendijk) en bij het station Dordrecht. De buurten Achterhakkers e.o., Rozenhof e.o. en Burgemeester de Raadt singel e.o. vormen hierbij het aandachtspunt.

Achtergrond

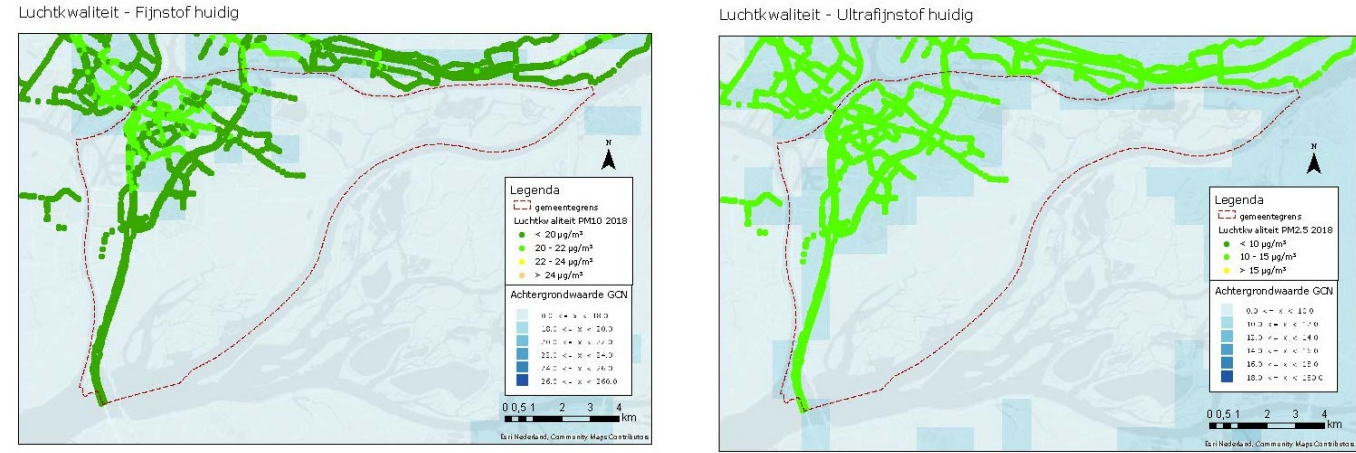
ProRail en Rijkswaterstaat zijn verantwoordelijk voor het geluid van het spoor respectievelijk de Rijkswegen. Met elkaar is afgesproken dat langs randen van rijkswegen, lokale wegen, spoorwegen en industrie- en bedrijventerreinen een hogere geluidbelasting voor de eerstelijns bebouwing onder voorwaarden toelaatbaar is. Wat betreft spoorlawaa geldt:

- 53 dB - Voorkeursgrenswaarde voor geluidgevoelige gebouwen anders dan woningen
- 55 dB - Voorkeursgrenswaarde voor woningen/geluidgevoelige terreinen
- 63 dB - Hoogst toelaatbare geluidbelasting geluidgevoelige terreinen
- 68 dB - Hoogst toelaatbare geluidbelasting woningen/overige geluidgevoelige gebouwen

Spoortrillingen.

Spoortrillingen is een relatief nieuw aspect bij ruimtelijke ontwikkelingen. In Dordrecht is daar nog geen onderzoek naar gedaan en/of beleid voor ontwikkeld. In de Omgevingswet en met name in het Besluit kwaliteit leefomgeving is dit wel voorzien. Vooruitlopend op het Omgevingsplan, streven wij ernaar om voor het aspect spoortrillingen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met trilling gevoelige gebouwen in de aandacht zone (een zone van 100 meter aan weerszijden van het spoor) gericht op de spoorlijn Zwijndrecht – Lage Zwaluwe, de lijn waar het zwaar transport zich op concentreert, de onderzoek last neer te leggen bij de ontwikkelende partij.

LUCHTKWALITEIT

Wat valt op?

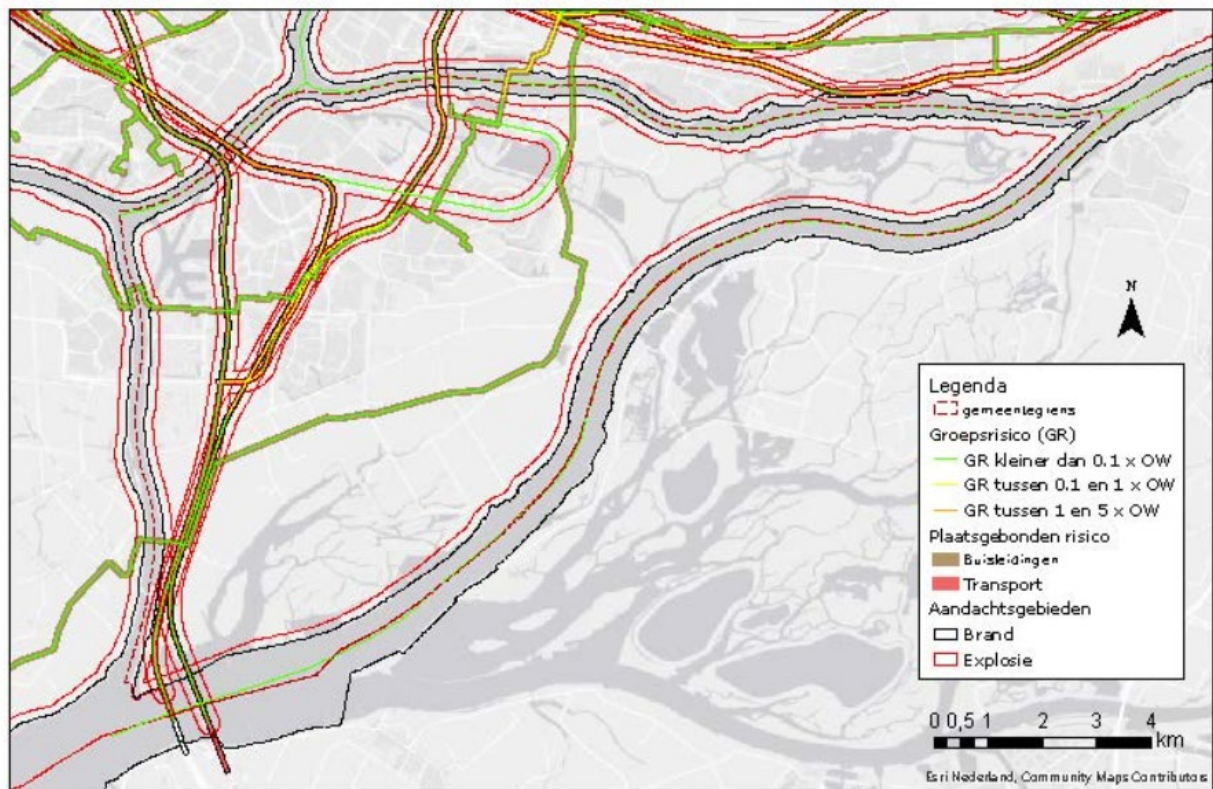
Deze kaarten laten de huidige situatie van emissies van (ultra)fijnstof zien. De concentratie fijnstof rondom de hoofdinfrastructuur bevindt zich in heel Dordrecht rond de oude WHO-adviesnormen (PM10 >20 en PM2,5 >10).

Er zijn wat betreft luchtkwaliteit nauwelijks verschillen zichtbaar binnen Dordrecht. In de wijk Binnenstad is vergeleken met andere gebieden in Dordrecht geen extra aandacht nodig voor luchtkwaliteit.

Achtergrond

De belangrijkste bronnen van fijnstof zijn natuurlijke bronnen (opwaaiend bodemstof), fijnstof dat afkomstig is uit het buitenland, het verkeer en de landbouw. Dordrecht streeft, mede door ondertekening van het Schone Lucht Akkoord naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit gericht op het behalen van de WHO-advieswaarden voor schone lucht. In 2021 heeft het WHO nieuwe waarden vastgesteld: voor PM10 lager dan 15 en voor PM2,5 lager dan 5. Door deze aanscherping moeten we stadsbreed harder aan de slag om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit zijn in Dordrecht met name maatregelen op het gebied van automobilititeit en de scheepvaart.

EXTERNE VEILIGHEID

Bron: Omgevingsvisie 1.0 Dordrecht

Wat valt op?

Ter beheersing van het groepsrisico streven we binnen het stationsgebied Dordrecht Centraal naar een personendichtheid per hectare dat correspondeert met een groepsrisico van maximaal 4 maal de oriëntatiewaarde. Gezien de effecten van een incident met gevaarlijke stoffen, is het spoor Dordrecht- Lage Zwaluwe aangewezen als voorschriftengebied explosie (200 meter). Binnen dit voorschriftengebied zijn geen nieuwe zeer kwetsbare functies (gebieden) toegestaan en zijn wijziging van functies toegestaan onder voorwaarde dat de kans op een incident 10 of meer slachtoffers niet toeneemt.

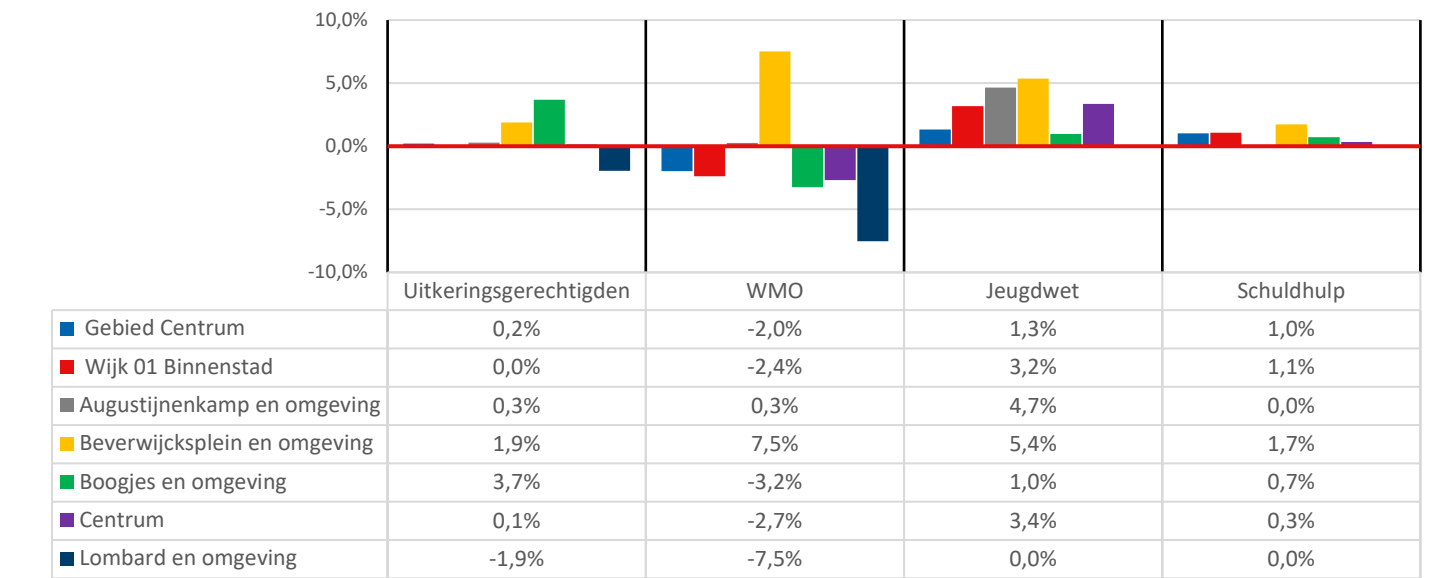
Achtergrond

In de huidige situatie kent Dordrecht een hoog risicoprofiel rondom het spoor als gevolg van het goederentransport van chemische stoffen. Zo passeren jaarlijks 14.000 LPG-wagons de Stadsas. Maar niet alleen LPG, ook zeer brandbare vloeistoffen en toxische gassen. Dit vervoer groeit de komende jaren naar verwachting door en is ook (binnen grenzen) mogelijk binnen de huidige uitgangspunten van het landelijke Basisnet Spoor. Op basis hiervan heeft het Rijk rondom het spoor aandachtsgebieden voor brand, explosie en toxiciteit vastgesteld. Deze bedragen respectievelijk 30, 200 en 300 meter. Deze situatie staat op gespannen voet met de voorgenomen woningbouwambities langs het spoor. Maatregelen op korte en middellange termijn zijn nodig, waarbij zowel gemeenten als het Rijk een rol hebben.

GEZONDHEID INWONERS – MENTAAL EN FYSIEK

UITKERINGSGERECHTIGDEN, WMO, JEUGDWET EN SCHULDHULP

Deze dataset laat de variatie of concentratie van uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet, en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening binnen verschillende gebieden zien. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddeld (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

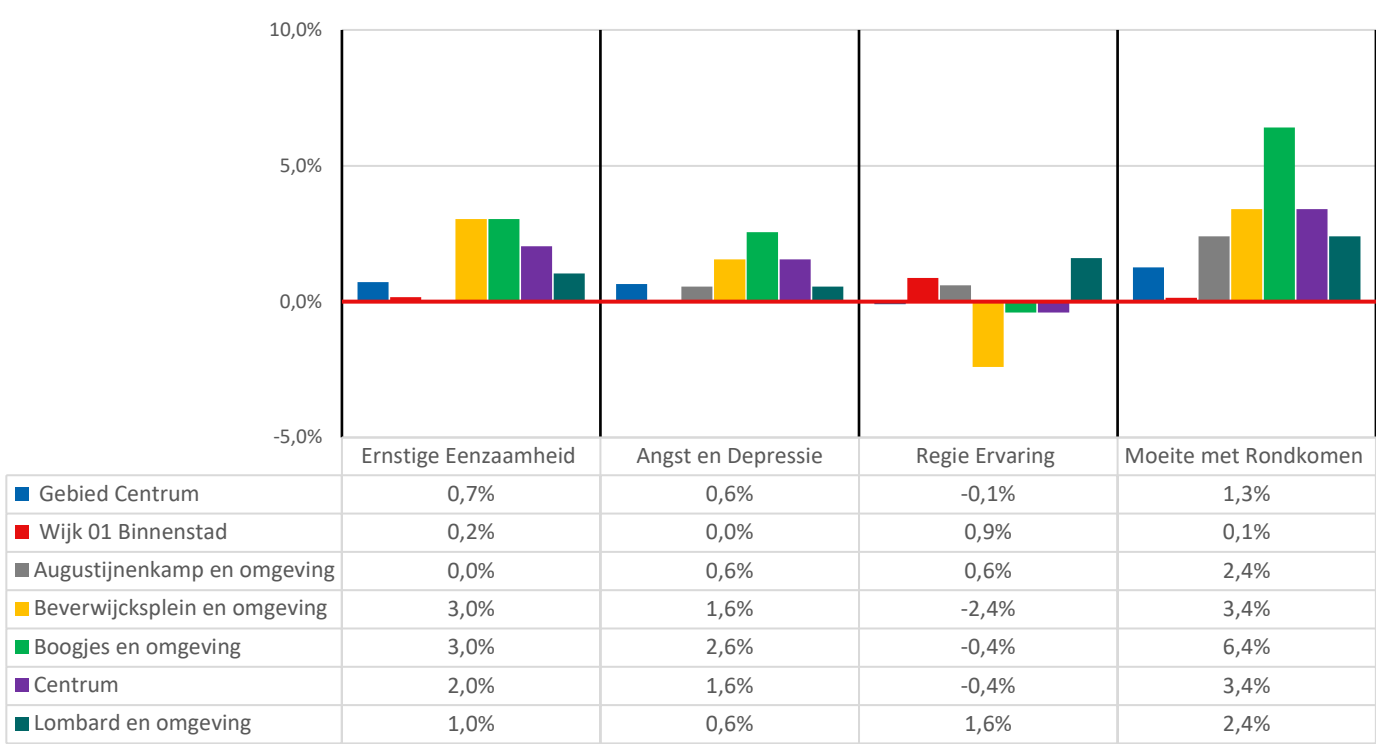

Wat valt op?

- Gebied Centrum, en daarbinnen de wijk Binnenstad, scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde op het percentage uitkeringsgerechtigden. Het aandeel WMO-gebruikers ligt in het gebied en de wijk lager dan het gemiddelde van Dordt. Het aandeel jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening liggen hoger dan het stedelijk gemiddelde.
- Wanneer we op buurtniveau inzoomen, valt op dat het percentage uitkeringsgerechtigden in de buurten Boogjes e.o. en Beverwijksplein e.o. het hoogst is. In de buurt Lombard e.o. zijn minder uitkeringsgerechtigden dan gemiddeld.
- Het aandeel WMO-gebruikers ligt in de buurt Beverwijksplein e.o. aanzienlijk hoger dan het gemiddelde in Dordt. In de andere buurten ligt dit aandeel juist lager.
- Het aandeel jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet is hoger dan gemiddeld in de buurten Beverwijksplein e.o., Augustijnenkamp e.o. en Centrum. Dat geldt ook voor de buurt Boogjes e.o., hoewel minder extreem.
- Het percentage mensen dat gebruik maakt van schuldhulpverlening ligt in deze buurten rond het stedelijk gemiddelde, met een lichte afwijking in de buurt Beverwijksplein e.o. waar dit percentage iets hoger is.

ERNSTIGE EENZAAMHEID, ANGST EN DEPRESSIE, REGIE ERVARING, EN MOEITE MET RONDKOMEN

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van ernstige eenzaamheid, angst en depressie, de ervaren controle van inwoners over het eigen leven (regie ervaring) en het percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

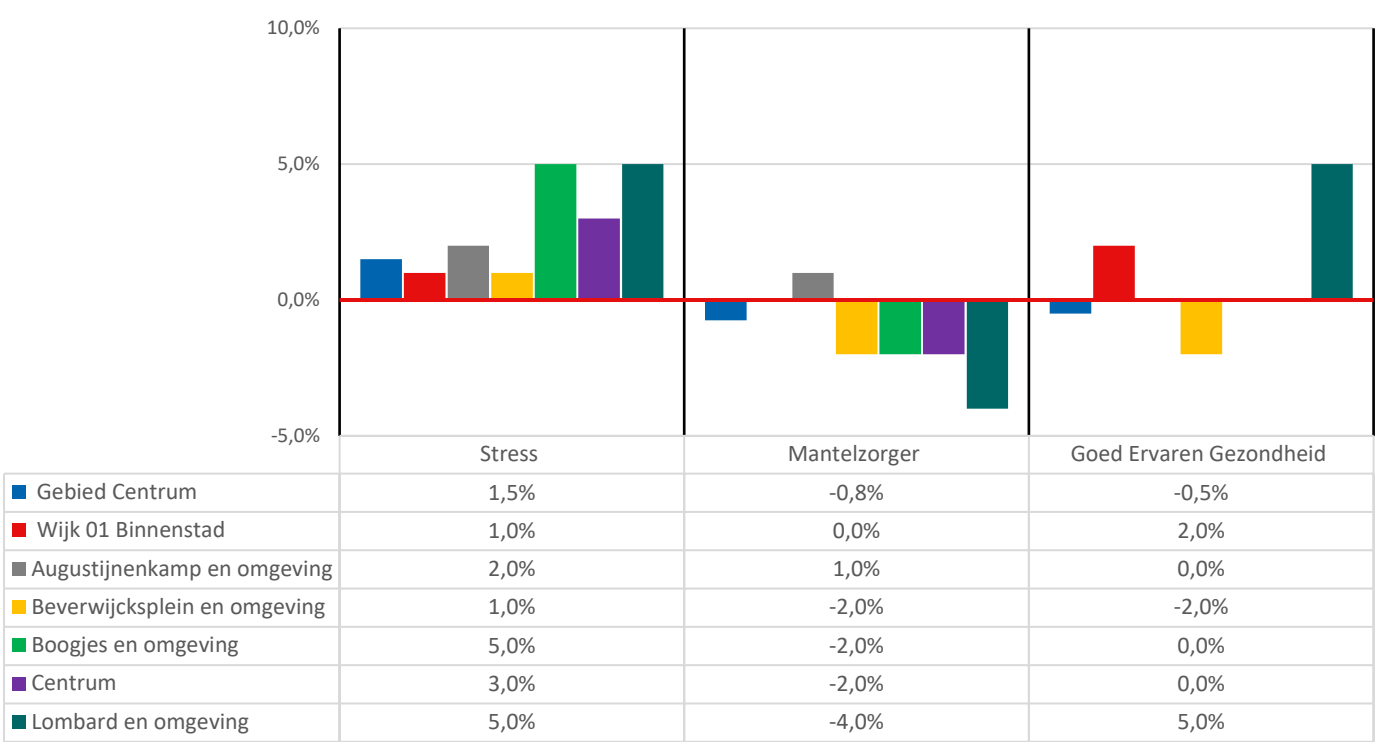

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort op ernstige eenzaamheid, angst en depressie en moeite met rondkomen minder goed dan het Dordts gemiddelde. Binnen dit gebied scoort de wijk Binnenstad heel gemiddeld op deze indicatoren. De ervaren controle over het eigen leven scoort zelfs hoger dan het stedelijk gemiddelde. Op buurtniveau zien we een aantal negatieve uitschieters.
- Op ernstige eenzaamheid vallen de buurten Beverwijksplein e.o. en Boogjes e.o. op met een positieve afwijking van 3%, wat betekent dat eenzaamheid in deze buurten hoger is dan het stedelijk gemiddelde. De buurten Centrum en Lombard e.o. vertonen eveneens verhoogde eenzaamheid, hoewel minder extreem.
- In de buurt Boogjes e.o. is angst en depressie ook verhoogd met 2,6%. Andere buurten, zoals Beverwijksplein e.o. en Centrum, hebben ook een lichte verhoging.
- Hoewel het wijkgemiddelde van Binnenstad een lichte positieve afwijking (0,9%) suggereert op ervaren regie (wat suggereert dat mensen meer regie ervaren over hun leven), toont de buurt Beverwijksplein e.o. een sterke negatieve afwijking (wat aangeeft dat mensen daar veel minder controle ervaren over hun leven). De buurten Centrum en Boogjes e.o. scoren ook negatief t.o.v. het stedelijk gemiddelde, maar minder extreem.
- In de buurt Boogjes e.o. is de moeilijkheid om rond te komen het grootst, met een sterke positieve afwijking van 6,4%. Maar ook de buurten Beverwijksplein e.o., Centrum, Augustijnenkamp e.o. en Lombard e.o. hebben ook boven gemiddelde scores, wat wijst op problemen met de financiën.

STRESS, MANTELZORGERS, GOED ERVAREN GEZONDHEID

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van stress, het percentage mantelzorgers, en hoe bewoners hun gezondheid ervaren. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

Wat valt op?

- Gebied Centrum heeft een lichte positieve afwijking op stress, en lichte negatieve afwijkingen op het percentage mantelzorgers en bewoners die hun gezondheid als goed ervaren. De wijk Binnenstad scoort wat hoger op goed ervaren gezondheid van bewoners. Op buurtniveau zien we wederom negatieve uitschieters.
- De buurten Boogjes e.o. en Lombard e.o. hebben het hoogste niveau van stress, met een sterke positieve afwijking van 5%. Dit wijst op een aanzienlijk hoger stressniveau in vergelijking met het stedelijk gemiddelde. De buurten Centrum en Augustijnenkamp e.o. scoren ook hoger dan gemiddeld.
- De buurt Augustijnenkamp e.o. is de enige buurt met een lichte positieve afwijking op mantelzorg, wat aangeeft dat er meer mantelzorgers zijn dan gemiddeld in Dordrecht.
- De buurt Lombard e.o. valt positief op met een sterke afwijking van 5%, wat betekent dat bewoners daar hun gezondheid beter beoordelen dan elders in Dordt. Beverwijksplein e.o. scoort daarentegen negatief, wat wijst op een lagere ervaren gezondheid.

KINDEREN IN HUISHOUDENS MET GGZ

Deze dataset verwijst naar het aantal kinderen per wijk dat woont in huishoudens waar ten minste één gezinslid gebruikmaakt van geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Dit kan betekenen dat één of beide ouders, of eventueel andere gezinsleden, worden behandeld voor psychische aandoeningen of problemen.

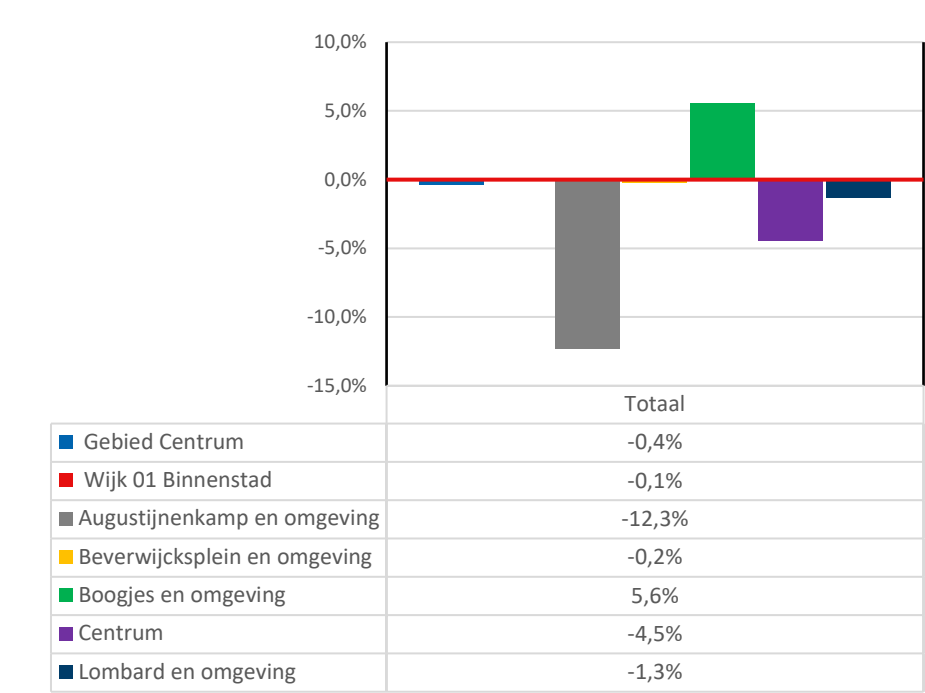
Gebied	Percentage
Dordrecht	9%
Binnenstad	9%
Noordflank	11%
Het Reeland	10%
Staat	12%
Augustijnenkamp e.o.	-
Beverwijcksplein e.o.	12%
Boogjes e.o.	13%
Centrum	-
Lombard e.o.	9%

Wat valt op?

- Het percentage kinderen in GGZ-gezinnen is in de wijk Binnenstad met 9% gelijk aan het stedelijk gemiddelde. Dit percentage geeft aan dat bijna één op de tien kinderen in de stad opgroeit in een gezin waar geestelijke gezondheidszorg een rol speelt. Binnen gebied Centrum scoort de wijk Binnenstad het laagst.
- De buurten Boogjes e.o. en Beverwijcksplein e.o. hebben het hoogste percentage kinderen in GGZ-gezinnen. Dit betekent dat in deze buurten meer kinderen opgroeien in gezinnen waar psychische problemen een rol spelen dan in andere buurten.

KINDEREN MET JEUGDZORG

Deze data geven inzicht in het percentage personen tot 23 jaar dat op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt heeft van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering. De cijfers laten zien hoe deze factor varieert in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

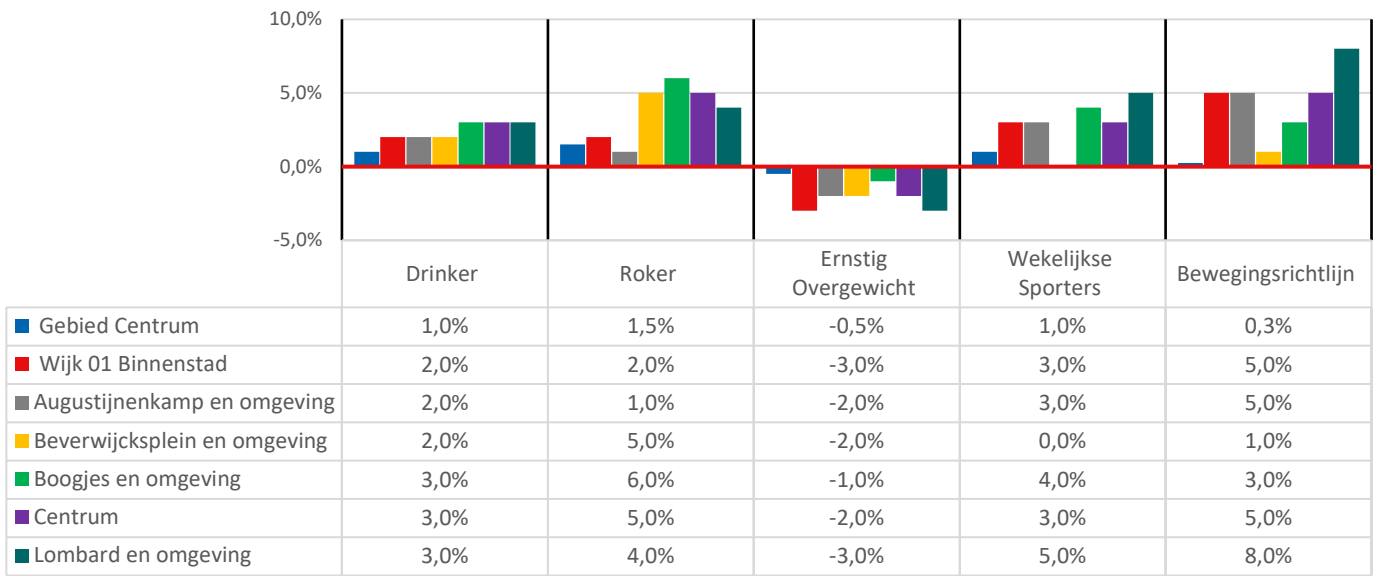
Wat valt op?

- Gebied Centrum en de wijk Binnenstad scoren dicht bij het stedelijk gemiddelde. Dit duidt erop dat het gebruik van jeugdzorg hier bijna gelijk is aan het Dordts gemiddelde.
- De buurt Boogjes e.o. heeft een opvallend hoog percentage kinderen die jeugdzorg nodig hebben, wat kan wijzen op grotere sociale of gezinsproblemen in deze wijk.
- De buurt Augustijnenkamp e.o. laat daarentegen een zeer laag gebruik van jeugdzorg zien.
- De buurten Centrum en Beverwijcksplein e.o. liggen dicht bij het stedelijk gemiddelde, met lichte negatieve afwijkingen.

LEEFSTIJL – GEZONDHEIDSMONITOR 2020

OVERMATIGE DRINKER, ROKER, ERNSTIG OVERGEWICHT, WEKELIJKS SPORTERS, EN BEWEGINGSRICHTLIJN

De Gezondheidsmonitor, met de categorieën overmatige drinker, roker, ernstig overgewicht, wekelijkse sporters, en bewegingsrichtlijn, geeft inzicht in de leefstijl en gezondheid van inwoners in een bepaald gebied.

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde, met net wat meer drinkers en rokers dan het Dordts gemiddelde, maar ook net wat minder ernstig overgewicht en meer wekelijkse sporters. Dat geldt ook voor de wijk Binnenstad, waar deze afwijkingen wat sterker zijn: 2% meer drinkers en rokers, 3% minder voorkomen van ernstig overgewicht, 3% meer wekelijkse sporters en 5% meer inwoners die voldoen aan de bewegingsrichtlijn.
- Drinken komt in de buurten Boogjes e.o., Centrum en Lombard e.o. aanzienlijk vaker voor. Dat geldt ook voor de buurten Augustijnenkamp e.o. en Beverwijksplein e.o., hoewel minder extreem.
- In de buurten Boogjes e.o., Beverwijksplein e.o., Centrum en Lombard e.o. wordt meer gerookt dan gemiddeld in Dordrecht. De buurt Augustijnenkamp e.o. laat hier slechts een kleine negatieve afwijking zien.
- Ernstig overgewicht komt in alle buurten minder voor, waarbij Lombard e.o. de grootste afwijking laat zien.
- Het aandeel inwoners dat wekelijkse sport en voldoet aan de bewegingsrichtlijn ligt in alle buurten op of hoger dan het stedelijk gemiddelde. In de buurt Lombard e.o. scoort het hoogst op deze indicatoren.

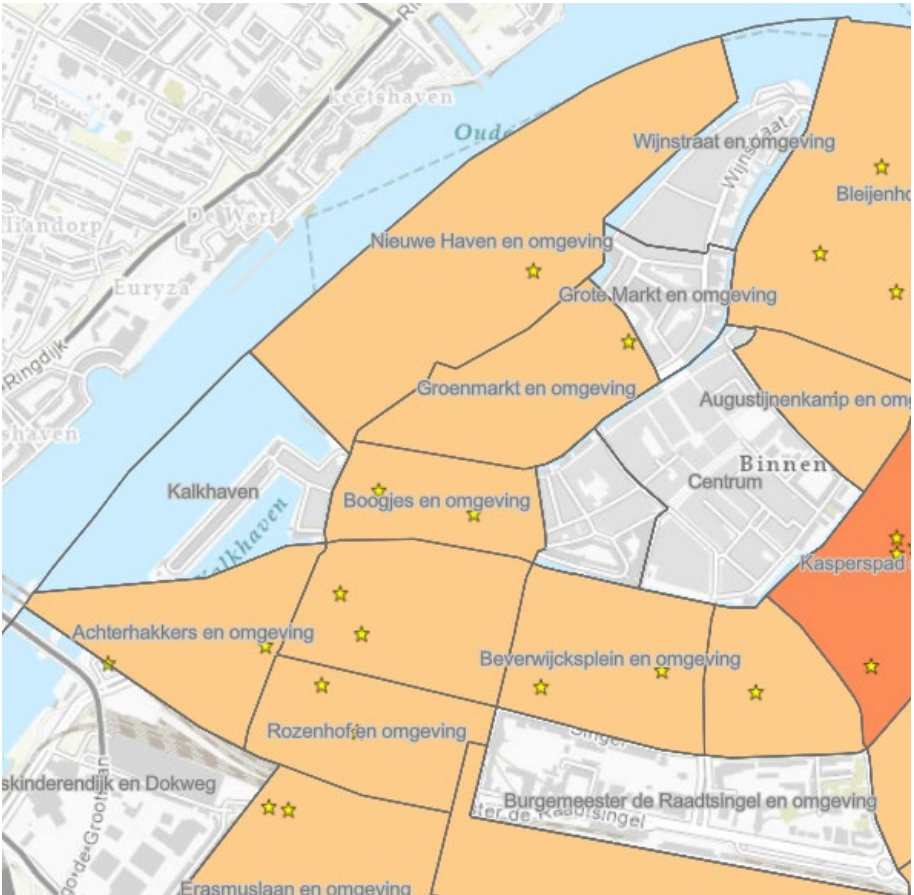
OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

SPEELPLEKKEN

Gebied	Inwoners <15 jaar	Speelplekken in de Buurt	Kinderen per Speelplek
Dordrecht	18.697		
Gebied Centrum	4.660	70	67
Wijk 01 Binnenstad	965	14	69
Wijk 02 Noordflank	1.070	18	59
Wijk 05 Het Reeland	1.920	16	120
Wijk 06 Staart	705	22	32
Achterhakkers en omgeving	40	2	20
Augustijnenkamp en omgeving	40	1	40
Beverwijksplein en omgeving	60	2	30
Boogjes en omgeving	75	2	38
Burgemeester de Raadsingel en omgeving	50	0	0
Centrum	70	0	0
Geldelozepad en omgeving	185	2	93
Groenmarkt en omgeving	65	1	65
Grote Markt en omgeving	40	0	0
Kalkhaven	10	0	0
Kon. Wilhelminastraat en omgeving	105	1	105
Lombard en omgeving	45	0	0
Nieuwe Haven en omgeving	50	1	50
Rozenhof en omgeving	90	2	45
Wijnstraat en omgeving	50	0	0

Wat valt op?

In heel de Binnenstad zijn 14 speelplekken te vinden. Er springen geen buurten uit waar veel speelplekken te vinden zijn. In meerdere buurten zijn geen speelplekken gesitueerd: Burgemeester de Raadsingel e.o., Centrum, Grote Markt e.o., Kalkhaven, Lombard e.o. en Wijnstraat e.o. Het gemiddelde aantal kinderen per speelplek in gebied centrum is 67 en in de Binnenstad 69. In de buurten Geldelozepad e.o. en Koningin Wilhelminastraat e.o. moeten de speelplekken plaats bieden voor 93 tot 105 kinderen. Daarmee lijken extra speelplekken in deze buurten nodig.

RECREATIEVE ROUTES

De afbeelding links geeft meeste gebruikte hardlooproutes weer en rechts de fietsroutes (sportfiets).

Wat valt op?

De wegen in de Binnenstad worden weinig gebruikt door hardlopers en sportfietzers. De gehele Noordendijk valt wel op wat betreft hardlooproute.

CONCLUSIES GEZONDE STAD

GEZONDE LEEFOMGEVING

De concentratie van geluidsgevoelige panden in de wijk, met name langs wegen als Wijnstraat, Prinsenstraat, Wilgenbos/Achterhakkers, Korte Parallelweg/Havenstraat, Spuiweg, Stationsweg/Johan de Wittstraat, Singel, Spuiboulevard, Bagijnhof/Visstraat en Steegoversloot benadrukt de noodzaak van maatregelen om de geluidbelasting te verminderen, gezien de potentiële impact op de gezondheid van de bewoners. Het is essentieel dat de gemeente proactief samenwerkt met andere onderhoudsprojecten in de wijk om deze doelstelling te verwezenlijken.

Het gebied Centrum schiet wat betreft geluidoverlast met kop en schouder boven andere gebieden in Dordrecht uit, in negatieve zin. Met name in de wijken Binnenstad en Noordflank zijn veel locaties aan te wijzen waar de geluidkwaliteit slecht tot zeer slecht is te noemen.

Speciale aandacht verdienen de buurten Achterhakkers e.o., Rozenhof e.o. en Burgemeester de Raadsingel e.o. wat betreft spoorverkeerslawai, trillingen en vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor (externe veiligheidscontouren). Er liggen zowel opgaven voor huidige functies als potentieel nieuw te ontwikkelen plannen.

Wat betreft luchtkwaliteit zijn er geen grote verschillen binnen Dordrecht, maar blijft er een algemene behoefte aan verbetering om de geactualiseerde WHO-advieswaarden te halen. Specifieke focus op de wijk Binnenstad lijkt momenteel niet noodzakelijk.

GEZONDHEID INWONERS

Op buurtniveau valt op dat Boogjes e.o. en Beverwijksplein e.o. de meeste uitkeringsgerechtigden hebben, terwijl Lombard e.o. lager scoort. Daarnaast kent Beverwijksplein e.o. een hoger aandeel WMO-gebruikers en jeugdhulpvragers. Dit patroon is ook zichtbaar in Augustijnenkamp e.o. en Boogjes e.o., waar meer jeugdhulpvragers zijn dan gemiddeld. Schuldhulpverlening ligt in deze buurten rond het stedelijk gemiddelde, met een lichte stijging in Beverwijksplein e.o.

De wijk Binnenstad scoort gemiddeld op eenzaamheid, angst, depressie en financiële problemen, maar de buurten Boogjes e.o. en Beverwijksplein e.o. kennen een hogere mate van eenzaamheid. Boogjes e.o. heeft bovendien meer angst, depressie en financiële problemen, terwijl bewoners van Beverwijksplein e.o. minder controle ervaren over hun leven. Deze buurten hebben ook het hoogste aantal kinderen in GGZ-gezinnen, wat wijst op meer gezinnen met psychische problemen.

De wijk Binnenstad scoort hoog op ervaren gezondheid, maar op buurtniveau zien we negatieve uitschieters. Boogjes e.o. en Lombard e.o. hebben het hoogste stressniveau, met Centrum en Augustijnenkamp e.o. iets boven het gemiddelde. Lombard e.o. valt op doordat bewoners hun gezondheid beter beoordelen, terwijl Beverwijksplein e.o. juist slechter scoort. In Augustijnenkamp e.o. is er een lichte toename van mantelzorgers.

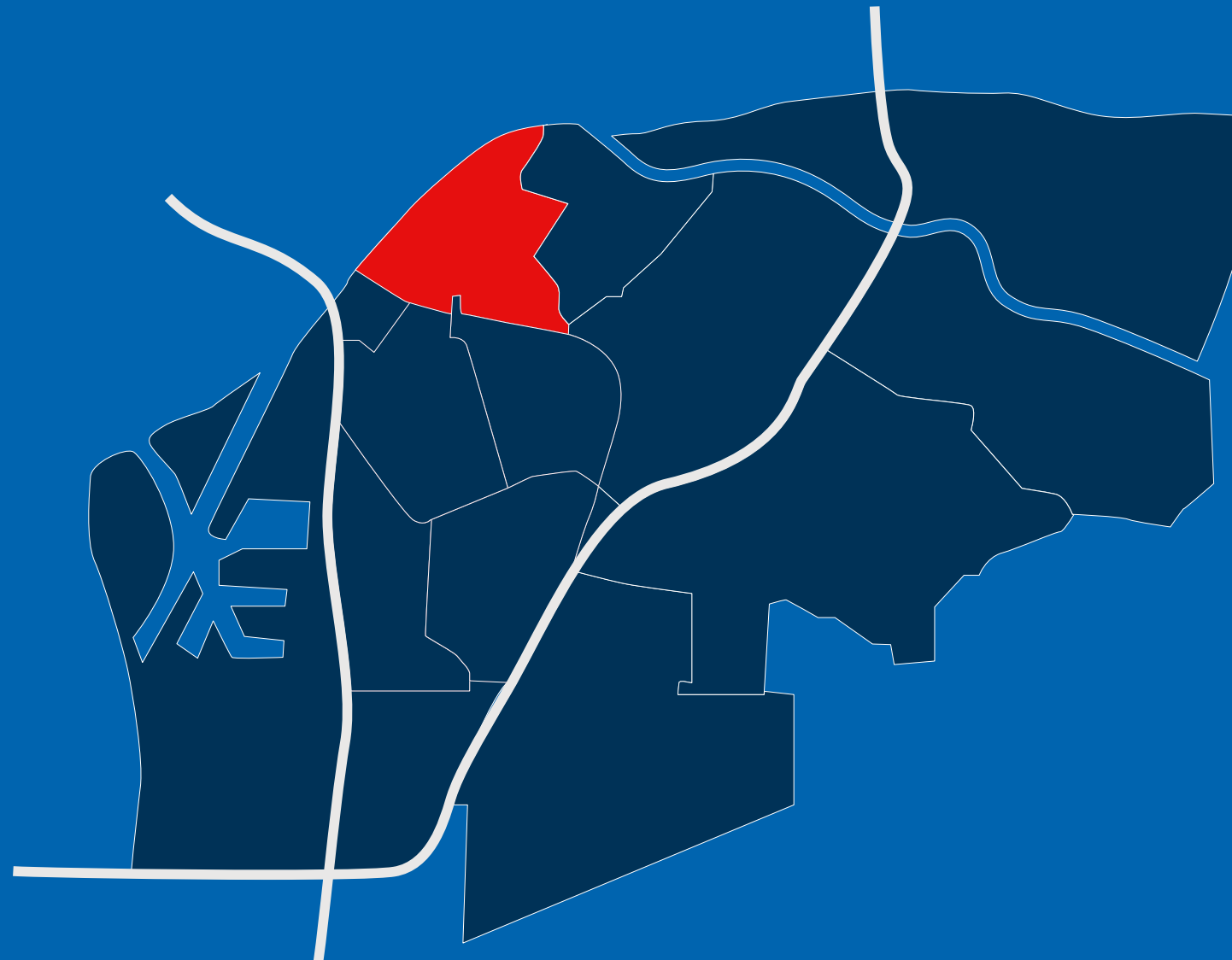
LEEFSTIJL

Gebied Centrum, en daarbinnen de wijk Binnenstad, laat een gemengd beeld zien: hoewel roken en overmatig drinken boven het stedelijk gemiddelde liggen, is er minder overgewicht en sporten inwoners vaker dan in andere delen van de stad. In de buurten Boogjes e.o., Beverwijksplein e.o., Centrum en Lombard e.o. komt overmatig drinken en roken het meest voor. Aan de andere kant is ernstig overgewicht in al deze buurten minder prevalent, met Lombard e.o. als opvallendste wijk. Bovendien voldoen meer inwoners aan de bewegingsrichtlijn, en sport men in de meeste wijken wekelijks, met Lombard e.o. ook hier als uitblinker.

OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

In de buurten Geldelozepad e.o. en Koningin Wilhelminastraat e.o. moet een groot aantal kinderen gebruik maken van de enkele aanwezige speelplekken. Extra speelplekken lijken nodig in deze buurten.

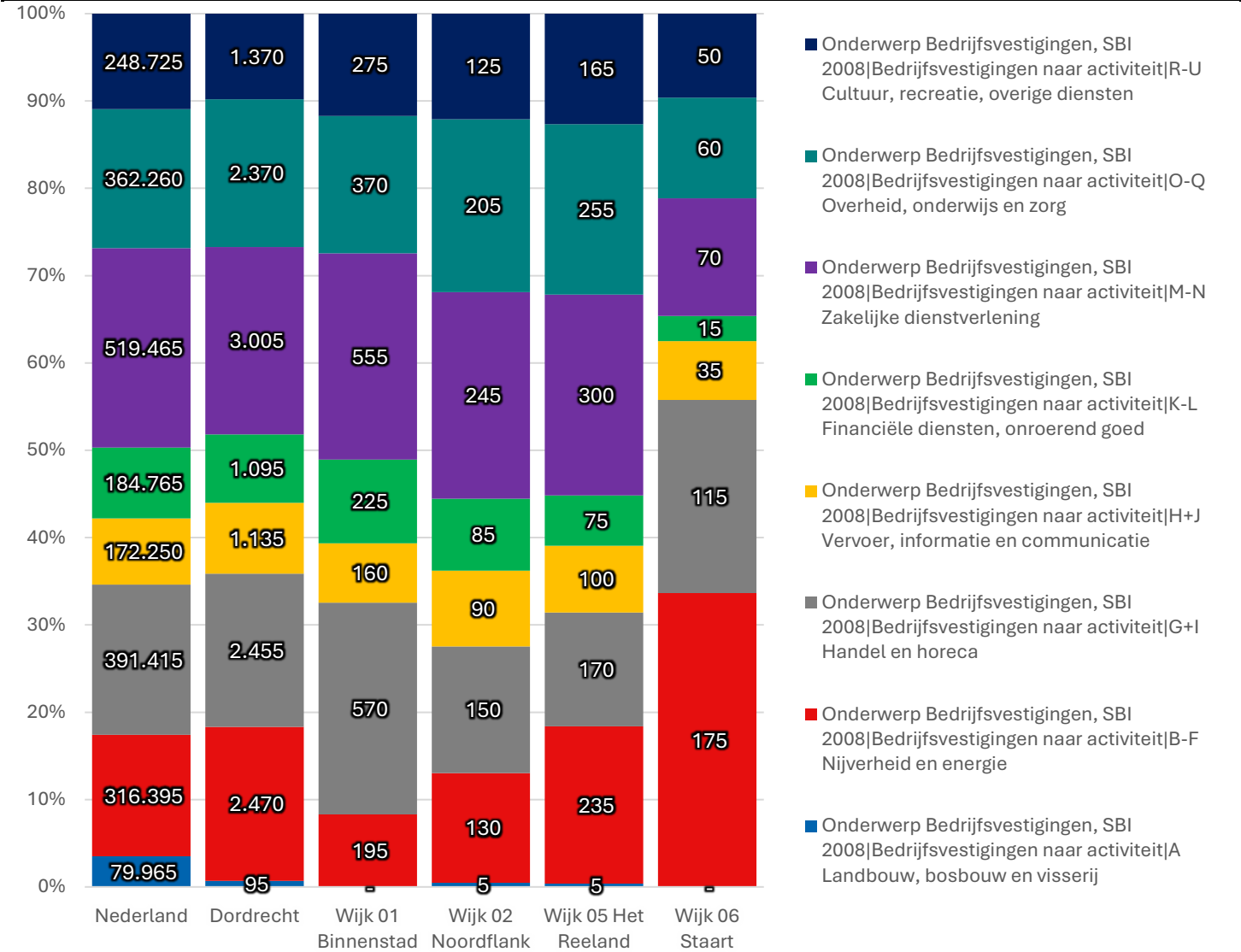
DOEL: TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

WIJK: BINNENSTAD

BEDRIJVIGHEID

AANTAL BEDRIJVEN (NAAR BRANCHE)

Wat valt op?

In de wijk Binnenstad waren in 2022 in totaal 2355 ondernemingen geregistreerd. In heel Dordrecht waren dat er 14.000 in 2022. Dus ongeveer 16,8 procent daarvan is gevestigd in de Binnenstad. Ter vergelijking, binnen de Westelijke Dordtse Oever zijn 1365 gevestigd en in Stadspolders 1510. De andere woonwijken binnen Gebied Centrum laten een ander beeld zien als de Binnenstad: Noordflank 1040, Reeland 1300 en de Staart 525.

Tussen 2021 en 2022 is het aantal bedrijven met 190 gestegen. Stadsbreed is ook een groei te zien (+1215). De procentuele groei in de Binnenstad is kleiner dan de andere wijken in Gebied Centrum:

Binnenstad +8,8%, Noordflank +11,8%, Reeland +10,2% en De Staart +15,4%.

De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurt Centrum (400).

Binnen de Binnenstad zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘handel en horeca’ en ‘zakelijke dienstverlening’.

In heel Dordrecht zijn de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘nijverheid & energie’ het meest vertegenwoordigd. Landelijk voeren de branches ‘zakelijke dienstverlening’, gevolgd door ‘handel & horeca’ de boventoon.

AANTAL WERKNEMERS PER BEDRIJF

Wat valt op?

61 bedrijven in de wijk Binnenstad hebben meer dan 20 werknemers. 11 bedrijven hebben zelfs meer dan 100 werknemers (zoals gemeente Dordrecht, Rabobank, Springer Nature, EGM Architecten, Intersafe Netherlands). Buurt Achterhakkers heeft meeste grote bedrijven (5).

ZZP-ERS

Verdeling werkenden en zelfstandigen (CBS 2021)

Gebied	Percentage Werknemers	Percentage Zelfstandigen
Nederland	83%	17%
Dordrecht	86%	14%
Gebied Centrum	84%	16%
Binnenstad	80%	20%
Noordflank	82%	18%
Het Reeland	85%	15%
Staart	89%	11%

Bron: cbs.nl

Wat valt op?

Binnen de wijk Binnenstad zijn meer zelfstandigen dan gemiddeld in Dordrecht en Nederland. De buurt Wijnstraat e.o. springt er uit wat betreft aantal zelfstandigen (35%).

DETAILHANDEL, HORECA, KANTOREN EN BEDRIJVENTERREINEN

KOOPSTROMENONDERZOEK WINKELCENTRA 2021

Kenschets

- Totaal aantal m2 detailhandel in het Centrum van Dordrecht: 73.500, 764 verkooppunten
 - 10.200 m2 dagelijks, 67 verkooppunten
 - 39.800 m2 recreatief, 206 verkooppunten (recreatief = mode, huishoudelijk, sport- en spel, media en hobby)
 - 11.100 m2 doelgericht, 80 verkooppunten (doelgericht = elektronica, woninginrichting, doe-het-zelf, tuinartikelen en planten)
 - 151 verkooppunten horeca
 - 12.500 m2 leegstand, 90 verkooppunt
-
- Zorgt voor ca 3.130 banen, merendeel in horeca en recreatieve branche
 - Detailhandel samen heeft omzet van 188,5 miljoen in een jaar, waarvan 106,4 miljoen voor recreatieve bestedingen. Dat resulteert in een marktaandeel van ca. 79,7% binnen totale gemeente Dordrecht wat betreft recreatief.
 - 94% van bezoekers bezoekt kledingwinkel, 40% schoenenwinkel en 20% café, bar of terras

In vergelijking winkelcentrum Sterrenburg

- Omzet 55,6 mln. (marktaandeel van 16%)
- 48 verkooppunten, 8200 m2
- 3 verkooppunt staan leeg (300 m2)
- Meer dan 500 banen

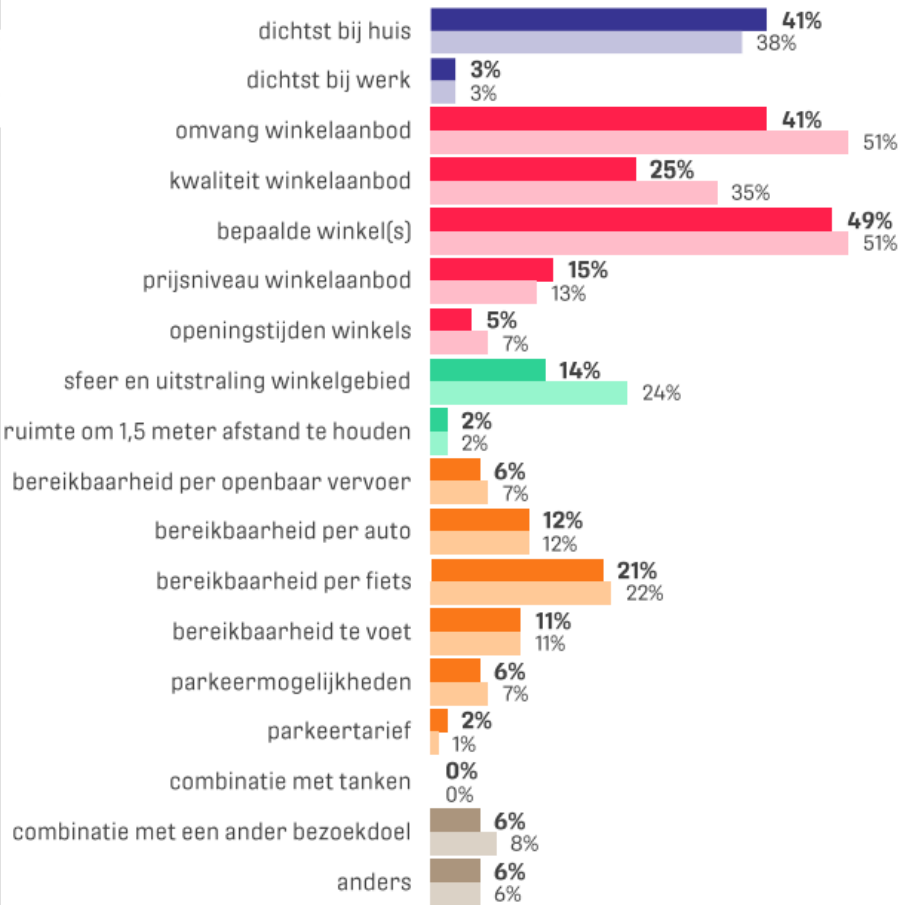
In vergelijking met centrum Leiden

- Omzet 286,6 mln.
- 1.068 verkooppunten, 80.600 m2
- 71 verkooppunten staan leeg (10.300 m2)
- Meer dan 5600 banen

Waardering

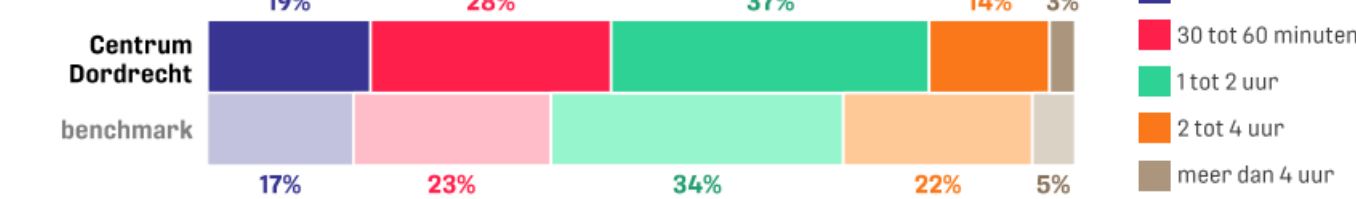
	2021	Benchmark	2018	2016
totaaloordeel	7,5	7,8	7,7	7,6
winkelaanbod	7,4	7,8	7,6	7,4
sfeer en uitstraling	7,3	7,7	7,4	7,4
veiligheid	7,3	7,6	7,5	7,3
netheid	7,0	7,4	7,3	7,2
aanwezigheid groen	5,5	5,8	-	-
faciliteiten	5,5	5,8	6,9	6,9
parkeren auto	6,6	6,5	7,1	6,9
stalling fiets	7,4	7,5	7,6	7,6
bereikbaar auto	6,8	6,8	7,0	7,0
bereikbaarheid fiets	8,3	8,3	-	8,2
bereikbaar OV	7,8	8,0	7,8	7,8
horeca	7,9	8,3	8,0	7,9

Motieven Bezoek Winkelcentrum

Bezoekgedrag

Verblijfsduur

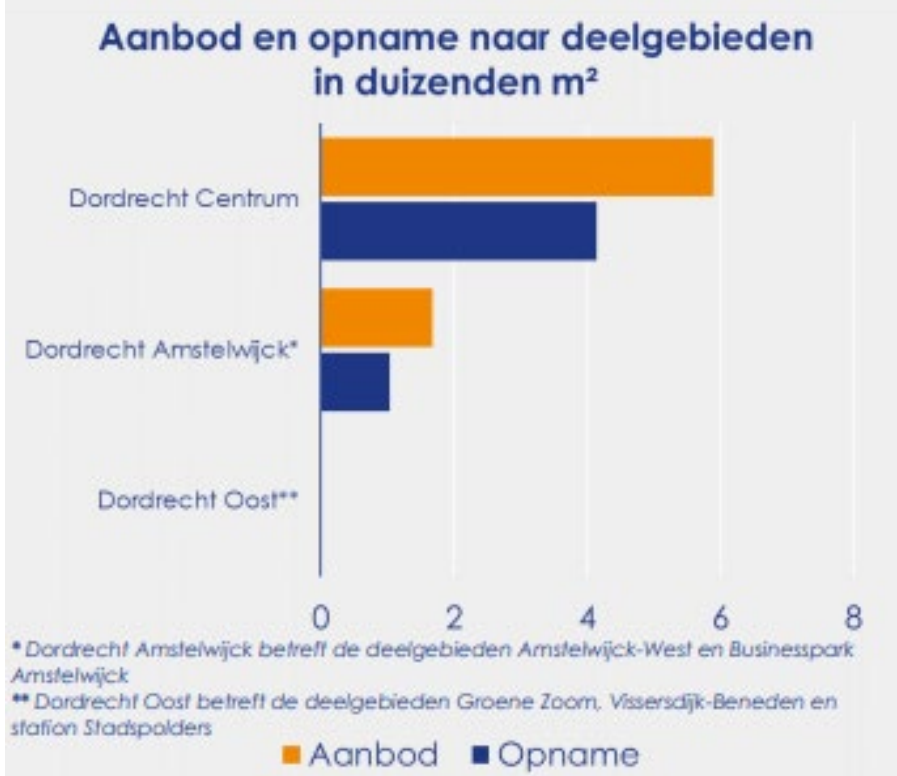
Vervoermiddel

Wat valt op?

Het winkelgebied Centrum Dordrecht heeft enerzijds een lokaal karakter wat betreft de dagelijkse bestedingen en anderzijds een redelijk regionaal karakter. 42% van de recreatieve bestedingen komt van buiten Dordrecht, met name vanuit de regio Drechtsteden. Het Centrum scoort goed wat betreft bereikbaarheid per fiets en OV en de aanwezige horeca. En minder op aanwezigheid groen en faciliteiten. Men bezoekt het winkelgebied in het centrum van Dordrecht met name omdat er bepaalde winkels te vinden zijn, dichtbij huis is en de omvang van het winkelaanbod. Ongeveer 37% van de bezoekers gebruikt de auto om naar het centrum te gaan. En nog eens 37% met de fiets (19% te voet en 7% met OV). Een bezoek aan het winkelgebied in het centrum duurt gemiddeld tussen een half uur en twee uur. Naast het grote winkelgebied centrum zijn er binnen de wijk Binnenstad nog enkele ‘wijkwinkelcentra’ te vinden, namelijk Maasplaza en Grote Markt. Beide winkelgebieden hebben met name een lokaal karakter, maar kunnen ook rekenen op passanten zoals werknemers van nabijgelegen ondernemingen.

KANTORENMARKT

De meeste kantoren in het centrum van Dordrecht bevinden zich in de 19e eeuwse schil van de binnenstad, gesitueerd tussen het NS station en de historische centrum. De Burgemeester de Raadsingel laat zich kenmerken met onder meer relatief nieuwe kantoorgebouwen zoals een HNK afgewisseld met kantoorvilla's. De gebruikers zijn vooral lokaal en regionaal georiënteerde dienstverleners.

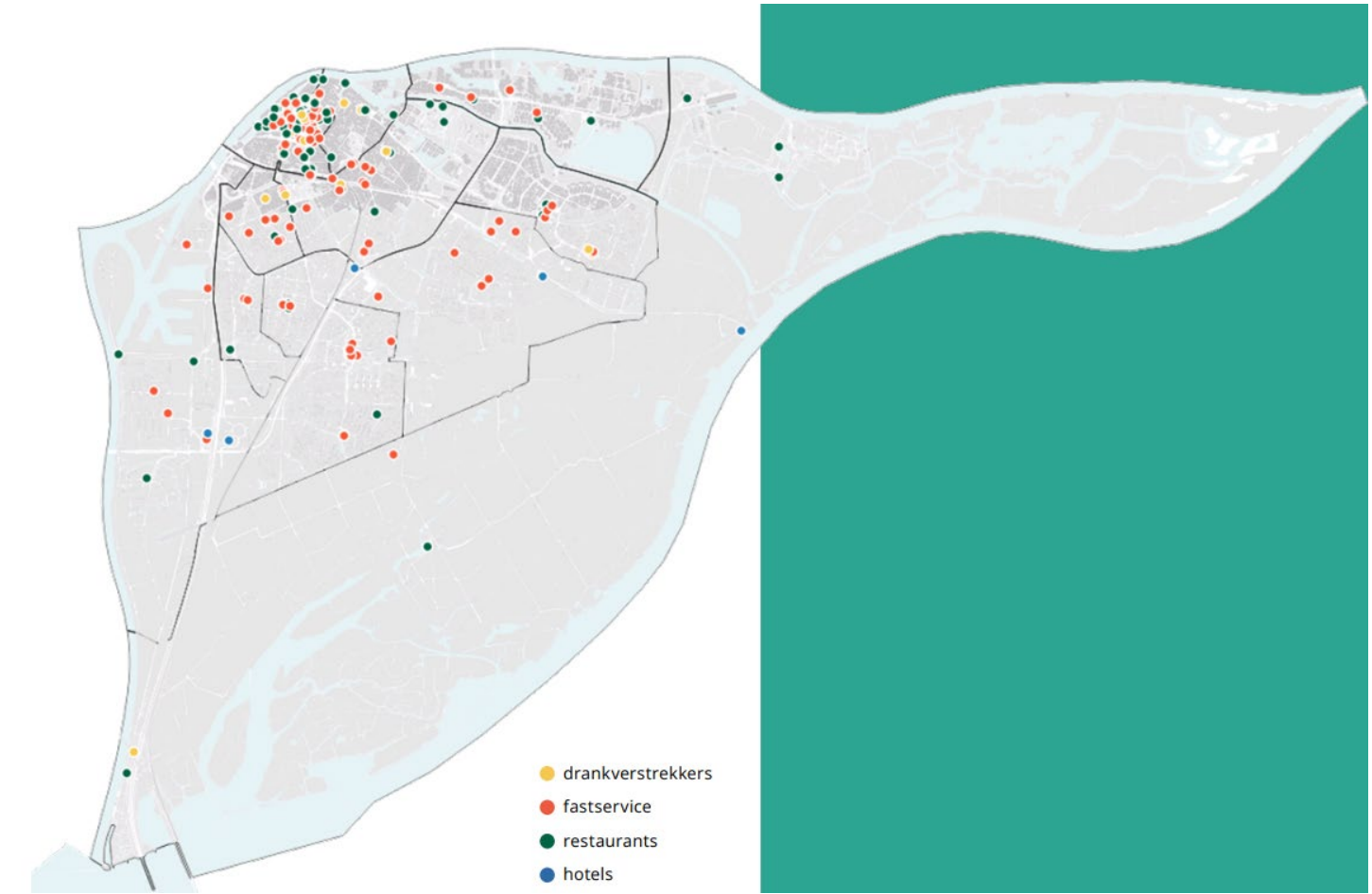
In gebied centrum is de vraag naar kantoorruimte zeer hoog, wat zorgt voor een krappere markt. Van de 27 transacties die in Dordrecht plaatsvonden in 2022, vonden er 20 plaats in het centrum. Daardoor was de opname van kantoorruimte in 2022 bijna even groot als het aanbod van kantoorruimte in december 2022. Dit laat de krapte in het centrum zien.

Het centrum van Dordrecht kent een leegstandspercentage van 3% en ligt daarmee onder het regionale gemiddelde en onder frictieleegstand (5% + 2%-punt marktruimte). Daardoor kan de vraag naar kantoorruimte niet altijd direct worden beantwoord, waardoor het van belang is te voorzien in passend beschikbaar aanbod, zodat opname kan plaatsvinden.

Bronnen: Trendrapportage Kantorenmarkt Zuid-Holland – april 2023; provincie Zuid-Holland (uitgevoerd door Cushman & Wakefield) en Sprekende Cijfers Kantorenmarkt Rotterdam en Dordrecht 2023; Dynamis Research & Consultancy

BELEID

Horeca

Deelgebied		Ontwikkelrichting
1	Scheffersplein en omgeving	Versterken dag- en avondhoreca, eventueel nachthoreca
2	Houttuinen, Blauwpoortsplein en omgeving	Versterken dag-, avond- en nachthoreca
3	Groothoofd	Versterken dag- en avondhoreca
4	Merwedekade	Consolideren met kwaliteitsimpuls
5	Statenplein/Nieuwstraat/Hofkwartier	Statenplein/Nieuwstraat: versterken dag- en avondhoreca Hofkwartier: consolideren
6	Visbrug	Versterken dag- en avondhoreca
7	Roobrug	Versterken dag horeca
8	Spuibrug, Soetgensbrug en Johan de Wittstraatbrug	Versterken dag horeca
9	Vriesebrug	Versterken dag- en avondhoreca
10	Waterkant tussen J. de Wittbrug en Achterom	Versterken dag- en avondhoreca
11	Voorstraat Noord tot een Nieuwbrug	Consolideren
12	NS/Stationsweg/Rode loper	Versterken dag horeca
13	Lijnbaan - Energiehuis	Versterken dag- en avondhoreca

Wat valt op?

De algemene beleidslijn voor horeca in het centrum is dat we ontwikkelmogelijkheden zien voor nieuwe horeca in de meeste deelgebieden, maar gaan behoudend om met nieuwe horeca buiten die gebieden. Er zijn verschillende bestaande deelgebieden aangewezen en enkele nieuwe gebieden.

Achtergrond

Horecaconcentratiegebieden

Zo’n concentratiegebied is gericht op het uitgaansleven en het gebruik van terrassen en onderwerpen als sfeer, gezelligheid, aantrekkingskracht, zijn van belang. Voor zover de horecagelegenheid in of directe nabijheid van het kernwinkelgebied ligt, is het van belang dat deze ook overdag is geopend.

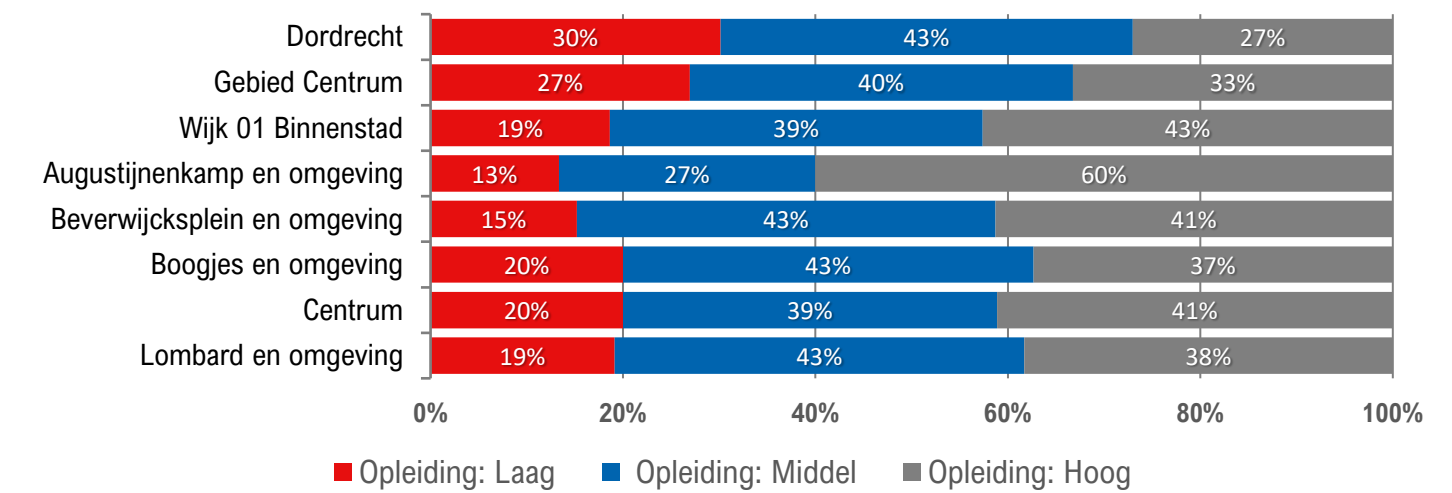
Horecaschakelpunten

Dit zijn locaties die van betekenis zijn voor de ruimtelijke structuur van de binnenstad, zoals die door de bezoeker beleefd wordt. Het zijn verbindingspunten die, mits aantrekkelijk ontwikkeld, helpen om loopstromen te leiden en te verleiden. Horeca, en met name een terras, kan dit soort schakelpunten versterken.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

OPLEIDINGSNIVEAU

Wat valt op?

- In de wijk Binnenstad ligt het percentage inwoners met een laag opleidingsniveau met 19% fors lager dan het Dordts gemiddelde (30%), terwijl het percentage inwoners met een hoger opleidingsniveau hoger ligt (43% in Binnenstad en 27% gemiddeld in Dordrecht).
- Dit zien we ook terug in de vier geselecteerde buurten, waarbij Augustijnenkamp e.o. het hoogste percentage (60%) inwoners met een hoog opleidingsniveau heeft.
- Er lijkt een omgekeerd verband te bestaan tussen laag en hoog opleidingsniveau; naarmate het percentage hoogopgeleide mensen toeneemt in een gebied, daalt het percentage mensen met een laag opleidingsniveau. Het aandeel inwoners met een middelbaar opleidingsniveau blijft relatief gelijk.

VOORTIJDIGE SCHOOLVERLATERS (WIJKNIVEAU)

	Dordrecht	Binnenstad
2020	3,4%	4,6%
2021	3,3%	4,0%

Wat valt op?

- Een voortijdig schoolverlater is een jongere die tussen de 12 en 23 jaar is; niet staat ingeschreven op een school; geen startkwalificatie heeft (een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger); niet uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs komt.
- Uit deze data blijkt dat het aantal voortijdige schoolverlaters in Binnenstad boven het Dordts gemiddelde ligt, maar is afgenomen in de periode tussen 2020 en 2021.

18 T/M 30 ZONDER STARTKWALIFICATIE

	Dordrecht	Binnenstad
2020	15,3%	9,0%
2021	15,5%	9,0%

Wat valt op?

- De kwalificatieplicht is bedoeld om schooluitval tegen te gaan en kansen op een baan te vergroten. De kwalificatieplicht houdt in dat leerlingen van 16 tot 18 jaar verplicht zijn onderwijs te volgen als zij geen diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger hebben. Jongeren zonder startkwalificatie voldoen niet aan deze plicht.
- Uit de data blijkt dat het percentage jongeren zonder startkwalificatie in de wijk Binnenstad met 9% aanzienlijk lager ligt dan het stedelijk gemiddelde van 15,5%. Bovendien is dit percentage gelijk gebleven in de periode tussen 2020 en 2021. Dit wijst op een relatief gunstige situatie in de wijk in vergelijking met de stad als geheel.

AANTAL INWONERS TUSSEN 18 EN 67

	Inwoners 18 t/m 67	% Totaal
Dordrecht	79.230	65,2%
Binnenstad	7.580	72,7%

Wat valt op?

- Binnenstad heeft een hoger percentage inwoners tussen de 18 en 67 jaar in vergelijking met het stedelijk gemiddelde. Deze leeftijdscategorie vertegenwoordigt doorgaans het grootste arbeidspotentieel in een gemeenschap.

WW

	Aantal WW	Percentage
Dordrecht	930	0,77%
Gebied Centrum	320	0,91%
Wijk 01 Binnenstad	100	0,96%
Augustijnenkamp en omgeving	0	0,00%
Beverwijcksplein en omgeving	10	1,72%
Boogjes en omgeving	10	1,15%
Centrum	20	1,90%
Lombard en omgeving	0	0,00%

Wat valt op?

- Het percentage mensen in de WW ligt in Binnenstad net iets boven het stedelijk gemiddelde.
- De buurten Beverwijcksplein e.o., Boogjes e.o. en Centrum scoren fors boven het stedelijk gemiddelde.
- Voor de buurten Augustijnenkamp e.o. en Lombard e.o. geeft deze dataset 0% aan. Dit komt omdat er minder dan 10 inwoners zijn die in de WW zitten. Volgens de AVG mogen we in deze data geen aantallen weergeven die kleiner zijn dan 10. Het zal dus geen 0 zijn, maar in ieder geval minder dan 10.

BIJSTAND

	Aantal Bijstand	Percentage
Dordrecht	3670	3,02%
Gebied Centrum	1050	2,98%
Wijk 01 Binnenstad	290	2,78%
Augustijnenkamp en omgeving	20	5,06%
Beverwijcksplein en omgeving	30	5,17%
Boogjes en omgeving	60	6,90%
Centrum	30	2,84%
Lombard en omgeving	10	1,87%

Wat valt op?

- Opvallend in deze data is de variantie in het aantal mensen in de bijstand binnen Binnenstad. Terwijl het wijkgemiddelde van Binnenstad onder het stedelijk gemiddelde ligt, vertonen de buurten Augustijnenkamp e.o. (5,06%), Beverwijcksplein e.o. (5,17%) en Boogjes e.o. (6,90%) een aanzienlijk hoger percentage mensen in de bijstand.
- De buurt Lombard e.o. heeft met 1,87% een relatief laag percentage mensen in de bijstand.

PERCENTAGE WERKENDEN

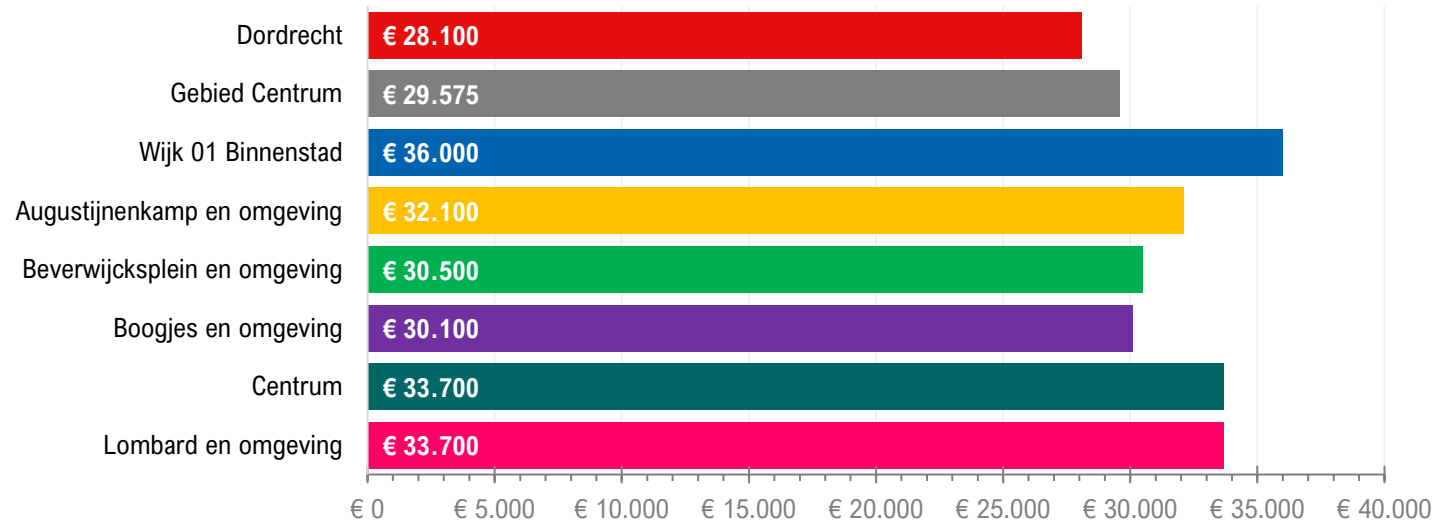
	Werkenden	Werklozen
Dordrecht	67%	33%
Gebied Centrum	68%	33%
Wijk 01 Binnenstad	71%	29%
Augustijnenkamp en omgeving	69%	31%
Beverwijcksplein en omgeving	65%	35%
Boogjes en omgeving	71%	29%
Centrum	71%	29%
Lombard en omgeving	80%	20%

Wat valt op?

- De arbeidsparticipatie ligt in Binnenstad met 71% hoger dan het stedelijk gemiddelde.
- De buurt Beverwijcksplein e.o. heeft een lager arbeidsparticipatiepercentage (65%) en een hoger werkloosheidspercentage (35%).
- De buurt Lombard e.o, heeft een zeer hoge arbeidsparticipatie (80%) en een zeer laag werkloosheidspercentage (20%).

INKOMEN

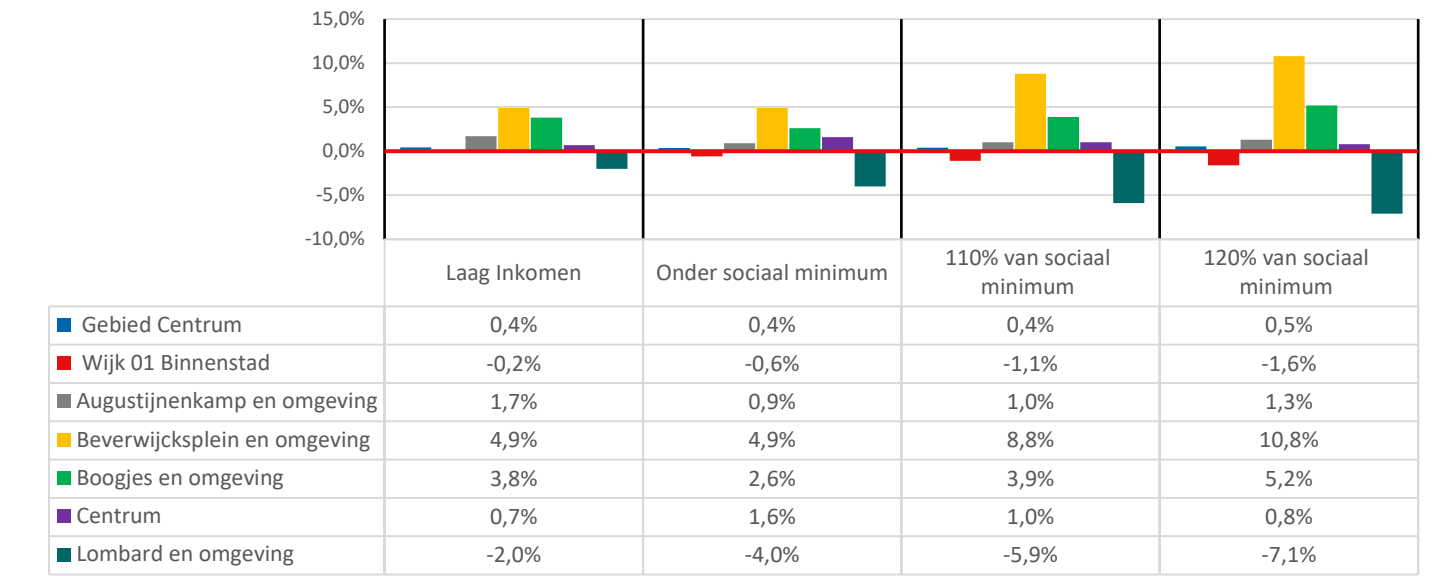
GEMIDDELD INKOMEN PER INWONER

Wat valt op?

- In de wijk Binnenstad ligt het gemiddeld inkomen per inwoner fors hoger dan zowel het stedelijk gemiddelde (+7.900 euro) als het gemiddelde van Gebied Centrum (+6.425 euro).
- In de geselecteerde buurten ligt het gemiddelde inkomen aanzienlijk hoger dan het stedelijk gemiddelde, maar onder het gemiddelde van Gebied Centrum. De buurten Boogjes e.o. en Beverwijcksplein e.o. hebben het laagste gemiddelde inkomen van Binnenstad (respectievelijk -5.900 euro en -5.500 euro).

PERCENTAGES LAAG INKOMEN EN SOCIAAL MINIMUM

Wat valt op?

- In de wijk Binnenstad ligt het percentage inwoners met een laag inkomen of een inkomen onder het sociaal minimum lager dan het stedelijk gemiddelde.
- Het percentage inwoners met een laag inkomen of een inkomen onder het sociaal minimum ligt hoger dan het stedelijk gemiddelde in Beverwijcksplein e.o., Boogjes e.o. en Centrum.

ONDERWIJS

ONDERWIJSACHTERSTANDEN

Te verwachten onderwijsachterstanden peuters & basisschoolleerlingen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand

Gebied	Percentage
Nederland:	15%
Dordrecht:	22%
Binnenstad:	13%
Noordflank:	27%
Het Reeland:	16%
Stadspolders:	38%

Wat valt op?

In de wijk Binnenstad zijn 2 scholen meegenomen in het onderzoek naar te verwachten onderwijsachterstanden. Totaal in Dordrecht 35. Een daarvan scoort gemiddeld op te verwachte onderwijsachterstanden: Statenschool (plek 16). De andere school, De Horizon (plek 27), heeft slechts een kleine verwachting op achterstand.

NIVEAU VAN UITSTROOMPROFIEL

Het gemiddeld eindadvies is een centrummaat om de resultaten tussen wijken te kunnen vergelijken. Het gemiddelde is berekend op basis van de volgende indeling: 10 = vwo, 9 = havo/vwo, 8 = havo, 7 = vmbo gt/havo, 6 = vmbo gt, 5 = vmbo kb/vmbo gt, 4 = vmbo kb, 3 = vmbo bb/vmbo kb, 2 = vmbo bb en 1 = pro.

Gebied	Score
Nederland:	6,78
Dordrecht:	6,63
Binnenstad:	7,42
Noordflank:	6,55
Het Reeland:	6,70
Stadspolders:	6,73

Wat valt op?

Het onderwijs in de wijk Binnenstad scoort hoog vergeleken met landelijk en Dordts cijfer wat betreft niveau van uitstroomprofiel. De score op te verwachte onderwijsachterstand in Binnenstad is lager dan het Dordts gemiddelde en ongeveer gelijk aan de landelijke score.

CONCLUSIES

BEDRIJVIGHEID

Wat betreft bedrijvigheid scoort de wijk Binnenstad zeer hoog. Een groot deel van de bedrijven in Dordrecht is gevestigd in deze wijk (ca 17%). De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurt centrum. In de buurt Achterhakkers zijn meerdere bedrijven gevestigd die meer dan 100 werknemers hebben.

Het winkelgebied in de Binnenstad zorgt voor meer dan 3130 banen in ongeveer 764 verkooppunten. 90 verkooppunten stonden leeg.

Het winkelcentrum scoort vergeleken met andere centra minder op aanwezigheid groen en faciliteiten.

Binnen de Binnenstad zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘handel en horeca’ en ‘zakelijke dienstverlening’. Het centrum van Dordrecht kent een laag leegstandspercentage van 3%. Daardoor kan de vraag naar kantoorruimte niet altijd direct worden beantwoord, waardoor het van belang is te voorzien in passend beschikbaar aanbod, zodat opname kan plaatsvinden.

In de Horecanota zijn 3 nieuwe horecagebieden aangewezen in de Binnenstad: Waterkant tussen J. de Wittbrug - Achterom, Voorstraat

Noord tot Nieuwbrug en NS/Stationsweg/Rode loper.

In de wijk Binnenstad zijn meer zelfstandigen dan gemiddeld in Dordrecht en Nederland. De buurt Wijnstraat e.o. springt er uit wat betreft aantal zelfstandigen (35%).

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

In de wijk Binnenstad is het percentage laagopgeleiden aanzienlijk lager dan het stedelijk gemiddelde van Dordrecht, terwijl het aandeel hoogopgeleiden juist hoger is. De buurt Augustijnenkamp e.o. heeft zelfs 60% hoogopgeleiden. Tegelijkertijd ligt het aantal voortijdige schoolverlaters in Binnenstad boven het Dordtse gemiddelde, maar is dit percentage gedaald tussen 2020 en 2021. Het percentage jongeren zonder startkwalificatie is met 9% dan weer lager dan het stedelijk gemiddelde (15,5%). De wijk Binnenstad heeft een groot arbeidspotentieel met 72,7% inwoners tussen 18 en 67 jaar. De werkloosheid en bijstandsniveaus variëren per buurt, met Boogjes e.o. relatief hoog in de bijstand. De arbeidsparticipatie in Binnenstad is hoger dan het Dordtse gemiddelde, met de buurt Lombard e.o. als uitschieter (80% werkenden).

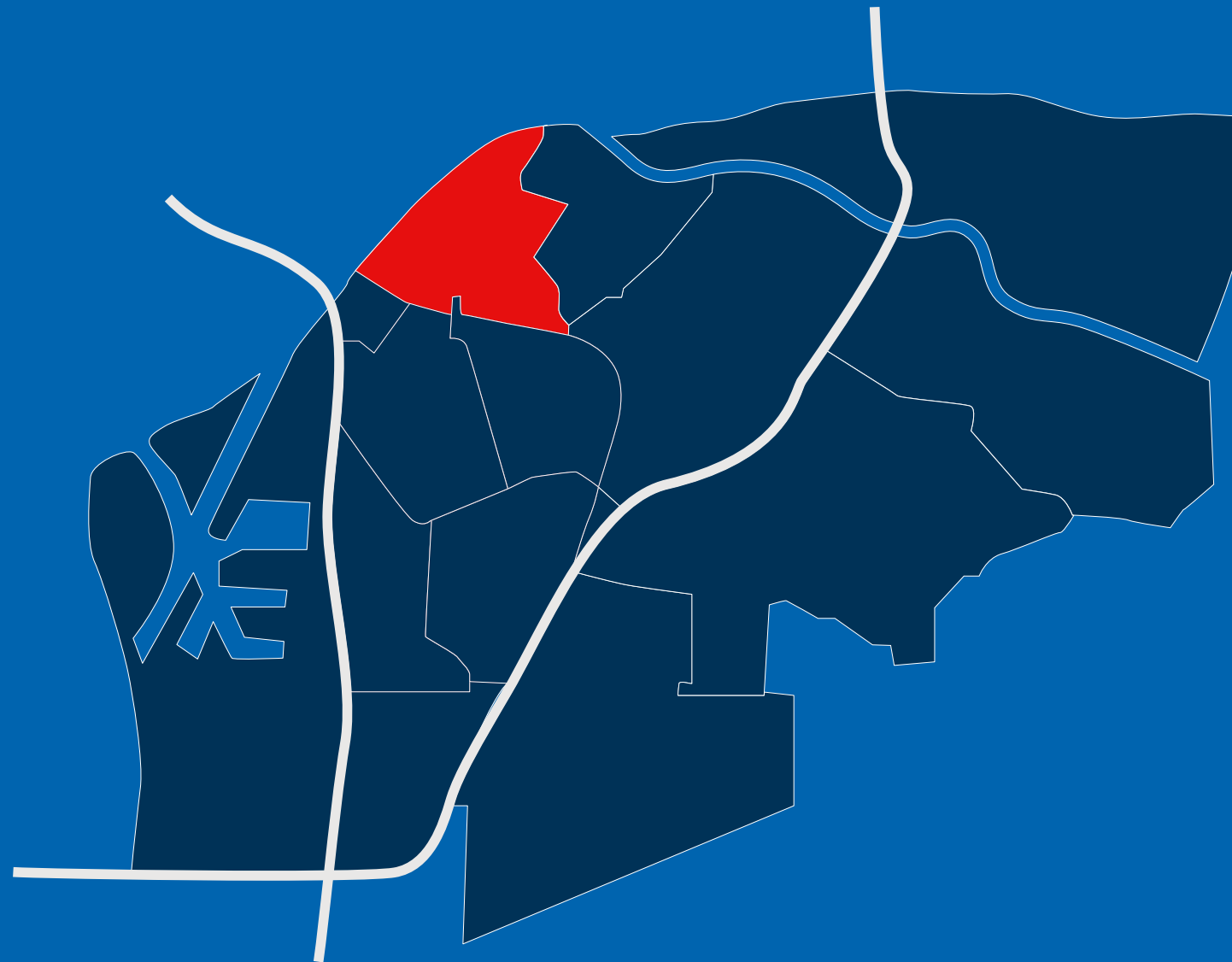
INKOMEN

In de wijk Binnenstad ligt het gemiddeld inkomen per inwoner fors hoger dan zowel het stedelijk gemiddelde (+7.900 euro) als het gemiddelde van Gebied Centrum (+6.425 euro). De wijk telt verder minder inwoners met lage inkomens of inkomens onder het sociaal minimum. In de geselecteerde buurten ligt het gemiddelde inkomen aanzienlijk hoger dan het stedelijk gemiddelde, maar onder het gemiddelde van Gebied Centrum. De buurten Boogjes e.o. en Beverwijcksplein e.o. hebben het laagste gemiddelde inkomen van Binnenstad.

ONDERWIJS

Het onderwijs in de wijk Binnenstad scoort hoog vergeleken met landelijk en Dordts cijfer wat betreft niveau van uitstroomprofiel. De score op te verwachte onderwijsachterstand in de binnenstad is lager dan het Dordts gemiddelde en ongeveer gelijk aan de landelijke score. De Statenschool behoeft net iets meer aandacht in deze wijk (gemiddelde score op kans op onderwijsachterstand).

DOEL: KLIMAATBESTENDIGE STAD

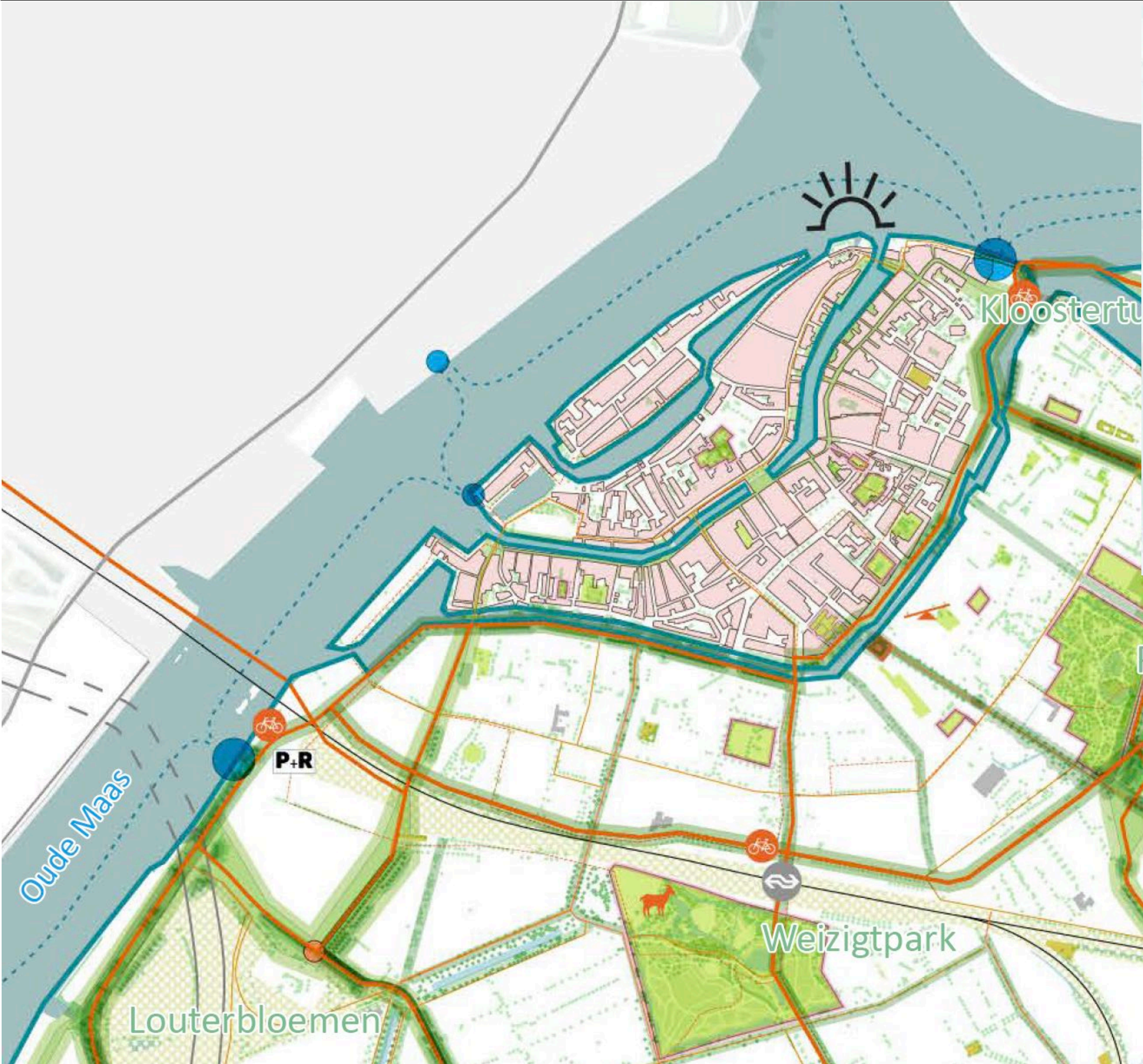

WIJK: BINNENSTAD

ALGEMEEN

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden.

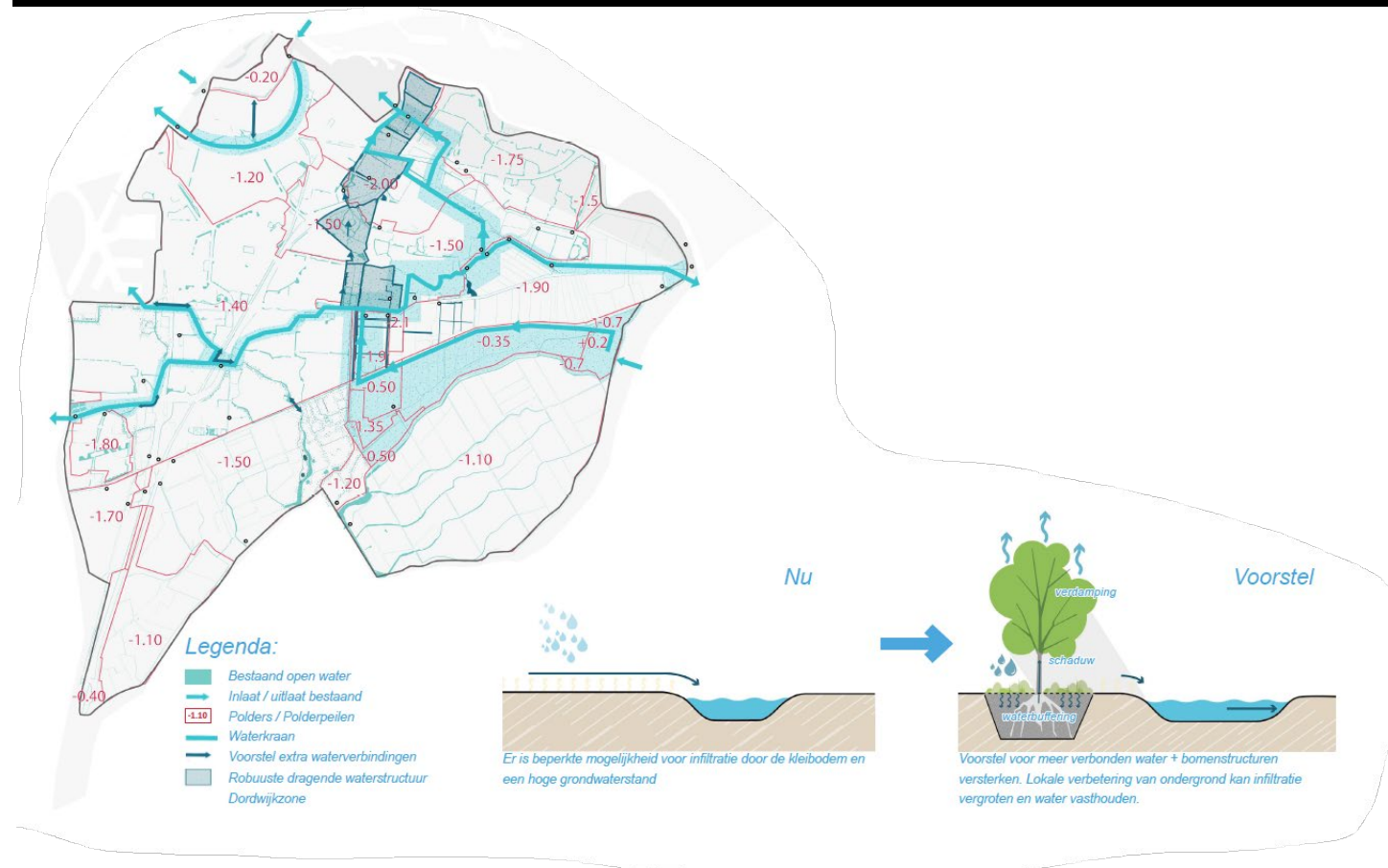
En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijddeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

Klimaatbestendige stad		
2021	• Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken • Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit • Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen) • Programma Dordwijkzone • Herinrichting Spuiboulevard • Monitoring klimaatlabels	
2022	• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park • Tuincoach • Operatie Steenbreek acties • Aanpak biodiversiteitstress	€1.350.000 €125.000 €125.000 €20.000
		€1.620.000

- Wat valt op?**
- De wijk wordt in het noordwesten duidelijk begrensd door blauw/water (Oude Maas), terwijl in de wijk zelf ook veel waterstructuren aanwezig lijken te zijn (bijvoorbeeld in de omgeving van de Nieuwe Haven, de Voorstraat en de Spuiboulevard). Aanwezige groenstructuren zijn echter voornamelijk beperkt tot “buiten de kern”. Hier wordt de wijk grotendeels wel omgeven door groenstroken (bijvoorbeeld langs het spoor en langs de Spuiboulevard).
 - Park Merwestein en Weizigtpark zijn duidelijke groenstructuren die buiten de grenzen van de wijk vallen, maar via de Vrieseweg en Stationsweg respectievelijk wel in verbinding staan met de wijk.

GROEN/BLAUW DORDRECHT

Wat valt op?

- In/om de wijk Binnenstad is er een waterkraan te vinden. “Dat leidt tot een betere waterkwaliteit in sloten en vijvers. Tegelijk kan bij hevige regenval het water uit de wijken sneller wegstromen naar de polder (Groen Blauw Dordrecht)”. Verder lijkt er een voorstel voor extra waterbindingen aanwezig (maar de exacte locatie hiervan is moeilijk te bepalen).
- De herinrichting van de Spuiboulevard biedt kansen om de klimaatbestendigheid van dit gebied te verbeteren.

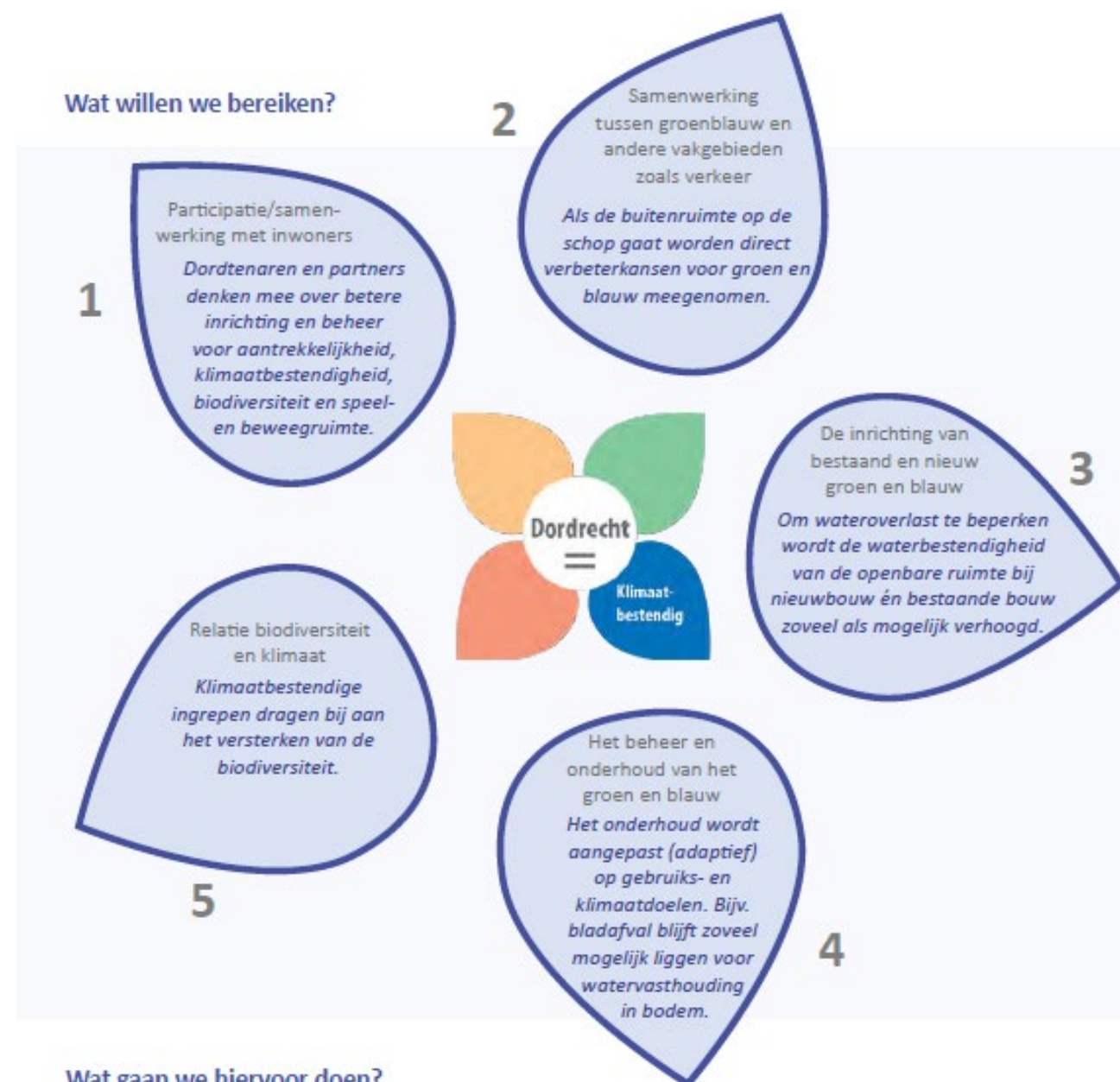
Het klimaat verandert in Nederland. De gemiddelde temperatuur stijgt, de hoeveelheid en de intensiteit van neerslag zijn toegenomen en perioden van droogte en hitte komen vaker voor. In 2030 is Dordrecht bestand tegen de (nadelige) effecten van de klimaatverandering. Dit wordt bereikt door een drietal onderdelen.

- Robuuste, groenblauwe structuren te versterken.
De vier groenblauwe hoofdstructuren (De Urbanisten. (2020, februari). Groenblauw Eiland van Dordrecht, beknopte ruimtelijke visie.) worden behouden, beschermt en versterkt. Dit zijn:
 - Het Getijdenlandschap dat de rijke randen van het Eiland vormt;
 - De Dordwijkzone die opnieuw wordt uitgevonden als centraal park en klimaatbuffer;
 - De historische Dijklinten waaruit het eiland in ringen is opgebouwd;
 - Het Killenlandschap dat vooral zichtbaar is als grillige (binnendijkse) waterlopen.
- Klimaatbestendig inrichten en beheren onderdeel te maken van het gemeentelijk beleid en handelen. Robuuste- en kleinschalige structuren tot aan de voordeur, van hoge kwaliteit, zorgen samen voor:
 - Voldoende bergingsruimte in de groenstructuren en watersystemen om wateroverlast door piekbuien te voorkomen.
 - De juiste soortkeuze, standplaats en diversiteit in het groen om bestand te zijn tegen (extreme) hitte en droogte.
 - De juiste inrichting, beheer en stabiliteit in het ecosysteem (gezonde biodiversiteit) in het water om de waterkwaliteit in tijden van (extreme) hitte en droogte op peil te houden.
 - Voldoende schaduw en verkoeling om mens en dier comfortabel door de stad te leiden, zonder daarbij overlast of gezondheidsklachten te ervaren door (extreme) hitte.
 - Duurzame kwaliteit wordt daarnaast bereikt door circulariteit (hergebruik) toe te passen in inrichting en beheer. Ontstaan van afvalstromen wordt zoveel mogelijk voorkomen om het milieu niet onnodig te belasten.
- Inwoners te stimuleren tot vergroening.

Een klimaatbestendige stad

In 2030 beschermt het groen en blauw Dordrecht en Dordtenaren tegen de gevolgen van het veranderende klimaat. Overlast door zware regenval is zoveel mogelijk voorkomen. In droge, hete perioden geven groen en blauw veel verkoeling. Er is meer en kwalitatief beter groen en blauw. Zowel op gemeentegrond, als in tuinen van inwoners.

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we hiervoor doen?

- Tuincoach
 - Operatie Steenbreek acties
- Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken
 - Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit
 - Programma Dordwijkzone
 - Herinrichting Spuiboulevard
 - Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park
- Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen)
- Monitoring klimaatlabels
- Aanpak biodiversiteitstress

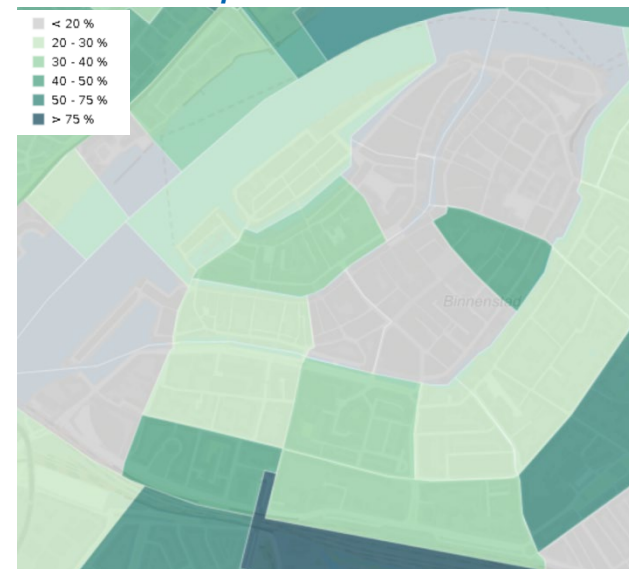
HITTE

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

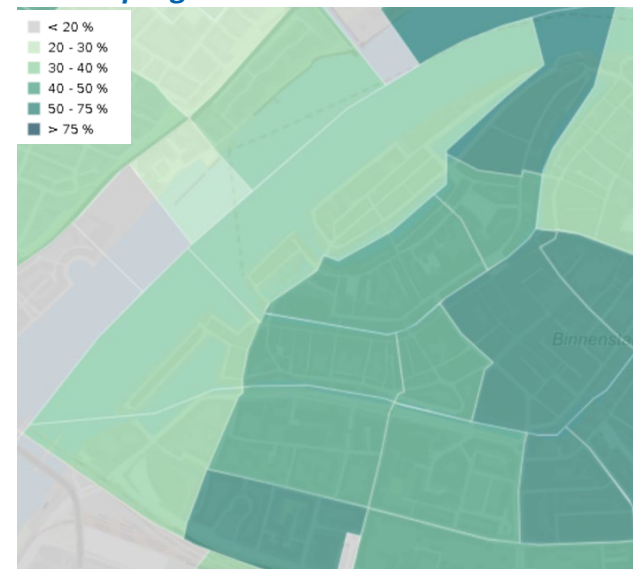
De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden. En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinten. Variërend van getijdsparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

GROENSTRUCTUREN

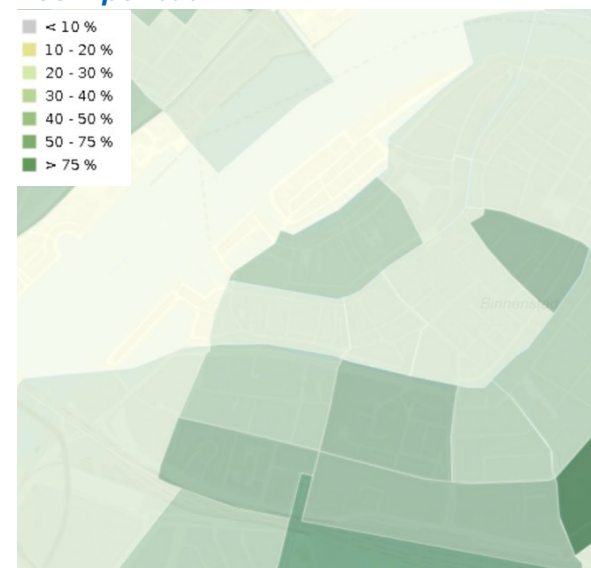
Groen binnen openbare ruimte

Groen op eigen terrein

Boom per buurt

Grijs per buurt

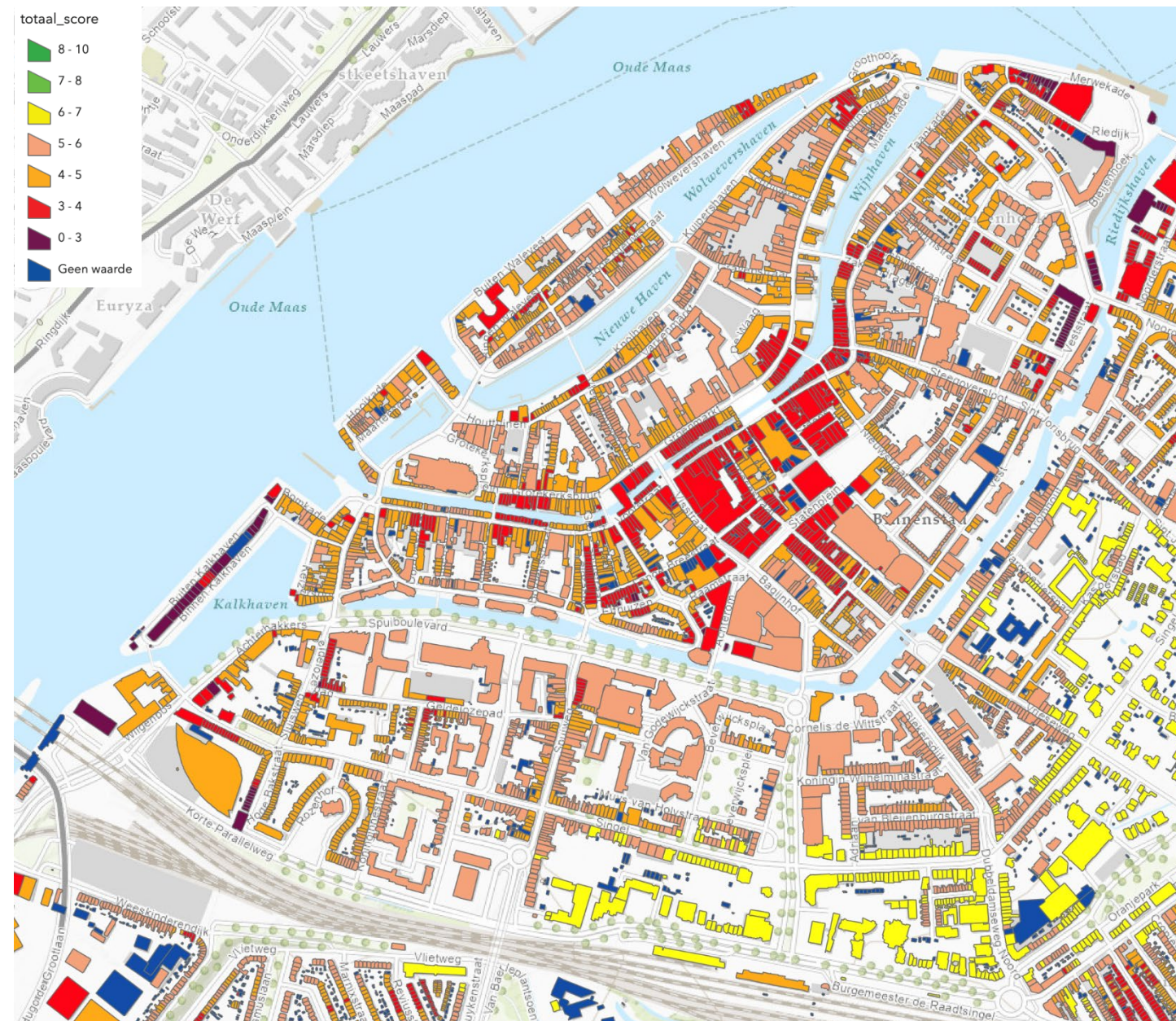

Wat valt op?

- Over het algemeen lijkt de wijk beperkt groen. Er vallen duidelijk grote gaten in de groenstructuren, met name in de “kern” van de wijk, waar zich bijvoorbeeld ook het winkelgebied bevindt (buurt Centrum, bijvoorbeeld Statenplein). Duidelijke groenstructuur is echter aanwezig langs het verlengde van de Kalkhaven (onder andere langs Spuiboulevard en Vest).
- Hoewel “groen op eigen terrein” nog redelijk goed lijkt te scoren, lijkt groen in de openbare ruimte/ grijs per buurt/ boom per buurt overwegend laag – grote aaneengesloten gebieden in een lage categorie (ook vergeleken met andere wijken in Centrum).

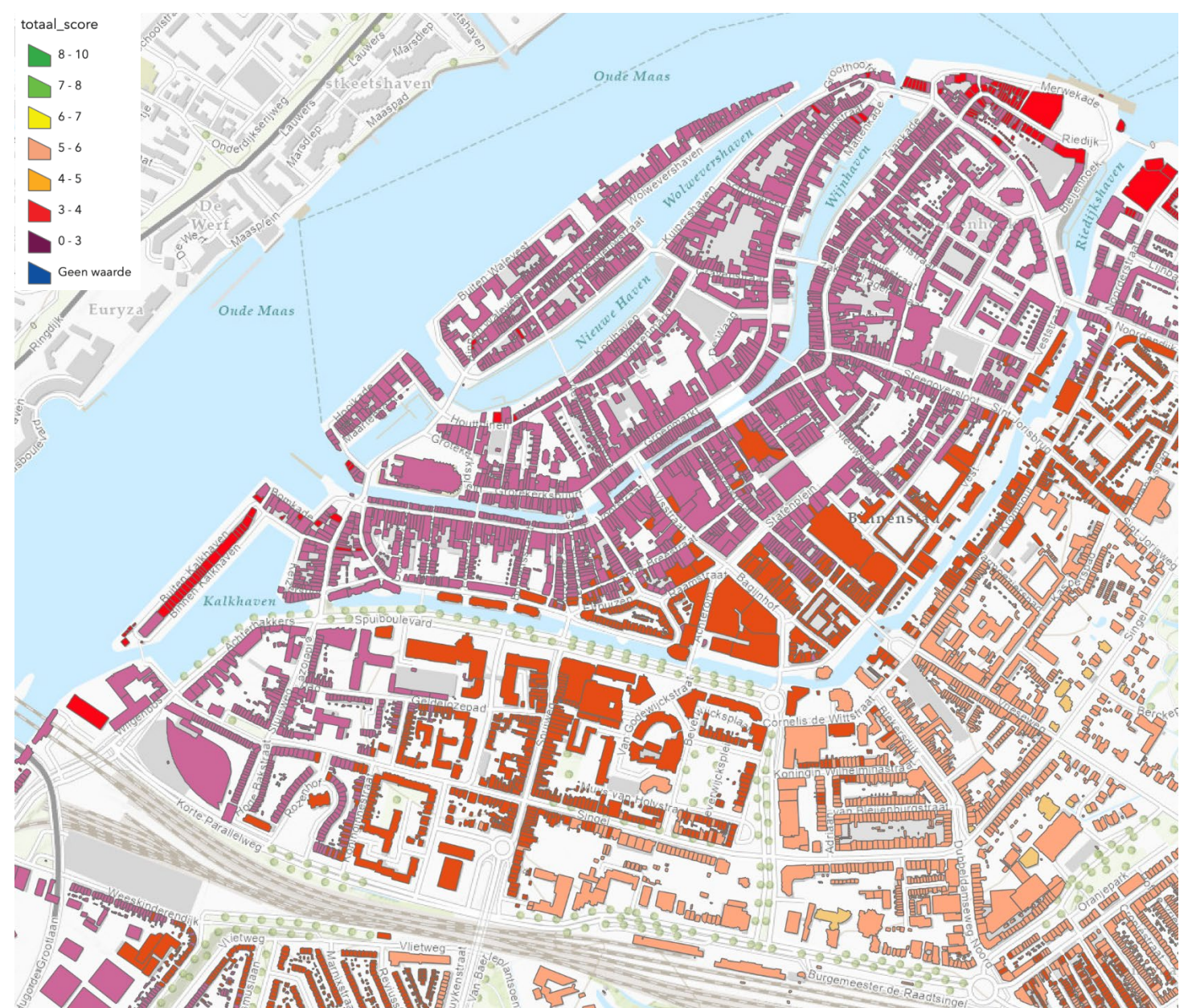
TOTAALSCORE 3-30-300

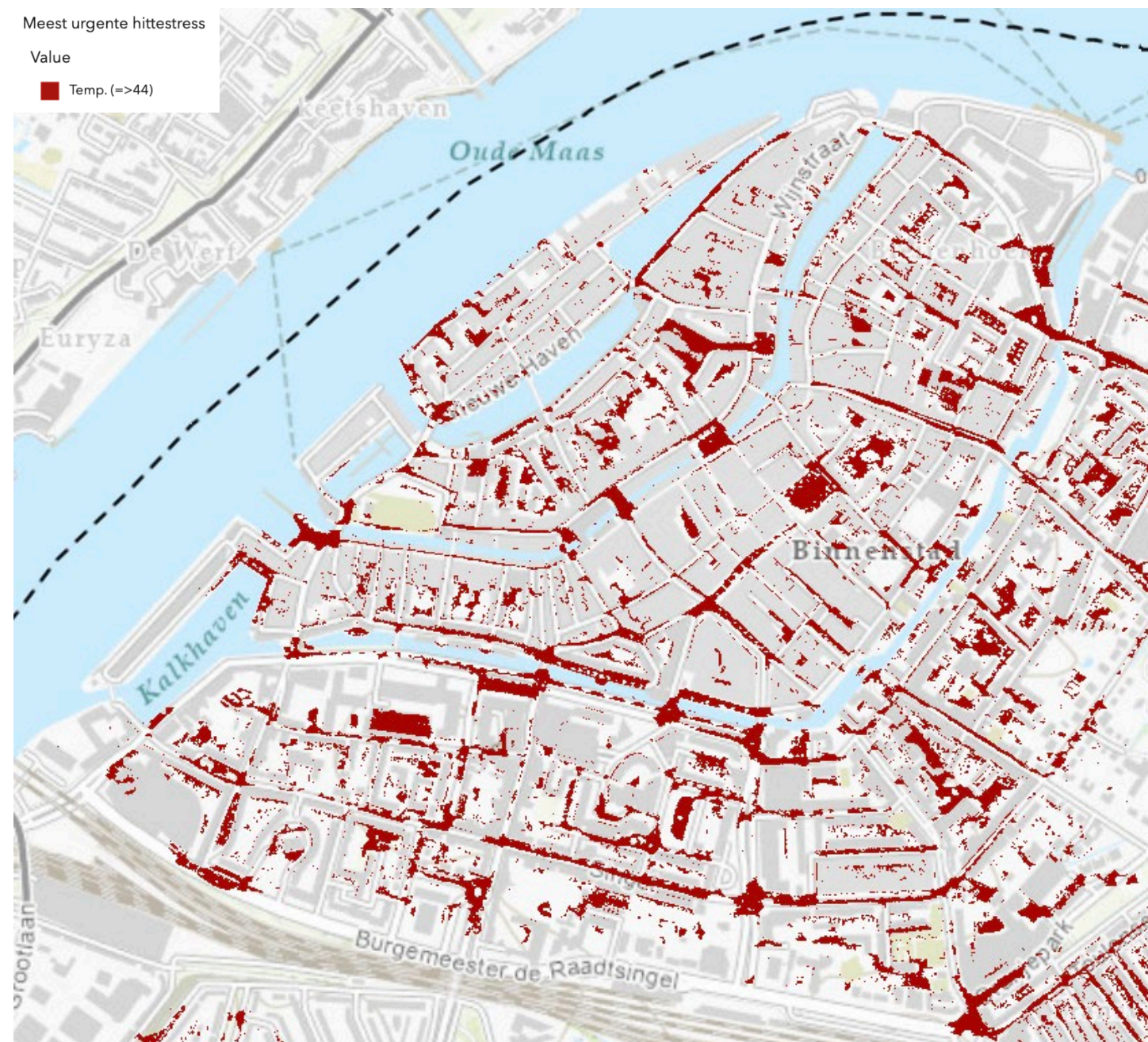
Wat valt op?

- Voor de 3-30-300 regel, lijkt de wijk Binnenstad overwegend beperkt te scoren (ook vergeleken met andere wijken in Centrum). In het algemeen zijn de scores veelal onvoldoende of net voldoende. Met name het kernwinkelgebied valt op als groot gebied met lage scores. Verder van de kern af (richting het spoor) lijken de scores beter te worden.
- Wanneer de focus op de 30-regel specifiek ligt, lijkt de wijk wederom slecht te scoren met veel onvoldoendes. Van noordwest naar zuidoost (ofwel: van de oevers van de Oude Maas naar het spoor) worden de scores beter, maar nog steeds beperkt (krappe voldoende).

REGEL 30

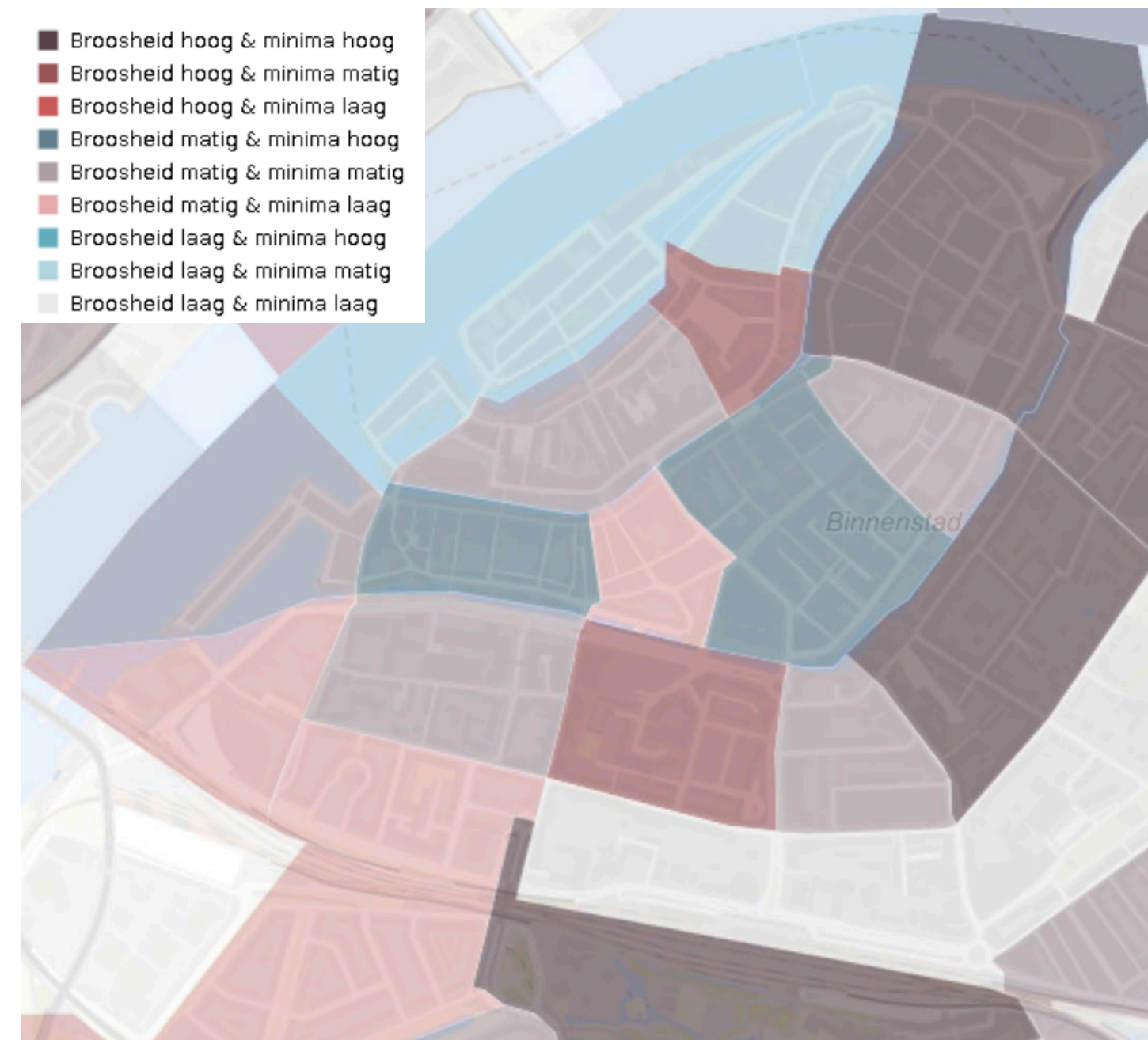
HITTE – MEEST URGENT

Wat valt op?

- Verspreid over de gehele wijk zijn er plekken te vinden met hittestress (overeenkomstig met de zeer beperkte aanwezigheid van groen). De uiterste randen van de wijk aan de Oude Maas zijn hierop veelal een uitzondering, hier is amper sprake van meest urgente hittestress (terwijl dit aan de binnenoever (bijvoorbeeld Spuiboulevard) nog wel veelvuldig het geval is).

SOCIALE KWETSBAARHEID HITTE

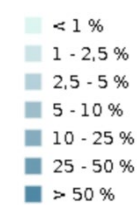

Wat valt op?

- Hoewel de gebieden met hoge broosheid en hoge minima allemaal buiten de grenzen van de wijk vallen, zijn er wel gebieden met of hoge broosheid of hoge minima: kernwinkelgebied – Buurt Centrum (hoge minima), Boogjes en omgeving (hoge minima), Grote Markt en omgeving (hoge broosheid), Beverwijksplein en omgeving (hoge broosheid). In deze gebieden zijn mensen extra kwetsbaar voor hitte.

WATER PER BUURT

Legenda:

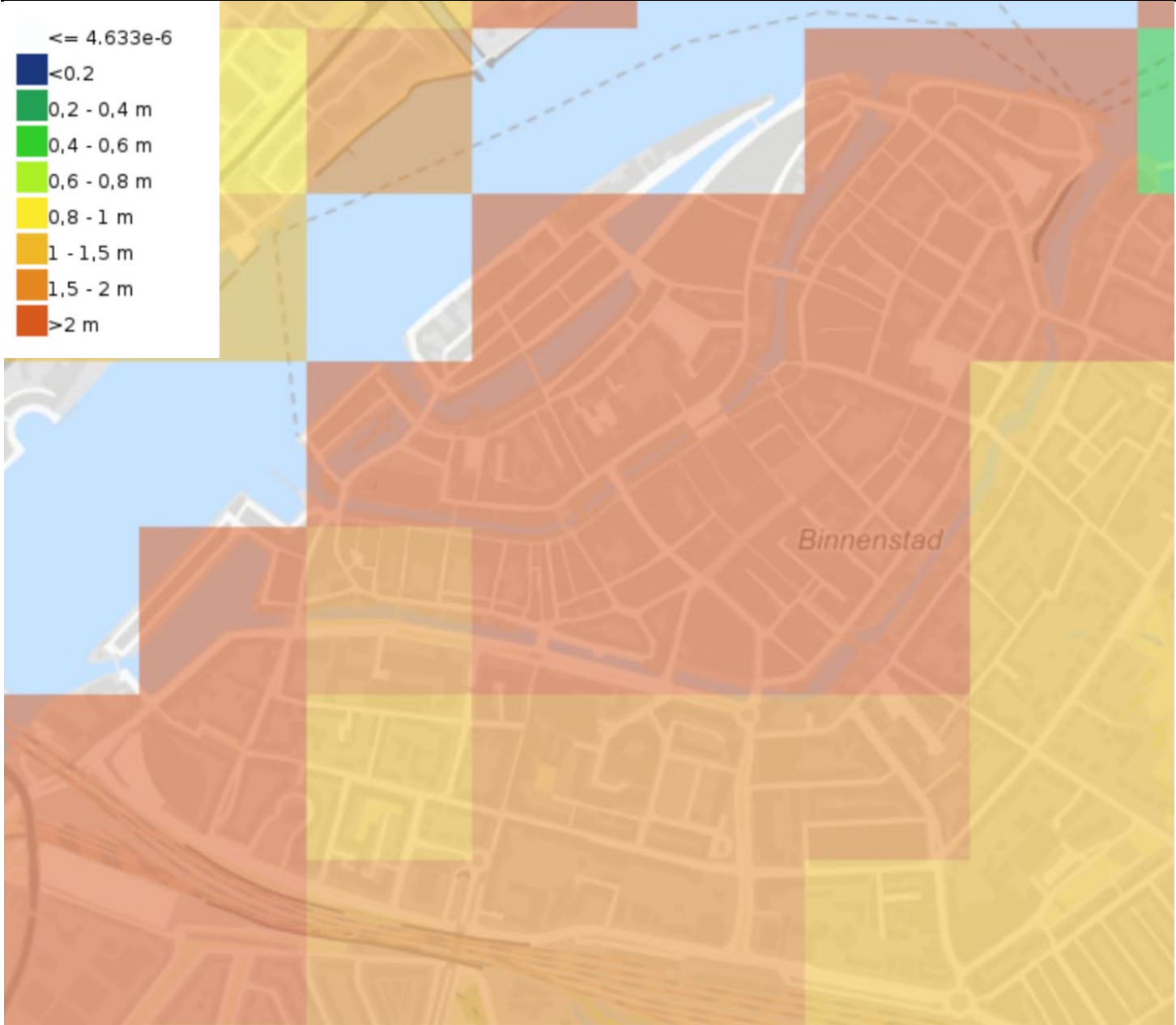

Wat valt op?

- Over het algemeen maakt de wijk Binnenstad een overwegend blauwe indruk. Niet verrassend is de score in de gebieden rond de oevers van de Oude Maas hoog. Verder “landinwaarts” (of, richting het spoor) worden deze scores echter steeds lager naarmate ook het binnenwater (bijvoorbeeld langs de Spuiboulevard) verdwijnt.

WATER TEKORT OF OVERSCHOT

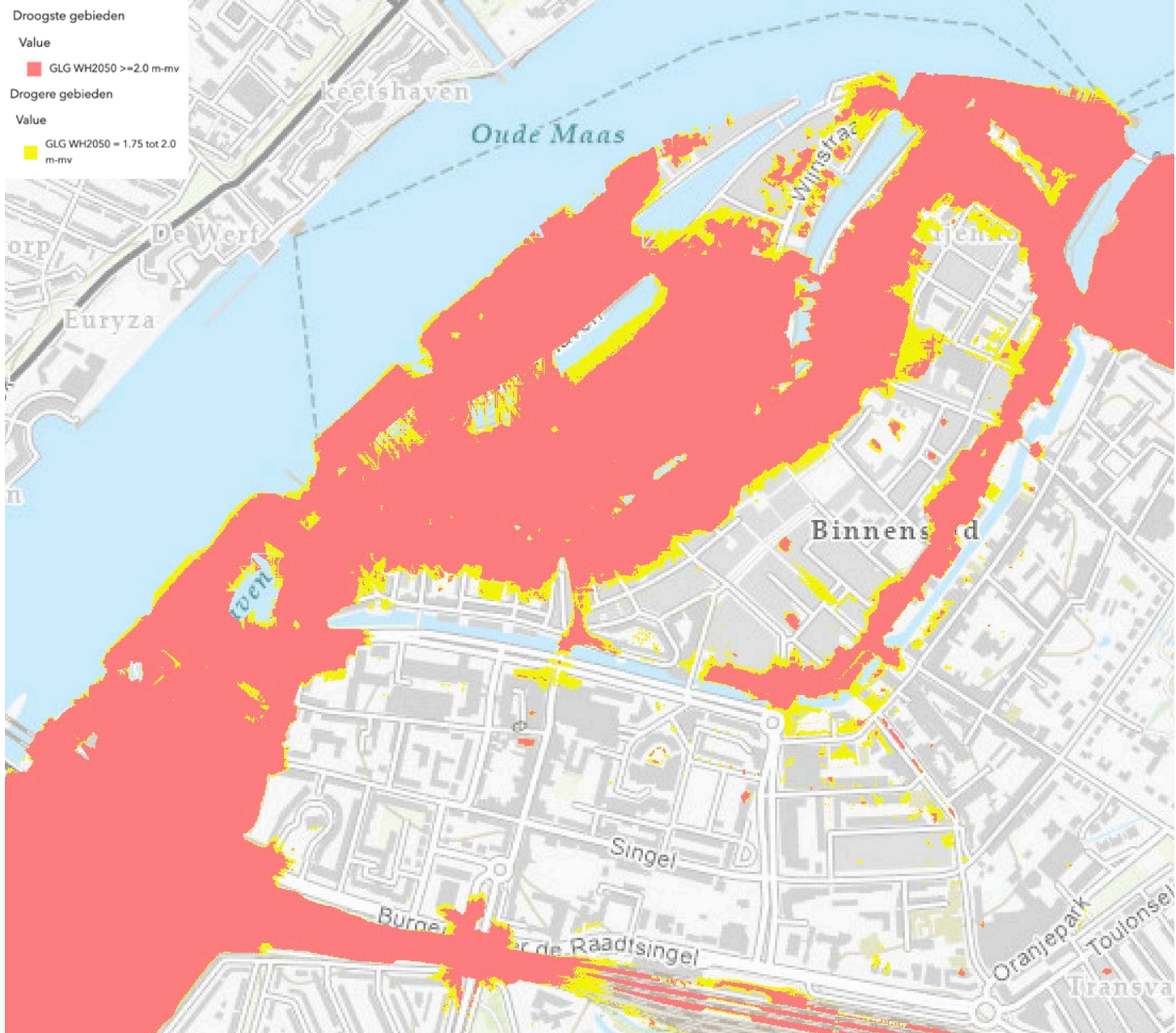
GEMIDDELD LAAGSTE GRONDWATERSTAND (GLG)

Wat valt op?

- De gemiddelde laagste grondwaterstand is (ook vergeleken met andere wijken in Centrum) overwegend aan de lage kant. Met name het “kerngebied” (direct aan de oevers van de Oude Maas en het winkelgebied) valt op.

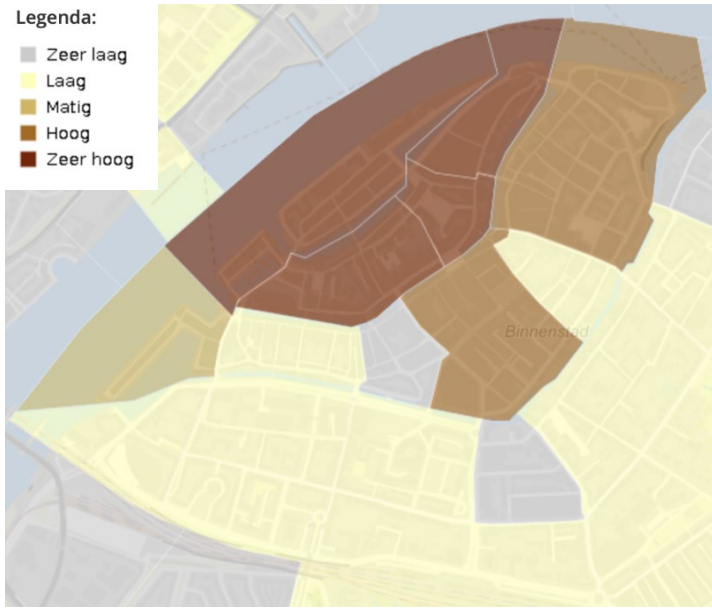
DROOGTE (MEEST URGENTE PLEKKEN)

Wat valt op?

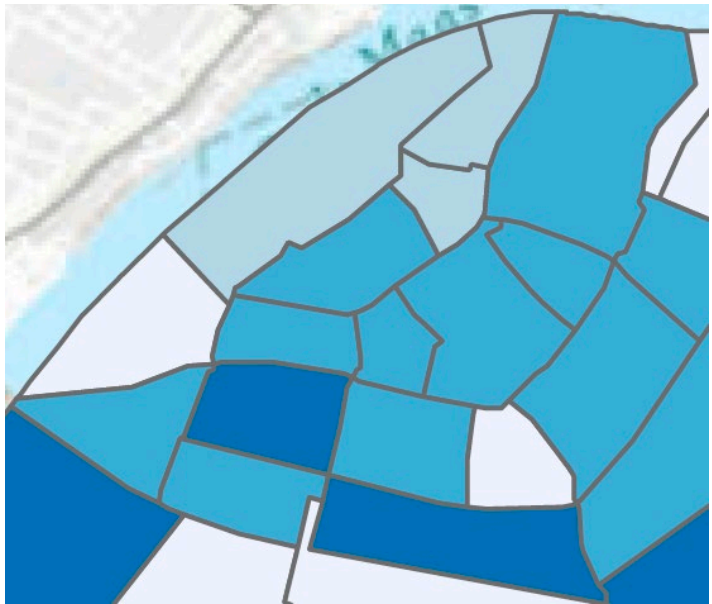
- Er is een groot aaneengesloten gebied, uitgestrekt vanaf de oevers van de Oude Maas tot omgeving Voorstraat, dat last heeft van urgente droogte. Maar dit speelt bijvoorbeeld ook bij de Vest en de Kalkhaven.

RISICO PAALROT

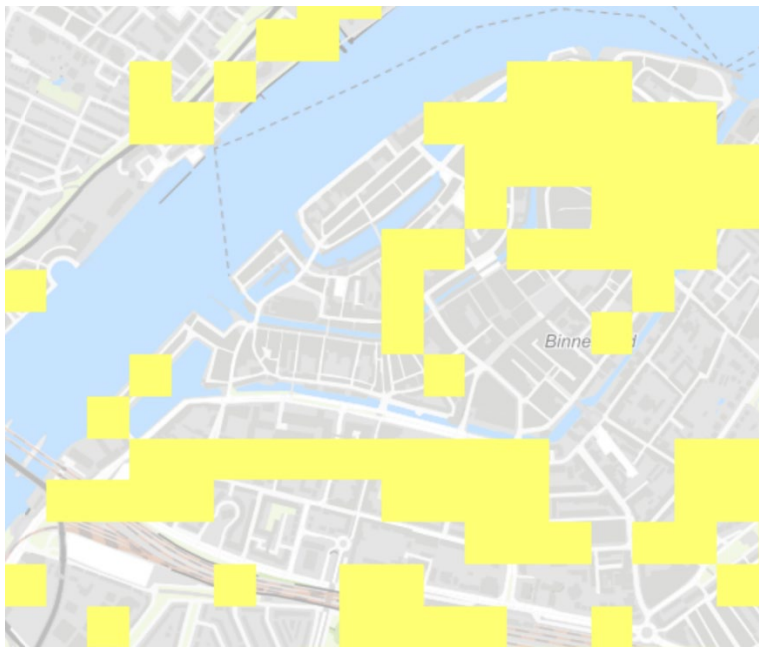
- Wat valt op?**
- In het kerngebied aan de oevers van de Oude Maas (Nieuwe haven en omgeving, Groenmarkt en omgeving, Grote Markt en omgeving, Wijnstraat en omgeving) lijkt het risico op paalrot zeer hoog.
 - In het kernwinkelgebied (buurt Centrum) lijkt het risico op paalrot ook hoog.

ONDIEPE FUNDERING

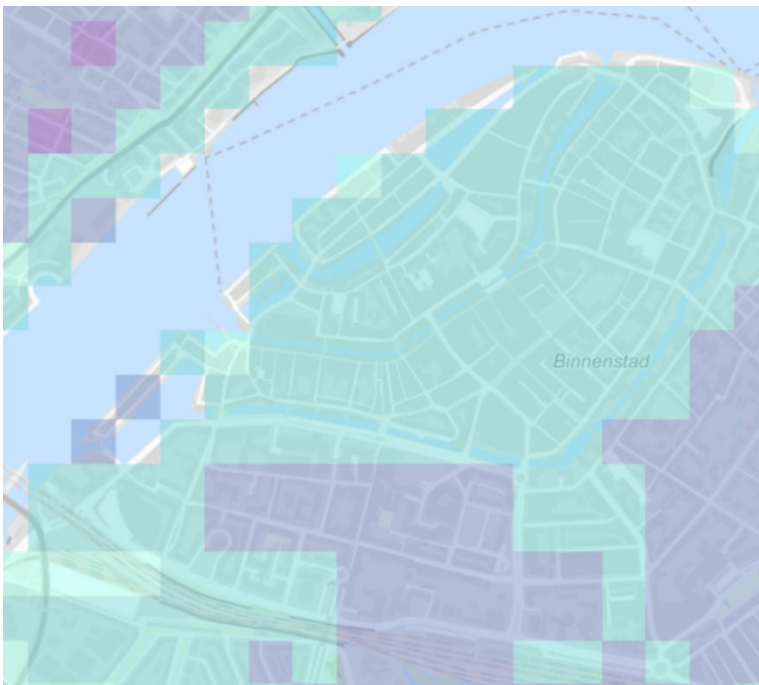
- Wat valt op?**
- In het algemeen (en vergeleken met andere wijken binnen Centrum) lijkt er relatief veel sprake te zijn van ondiepe fundering. Het gebied bij het spoor (Burgemeester de Raadsingel en omgeving) en Geldelozepad en omgeving vallen hier het meest op met hoge waardes, maar verspreid over de wijk zijn er verschillende andere buurten met relatief hoge waardes.

BODEMDALING 2020-2050

- Wat valt op?**
- Er is op verschillende plekken sprake van beperkte bodemdaling (dit geldt voor alle wijken in Centrum en de wijk Binnenstad lijkt dus niet specifiek op te vallen).

BODEMDALING DOOR OPHOGING

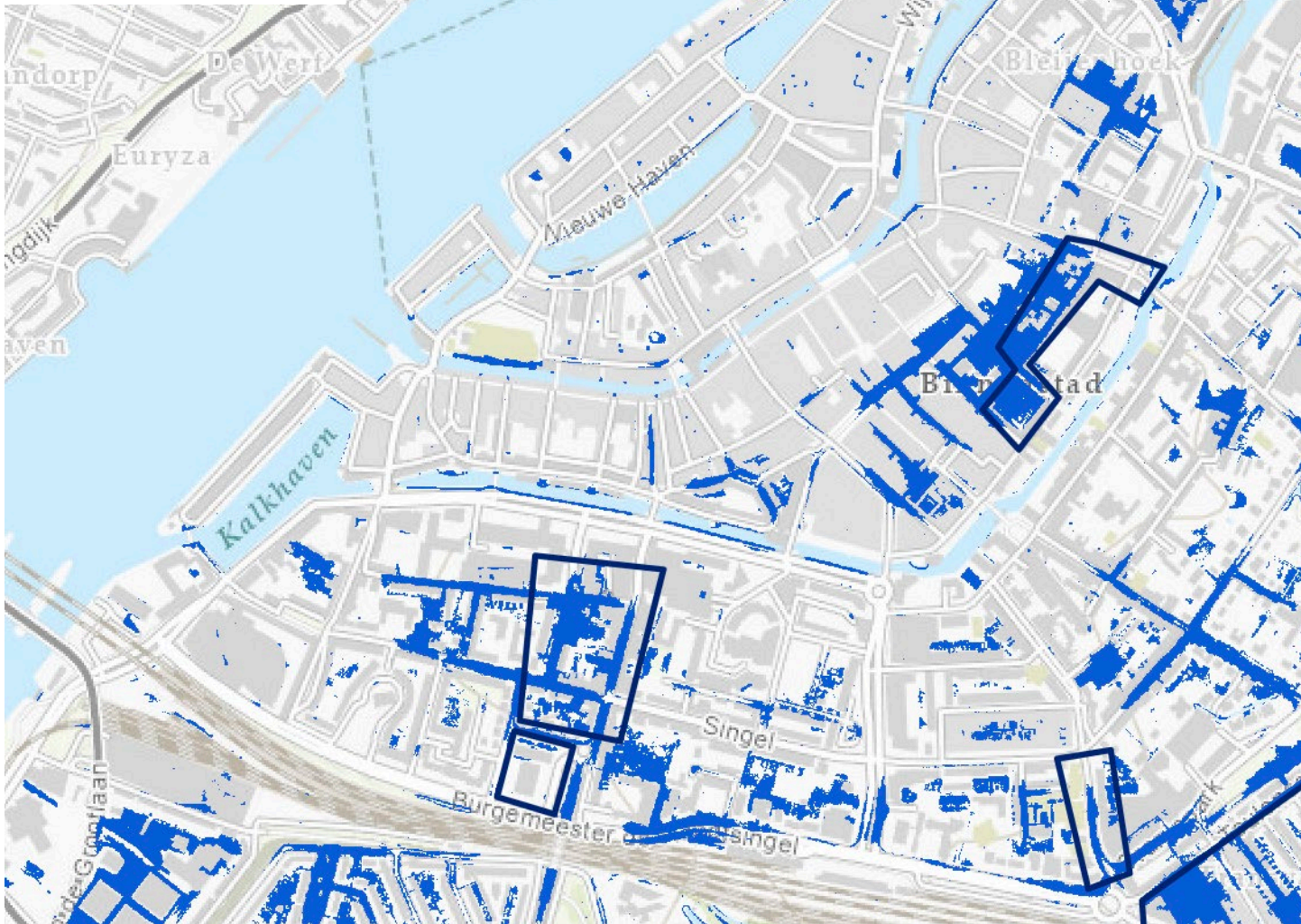
- Wat valt op?**
- Er lijkt, vergeleken met andere buurten binnen Centrum, weinig sprake te zijn van bodemdaling door ophoging.
 - Het gebied richting het spoor (Burgemeester de Raadsingel en omgeving, Kon. Wilhelminastraat en omgeving, Beverwijckspelen en omgeving, Geldelozepad en omgeving etc.) valt echter negatief op (met “matige” bodemdaling).

WATERDIEPTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Bestaande wateroverlastlocaties

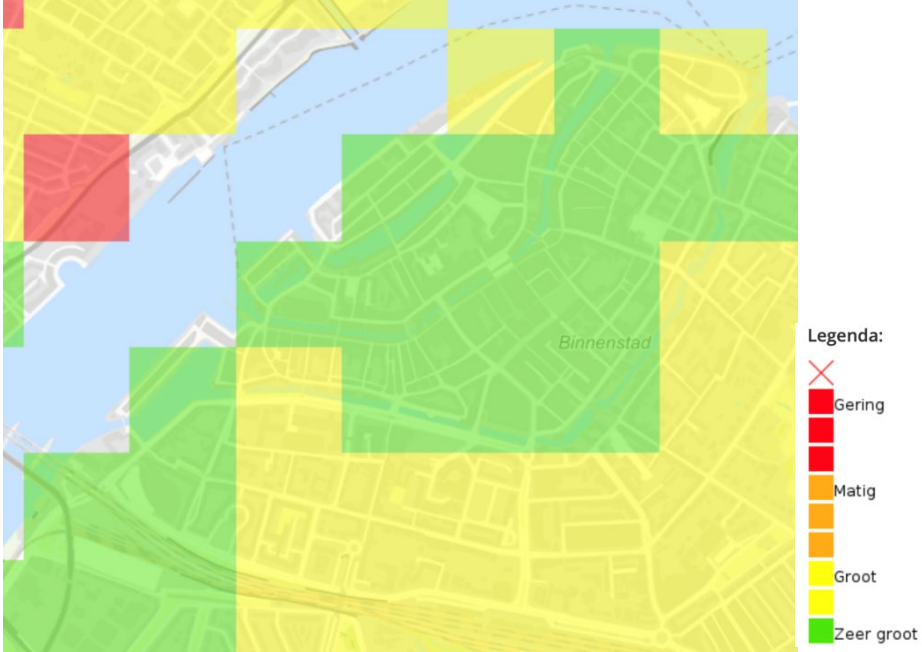
Waterdiepte $\geq 25\text{cm}$

Wat valt op?

- Er zijn een tweetal probleemlocaties aangemerkt met betrekking tot waterdiepte bij intense neerslag - (de omgeving bij het Augustijnenkamp bij het winkelgebied en het gebied rondom de Spuiweg).

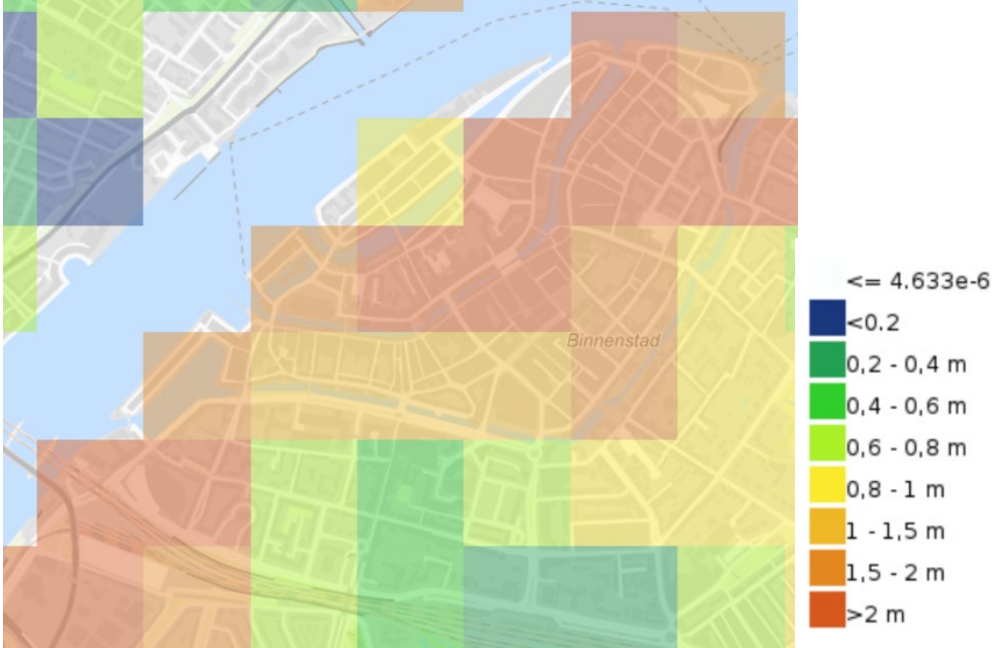
STEDELIJKE INFILTRATIE KANSEN

Wat valt op?

- De stedelijke infiltratiekansen lijken, ook vergeleken met andere wijken in Centrum, groot.

GEMIDDELD HOOGSTE GRONDWATERSTAND (GHG)

Wat valt op?

- De gemiddelde hoogste grondwaterstanden lijken in de wijk Binnenstad overwegend laag (met name het “kerngebied” langs de oevers van de Oude Maas en het winkelgebied lijkt slecht te scoren). Richting het spoort lijken de scores gemiddelder te worden. Deze gebieden komen veelal overeen met de slechte scores op gemiddeld laagste grondwaterstanden.

BEGAANBAARHEID WEGEN BIJ INTENSE NEERSLAG

Slechte begaanbaarheid wegen bij extreme neerslag

- Begaanbaar voor calamiteitenverkeer
- Onbegaanbaar

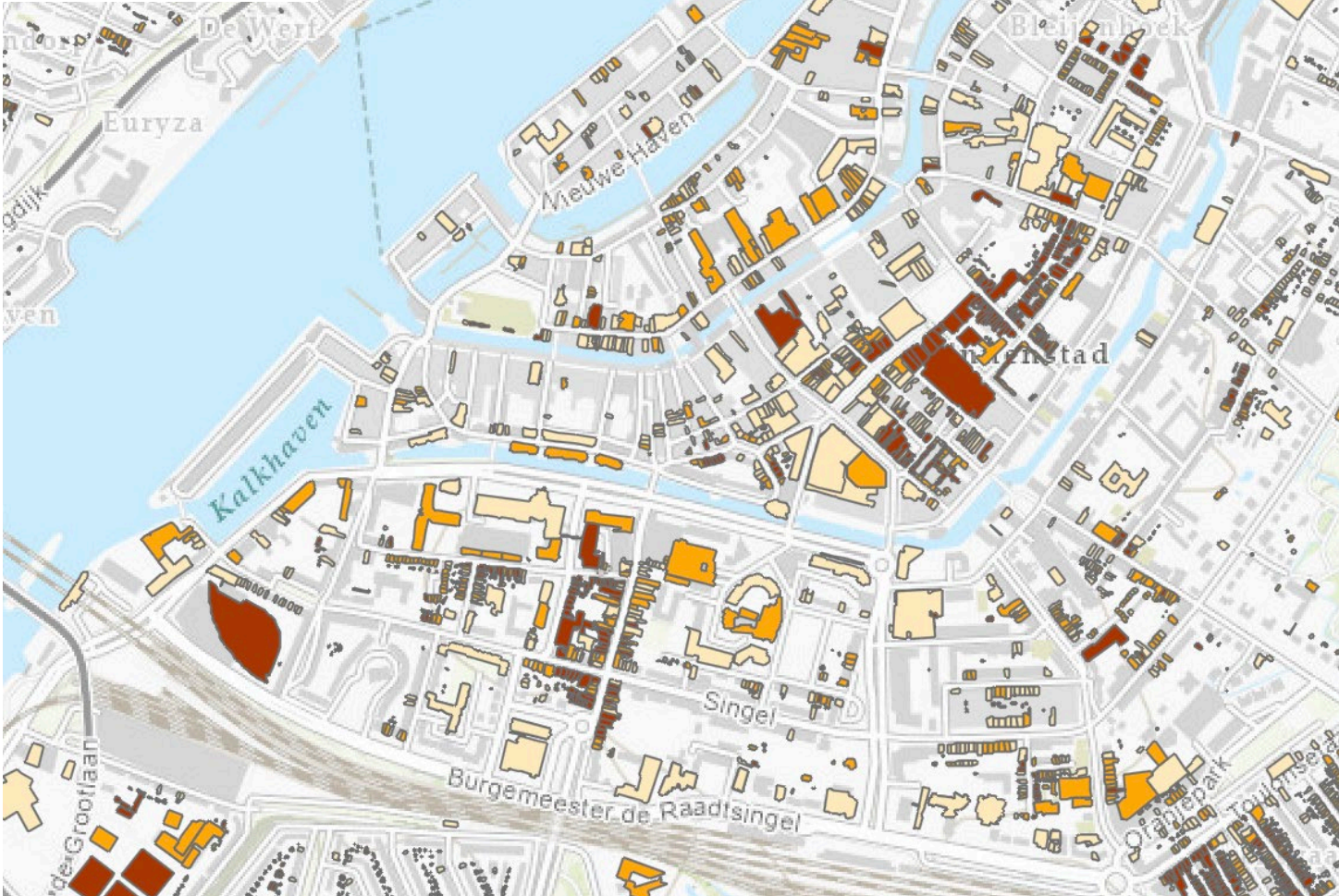
Wat valt op?

- Een groot gedeelte van de wegen is onbegaanbaar bij extreme neerslag. Deze straten zijn voor een groot gedeelte geconcentreerd in het kern winkelgebied (buurt Centrum) en bij de Spuiweg.

WATERHOOGTE GEVELS BIJ INTENSE NEERSLAG

Waterhoogt

- Groot risico: meer dan 25 centimeter waterdiepte tegen de gevel
- Middelgroot risico: 10-25 centimeter waterdiepte tegen de gevel
- Klein risico: 0-10 centimeter waterdiepte tegen de gevel

Wat valt op?

- Voor opvallend veel huizen is er geen informatie beschikbaar.
- Op een aantal locaties (een relatief groot aantal vergeleken met andere wijken in Centrum) lijkt er sprake te zijn van groot risico. Het gaat hierbij veelal om het gebied bij Augustijnenkamp, winkelgebied (Centrum), Maasplaza, en Spuiweg

CONCLUSIES

Over het algemeen lijkt de wijk Binnenstad een waterrijk gebied te zijn: de wijk wordt in het noordwesten volledig begrensd door de Oude Maas, terwijl ook binnen de wijk verschillende waterstructuren aanwezig zijn (bijvoorbeeld in de omgeving van de Nieuwe Haven, de Voorstraat en de Spuiboulevard). Groenstructuren lijken echter voornamelijk beperkt tot aan (o.a. langs de Spuiboulevard) en over (o.a. Weizigtpark en Park Merwestein) de randen van de wijk. Verder lijkt de aanwezigheid van groen beperkt (o.a. omgeving Nieuwe Haven) en vallen in de aanwezigheid van groen grote gaten (bijvoorbeeld in de buurt Centrum, in de omgeving van het winkelgebied). De wijk scoort op de 3-30-300 regel dan ook overwegend beperkt.

HITTE

Overeenkomstig met de beperkte aanwezigheid van groen is er verspreid over de gehele wijk sprake van hittestress. De uiterste randen van de wijk - de directe oevers van de Oude Maas - lijken hierop veelal de enige uitzondering te zijn. Bovendien lijkt er in meerdere buurten met hittestress ook sprake van sociale kwetsbaarheid te zijn (hoge broosheid in omgeving Grote Markt en Beverwijcksplein, hoge minima in omgeving Centrum – kernwinkelgebied en Boogjes). In deze gebieden zijn mensen extra kwetsbaar voor hitte.

WATERTEKORT EN OVERSCHOT

In de wijk lijkt er sprake te zijn van watertekort/droogte én wateroverlast. Een duidelijk aandachtspunt, gezien de buitendijkse ligging van de wijk.

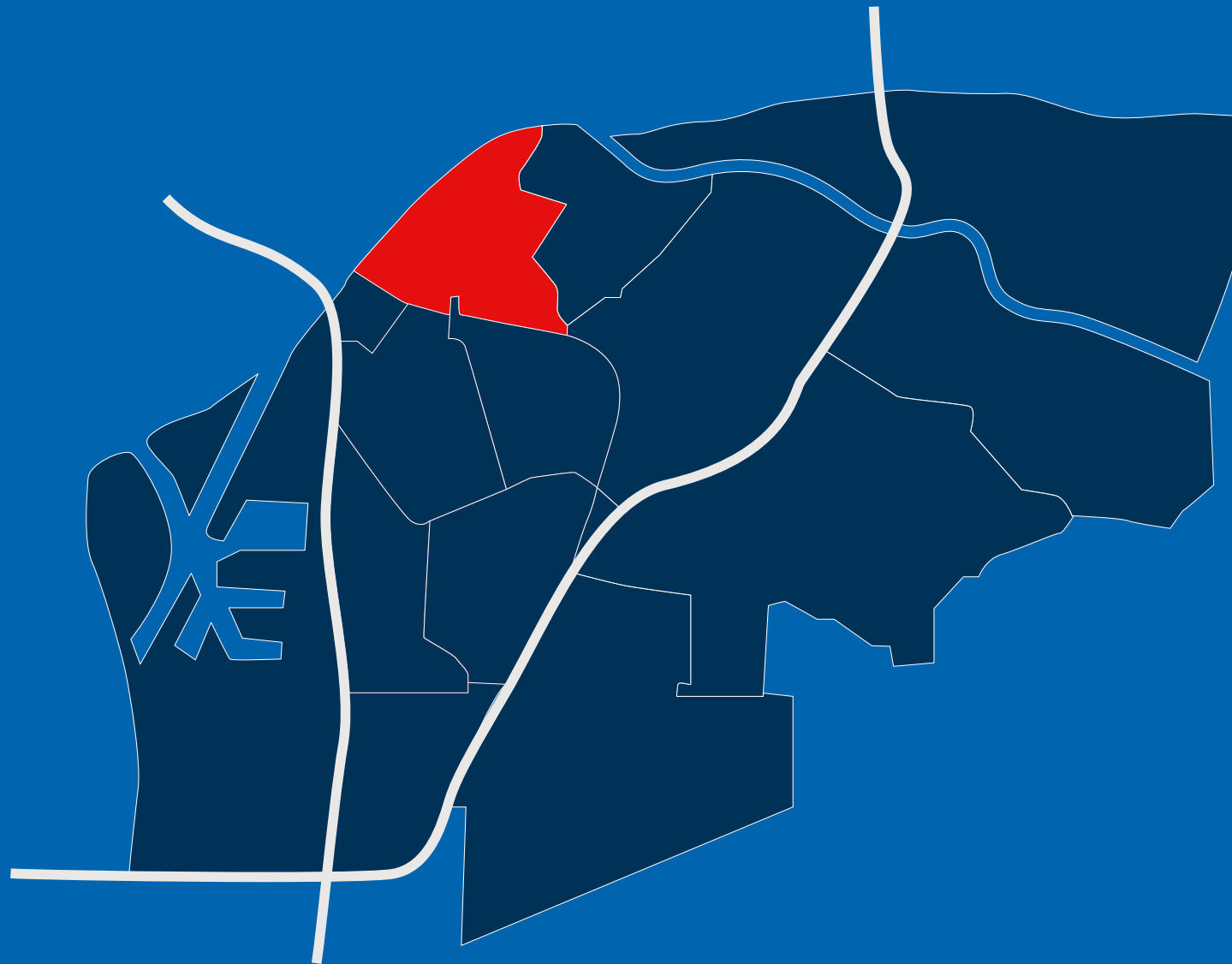
Enerzijds zijn er een tweetal wateroverlastlocaties aangemerkt (in omgeving Augustijnenkamp en bij de Spuiweg) en is een aanzienlijk gedeelte van de wegen onbegaanbaar bij extreme neerslag (geconcentreerd in omgeving Centrum – kernwinkelgebied en bij de Spuiweg). Daarnaast is er op een relatief groot aantal locaties groot risico op hoog water aan gevels (omgeving Augustijnenkamp, Centrum – kernwinkelgebied, Maasplaza en Spuiweg).

Anderzijds lijkt een flink aaneengesloten gebied, uitgestrekt vanaf de oevers van de Oude Maas tot omgeving Voorstraat (en verder), last te hebben van urgente droogte en lijken grondwaterstanden overwegend laag.

BODEM

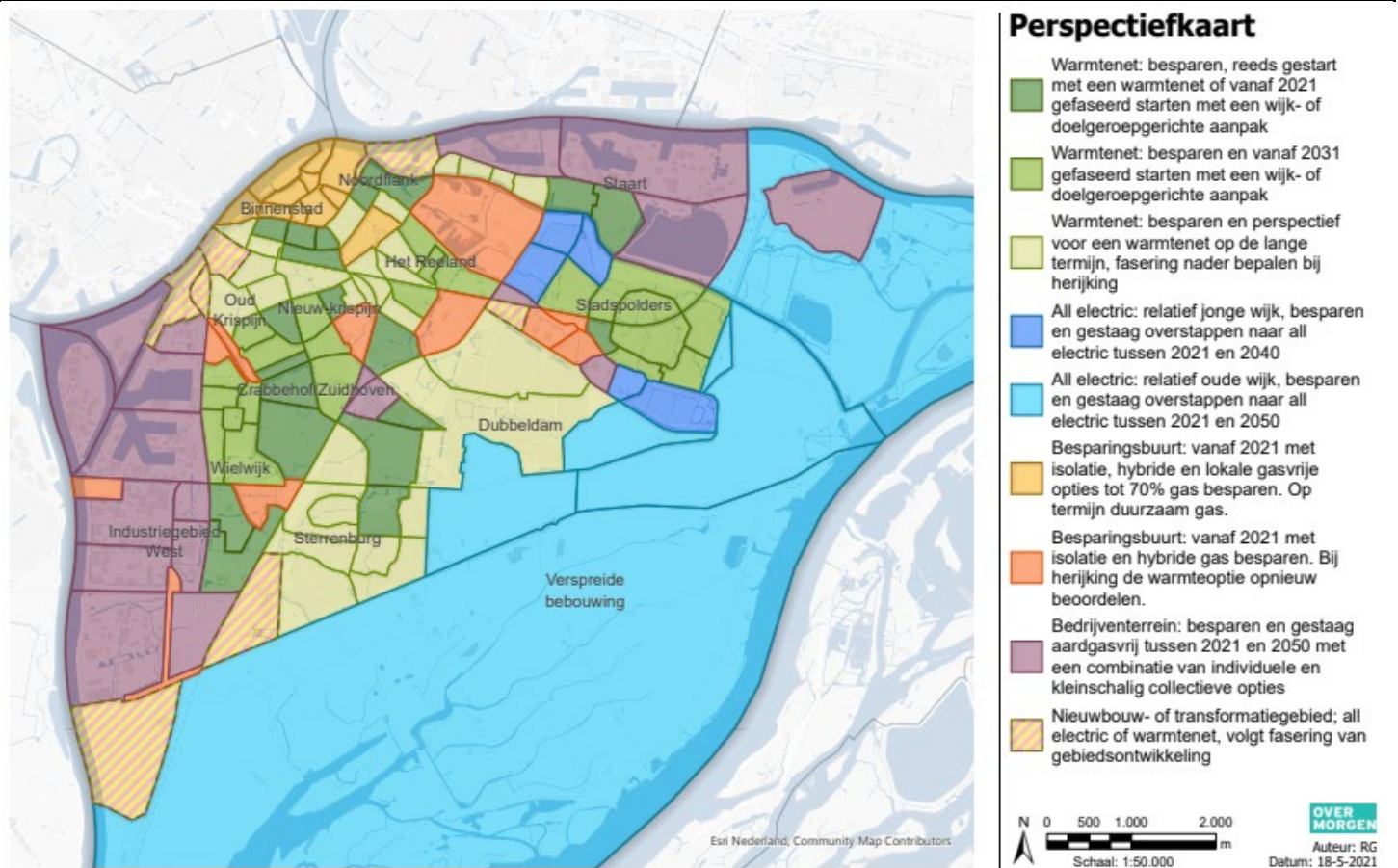
Verder lijkt er binnen de wijk op verschillende locaties hoog risico op paalrot te zijn: zowel aan de oevers van de Oude Maas (omgeving Nieuwe Haven, Groenmarkt, Grote Markt en Wijnstraat), als bij het kernwinkelgebied (omgeving Centrum). Ook lijkt er verspreid over de wijk relatief veel sprake te zijn van ondiepe funderingen en beperkte bodemdaling.

DOEL: DUURZAME EN KLIMAATNEUTRALE STAD

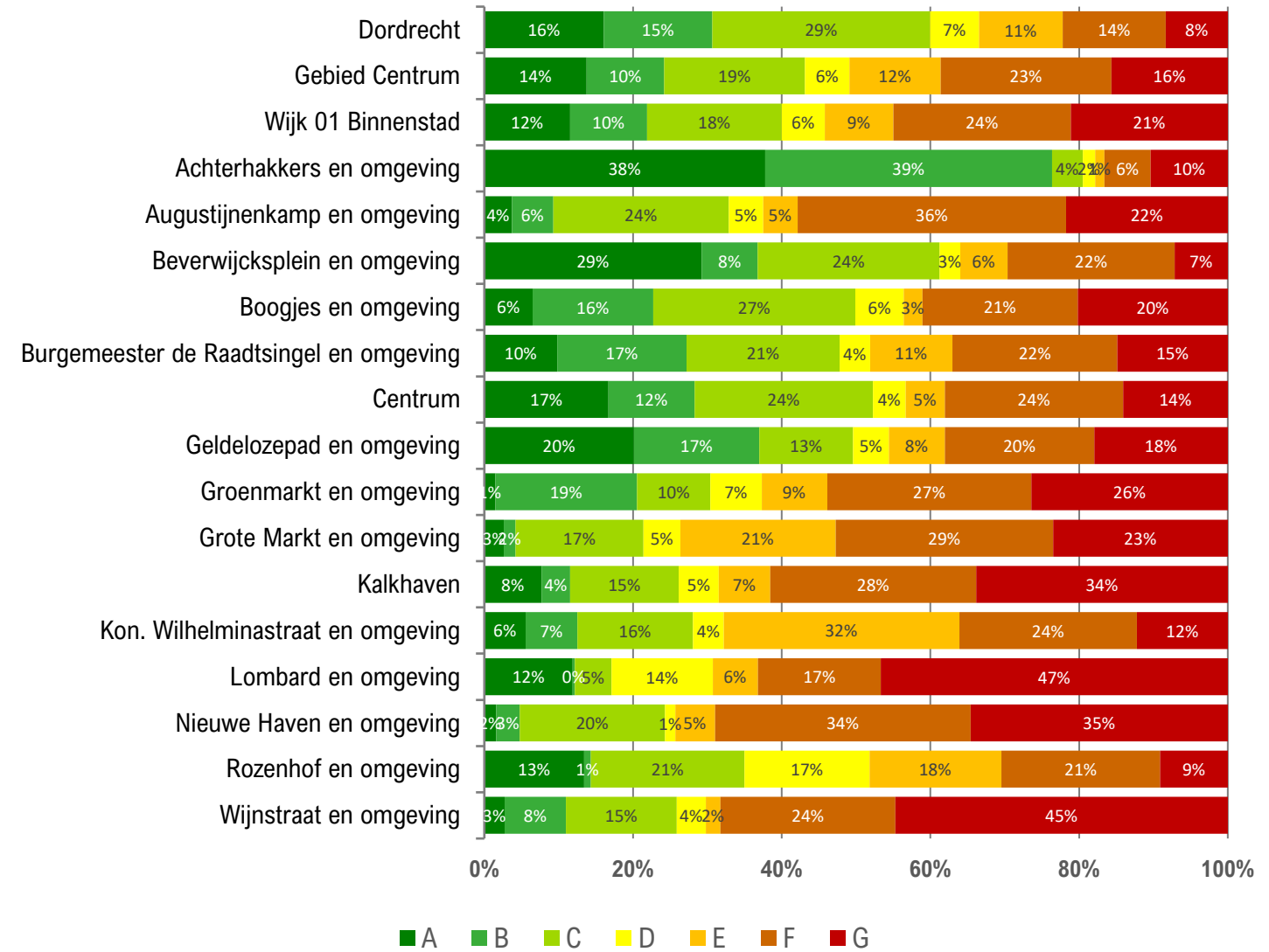
WIJK: BINNENSTAD

TRANSITIEVISIE WARMTE – HVC TRACE

Wat valt op?

Het gebied binnen de Spuihaven is een zogenaamde besparingsbuurt. Aansluiting op warmtenet of andere vorm van verwarming anders dan gas lijken nu (nog) geen optie. Het gebied tussen de Spuiboulevard en Burgemeester de Raadsingel is al aangesloten op het warmtenet van HVC of dit zal in de toekomst plaatsvinden.

Wat valt op?

In de Binnenstad heeft slechts 40% van de woningen een label C of hoger. De buurten Grote Markt, Lombard, Nieuwe Haven en Wijnstraat scoren slechter. De buurt Achterhakkers bevat juist meer woningen met een label c of hoger.

UITFASERING E T/M G:

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.473	1.304	1.110	727	441	137	19

Wat valt op?

Vanaf 2023 dient 26% van het totaal aantal woningen in de Binnenstad verbeterd te worden. Stadsbreed moeten er de komende jaren 29% woningen aangepakt worden om een beter energielabel te krijgen.

VERZWARING ELEKTRICITEITSNET: STROOMSTATIONS EN 380 KV

Wijk/Buurt	Aantal
Wijk 01 Binnenstad	40
Achterhakkers en omgeving	0
Augustijnenkamp en omgeving	4
Beverwijcksplein en omgeving	0
Boogjes en omgeving	0
Burgemeester de Raadsingel en omgeving	0
Centrum	18
Geldeloze­pad en omgeving	0
Groenmarkt en omgeving	0
Grote Markt en omgeving	0
Kalkhaven	1
Kon. Wilhelminastraat en omgeving	0
Lombard en omgeving	12
Nieuwe Haven en omgeving	0
Rozenhof en omgeving	1
Wijnstraat en omgeving	4

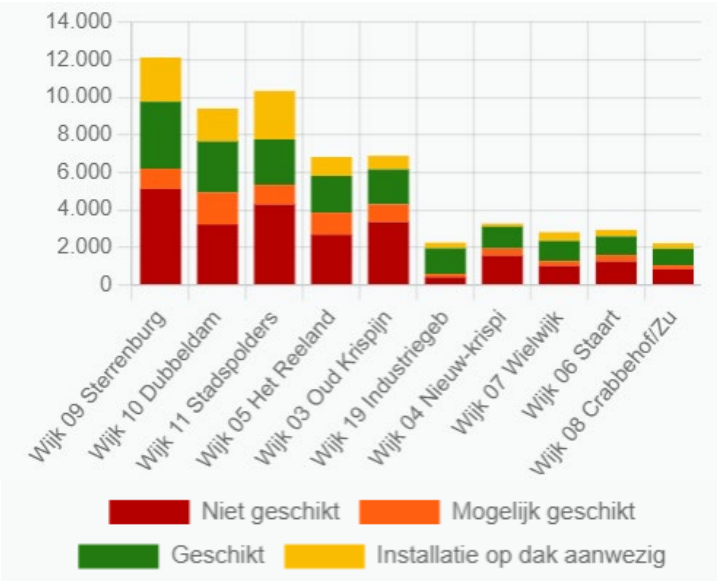
Wat valt op?

In de Binnenstad zijn 40 nieuwe stroomstations nodig. In vergelijking, Noordflank heeft er 12 benodigd. In de wijk de Staart moeten 19 stroomstations toegevoegd worden en in Reeland 24. In de buurt Centrum zijn de meeste nieuwe stroomstations nodig, 18.

In totaal zijn er in het gebied centrum 95 nieuwe stroomstations nodig. In gebied oost zijn 96 extra stroomstations nodig.

AANTAL GESCHIKTE DAKEN EN DAKOPPERVLAK VOOR ZONNEPANELEN

Wijken met het grootste aantal geschikte daken

Ongeveer 19.000 daken zijn er in Dordrecht nog geschikt om zonnepanelen op te leggen. Binnen de wijk Binnenstad zijn relatief weinig potentieel geschikte daken om zonnepanelen op te installeren. Dit heeft mede te maken met het beschermd stadsgezicht. Het exacte aantal is niet bekend, het zijn er in ieder geval minder dan 870.

GESCHIKTE DAKEN VOOR ZONNEPANELEN

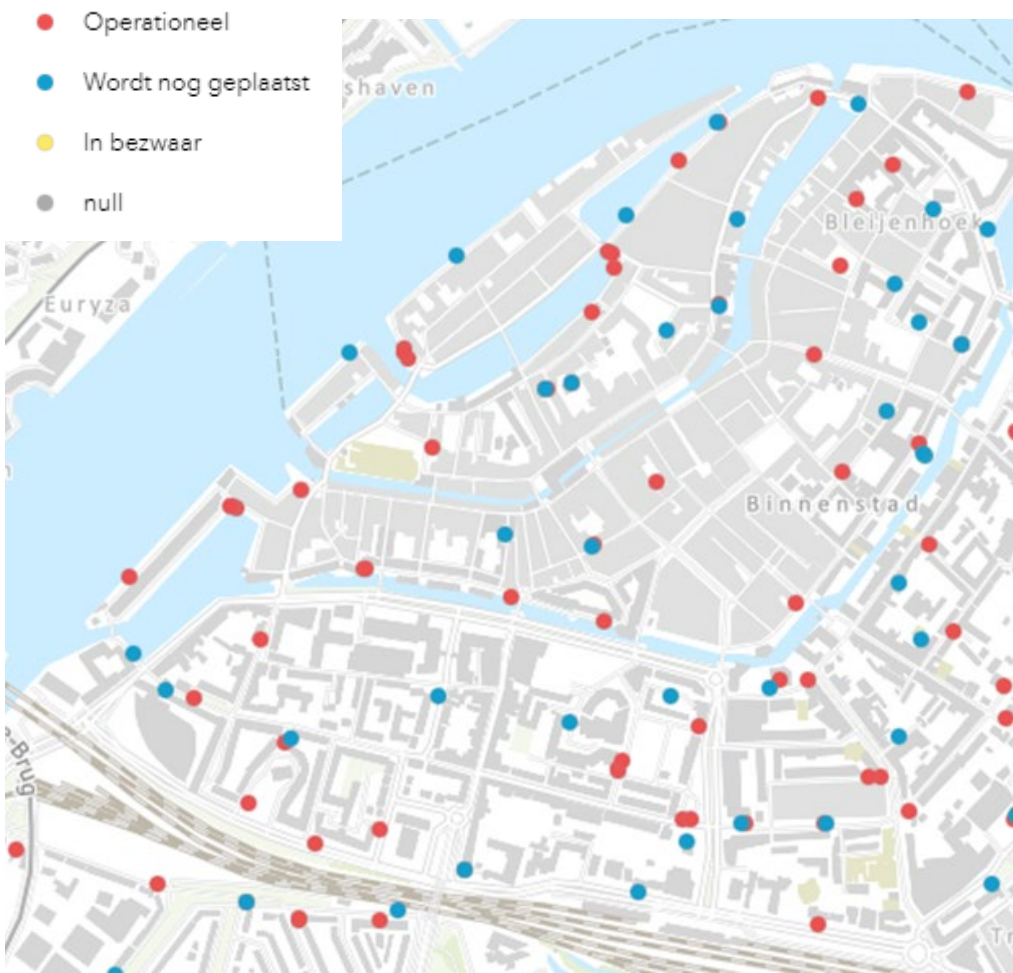
AANTAL AANWEZIGE ZONNE INSTALLATIES

Wijk/Buurt	Aantal	Opgesteld vermogen
Wijk 01 Binnenstad	159	498
Achterhakkers en omgeving	15	45
Augustijnenkamp en omgeving	9	24
Beverwijcksplein en omgeving	8	32
Boogjes en omgeving	0	0
Burgemeester de Raadsingel en omgeving	12	46
Centrum	9	38
Geldeloze­pad en omgeving	20	55
Groenmarkt en omgeving	25	74
Grote Markt en omgeving	0	0
Kalkhaven	0	0
Kon. Wilhelminastraat en omgeving	20	58
Lombard en omgeving	9	23
Nieuwe Haven en omgeving	7	20
Rozenhof en omgeving	12	29
Wijnstraat en omgeving	8	29

Wat valt op?

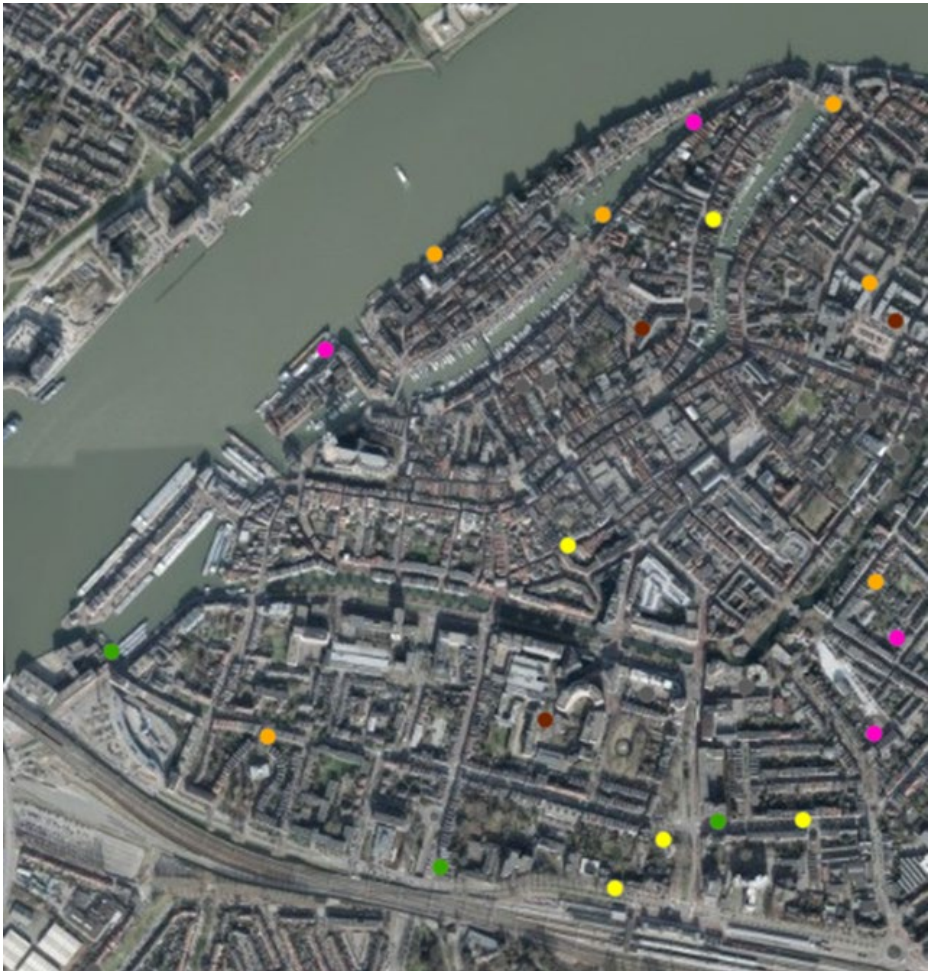
- Van de wijk Binnenstad is niet exact bekend op hoeveel procent van de daken zonnepanelen liggen. Dit percentage is in ieder geval kleiner dan 10% en dat er 159 zonne-installaties aanwezig zijn. Gemiddeld in Dordrecht is dit 16%. Ter vergelijking, in de wijk Noordflank zijn op 10% van de daken zonnepanelen te vinden en in Sterrenburg 20%. Jaarlijks brengen zonnepanelen stadsbreed 68.900 MWh op.
- In de buurt Groenmarkt zijn de meeste zonne-installaties te vinden. Deze zonne-installaties hebben samen ook het meest opgesteld vermogen.

LAADINFRA

Er zijn op dit moment ongeveer 67 laadpalen aanwezig of in voorbereiding in de openbare ruimte in de Binnenstad. In Noordflank gaat het om ca 44 laadpalen, in Reeland om ca 60 laadpalen en in de Staart om ca. 35.

STRATEGISCH TE PLAATSEN LAADPALEN

Bron: <https://drechtsteden.nl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=d58248f228654ec88cf95af2a98bfd6a>

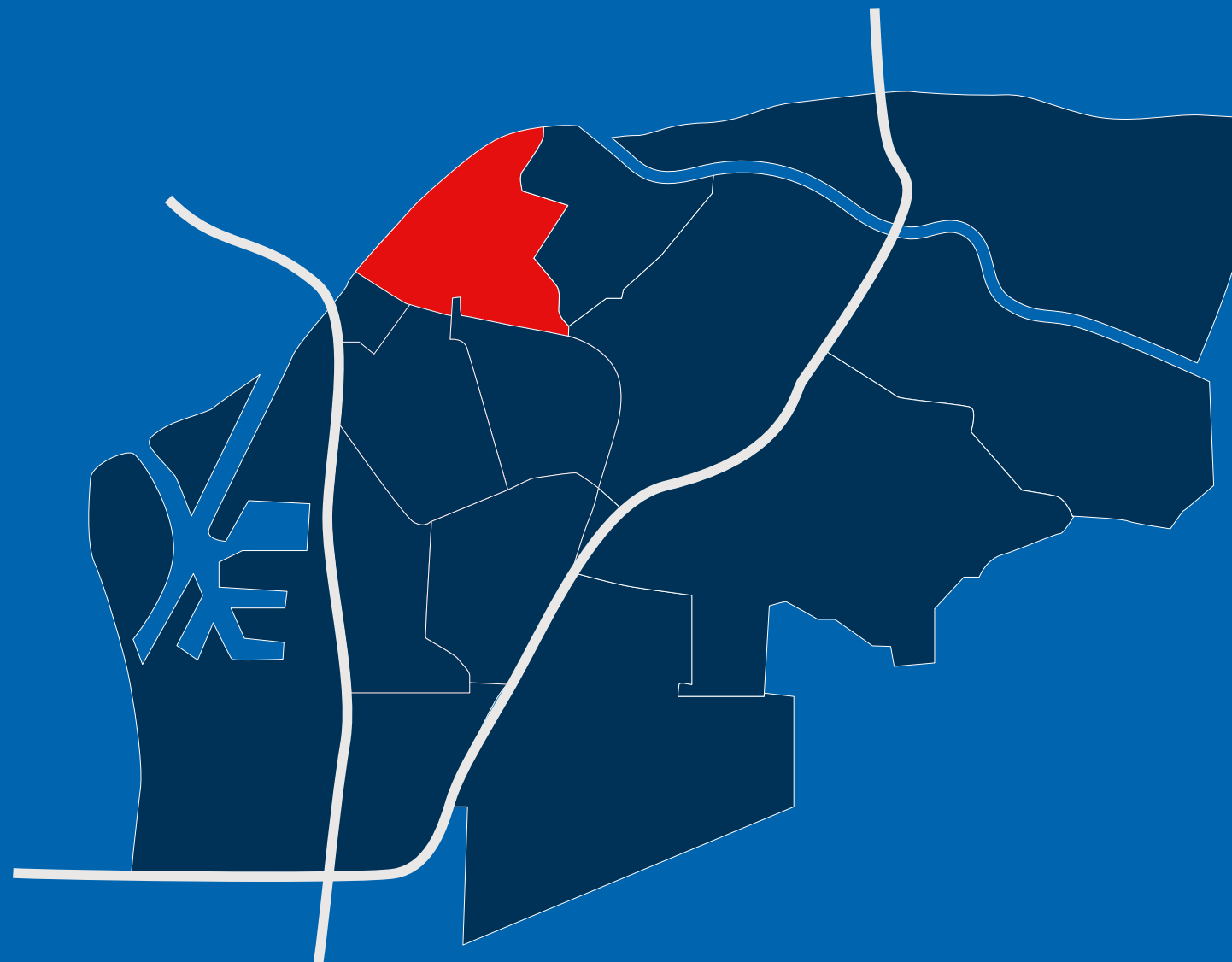
Wat valt op?

Er worden tot 2026 ongeveer 27 laadpalen (strategisch) bijgeplaatst in de Binnenstad. In de buurt Wijnstraat worden de meeste laadpalen strategisch bijgeplaatst. Ter vergelijking, in Noordflank 21 en Sterrenburg 45 laadpalen. In heel Dordrecht ongeveer 300. Op basis van trends, demografische en sociaaleconomische gegevens, de mogelijkheid om op eigen terrein te parkeren en andere data zijn prognoses gemaakt hoeveel extra laadpalen er tussen 2026 en 2030 nodig zijn. In de Binnenstad zijn in 2030 130 laadpalen nodig, dat zijn er ca 36 meer t.o.v. situatie in 2026. In Noordflank moeten er richting 2030 nog eens 20 laadpalen toegevoegd worden, in Reeland 37 en op de Staart 14 (ter vergelijking in Sterrenburg ongeveer 73). In totaal zijn er in gebied Centrum tussen 2026 en 2030 107 extra laadpalen nodig.

CONCLUSIE

De energietransitie opgave in de Binnenstad is relatief groot. Ongeveer 26% van het totaal aantal woningen in de wijk dient nog verbeterd te worden. De buurten Grote Markt, Lombard, Nieuwe Haven en Wijnstraat blijven iets achter. Een aandachtspunt hierbij is dat het bouwjaar van de meeste woningen, de monumentenstatus en beschermd stadsgezicht van de Binnenstad het lastig of vrijwel onmogelijk maakt om te verduurzamen. Zonnepanelen zijn in veel gevallen geen optie. De stroombehoefte (o.a. door overgang naar hybride) en aantal laadpalen in Binnenstad vraagt om een flinke toename van stroomstations. Vooral in de buurten centrum en Lombard is deze behoefte relatief groot. In de wijk Binnenstad zijn er richting 2030 nog extra laadpalen nodig (36). Binnen gebied Centrum hebben de Binnenstad en Reeland het meeste aantal laadpalen nodig. In de Binnenstad hangt dit samen met parkeren door bezoekers en ondernemers.

DOEL: BIODIVERSE STAD

WIJK: BINNENSTAD

VISIE GROENBLAUW

In het jaar 2030 kent het Dordts groenblauw een gezonde, evenwichtige biodiversiteit. De laatste decennia is de Nederlandse- en zo ook Dordtse biodiversiteit hard achteruitgegaan. Deze algemene achteruitgang is in 2030 gestopt door knelpunten, zoals met invasieve exoten, op te lossen. Daarbovenop is ingezet op het behoud van biodiversiteit door natuurgebieden en specifieke soorten te beschermen. De ontwikkeling van biodiversiteit, leefgebieden en ecosystemen is versterkt door meer ecologische potenties te benutten.

Plannen worden afgestemd op (doel) soorten die van nature voorkomen in Dordrecht en daadwerkelijk van de plannen kunnen profiteren. De ontwikkeling van soorten die hoger in de voedselketen staan is ook gestimuleerd door te voorzien in een gezonde basis van planten en insecten. Continue monitoring volgens een monitoringsplan, op niveau van soortgroepen, maakt de ontwikkeling van Dordtse biodiversiteit inzichtelijk en maakt gericht bijsturen mogelijk. De sterk toegenomen biodiversiteit maakt het (gemeentelijk) groen beter bestand tegen ziekten, plagen en extreme weersinvloeden. Het biedt natuurbeleving en een gezonde leefomgeving aan Dordtenaren.

Dordrecht is omgeven door robuuste natte en droge natuur- en groengebieden. In het landschap bevinden zich veel aaneengesloten, ecologische verbindingen. In de stad bevinden zich aaneengesloten structuren zoals bermen en watergangen, die als ecologische verbinding kunnen fungeren. Ook gebieden zoals parken en (dak)tuinen fungeren als ecologische stapstenen in de stad. De robuuste en kleinere structuren en gebieden vormen samen het ecologisch netwerk. Via dit netwerk wordt de natuur steeds diffuser tot aan de voordeur van de Dordtenaar gebracht. Dit netwerk van groen, blauw en bomenstructuren wordt beschermd en verder versterkt. Naast een sterk vertakt, fysieke netwerk wordt ingezet op de ecologische kwaliteit van dit netwerk. Al een aantal decennialang wordt ecologisch beheer toegepast en steeds verder geprofessionaliseerd, in met name de bermen. Dit beheer leidt tot zichtbare verbetering van de biodiversiteit. Er zijn veel meer gebieden waar ecologisch beheer goed mogelijk en waardevol is, zonder daarbij gebruiksfuncties of veiligheid aan te tasten. Het ecologisch beheer wordt in vervolgprojecten dan ook verder geprofessionaliseerd. De aanpak die hieruit voortkomt wordt uitgerold over de gemeente. Dit zorgt ervoor dat traditioneel en ecologisch, of natuurgericht, beheer in 2030 naast elkaar en gecombineerd plaatsvinden.

Om in 2030 de doelstelling voor een biodiverse stad te hebben bereikt, is het nodig om achteruitgang te stoppen en biodiversiteit te behouden en versterken. Dit is mogelijk door het beleid, beheer en de maatregelen uit dit Groenblauwprogramma toe te passen.

Wat valt op?

- De wijk Binnenstad is een stedelijke omgeving, maar dit wil niet zeggen dat het niet biodivers kan zijn.
- Met name de “natuurvriendelijke oevers” zijn wellicht belangrijk voor de wijk, aangezien het noordwesten volledig aan de Oude Maas ligt. Deze oevers lijken (op basis van de verdere analyses hierna) zeer beperkt groen/”natuurvriendelijk” te zijn.

Een biodiverse stad

In 2030 is er meer aandacht voor de dieren en (natuurlijke) planten in de buitenruimte. Biodiversiteit is vergroot door veel variatie in de inrichting en het beheer van groen en blauw. De natuur en onderdelen hiervan zijn beschermd. Het groen en blauw is beter verbonden, zodat dieren zich veiliger door Dordrecht en omgeving kunnen verplaatsen. Ontwikkelingen in de biodiversiteit worden gevolgd. Zo kan de gemeente bepalen of de biodiversiteit goed behouden blijft en verder wordt versterkt, of dat actie nodig is.

Wat gaan we hiervoor doen?

- 1.**
 - Visie Wantijzone
 - Versterken van het getijdenlandschap
 - Natuurvriendelijke oevers
 - Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur
 - Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones
- 2.**
 - Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer
 - Faunavoorzieningen
 - Pilotproject Wantijpark
- 3.**
 - Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs
- 4.**
 - Registratie faunavoorzieningen
 - Monitoring biodiversiteit
 - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer)
- 5.**
 - Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid
 - Honingbij beleid
 - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming
 - Handboek natuurinclusief bouwen
 - Informatiedocument tijdelijke natuur

Wat valt op?

- De wijk wordt in het noordwesten duidelijk begrensd door blauw/water (Oude Maas) terwijl aanwezige groenstructuren voornamelijk beperkt zijn tot “buiten de kern”. Hier wordt de wijk grotendeels wel omgeven door groenstroken (bijvoorbeeld langs het spoor en langs de Spuiboulevard).
- Park Merwestein is een duidelijke groenstructuur die buiten de grenzen van de wijk valt. Maar het park staat, bijvoorbeeld via de Vrieseweg, wel in verbinding met de wijk (maar niet tot diep in de wijk).
- Het is verder onduidelijk welke soorten dieren zich waar bevinden. Dit behoeft wellicht verder onderzoek.

Biodiverse stad

2021	- Registratie faunavorzieningen - Visie Wantijzone - Versterken van het getijdenlandschap - Monitoring biodiversiteit - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer) - Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer - Pilotproject Wantijpark - Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs - Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid - Honingbij beleid - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming - Handboek natuurinclusief bouwen - Informatiedocument tijdelijke natuur	€100.000 €90.000 €550.000 €50.000
2022	- Natuurvriendelijke oevers - Faunavorzieningen	€250.000 €50.000
2024	Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur	€200.000
2025	Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones	€100.000
		€1.390.000

PRINCIPEDOORSNEDE VAN DE BIOTOPEN EN HABITATS

Infrastructuur (zand)	Dijkbermen (klei)	Zachte oevers	Harde oevers	Bebouwing	Binnendijks water	Zachte oevers	Open gebied	Struiken	Boomkronen
Bermen	Buitendijks getijdenlandschap	Stenige omgeving	Leefgebied oevers	Polders	Bossen, parken, landgoederen - lanen en lange lijnen				
Vos	Merel	Wilde eend	Stuur	Oriëntatie	Waterhoen	Grote modderkrup	Merel	Winterkoning	Merel
Konijn	Huisvlieg	Waterhoen	Baars	Huisvlieg	Krakeend	Grote modderkrup	Huisvlieg	Heggemus	Huisvlieg
Egel	Turkse tortel	Kleine karekiet	Snoek	Kauw	Kleine karekiet	Argus vlinder	Huisvlieg	Houtpanterjuffer	Turkse tortel
Ringlang	Huisvlieg	Blauwe reiger	Paling	Spreuw	Blauwe reiger	Argus vlinder	Kauw	Egel	Huisvlieg
Graspieper	Kauw	Heggemus	Zalm	Vleermuis	Oranjetijl	Argus vlinder	Ekster	Zanglijster	Kauw
Diverse muizen	Ekster	Winterkoning	Zalm	Gierzwaluw	Bittervoorn	Argus vlinder	Spreuw	Struikpinkhaan	Ekster
Wiesel	Muizen	Pimpelmees	Zalm	Egel	Diverse muizen	Argus vlinder	Icarobluwje	Struikpinkhaan	Tijltyl
Atalanta	Wiesel	Nachtegaal	Zalm	Egel	Baars	Argus vlinder	Zwartsprietdikhoopje	Vork	Zwartkop
Citroenvlinder	Atalanta	Glasvrijder (libellen)	Zalm	Egel	Snoek	Argus vlinder	Brune pinkhaan	Grote bonte specht	Egel
Witbaardzandbij	Dagrauwvogel	Noordse woelmuis	Zalm	Egel	Paling	Argus vlinder	Weidehommel (diverse hommels)	Op landgoed relicten:	Egel
		Otter	Zalm	Egel	Glasvrijder (libellen)	Argus vlinder	Hass	Rosse vleermuis (vleermuizen)	Ringlang
		Bever	Zalm	Egel	Juffers	Argus vlinder	Zandhommel	Bloem-klever	Waterjuffers

* Deze faunalist en zonering is samengesteld in samenwerking met Bureau Stadsnatuur

DOELKAART BIODIVERSITEIT

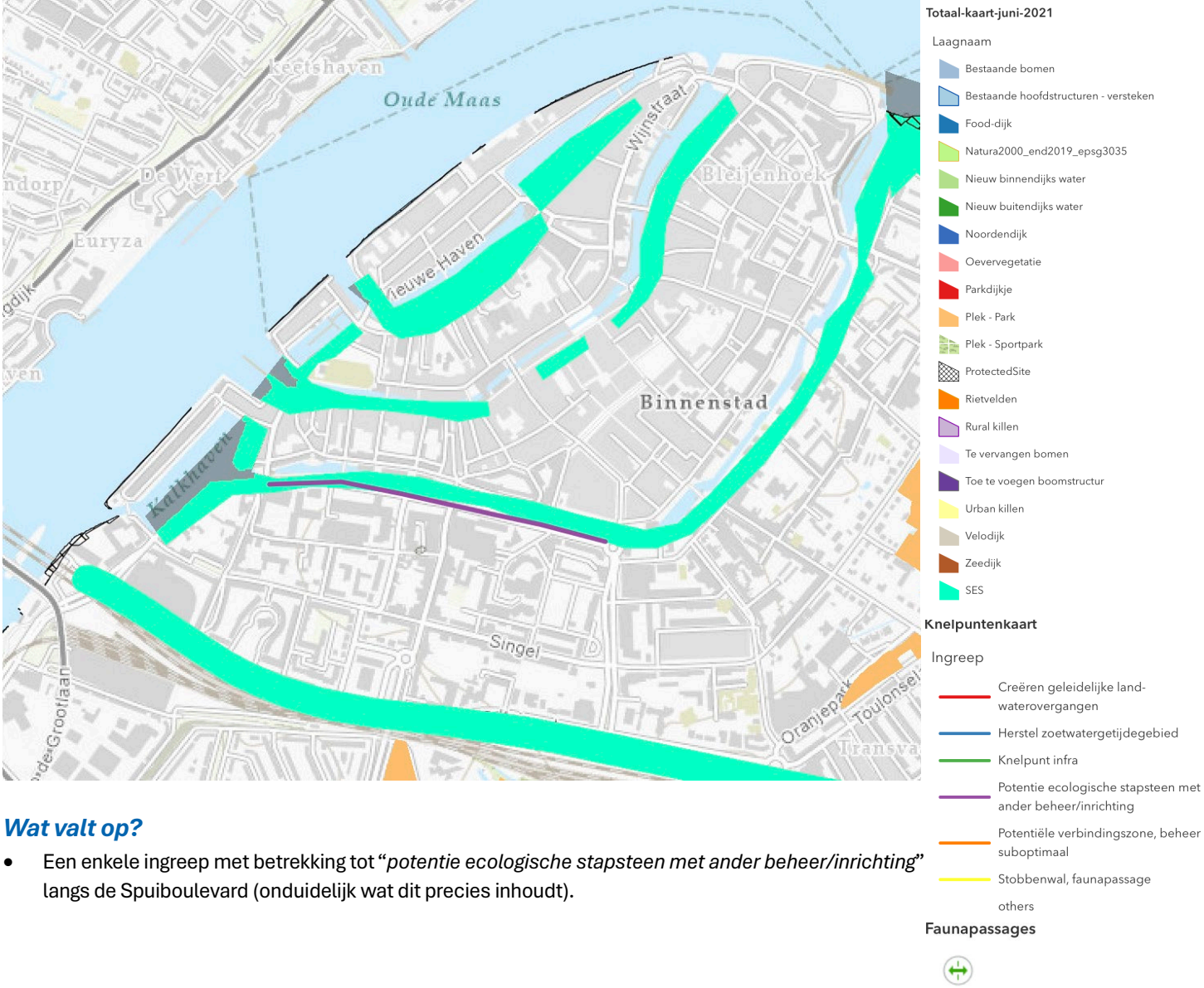
Onderzoek en nulmetingen

Onderzoek naar de Dordtse biodiversiteit is hard nodig. Om te kijken hoe de biodiversiteit op het Eiland van Dordrecht ervoor staat en zich ontwikkelt, heb je een vertrekpunt nodig. Daarom is de gemeente in 2021 begonnen met een nulmeting van de biodiversiteit. Dit is toen uitgevoerd op zes plekken, verspreid over het Eiland van Dordrecht. Het Natuurwetenschappelijk Centrum heeft de nulmetingen uitgevoerd in het Wantijpark, Project Vlijweide, Kors Monsterpad, Sportpark Reeweg en langs de Zeedijk. Inmiddels is op 5 van de 6 locaties een herhaling uitgevoerd. Met de resultaten van de nulmetingen en de herhalingen kunnen we nagaan of de genomen maatregelen het gewenste effect hebben. Voor het stadspark is een nulmeting uitgevoerd door Ecoresult en de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch voert jaarlijks een monitoring uit voor het ecologisch beheer in hun areaal. Ook wordt er door het Natuurwetenschappelijk Centrum stadsbreed onderzoek gedaan naar gebouwbewonende soorten vleermuizen, gierzwaluwen en de huismussen ten behoeve van een soortmanagementplan.

Wat valt op?

- De blauwgroene structuur wordt met name gekenmerkt door de Oude Maas en het spoor. Groen, in welke prioritaire vorm dan ook, is duidelijk afwezig (zowel in de “kern” van de wijk als aan de randen).

KNELPUNTENKAART

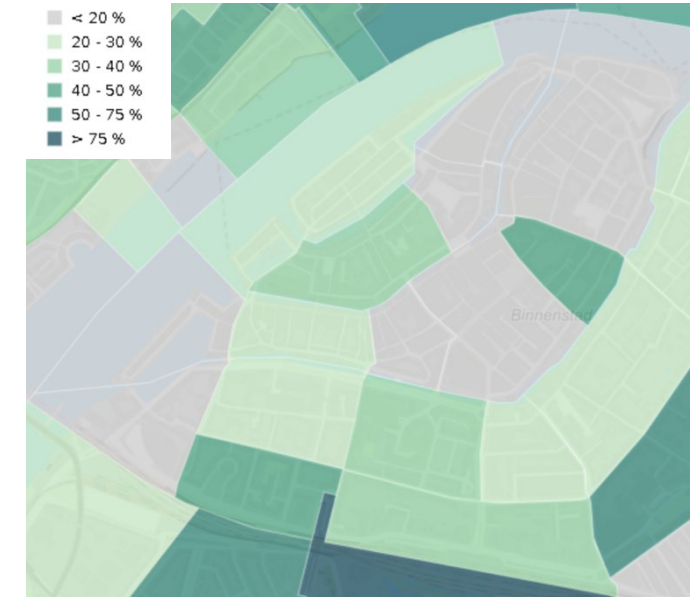
Wat valt op?

- Een enkele ingreep met betrekking tot “*potentie ecologische stapsteen met ander beheer/inrichting*” langs de Spuiboulevard (onduidelijk wat dit precies inhoudt).

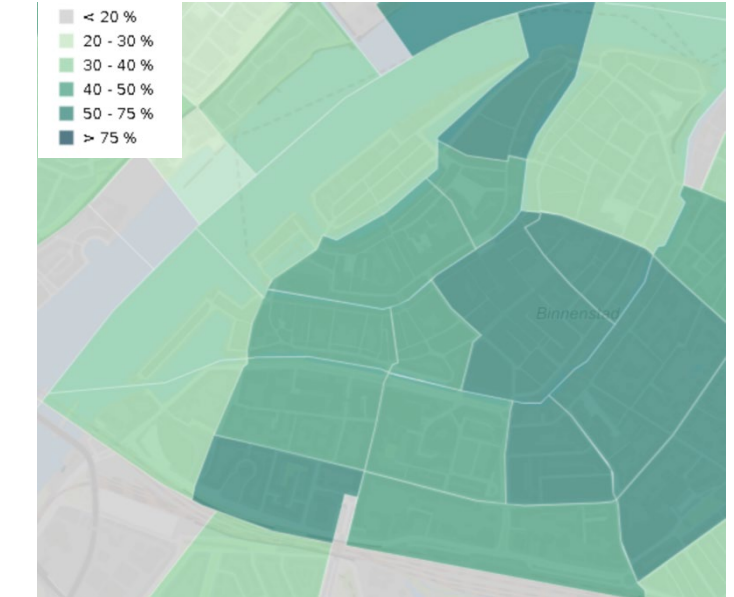
GROENSTRUCTUREN

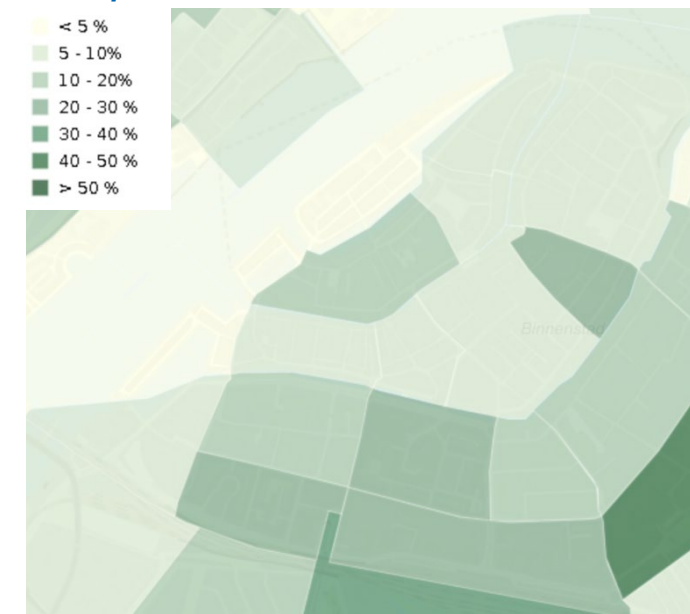
Groen binnen openbare ruimte

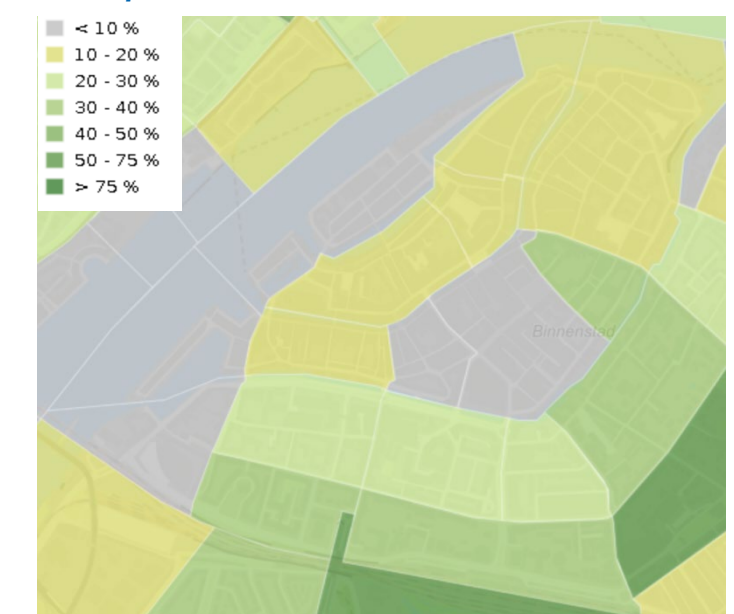
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

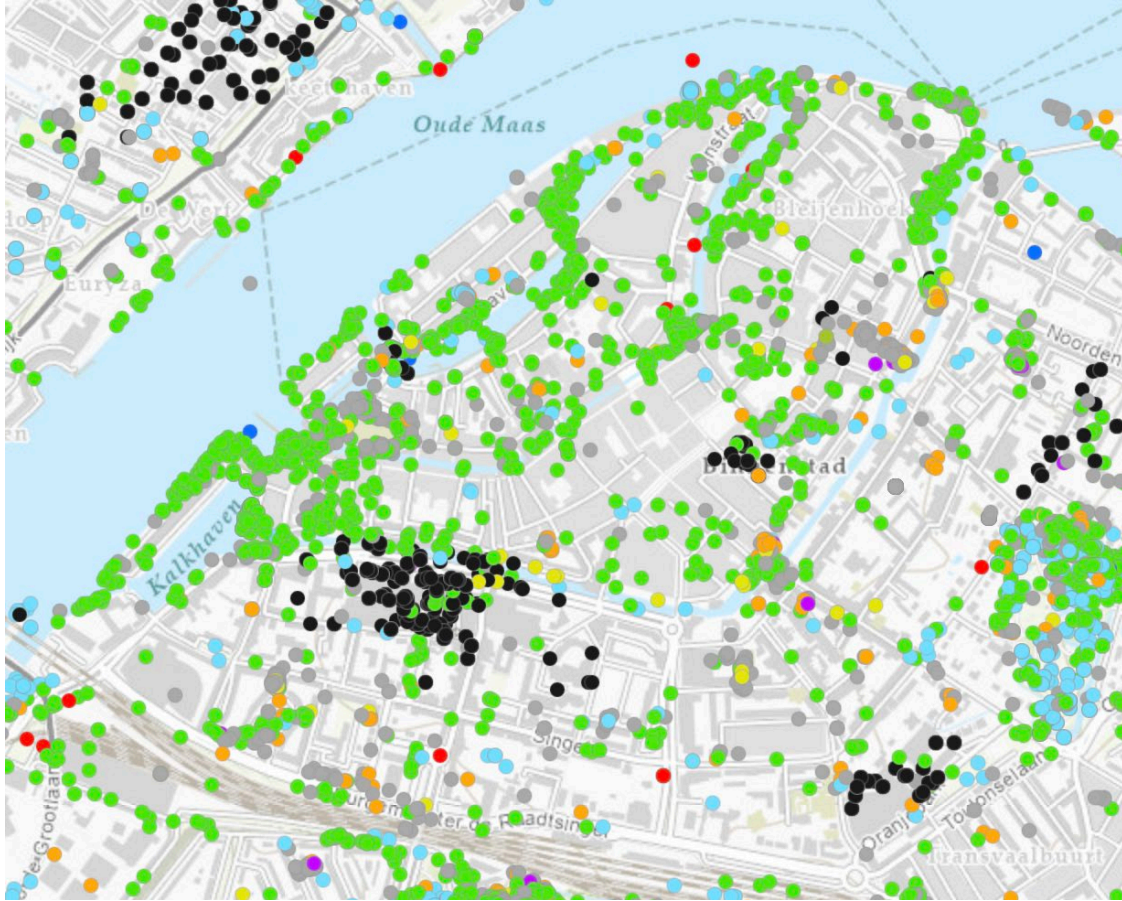
Groen per buurt

Wat valt op?

- Over het algemeen lijkt de wijk beperkt groen. Er vallen duidelijk grote gaten in de groenstructuren, met name in de kern van de wijk, waar zich bijvoorbeeld ook het winkelgebied bevindt (buurt Centrum, bijvoorbeeld omgeving Statenplein). Duidelijke groenstructuur echter aanwezig langs het verlengde van de Kalkhaven (onder andere langs Spuiboulevard en Vest).
- Hoewel "groen op eigen terrein" nog redelijk goed scoort, lijkt groen in de openbare ruimte/ groen per buurt/ boom per buurt overwegend laag – grote aaneengesloten gebieden in de laagste categorie (ook vergeleken met andere wijken in Centrum).

WAARNEMINGEN, FAUNAVOORZIENINGEN EN SOORTEN

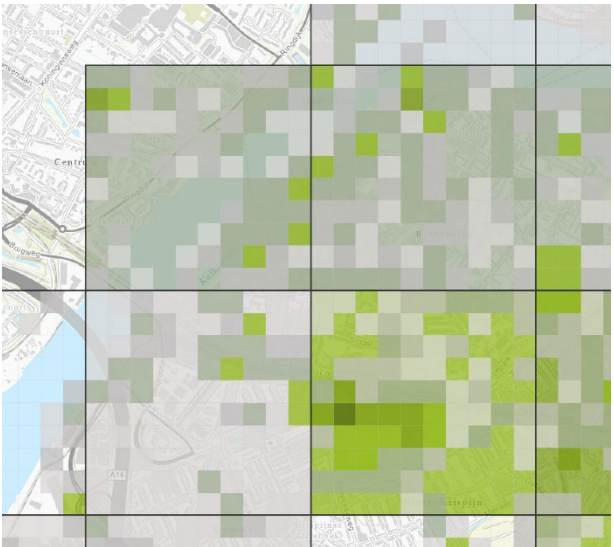
Waarnemingen

- Vogels
- Zoogdieren
- Vleermuizen
- Vaatplanten
- Weekdieren
- Amfibieën
- Dagvlinders
- Libellen
- Vissen
- Overige

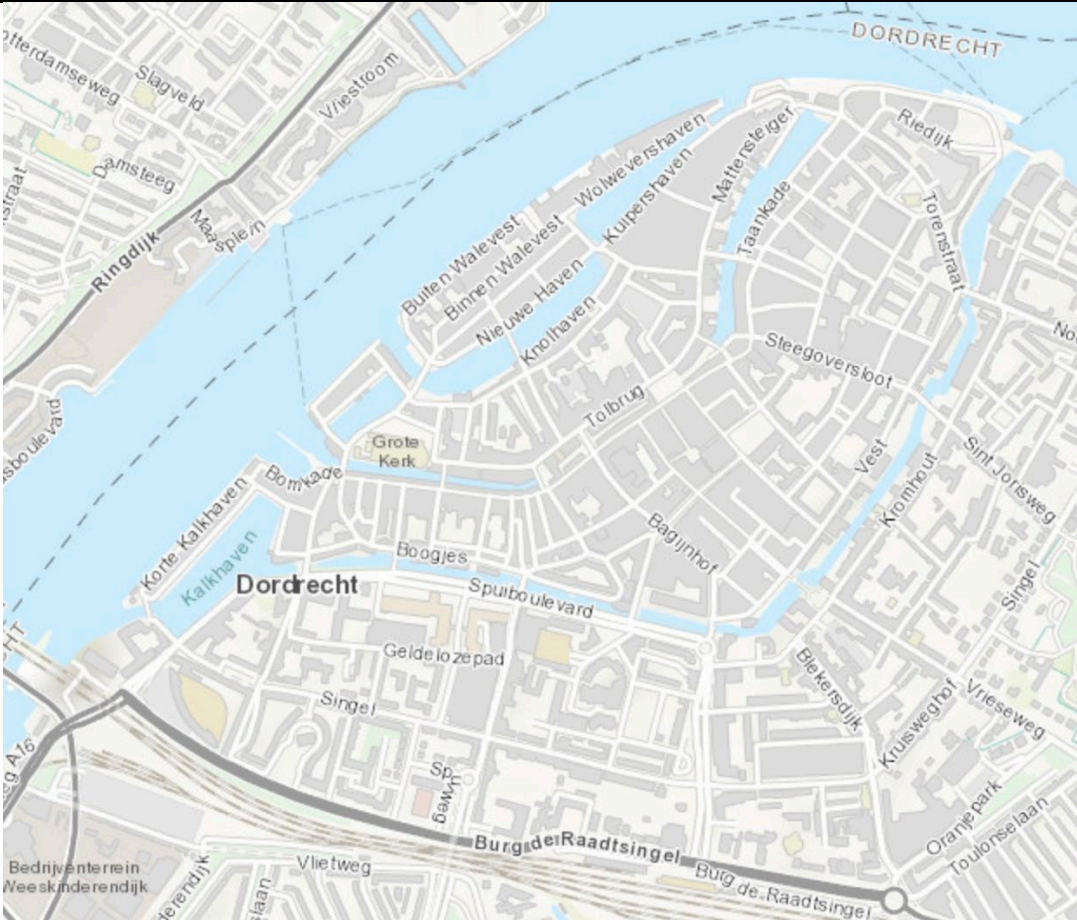
Wat valt op?

- Faunavorzieningen ontbreken volledig in wijk, terwijl waarnemingen “redelijk” verspreid over de wijk aanwezig zijn (maar wel in veelal beperkte mate – er vallen grote gaten) . Waarnemingen van vleermuizen sterk geconcentreerd (bij Spuiboulevard) tegenover verspreide overige waarnemingen.
- Daarnaast geconcentreerde en licht veelzijdige waarnemingen bij Park Merwestein (maar dit valt buiten de grenzen van de wijk).
- Waarnemingen lijken met name te refereren naar vogels, vaatplanten en vleermuizen. Met aan de oevers bijna uitsluitend vaatplant-waarnemingen.
- Aantal waarnemingen kent duidelijke toename na jarenlang redelijk stabiel te zijn geweest, de reden hiervan is echter onduidelijk.
- Biodiversiteit per hectometer hok overwegend laag met uitzondering van het zuidoosten.

Aantal Waargenomen Soorten per jaar

FAUNA VOORZIENINGEN

Faunavorzieningen

- Vleermuizen
- Vogels
- Overige

BOMEN

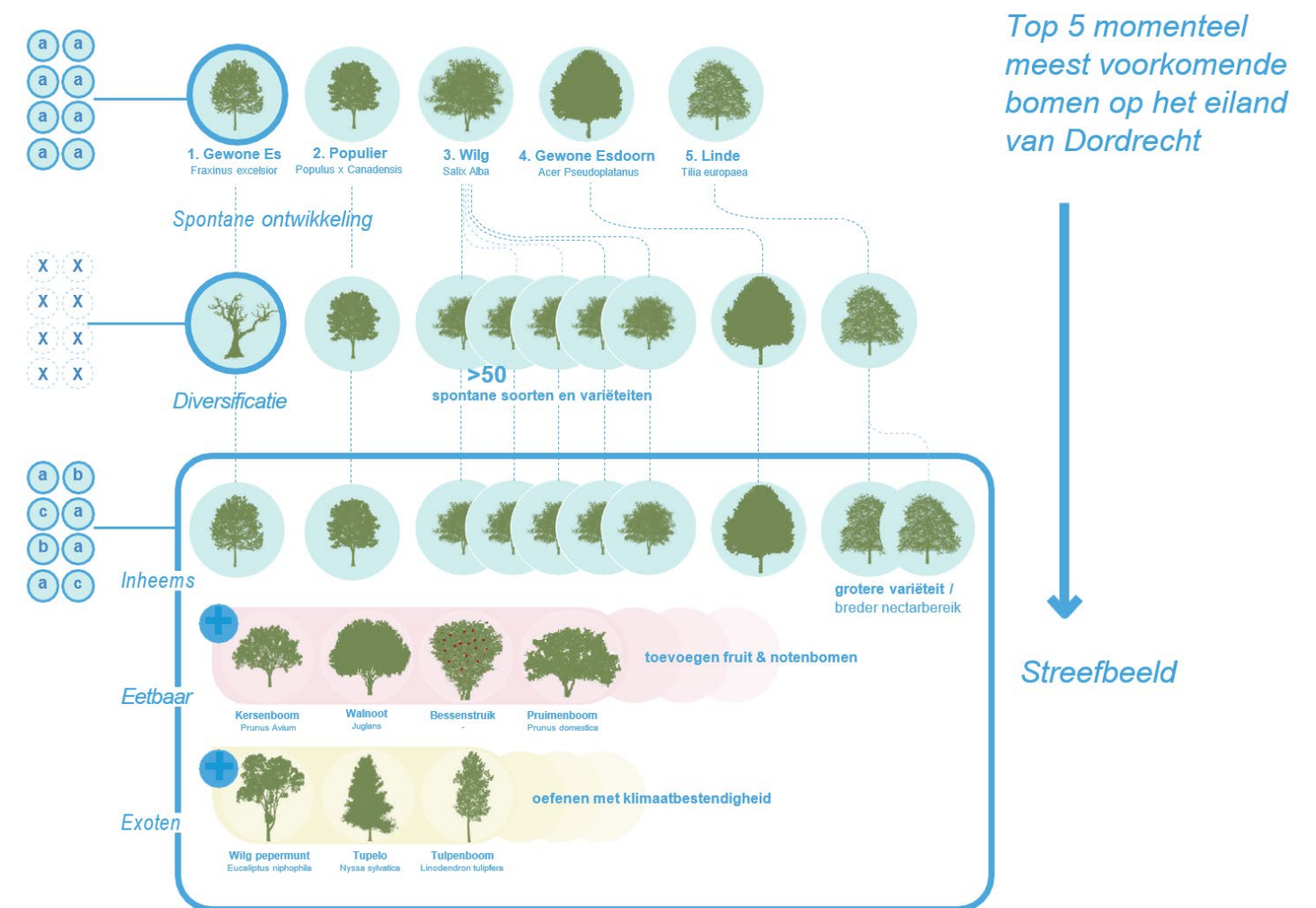

Wat valt op?

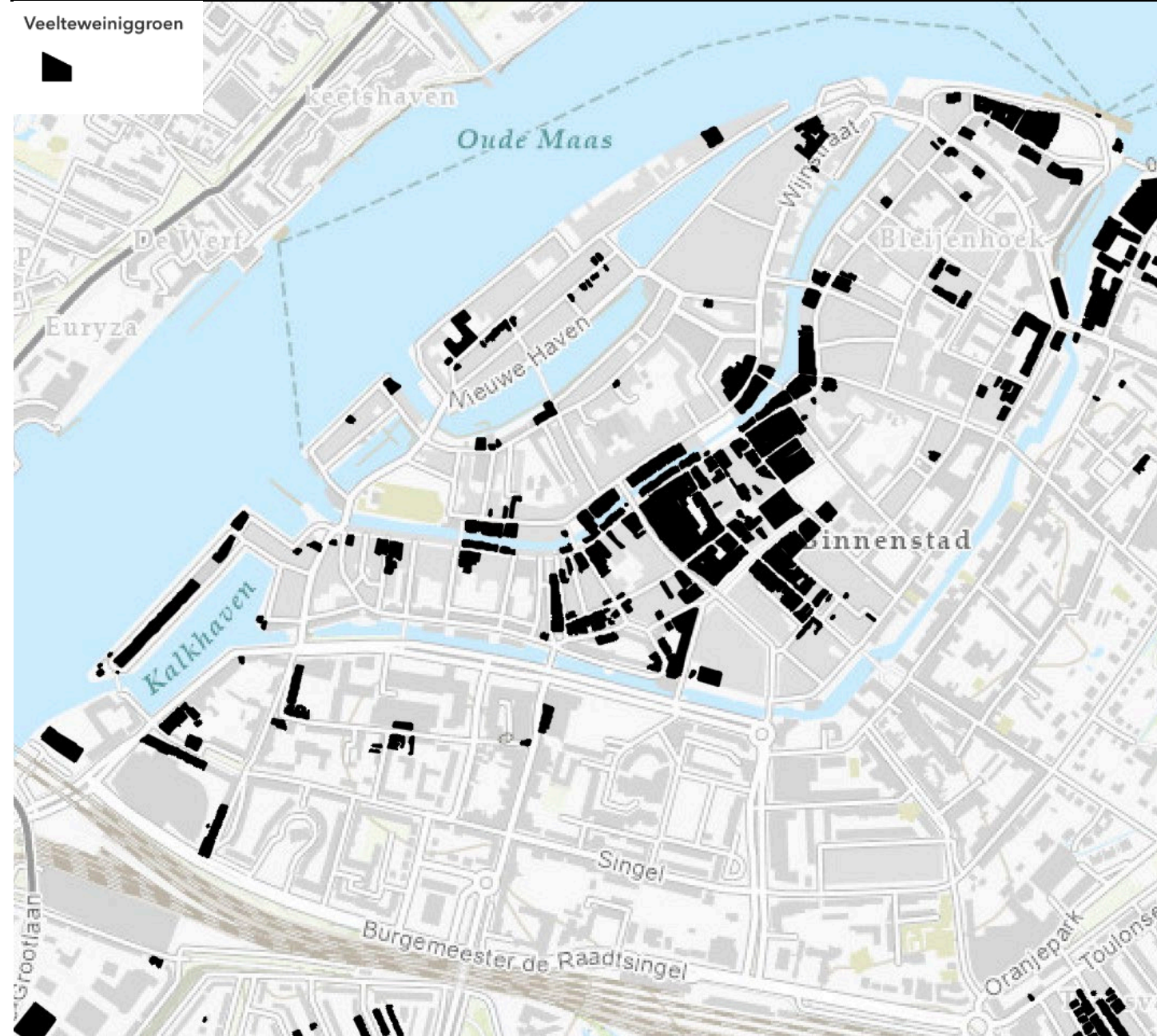
- Met name in het noordwesten van de wijk lijkt de aanwezigheid van bomen zeer beperkt.
- Grote bomen lijken in “kleine” clubjes verspreid, maar beperkt aanwezig (bijvoorbeeld bij Dordrechts Museum).
- Variatie van bomen is onduidelijk en behoeft wellicht aanvullend onderzoek.

VAN MONOCULTUREN NAAR POLYCULTUREN

Bij de keus van bomen is biodiversiteit en klimaatbestendigheid de leidraad, niet de oorspronkelijke herkomst. We kiezen in de toekomst voor het vergroten van biodiversiteit en voor een variatie in inheemse soorten en soorten die zich nu thuis voelen in het gebied tot aan de lijn Lyon-Bordeaux. Daarmee versterken we de lokale biodiversiteit en maken we een langzame aanpassing aan de klimaatverandering mogelijk. Ook wordt het totale bomenbestand meer robuust voor ziekten.

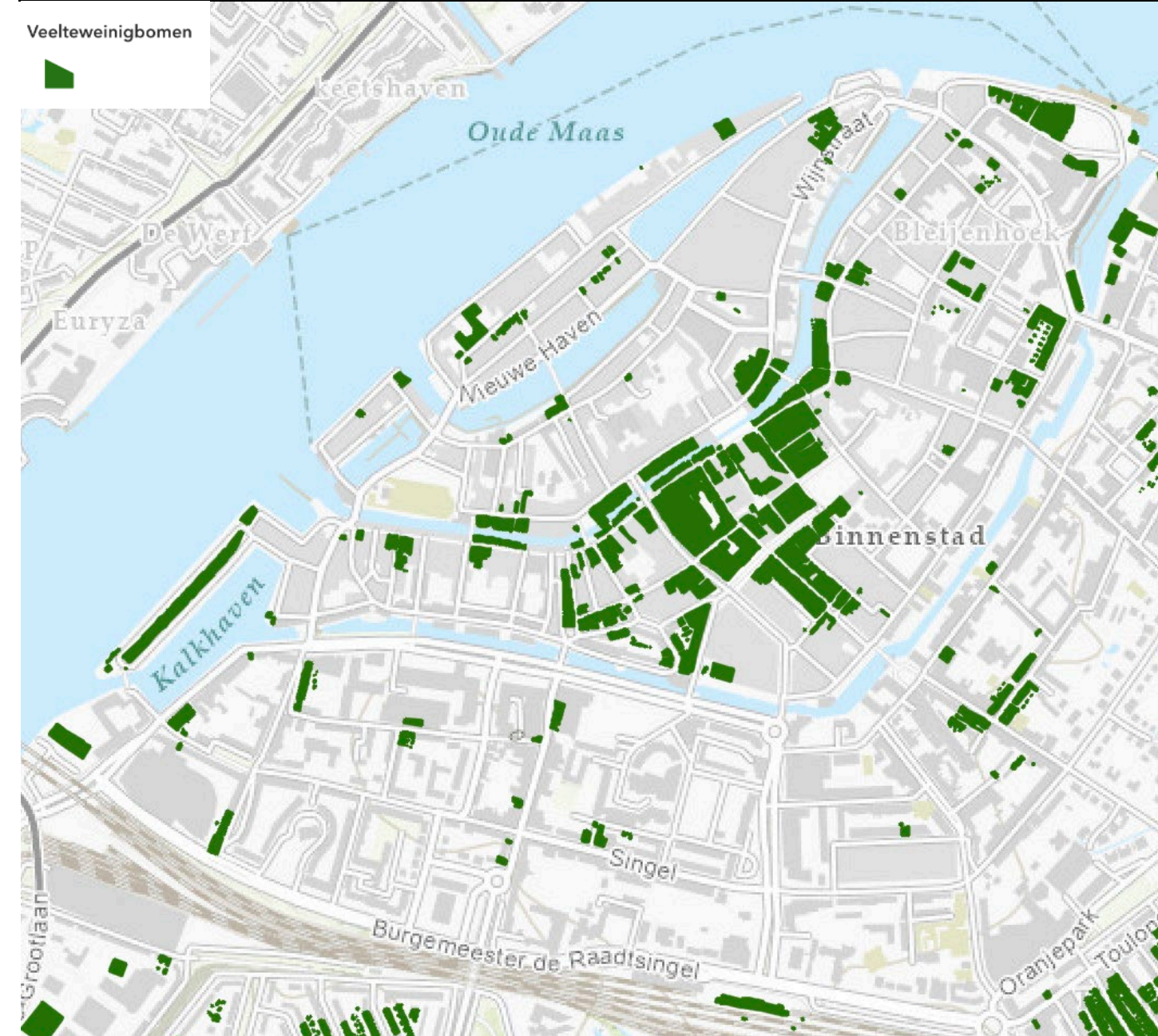
VEEL TE WEINIG GROEN

Wat valt op?

Veel en “grote vlakken” veel te weinig groen (ook vergeleken met andere wijken in Centrum). Deze plekken zijn met name geconcentreerd in de “kern” van de Binnenstad (buurt centrum) waar zich ook het winkelgebied bevindt en in de omgeving van de Kalkhaven.

VEEL TE WEINIG BOMEN

Wat valt op?

- Veel en “grote” vlakken veel te weinig bomen (ook vergeleken met andere wijken in Centrum), wederom veelal geconcentreerd in de kern met winkelgebied.
- Veelal overeenkomstig met de “veel te weinig groen” kaart.

Wat valt op?

- De wijk lijkt in het algemeen laag te scoren op vegetatie (ook vergeleken met andere wijken in Centrum). De “kern” met winkelgebied (buurt Centrum), de Oude Maas plus oevers en het spoor lijken met name een “rode vlek” te geven. Verder afwisselend hogere en lagere scores zichtbaar.

EIKENPROCESSIERUPS

Ziekten en plagen treden op wanneer sprake is van een onbalans in het evenwicht van een ecosysteem. Deze onbalans kan ontstaan door klimaatverandering, ingrijpende veranderingen van het landschap, door invasieve exoten en door aanleg van zogenaamde monoculturen.

Aandacht behoevende ziekten of plagen die in Dordrecht voorkomen zijn: Botulisme, Essentaksterfte en Eikenprocessierups. **Klik hier** voor meer informatie. Ziekten en plagen leiden tot het verdringen of afsterven van andere soorten flora en fauna en hebben daarmee negatieve impact op de biodiversiteit. Om de achteruitgang van biodiversiteit door ziekten en plagen te stoppen hanteert Dordrecht een aanpak van signaleren, beheren en actief ingrijpen. Door gerichte onderzoeken wordt verdere verspreiding voorkomen. Dit wordt nader uitgewerkt in het ziekten en plagenbeleid.

Invasieve exoten

In Nederland komen inmiddels ca. 2170 exoten voor, waarvan bijna 1200 soorten definitief gevestigd zijn. Bekende en invasieve exoten in Dordrecht die een grote, negatieve impact hebben op de biodiversiteit zijn: Nijlgans, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw. Deze soorten concurreren met inheemse soorten flora en fauna, welke zij verdringen met achteruitgang van biodiversiteit tot gevolg. Dordrecht is verplicht om verspreiding van de soorten op de Unielijst te voorkomen en zet zich aanvullend in om verspreiding te voorkomen of beperken van andere overlast gevende soorten die niet op de Unielijst staan, zoals de Japanse duizendknoop.

Wat valt op?

- Geconcentreerd rond het spoor en op enkele andere verspreide plekken in de wijk lijkt de eikenprocessierups aanwezig te zijn en is bestempeld als “direct ingrijpen”. De aanwezigheid van nesten is nergens bepaald.

VOLKSTUINEN EN MOESTUINEN

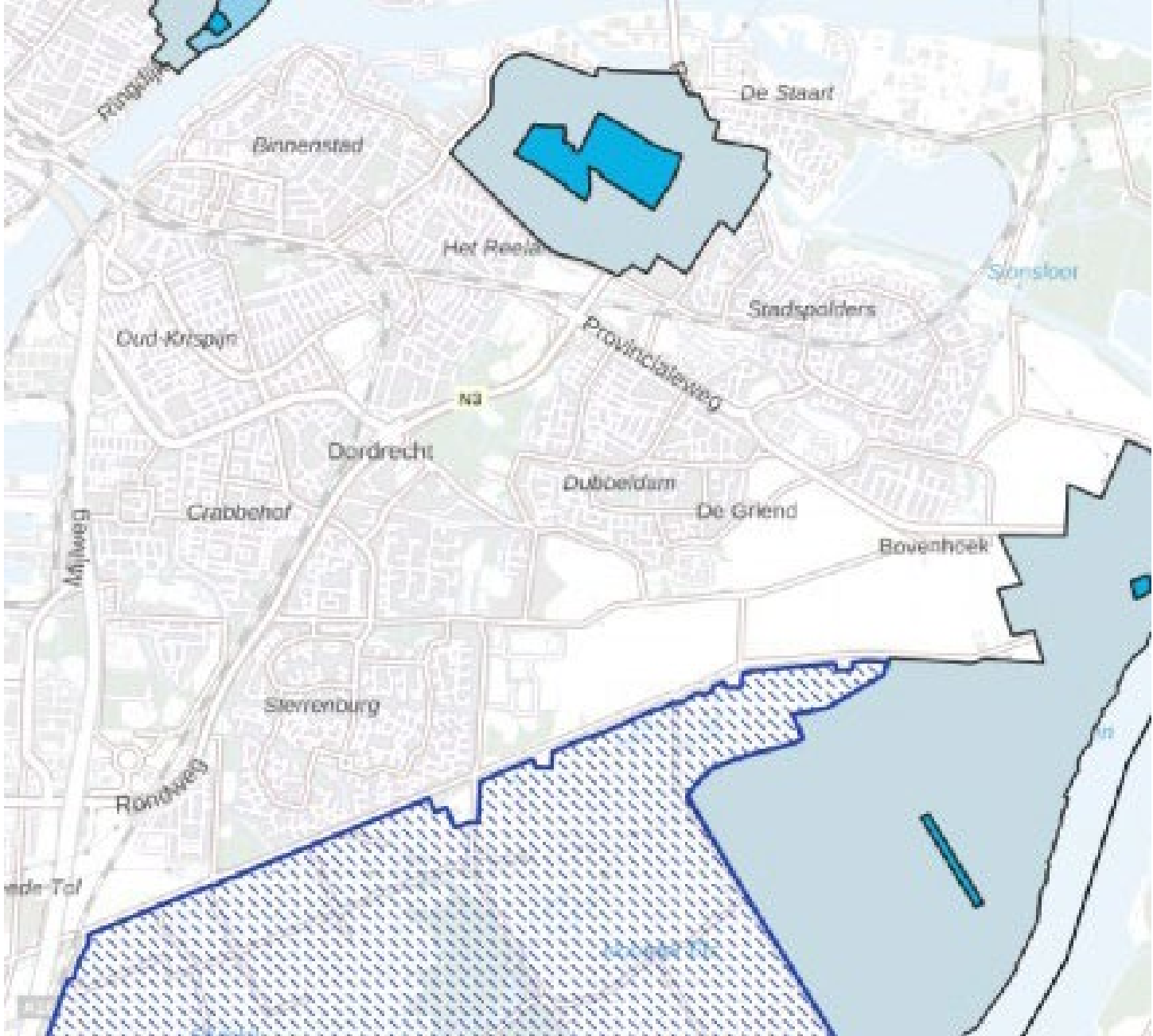
Waar kan ik wel groenten en fruit verbouwen? In een groot gedeelte van het grondgebied van de gemeente Dordrecht is de bodem schoon genoeg voor standslandbouw, zoals bijvoorbeeld Crabbehof, Sterrenburg en grote gedeelten van Stadspolders, Krispijn en Dubbeldam. Verder zijn er diverse locaties vinnen de ‘verontreinigde’ stadswijken waarvan de bodem niet is verontreinigd of inmiddels is gesaneerd door het aanbrengen van schone grond. Ook op deze locaties is dus standslandbouw mogelijk.

Wat valt op?

- Geen volks- en moestuinen aanwezig in de wijk Binnenstad.

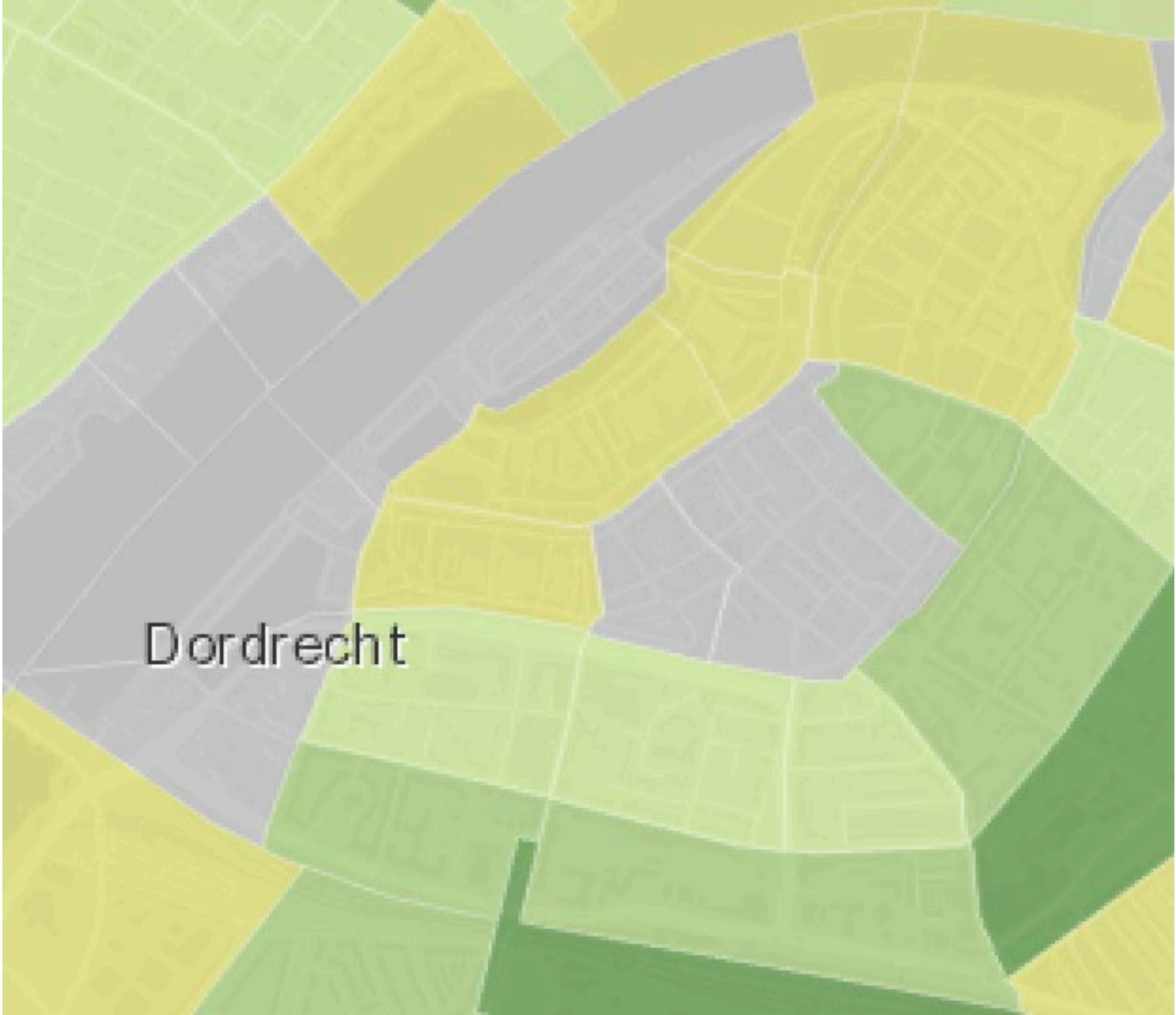
GRONDWATER BESCHERMING

Wat valt op?

- Geen belangrijke zones voor grondwaterbescherming aanwezig in de wijk Binnenstad. Er zijn geen directe acties nodig.

GROEN/GRIJS

Wat valt op?

- In het algemeen een (ook met andere wijken in Centrum vergeleken) beperkte score groen/grijs. In de kern (waar zich ook het winkelgebied bevindt) en langs het water duidelijk geconcentreerde slechte score, terwijl het zuiden overwegend beter scoort.

CONCLUSIES

GROENBLAUW STRUCTUREN

Over het algemeen lijkt de wijk Binnenstad een zeer beperkt groene wijk. Hoewel de wijk in het noordwesten volledig begrensd wordt door water, in de vorm van de Oude Maas, lijken de oevers/kades hier weinig groen te bevatten. Dit beeld lijkt haaks op de ambitie voor natuurvriendelijke overs te staan.

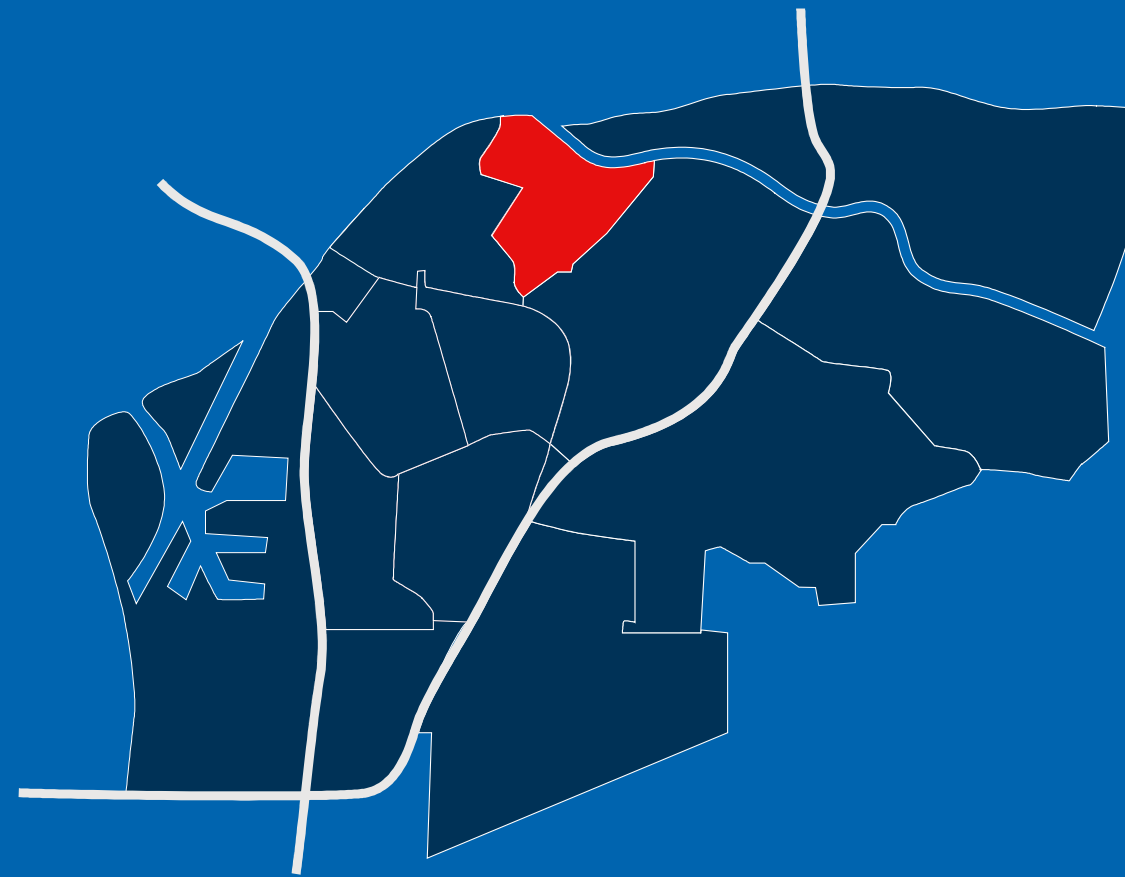
Naast de oevers, lijkt ook de rest van de wijk op meerdere niveaus (bomen specifiek, vegetatie algemeen, etc.) zeer beperkt groen. Met name in de kern van de wijk vallen grote gaten in de aanwezige groenstructuur (omgeving Centrum, bijvoorbeeld Statenplein).

FLORA EN FAUNA

Overeenkomstig met de beperkte aanwezigheid van groen lijken de waarnemingen overwegend beperkt in aantal en diversiteit en vallen er grote gaten in de verspreiding van waarnemingen. Faunavoorzieningen ontbreken bovendien volledig in de wijk.

Tot slot wordt de aanwezigheid van de eikenprocessierups op verschillende plekken in de wijk (geconcentreerd in de omgeving van het spoor) als “direct ingrijpen” bestempeld.

KENSCHETS:

WIJK: NOORDFLANK

PLATTEGROND

Bron: Wikipedia

De wijk Noordflank ligt aan de noordzijde van de stad Dordrecht, in de Nederlandse provincie Zuid-Holland. De wijk bevindt zich aan weerskanten van de Noordendijk, een van de toegangswegen tot de binnenstad. De wijk bestaat uit verschillende buurten met ieder een eigen karakter, zoals de Bleijenhoek, het Lijnbaangebied en het noordelijke gedeelte van de 19e-eeuwse schil. Noordflank telt ruim 7500 bewoners.

Geschiedenis

Het gebied maakte in de middeleeuwen deel uit van de voormalige heerlijkheid Huis te Merwede en werd in 1604 bij de stad Dordrecht gevoegd. In dit noordelijke deel van de stad waren rond de Riedijkshaven scheepswerven te vinden. Langs de Noordendijk bevonden zich zogenaamde balkgaten waar houtvloten die vanuit Duitsland werden aangevoerd werden afgemeerd, voor verdere verwerking in een van de vele zaagmolens. Ook toeleverende bedrijven voor de scheepswerven zoals de lijnbanen waren in dit gebied van de stad te vinden.

Wijkonderdelen

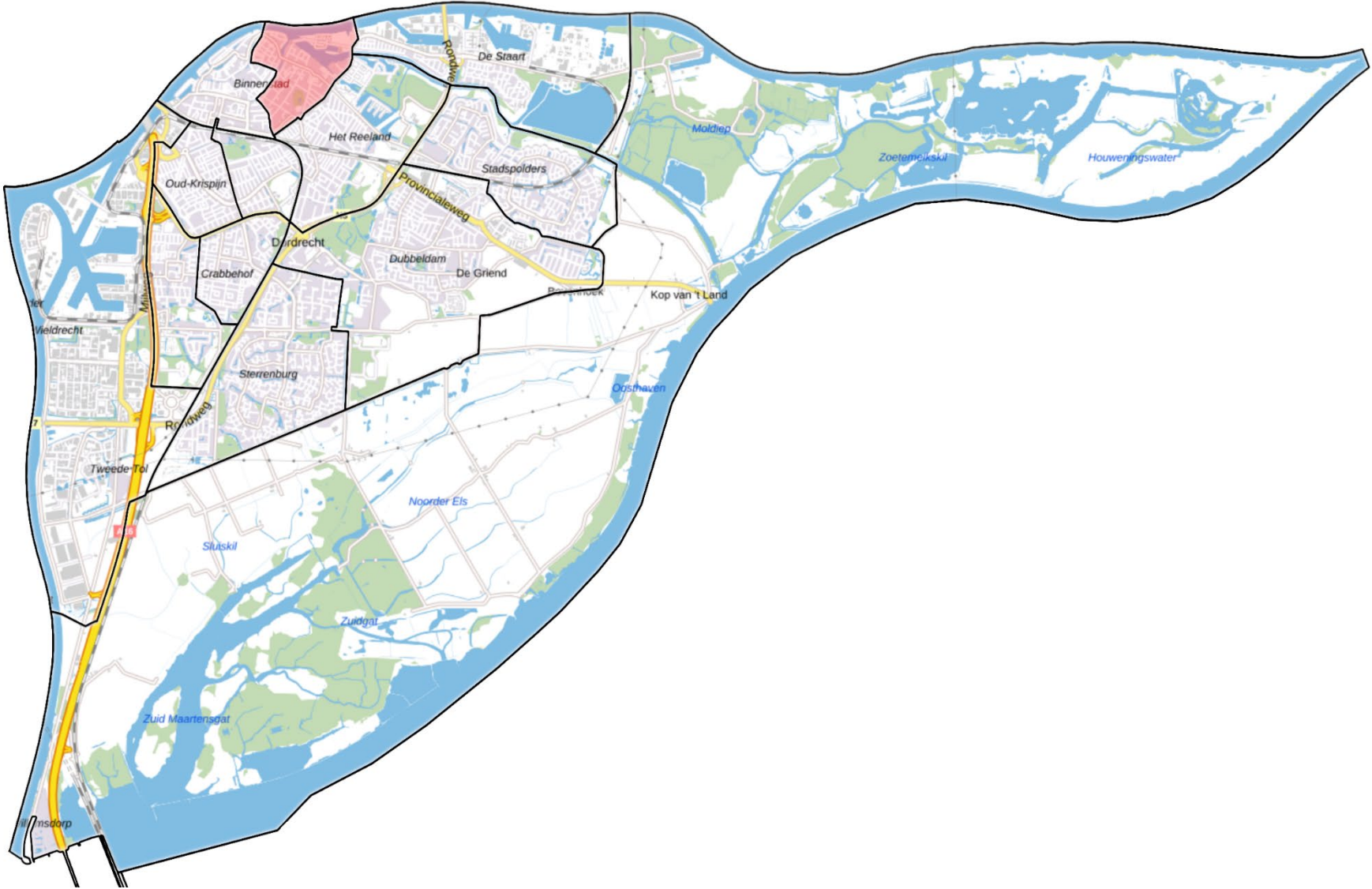
Het noordelijk deel van de binnenstad rond de Nieuwkerk, wordt gevormd door de wijk Bleijenhoek. Aan de Riedijkshaven was hier de gasfabriek van de stad te vinden. De wijk was aan het begin van de twintigste eeuw verkrot. Vanaf de jaren dertig werd gewerkt aan stadsherstel door middel van sloop en nieuwbouw. In de jaren zestig zorgde een omvangrijk saneringsplan voor de binnenstad voor een massale sloopwoede en nieuwbouw in dit deel van de binnenstad.

Op de terreinen van de scheepswerven en de touwslagers ontstond de wijk Lijnbaan. In deze wijk staat de laatste overgebleven molen van Dordrecht 'Kijck over den Dijk'. Het noordoosten van de wijk Noordflank wordt afgesloten door de gebouwen van het voormalige gemeentelijke energiebedrijf. Deze gebouwen hebben nu een culturele bestemming; onder andere de popcentrale is hier gevestigd. Dit is nu het Energiehuis, met o.a. vestigingen van Bibelot, de Kunstmin, ToBe en grand café Khotinsky.

Ten zuiden van de Noordendijk wordt de wijk Noordflank gevormd door het noordelijke deel van Dordrechts 19e-eeuwse schil. Kleinschalige saneringen heeft hier gezorgd voor straten met uiteenlopende bouwstijlen. Ruime laat-twintigste-eeuwse dijkwoningen worden afgewisseld met sociale woningbouw uit de jaren zeventig van de twintigste eeuw. Het eerste volkswoningbouw-project De Vereniging (rijksmonument) uit 1864 bevindt zich tussen de Singel en de Groenedijk. Aan de Singel is tevens de schouwburg Kunstmin (1864) te vinden, met het neo-rococo-interieur van architect Sybold van Ravesteyn. Het zuidoostelijk gedeelte van de wijk Noordflank ligt de burgemeestersbuurt, met straten genoemd naar Dordtse patriciërs, op het voormalige landgoed van de Villa Noordhove. Het gebied wordt omsloten door de Oranjelaan, Noordendijk en Groenedijk. Deze straten werden ontwikkeld door de private onderneming NV Noordhove en dateren uit de jaren twintig van de 20e eeuw. In 1929 kocht de gemeente de straten van deze onderneming. In dit deel van de wijk ligt ook het Hallincqhof (rijksmonument) een hof met zestien arbeiderswoningen gebouwd aan het eind van de negentiende eeuw, naar een ontwerp van architect Huibert Willem Veth. De Wijk Noordflank wordt afgesloten met Park Merwestein tussen Groenedijk en Singel. Het park is een restant van het landgoed rond Villa Merwestein dat in 1885 werd omgevormd tot het eerste stadpark van Dordrecht. Tijdens de Tweede Wereldoorlog veranderde de Villa en het park in het hoofdkwartier van het vijftiende Duitse leger. Op 24 oktober 1944 werd de Villa doelwit van een bombardement van de Britse Royal Air Force, waarbij ook 69 burgerslachtoffers vielen.

Tussen de Noordendijk, de Groenendijk, de Singel en De Vereniging is een bijzondere wijk gebouwd. Deze wijk, Kijck over den Dijk is ontworpen door Herman Herzberger en ligt binnendijs onder het waterniveau in de kromming van de rivierdijk van de Beneden Merwede. De noodzakelijke dijkversterking- en verhoging is geïntegreerd met de bouw van een rondlopende strook woningen die de dijk volgt. Deze oplossing, waarbij de constructie van de woningen een damwandfunctie vervult, is uniek in de Nederlandse dijkbouwgeschiedenis, waar er altijd van uit is gegaan dat het dijklichaam, althans bij actieve dijken, juist vrij van elke bebouwing moest blijven. Deze 'woningendijk' is op de dijk en de buurt georiënteerd. Alle huizen die gebouwd zijn tegen/ op de Noordendijk hebben ingangen naar twee zijden, zodat ze bij de buurt horen en anderzijds op de dijk geen van de buurt afgekeerde rugzijde tonen.

Het zuidoostelijk gedeelte van de wijk Noordflank ligt de burgemeestersbuurt, met straten genoemd naar Dordtse patriciërs, op het voormalige landgoed van de Villa Noordhove. Het gebied wordt omsloten door de Oranjelaan, Noordendijk en Groenedijk. Deze straten werden ontwikkeld door de private onderneming NV Noordhove en dateren uit de jaren twintig van de 20e eeuw. In 1929 kocht de gemeente de straten van deze onderneming. In dit deel van de wijk ligt ook het Hallincqhof (rijksmonument) een hof met zestien arbeiderswoningen gebouwd aan het eind van de negentiende eeuw, naar een ontwerp van architect Huibert Willem Veth. De wijk Noordflank wordt afgesloten met Park Merwestein tussen Groenedijk, Vrieseweg en Singel. Het park is een restant van het landgoed rond Villa Merwestein dat in 1885 werd omgevormd tot het eerste stadpark van Dordrecht. Tijdens de Tweede Wereldoorlog veranderde de villa en het park in het hoofdkwartier van het vijftiende Duitse leger. Op 24 oktober 1944 werd de villa doelwit van een bombardement van de Britse Royal Air Force, waarbij ook 69 burgerslachtoffers vielen.

BUURTEN

Voor dit onderzoeksrapport hebben we de wijk Noordflank onder de loep genomen. Noordflank bestaat uit 7 buurten:

1. Stadswerven
2. Bleijenhoek
3. Lijnbaan
4. Matena's Pad en omgeving
5. Merwestein-Noord
6. Kasperspad en omgeving
7. Park Merwestein en omgeving.

Hoewel de volledige wijk bestaat uit 7 buurten, hebben we ervoor gekozen om ons in deze analyse te concentreren op een beperkt aantal buurten. Dit was noodzakelijk om de presentatie overzichtelijk te houden en de meest relevante informatie te kunnen bieden. De selectie van de buurten is gebaseerd op een combinatie van initiële data-analyses en de inzichten van gemeentemedewerkers, lokale partners, professionals en bewoners. In de eerste fase van het onderzoek hebben we gekeken naar de prestaties van de buurten ten opzichte van het gemiddelde van de stad, het gebied en de wijk. Buurten met significante afwijkingen van dit gemiddelde zijn verder onderzocht. Deze bevindingen zijn vervolgens getoetst en aangevuld door betrokkenen uit de wijk, wat leidde tot de keuze voor de volgende vier buurten:

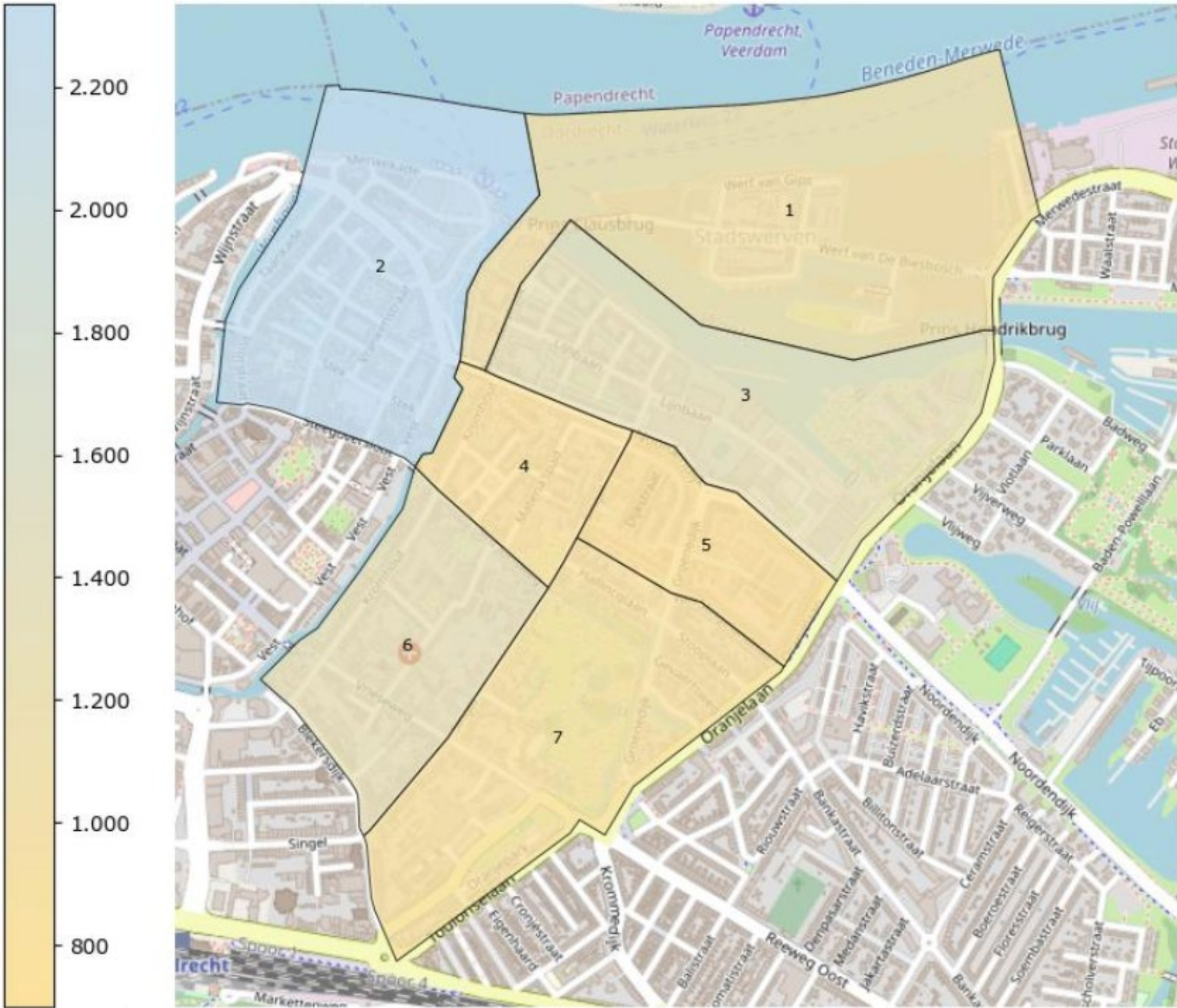
- Bleijenhoek
- Lijnbaan
- Matena's Pad en omgeving
- Kasperspad en omgeving

Deze buurten vormen de focus van het verdere onderzoek en worden in dit rapport uitvoerig geanalyseerd.

Noordflank

1. Stadswerven
2. Bleijenhoek
3. Lijnbaan
4. Matena's Pad en omgeving
5. Merwestein-Noord
6. Kasperspad en omgeving
7. Park Merwestein en omgeving

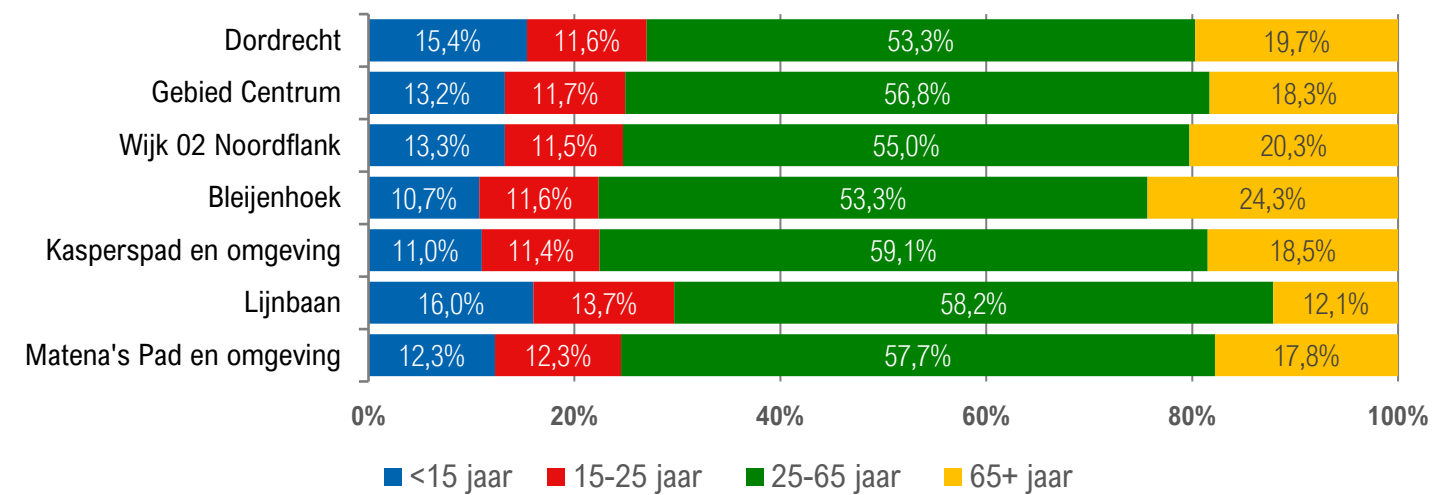
Kaart van de wijk 02 Noordflank met het aantal inwoners per buurt in 2024, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van OpenStreetMap.

INWONERS

AANTAL INWONERS

Gebied	Aantal Inwoners	Percentage
Dordrecht	121.430	100,00%
Gebied Centrum	35.205	28,99%
Wijk 02 Noordflank	8.070	6,65%
Bleijenhoek	2.280	1,88%
Kasperspad en omgeving	1.270	1,05%
Lijnbaan	1.280	1,05%
Matena's Pad en omgeving	815	0,67%

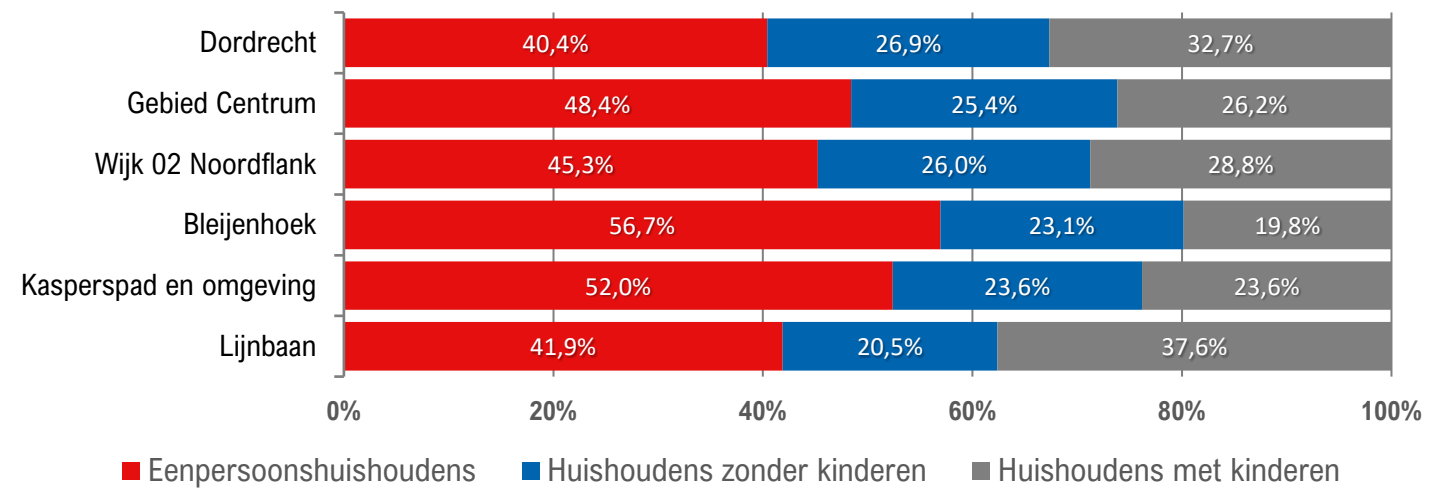
LEEFTIJD INWONERS

Wat valt op?

- In de vier geselecteerde buurten wonen 70% van de bewoners uit de Noordflank
- Het aandeel éénpersoonshuishoudens is het grootst. Met name in de Bleijenhoek en Kasperspad e.o.
- In de Bleijenhoek wonen de meeste 65+ers

HUISHOUDSAMENSTELLING

HUISHOUDGROOTTE

Gebied	Gem. Huishoudensgrootte
Dordrecht	2,1
Gebied Centrum	1,9
Wijk 02 Noordflank	2,0
Bleijenhoek	1,7
Kasperspad en omgeving	1,8
Lijnbaan	2,2
Matena's Pad en omgeving	2,0
Wijk 02 Noordflank	2,0

BESTEMMINGSPLANNEN

- agrarisch
- agrarisch met waarden
- bedrijf
- bedrijventerrein
- bos
- centrum
- cultuur en ontspanning
- detailhandel
- dienstverlening
- gemengd
- groen
- horeca
- infrastructuur
- kantoor
- maatschappelijk
- natuur
- recreatie
- sport
- tuin
- verkeer
- ontspanning en vermaak
- water
- wonen
- woongebied
- overig

Wat valt op?

- Voor het overgrote deel gaat het om een woonbestemming
- Een enkele bedrijfsbestemming en horecabestemming

LEEFTIJD VAN GEBOUWEN

Wat valt op?

Lijnbaangebied en Stadswerven zijn meest recent

GEBOUWEN (FUNCTIE EN SOORT)

Indicatie woonfunctie Pand

Geen woonfunctie

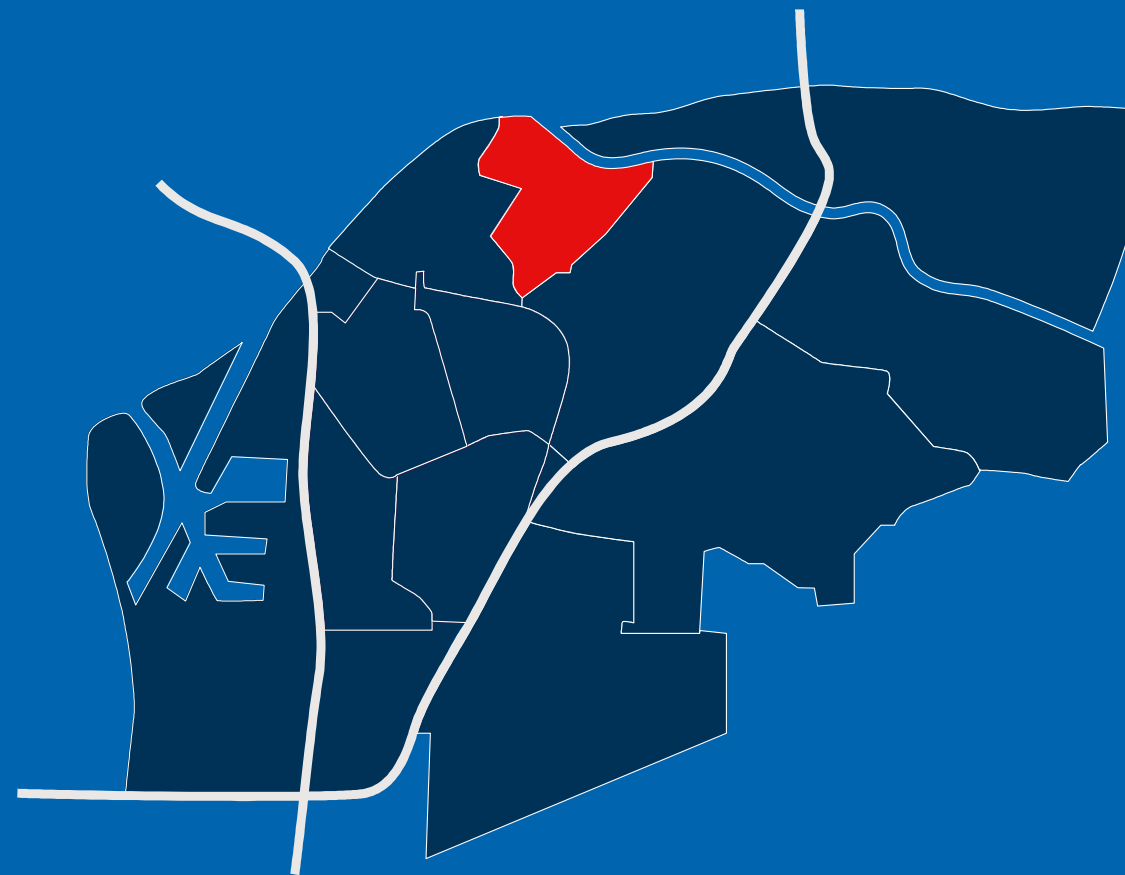
Verschillende functies(waaronder wonen)

Uitsluitend woonfunctie

Wat valt op?

Gaat voornamelijk om een woonfunctie

DOEL: AANTREKKELIJKE STAD

WIJK: NOORDFLANK

ALGEMEEN

Aantrekkelijkheid van een stad bestaat (o.a.) uit drie bestanddelen:

1. De aantrekkelijkheid van de stad hangt sterkt samen met de groene blauwe structuren van de stad. Deze moeten beschermd en versterkt worden.
2. Een aantrekkelijke leefomgeving wordt mede bereikt met hoogwaardige inrichting (KOR).
3. Met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering

IN HET DOEL BIODIVERS KOMT DIT VERDER TERUGGROENBLAUWE STAD

Groenblauw speelt in 2030 de hoofdrol in een aantrekkelijke openbare ruimte. In een aantrekkelijke stad zorgt de uitstraling van de openbare ruimte ervoor dat het er prettig wonen, werken en verblijven is. Men voelt zich thuis op het eiland van Dordrecht. Met zijn vele monumenten en het daar aanwezige groen en blauw is de historische binnenstad het visitekaartje van Dordrecht. Daarnaast is Dordrecht een stad met veel groen en water en dat wordt gewaardeerd door bewoners en bezoekers. Er wordt dan ook op ingezet op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig en waar mogelijk door groen omzoomd. Het groen is verzorgd, veilig, divers, toegankelijk en stimuleert gebruikswaarden. Ook wordt ingezet op structuren die bijdragen aan het positieve, vooruitstrevende, groenblauwe imago. Het Getijdenlandschap, de Dordtwijkzone, de historische dijklinten en het Killenlandschap zijn belangrijke structuren die herkenbaarheid geven aan het Eiland van Dordrecht. Overige groenblauwe structuren zijn op deze cultuurhistorische landschapsstructuren gebaseerd en maken de ontstaansgeschiedenis van het Eiland zichtbaar. Het groenblauwe netwerk wordt gekoesterd en verder versterkt. Lijnvormige landschapselementen zoals windsingels en cultuurhistorische lanen worden hiervoor in ere hersteld. Groenblauwe structuren worden met historische plekken verbonden. Het cultureel en landschappelijk groenblauw erfgoed wordt beschermd door belangrijke groenstructuren en -gebieden vast te leggen op kaart en hier beschermingsstatus aan te koppelen. Voor de vier cultuurhistorische landschapsstructuren worden gebiedsvisies uitgewerkt waarmee verbeteringen in inrichting en beheer kunnen worden doorgevoerd.

Een aantrekkelijke leefomgeving wordt ook bereikt met hoogwaardige inrichting. Dat betekent dat kwalitatief, bij de locatie passend materiaal wordt gebruikt en dat de juiste plant- en boomsoorten op de juiste plek worden geplant. Een hoogwaardige inrichting, vakkundig beheer en juist gebruik van de openbare ruimte zorgen samen voor een positieve beleving van de stad, wijk en buurt. Juist gebruik wordt gestimuleerd door via groen in te zetten op een sterke sociale cohesie. Over het algemeen wordt in wijken met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering. Groenblauwe waarden dragen bij aan versterking van de sociale cohesie (Onderzoek Wageningen Universiteit ‘Zeven redenen om te investeren in een groene stad’).

Hierdoor voelen bewoners zich veiliger in groene wijken. Naast meer groen en kwalitatief beter groen wordt sociale cohesie versterkt door inwoners meer te betrekken bij het groen. Zowel door inwoners te laten meedenken over inrichting en beheer, als door waar mogelijk gebruiksgroen, zoals groene verblijfsplaatsen, toe te passen. Naast een positieve beleving voor bewoners verhoogt groenblauw ook de aantrekkelijkheid van een gebied voor bedrijven en ondernemers. Groen en water verhogen de economische waarde. Huizen aan water- of natuurgebieden hebben een hogere waarde dan huizen die niet aan dergelijke gebieden grenzen. De aanwezigheid van groen en blauw in de buurt is steeds belangrijker voor een positief vestigingsklimaat. Dit is een interessant gegeven voor een groeiende en ambitieuze stad als Dordrecht en maakt de noodzaak helder om meer aandacht te schenken aan groen en blauw bij ruimtelijke ontwikkelingen.”

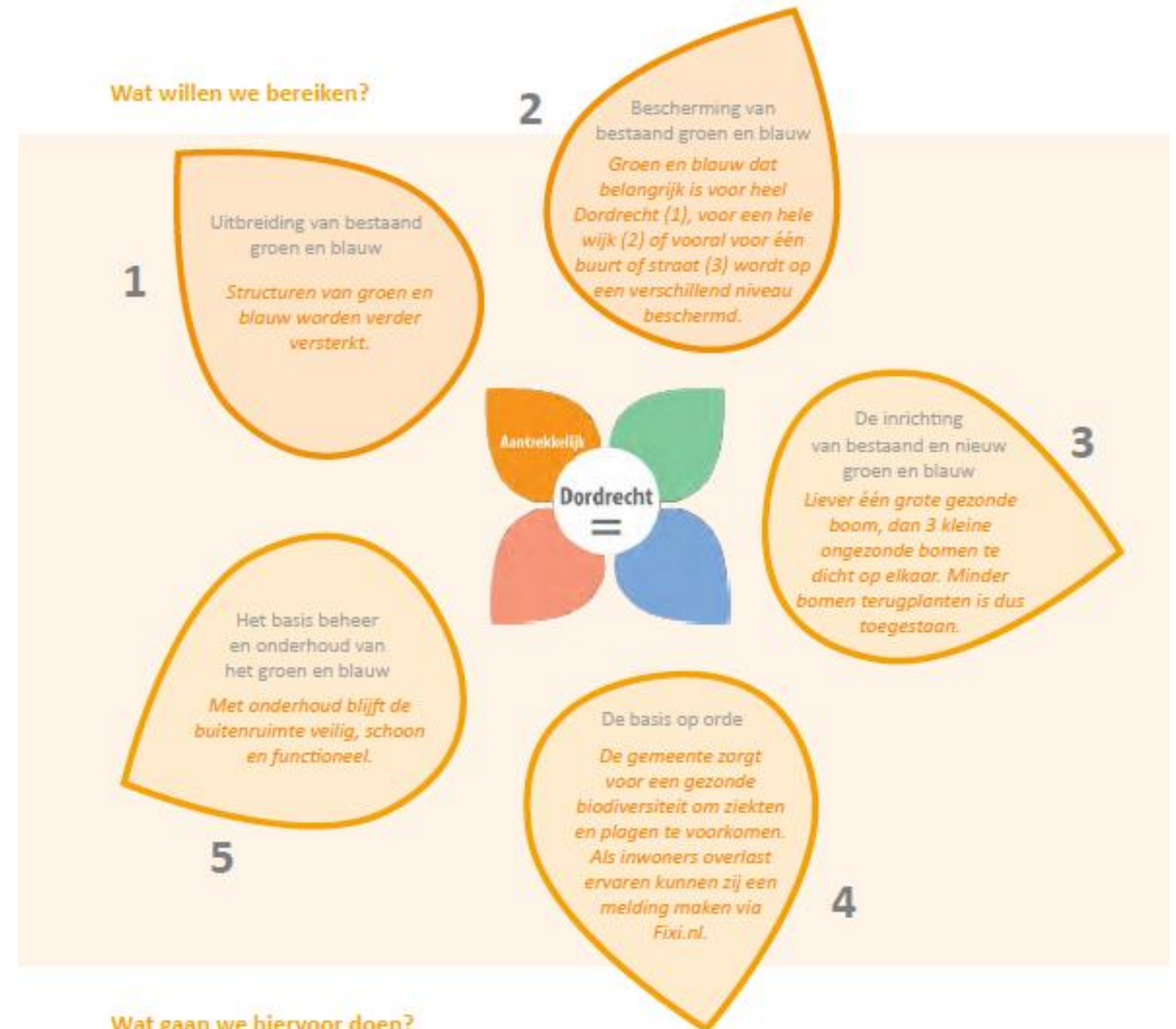
Wat valt op?

- Met name de “natuurvriendelijke oevers” kan voor de wijk Noordflank belangrijk zijn. Het noorden grenst namelijk volledig aan de Beneden-Merwede terwijl ook Het Wantij binnen de wijk ligt. Op basis van de onderstaande analyses lijkt dit noorden echter beperkt “groen/natuurvriendelijk” te zijn.
- De geconcentreerde waarnemingen tegenover de zeer beperkte aanwezigheid van faunavoorzieningen kan eveneens potentie hebben.

Een aantrekkelijke stad

In 2030 is er meer aandacht voor groen en blauw in de buitenruimte. Dordtenaren vinden het groen en blauw belangrijk. Het karakter van Dordrecht wordt erdoor gevormd en door de aantrekkelijke aankleding van de buitenruimte gaan Dordtenaren graag naar buiten om elkaar te ontmoeten. Hierdoor wonen en werken mensen prettiger in Dordrecht.

Wat gaan we hiervoor doen?

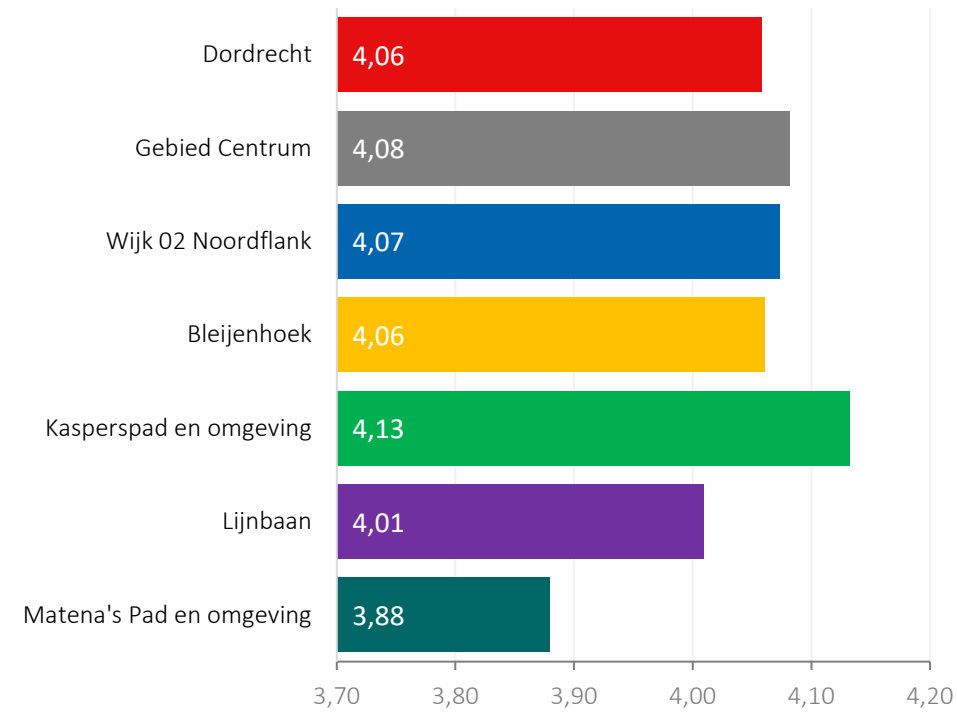
1.
 - Versterken dijklinten: Bomenstructuur Zeedijk
 - Nieuwe boomstructuren
2.
 - Bomenprogramma (boomstructuren, beleid en beheer)
 - Groenblauwe structuurkaart incl. beschermingsbeleid
 - Herschrijven Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte (KOR)
3.
 - Beleidsregel nieuwbouw en herstructurering
 - Herinrichting Weizigtpark
 - Herinrichting Wielwijpark
 - Samenstellen klankbordgroep om te betrekken bij grote projecten (die over meerdere vakgebieden gaan)
4.
 - Geen acties
5.
 - Actualiseren beheersysteem incl. uitdenken databeheer toekomst

LEEFBAARHEID – TOTAALSCORE

(Let op: om deze verschillen duidelijker in kaart te brengen, start de x-as niet bij 0. Een verschil van 0,13 is voor Dordrecht een afwijking van 1 standaarddeviatie.)

De Leefbaarometer bestaat uit vijf dimensies: woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast & onveiligheid. Het Nederlands gemiddelde is nul. De waarden kunnen variëren van 50 tot en met +50. Een waarde +9 t/m 9 (zoals in alle drie de wijken) betekent een ruim voldoende leefbaarheid;

Gemiddeld woont 1/8 van de huishoudens in Nederland in een buurt of wijk met een zwakke of onvoldoende leefbaarheid.

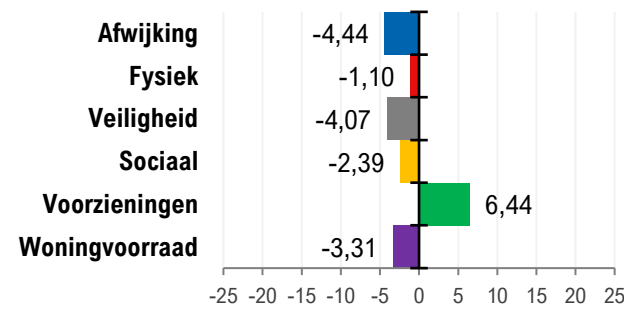
Wat valt op?

- De Noordflank scoort iets boven het Dordts gemiddelde en iets onder het gemiddelde van gebied Centrum.
- Binnen de geselecteerde buurten zijn er verschillende als uit positieve uitschieter Kasperspad e.o. en als negatieve uitschieter het Matena'spad e.o. gevolgd door de Lijnbaan. De buurt de Bleijenhoek scoort op het Dordts gemiddelde.

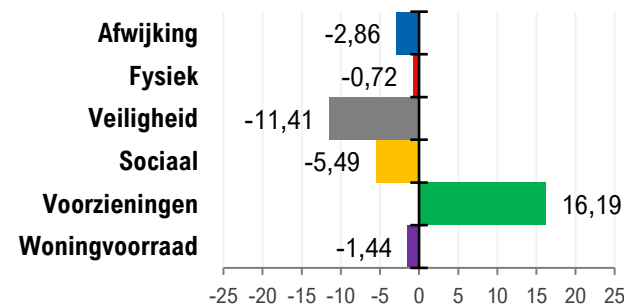

LEEFBAARHEID – BUURTSCORES

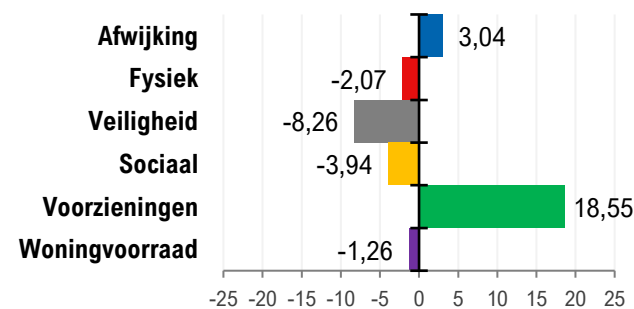
DORDRECHT

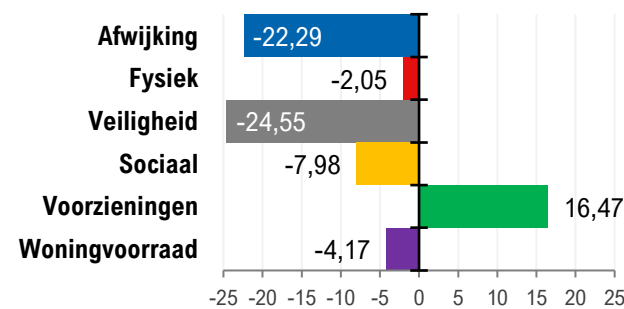
WIJK: NOORDFLANK

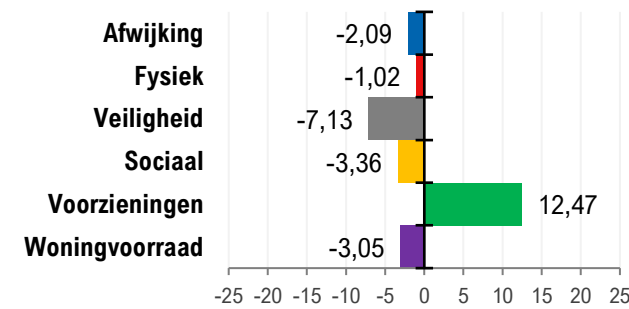
KASPERSPAD E.O.

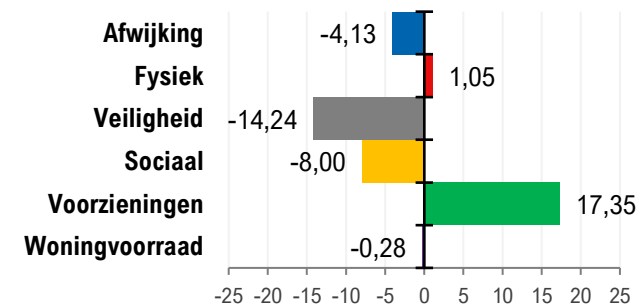
MATENA'S PAD E.O.

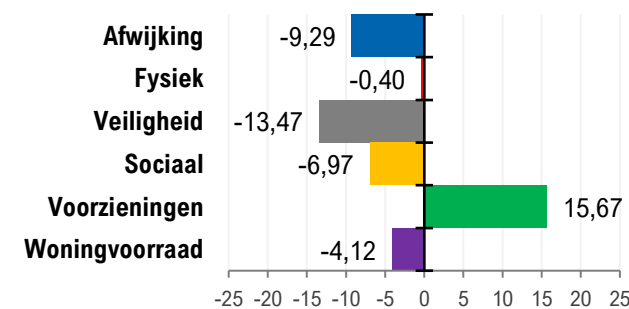
DORDRECHT CENTRUM

BLEIJENHOEK

LIJNBAAN

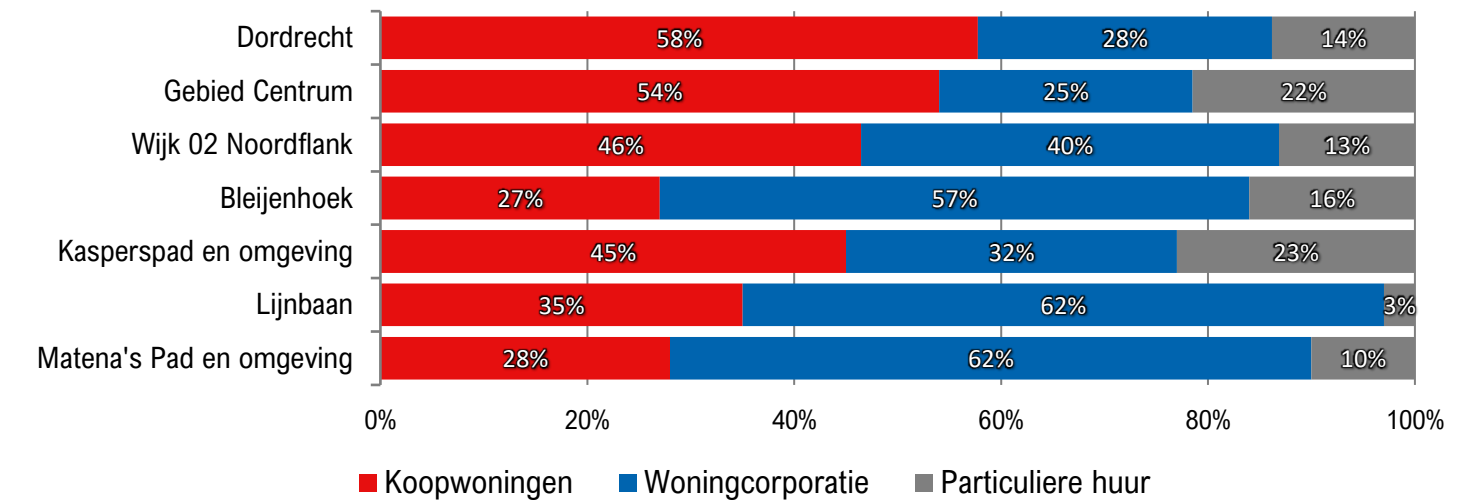

Wat valt op?

- De Noordflank scoort gemiddelde iets slechter als het gemiddelde van gebied Centrum maar beter als het gemiddelde van Dordrecht.
- De score laat een negatieve afwijking zijn op de thema's veiligheid en sociaal, zowel t.o.v. het Dorchts gemiddelde als t.o.v. gebied centrum.
- De negatieve scores van de buurten Bleijendoek, Lijnbaan en Matena'spad vallen op. Met als grootste uitschieter het Matena's pad met een – score van 24,55 op het thema veiligheid t.o.v. -11,41 voor de Noordflank en -7,13 voor het gebied Centrum.

WONEN

EIGENDOM HUUR VERSUS KOOP

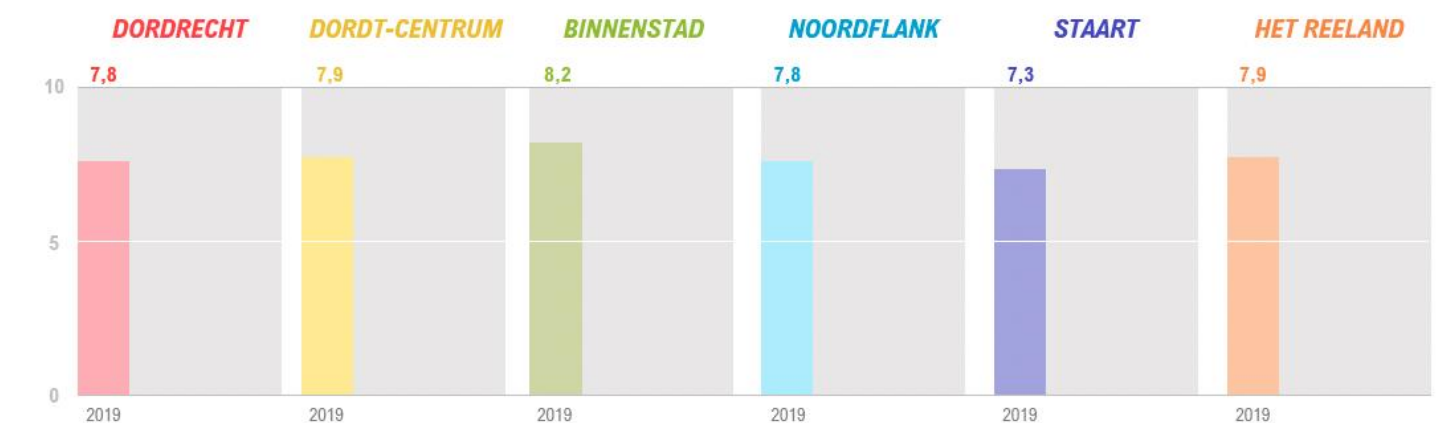

Wat valt op?

- In de wijk Noordflank staan ongeveer 3900 woningen
- Ongeveer 46% bestaat uit koopwoningen, 45% sociale huurwoningen en 9% overige huur.
- Stadsbreed is deze verdeling 57% koop, 32% sociale huur en 11% overige huur, in gebied Centrum 53% koop, 33% sociale huur en 14% overige huur.
- Van de sociale huurwoningen is 88% eigendom van woningcorporaties en 12% van particuliere verhuurders.
- De gemiddelde WOZ-waarde in 2023 was € 319.000. In Dordrecht is dit € 290.000

RAPPORTCIJFERS WONING

Het wonen in Dordt Centrum wordt goed gewaardeerd, met name in de Binnenstad. De gemiddelde WOZ-waarde ligt op het gemiddelde van Dordrecht en is relatief hoog in de Binnenstad en Noordflank. Woningen op de Staart hebben een relatief lage WOZ-waarde en worden lager dan gemiddeld gewaardeerd. Dordt Centrum kent relatief meer particuliere huurwoningen. De Noordflank telt relatief veel corporatiewoningen en het Reeland relatief veel koopwoningen.

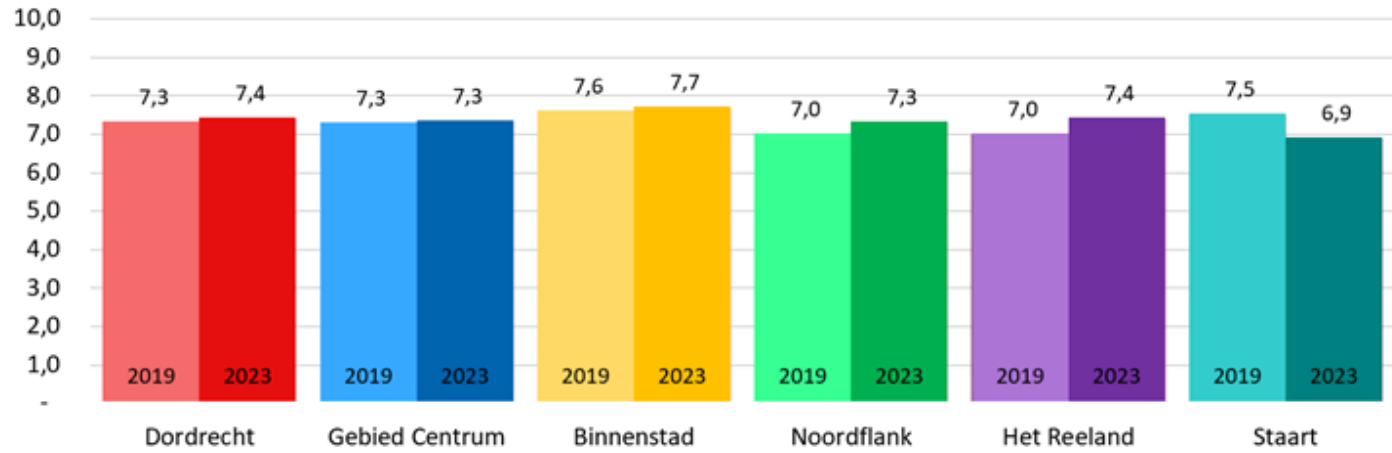
Wat valt op?

- Noordflank scoort op het gemiddelde van Dordrecht (7,8) en net onder het gemiddelde van het Gebied Centrum (7,9)
- Gemiddelde WOZ-waarde is € 319.000. Het gemiddelde van Dordrecht is € 269.000.

RAPPORTCIJFER PRETTIG WONEN

Inwoners waarderen de woonomgeving van Dordt Centrum vergelijkbaar aan het gemiddelde in Dordrecht, maar ingezoomd op de wijken blijkt dat de Binnenstad en het Reeland hoger scoren dan de Noordflank en de Staart.

De gemiddelde kwaliteit van buurtvoorzieningen (waaronder speelplekken voor kinderen, jongeren en groen) ligt in Centrum iets lager dan gemiddeld in Dordrecht. De score verschilt onderling niet noemenswaardig tussen de vier wijken.

Wat valt op?

- Bewoners van de Noordflank waarderen de woonomgeving gelijk aan het gemiddelde van Dordrecht. De afgelopen jaren is de tevredenheid toegenomen. Dit geldt voor alle wijken in gebied Centrum m.u.v. de Staart, 0,6 gedaald.

BESCHERMD WONEN

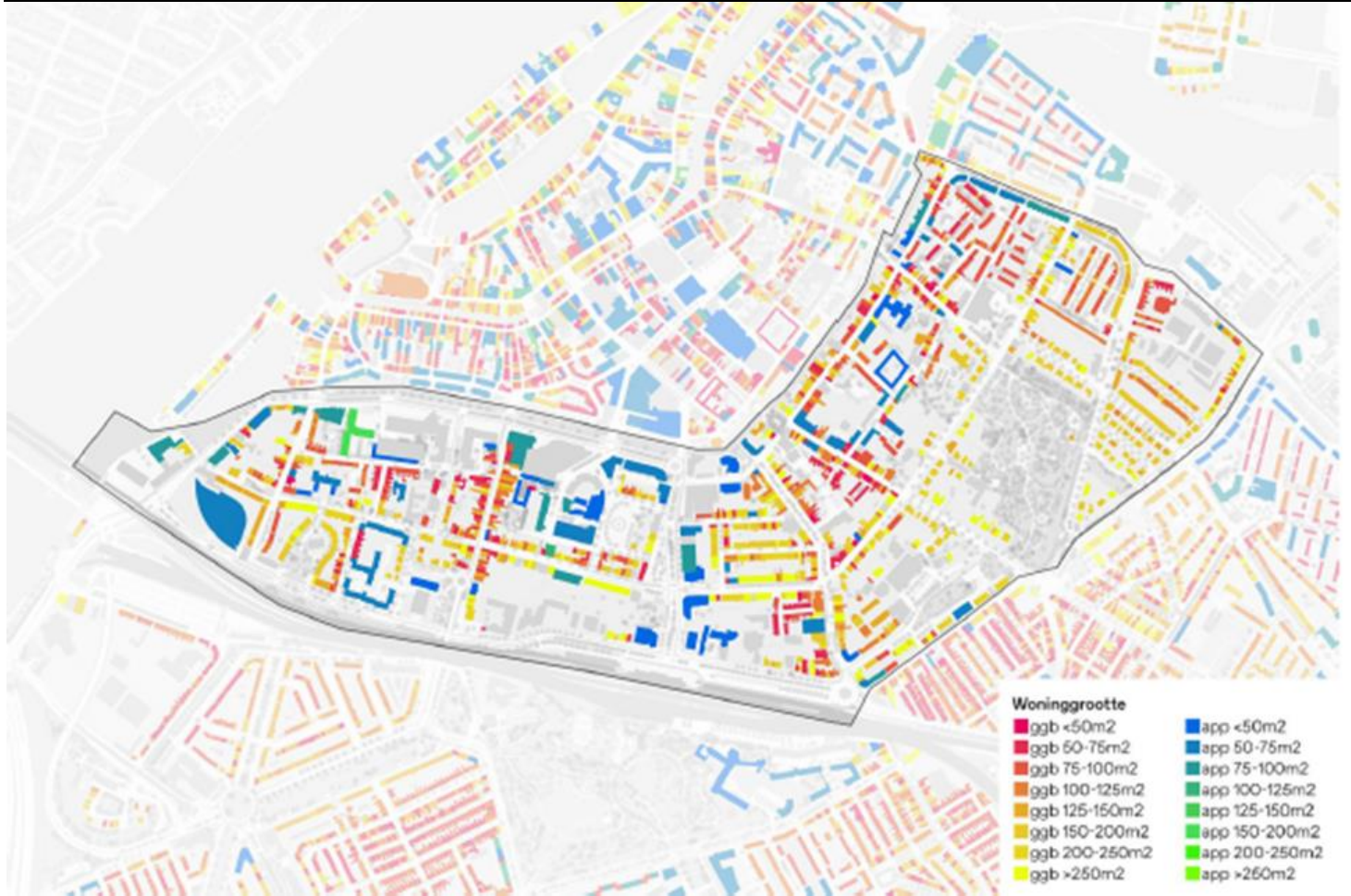
Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Wat valt op?

- Er zijn twee voorzieningen voor maatschappelijke opvang:
 - Torenstraat: Eddee- Nitzana; vrouwenopvang; 11 plaatsen extramuraal gedeeld wonen
 - Torenstraat: De Hoop – Huis van de Hoop; 9 plaatsen extramuraal gedeeld wonen
- Daarnaast zijn er twee maatschappelijke opvanglocaties (niet op de kaart):
 - Opvanglocatie Kromhout (Leger des Heils)
 - St. Jorisburg; zelfstandige eenheden tijdelijk begeleid wonen

WONINGTYPEN EN -GROOTTEN

Op deze kaart is inzichtelijk gemaakt welke woningtypen (grondgebonden of appartement) en -grootten te vinden zijn in de wijk.

Wat valt op?

Wat betreft Noordflank is voor een deel van deze wijk op de kaart te zien dat er een diversiteit aan woningen is. Wel blijft het aantal appartementen groter dan 100 m2 achter.

VERDICHTING

Hierna volgen de belangrijkste conclusies, de voorgestelde verdichtingsstrategie en de bandbreedte voor verdichtingspotentie per wijk zoals beschreven in een ambtelijke studie (2024):

Het is belangrijk om te benadrukken dat de gebiedsindeling in deze verdichtingsstudie in sommige gevallen afwijkt van de wijk- en buurtindeling van het CBS. Voor de CBS-wijk Noordflank combineren we de informatie uit de hoofdstukken ‘Binnenstad & Stadswerven’ en ‘Schil’, waardoor in de genoemde verdichtingspotentie ook locaties buiten de CBS-begrenzing van de wijk zijn meegenomen. Volgens de CBS-wijkindeling valt Stadswerven en een deel van de schil in de wijk Noordflank.

BINNENSTAD & STADSWERVEN

Situatie

De Dordtse binnenstad is in trek, o.a. door de historische sfeer en de nabijheid van voorzieningen. De marktdruk is hoog, wat al leidt tot vele initiatieven tot verdichting, die zorgvuldig worden afgewogen en beoordeeld.

Conclusies verdichtingsstudie

De meeste verdichtingspotentie is te vinden in het optoppen, splitsen en verbouwen van panden. Op enkele plekken is een herontwikkeling op structuurniveau mogelijk in samenwerking met corporaties en particulieren. Verdichting gaat nadrukkelijk niet enkel over het toevoegen van woningen, verdichtingsprojecten moeten de straat, buurt of stad versterken.

Strategie

Kwaliteit en toekomstbestendigheid versterken. Daarbij aandacht voor het behouden van voldoende woningen voor starters en de sociale sector. Woningbouw kan hier een middel en investeringsvliegwiel zijn.

- Corporatiebezit herontwikkelen
- Kwaliteitsimpuls in bestaande structuren: vergroenen en verblijfskwaliteit verbeteren
- Onderbenutte (binnen)terreinen beter benutten of vergroenen
- Naast ruimte voor wonen óók voorzieningen en maatschappelijk vastgoed op peil houden

Σ Bandbreedte verdichtingspotentie (let op, dit is incl. Stadswerven)

- 15 locaties
- + 100 tot 200 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes

- Optoppen, splitsen & verbouwen. Samen met particulieren & corporaties.
- Bij (wijk)voorzieningen. Dichtbij de nuttige en leuke dingen.

SCHIL

Situatie

De 19e -eeuwse Schil ligt tussen de historische binnenstad en het spoor ingeklemd. Het is een ruim opgezette wijk, met een grote diversiteit aan bouwjaren, functies en woonmilieus. Er zijn al veel initiatieven gaande die de wijk verdichten en versterken.

Conclusies verdichtingsstudie

De grootste potentie van de Schil wordt op dit moment al uitgewerkt en verzilverd (harde en zachte plannen). Binnen de wijkstructuur zijn een aantal kleine interventies en binnenterreinen verder te onderzoeken. Rondom het station en het Van Neurenburgpad liggen twee grotere kansrijke gebieden.

Strategie

Het diverse karakter van de Schil vraagt om maatwerk. Vergroening en toekomstbestendigheid zijn de grootste vraagstukken.

- Wijkstructuur versterken met zorgvuldige ingrepen
- Binnenterreinen optimaal benutten met passende oplossingen
- In directe omgeving van het station naast wonen ook voldoende werkgelegenheid faciliteren

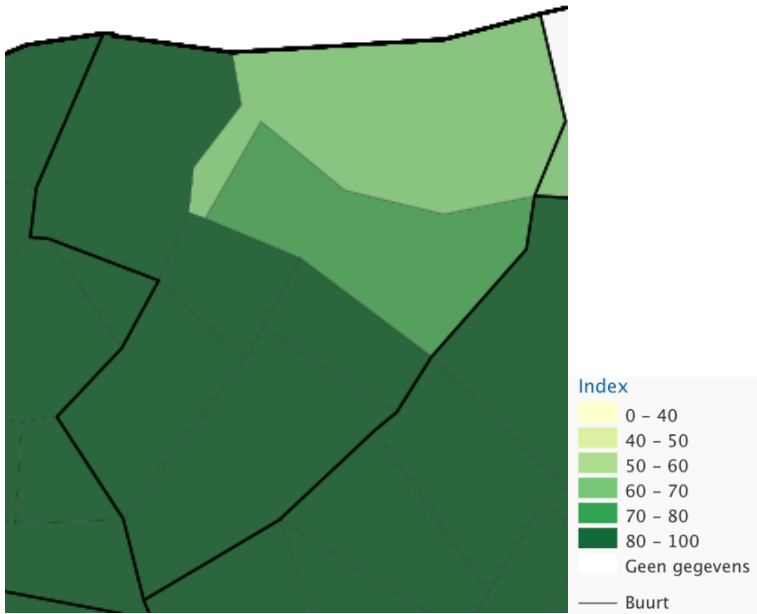
Σ Bandbreedte verdichtingspotentie

- 18 locaties
- + 200 tot 450 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes

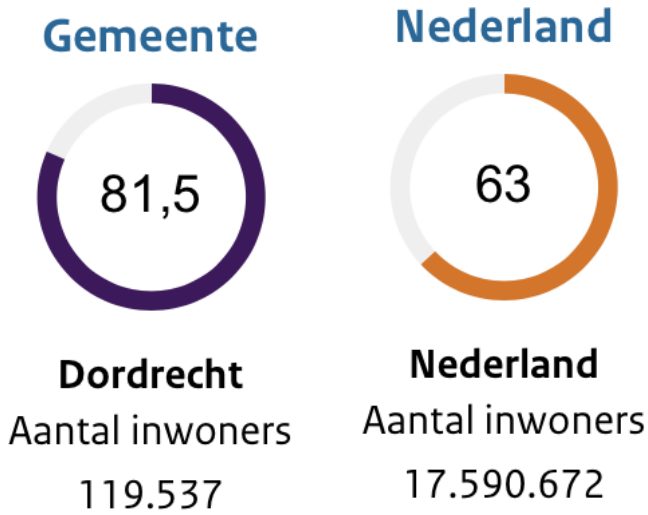
- In de bestaande wijkstructuren. Bij blinde gevels en ontbrekende schakels.
- In stationsgebieden. De best bereikbare plekken voor iedereen.
- In & naast werkgebieden. Verdichten mét functiemenging.

NABIJHEID VAN VOORZIENINGEN

Wat valt op?

- Noordflank scoort hoog op de nabijheid van voorzieningen.
- Het noordelijke deel scoort iets lager.

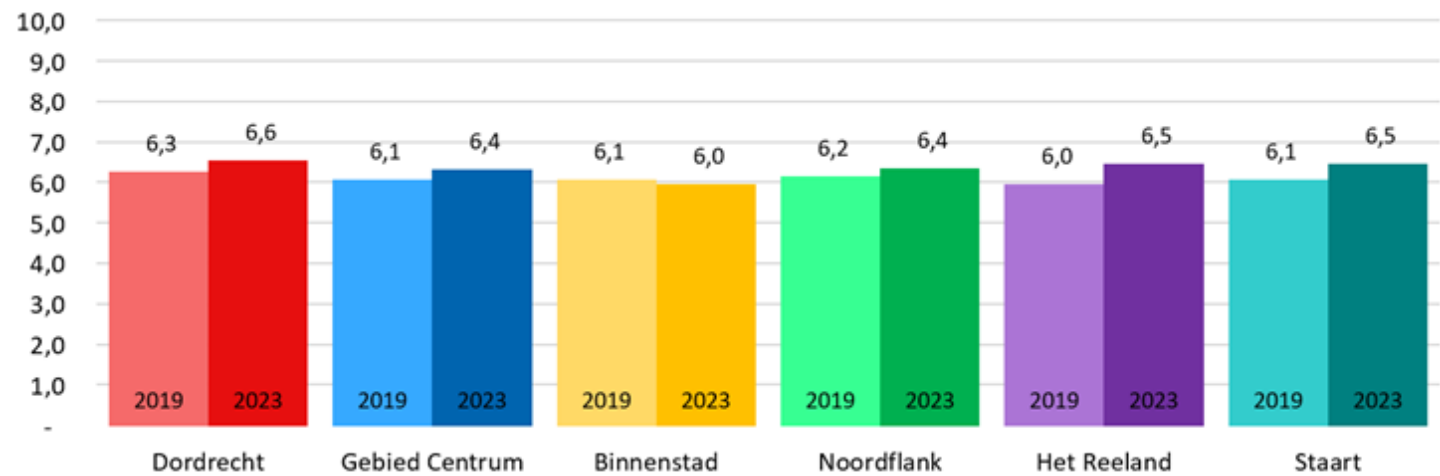
KWALITEIT VAN VOORZIENINGEN

De schaalscore bestaat uit de volgende vragen:

In de buurt is/zijn:

- de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden;
- perken, plantsoenen en parken goed onderhouden;
- het buiten goed verlicht;
- goede speelplekken voor kinderen;
- goede voorzieningen voor jongeren.

Hoe hoger de score op deze schaal van 0-10, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren.

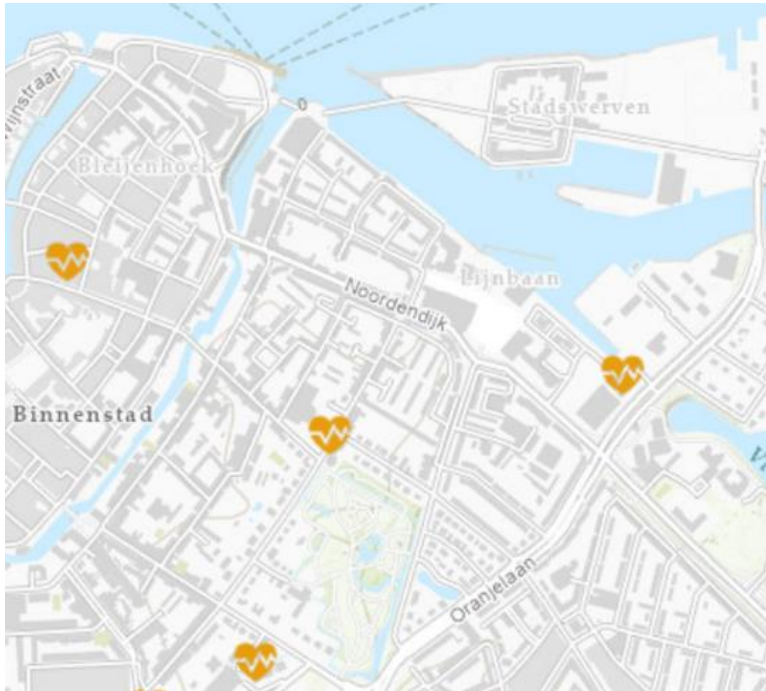

Wat valt op?

- De Noordflank scoort op het gemiddelde van het gebied Centrum en iets onder het Dordts gemiddelde.
- M.u.v. de Binnenstad is in de overige wijken van het gebied Centrum de laatste jaren een stijging te zien van 0,2 tot 0,5 punten. Voor de Noordflank is 0,2 punten.

BASIS VOORZIENINGEN

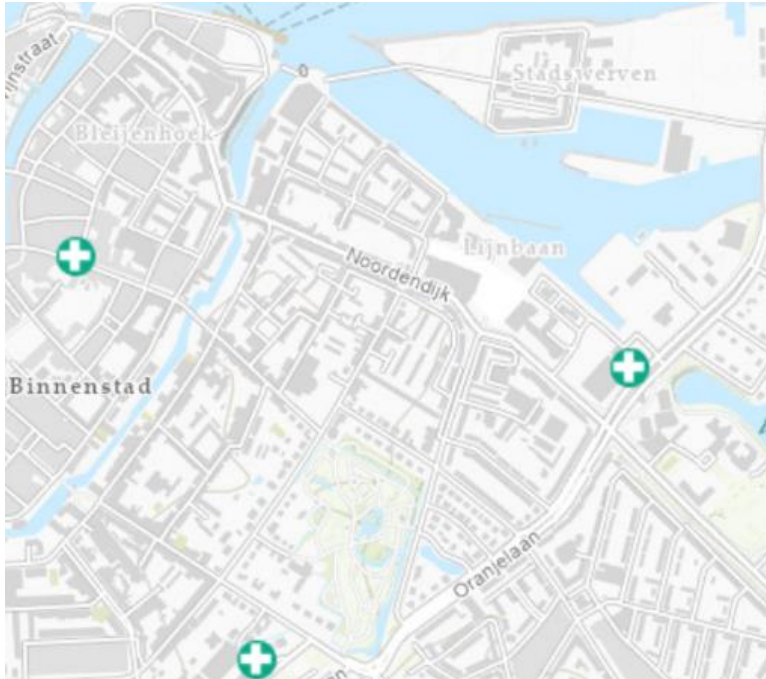
Huisartsen

Wat valt op?

- In de Noordflank zijn 3 huisartspraktijken.
- Met 8.000 inwoners komt dit neer op ruim 2.600 per praktijk wat voldoende is.
- In de Stadsverven zit geen huisartspraktijk. De afstand tot een arts is max. 4 fietsen

Apotheken

Wat valt op?

- Er zijn 2 apotheken verspreid over de Noordflank
- In verhouding tot het inwonersaantal is dit boven gemiddeld (4000 per apotheek, gemiddelde in NL is 10000)

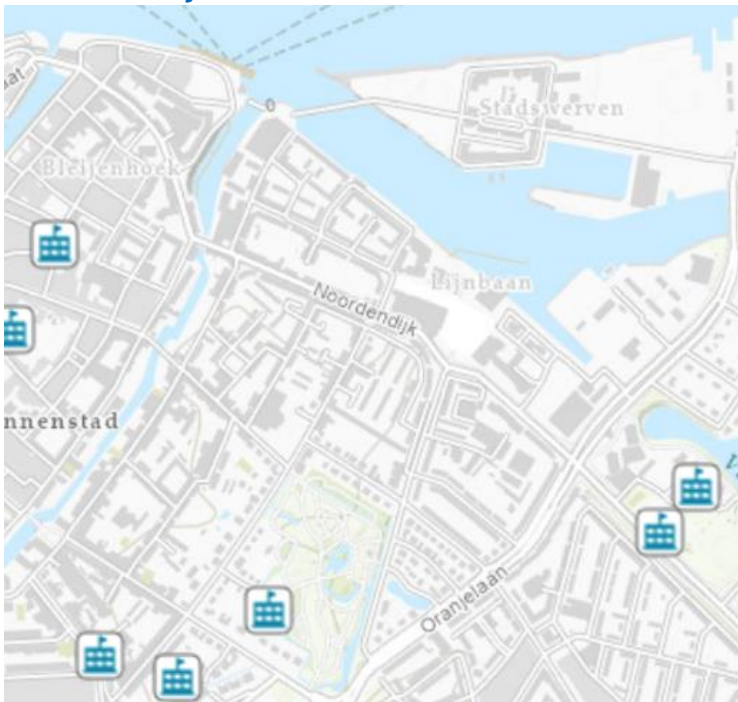
Supermarkten

Wat valt op?

- Er is geen supermarkt in de Noordflank.
- Bewoners zijn aangewezen op supermarkten in de Binnenstad, De Staart (Maasstraat) en het Reeland (Vogelplein). Maximale reistijd is 10 minuten.

Basisonderwijs

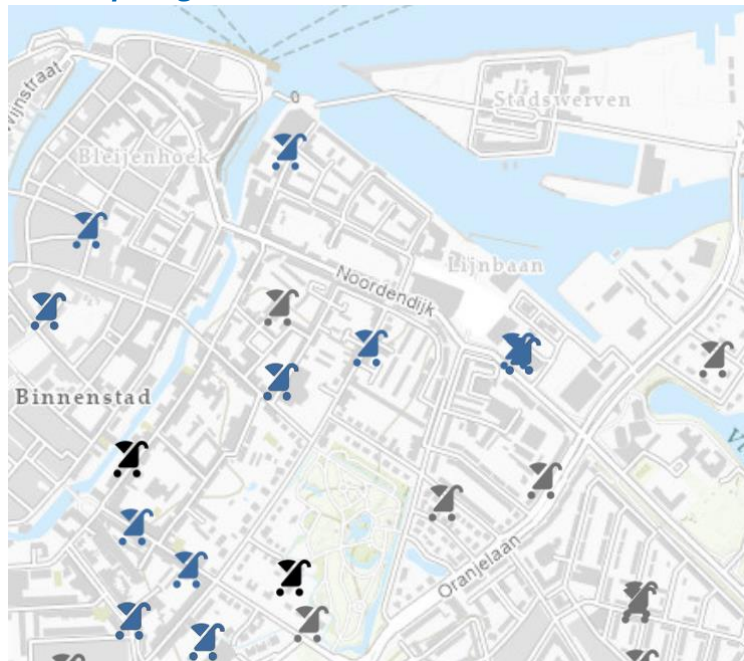

Wat valt op?

- Er zijn 4 basisscholen die dicht bij elkaar liggen. Ik basisschool is van het aangrenzende Reeland verhuisd naar de Noordendijk (nog niet op de kaart)
- Er wonen (jan. 2023) 1.070 kinderen in de leeftijd van 0-15 jaar.
- Kinderen die Noordelijker in de wijk wonen zijn met de verhuizing van de school niet per se op de Binnenstad aangewezen.

PLUS VOORZIENINGEN

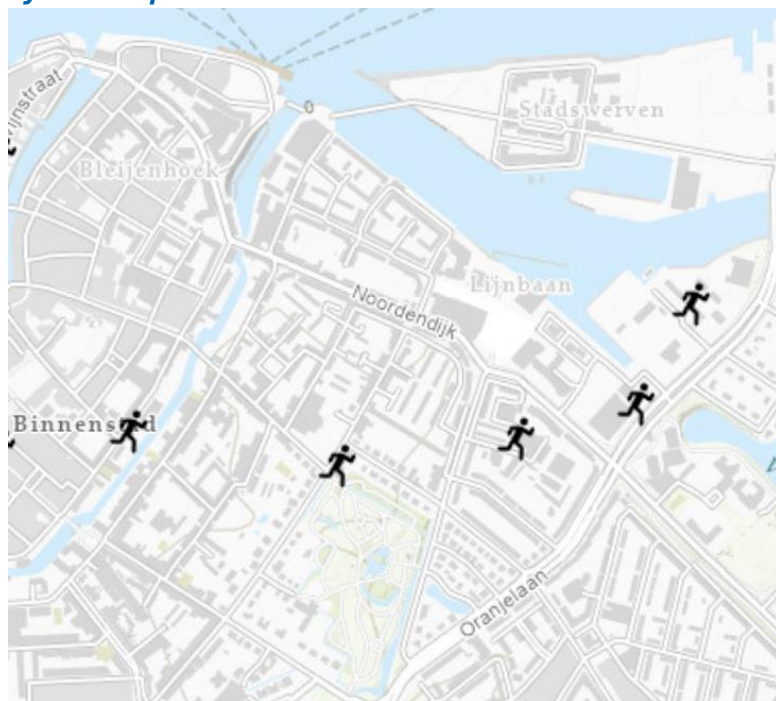
Kinderopvang

Wat valt op?

- Dordrecht heeft in totaal 133 kinderopvang -locaties met in totaal 4717 kindplaatsen.
- Verspreid over de Noordflank is kinderopvang aanwezig maar vooral geconcentreerd in 'De Schil'. Gelet op het aantal kinderen uit de wijk lijkt dit voldoende. Ook kinderen uit de Binnenstad zullen hier naar verwachting gebruik van maken.
- In geheel Dordrecht ligt de afstand op kinderopvang dichterbij dan gemiddeld in Nederland.

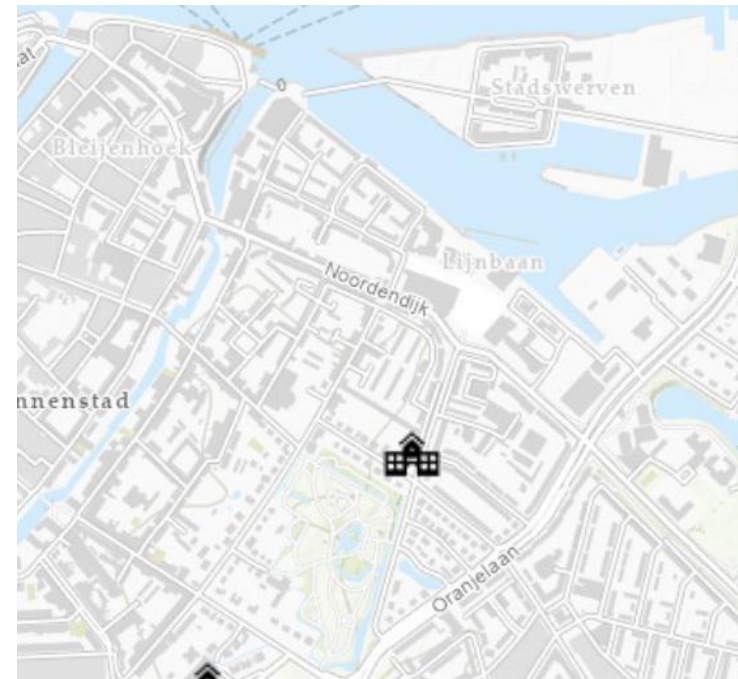
Fysiotherapeut

Wat valt op?

- Zijn er 4 fysiotherapeuten gevestigd in de Noordflank en 1 op de grens met de Binnenstad.
- Er zijn geen signalen van tekorten.

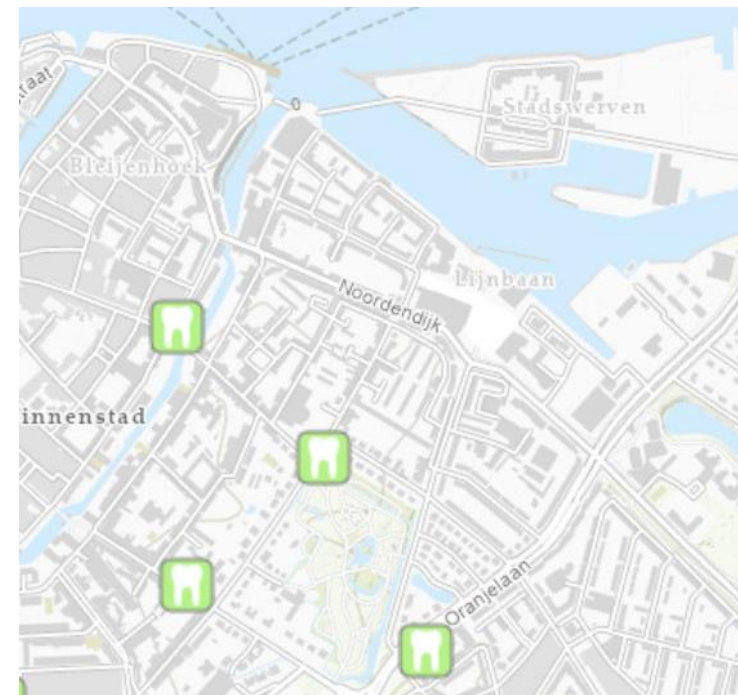
Middelbare Scholen

Wat valt op?

- In de Noordflank is 1 onderwijslocatie. Gaat hier om voortgezet gespecialiseerd Onderwijs.

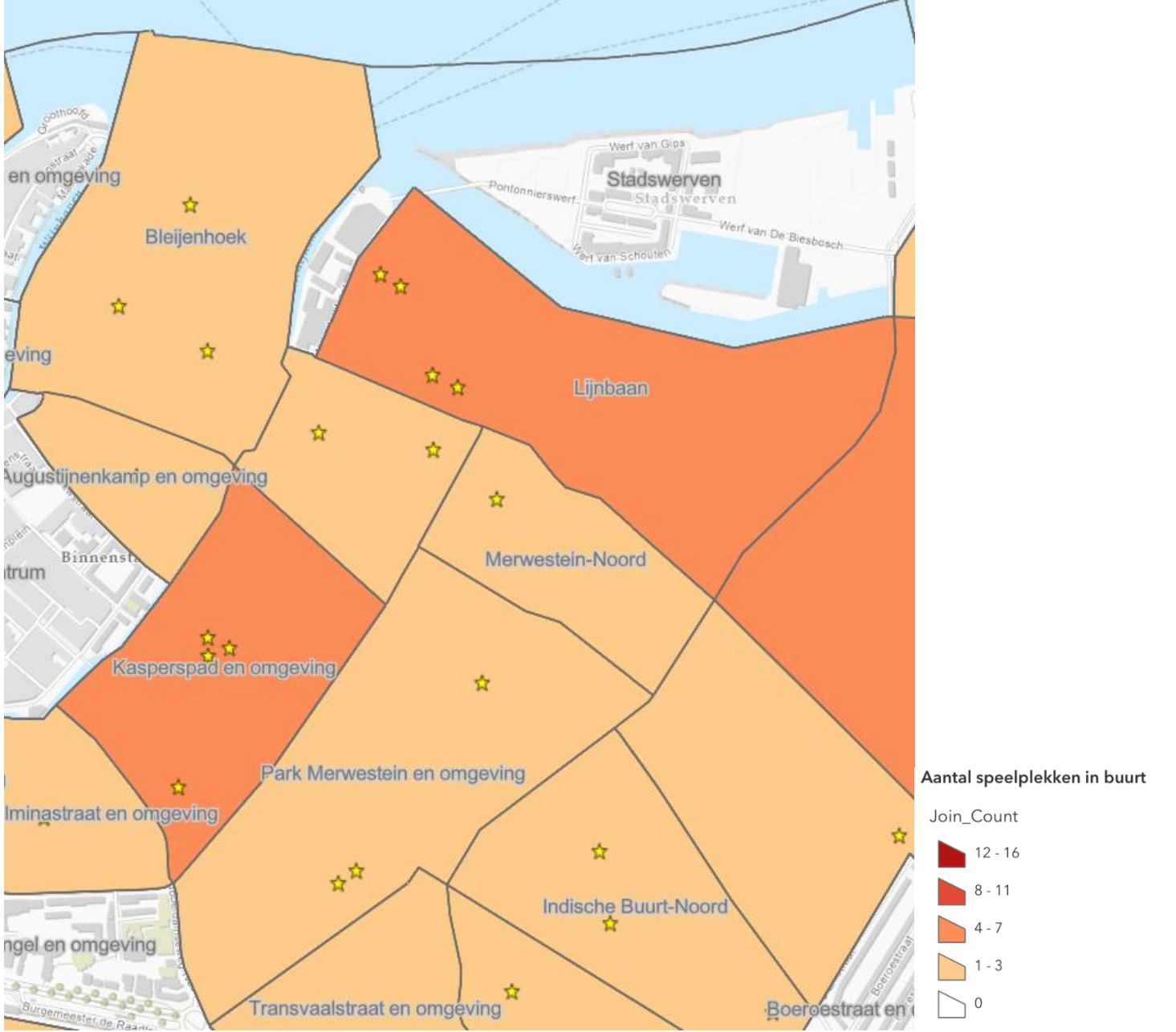
Tandarts

Wat valt op?

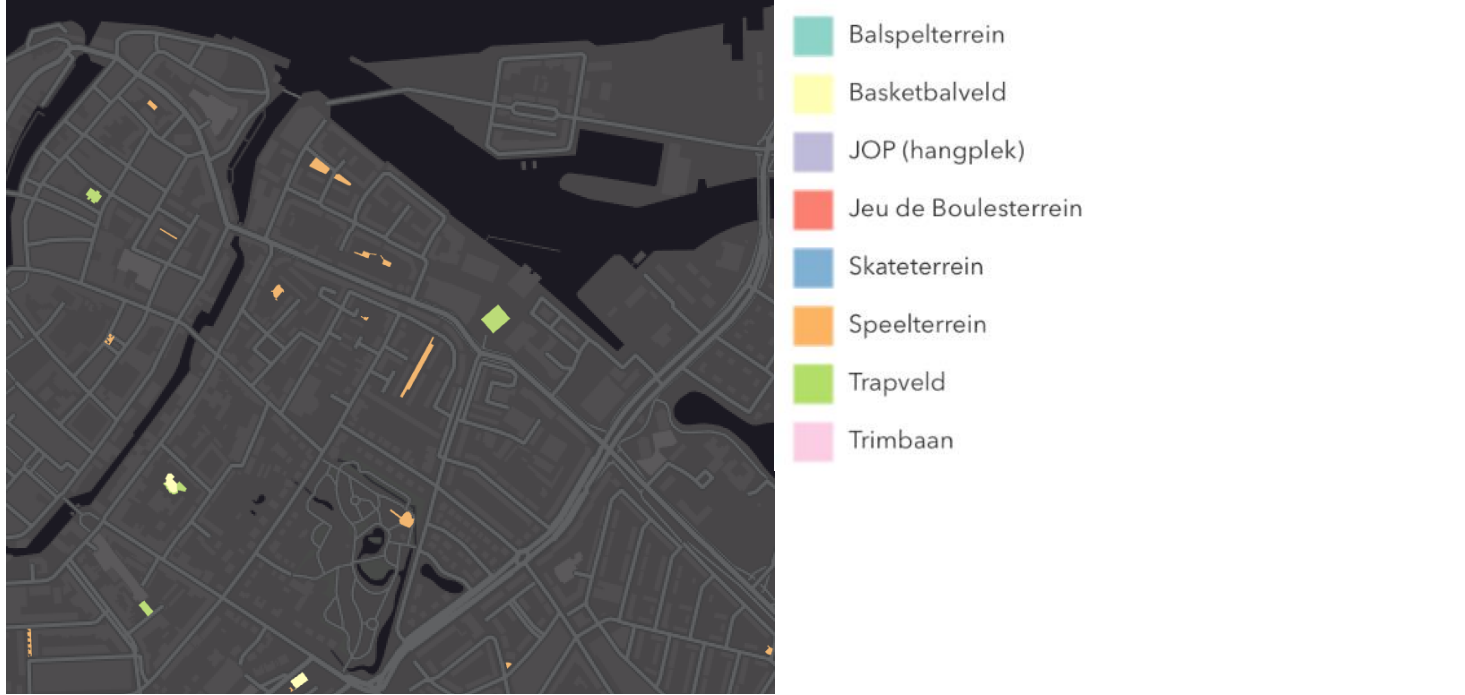
- Noordflank heeft 3 tandartspraktijken verspreid over de wijk en 1 op de grens met de Binnenstad.
- In het noorden zit geen tandartspraktijk.

SPEELPLEKKEN PER BUURT

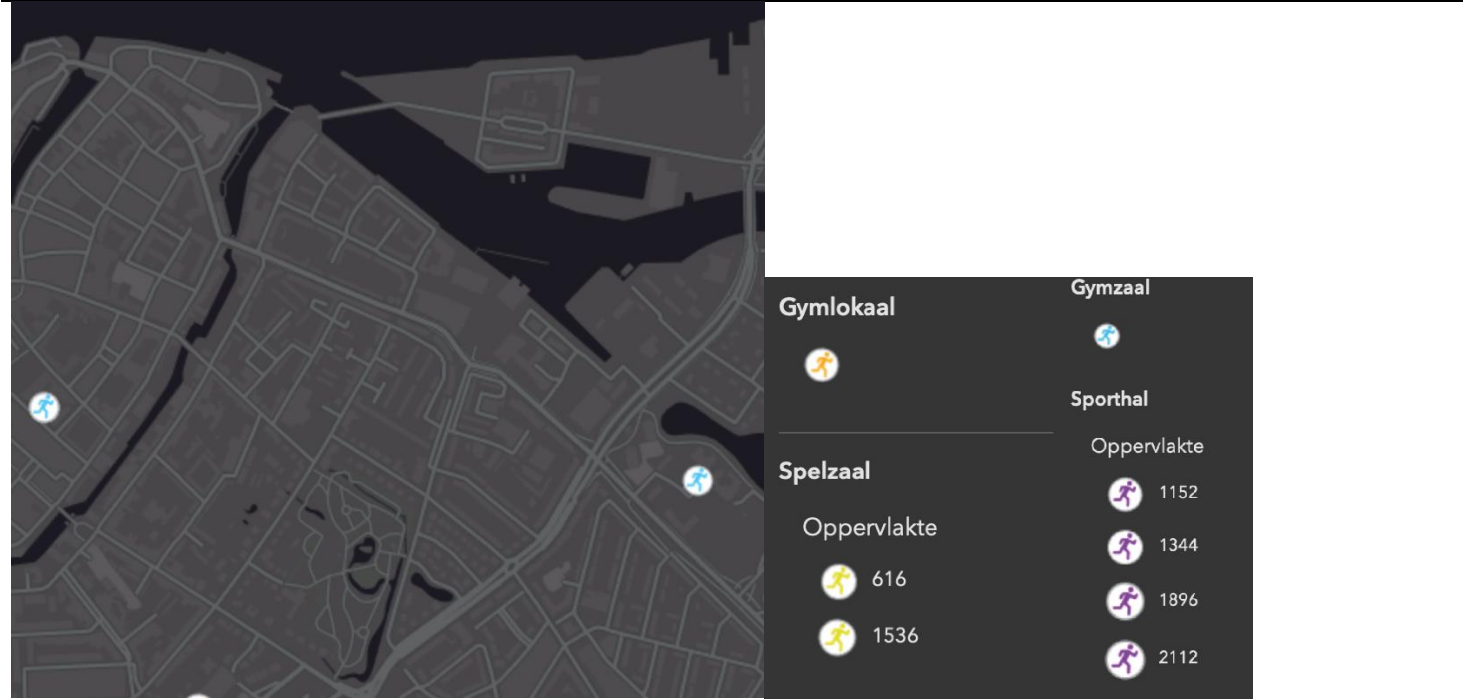
- Wat valt op?**
- Het overgrote deel van de Noordflank heeft een beperkt aantal speelplekken.

SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BUITEN)

- Wat valt op?**
- Verspreid over de wijk zijn een aantal speelterreinen en trapveldjes te vinden. In hoeverre deze aan de behoefte van de bewoners voldoen moet worden onderzocht.

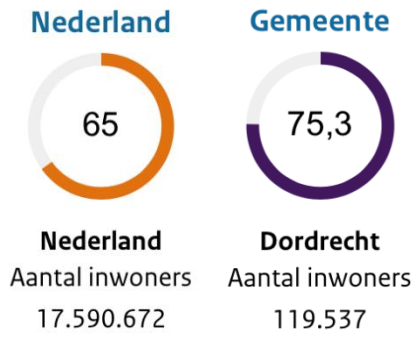
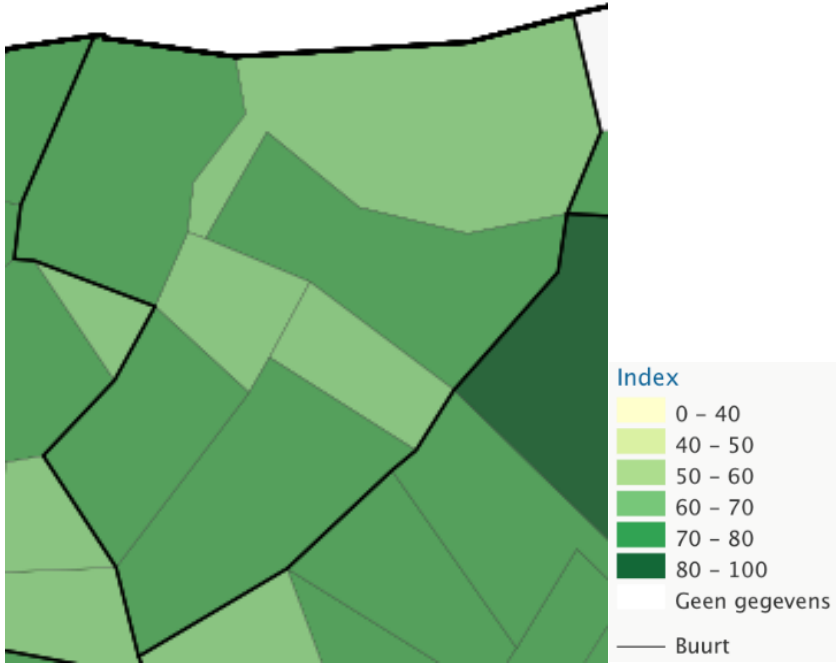
SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BINNEN)

- Wat valt op?**
- In de Noordflank zijn er geen binnen sport- of speelplekken.
 - In de aangrenzende wijk Reeland is er nu nog 1 maar deze verdwijnt (ontwikkellocatie).

BEWEEGVRIENDELIJKE OMGEVING EN RECREATIEF GROEN/BLAUW

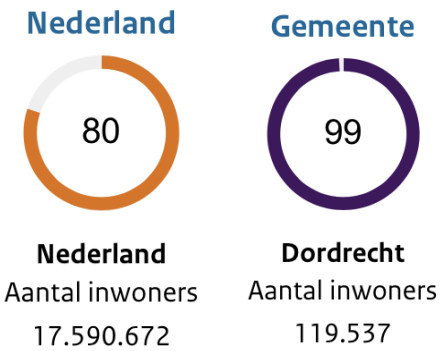
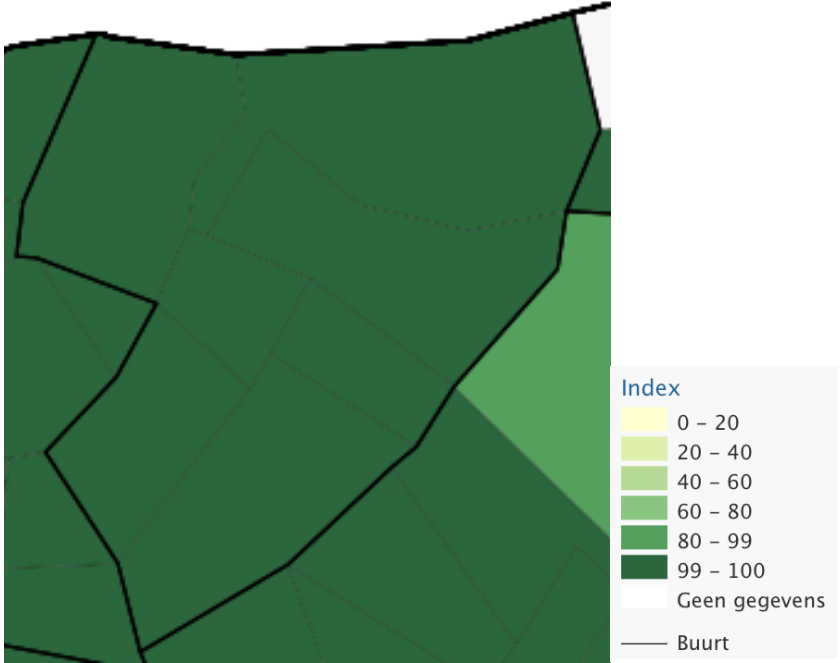
Totaalscore

Wat valt op?

- De Noordflank scoort goed op het gebied van beweegvriendelijkheid.
- Het noordelijke deel (Lijnbaan e.o.) en het Matena'spad blijven hierin achter.

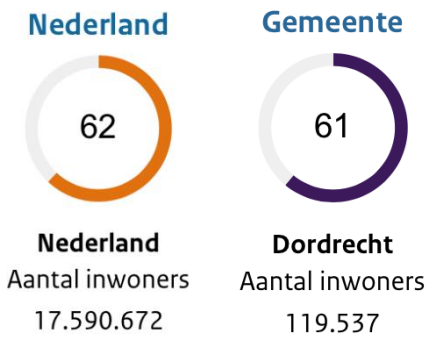
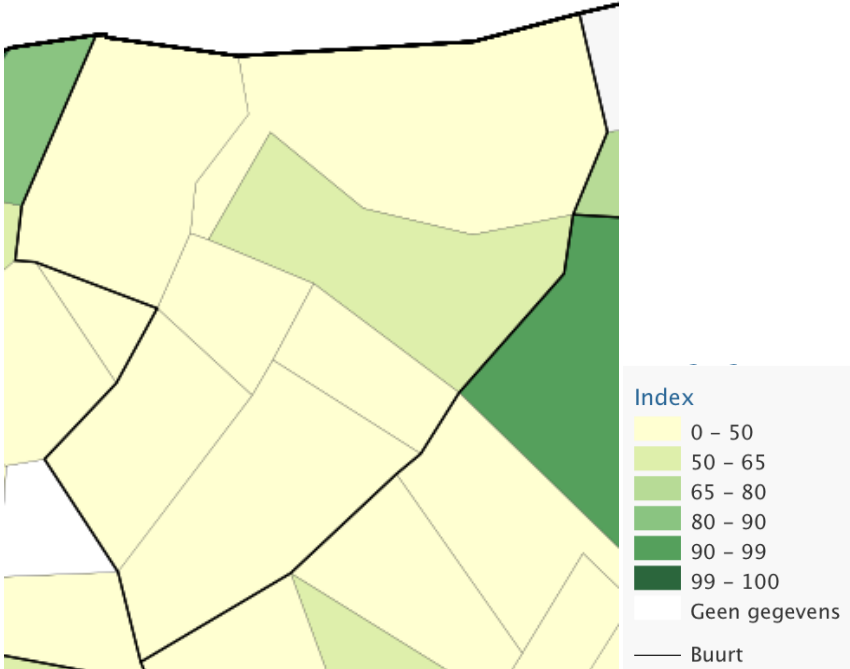
Sport en Speelplekken

Wat valt op?

- Op deze kaart oogt de Noordflank zeer uitstekend te scoren, perfect zelfs . Op de vorige sport en speelplekken kaart kwam een ander beeld naar voren. Onduidelijk is of de aanwezige speelplekken voldoen aan zowel kwaliteit als kwantiteit.

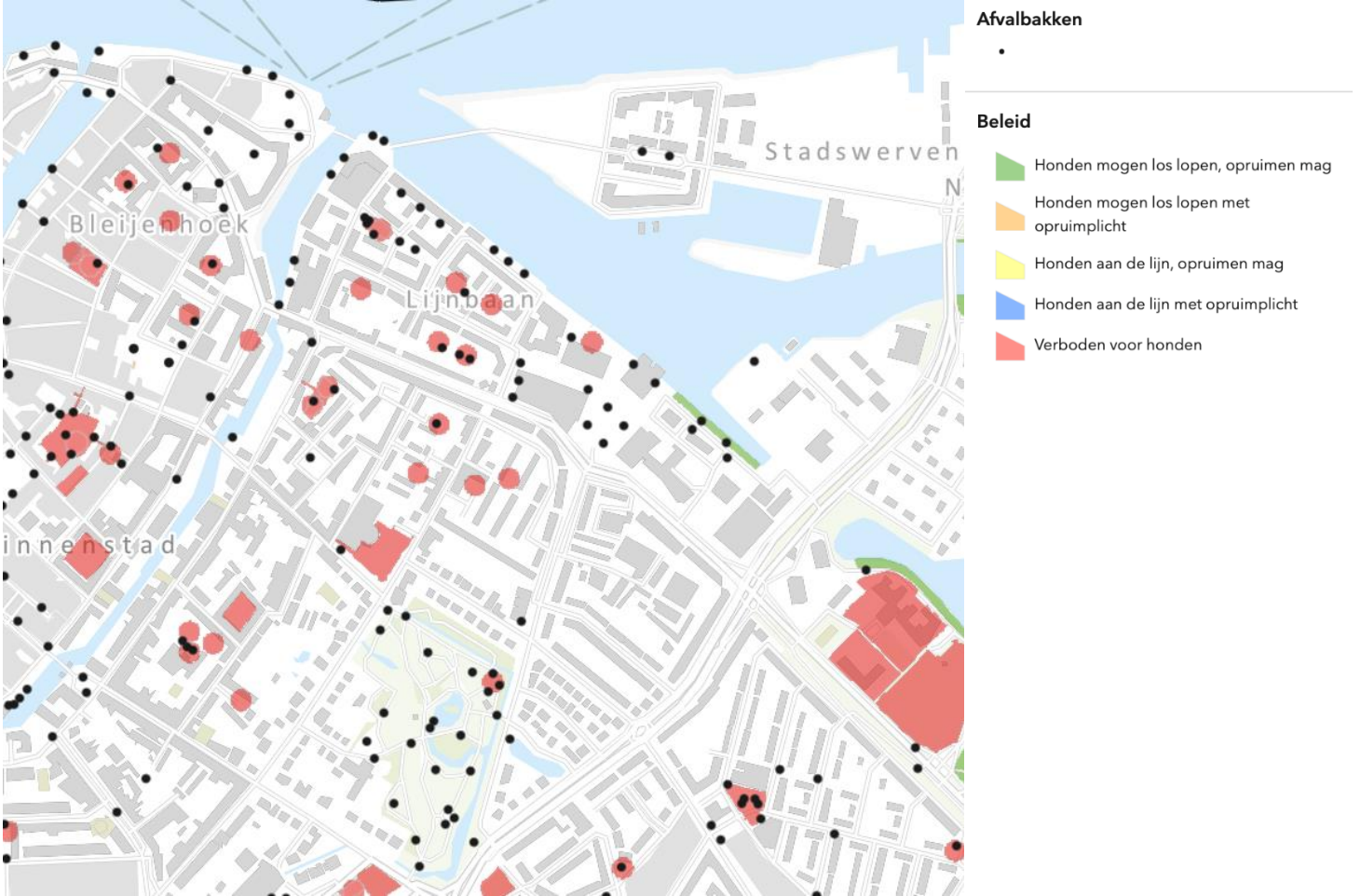
Recreatief Groen/Blauw

Wat valt op?

- Noordflank scoort hier heel slecht.
- Toevoegen van Groen/Blauw belevingswaarde zal de aantrekkelijkheid van de Noordflank versterken

HONDEN (UITLAATVELDEN)

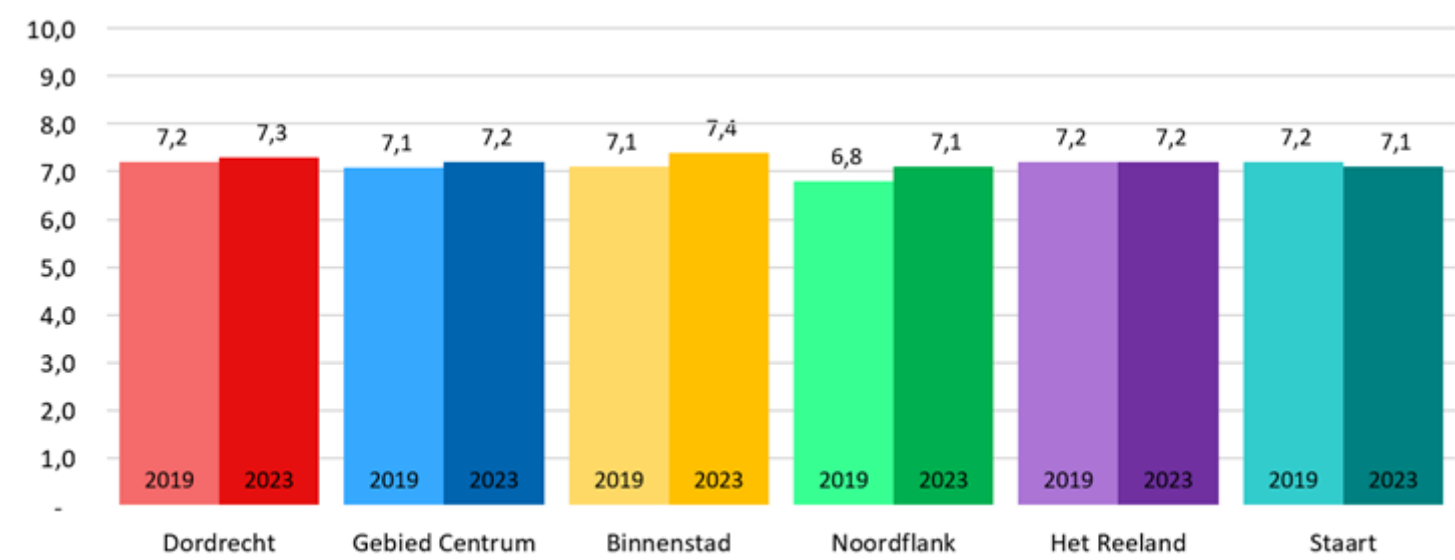

Wat valt op?

- Veel plekken waar honden verboden zijn.
- In het Noordelijke deel is er 1 plek waar honden los mogen lopen.
- Voor inwoners van de Noordflank zijn er nagenoeg geen groenplekken waar je met je hond kunt wandelen.
- Uitlaten gebeurt vooral in een versteende omgeving.
- Meer groen maakt het aantrekkelijker voor honden en -eigenaren.

RAPPORTCIJFER VEILIGHEID IN DE BUURT

Inwoners van Centrum voelen zich vrijwel even veilig als de gemiddelde inwoner van Dordrecht. Dat geldt minder voor inwoners van de Noordflank, waar het rapportcijfer voor de veiligheid relatief laag is. De sociale overlast in Centrum ligt boven het Dordts gemiddelde, maar dit betreft vooral de Binnenstad en Noordflank. In de andere twee wijken ligt de sociale overlast rond het Dordts gemiddelde. Het vertrouwen in de toekomst van de buurt is op de Staart lager dan in de andere wijken; hier verwacht 29% dat de buurt achteruit zal gaan. In Dordrecht is dit gemiddeld 20%. De meeste inwoners geven aan dat de buurt gelijk zal blijven.

Wat valt op?

- Noordflank scoort onder het gemiddelde van Dordrecht (7,1 versus 7,3) en onder gemiddelde van gebied Centrum (7,2).
- Wel is de laatste jaren een stijging te zien van 0,3 punten en stijgt daarmee, samen met de Binnenstad, harder als de rest van de wijken in het gebied Centrum.
- Wat betreft sociale overlast scoort de Noordflank het slechts van het gebied Centrum (30% versus 23%).

KWALITEIT VAN GROENSTRUCTUREN

Wat valt op?

- Er is nauwelijks te spreken van een groenstructuur, m.u.v. de Groenendijk, Noordendijk en Park Merwestein.
- Met name in de Lijnbaan zijn er weinig bomen.
- Hetzelfde geldt voor Neurenburgpad e.o. en Matena'spad e.o.

POLITIE – OVERLAST MELDINGEN

	Dordrecht		Gebied Centrum		Noordflank		Bleijenhoek		Kasperspad en omgeving		Lijnbaan		Matena's Pad en omgeving	
Overlast Totaal 2020	5000		2152		635		147		242		92		64	
Overlast Totaal 2021	4750	-250	1949	-203	445	-190	93	-54	125	-117	82	-10	38	-26
Overlast Totaal 2022	4659	-91	2122	+173	449	+4	94	+1	151	+26	91	+9	38	+0
Overlast Totaal 2023	4281	-378	1948	-174	400	-49	100	+6	136	-15	73	-18	14	-24
Alcohol/Drugs 2020	683		331		105		23		48		11		13	
Alcohol/Drugs 2021	623	-60	319	-12	78	-27	10	-13	42	-6	7	-4	9	-4
Alcohol/Drugs 2022	659	+36	360	+41	91	+13	16	+6	56	+14	6	-1	5	-4
Alcohol/Drugs 2023	694	+35	344	-16	77	-14	12	-4	52	-4	4	-2	3	-2
Jeugd 2020	1123		404		122		41		12		45		2	
Jeugd 2021	944	-179	337	-67	116	-6	29	-12	7	-5	40	-5	12	+10
Jeugd 2022	848	-96	384	+47	81	-35	9	-20	6	-1	41	+1	5	-7
Jeugd 2023	707	-141	280	-104	47	-34	9	+0	2	-4	18	-23	0	-5
Verwarde personen 2020	1134		402		126		19		70		7		10	
Verwarde personen 2021	1371	+237	482	+80	76	-50	14	-5	38	-32	7	+0	1	-9
Verwarde personen 2022	1353	-18	534	+52	98	+22	24	+10	38	+0	7	+0	13	+12
Verwarde personen 2023	1371	+18	574	+40	131	+33	43	+19	34	-4	24	+17	3	-10
Zwervers 2020	528		387		103		4		67		7		10	
Zwervers 2021	301	-227	171	-216	33	-70	1	-3	18	-49	3	-4	3	-7
Zwervers 2022	348	+47	197	+26	47	+14	3	+2	26	+8	7	+4	3	+0
Zwervers 2023	308	-40	193	-4	51	+4	3	+0	24	-2	7	+0	2	-1
Openbare dronkenschap 2020	122		73		17		1		13		0		0	
Openbare dronkenschap 2021	128	+6	59	-14	11	-6	3	+2	3	-10	0	+0	1	+1
Openbare dronkenschap 2022	137	+9	97	+38	22	+11	4	+1	15	+12	2	+2	0	-1
Openbare dronkenschap 2023	121	-16	76	-21	8	-14	3	-1	3	-12	2	+0	0	+0
Geluid Horeca 2020	16		12		6		1		4		1		0	
Geluid Horeca 2021	18	+2	16	+4	6	+0	4	+3	0	-4	1	+0	1	+1
Geluid Horeca 2022	49	+31	20	+4	10	+4	8	+4	0	+0	2	+1	0	-1
Geluid Horeca 2023	52	+3	19	-1	6	-4	5	-3	0	+0	1	-1	0	+0

Wat valt op?

- Aangezien de toename door de komst van de app ongeveer met 10% is gestegen kunnen we stellen dat er een forse afname is van het aantal overlastmeldingen in 2023 ten opzichte van de vier jaren daarvoor.
- De meeste meldingen gaan over verwarde personen. Na 2 jaar daling is hier weer een stijgende trend te zien. Meeste meldingen komen uit Bleijenhoek (43 meldingen in 2023), Kasperspad e.o. (34 meldingen) en Lijnbaan (24 meldingen)
- De overlast van zwervers is de afgelopen jaren gehalveerd van 103 naar 51 meldingen. Meldingen komen vooral uit Kasperspad e.o.
- Meldingen van alcohol/drugs zijn afgenomen van 105 naar 77 meldingen voornamelijk afkomstig uit Kasperspad e.o.
- Meldingen jeugdoverlast zijn afgenomen van 122 naar 47 meldingen voornamelijk afkomstig uit het lijnbaangebied.

FIXI – AFVAL EN GROEN MELDINGEN

Afval Meldingen	Dordrecht	Gebied Centrum	Noordflank	Bleijenhoek	Kasperspad en omgeving	Lijnbaan	Matena's Pad en omgeving
Fixi: Afval 2020	7910	3170	875	160	130	249	159
Fixi: Afval 2021	9363+1.453	3531+361	962+87	190+30	271+141	271+22	133-26
Fixi: Afval 2022	9082-281	3392-139	893-69	168-22	241-30	241-30	102-31
Fixi: Afval 2023	9833+751	3388-4	786-107	199+31	205-36	205-36	103+1
Groen Meldingen							
Fixi: Groen 2020	2924	675	156	18	19	23	24
Fixi: Groen 2021	3465+541	665-10	164+8	26+8	12-7	35+12	17-7
Fixi: Groen 2022	3512+47	771+106	199+35	35+9	35+23	32-3	24+7
Fixi: Groen 2023	4091+579	928+157	204+5	38+3	13-22	44+12	24+0

Wat valt op?

- Van alle afval meldingen van Dordrecht is bijna 34 % afkomstig uit het gebied Centrum.
- In de Noordflank is er een afname van het aantal meldingen van 875 in 2020 naar 786 in 2023.
- De meeste meldingen komen uit het Kasperspad e.o. en de Lijnbaan, maar in deze buurten is de laatste jaren wel sprake van een daling t.o.v. 2 jaar daarvoor.
- In de Bleijenhoek is sprake vaan een stijging van het aantal meldingen.

VEILIGHEIDSMONITOR 2023

Op basis van politiedata over 2023 (bron: dashboard zichtopwijken.nl) scoort de gehele wijk Noordflank op de indicatoren ‘High Impact Crimes’¹, geweldsmisdrijven en melding overlast hoog vergeleken het landelijk en Dordts gemiddelde. Ook zijn er vergeleken met de Dordtse en landelijke cijfers meer verdachten en veroordeelden woonachtig in Noordflank. Binnen de wijk valt de buurt Kasperspad e.o. het meest op in negatieve zin, in het totaal aantal misdrijven (waaronder high impact crimes) geweldsmisdrijven en aantasting openbare orde. Ook de buurt Park Merwestein e.o. komt bij de verschillende misdrijven boven drijven.

Wat valt op?

- Overlast (totaal) komt hier vaker voor dan gemiddeld in Dordt.
- Inwoners van de Noordflank ervaren meer sociale overlast (schaalscore) en geluidsoverlast.
- Inwoners van de Noordflank zijn de afgelopen 12 maanden vaker slachtoffer geworden van traditionele criminaliteitsvormen dan gemiddeld in Dordt.
- Relatief veel inwoners weten zeker dat in hun buurt wel eens verdachte situaties voorkomen (signalen van ondermijning).
- De buurt Kasperspad e.o. springt negatief in beeld wat betreft het aspect misdrijven; high impact crime, geweldsmisdrijven, melding overlast en aantasting openbare orde. Ook de buurt Park Merwestein e.o. komt bij de verschillende misdrijven boven drijven.
- Inwoners van de Noordflank zien vaker dan gemiddeld gemeentelijke handhavers in hun buurt.

NB. In gesprekken met bewoners en professionals komt naar voren dat leefbaarheid rondom opvang dak-thuislozen onder druk staat. Met name Kasperspad e.o.

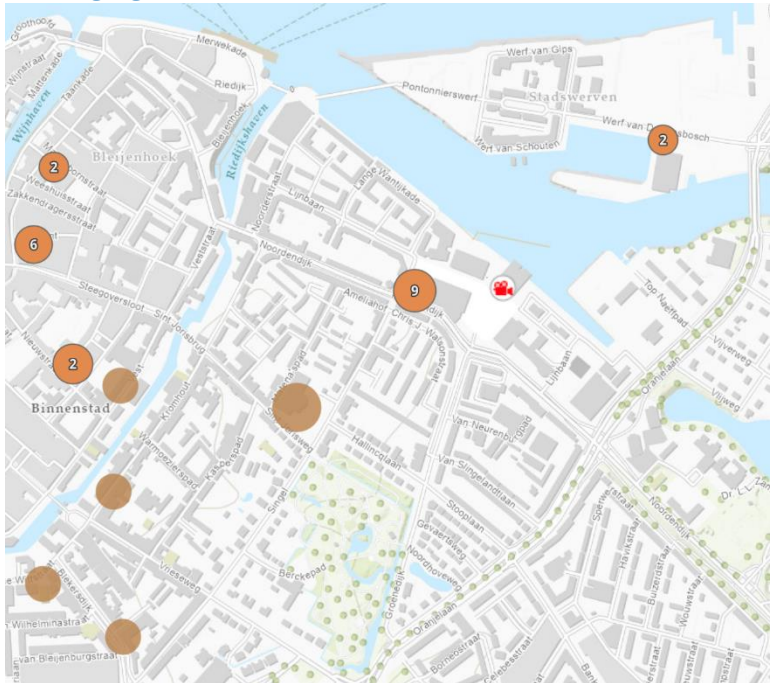
¹ High Impact Crimes zijn diefstal/inbraak woning, bedreiging (zoals stalking en gijzeling), mishandeling, openlijk geweld, straatroof en overval
Noordflank

ONTMOETINGSPLEKKEN

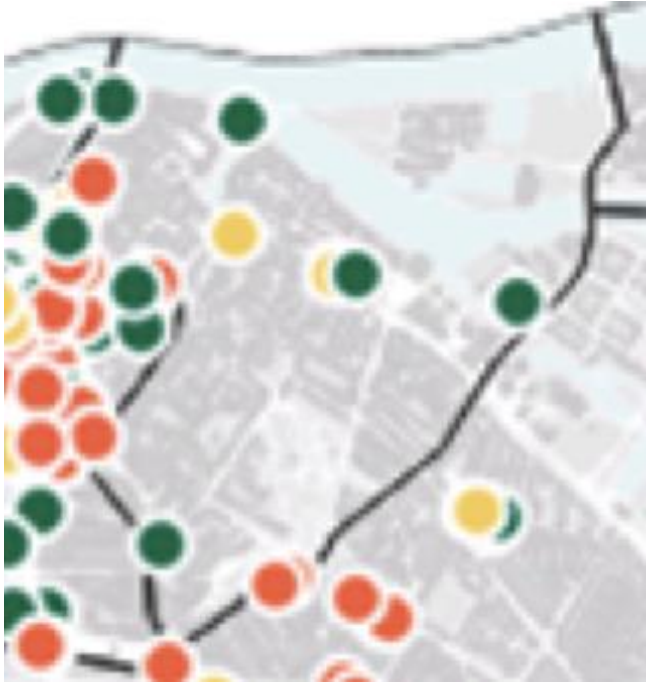
Buurtcentra en overige

Verenigingen

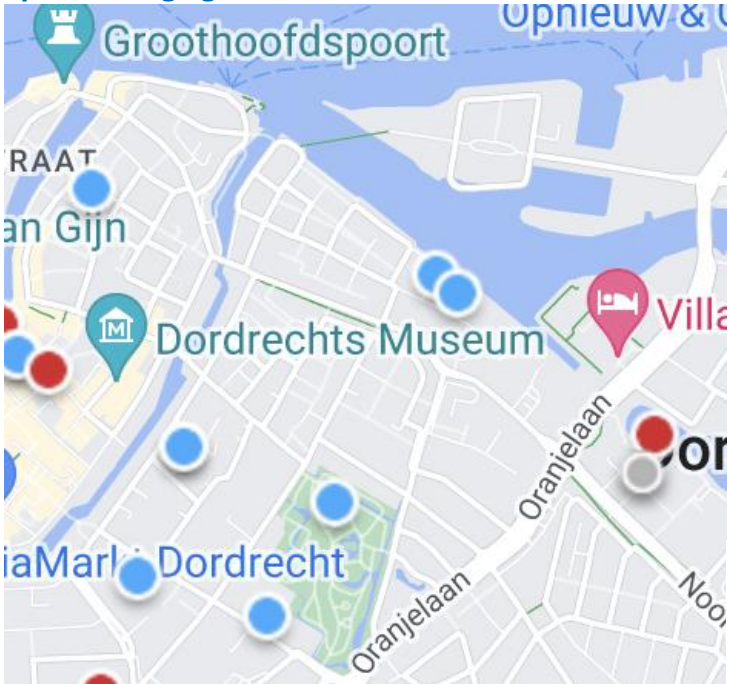

Horeca

- drankverstrekkers
- fastservice
- restaurants
- hotels

Sportverenigingen

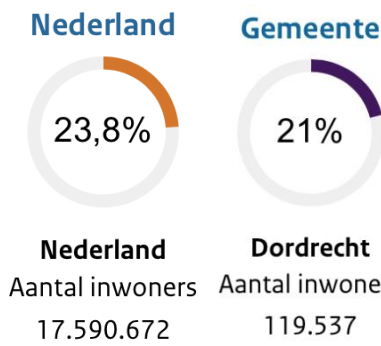
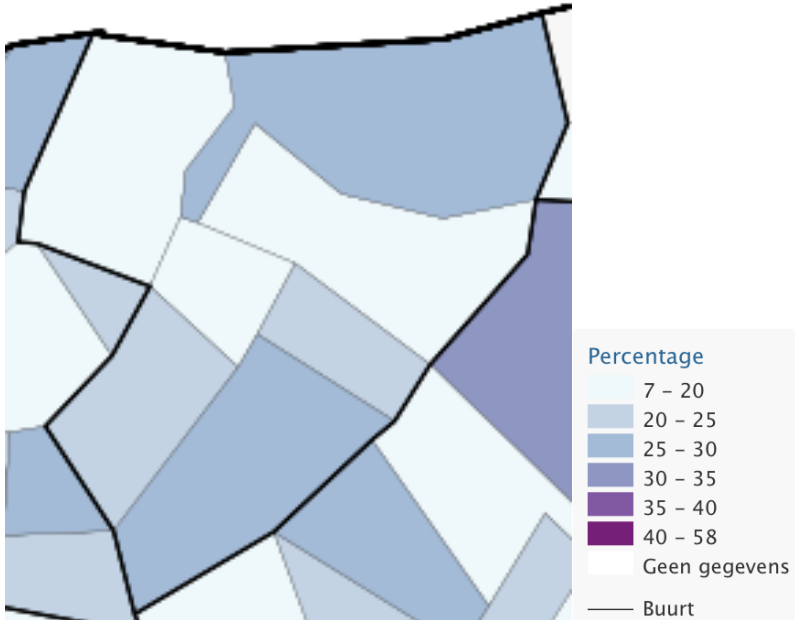
- Legenda bij locatiekaartje**
- huurbaar
 - openbaar
 - overig

Wat valt op?

- Dankzij een aantal initiatieven zijn er 3 plekken die als buurtcentrum dienen: de Eendracht, de Buurtkamer, Mini Praathuis (particulier initiatief).
- Verspreid over de wijk zijn er verschillende verenigingen te vinden.
- Er zijn een aantal horecagelegenheden te vinden, voornamelijk rondom de Noordendijk, o.a. het Energiehuis.

PARTICIPATIE

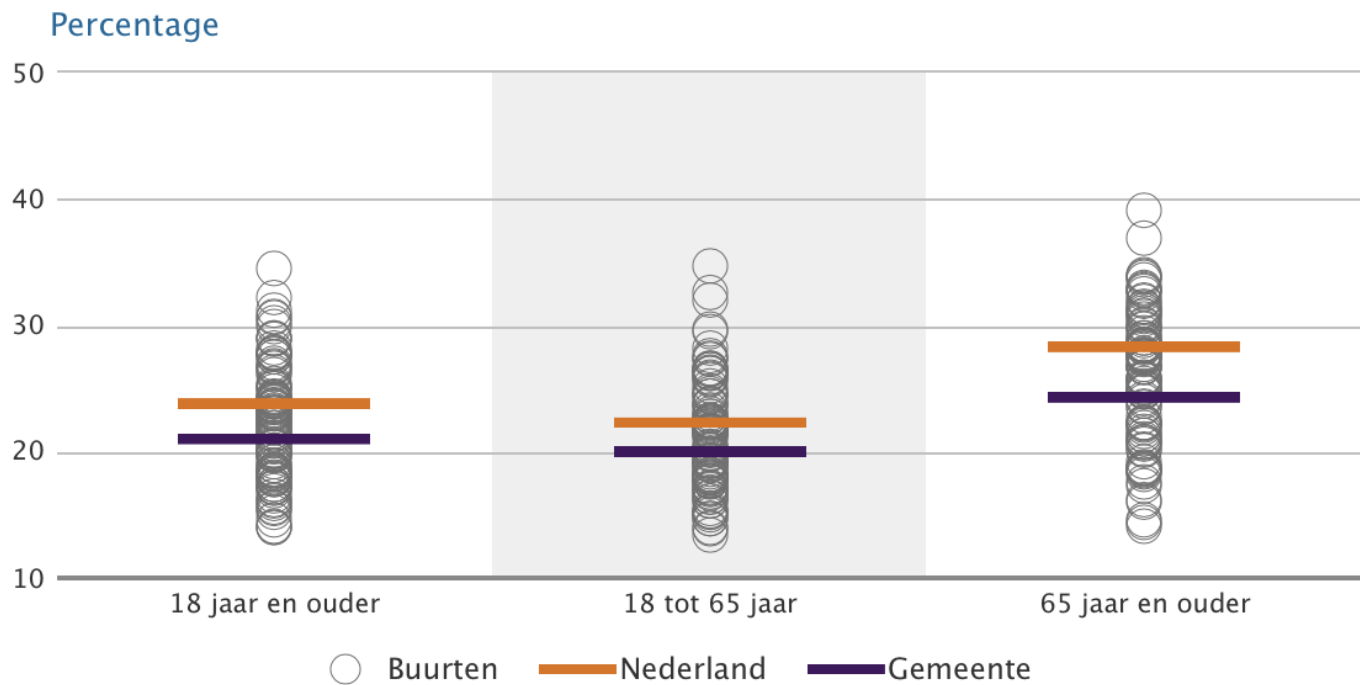
Vrijwilligerswerk

Wat valt op?

- Aandeel dat vrijwilligerswerk doet ligt voor de Noordflank met 30% boven het gemiddelde van Dordrecht (24%).
- Van in de inwoners van de Noordflank is 13% actief in de buurt (voor heel Dordrecht is dat gemiddeld 10%).
- 78% is lid van een vereniging (74% Dordrecht).
- Omgeving Matena'spad en Bleijenhoek blijven hierin achter.

Vrijwilligerswerk naar leeftijd in 2022

Wat valt op?

- Dordrecht scoort wat lager dan het Nederlands gemiddelde.
- Over het algemeen doen 65-plussers meer aan vrijwilligerswerk in Dordrecht.

CONCLUSIES

ALGEMEEN

De aantrekkelijkheid van een wijk wordt beïnvloed door drie belangrijke factoren: de aanwezigheid van groene en blauwe structuren, de kwaliteit van de leefomgeving en de sociale cohesie. Hoewel de Noordflank relatief goed scoort in vergelijking met Dordrecht, zijn er duidelijke verbeterpunten, vooral op het gebied van veiligheid en sociale samenhang. De beperkte groenvoorzieningen, zoals natuurvriendelijke oevers, en de concentratie van negatieve scores in bepaalde buurten, zoals Matena'spad, Lijnbaan en Bleijenhoek wijzen op een noodzaak voor gerichte acties om de leefomgeving te verbeteren. Om de aantrekkelijkheid van de Noordflank te versterken moet extra aandacht voor sociale initiatieven en infrastructuurverbeteringen.

VOORZIENINGEN / DINGEN TE DOEN

De Noordflank heeft sterke punten, zoals de nabijheid van voorzieningen en een goede spreiding van gezondheidszorg en kinderopvang, met relatief hoge scores ten opzichte van landelijke gemiddelden. Ondanks deze voordelen zijn er ook significante tekortkomingen, zoals het gebrek aan speelplekken en groenvoorzieningen, wat de leefkwaliteit negatief beïnvloedt. De beperkte mogelijkheden voor hondenuitlaat en de afwezigheid van binnensportfaciliteiten zijn verdere aandachtspunten. Om de aantrekkelijkheid van de Noordflank te verhogen, is het belangrijk om meer groen en blauw in de wijk te integreren, evenals het verbeteren van speel- en sportfaciliteiten voor bewoners.

WONEN / VERDICHTEN

In de wijk Noordflank is de diversiteit aan woningtypen en -grootten voldoende aanwezig. De verdeling koop- en huurwoningen is op orde. Maar het aandeel sociale huur is groot (45% tov 9%). Verder is er een klein aandeel grote appartementen (> 100 m²) te vinden. De meeste verdichtingspotentie in de wijk Noordflank is te vinden in 1) het optoppen, splitsen & verbouwen van panden, en 2) in & naast werkgebieden. Op enkele plekken is een herontwikkeling op structuurniveau mogelijk. Dit vraagt om samenwerking met corporaties en particulieren. Rondom het Van Neurenburgpad ligt een groter kansrijk gebied. De bandbreedte van de verdichtingspotentie is op dit moment nog lastig te duiden omdat in deze berekening afgeweken is van de CBS-wijkindeling.

ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

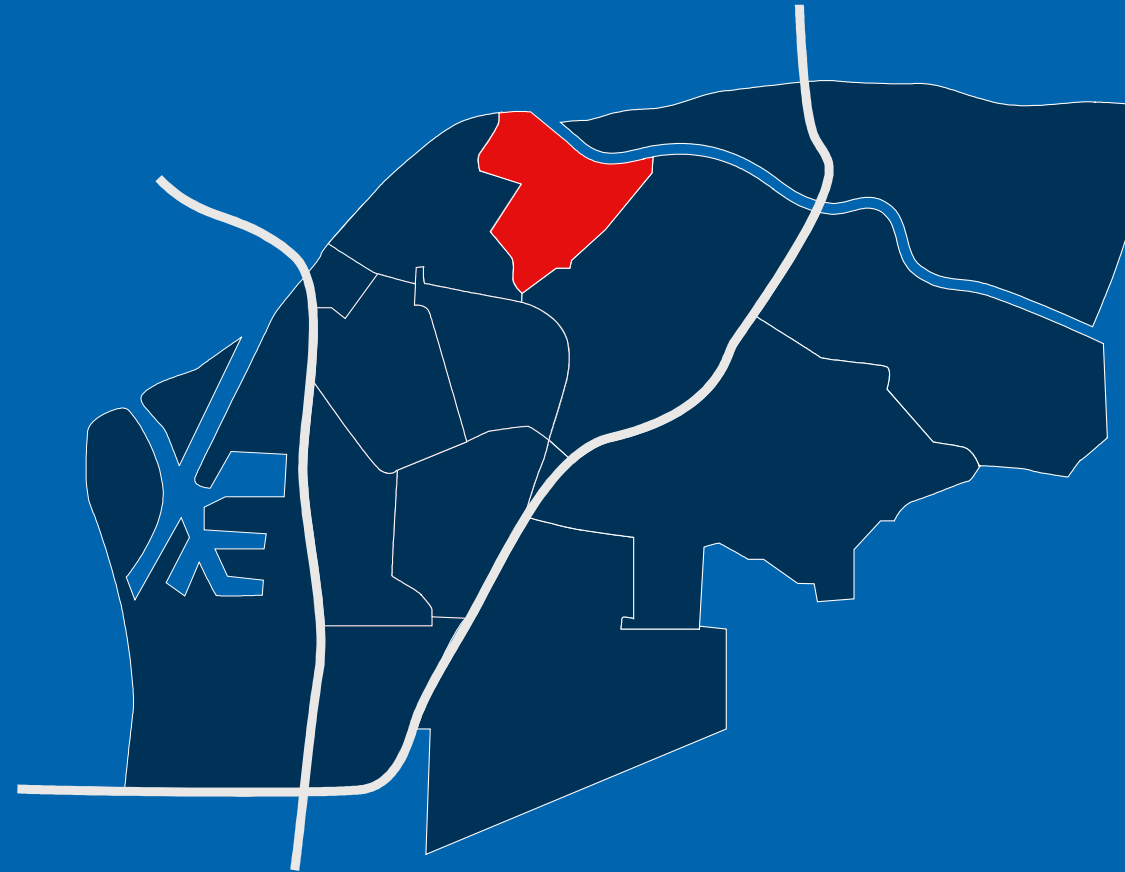
De Noordflank scoort gemiddeld op de woonwaardering, met een lichte stijging in tevredenheid in de afgelopen jaren. De WOZ-waarde ligt echter aanzienlijk hoger dan het Dordts gemiddelde, wat kan wijzen op een aantrekkelijker woningmarkt (Stadswerven?). Ondanks deze positieve ontwikkelingen, kampt de wijk met problemen op het gebied van sociale overlast en criminaliteit, die hoger zijn dan het gemiddelde van Dordrecht. De afname van meldingen van overlast, zoals verwarde personen en jeugdoverlast, biedt enige hoop, maar de aanwezigheid van kwetsbare doelgroepen vraagt om extra aandacht en ondersteuning in met name het Kasperspad e.o. en de Lijnbaan. In gesprekken met bewoners en professionals wordt dit beeld bevestigd en komt nadrukkelijk naar voren dat de leefbaarheid rondom opvang dak-thuislozen onder druk staat. Met name Kasperspad e.o. Ook in de cijfers van het aantal misdrijven springt de buurt Kasperspad e.o. negatief in beeld wat betreft het aspect misdrijven; high impact crime, geweldsmisdrijven, melding overlast en aantasting openbare orde. Verder komt ook de buurt Park Merwestein e.o. bij de verschillende misdrijven boven drijven.

Het gebrek aan groenstructuren en de hoge meldingen van afval en overlast benadrukken de noodzaak voor verbeteringen in de leefomgeving. Voor een duurzame ontwikkeling van de Noordflank is het cruciaal om zowel sociale als fysieke aspecten aan te pakken, met de focus op het creëren van een veiligere en groenere woonomgeving.

SOCIALE COHESIE

In de Noordflank is het aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk doet, actief is in de buurt of lid is van een vereniging hoger dan het Dordts gemiddelde. De omgeving rond het Matena'spad en Bleijenhoek blijft hierin achter. Dankzij verschillende initiatieven zijn er drie buurtcentra in de wijk: de Eendracht, de Buurtkamer en het Mini Praathuis. Ook zijn er diverse verenigingen en horecagelegenheden te vinden, vooral rondom de Noordendijk, waaronder het Energiehuis.

DOEL: BEREIKBARE STAD

WIJK: NOORDFLANK

HOOFDLIJN MOBILITEITSPLAN

In de wijk Noordflank (A-gebied) staat, net zoals toen deze wijk ontstond, de voetganger centraal. Naast wandelen, spelen de fiets en het openbaar vervoer ook een belangrijke rol. Aanvullend daarop kunnen kleine voertuigen met lage snelheid op daarvoor bestemde wegen naar de binnenstad rijden. Zo blijft het gebied toegankelijk, ook voor mensen die minder goed ter been zijn.

Voor fietsers zijn goede stallingsvoorzieningen belangrijk, zodat ze gemakkelijk en veilig hun (e-)fiets kunnen stallen tijdens hun bezoek.

Auto's en zero emissie stadslogistiek met bestemming in het gebied zijn in een deel van het gebied welkom, maar delen straten met fiets en voetgangers. Bewoners en bezoekers kunnen hun auto kwijt in speciaal voor deze doelgroepen bestemde parkeergarages, wat ruimte op straat op levert. Voor de binnenstad geldt dat de aantakking op het hoofdwegennet voor autoverkeer plaatsvindt vanaf de randen van het A-gebied, waar volgens dit mobiliteitsplan veel autoverkeer met bestemming binnenstad wordt opgevangen in zogenaamde mobiliteitshubs. Zo beschermen we de kwaliteit van de openbare ruimte van de historische binnenstad en voorkomen we doorgaand verkeer door het A-gebied.

Wat betreft parkeerbeleid hanteren we het strengst sturend beleid in het centrum. We werken aan de afbouw van tweede vergunningen en sterkere differentiatie in tarieven tussen parkeren in een garage en op straat en tussen parkeren in het hart van het centrum en de rand. De voorkeur van bewoners om goedkoop in een stadsrand hub of duurder in een garage te parkeren is verdeeld.

We werken aan een schuifoperatie om de parkeerder op de juiste plek te laten parkeren in de toekomst. Daarvoor vindt momenteel al uitbreiding en verplaatsing van parkeercapaciteit in diverse garages plaats, de bouw van een parkeergarage onder het Dordthuis en de nieuwe Spuihavengarage. Dit maakt het mogelijk om parkeren in het A-gebied goed te organiseren en tegelijk ruimte op straat vrij te spelen.

Wijkuitwerkingen volgen nog.

BEREIKBAARHEID BASISVOORZIENINGEN

(Huisarts, supermarkt, basisschool, kinderdagverblijf, groen / sport voorziening, ontmoetingsmogelijkheid) binnen 10 minuten fietsen/lopen

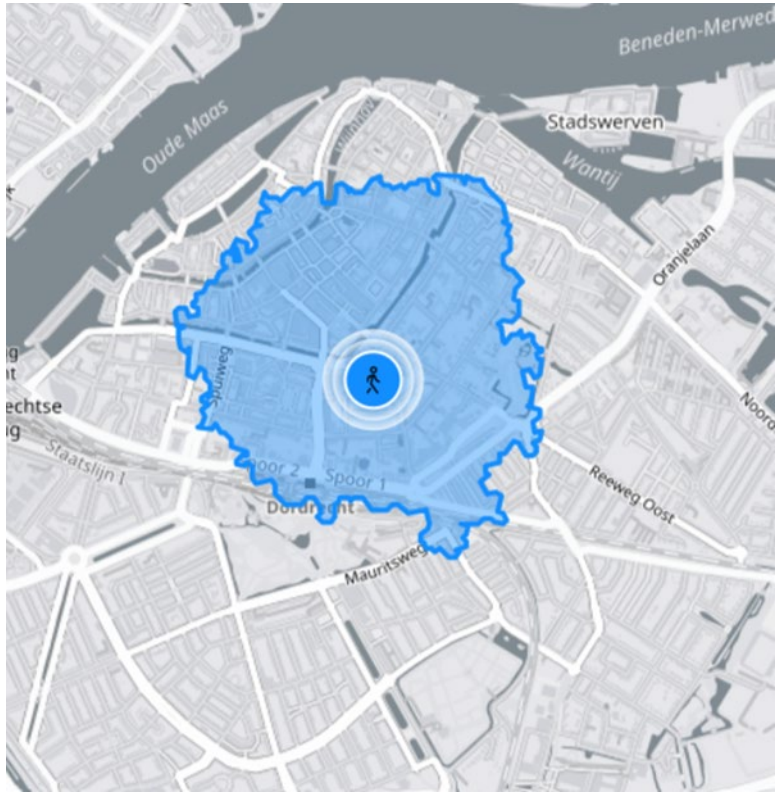
Wat valt op?

De basisvoorzieningen supermarkt en huisarts, apotheek zijn vanuit buurten Stadswerven, Lijnbaan en Merwestein Noord niet binnen 10 minuten lopen bereikbaar. Ook een basisschool is verder dan wenselijk gelegen vanuit de buurten Lijnbaan en Stadswerven. Bovendien scoort Stadswerven ook op het aspect nabijheid van bushalte slecht. Overigens zijn de voorzieningen wel binnen 5 minuten fietsen bereikbaar.

WINKELCENTRA

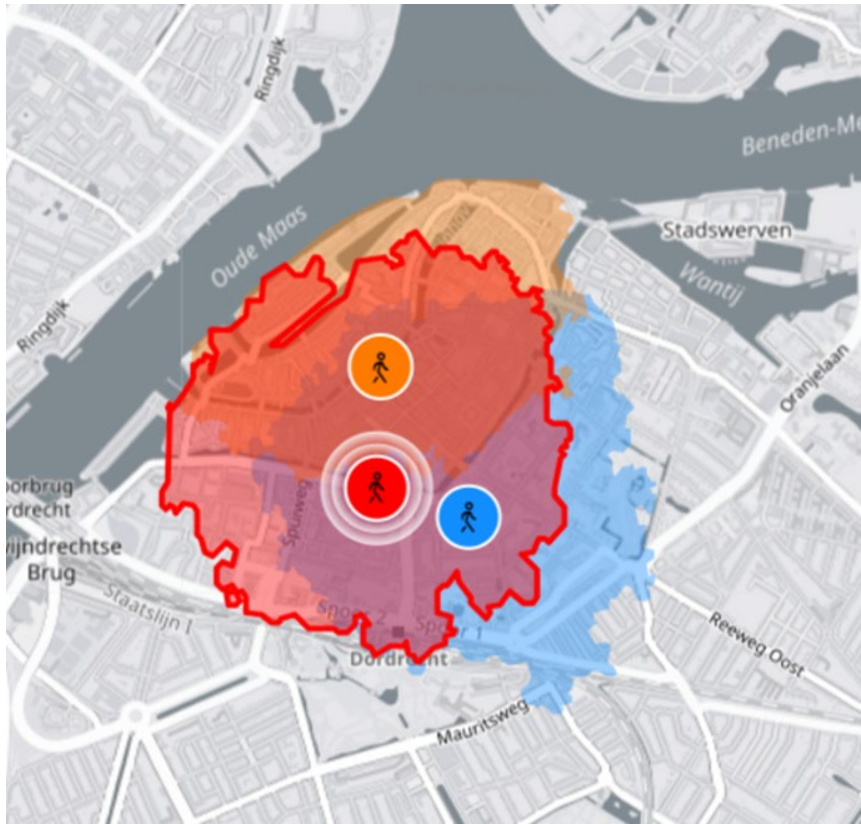
Winkelcentrum 10 minuten lopen

Supermarkt Blekersdijk

Winkelcentrum 10 minuten lopen

Winkelgebieden Achterom (binnenstad), Blekersdijk en Grote Markt (binnenstad)

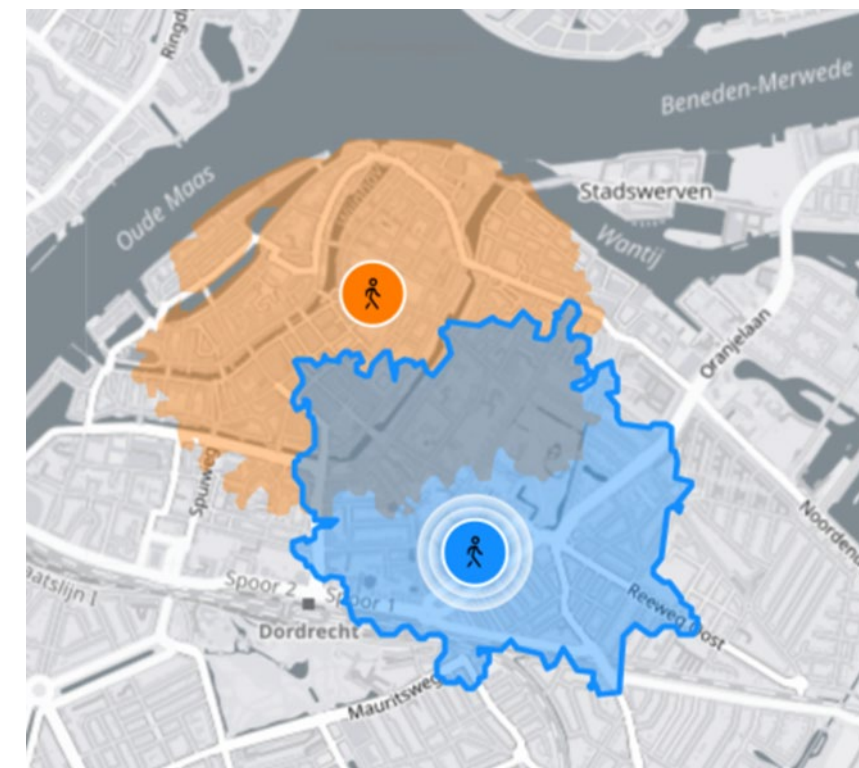

[illegible]

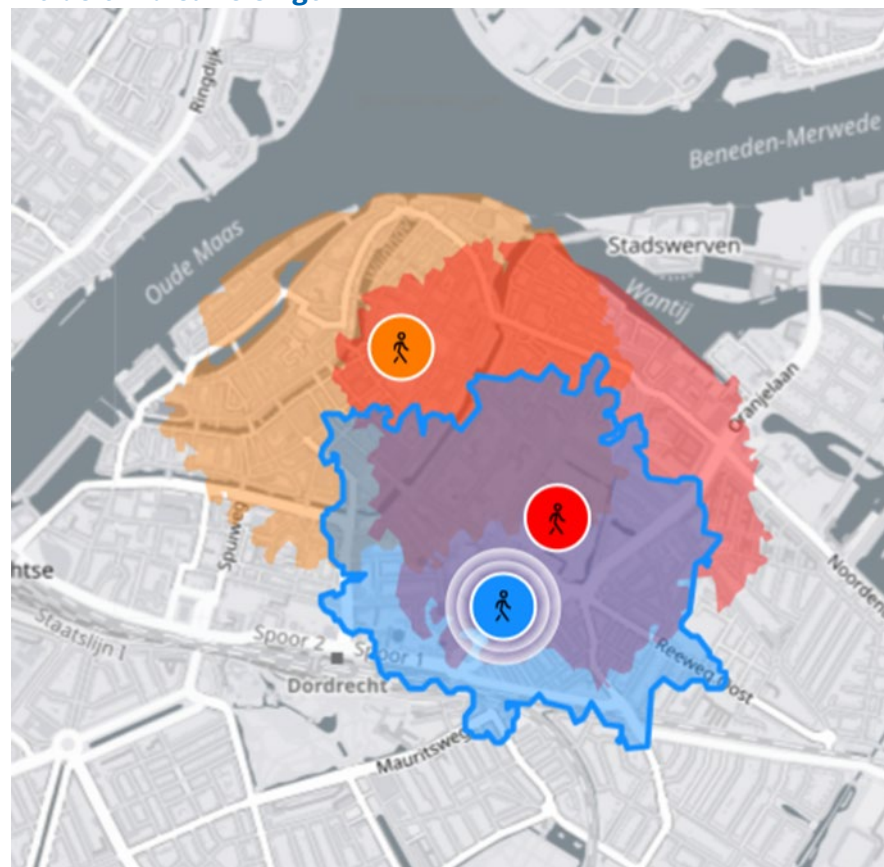
De buurten Stadswerven, Lijnbaan en Merwestein Noord zijn meer dan 10 minuten lopen gelegen van een winkelcentrum (supermarkt). Maar binnen 5 minuten fietsen is vanuit alle buurten van Noordflank een supermarkt te bereiken.

De buurt Stadswerven en een deel van de buurt Lijnbaan vallen buiten een straal van 500 meter van basisscholen.

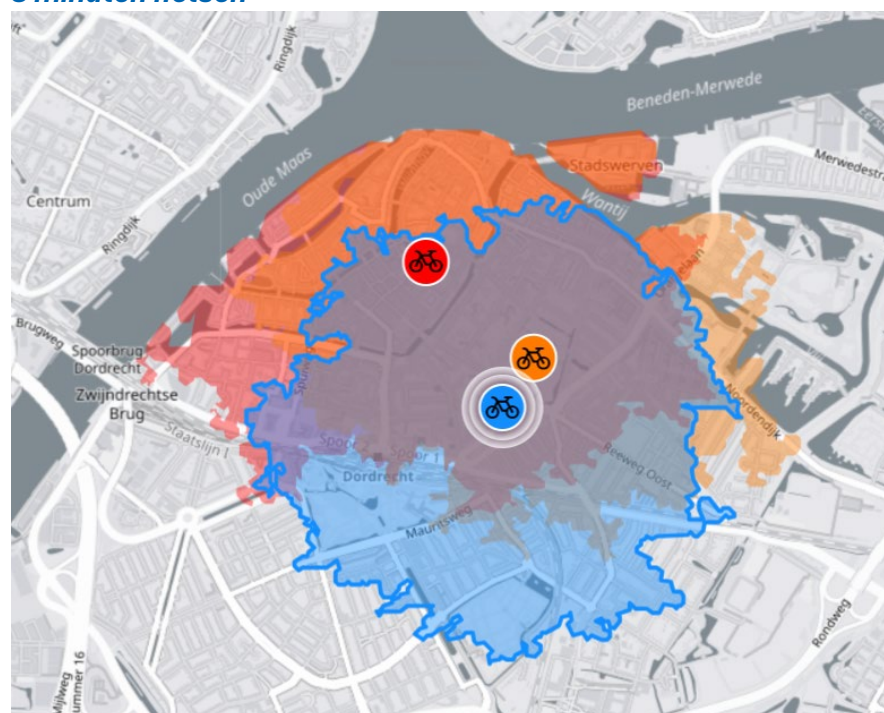
Steegoversloot en Vrieseppark/Oranjepark

Inclusief huisarts Singel

5 minuten fietsen

Wat valt op?

Als enkel wordt gekeken naar de huisartsen en apotheken binnen Noordflank dan zijn niet alle buurten binnen 10 minuten lopen gelegen van deze voorzieningen. De buurten Stadswerven, Merwestein noord en Lijnbaan e.o. vallen erbuiten. Als de huisarts aan de Singel (binnenstad) wordt meegerekend, dan scoort de buurt Stadswerven alleen nog slecht op dit aspect. Als we kijken naar dezelfde voorzieningen, maar dan met 5 minuten fietsen, dan scoren alle buurten positief.

AFSTAND TOT BUSHALTES

Locatie bushaltes met buffer van 350 meter

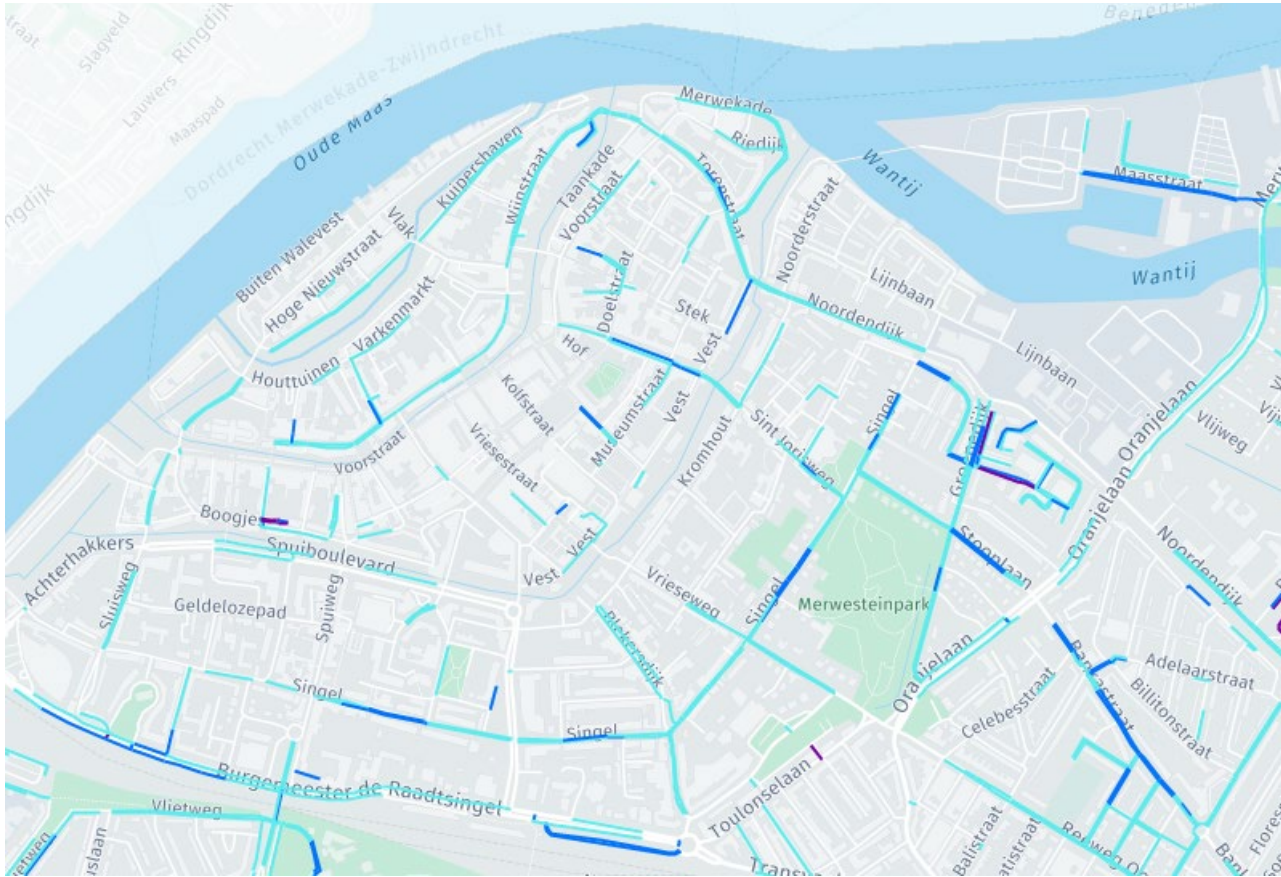
Wat valt op?

Op de buurt Stadswerven na zijn alle andere buurten binnen Noordflank gelegen binnen een straal van 350 meter van een bushalte.

VERKEERSVEILIGHEID

LOCATIES SNELHEIDSOVERTREDINGEN

Op onderstaande kaart zijn locaties te zien waar in de maand oktober in 2023 door meer dan 85% van de automobilisten te hard wordt gereden. Hierbij zijn de paars gekleurde lijnen het meest interessant, want daar wordt ‘standaard’ 10 km te hard gereden.

Wat valt op?

Binnen de wijk Noordflank vallen er geen straten met betrekking tot te hard rijden op.

AANTAL ONGEVALLEN (MET GEWONDEN EN DODEN)

Wat valt op?

- In 2023 totaal 737 ongevallen, waarvan 202 met letselschade en 4 ongevallen met dodelijke afloop slachtoffers.
- 38 daarvan vonden plaats in Noordflank, waarvan 15 met letselschade. Helaas was hierbij ook een dodelijk slachtoffer te betreuren.
 - In de buurt Park Merwestein vonden de meeste ongevallen plaats, inclusief het dodelijk ongeval. De Oranjelaan valt binnen deze buurt.
- In de Binnenstad vonden 63 ongevallen plaats (15 met letselschade).
- Meeste ongevallen in Reeland (70, waarvan 23 met gewonden waaronder 1 dodelijk slachtoffer).
- Op de Staart 35, waarvan 8 met gewonden.

LOCATIES ONGEVALLEN

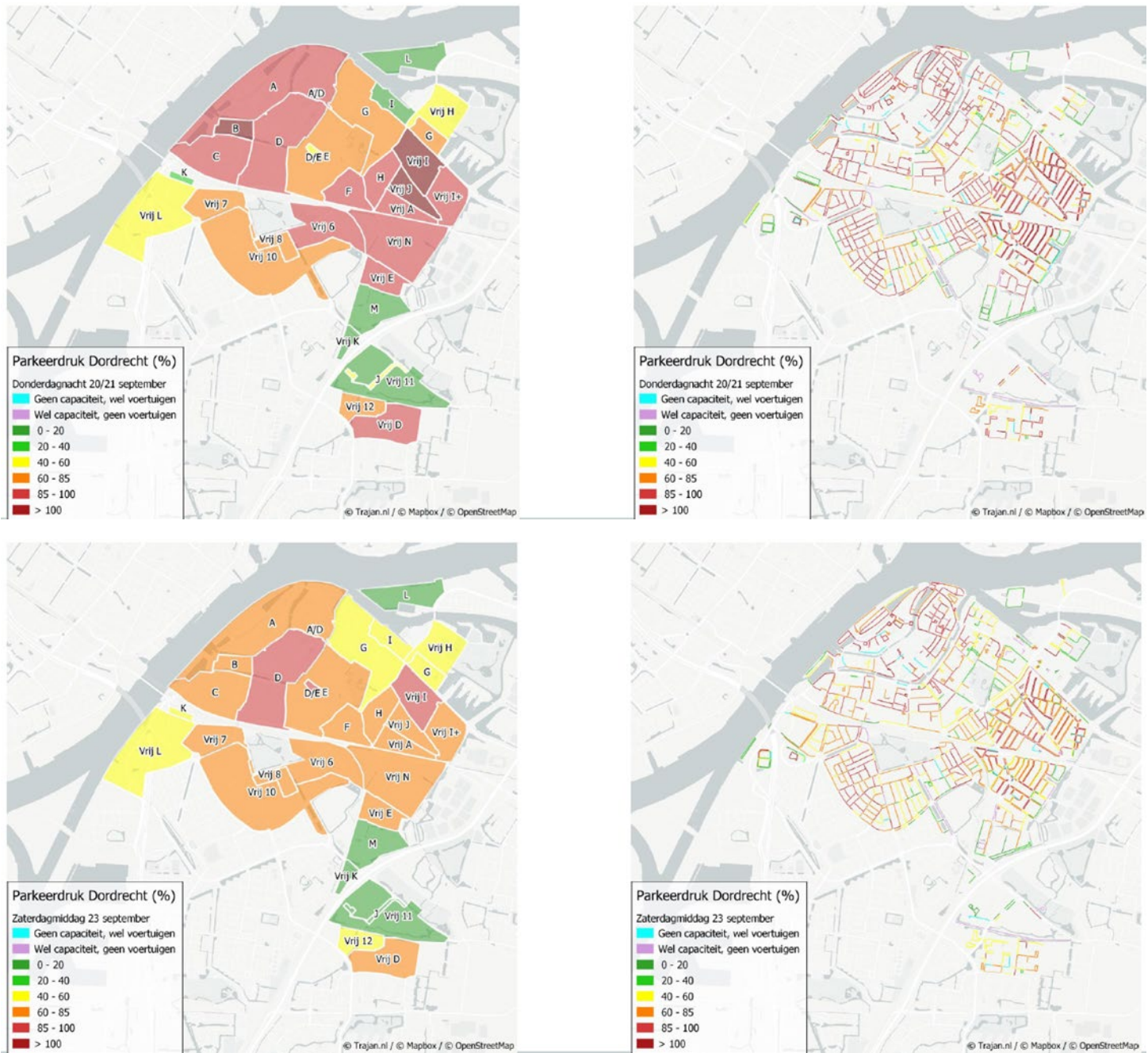

Wat valt op?

- Er hebben meerdere ongevallen plaatsgevonden op volledige lengte van de Vrieseweg
- Ook Oranjelaan steekt er negatief bovenuit
- Op kruising Bankastraat, Oranjelaan, Stooplaan 6 ongevallen waarvan 3 met een gewonde en 1 dodelijk ongeval
- Op basis van aanvullende informatie van de politie is de Noordendijk ook een locatie die extra aandacht verdient.

PARKEERDRUK

De kaartjes tonen de parkeerdruk in de wijken Binnenstad, Noordflank, Reeland, een deel van Krispijn, Dubbeldam en Sterrenburg op donderdagnacht 20/21 september 2023 en zaterdagmiddag 23 september 2023.

Wat valt op?

- De parkeerdruk in Noordflank is over het algemeen niet hoog te noemen.
- De parkeerdruk in de buurt Bleijenhoek springt hier wel negatiever uit op de volgende momenten: zaterdagavond en -nacht, donderdagavond en -nacht.
- In het beeld van september 2022 springt de buurt Stadswerven zeer negatief uit. Dit lijkt een jaar later opgelost te zijn.
- Ook al is op basis van de cijfers niet direct een hoge parkeerdruk zichtbaar, op basis van waarnemingen en meldingen is bekend dat er een overloop van parkeren van de binnenstad aanwezig is waardoor regelmatig wel een hoge parkeerdruk ervaren wordt. Daarom worden verschillende delen van deze wijk structureel gemonitord en zijn mogelijk maatregelen noodzakelijk.

KENSCHETS

AANTAL PERSONENAUTO'S PER HUISHOUDEN

Gebied	Gemiddeld aantal personenauto's per huishouden
Dordrecht	1,10
Gebied Centrum	0,78
Wijk 02 Noordflank	0,70
Bleijenhoek	0,60
Kasperspad en omgeving	0,70
Lijnbaan	0,80
Matena's Pad en omgeving	0,70
Merwestein-Noord	0,90
Park Merwestein en omgeving	1,00
Stadswerven	1,00

Wat valt op?

- Gemiddeld hebben huishoudens in Noordflank 0,7 auto. Het gemiddelde in Dordrecht is 1,1
- In de buurten Park Merwestein en Stadswerven is dit 1,0
- In de buurt Bleijenhoek is dit aantal iets lager dan het gemiddelde, namelijk 0,6
- In de wijk Binnenstad hebben huishoudens gemiddeld 0,6 auto's, in Reeland en op de Staart 0,9

AANTAL PERSONENAUTO’S PER KM²

Gebied	Aantal personenauto's per km2
Dordrecht	777
Gebied Centrum	2.276
Wijk 02 Noordflank	2.935
Bleijenhoek	4.857
Kasperspad en omgeving	3.155
Lijnbaan	2.664
Matena's Pad en omgeving	3.811
Merwestein-Noord	3.167
Park Merwestein en omgeving	1.537
Stadswerven	2.448

Wat valt op?

Als we het aantal auto’s afzetten tegen de ruimte die er is, dan zien we dat er in Noordflank 2935 personenauto’s per km2 aanwezig zijn. In de buurt Bleijenhoek is de dichtheid het grootst met 4857 auto’s per km2. Ter vergelijking, gemiddeld in Dordrecht zijn er 777 auto’s per km2, in de Binnenstad 3634, Reeland 1720 en op de Staart 813.

BESCHIKBARE DEELVOERTUIGEN

Gebied	Aantal
Dordrecht	208
Gebied Centrum	98
Wijk Binnenstad	30
Wijk Noordflank	25
Wijk Reeland	21
Wijk Staart	22

Wat valt op?

In de maand september 2023 waren er gemiddeld per dag 98 deelfietsen beschikbaar in gebied Centrum. Dordrecht breed waren er in totaal 208 deelfietsen beschikbaar. Dus bijna de helft van de beschikbare deelvoertuigen waren te vinden in de gebied Centrum. Ongeveer een kwart stond in Noordflank. In de Binnenstad was dit aantal 30, in Reeland 21 en op de Staart 22.

FIETSGEBRUIK

	elke dag	5-6 dagen
wijk		
Binnenstad + Noordflank	20	31
Oud-Krispijn + Nieuw-Krispijn	23	21
Reeland	17	35
Wielwijk + Crabbehof/Zuidhoven	18	19
Sterrenburg	11	33
Dubbeldam	18	32
Stadspolders	19	31
stadsdeel		
Centrum	19	32
West	21	20
Oost	15	32
totaal	18	29

Data is alleen beschikbaar op wijkniveau (en soms wijken bij elkaar).

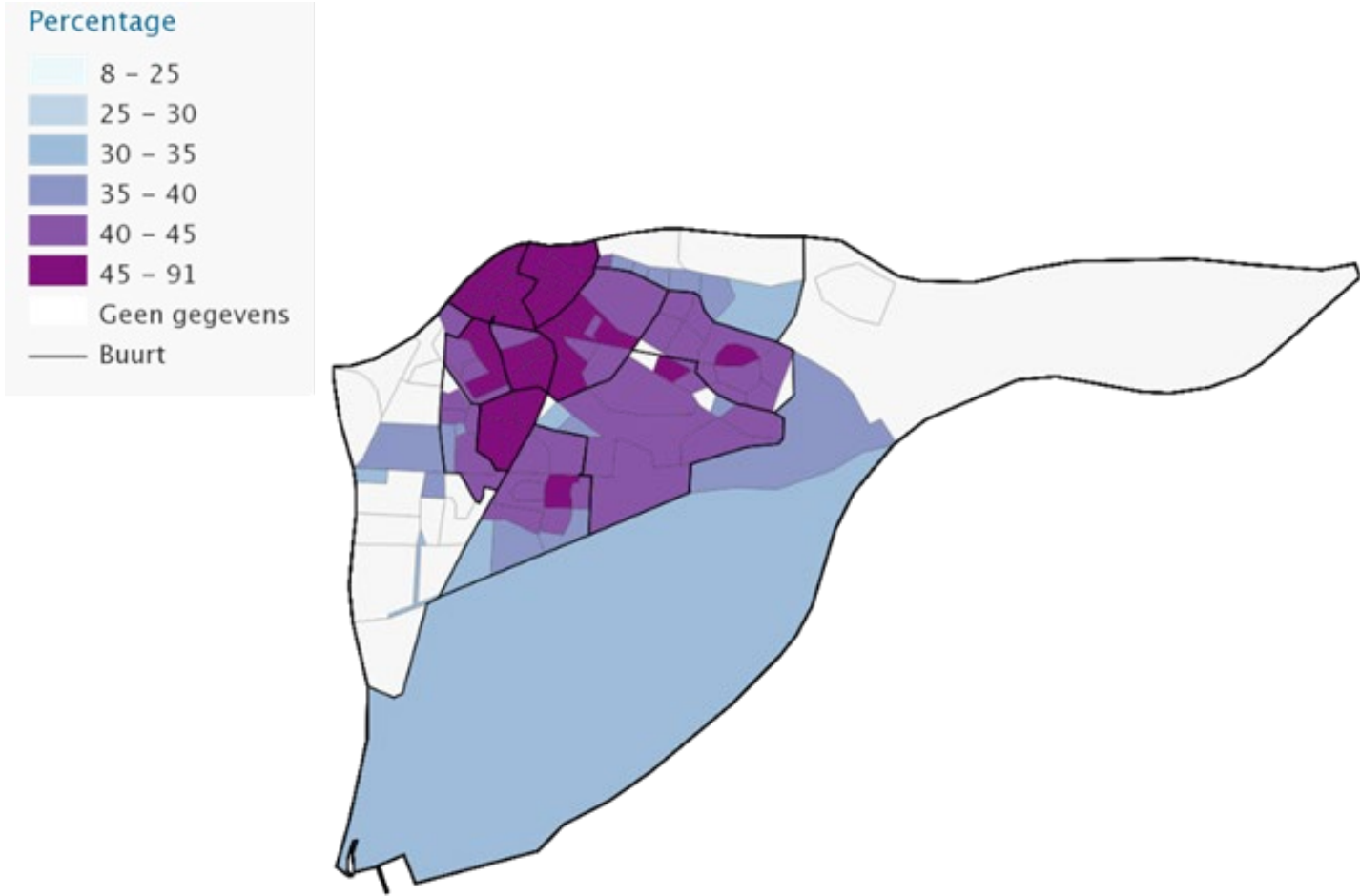
Wat valt op?

In de Binnenstad en Noordflank gebruikt 20% elke dag de fiets. 31% pakt 5 tot 6 dagen in de week de fiets. Ter vergelijking in heel gebied Centrum gebruikt 19% dagelijks de fiets en 32% 5 tot 6 dagen per week. Dus Noordflank scoort heel gemiddeld binnen gebied Centrum.

LOPEND OF FIETSEND NAAR SCHOOL/WERK

De kaart presenteert het percentage personen tussen de 18 en 65 jaar dat minimaal een deel van het traject naar werk of school, lopend en/of op de fiets aflegt.

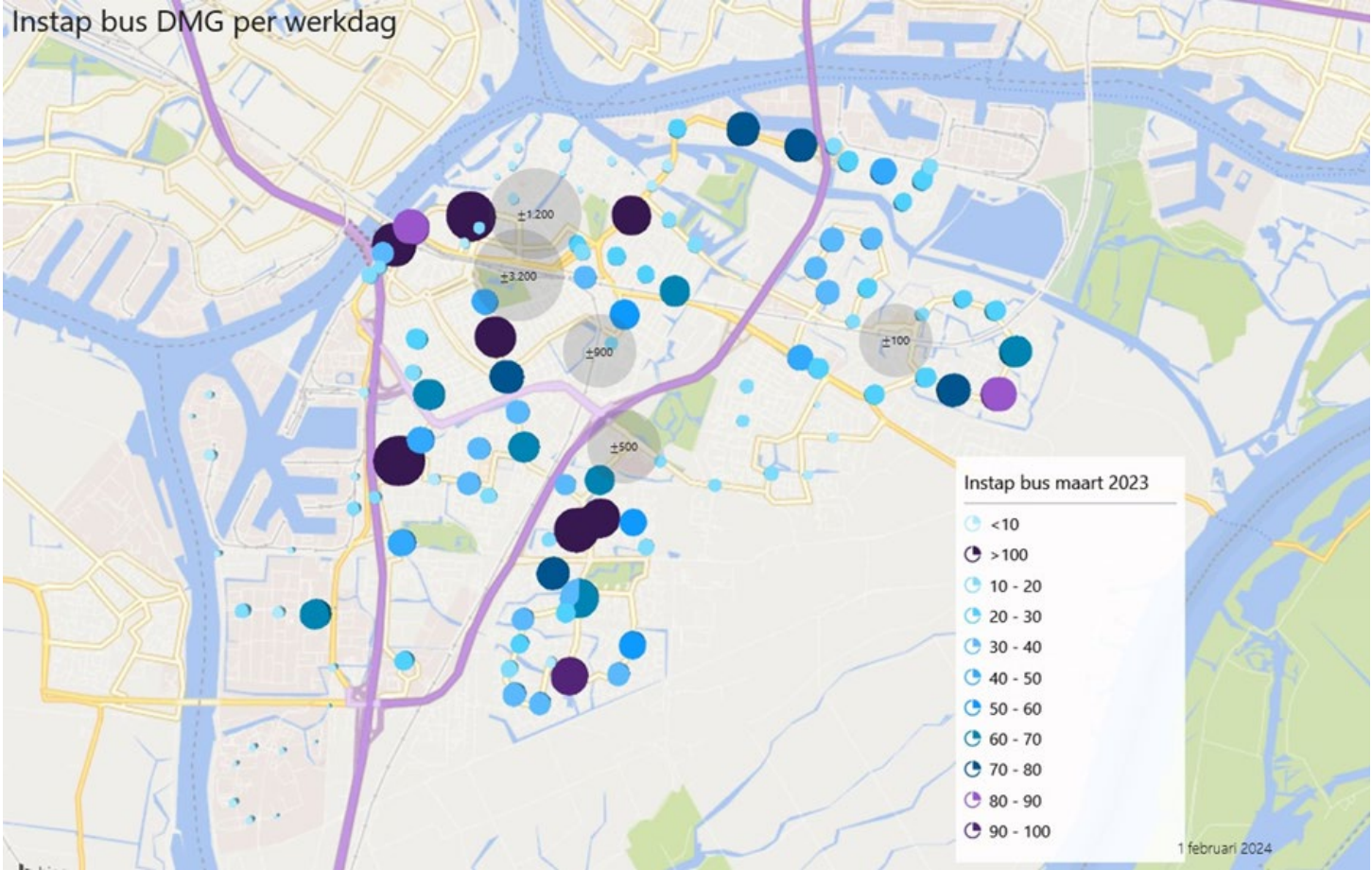
18 tot 65 jaar, per buurt, 2022

Wat valt op?

In Noordflank is het percentage iets hoger dan gemiddeld in Dordrecht, namelijk 48,1% ten opzichte van 44,5%. In de buurt Park Merwestein e.o., is dit percentage nog een stukje hoger 53,7% en in Stadswerven en Lijnbaan lager 45,7%

OPENBAAR VERVOER (INSTAPPERS PER HALTE / HALTES MET MEESTE INSTAPPERS)

Wat valt op?

Binnen de wijk Noordflank wordt met name veel gebruik gemaakt van de bushalte aan de Oranjelaan, meer dan 100 instappers per dag. Daarnaast zullen inwoners van Noordflank ook veelvuldig gebruik maken van haltes in de Binnenstad. Met name het busstation en de bushalte aan de Spuiboulevard bij het winkelgebied.

DOELGROEPENVERVOER

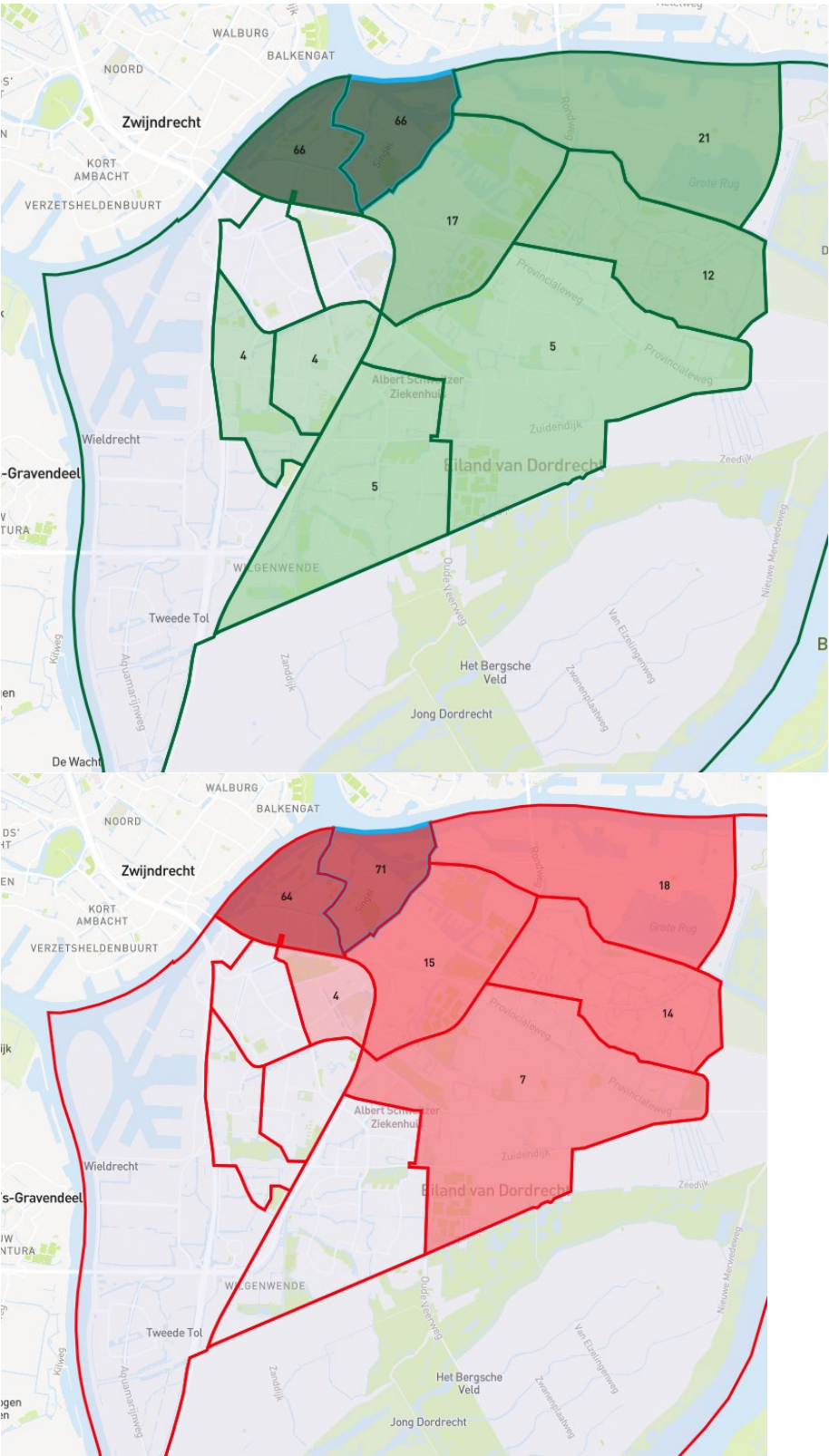
Wijk	WMO-vervoer		Dagbesteding en Drechtwerk	
	Gebruikers	Ritten	Gebruikers	Ritten
Dordrecht	1392	9245	207	4134
Binnenstad	78	664	8	150
Noordflank	58	286	10	200
Reeland	64	475	8	204
Staart	99	646	11	210

Wat valt op?

Ongeveer 4,2% van het Dordt totaal aantal gebruikers van deeltaxi (1392) was in maart 2023 woonachtig in Noordflank (58). Zij maakten samen 286 ritten die maand (3,1% van totaal aantal ritten). Ter vergelijking; in Reeland waren er 64 gebruikers en in Sterrenburg 331.

Wat betreft vervoer in het kader van Drechtwerk en naar dagbesteding werden in de maand maart 2023 4,8% van het totaal aan Dordtse ritten (200 van totaal 4134) gemaakt door deelnemers (10) uit de wijk Noordflank. Op de Staart waren er 11 gebruikers en in Sterrenburg 48.

RITTEN DEELVOERTUIGEN NAAR BESTEMMING EN HERKOMST

Wat valt op?
Ongeveer 393 ritten in de maand september 2023 met deelvoertuigen met herkomst of bestemming Noordflank. Ongeveer een derde daarvan verplaatste zich binnen deze wijk. Overige populaire herkomst en bestemmingslocaties gezien vanuit Noordflank was met name de wijk Binnenstad, gevolgd door Reeland en de Staart.

AANTAL VERHURINGEN DEELVOERTUIGEN

Gemiddeld aantal verhuringen per dag in september 2023

Gebied	Aantal
Dordrecht	63
Binnenstad	19
Noordflank	7
Reeland	7
Staart	5

Bron: Dashboard Deelmobiliteit (CROW Fietsberaad) – inlog nodig

Wat valt op?
Het aantal verhuringen per dag van deelvoertuigen in Noordflank springt er niet bovenuit en is ook niet laag te noemen.

CONCLUSIE

ALGEMEEN

De basisvoorzieningen supermarkt en huisarts, apotheek zijn vanuit buurten Stadswerven, Lijnbaan en Merwestein Noord niet binnen 10 minuten lopen bereikbaar. Ook een basisschool is verder dan wenselijk gelegen vanuit de buurten Lijnbaan en Stadswerven. Bovendien scoort Stadswerven ook op het aspect nabijheid van bushalte slecht. Overigens zijn de voorzieningen wel binnen 5 minuten fietsen bereikbaar.

Aandachtspunten: bereikbaarheid voorzieningen vanuit Stadswerven en Lijnbaan

VERKEERSVEILIGHEID

Wat betreft verkeersveiligheid behoeven de volgende straten extra aandacht: Vrieseweg en Oranjelaan. De kruising Bankastraat, Oranjelaan en Stooplaan is ook belangrijk om in de gaten te houden gezien het aantal ongevallen (inclusief dodelijk ongeval).

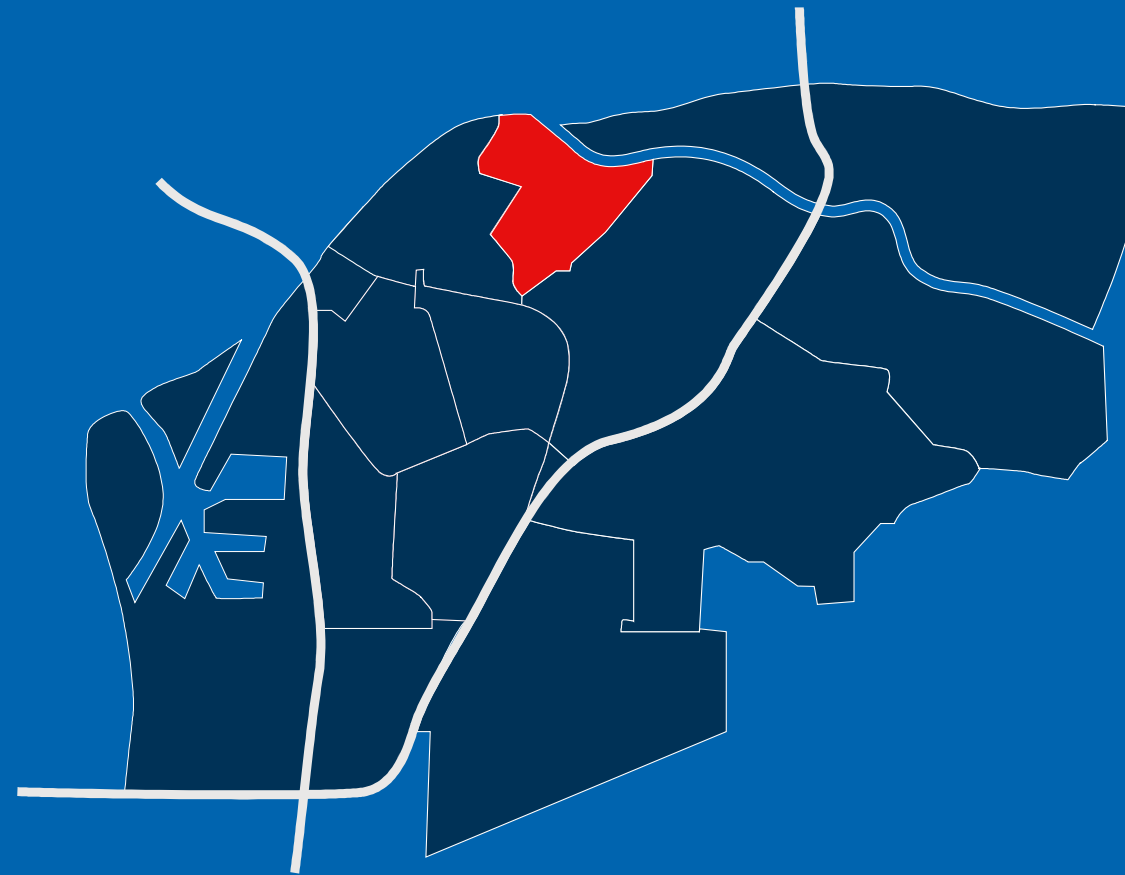
KENSCHETS

Het gebruik van de fiets en openbaar vervoer in Noordflank is hoog te noemen. Daarentegen is he bezit van de auto en gebruik van doelgroepenvervoer laag te noemen. Het gebruik en aanbod van deelmobiliteit in Noordflank is gemiddeld.

Stadswerven en Merwestein Noord laten net een iets ander beeld zijn wat betreft autobezit. Hierbij speelt ook mee dat de bereikbaarheid per OV en in mindere mate de fiets lager is in Stadswerven.

Verder valt de parkeerdruk in de buurt Bleijenhoek op, deze is vergeleken met de andere buurten in Noordflank aan de hoge kant.

DOEL: GEZONDE STAD

WIJK: NOORDFLANK

GELUIDSOVERLAST

Wat valt op?

Deze kaart laat de geluidskwaliteit per geluidsgevoelig pand en het daar aan gekoppelde woon- en leefklimaat zien. Op de volgende pagina zijn hoog belaste geluidgevoelige panden inzichtelijk gemaakt.

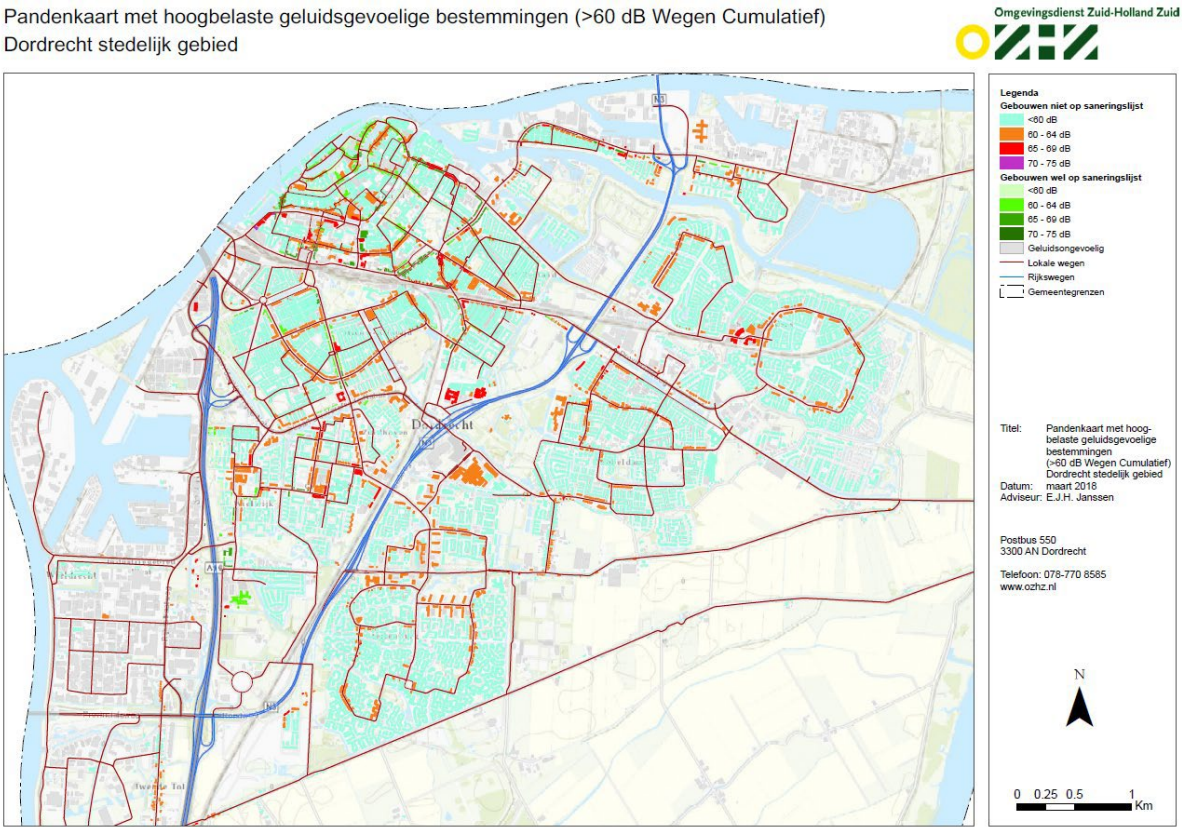
De geluidgevoelige panden liggen overwegend langs het hoofdwegenet van de gemeente; de doorstroomwegen en wijkverbindingswegen. In Noordflank gaat het om woningen en andere gebouwen langs de volgende wegen: Steegoversloot, Sint Jorisstraat, Noordendijk, Torenstraat, Singel, Toulonselaan/Oranjelaan.

Achtergrond

De plandremmel (een soort grenswaarde) is gelegd op 65 dB. Boven deze waarde stelt de gemeente zichzelf tot doel maatregelen te nemen om de geluidbelasting te verlagen. Vanuit gezondheidsoverwegingen wordt algemeen geacht dat beneden de 65 dB er nog geen gezondheidsschade optreedt. Een langdurige blootstelling aan geluid van wegverkeer via lichamelijke stressreacties kan leiden tot een verhoogde kans op hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten en de klachten verergeren bij mensen die al lijden aan een hart- en vaataandoening. Dit kan optreden vanaf 65–70 dB. Dat wil overigens niet zeggen dat er beneden de 65dB geen geluidhinder kan worden ervaren.

Noordflank

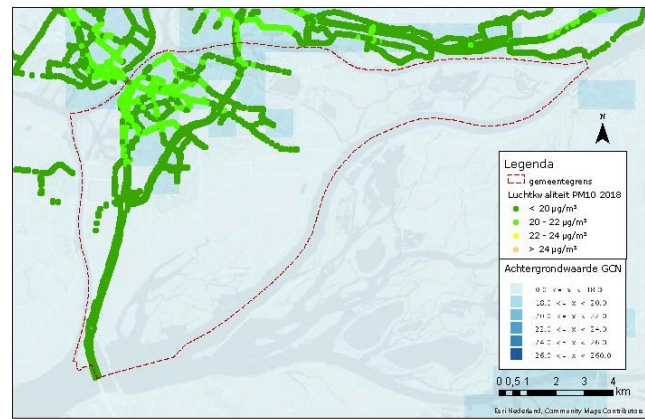
Pandenkaart met hoogbelaste geluidsgevoelige bestemmingen (>60 dB Wegen Cumulatief)
Dordrecht stedelijk gebied

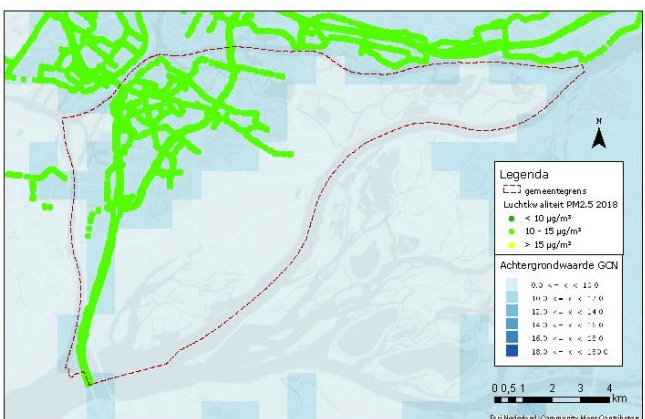
Bron: Actieplan Geluid 2019 – 2023 gemeente Dordrecht

LUCHTKWALITEIT

Luchtkwaliteit - Fijnstof huidig

Luchtkwaliteit - Ultrafijnstof huidig

Wat valt op?

Deze kaarten laten de huidige situatie van emissies van (ultra)fijnstof zien. De concentratie fijnstof rondom de hoofdinfrastructuur bevindt zich in heel Dordrecht rond de oude WHO-adviesnormen (PM10 >20 en PM2,5 >10).

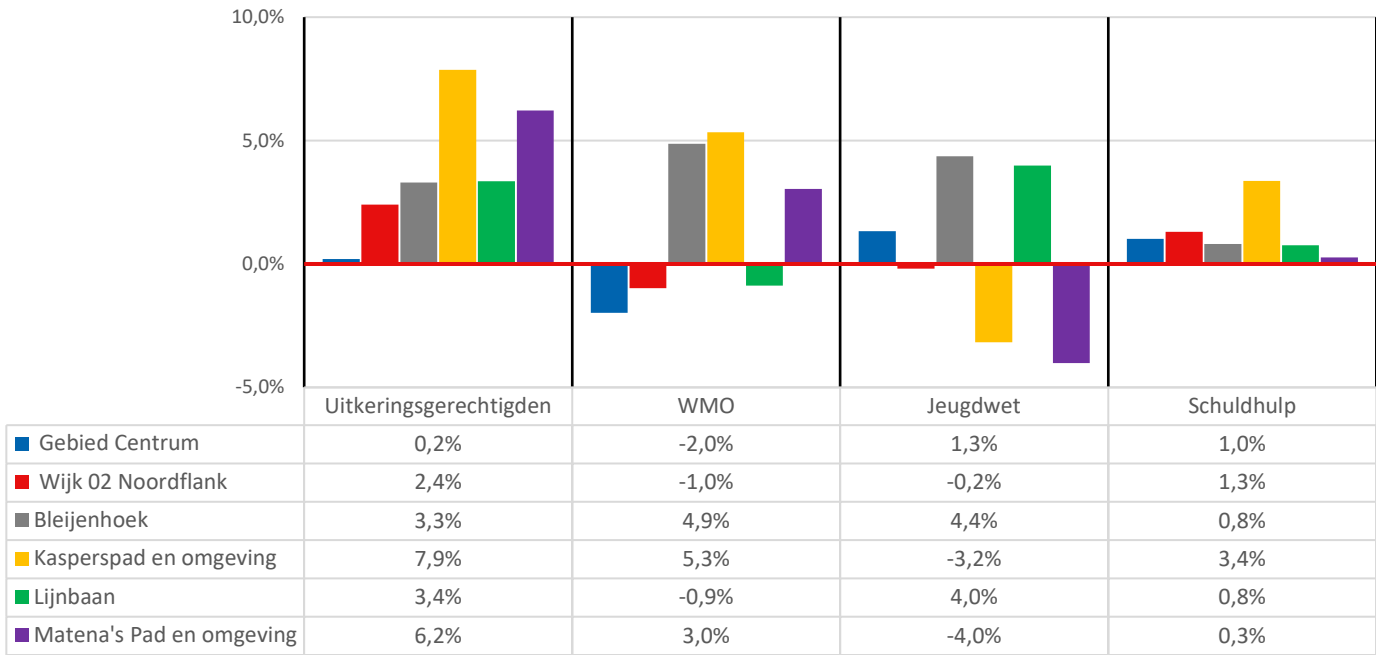
Achtergrond

De belangrijkste bronnen van fijnstof zijn natuurlijke bronnen (opwaaiend bodemstof), fijnstof dat afkomstig is uit het buitenland, het verkeer en de landbouw. Dordrecht streeft, mede door ondertekening van het Schone Lucht Akkoord naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit gericht op het behalen van de WHO-advieswaarden voor schone lucht. In 2021 heeft het WHO nieuwe waarden vastgesteld: voor PM10 lager dan 15 en voor PM2,5 lager dan 5. Door deze aanscherping moeten we stadsbreed harder aan de slag om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit zijn in Dordrecht met name maatregelen op het gebied van automobilititeit en de scheepvaart.

GEZONDHEID INWONERS – MENTAAL EN FYSIEK

UITKERINGSGERECHTIGDEN, WMO, JEUGDWET EN SCHULDHULP

Deze dataset laat de variatie of concentratie van uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet, en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening binnen verschillende gebieden zien. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddeld (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

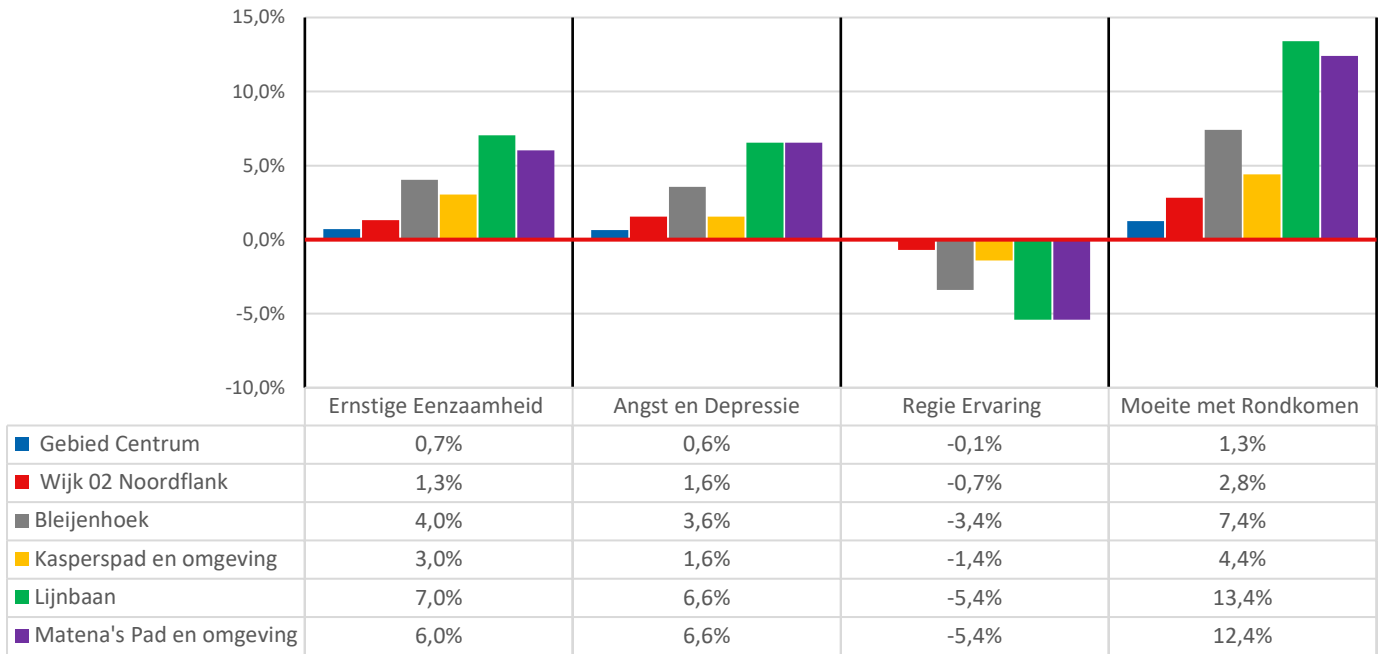

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde op het percentage uitkeringsgerechtigden. Het aandeel WMO-gebruikers ligt in het gebied lager dan het gemiddelde van Dordt. Het aandeel jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening liggen hoger dan het stedelijk gemiddelde.
- In de wijk Noordflank ligt het percentage uitkeringsgerechtigden hoger, evenals het percentage inwoners dat gebruik maakt van schuldhulpverlening. Het aandeel WMO-gebruikers en jeugdhulpvragers ligt lager.
- Op buurtniveau springt de buurt Kasperspad e.o. er het meest negatief uit met hoge percentages in de categorieën uitkeringsgerechtigden, WMO en schuldhulpverlening. Deze scores liggen ver boven het Dordts gemiddelde. In de buurt wordt overigens weinig gebruik gemaakt van jeugdhulp.
- De buurten Bleijenhoek, Lijnbaan en Matena’s Pad e.o. kennen een hoog percentage uitkeringsgerechtigden en een ietwat verhoogd percentage inwoners in de schuldhulpverlening. Bleijenhoek en Matena’s Pad e.o. hebben ook een hoge concentratie WMO-gebruikers, in de Lijnbaan ligt dit lager dan het stedelijk gemiddelde.
- Bleijenhoek en Lijnbaan hebben meer jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet, terwijl dat in Matena’s Pad juist weer lager ligt dan het stedelijk gemiddelde.

ERNSTIGE EENZAAMHEID, ANGST EN DEPRESSIE, REGIE ERVARING, EN MOEITE MET RONDKOMEN

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van ernstige eenzaamheid, angst en depressie, de ervaren controle van inwoners over het eigen leven (regie ervaring) en het percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

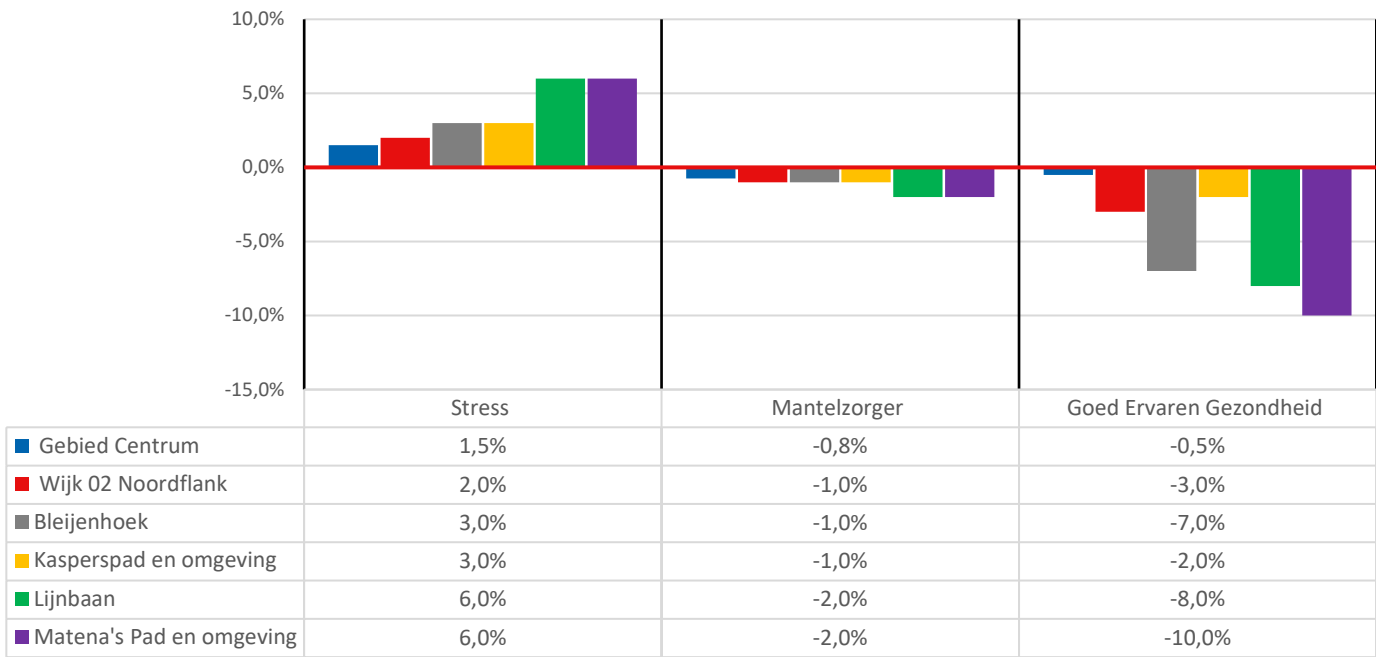

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort op ernstige eenzaamheid, angst en depressie en moeite met rondkomen minder goed dan het Dordts gemiddelde. Binnen gebied Centrum scoort de wijk Noordflank minder goed dan het gebiedsgemiddelde.
- Op buurtniveau zien we dat de buurten Lijnbaan en Matena’s Pad e.o. nagenoeg gelijk scoren. Deze buurten vallen op vanwege een hoge mate van eenzaamheid, angst en depressie, gebrek aan regie over het eigen leven, en financiële moeilijkheden.
- De buurten Bleijenhoek en Kasperspad e.o. laten hetzelfde patroon zien, hoewel minder extreem.

STRESS, MANTELZORGERS, GOED ERVAREN GEZONDHEID

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van stress, het percentage mantelzorgers, en hoe bewoners hun gezondheid ervaren. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

Wat valt op?

- Gebied Centrum heeft een lichte positieve afwijking op stress, en lichte negatieve afwijkingen op het percentage mantelzorgers en bewoners die hun gezondheid als goed ervaren. Binnen gebied Centrum scoort de wijk Noordflank minder goed dan het gebiedsgemiddelde.
- Op buurtniveau zien we wederom dat de buurten Lijnbaan en Matena's Pad e.o. nagenoeg gelijk scoren. Deze buurten hebben het hoogste niveau van stress, met een sterke positieve afwijking van 6%. Ook scoren deze buurten laag op goed ervaren gezondheid, met respectievelijk -8% en zelfs -10%.
- De buurten Blijenhoek en Kasperspad e.o. laten hetzelfde patroon zien, hoewel minder extreem. Wel valt de lage score op goed ervaren gezondheid op in Bleijenhoek (-7%).
- Deze vier buurten hebben minder mantelzorgers dan gemiddeld in Dordrecht.

KINDEREN IN HUISHOUDENS MET GGZ

Deze dataset verwijst naar het aantal kinderen per wijk dat woont in huishoudens waar ten minste één gezinslid gebruikmaakt van geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Dit kan betekenen dat één of beide ouders, of eventueel andere gezinsleden, worden behandeld voor psychische aandoeningen of problemen.

Gebied	Percentage
Dordrecht	9%
Binnenstad	9%
Noordflank	11%
Het Reeland	10%
Staart	12%
Bleijenhoek	12%
Lijnbaan	15%
Matena's Pad en omgeving	16%
Kasperspad en omgeving	12%

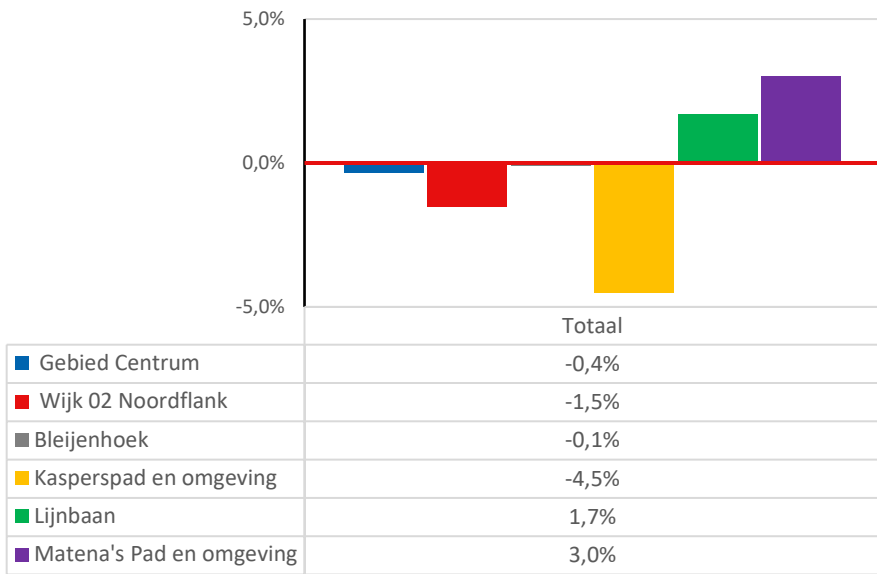
Bron: <https://zichtopwijken.nl/>

Wat valt op?

- Het percentage kinderen in GGZ-gezinnen is in Dordrecht 9%. Dit percentage geeft aan dat bijna één op de tien kinderen in de stad opgroeit in een gezin waar geestelijke gezondheidszorg een rol speelt. In de wijk Noordflank ligt dit percentage zelfs op 11%.
- De buurten Lijnbaan (15%) en Matena's Pad e.o. (16%) hebben de hoogste percentages van kinderen die in een GGZ-gezin wonen. Dit zijn aanzienlijke afwijkingen van het Dordtse gemiddelde.
- Ook Bleijenhoek en Kasperspad e.o. hebben relatief hoge percentages van 12%.

KINDEREN MET JEUGDZORG

Deze data geven inzicht in het percentage personen tot 23 jaar dat op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt heeft van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering. De cijfers laten zien hoe deze factor varieert in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

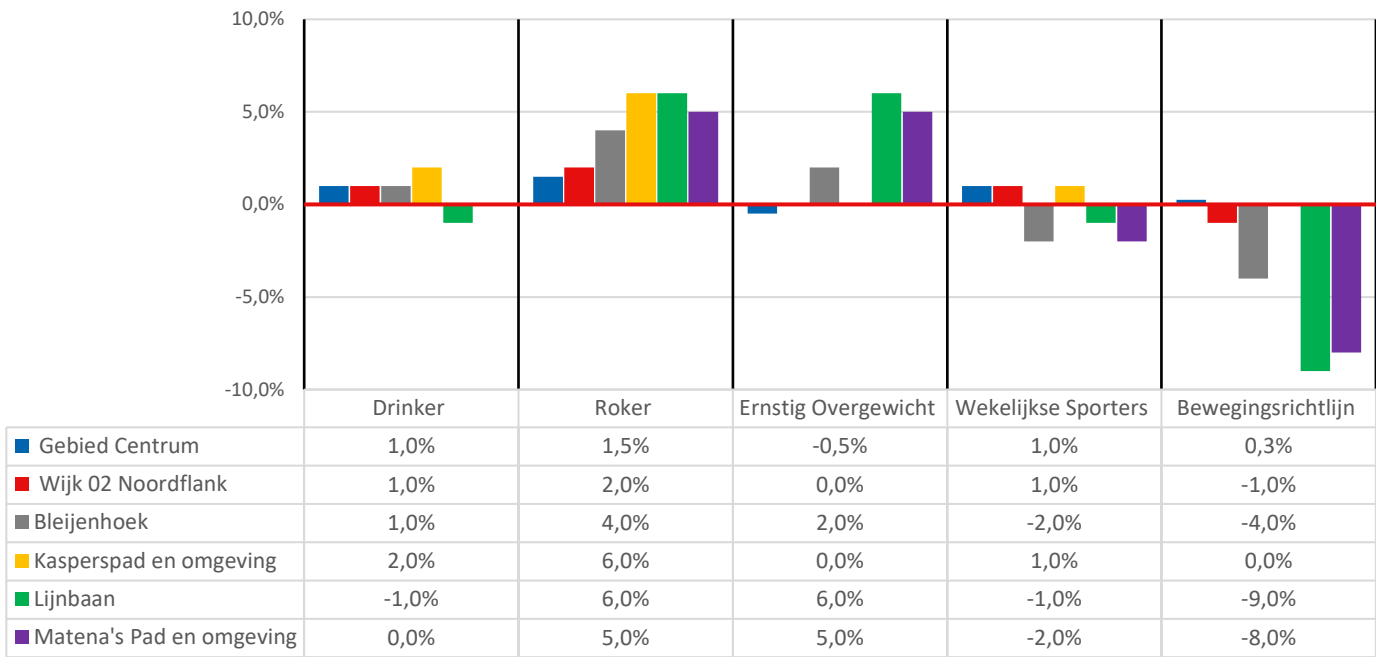
Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde. Dit duidt erop dat het gebruik van jeugdzorg hier bijna gelijk is aan het Dordts gemiddelde. De wijk Noordflank heeft een wat lagere score dan het Dordts gemiddelde.
- De buurten Matena's Pad e.o. en Lijnbaan hebben een wat hoger percentage kinderen met jeugdzorg.
- De buurt Kasperspad e.o. laat een zeer laag gebruik van jeugdzorg zien.

LEEFSTIJL – GEZONDHEIDSMONITOR 2020

OVERMATIGE DRINKER, ROKER, ERNSTIG OVERGEWICHT, WEKELIJKS SPORTERS, EN BEWEGINGSRICHTLIJN

De Gezondheidsmonitor, met de categorieën overmatige drinker, roker, ernstig overgewicht, wekelijkse sporters, en bewegingsrichtlijn, geeft inzicht in de leefstijl en gezondheid van inwoners in een bepaald gebied.

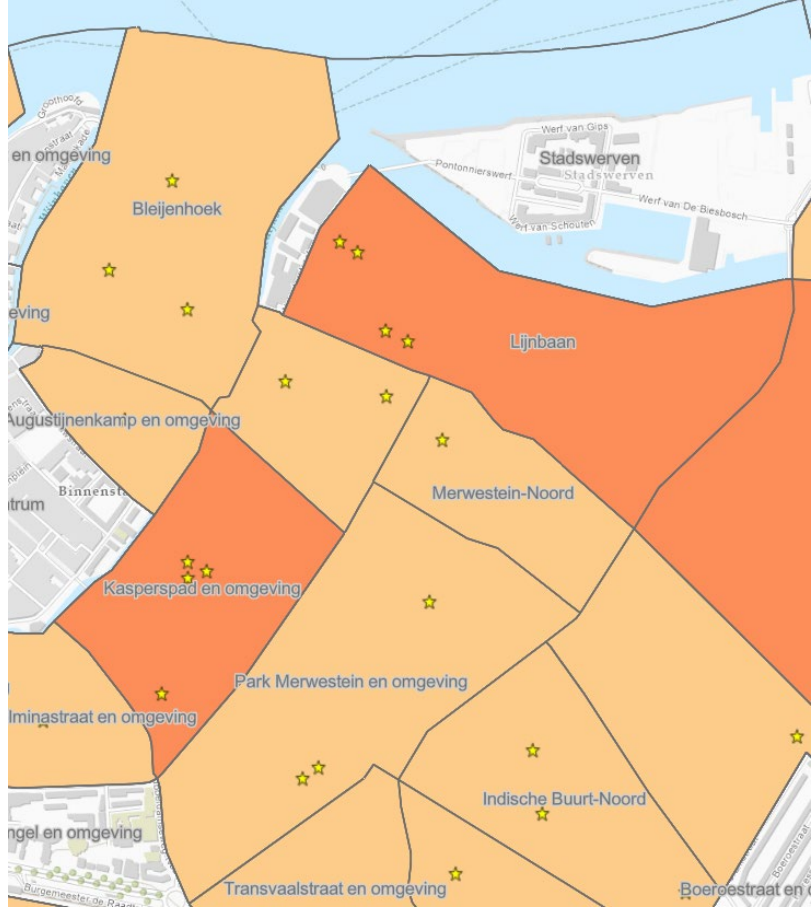

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde met net wat meer drinkers en rokers dan het Dordts gemiddelde, maar ook net wat minder ernstig overgewicht en meer wekelijkse sporters.
- De wijk Noordflank heeft wat meer drinkers en rokers, ernstig overgewicht is hier gemiddeld, er zijn net wat meer wekelijks sporters maar net wat minder inwoners die voldoen aan de bewegingsrichtlijn.
- Opvallend is dat in alle vier de geselecteerde buurten het percentage rokers ver boven het stedelijk gemiddelde ligt. In buurten Lijnbaan, Matena's Pad e.o. en (in mindere mate) Bleijenhoek is er daarnaast sprake van meer ernstig overgewicht, wordt de bewegingsrichtlijn minder vaak gehaald en zijn er ook minder wekelijkse sporters.
- In Kasperspad e.o. ligt het percentage wekelijkse sporters juist iets hoger dan het stedelijk gemiddelde. Deze buurt scoort dan ook gemiddeld op ernstig overgewicht en de bewegingsrichtlijn.

OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

SPEELPLEKKEN

Gebied	Inwoners <15 jaar	Speelplekken in de Buurt	Kinderen per Speelplek
Dordrecht	18.697		
Gebied Centrum	4.660	70	67
Wijk 01 Binnenstad	965	14	69
Wijk 02 Noordflank	1.070	18	59
Wijk 05 Het Reeland	1.920	16	120
Wijk 06 Staart	705	22	32
Bleijenhoek	245	3	82
Kasperspad en omgeving	140	4	35
Lijnbaan	205	4	51
Matena's Pad en omgeving	100	2	50
Merwestein-Noord	115	1	115
Park Merwestein en omgeving	145	3	48
Stadswerven	110	1	110

Wat valt op?

In de wijk Noordflank 18 speelplekken te vinden. Er springen geen buurten uit waar veel speelplekken te vinden zijn. In alle buurten is een speelplek te vinden. Het gemiddelde aantal kinderen per speelplek in gebied centrum is 67 en in Noordflank 59. In de buurten Merwestein-Noord en Stadswerven moeten de speelplekken plaats bieden voor 115 tot 110 kinderen. Daarmee lijken extra speelplekken in deze buurten nodig.

RECREATIEVE ROUTES

De afbeelding links geeft meeste gebruikte hardlooproutes weer en rechts de fietsroutes (sportfiets).

Wat valt op?

De straten Torenstraat en Noordendijk lijken regelmatig gebruikt te worden voor een hardloopronde. Frequente gebruikte routes van sportfietsers lijken nauwelijks aanwezig te zijn in Noordflank.

CONCLUSIES GEZONDE STAD

GEZONDE LEEFOMGEVING

De concentratie van geluidsgevoelige panden in wijken zoals Noordflank, met name langs wegen als Steegoversloot, Sint Jorisstraat, Noordendijk, Torenstraat, Singel, Toulonselaan/Oranjelaan, benadrukt de noodzaak van maatregelen om de geluidbelasting te verminderen, gezien de potentiële impact op de gezondheid van de bewoners.

Het gebied centrum schiet wat betreft geluidsoverlast met kop en schouder boven andere gebieden in Dordrecht uit, in negatieve zin. Met name in de Binnenstad en Noordflank zijn veel locaties aan te wijzen waar de geluidkwaliteit slecht tot zeer slecht is te noemen.

Wat betreft luchtkwaliteit zijn er geen grote verschillen binnen Dordrecht, maar blijft er een algemene behoefte aan verbetering om de geactualiseerde WHO-advieswaarden te halen. Specifieke focus op de wijk Noordflank lijkt momenteel niet noodzakelijk.

GEZONDHEID INWONERS

In Dordt Centrum komen ernstige eenzaamheid, angst, depressie en financiële moeilijkheden meer voor dan gemiddeld in Dordrecht. Binnen dit gebied valt de wijk Noordflank negatief op met nog hogere scores. Uit de analyse blijkt verder dat Dordt Centrum dicht bij het stedelijk gemiddelde scoort voor uitkeringsgerechtigden, maar een hoger aandeel jeugdhulpvragers en schuldhulpgebruikers kent. De wijk Noordflank heeft juist een hoger percentage uitkeringsgerechtigden en schuldhulpgebruikers, maar een lager aandeel WMO-gebruikers en jeugdhulpvragers.

Op buurtniveau scoren Lijnbaan en Matena's Pad e.o. het hoogst, met veel eenzaamheid, angst, depressie, een gebrek aan regie over het eigen leven en financiële problemen. Ook groeien hier aanzienlijk meer kinderen op in gezinnen waar geestelijke gezondheidszorg een rol speelt. Blijenhoek en Kasperspad e.o. tonen een vergelijkbaar, maar iets minder ernstig patroon.

De buurt Kasperspad e.o. springt er negatief uit met opvallend hoge percentages in uitkeringen, WMO en schuldhulpverlening, ver boven het stedelijk gemiddelde, maar weinig jeugdhulpgebruikers. De buurten Blijenhoek, Lijnbaan en Matena's Pad e.o. vertonen eveneens hoge percentages uitkeringsgerechtigden; Blijenhoek en Matena's Pad hebben veel WMO-gebruikers, terwijl dit in Lijnbaan lager is.

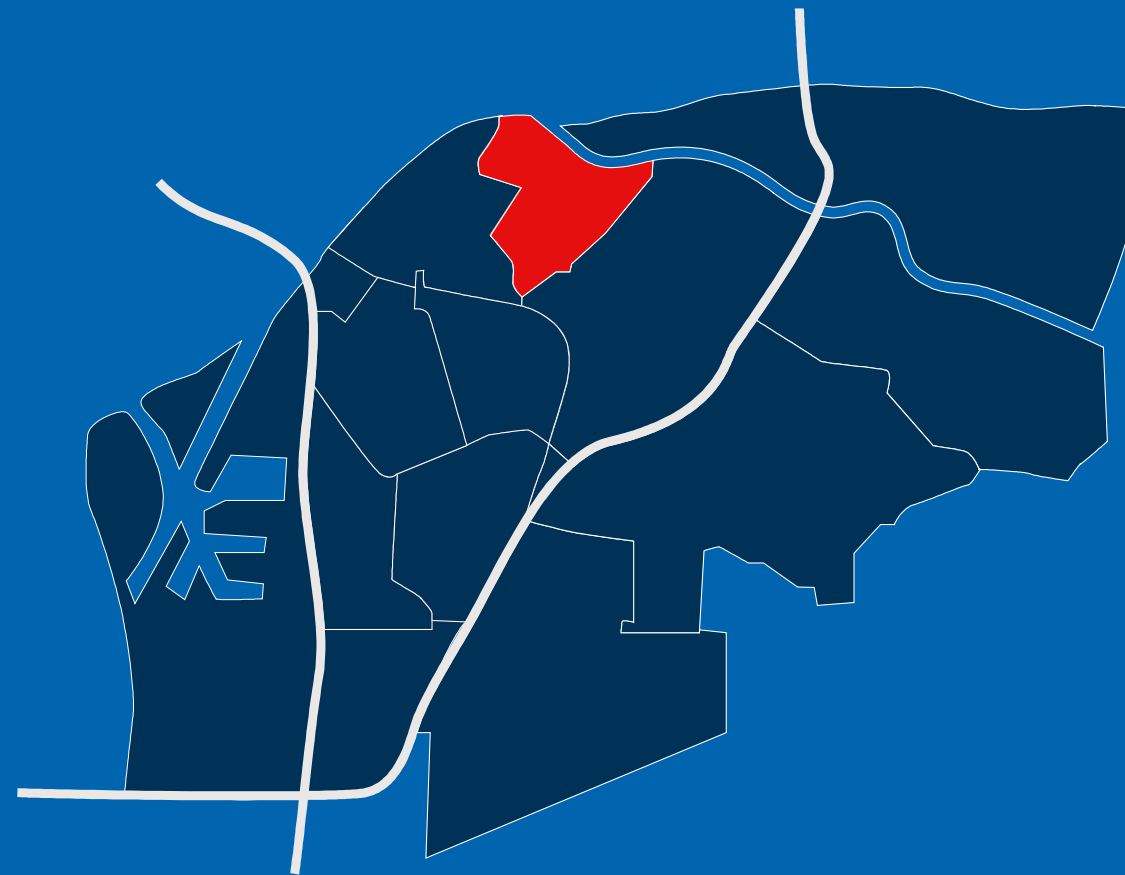
LEEFSTIJL

Gebied Centrum scoort iets beter op overgewicht en wekelijkse sporten, maar kent meer rokers en drinkers. Noordflank heeft eveneens meer rokers en drinkers, maar voldoet minder aan de bewegingsrichtlijn. In de buurten Lijnbaan, Matena's Pad e.o. en Blijenhoek ligt het percentage rokers en overgewicht hoger, met minder sporters. De buurt Kasperspad e.o. scoort gemiddeld, met iets meer wekelijkse sporters.

OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

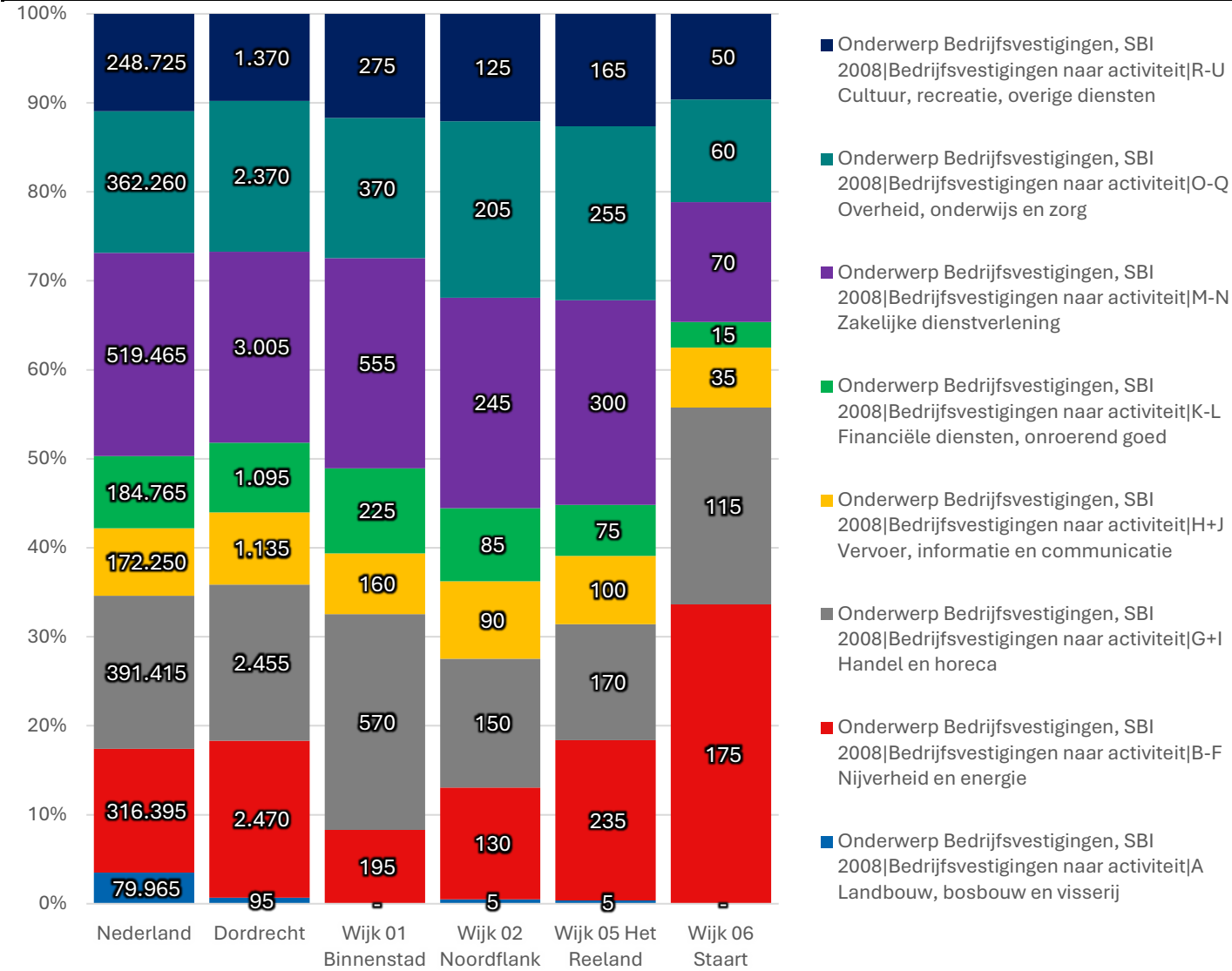
Omdat een groot aantal kinderen van de enkele aanwezige speelplekken gebruikt moet maken in de buurten Merwestein-Noord en Stadswerven, lijken hier extra speelplekken nodig.

DOEL:
TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

WIJK: NOORDFLANK

AANTAL BEDRIJVEN (NAAR BRANCHE)

Wat valt op?

In de wijk Noordflank waren in 2022 in totaal 1040 ondernemingen geregistreerd. In heel Dordrecht waren dat er 14.000 in 2022. Dus ongeveer 7,4 procent daarvan is gevestigd in Noordflank. Ter vergelijking, binnen de Westelijke Dordtse Oever zijn 1365 gevestigd en in Stadspolders 1510. De andere woonwijken binnen Gebied Centrum laten een divers beeld zien: Binnenstad 2355, Reeland 1300 en de Staart 525.

Tussen 2021 en 2022 is het aantal bedrijven met 110 gestegen. Stadsbreed is ook een groei te zien (+1215). De procentuele groei in Noordflank is gemiddeld te noemen vergeleken met de andere wijken in Gebied Centrum: Noordflank +11,8%, Binnenstad +8,8%, Reeland +10,2% en De Staart +15,4%.

De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurt Bleijenhoeke (325).

Binnen Noordflank zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘overheid, onderwijs en zorg’.

In heel Dordrecht zijn de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘nijverheid & energie’ het meest vertegenwoordigd. Landelijk voeren de branches ‘zakelijke dienstverlening’, gevolgd door ‘handel & horeca’ de boventoon.

Wat valt op?

Binnen de Noordflank zijn 9 bedrijven gevestigd die 20 werknemers of meer hebben. 2 bedrijven daarvan hebben meer dan 100 werknemers (Yulius en Verstegen accountants en belastingadviseurs).

ZZP-ERS

Verdeling werkenden en zelfstandigen (CBS 2021)

Gebied	Percentage Werknemers	Percentage Zelfstandigen
Nederland	83%	17%
Dordrecht	86%	14%
Gebied Centrum	84%	16%
Binnenstad	80%	20%
Noordflank	82%	18%
Het Reeland	85%	15%
Staat	89%	11%

Bron: cbs.nl

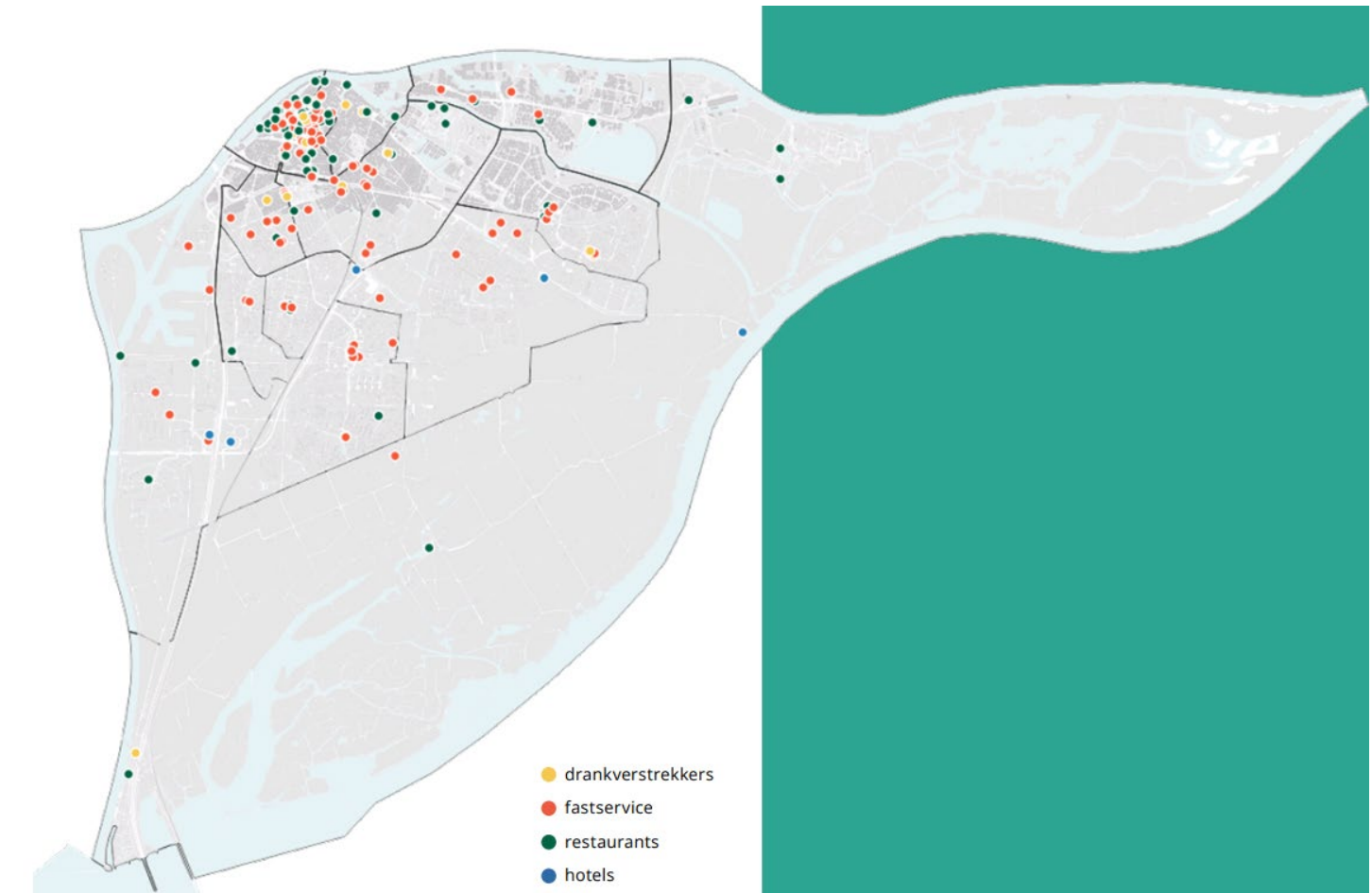
Wat valt op?

Binnen de wijk Noordflank zijn iets meer zelfstandigen dan gemiddeld in Dordrecht. Het cijfer is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. De buurt Park Merwestein e.o. springt er iets bovenuit wat betreft het aantal zelfstandigen (24%).

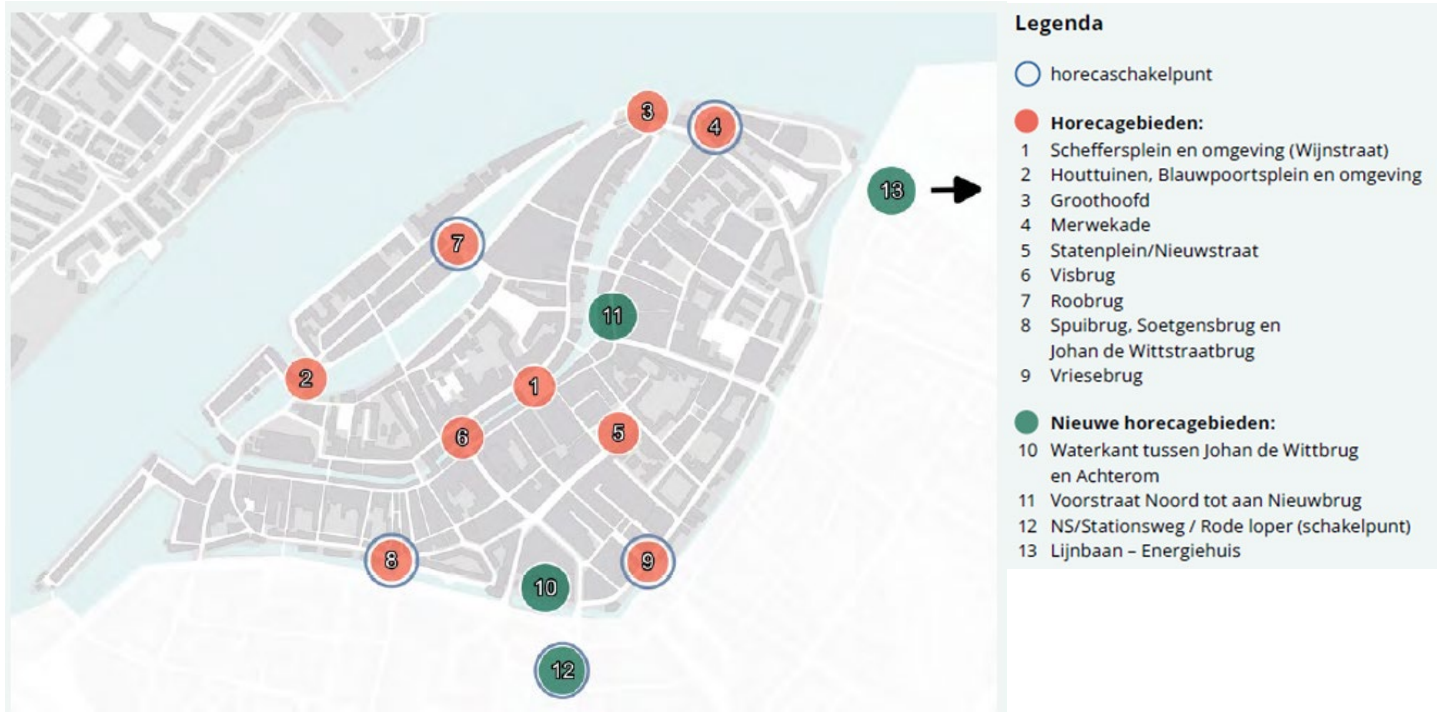
BELEID

Wat valt op?

De algemene beleidslijn voor horeca in deze gebieden is consolidatie. Nieuwe solitaire horeca in de wijken, op de bedrijventerreinen of in het buitengebied wordt in principe niet ondersteund.

Bron: Nota Horeca gemeente Dordrecht, november 2023

Deelgebied	Ontwikkelrichting
1	Scheffersplein en omgeving
2	Houttuinen, Blauwpoortsp plein en omgeving
3	Groothoofd
4	Merwedekade
5	Statenplein/Nieuwstraat/Hofkwartier
6	Visbrug
7	Roobrug
8	Spuibrug, Soetgensbrug en Johan de Wittstraatbrug
9	Vriesebrug
10	Waterkant tussen J. de Wittbrug en Achterom
11	Voorstraat Noord tot een Nieuwbrug
12	NS/Stationsweg/Rode loper
13	Lijnbaan - Energiehuis

Wat valt op?

De algemene beleidslijn voor horeca in de wijken Noordflank en Binnenstad is dat we ontwikkelmogelijkheden zien voor nieuwe horeca in de meeste deelgebieden, maar gaan behoudend om met nieuwe horeca buiten die gebieden. Er zijn verschillende bestaande deelgebieden aangewezen zoals Merwedekade en Vriesebrug en enkele nieuwe gebieden; Voorstraat Noord tot aan Nieuwbrug en Lijnbaan - Energiehuis.

Achtergrond

Horecaconcentratiegebieden

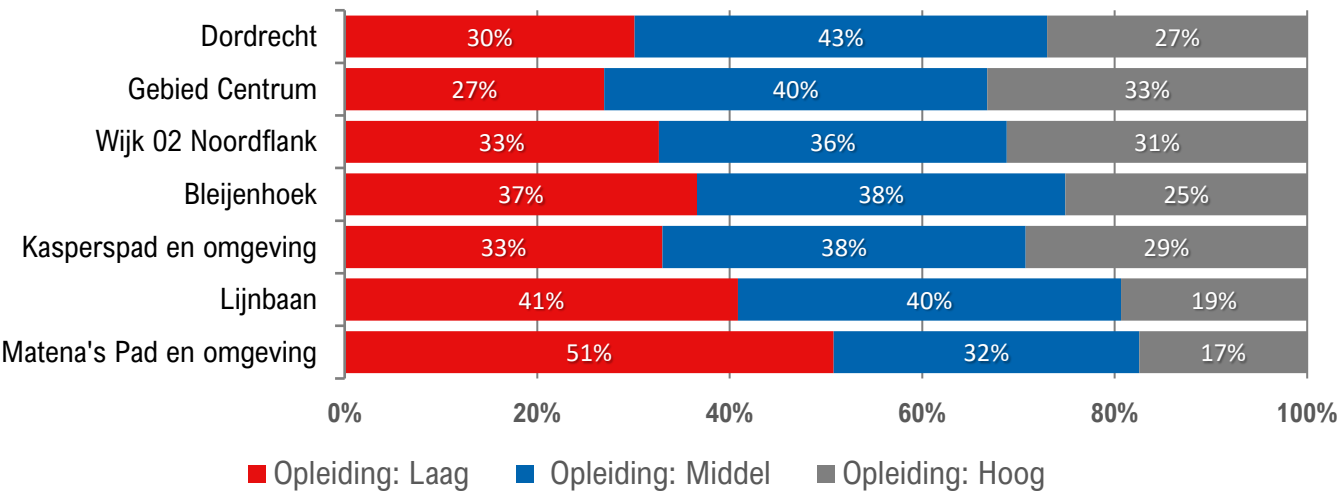
Zo'n concentratiegebied is gericht op het uitgaansleven en het gebruik van terrassen en onderwerpen als sfeer, gezelligheid, aantrekkingskracht, zijn van belang. Voor zover de horecagelegenheid in of directe nabijheid van het kernwinkelgebied ligt, is het van belang dat deze ook overdag is geopend.

Horecaschakelpunten

Dit zijn locaties die van betekenis zijn voor de ruimtelijke structuur van de binnenstad, zoals die door de bezoeker beleefd wordt. Het zijn verbindingpunten die, mits aantrekkelijk ontwikkeld, helpen om loopstromen te leiden en te verleiden. Horeca, en met name een terras, kan dit soort schakelpunten versterken.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

OPLEIDINGSNIVEAU

Wat valt op?

- In de wijk Noordflank ligt het percentage inwoners met een laag opleidingsniveau met iets hoger (33%) dan het Dordts gemiddelde (30%), terwijl het percentage inwoners met een hoger opleidingsniveau ook iets hoger ligt (31% in Noordflank en 27% gemiddeld in Dordrecht). De buurt Kasperspad e.o. scoort dicht bij het gemiddelde van de wijk Noordflank en wijkt dus niet veel af van het stedelijk gemiddelde.
- In de buurten Bleijenhoek e.o., Lijnbaan en Matena's Pad e.o. ligt het aandeel laagopgeleiden echter fors hoger dan het Dordts gemiddelde, met een uitschieter van 51% in Matena's Pad e.o. In deze drie buurten ligt het aandeel hoogopgeleiden juist aanmerkelijk lager dan het stedelijk gemiddelde. Ook hier valt Matena's Pad op met een percentage van slechts 17%.

VOORTIJDIGE SCHOOLVERLATERS (WIJKNIVEAU)

	Dordrecht	Noordflank
2020	3,4%	4,8%
2021	3,3%	2,3%

Bron: <https://zichtopwijken.nl/dashboard>

Wat valt op?

- Een voortijdig schoolverlater is een jongere die tussen de 12 en 23 jaar is; niet staat ingeschreven op een school; geen startkwalificatie heeft (een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger); niet uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs komt.
- Uit deze data blijkt dat in 2020 het aantal voortijdige schoolverlaters in Noordflank nog fors boven het Dordts gemiddelde lag, maar dat dit aantal in 2021 opvallend veel is afgenomen tot een percentage dat lager ligt dan het stedelijk gemiddelde.

18 T/M 30 ZONDER STARTKWALIFICATIE

	Dordrecht	Noordflank
2020	15,3%	17,6%
2021	15,5%	18,5%

Bron: <https://zichtopwijken.nl/dashboard>

Wat valt op?

- De kwalificatieplicht is bedoeld om schooluitval tegen te gaan en kansen op een baan te vergroten. De kwalificatieplicht houdt in dat leerlingen van 16 tot 18 jaar verplicht zijn onderwijs te volgen als zij geen diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger hebben. Jongeren zonder startkwalificatie voldoen niet aan deze plicht.
- Uit de data blijkt dat het percentage jongeren zonder startkwalificatie in de wijk Noordflank aanzienlijk hoger ligt dan het stedelijk gemiddelde. Bovendien is dit percentage gestegen in de periode tussen 2020 en 2021.

AANTAL INWONERS TUSSEN 18 EN 67

	Inwoners 18 t/m 67	% Totaal
Dordrecht	79.230	65,2%
Noordflank	5.490	65,5%

Bron: cbs.nl

Wat valt op?

- Noordflank scoort relatief gemiddeld op het percentage inwoners tussen de 18 en 67 jaar in vergelijking met de rest van de stad. Deze leeftijdscategorie vertegenwoordigt doorgaans het grootste arbeidspotentieel in een gemeenschap.

WW

	Aantal WW	Percentage
Dordrecht	930	0,77%
Gebied Centrum	320	0,91%
Wijk 02 Noordflank	80	0,99%
Bleijenhoek	20	0,88%
Kasperspad en omgeving	10	0,79%
Lijnbaan	20	1,56%
Matena's Pad en omgeving	10	1,23%

Wat valt op?

- Het percentage mensen in de WW ligt in Noordflank boven het stedelijk gemiddelde.
- De buurten Lijnbaan en Matena's Pad e.o. scoren fors boven het stedelijk gemiddelde.

BIJSTAND

	Aantal Bijstand	Percentage
Dordrecht	3670	3,02%
Gebied Centrum	1050	2,98%
Wijk 02 Noordflank	370	4,58%
Bleijenhoek	150	6,58%
Kasperspad en omgeving	60	4,72%
Lijnbaan	80	6,25%
Matena's Pad en omgeving	70	8,59%

Wat valt op?

- Het wijkgemiddelde van Noordflank (4,58%) ligt hoger dan het stedelijk gemiddelde (3,02%) en het gemiddelde van Gebied Centrum (2,98%).
- De vier geselecteerde buurten hebben allemaal een aanzienlijk hoger percentage inwoners in de bijstand dan in Dordrecht gemiddeld, met flinke negatieve uitschieters voor Matena’s Pad e.o. (8,59%), Bleijenhoek (6,58%) en Lijnbaan (6,25%).

PERCENTAGE WERKENDEN

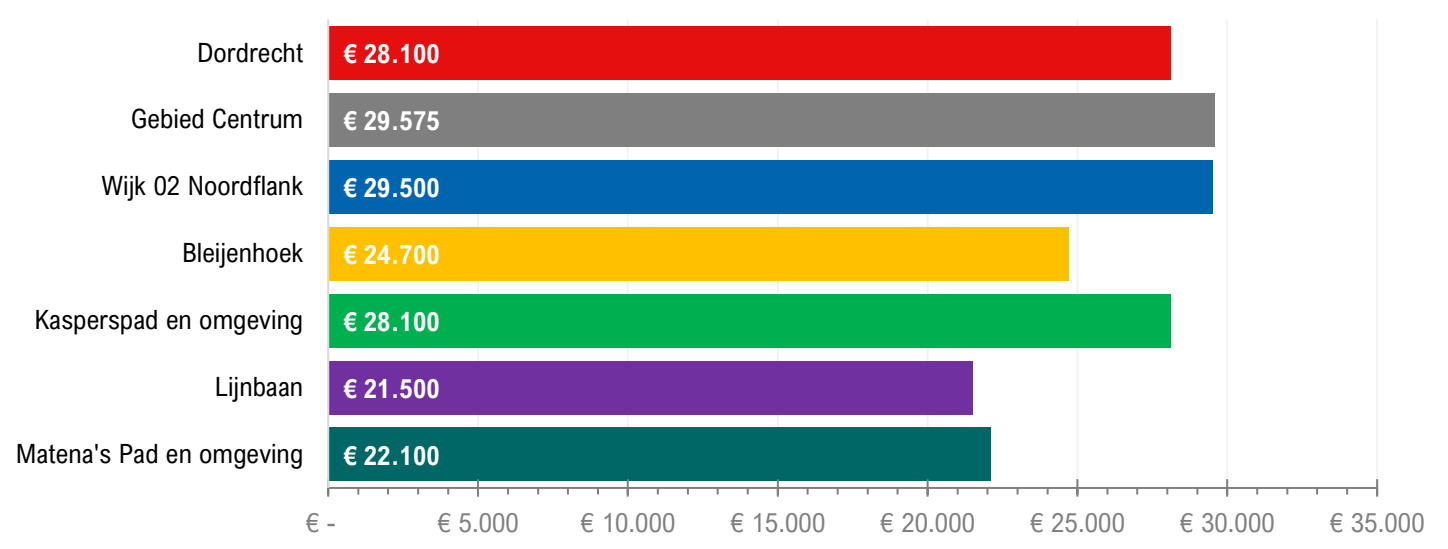
	Werkenden	Werklozen
Dordrecht	67%	33%
Gebied Centrum	68%	32%
Wijk 02 Noordflank	62%	38%
Bleijenhoek	58%	42%
Kasperspad en omgeving	64%	36%
Lijnbaan	57%	43%
Matena's Pad en omgeving	52%	48%

Wat valt op?

- De arbeidsparticipatie ligt in Noordflank met 62% lager dan het stedelijk gemiddelde van 67% en het gemiddelde van Gebied Centrum (68%).
- De buurten Matena’s Pad e.o., Lijnbaan en Bleijenhoek hebben allemaal een significant lagere arbeidsparticipatie (tussen 52-58%) en hoger werkeloosheidspercentage (tussen 42-48%).
- De buurt Kasperspad e.o. scoort net iets lager dan het stedelijk gemiddelde.

INKOMEN

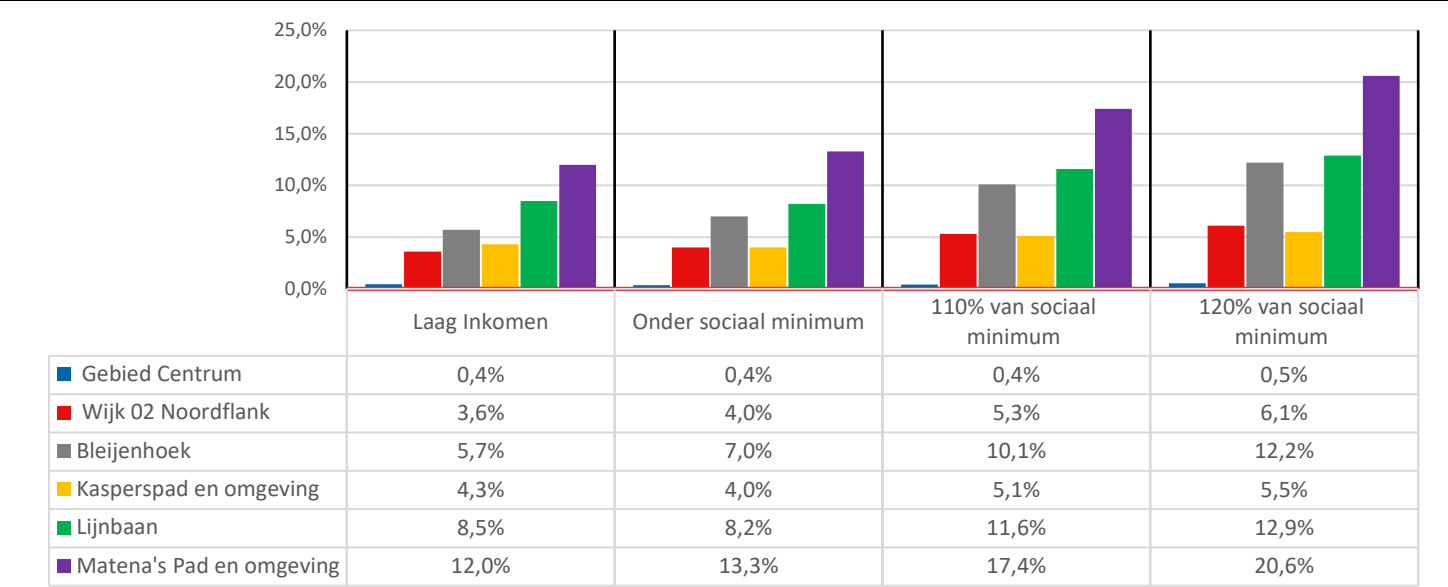
GEMIDDELD INKOMEN PER INWONER

Wat valt op?

- In de wijk Noordflank ligt het gemiddeld inkomen per inwoner hoger dan zowel het stedelijk gemiddelde (+1.400 euro) en dicht bij het gemiddelde van Gebied Centrum (+75 euro).
- In de buurten Lijnbaan, Matena’s Pad e.o. en Bleijenhoek ligt het gemiddelde inkomen aanzienlijk lager dan het stedelijk gemiddelde. Lijnbaan en Matena’s Pad e.o. hebben het laagste gemiddelde inkomen van Noordflank (respectievelijk -6.600 euro en -6.000 euro).
- Het gemiddeld inkomen per inwoner is in Kasperspad e.o. gelijk aan het stedelijk gemiddelde.

PERCENTAGES LAAG INKOMEN EN SOCIAAL MINIMUM

Wat valt op?

Deze grafiek benadrukt de sociaaleconomische verschillen tussen buurten, waarbij Matena's Pad e.o. de hoogste concentratie van lage inkomens en mensen rond het sociaal minimum laat zien, gevolgd door Lijnbaan en Bleijenhoek.

ONDERWIJS

ONDERWIJSACHTERSTANDEN

Te verwachten onderwijsachterstanden peuters & basisschoolleerlingen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand

Gebied	Percentage
Nederland:	15%
Dordrecht:	22%
Binnenstad:	13%
Noordflank:	27%
Het Reeland:	16%
Stadspolders:	38%

Wat valt op?

In de wijk Noordflank zijn 3 scholen meegenomen in het onderzoek naar te verwachten onderwijsachterstanden. Totaal in Dordrecht 35. Een daarvan scoort gemiddeld op te verwachte onderwijsachterstanden: Basisschool Vest (plek 18). De andere twee scholen, De School Muhring (plek 29) en Dr. H. Bavinckschool (plek 33) hebben een kleine verwachting op achterstand.

NIVEAU VAN UITSTROOMPROFIEL

Het gemiddeld eindadvies is een centrummaat om de resultaten tussen wijken te kunnen vergelijken. Het gemiddelde is berekend op basis van de volgende indeling: 10 = vwo, 9 = havo/vwo, 8 = havo, 7 = vmbo gt/havo, 6 = vmbo gt, 5 = vmbo kb/vmbo gt, 4 = vmbo kb, 3 = vmbo bb/vmbo kb, 2 = vmbo bb en 1 = pro.

Gebied	Score
Nederland:	6,78
Dordrecht:	6,63
Binnenstad:	7,42
Noordflank:	6,55
Het Reeland:	6,70
Stadspolders:	6,73

Bron:~~https://schoolenomgeving.nl/dashboard-NL66_GM6060-7~~.

Wat valt op?

De scholen in de wijk Noordflank scoren redelijk gemiddeld vergeleken met landelijk en Dordts cijfer wat betreft niveau van uitstroomprofiel. Wat betreft de kans op onderwijsachterstand scoort de wijk Noordflank minder goed dan het gemiddelde van de stad het nationale percentage. De school die net iets minder goed scoort wat betreft te verwachten onderwijsachterstand ligt in de buurt Kasperspad e.o. (School Vest).

CONCLUSIES VESTIGINGSKLIMAAT

BEDRIJVIGHEID

Wat betreft bedrijvigheid scoort de wijk Noordflank gemiddeld. Ongeveer 7,4% van de bedrijven in Dordrecht is gevestigd in deze wijk. De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurt Bleijenhoek. Twee bedrijven in de wijk Noordflank hebben meer dan 100 werknemers (o.a. Yulius).

Binnen Noordflank zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘overheid, onderwijs en zorg’. Er zijn plannen om een nieuw horecagebied te creëren in Noordflank: Lijnbaan – Energiehuis.

Binnen Noordflank zien we ontwikkelmogelijkheden voor nieuwe horeca in de meeste deelgebieden, maar gaan behoudend om met nieuwe horeca buiten die gebieden. Er zijn verschillende bestaande deelgebieden aangewezen zoals Merwekade en Vriesebrug en enkele nieuwe gebieden; Voorstraat Noord tot aan Nieuwbrug en Lijnbaan - Energiehuis

In de wijk Noordflank zijn iets meer zelfstandigen dan gemiddeld in Dordrecht. Het cijfer is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. De buurt Park Merwestein e.o. springt er iets bovenuit wat betreft het aantal zelfstandigen (24%).

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

De wijk Noordflank in Dordrecht vertoont een gemengd beeld qua arbeidspotentieel en opleidingsniveau. Het aandeel laag- en hoogopgeleiden ligt net iets boven het stedelijk gemiddelde. Hoewel het percentage voortijdige schoolverlaters in 2021 juist gedaald is tot onder het stedelijke gemiddelde, komen jongeren zonder startkwalificatie echter vaker voor in Noordflank en dit percentage stijgt. De bijstandsafhankelijkheid is boven het Dordtse gemiddelde, met negatieve uitschieters in Matena’s Pad e.o., Bleijenhoek en Lijnbaan. Ook het werkloosheidspercentage is hoog in deze buurten, met een arbeidsparticipatie die significant onder het stadsniveau ligt. Hoewel Noordflank een gemiddeld percentage inwoners in de arbeidsleeftijd heeft, blijft de benutting van het arbeidspotentieel hierachter bij het stedelijk gemiddelde.

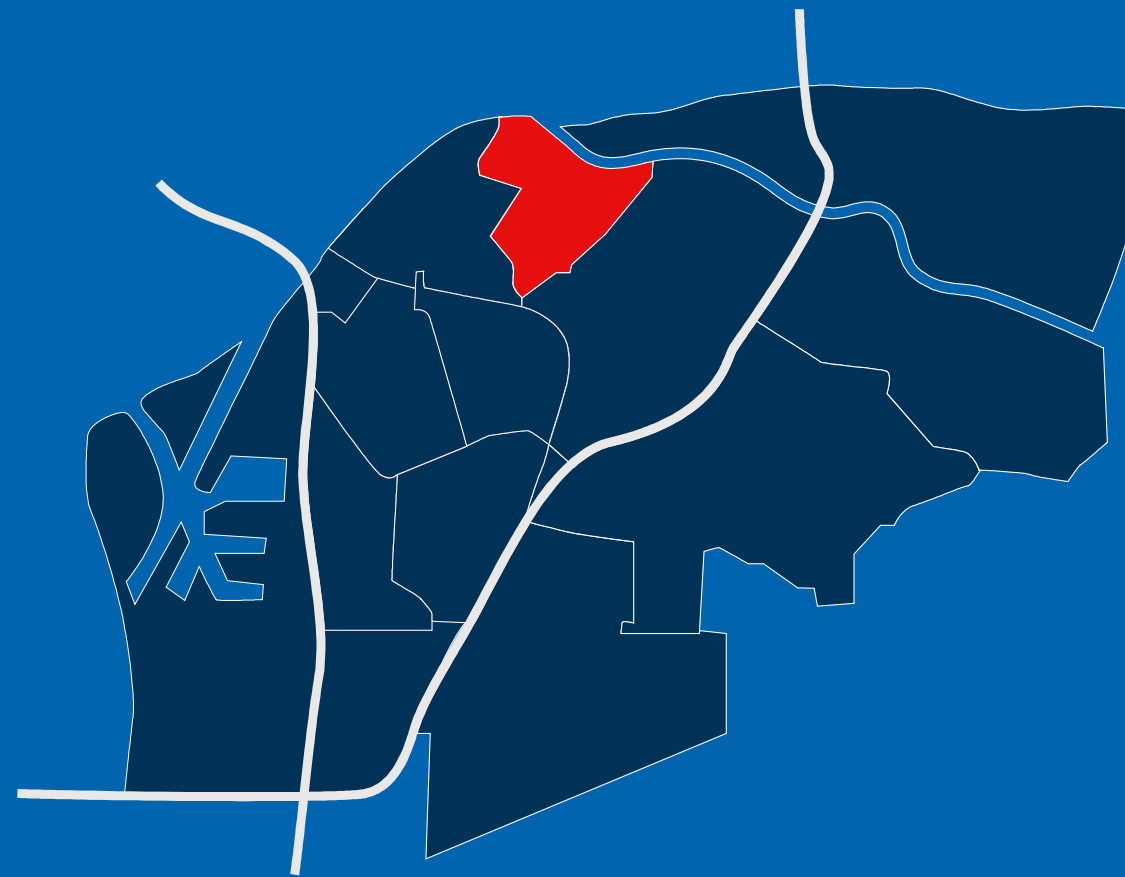
INKOMEN

In de wijk Noordflank ligt het gemiddeld inkomen per inwoner hoger dan zowel het stedelijk gemiddelde en dicht bij het gemiddelde van Gebied Centrum. In de buurten Lijnbaan, Matena’s Pad e.o. en Bleijenhoek ligt het gemiddelde inkomen echter aanzienlijk lager dan het stedelijk gemiddelde. Lijnbaan en Matena’s Pad e.o. hebben het laagste gemiddelde inkomen van Noordflank (respectievelijk -6.600 euro en -6.000 euro). Deze buurten kennen ook de hoogste concentratie van lage inkomens en mensen rond het sociaal minimum. Het gemiddeld inkomen per inwoner is in de buurt Kasperspad e.o. gelijk aan het stedelijk gemiddelde.

ONDERWIJS

De scholen in de wijk Noordflank scoren redelijk gemiddeld vergeleken met landelijk en Dordts cijfer wat betreft niveau van uitstroomprofiel. Wat betreft de kans op onderwijsachterstand scoort de wijk Noordflank minder goed dan het gemiddelde van de stad en het nationale percentage. De scholen die net iets minder goed scoren wat betreft te verwachten onderwijsachterstand zijn de Regenboog en School Vest.

DOEL: KLIMAATBESTENDIGE STAD

WIJK: NOORDFLANK

ALGEMEEN

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden.

En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijdeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

★

Natuurspeeltuin

🚶

Lokale speeltuin

🐕

Stadsboerderij

🚲

Picknickzone

🏃

Buitensporten

🚶

Wandelen

📶

Informatiecentrum

🚤

Jachthaven

🚣

Kanoën

🐦

Vogelspotplek

☕

Café / horeca

🐕

Hondenuitlaatgebied

🏛️

Museum

🏊

Dagrecreatiegebied

🏊

Zwemmen

🐎

Manege

🏠

Scouting

🏕️

Camping

🏖️

Strand

⚓

Aanmeersteiger

🏌️

Golfterrein

🔭

Sterren kijken

🚤

Watersport

🐟

Visvangst

🛒

Markt

🌳

Boomgaard

Dijklinten

Killen

Het Wantij

Dordwijkzone

Reelijnen

Binnenhoven

Buitenplaatsen

Monumentale boomstructuren

Parel polder de Biesbosch

wijk

Wijkpark

Buurtgroen

Klimaatbestendige stad

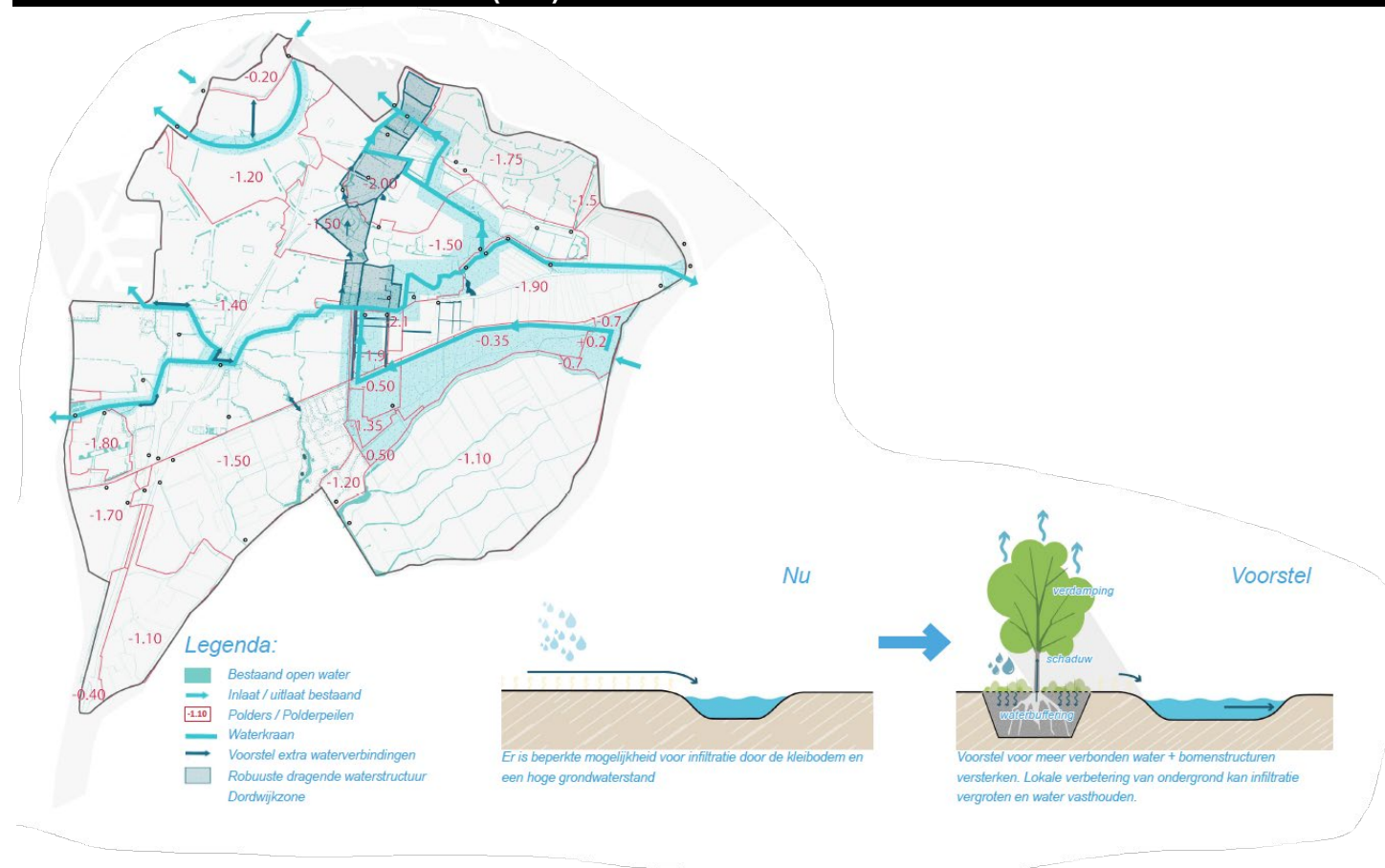
2021	• Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken • Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit • Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen) • Programma Dordwijkzone • Herinrichting Spuiboulevard • Monitoring klimaatlabels	
2022	• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park • Tuincoach • Operatie Steenbreek acties • Aanpak biodiversiteitstress	€1.350.000 €125.000 €125.000 €20.000
		€1.620.000

Wat valt op?

Betreffende blauw, wordt de wijk in het noorden begrensd door de Beneden-Merwede en loopt ook het Wantij door de wijk.

Betreffende groen, zijn er enkele duidelijke structuren aanwezig langs verschillende straten (zoals Noordendijk en Oranjelaan). Verder valt Park Merwestein op.

GROEN/BLAUW DORDRECHT (2/2)

Wat valt op?

- In/om de wijk bevindt zich een waterkraan. “Dat leidt tot een betere waterkwaliteit in sloten en vijvers. Tegelijk kan bij hevige regenval het water uit de wijken sneller wegstromen naar de polder (Groen Blauw Dordrecht)”. Verder lijkt er een voorstel voor extra waterbindingen aanwezig (maar de exacte locatie hiervan is moeilijk te bepalen).

Het klimaat verandert in Nederland. De gemiddelde temperatuur stijgt, de hoeveelheid en de intensiteit van neerslag zijn toegenomen en perioden van droogte en hitte komen vaker voor. In 2030 is Dordrecht bestand tegen de (nadelige) effecten van de klimaatverandering. Dit wordt bereikt door een drietal onderdelen.

1. Robuuste, groenblauwe structuren te versterken.

De vier groenblauwe hoofdstructuren (De Urbanisten. (2020, februari). Groenblauw Eiland van Dordrecht, beknopte ruimtelijke visie.) worden behouden, beschermt en versterkt. Dit zijn:

- Het Getijdenlandschap dat de rijke randen van het Eiland vormt;
- De Dordtzone die opnieuw wordt uitgevonden als centraal park en klimaatbuffer;
- De historische Dijklijnen waaruit het eiland in ringen is opgebouwd;
- Het Killenlandschap dat vooral zichtbaar is als grillige (binnendijkse) waterlopen.

2. Klimaatbestendig inrichten en beheren onderdeel te maken van het gemeentelijk beleid en handelen. Robuuste- en kleinschalige structuren tot aan de voordeur, van hoge kwaliteit, zorgen samen voor:

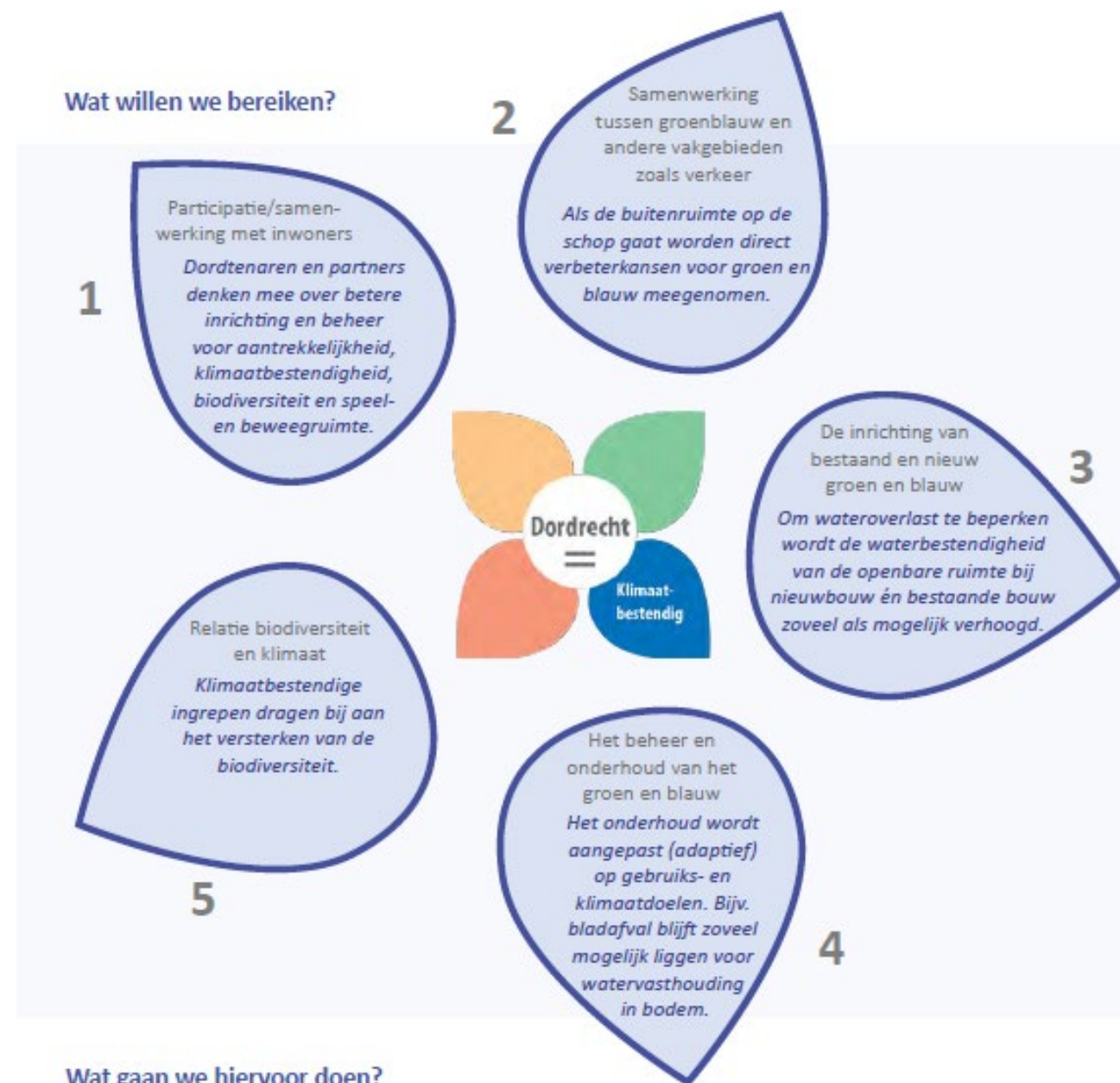
- Voldoende bergingsruimte in de groenstructuren en watersystemen om wateroverlast door piekbuien te voorkomen.
- De juiste soortkeuze, standplaats en diversiteit in het groen om bestand te zijn tegen (extreme) hitte en droogte.
- De juiste inrichting, beheer en stabiliteit in het ecosysteem (gezonde biodiversiteit) in het water om de waterkwaliteit in tijden van (extreme) hitte en droogte op peil te houden.
- Voldoende schaduw en verkoeling om mens en dier comfortabel door de stad te leiden, zonder daarbij overlast of gezondheidsklachten te ervaren door (extreme) hitte.
- Duurzame kwaliteit wordt daarnaast bereikt door circulariteit (hergebruik) toe te passen in inrichting en beheer. Ontstaan van afvalstromen wordt zoveel mogelijk voorkomen om het milieu niet onnodig te belasten.

3. Inwoners te stimuleren tot vergroening.

Een klimaatbestendige stad

In 2030 beschermt het groen en blauw Dordrecht en Dordtenaren tegen de gevolgen van het veranderende klimaat. Overlast door zware regenval is zoveel mogelijk voorkomen. In droge, hete perioden geven groen en blauw veel verkoeling. Er is meer en kwalitatief beter groen en blauw. Zowel op gemeentegrond, als in tuinen van inwoners.

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we hiervoor doen?

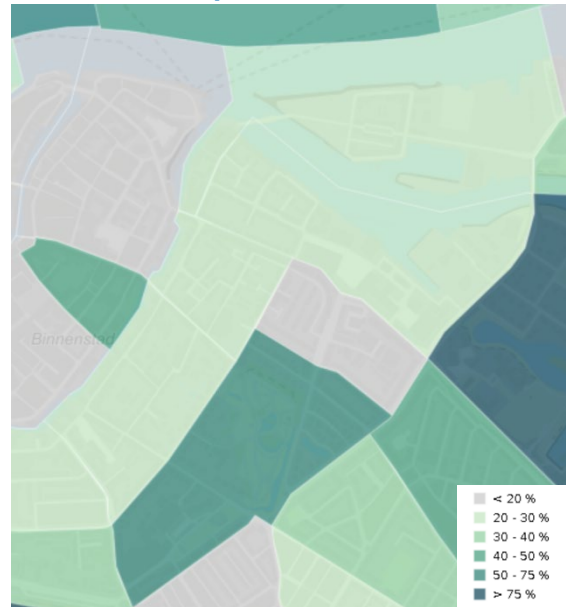
1. * Tuincoach
* Operatie Steenbreek acties
2. * Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken
* Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit
* Programma Dordtzone
* Herinrichting Spuiboulevard
* Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park
3. * Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen)
4. * Monitoring klimaatlabels
5. * Aanpak biodiversiteitsstress

HITTE

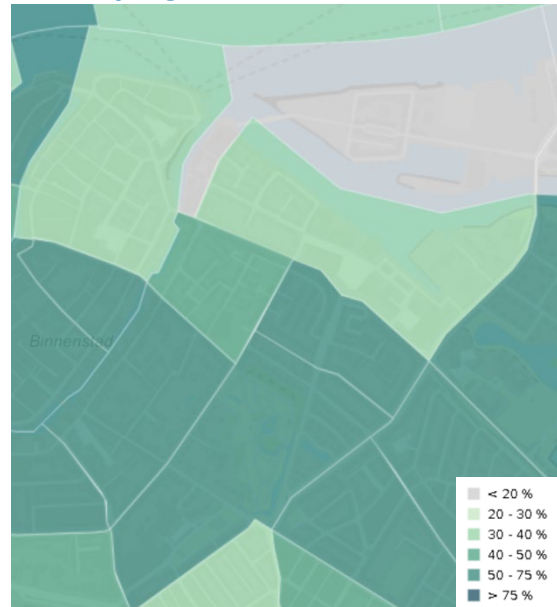
Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden. En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijdsparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

GROENSTRUCTUREN

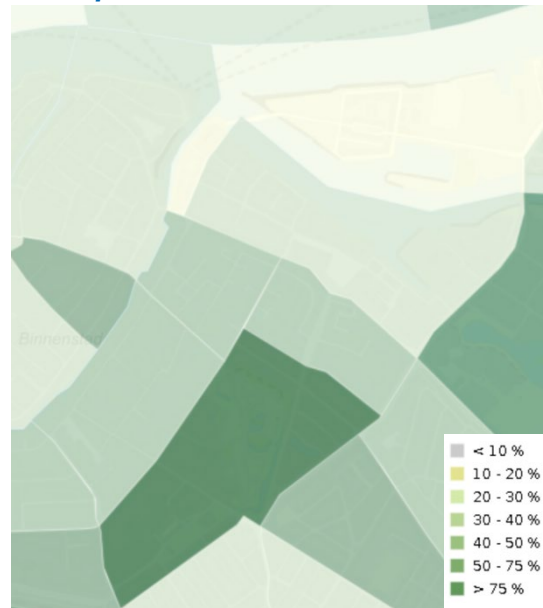
Groen binnen openbare ruimte

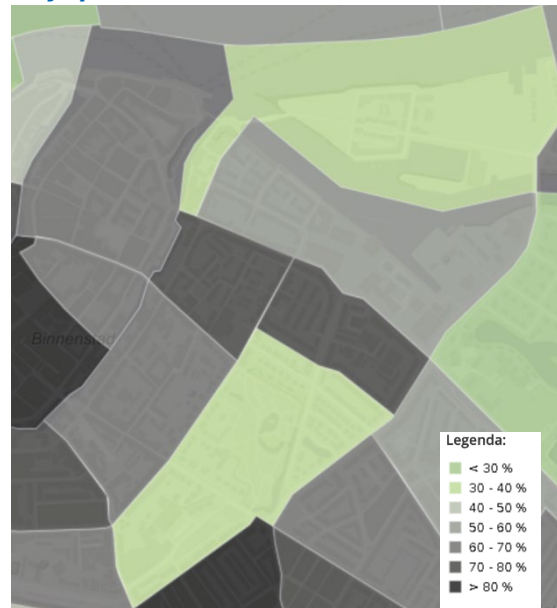
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

Grijs per buurt

Wat valt op?

- Over het algemeen lijkt de wijk beperkt groen. Hoewel Park Merwestein en wegen als de Oranjelaan duidelijke groenstructuren zijn, vallen er ook flinke gaten in de bebouwde gebieden (bijvoorbeeld Stadswerven en het Energieplein).
- Hoewel groen op eigen terrein nog redelijk goed scoort (met uitzondering van het uiterste noorden) scoort groen binnen openbare ruimte/ boom per buurt/ grijs per buurt overwegend matig (met veelal uitzondering van het gebied rondom Park Merwestein).

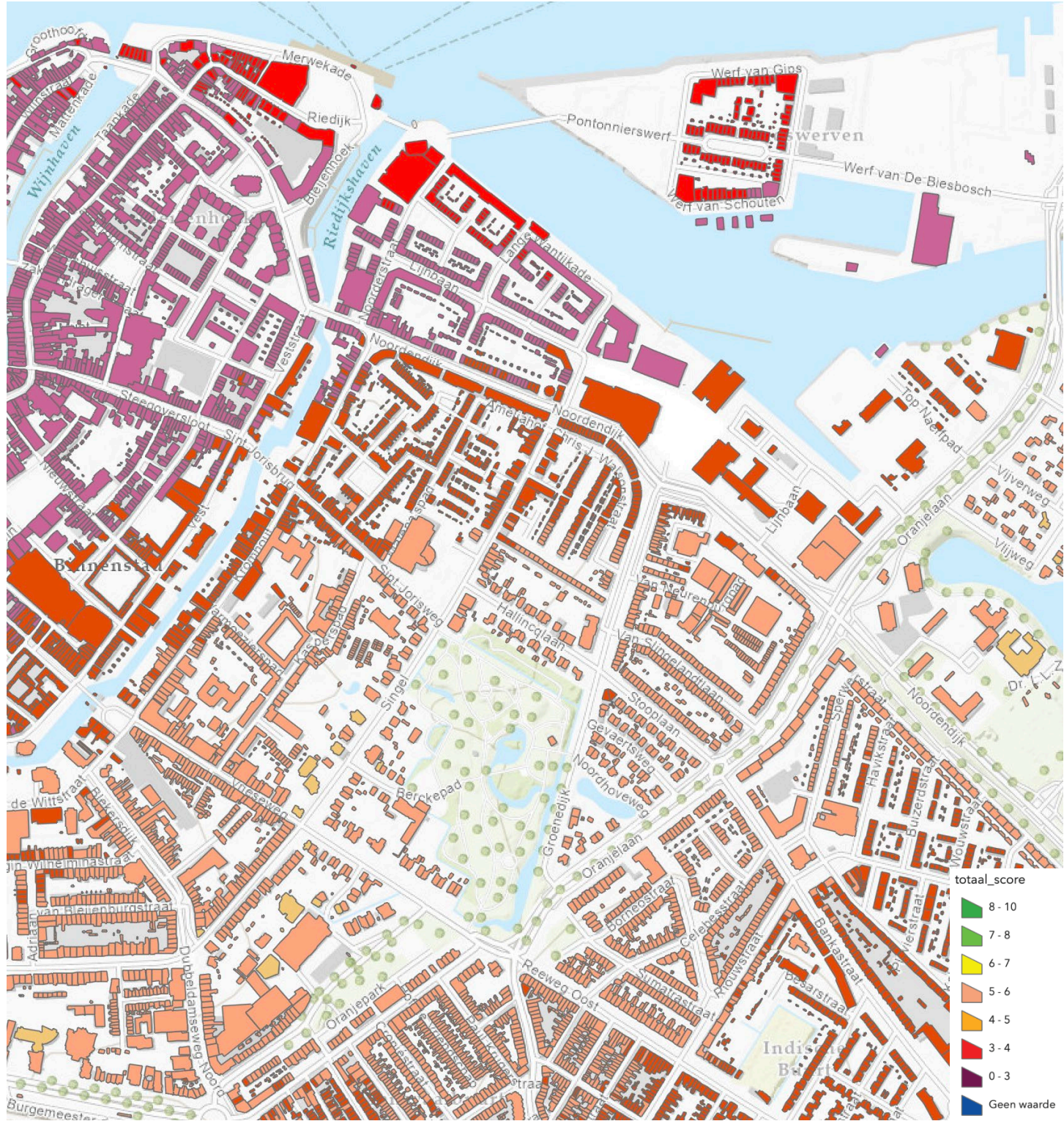
TOTAALSCORE 3-30-300

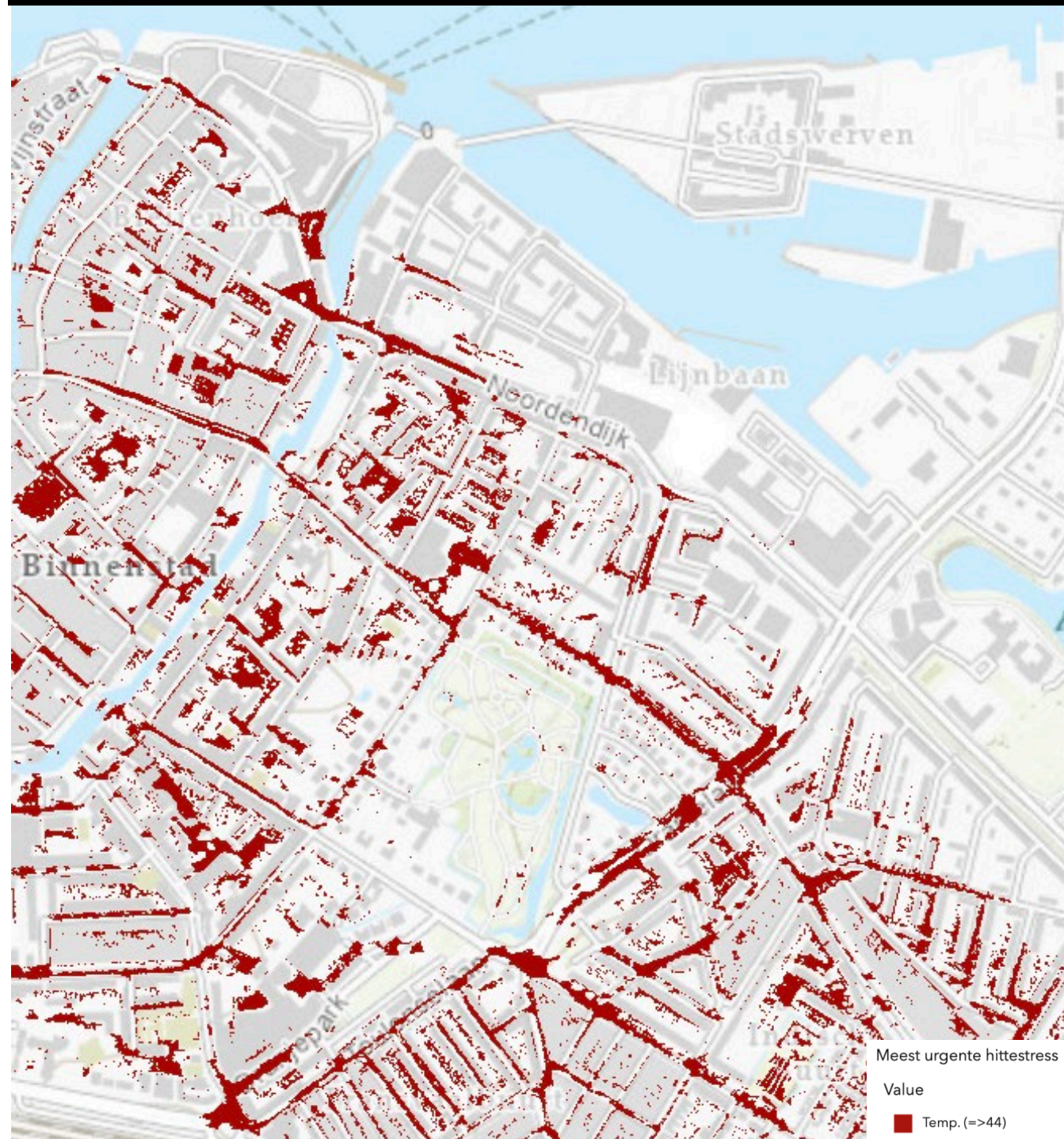
Wat valt op?

- De omgeving van het park lijkt op de 3-30-300 regel én de 30-regel specifiek (ook vergeleken met andere wijken in Centrum) redelijk goed te scoren. Verder hiervandaan worden de scores slechter.
- Met name de omgeving langs het Wantij (bijv. Stadswerven en Lijnbaan) scoort aanzienlijk slechter. Voor de 30-regel specifiek valt Bleijendoek negatief op.

REGEL 30

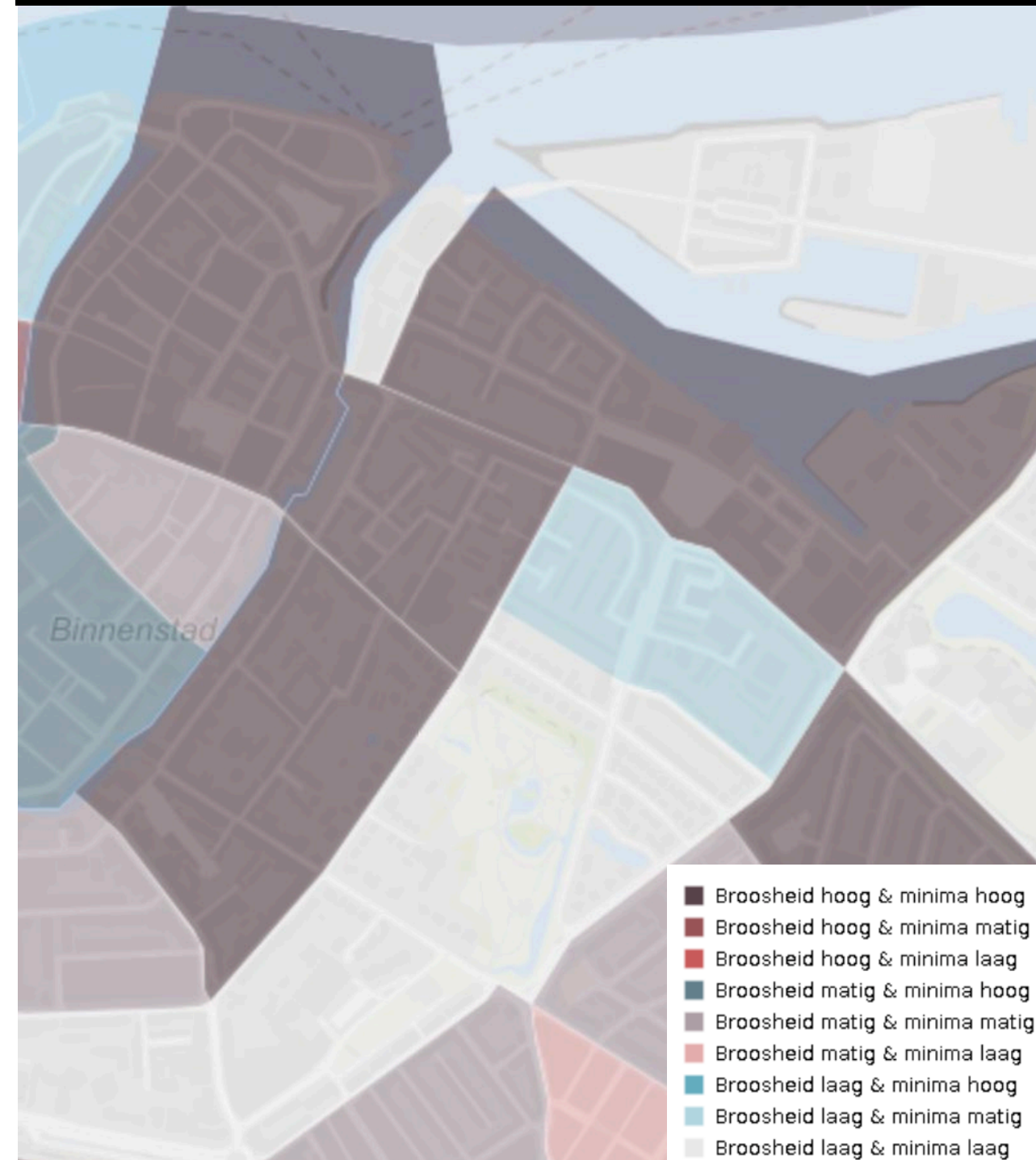
HITTE – MEEST URGENT

Wat valt op?

- In een groot gedeelte van de wijk is er sprake van “meest urgente hittestress”. De grootste uitzonderingen hierop is het gebied langs het Wantij (Lijnbaan en Stadswerven), het noorden van Bleijenhoek en Park Merwestein.

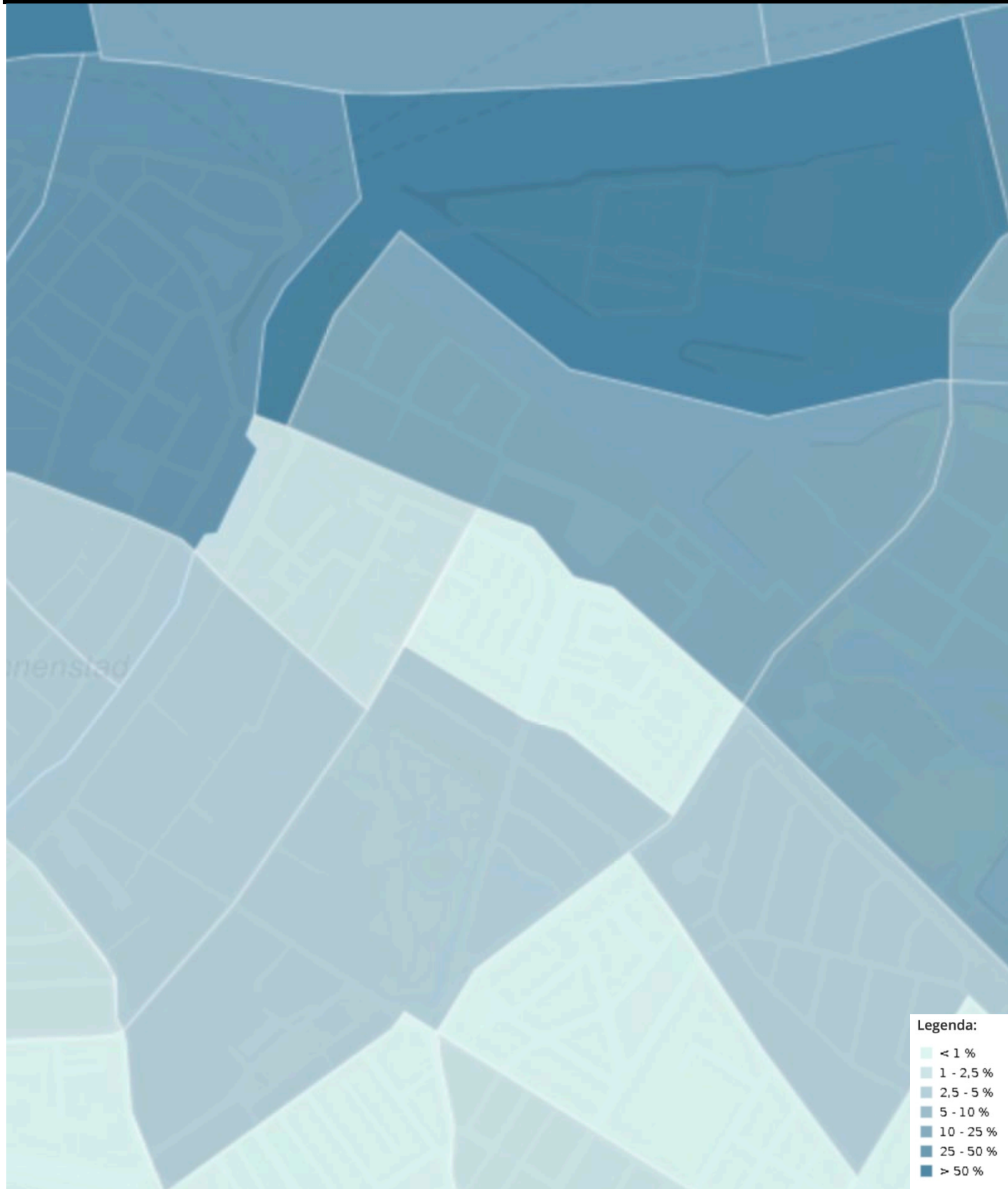
SOCIALE KWETSBAARHEID HITTE

Wat valt op?

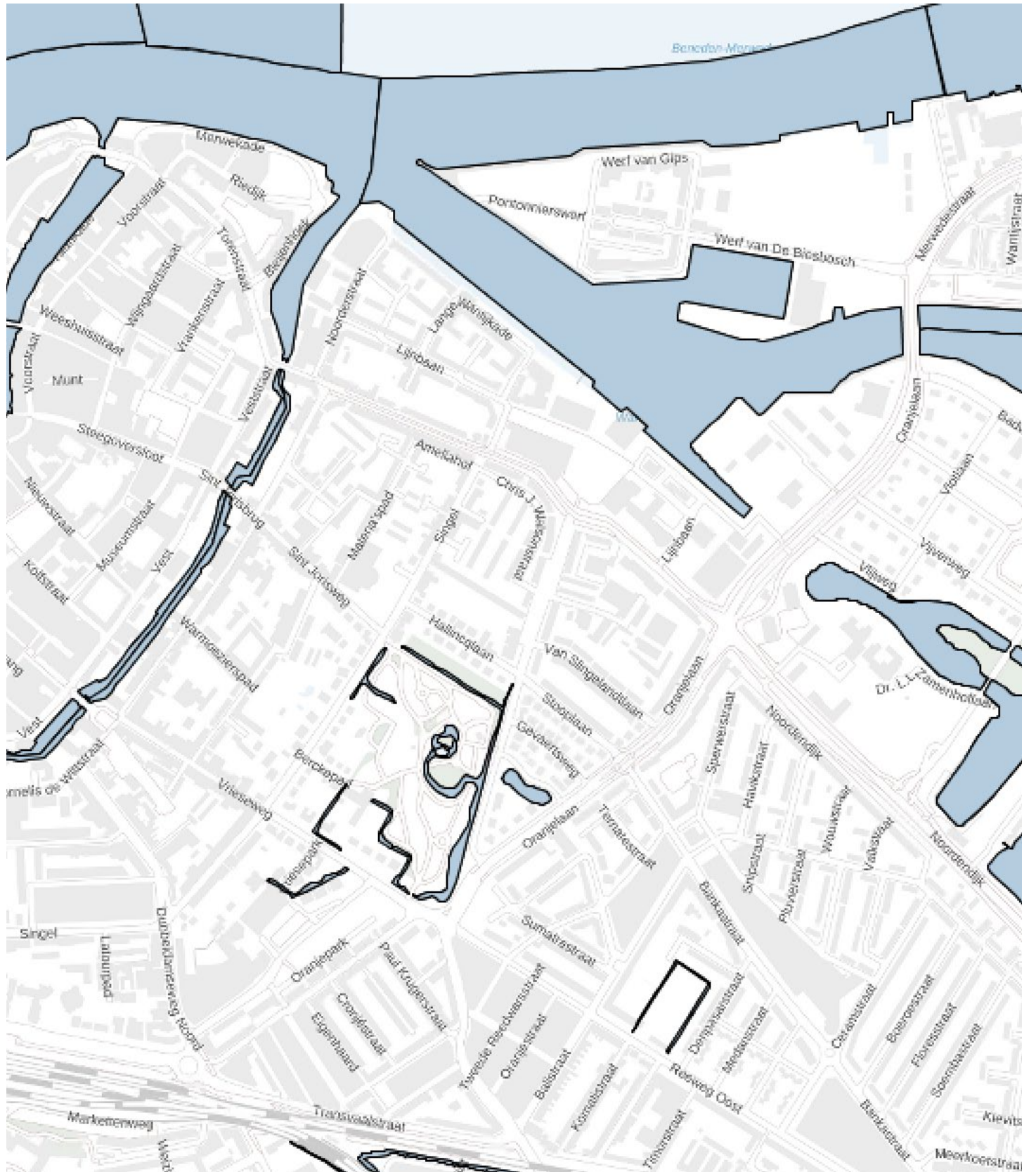
- In een groot gedeelte van de wijk (met name het noorden en het westen) is broosheid en minima hoog: omgeving Bleijenhoek, Matena's pad, Kasperspad en Lijnbaan. Hier is dus sprake van sociale kwetsbaarheid.

WATER PER BUURT

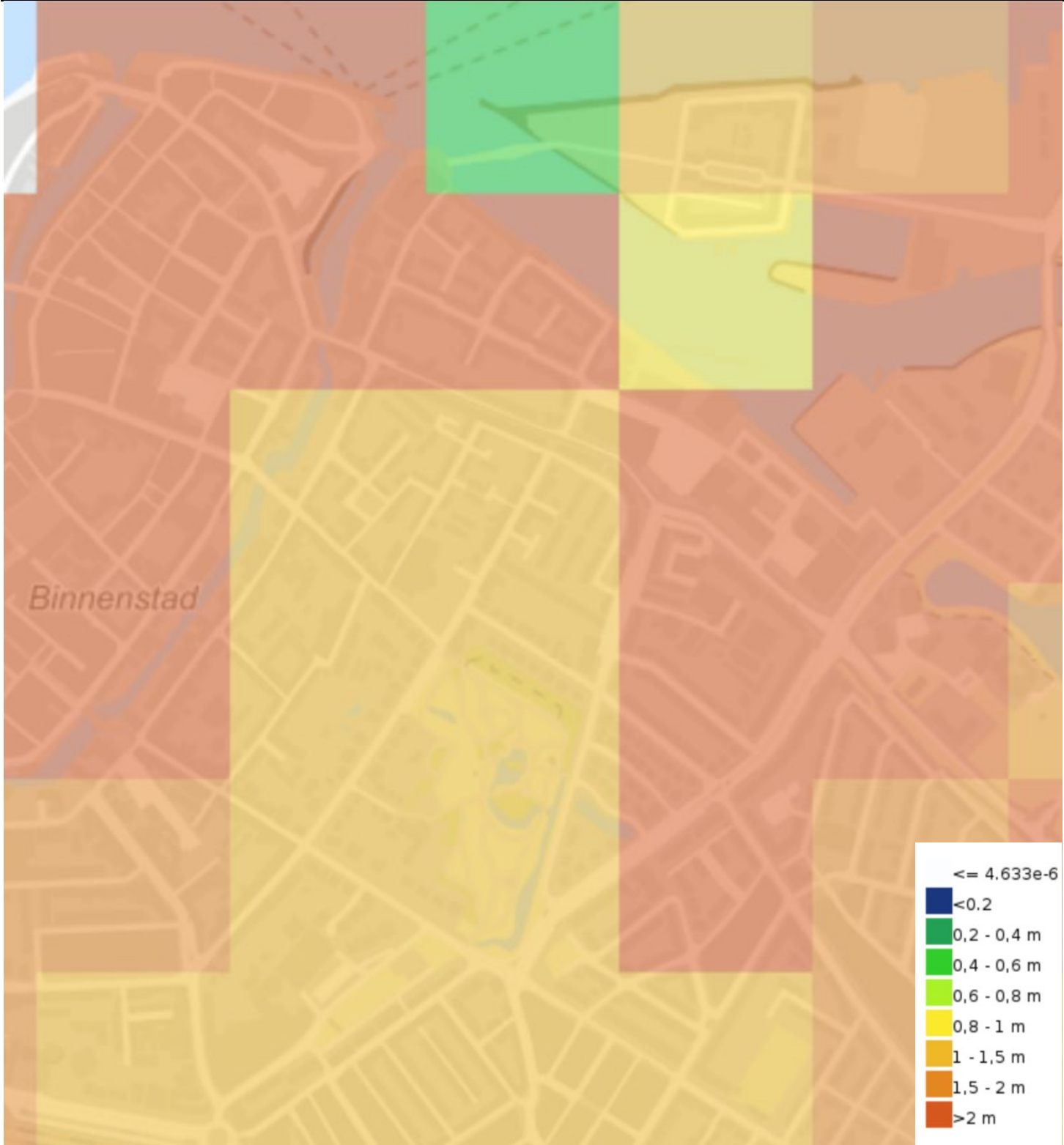
Wat valt op?

- De wijk Noordflank wordt in het noorden volledig begrensd door water met zowel de Beneden Merwede als het Wantij.
- Verder zijn er weinig waterstructuren in de wijk te vinden (wat kleine structuren in Park Merwestein en langs Kromhout).

WATER TEKORT OF OVERSCHOT

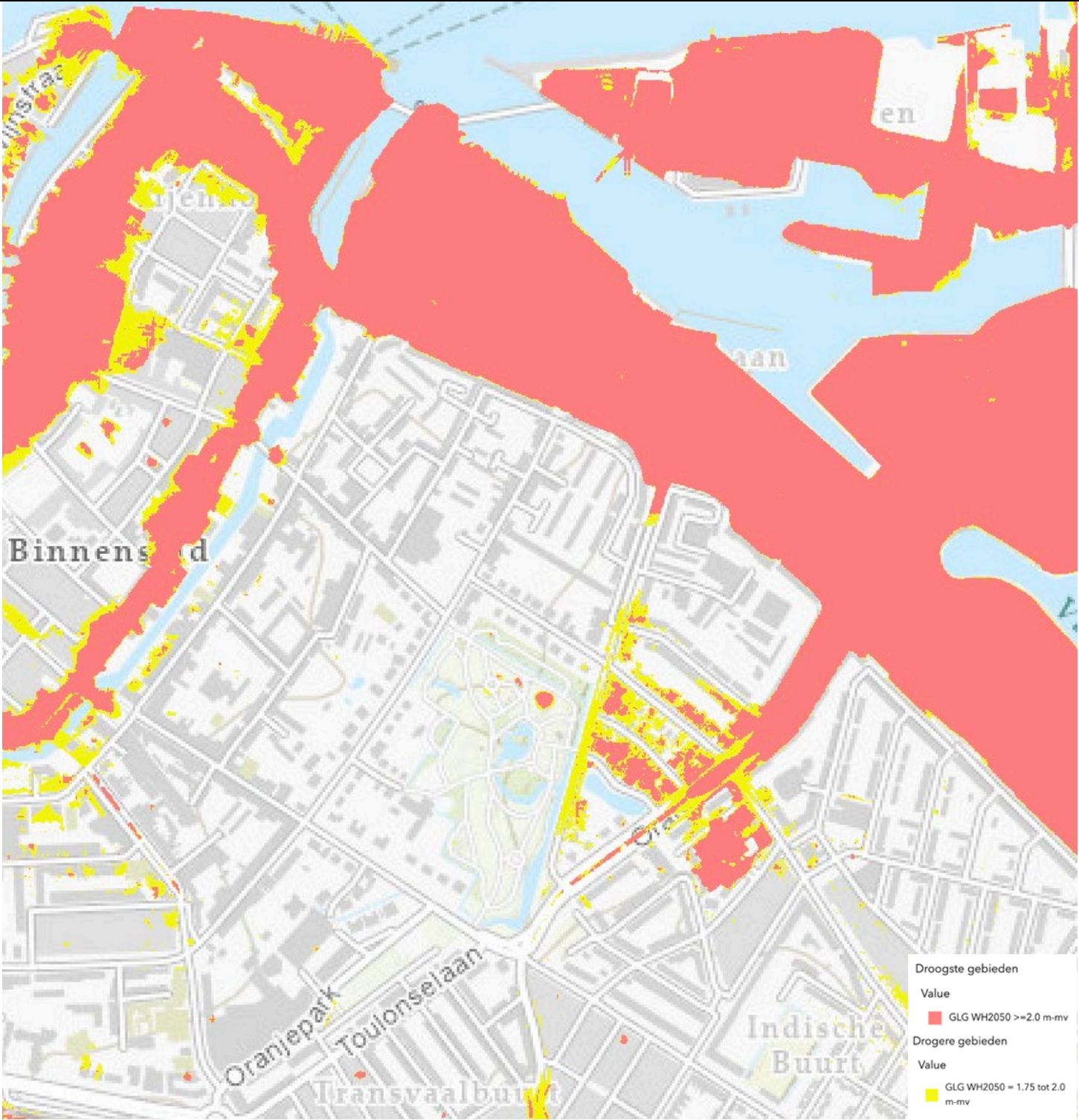
GEMIDDELD LAAGSTE GRONDWATERSTAND (GLG)

Wat valt op?

- De gemiddelde grondwaterstand lijkt voor het grootste gedeelte van de wijk Noordflank niet extreem hoog/laag te zijn. Al lijkt de stand wel wat aan de lage kant langs het Wantij en bij Bleijenhoek.

DROOGTE (MEEST URGENTE PLEKKEN)

Wat valt op?

- De omgeving langs het Wantij (Stadswerven en Lijnbaan) lijkt last te hebben van urgente droogte.
- Verder lijkt ook het gebied bij de Stooplaan en (het noordelijke gedeelte van) Bleijenhoek last te hebben van urgente droogte.

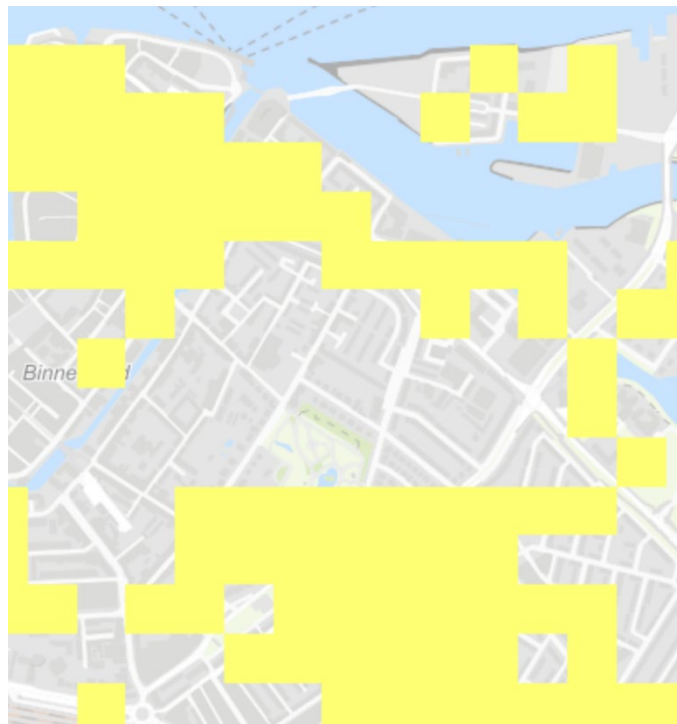
RISICO PAALROT

Wat valt op?
In Noordflank is de kans op paalrot overwegend laag, met uitzondering van Bleijenhoek (waar dit hoog/matig is).

- Legenda:
- Zeer laag
 - Laag
 - Matig
 - Hoog
 - Zeer hoog

BODEMDALING 2020-2050

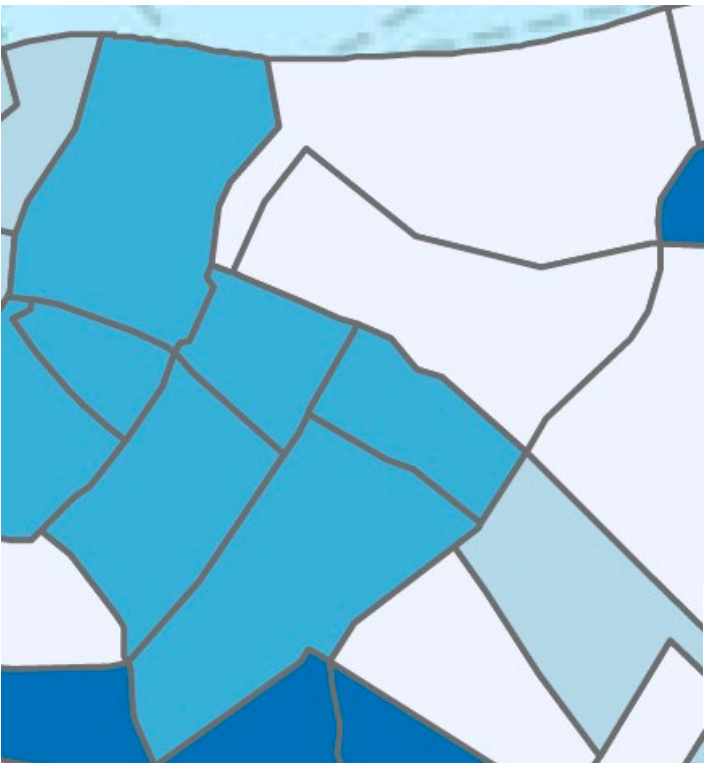

Wat valt op?

- In Bleijenhoek is er een groot gebied met beperkte bodemdaling.
- Verder is er ook sprake van beperkte bodemdaling bij Stadswerven, langs het Wantij (Lijnbaan) en in de omgeving van Park Merwestein.
- Beperkte bodemdaling is echter in het hele gebied Centrum veelvuldig aanwezig, en de wijk valt niet specifiek op.

- Legenda:
- Geen voorspelling mogelijk
 - ✗ Verwaarloosbaar (<3cm)
 - Beperkt (3-10cm)
 - Matig (10-20cm)
 - Vrij sterk (20-40cm)
 - Sterk (40-60cm)
 - Zeer sterk (>60cm)

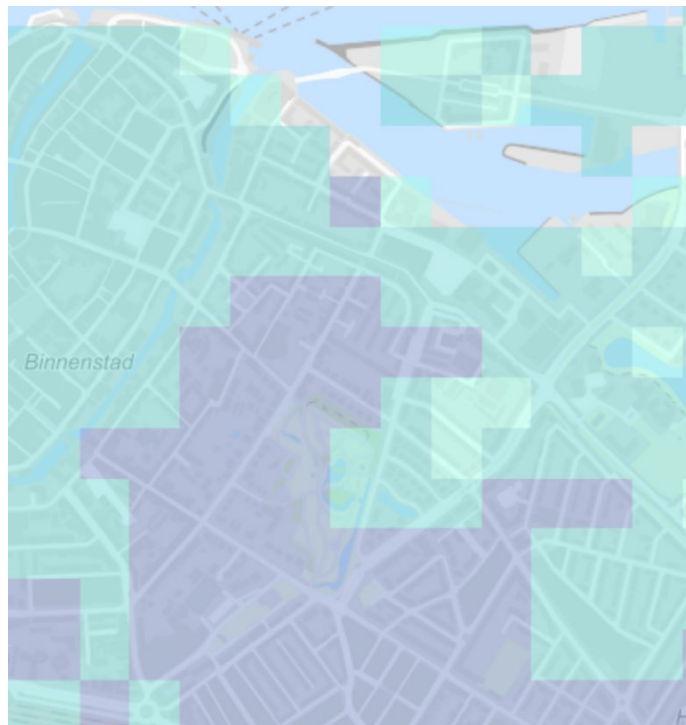
ONDIEPE FUNDERING

Wat valt op?
Er lijkt redelijk veel sprake te zijn van ondiepe fundering. Dit is echter wel grotendeels geconcentreerd in het zuiden van de wijk (Park Merwestein en omgeving, Kasperspad en omgeving, Merwestein-Noord, Matena's Pad en omgeving) en Bleijenhoek.

- Legenda:
- <1%
 - 1% - 5%
 - 5% - 30%
 - >=30%

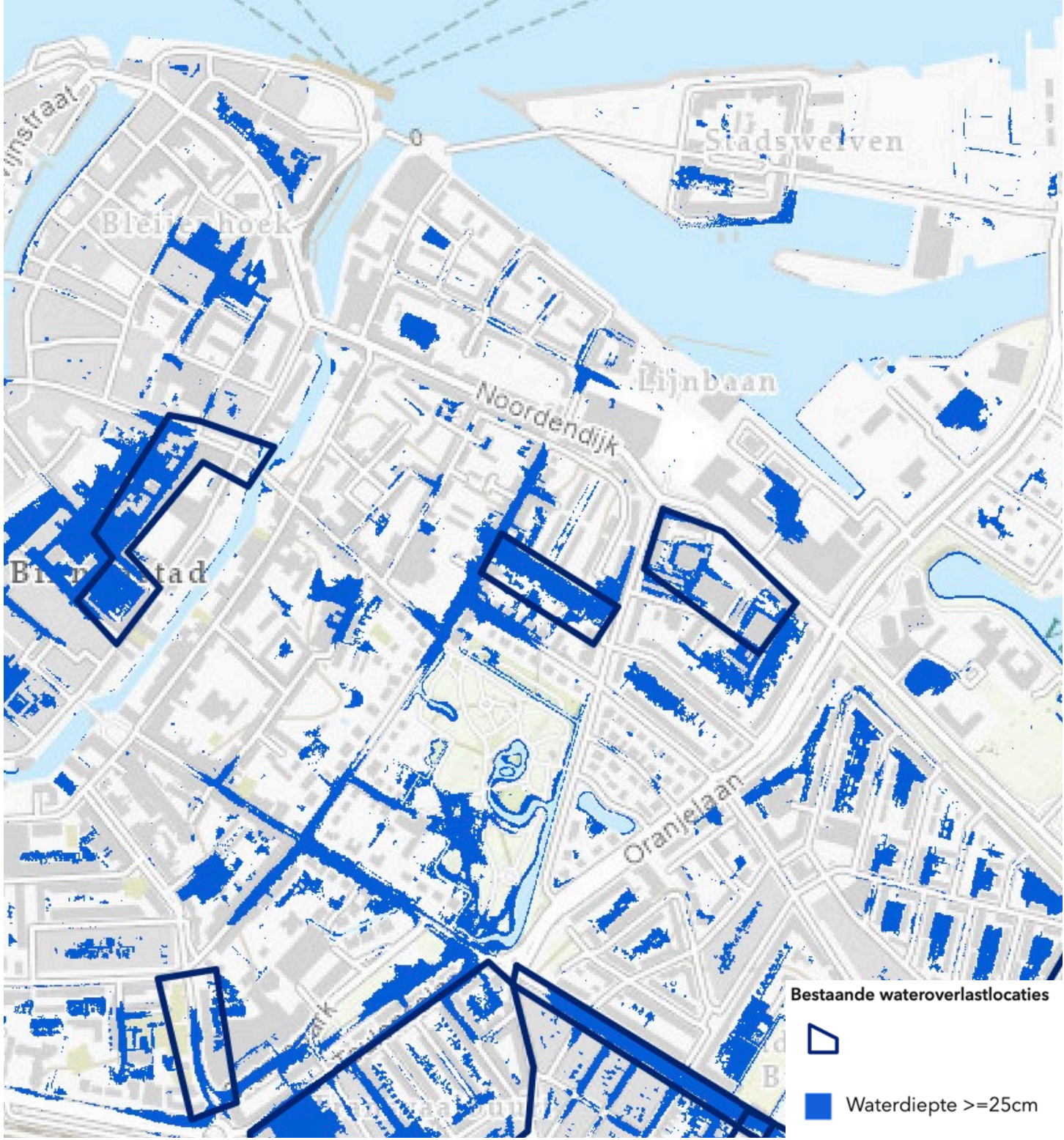
BODEMDALING DOOR OPHOGING

Wat valt op?
Met name in het zuiden van de wijk lijkt er een redelijk groot gebied met beperkte bodemdaling door ophoging te zijn (o.a. (gedeeltes van) Park Merwestein e.o, Kasperspad e.o, Matena's pad e.o, Merwestein-Noord).

- Legenda:
- ✗ Niet noemenswaardig
 - 3 - 10 cm
 - 10 - 25 cm
 - 25 - 50 cm
 - 50 - 100 cm
 - > 100 cm

WATERDIEPTE BIJ INTENSE NEERSLAG

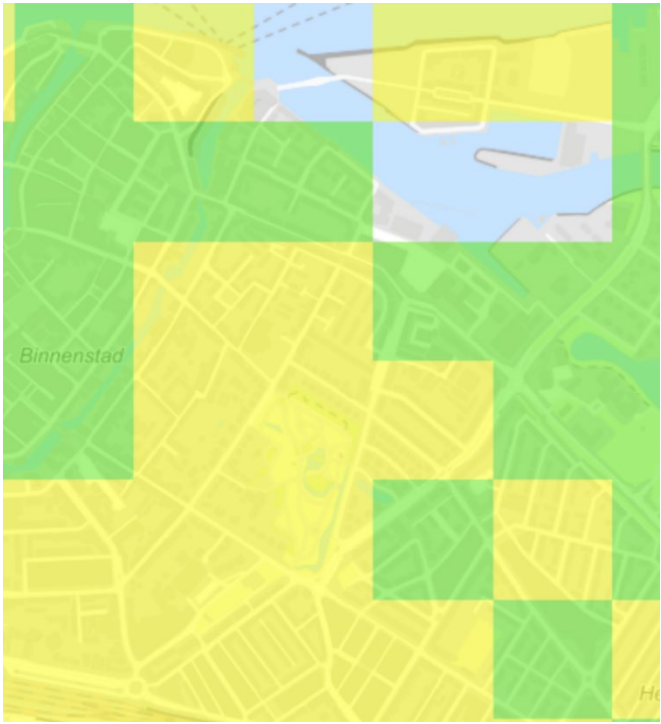
Wat valt op?

In de wijk zijn een drietal probleemlocaties aangemerkt met betrekking tot waterdiepte bij intense neerslag. Het gaat hier om

- “De Vereniging” tussen de Chris J. Walsonstraat en de Singel
- Het gebied tussen de Noordendijk en Stooplaan
- De Dubbeldamseweg Noord

Verder lijkt er overlast te zijn ten zuiden van Park Merwestein en op verspreide andere (minder geconcentreerde) locaties in de wijk.

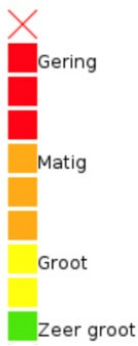
STEDELIJKE INFILTRATIE KANSEN

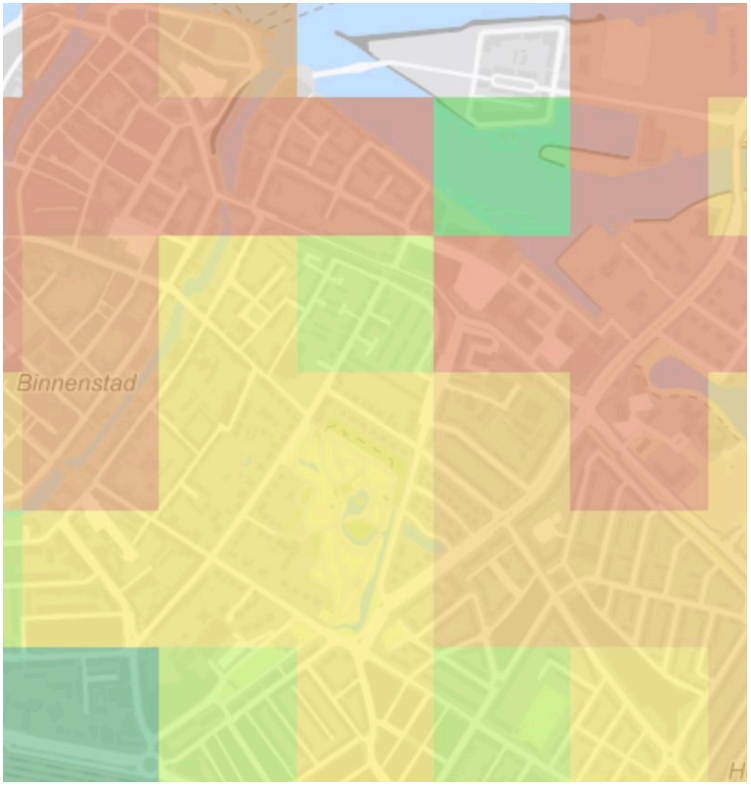
Wat valt op?

- De stedelijke infiltratiekansen lijken, ook vergeleken met andere wijken in Centrum, groot.

Legenda:

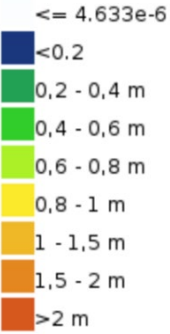

GEMIDDELD HOOGSTE GRONDWATERSTAND (GHG)

Wat valt op?

- De gemiddelde grondwaterstand lijkt voor het grootste gedeelte van de wijk Noordflank niet extreem hoog/laag te zijn. Al lijkt de stand wel wat aan de lage kant langs het Wantij (Lijnbaan, Stadsweerven) en bij Bleijenhoek. (Dit beeld komt goed overeen met de andere grondwaterstanden GLG)

BEGAANBAARHEID WEGEN BIJ INTENSE NEERSLAG

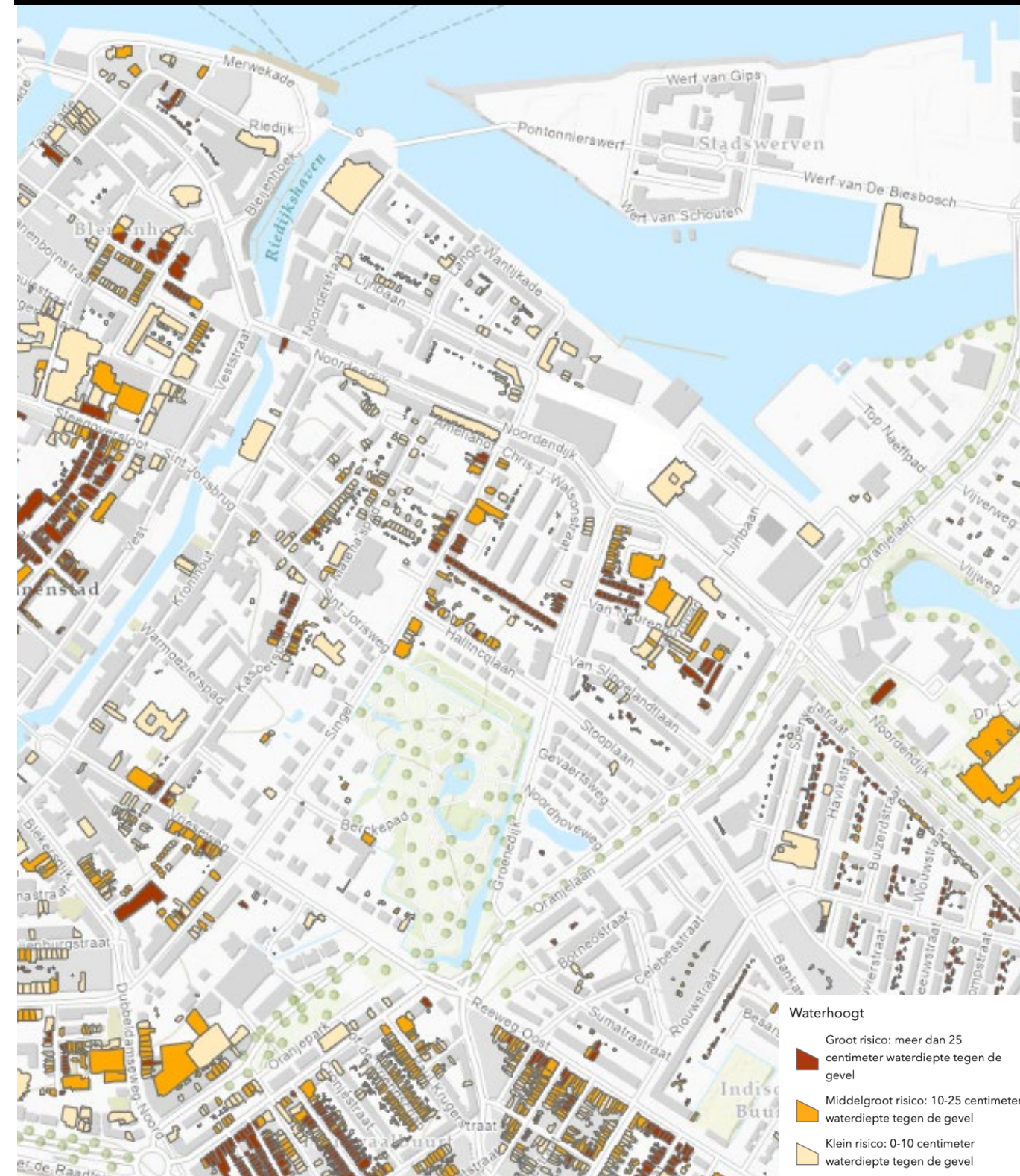

Wat valt op?

Een aantal wegen (veelal geconcentreerd rond de overlastgebieden zoals beschreven hiervoor) zijn onbegaanbaar bij extreme neerslag:

- Dubbeldamseweg Noord
- Het gebied tussen de Chris J. Walsonstraat en de Singel
- Het gebied tussen Noordendijk en Stooplaan
- Ten zuiden van park Merwestein

WATER TEGEN GEVEL VAN PANDEN

Wat valt op?

- Voor opvallend veel huizen is er geen informatie beschikbaar.
- Op een beperkt aantal locaties (gebied bij de Chris J. Walsonstraat en Singel (het lijkt om een “steegje” te gaan), het gebied tussen Noordendijk en Stooplaan en Bleijenhoeck bij de Vrankenstraat en Wijngaardstraat) risico op water tegen de gevel

CONCLUSIES

Over het algemeen lijkt Noordflank een matig groenblauw gebied te zijn. De groenstructuren binnen de wijk lijken voornamelijk beperkt tot Park Merwestein en enkele structuren langs wegen (o.a. Oranjelaan). Verder lijkt groen verspreid aanwezig, maar vallen er in de bebouwde gebieden flinke gaten in de groenstructuur (zoals omgeving Stadswerven – hoewel nog in ontwikkeling en Energieplein). Overeenkomstig scoort de wijk op de 3-30-300 regel, met uitzondering van de omgeving van het park, overwegend matig. Voor blauw overheerst hetzelfde beeld: hoewel de wijk in het noorden gekarakteriseerd wordt door de Beneden-Merwede en het Wantij, zijn er verder in de wijk (met uitzondering van in Park Merwestein en langs Kromhout) weinig waterstructuren te vinden.

HITTE

Overeenkomstig met de beperkte aanwezigheid van groen en blauw binnen de wijk is er in een groot gedeelte van de wijk sprake van urgente hittestress. Het gebied langs het Wantij (omgeving Lijnbaan Stadswerven), het noorden van Bleijenhoek en Park Merwestein lijken hierop de grootste uitzonderingen. Bovendien lijkt er overlappend met de aanwezige hittestress sprake van sociale kwetsbaarheid te zijn (hoge broosheid en minima in omgeving Bleijenhoek, Matena's Pad, Kasperspad en Lijnbaan). In deze gebieden zijn mensen extra kwetsbaar voor hitte.

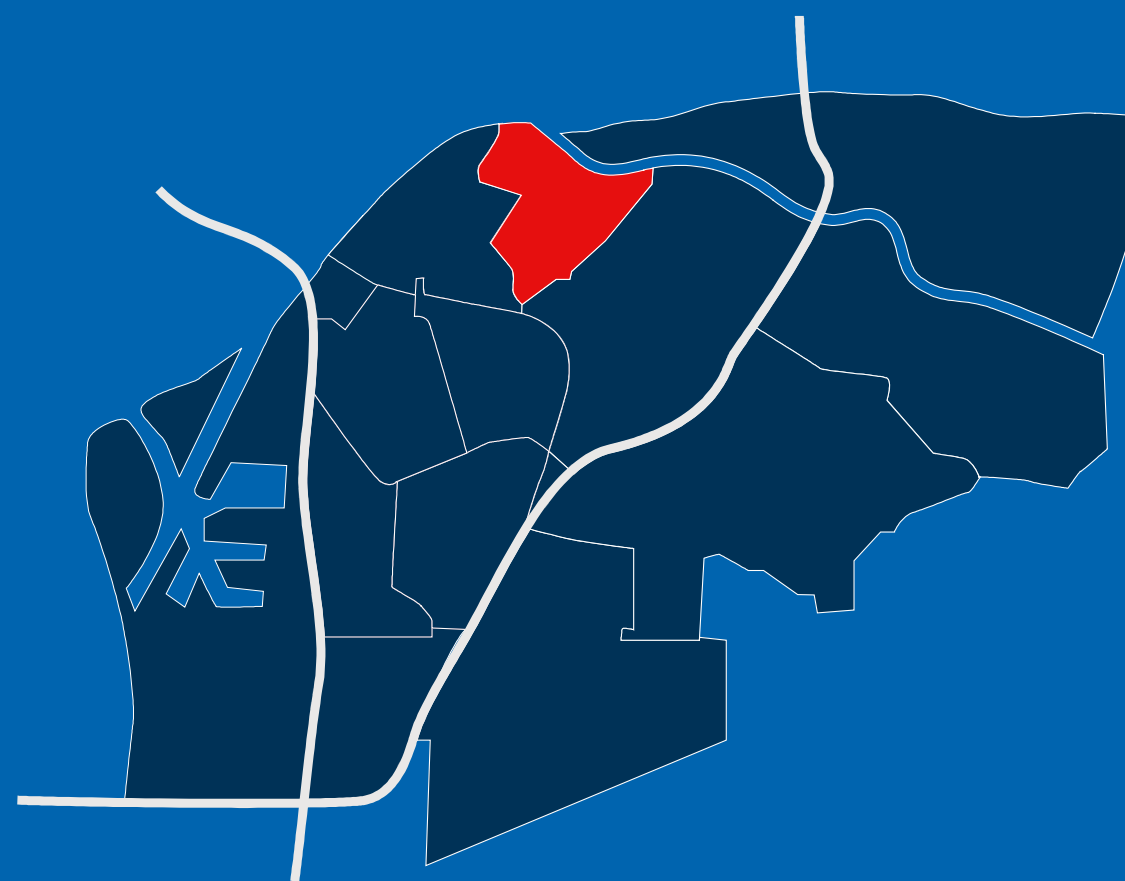
WATERTEKORT EN OVERSCHOT

In de wijk lijkt er sprake te zijn van watertekort/droogte én wateroverlast. Enerzijds zijn er een drietal overlastlocaties aangemerkt met betrekking tot waterdiepte bij intense neerslag: omgeving De Vereniging (tussen Chris J. Walsonstraat en de Singel), tussen Noordendijk en Stooplaan en Dubbeldamseweg Noord. Daarnaast lijkt er op verspreide andere plekken binnen de wijk ook sprake van wateroverlast (o.a. ten zuiden van Park Merwestein). Overeenkomstig lijken (veelal) in deze gebieden de wegen onbegaanbaar bij intense neerslag. Anderzijds lijkt er langs het Wantij (omgeving Stadswerven en Lijnbaan) en in de omgeving van de Stooplaan en (noordelijk)Bleijenhoek sprake te zijn van urgente droogte en lijken grondwaterstanden hier wat laag.

BODEM

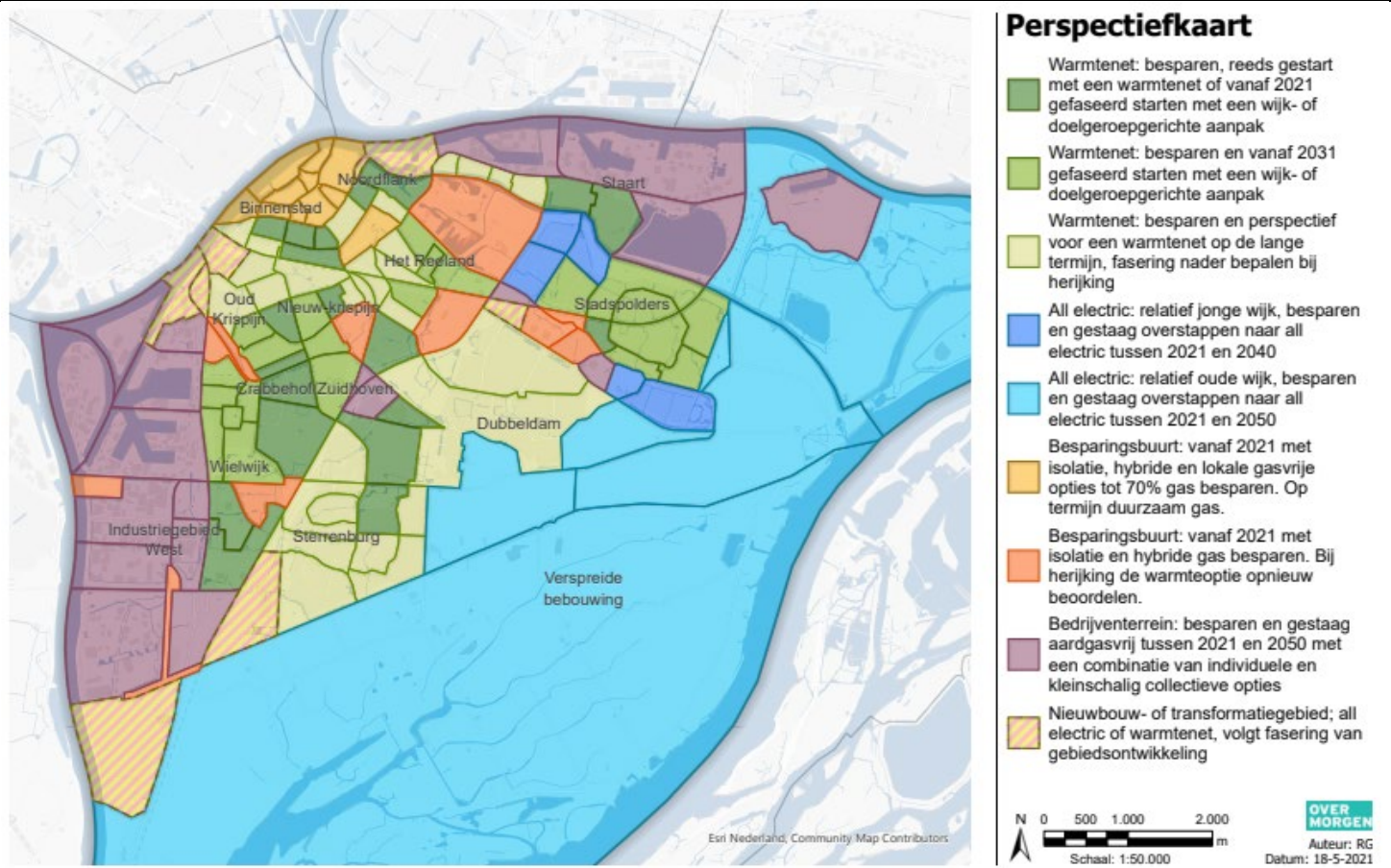
Verder lijkt er binnen de wijk in de omgeving van Bleijenhoek hoog/matig risico op paalrot. Ook lijkt er redelijk veel sprake te zijn van ondiepe funderingen (o.a. omgeving Park Merwestein, Kasperspad, Merwestein-Noord, Matena's Pad en Bleijenhoek) en beperkte bodemdaling.

DOEL: DUURZAME EN KLIMAATNEUTRALE STAD

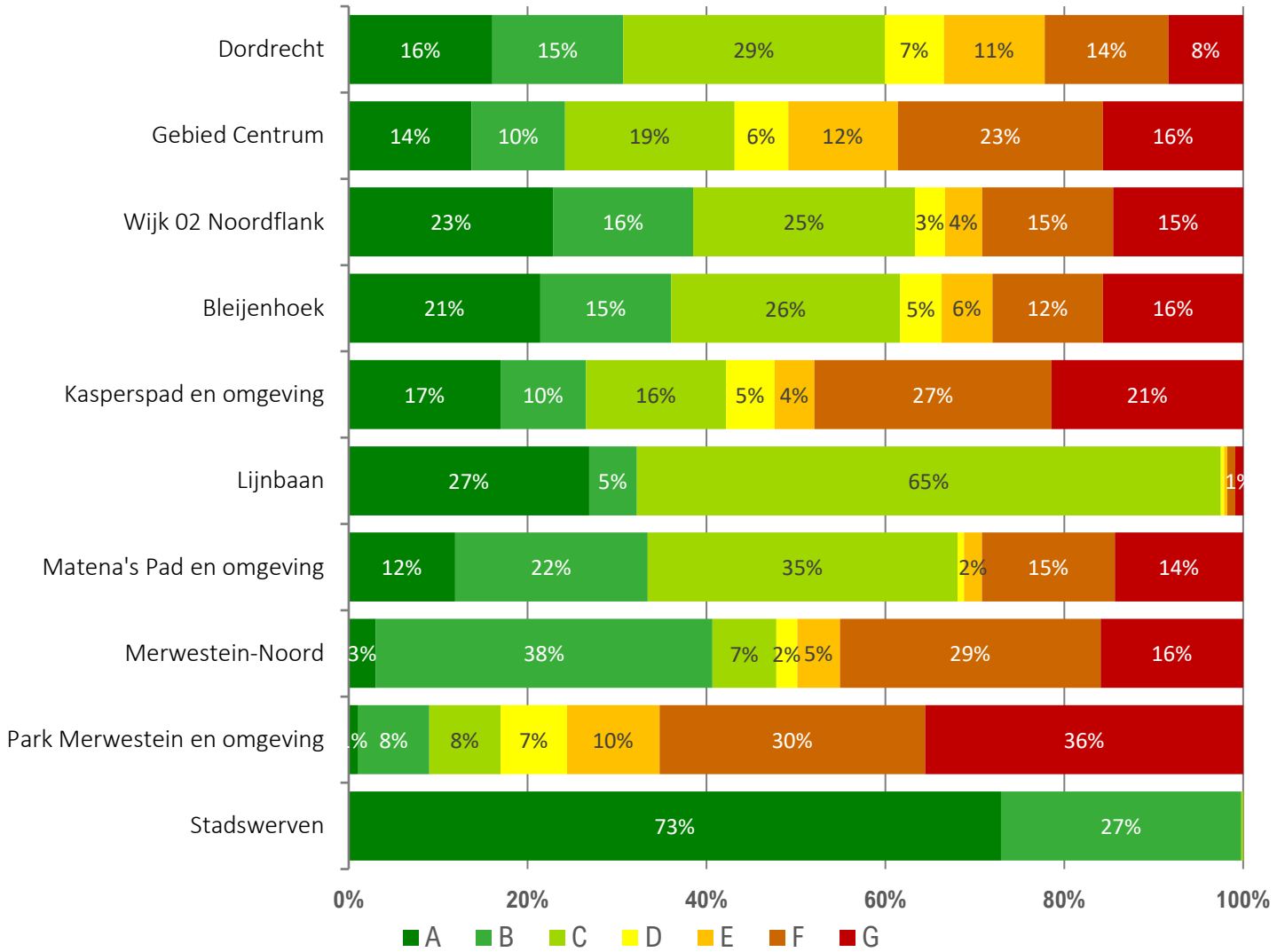
WIJK: NOORDFLANK

TRANSITIEVISIE WARMTE – HVC TRACE

Wat valt op?

Binnen de wijk Noordflank geeft een heel divers beeld wat betreft de transitievisie warmte. Een deel is recent gebouwd en daarmee al niet aangesloten op gas. Een ander deel zal waarschijnlijk nooit anders dan via gas de woning kunnen verwarmen. Verder zijn er buurten die nu al zijn aangesloten op het warmtenet van HVC of staat gepland voor in de toekomst.

Wat valt op?

Binnen Noordflank heeft 64% van de woningen een label C of hoger. De buurten Kasperspad, Park Merwestein en Merwestein Noord scoren slechter. Stadswerven bevat enkel woningen met een label C of hoger.

UITFASERING E T/M G:

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
882	771	612	391	247	72	27

Bron: Aanpak uitfasering E, F en G labels (programma Klimaatneutraal 2040, Loes van Luijk)

Wat valt op?

Vanaf 2023 dient 22,4% van het totaal aantal woningen in Noordflank verbeterd te worden. Stadsbreed moeten er de komende jaren 29% woningen aangepakt te worden om een beter energielabel te krijgen.

VERZWARING ELEKTRICITEITSNET: STROOMSTATIONS EN 380 KV

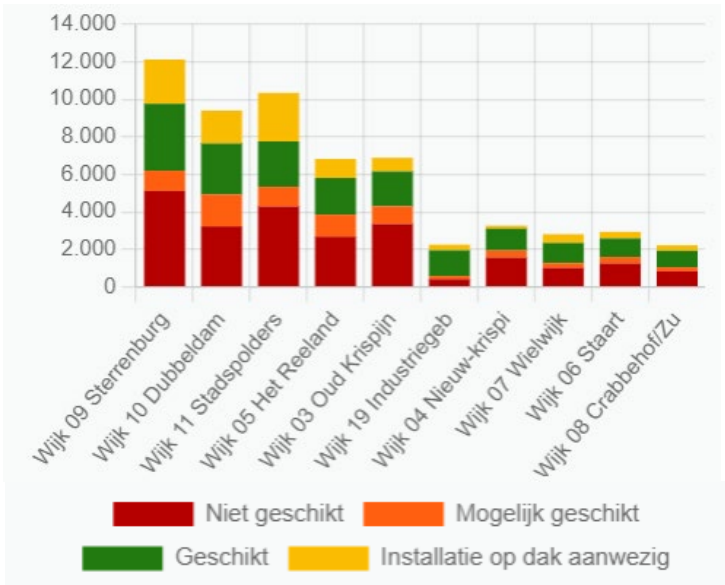
Wijk/Buurt	Aantal
Wijk 02 Noordflank	12
Bleijenhoek	2
Kasperspad en omgeving	2
Lijnbaan	0
Matena's Pad en omgeving	0
Merwestein-Noord	1
Park Merwestein en omgeving	6
Stadswerven	1

Wat valt op?

In Noordflank zijn 12 nieuwe stroomstations nodig. In vergelijking, Binnenstad heeft er 40 benodigd. In de wijk de Staart moeten 19 stroomstations toegevoegd worden en in Reeland 24. In de buurt Park Merwestein e.o. zijn de meeste nieuwe stroomstations nodig, 6. In totaal zijn er in het gebied centrum 95 nieuwe stroomstations nodig. In gebied oost zijn 96 extra stroomstations nodig.

AANTAL GESCHIKTE DAKEN EN DAKOPPERVLAK VOOR ZONNEPANELEN

Wijken met het grootste aantal geschikte daken

Ongeveer 19.000 daken zijn er in Dordrecht nog geschikt om zonnepanelen op te leggen. Binnen de wijk Noordflank zijn relatief weinig potentieel geschikte daken om zonnepanelen op te installeren. Het exacte aantal is niet bekend, het zijn er in ieder geval minder dan 870.

Bron: www.zonnedakje.nl

GESCHIKTE DAKEN VOOR ZONNEPANELEN

AANTAL AANWEZIGE ZONNE INSTALLATIES

Wijk/Buurt	Aantal	Opgesteld vermogen
Wijk 02 Noordflank	251	801
Bleijenhoek	15	50
Kasperspad en omgeving	17	46
Lijnbaan	63	220
Matena's Pad en omgeving	50	148
Merwestein-Noord	36	92
Park Merwestein en omgeving	22	58
Stadswerven	48	186

Bron: CBS, Zonnestroom; vermogen zonnepanelen woningen, wijken en buurten, 2021
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85775NED/table?ts=1721297704346>

Wat valt op?

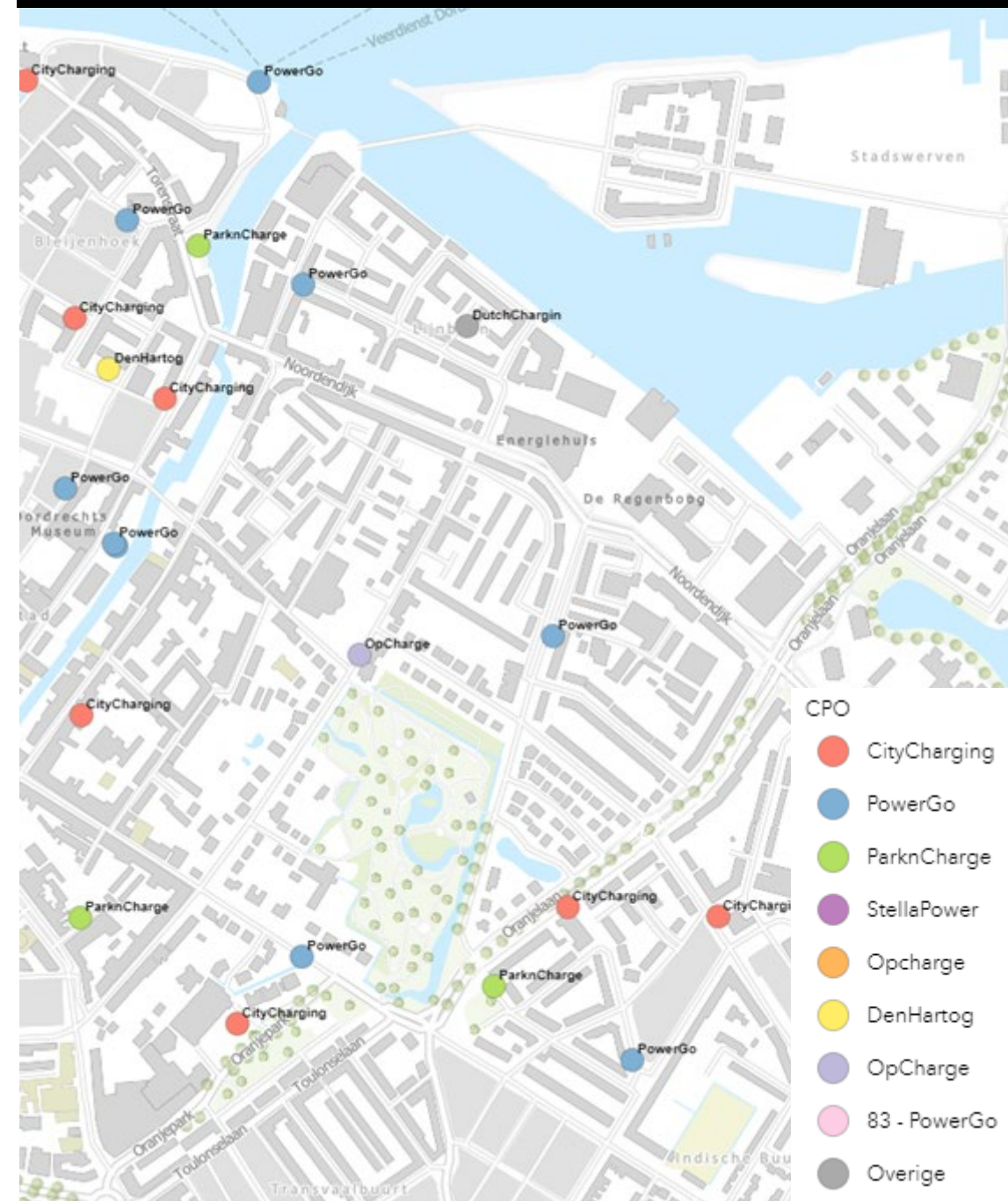
Op ca 10% van de daken in Noordflank liggen zonnepanelen. Gemiddeld in Dordrecht is dit 16%. Ter vergelijking, in de wijk Reeland zijn op 15% van de daken zonnepanelen te vinden en in Sterrenburg 20%. Jaarlijks brengen zonnepanelen stadsbreed 68.900 MWh op. Noordflank levert hiervan minder dan 2,5%. In de buurt Lijnbaan zijn de meeste zonne-installaties op daken te vinden.

OPENBARE LAADPALEN

Er zijn op dit moment ongeveer 44 laadpalen aanwezig of in voorbereiding in de openbare ruimte in Noordflank. In de Binnenstad gaat het om ca 67 laadpalen, in Reeland om ca 60 laadpalen en in de Staart om ca. 35.

STRATEGISCH TE PLAATSEN LAADPALEN

Wat valt op?

Er worden tot 2026 ongeveer 21 laadpalen (strategisch) bijgeplaatst in Noordflank. Deze plaatsing vindt verspreid over de wijk plaats. Ter vergelijking, in Reeland 18 en Sterrenburg 45 laadpalen. In heel Dordrecht ongeveer 300.

Op basis van trends, demografische en sociaaleconomische gegevens, de mogelijkheid om op eigen terrein te parkeren en andere data zijn prognoses gemaakt hoeveel extra laadpalen er tussen 2026 en 2030 nodig zijn. In Noordflank zijn in 2030 85 laadpalen nodig, dat zijn er ca 20 meer t.o.v. situatie in 2026. In de Binnenstad moeten er richting 2030 nog eens 36 laadpalen toegevoegd worden, in Reeland 37 en op de Staart 14 (ter vergelijking in Sterrenburg ongeveer 73). In totaal zijn er in gebied Centrum tussen 2026 en 2030 107 extra laadpalen nodig.

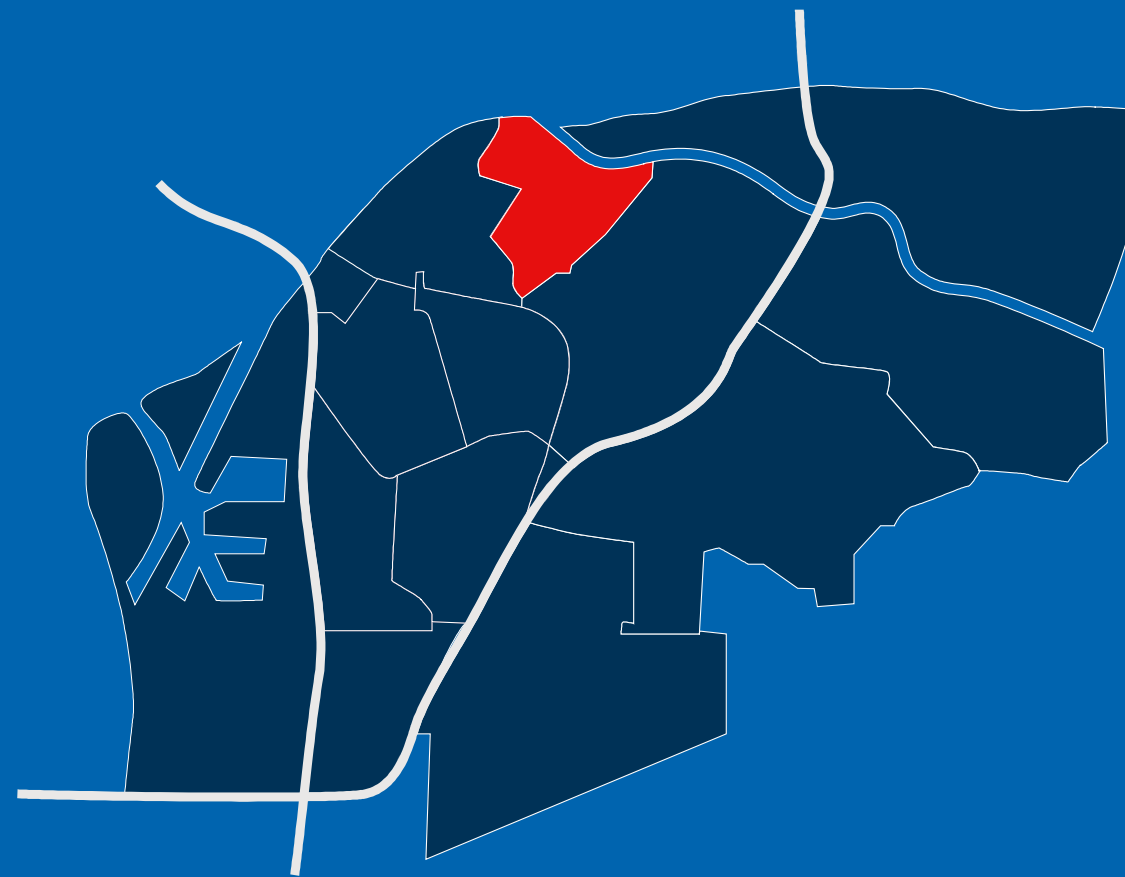
CONCLUSIE

De energietransitie opgave in Noordflank is relatief groot. Ongeveer 22% van het totaal aantal woningen in de wijk dient nog verbeterd te worden. De buurten Kasperspad, Park Merwestein en Merwestein Noord blijven iets achter. Een aandachtspunt hierbij is dat het bouwjaar van verschillende woningen in Noordflank het lastig maakt om te verduurzamen. Er zijn relatief weinig daken geschikt om zonnepanelen te plaatsen. Een positief punt is de (toekomstige) aansluiting op het warmtenet in verschillende buurten.

Mede door de mogelijkheid van het warmtenet vraagt de energietransitie in Noordflank niet om veel extra stroomstations. De buurt Park Merwestein vraagt wel om aandacht hierbij.

In de wijk Noordflank zijn er richting 2030 nog extra laadpalen nodig (20). Binnen gebied Centrum scoort Noordflank hierin gemiddeld vergeleken met de andere wijken in dit gebied.

DOEL: BIODIVERSE STAD

WIJK: NOORDFLANK

VISIE GROENBLAUW

In het jaar 2030 kent het Dordts groenblauw een gezonde, evenwichtige biodiversiteit. De laatste decennia is de Nederlandse- en zo ook Dordtse biodiversiteit hard achteruitgegaan. Deze algemene achteruitgang is in 2030 gestopt door knelpunten, zoals met invasieve exoten, op te lossen. Daarbovenop is ingezet op het behoud van biodiversiteit door natuurgebieden en specifieke soorten te beschermen. De ontwikkeling van biodiversiteit, leefgebieden en ecosystemen is versterkt door meer ecologische potenties te benutten. Plannen worden afgestemd op (doel) soorten die van nature voorkomen in Dordrecht en daadwerkelijk van de plannen kunnen profiteren. De ontwikkeling van soorten die hoger in de voedselketen staan is ook gestimuleerd door te voorzien in een gezonde basis van planten en insecten. Continue monitoring volgens een monitoringsplan, op niveau van soortgroepen, maakt de ontwikkeling van Dordtse biodiversiteit inzichtelijk en maakt gericht bijsturen mogelijk. De sterk toegenomen biodiversiteit maakt het (gemeentelijk) groen beter bestand tegen ziekten, plagen en extreme weersinvloeden. Het biedt natuurbeleving en een gezonde leefomgeving aan Dordtenaren.

Dordrecht is omgeven door robuuste natte en droge natuur- en groengebieden. In het landschap bevinden zich veel aaneengesloten, ecologische verbindingen. In de stad bevinden zich aaneengesloten structuren zoals bermen en watergangen, die als ecologische verbinding kunnen fungeren. Ook gebieden zoals parken en (dak)tuinen fungeren als ecologische stapstenen in de stad. De robuuste en kleinere structuren en gebieden vormen samen het ecologisch netwerk. Via dit netwerk wordt de natuur steeds diffuser tot aan de voordeur van de Dordtenaar gebracht. Dit netwerk van groen, blauw en bomenstructuren wordt beschermd en verder versterkt. Naast een sterk vertakt, fysieke netwerk wordt ingezet op de ecologische kwaliteit van dit netwerk. Al een aantal decennialang wordt ecologisch beheer toegepast en steeds verder geprofessionaliseerd, in met name de bermen. Dit beheer leidt tot zichtbare verbetering van de biodiversiteit. Er zijn veel meer gebieden waar ecologisch beheer goed mogelijk en waardevol is, zonder daarbij gebruiksfuncties of veiligheid aan te tasten. Het ecologisch beheer wordt in vervolprojecten dan ook verder geprofessionaliseerd. De aanpak die hieruit voortkomt wordt uitgerold over de gemeente. Dit zorgt ervoor dat traditioneel en ecologisch, of natuurgericht, beheer in 2030 naast elkaar en gecombineerd plaatsvinden.

Om in 2030 de doelstelling voor een biodiverse stad te hebben bereikt, is het nodig om achteruitgang te stoppen en biodiversiteit te behouden en versterken. Dit is mogelijk door het beleid, beheer en de maatregelen uit dit Groenblauwprogramma toe te passen.

Wat valt op?

- Met name de “natuurvriendelijke oevers” kunnen voor de wijk Noordflank belangrijk zijn. Het noorden grenst namelijk volledig aan de Beneden-Merwede terwijl ook Het Wantij binnen de wijk ligt. Op basis van de onderstaande analyses lijkt dit noorden echter beperkt “groen/natuurvriendelijk” te zijn.

Een biodiverse stad

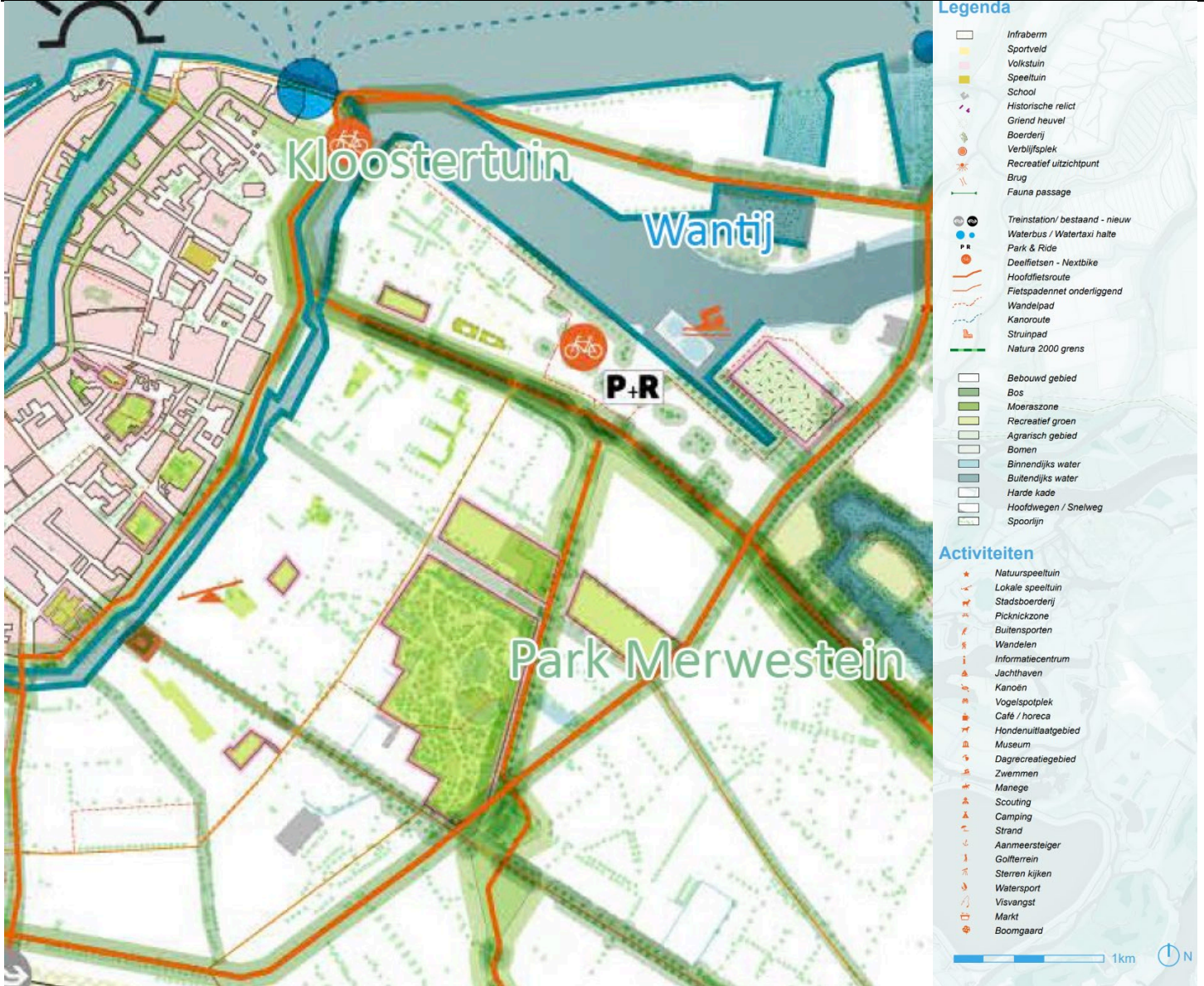
In 2030 is er meer aandacht voor de dieren en (natuurlijke) planten in de buitenruimte. Biodiversiteit is vergroot door veel variatie in de inrichting en het beheer van groen en blauw. De natuur en onderdelen hiervan zijn beschermd. Het groen en blauw is beter verbonden, zodat dieren zich veiliger door Dordrecht en omgeving kunnen verplaatsen. Ontwikkelingen in de biodiversiteit worden gevolgd. Zo kan de gemeente bepalen of de biodiversiteit goed behouden blijft en verder wordt versterkt, of dat actie nodig is.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Visie Wantijzone
 - Versterken van het getijdenlandschap
 - Natuurvriendelijke oevers
 - Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur
 - Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones
- Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer
 - Faunavorzieningen
 - Pilotproject Wantijpark
- Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs
- Registratie faunavorzieningen
 - Monitoring biodiversiteit
 - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer)
- Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid
 - Honingbij beleid
 - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming
 - Handboek natuurinclusief bouwen
 - Informatiedocument tijdelijke natuur

VISIEKAAR GROEN/BLAUW

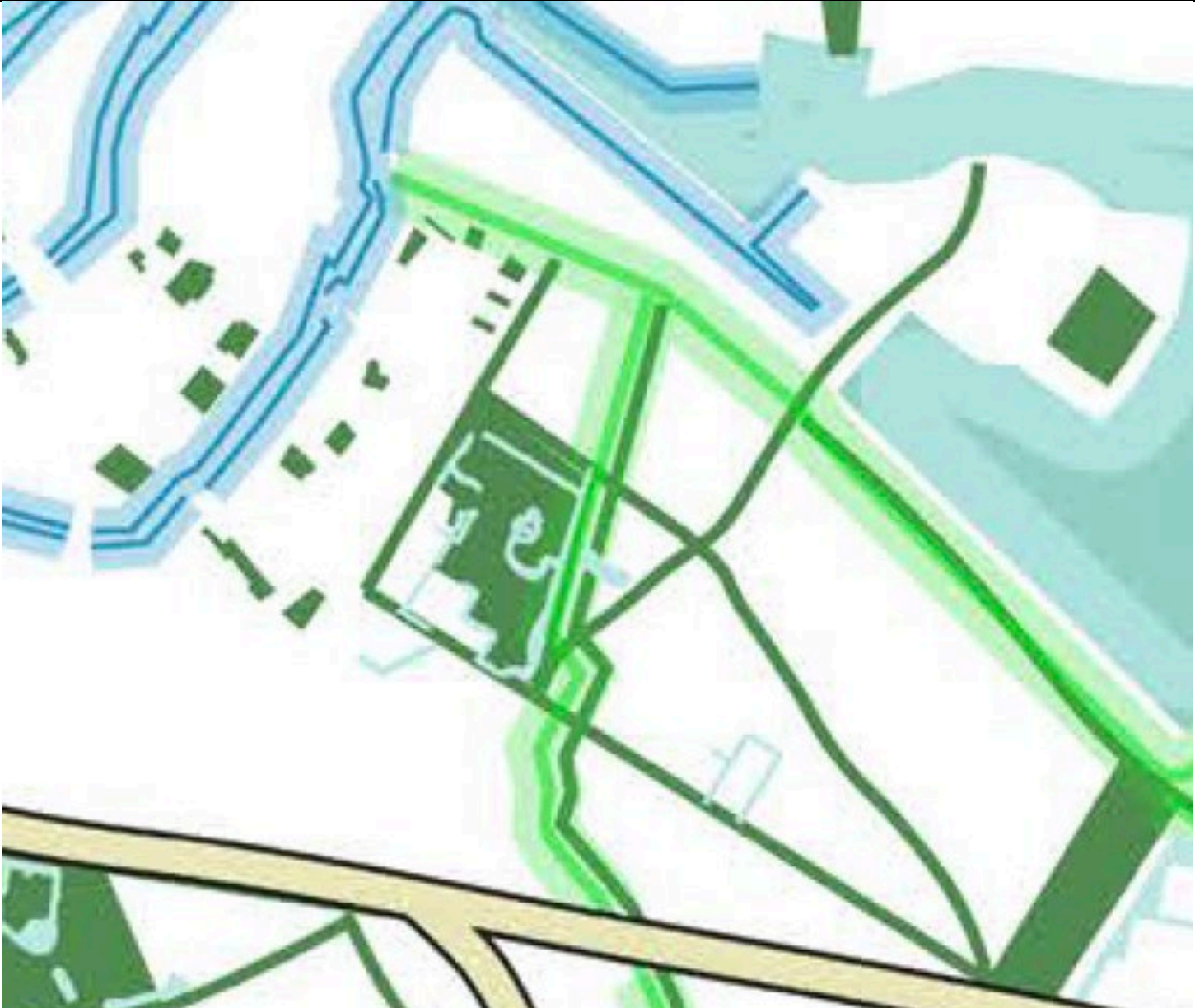
Wat valt op?

- Betreffende blauw, wordt de wijk in het noorden begrensd door de Beneden-Merwede en loopt ook het Wantij door de wijk.
- Betreffende groen, zijn er enkele duidelijke structuren aanwezig langs verschillende straten (zoals Noordendijk en Oranjelaan). Verder valt Park Merwestein op.

Biodiverse stad

2021	- Registratie faunavorzieningen - Visie Wantijzone - Versterken van het getijdenlandschap - Monitoring biodiversiteit - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer) - Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer - Pilotproject Wantijpark - Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs - Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid - Honingbij beleid - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming - Handboek natuurinclusief bouwen - Informatiedocument tijdelijke natuur	€100.000 €90.000 €550.000 €50.000
2022	- Natuurvriendelijke oevers - Faunavorzieningen	€250.000 €50.000
2024	Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur	€200.000
2025	Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones	€100.000
		€1.390.000

PRINCIPE DOORSNEDE VAN DE BIOTOPEN EN HABITATS

Infrabermen (zand)	Dijkbermen (klei)	Zachte oevers	Harde oevers	Bebouwing	Binnendijks water	Zachte oevers	Open gebied	Struiken	Boomkronen
Bermen		Buitendijks getijdenlandschap	Stenige omgeving		Leefgebied oevers		Polders	Bossen, parken, landgoederen - lanen en lange lijnen	
Vos	Merel	Wilde eend	Stuur	Oranjeskroon	Waterhoen	Wilde bij	Merel	Winterkoning	Merel
Konijn	Huisvlieg	Waterhoen	Baars	Huisvlieg	Kraaiend	Grote modderkrup	Huisvlieg	Heggenmus	Huisvlieg
Egel	Turkse tortel	Kleine karekiet	Snoet	Kauw	Kleine karekiet	Argus vinder	Huisvlieg	Houdpantserjuffer	Turkse tortel
Ringtang	Hultdief	Blauwe reiger	Paling	Speeuw	Blauwe reiger		Kauw	Egel	Hultdief
Graspijp	Kauw	Heggenmus	Zalm	Viesmus	Oranjeslag		Ekster	Zanglijster	Kauw
Diverse muizen	Ekster	Winterkoning		Gierzwart	Bittervoorn		Speeuw	Struikpinkhaan	Ekster
Weszel	Muizen	Pimpelmees		Egel	Diverse muizen		Icarobluif		Tijgervogel
Atalanta	Weszel	Nachtgaa			Baars		Zwartsprietkrop		Volk
Citroenvinder	Atalanta	Glasvinder (bellen)			Snoek		Bruine pinkhaan		Zwartkop
Witbaardzandbij	Dagauwvog	Noordse woelmuis			Paling		Weidehommel (diverse hommels)		Grote bonte specht
		Otter			Glasvinder (bellen)		Hess	Rosse vleermuis (vleermuizen)	Egel
		Bever			Juffers		Zandhommel	Boomklaver	Ringtang
								Steenruiter	Waterjuffer

* Deze faunalist en zonering is samengesteld in samenwerking met Bureau Stadsnatuur

DOELKAART BIODIVERSITEIT

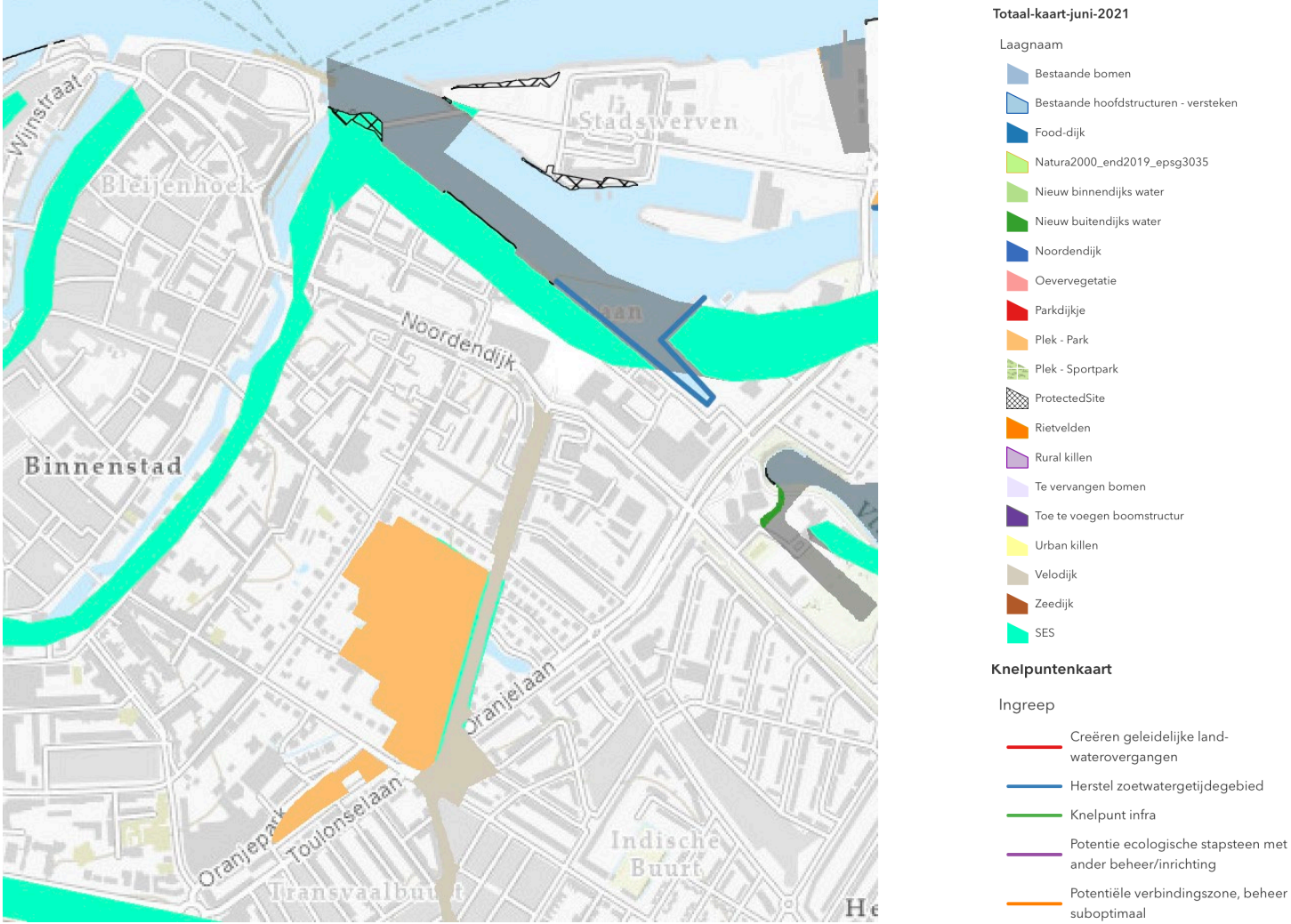
Onderzoek en nulmetingen

Onderzoek naar de Dordtse biodiversiteit is hard nodig. Om te kijken hoe de biodiversiteit op het Eiland van Dordrecht ervoor staat en zich ontwikkelt, heb je een vertrekpunt nodig. Daarom is de gemeente in 2021 begonnen met een nulmeting van de biodiversiteit. Dit is toen uitgevoerd op zes plekken, verspreid over het Eiland van Dordrecht. Het Natuurwetenschappelijk Centrum heeft de nulmetingen uitgevoerd in het Wantijpark, Project Vlijweide, Kors Monsterpad, Sportpark Reeweg en langs de Zeedijk. Inmiddels is op 5 van de 6 locaties een herhaling uitgevoerd. Met de resultaten van de nulmetingen en de herhalingen kunnen we nagaan of de genomen maatregelen het gewenste effect hebben. Voor het stadspark is een nulmeting uitgevoerd door Ecoresult en de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch voert jaarlijks een monitoring uit voor het ecologisch beheer in hun areaal. Ook wordt er door het Natuurwetenschappelijk Centrum stadsbreed onderzoek gedaan naar gebouwbewonende soorten vleermuizen, gierzwaluwen en de huismussen ten behoeve van een soortmanagementplan.

Wat valt op?

- Prioritair groen duidelijk aanwezig in het noordoosten van de wijk (Wantij).
- De onderliggende blauwgroene structuur wordt wederom duidelijk gekarakteriseerd in het noordoosten van de wijk (Wantij), maar wordt verder aangevuld door onder andere Park Merwestein in het zuidoosten van de wijk en de Beneden-Merwede in het noorden.
- Enkele faunapassage aanwezig, maar deze ligt in Het Reeland.

KNELPUNTENKAART

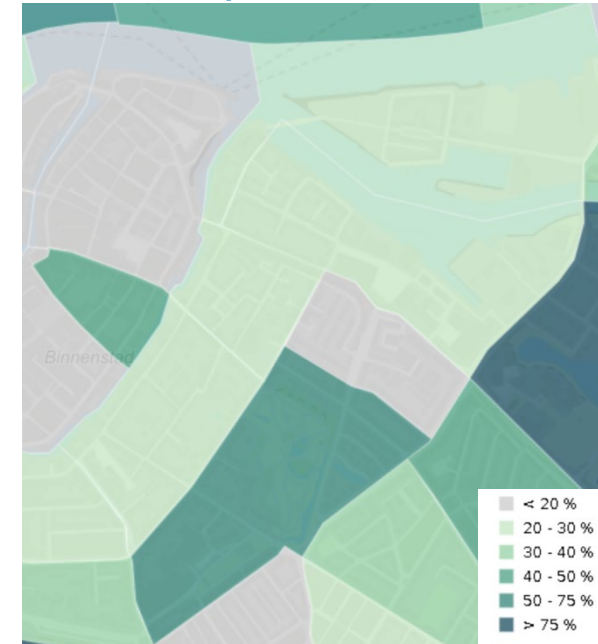
Wat valt op?

- Duidelijke aanwezigheid van Park Merwestein
- Een enkele ingreep met betrekking tot “herstel zoutwatergetijdgebied” langs Wantij.

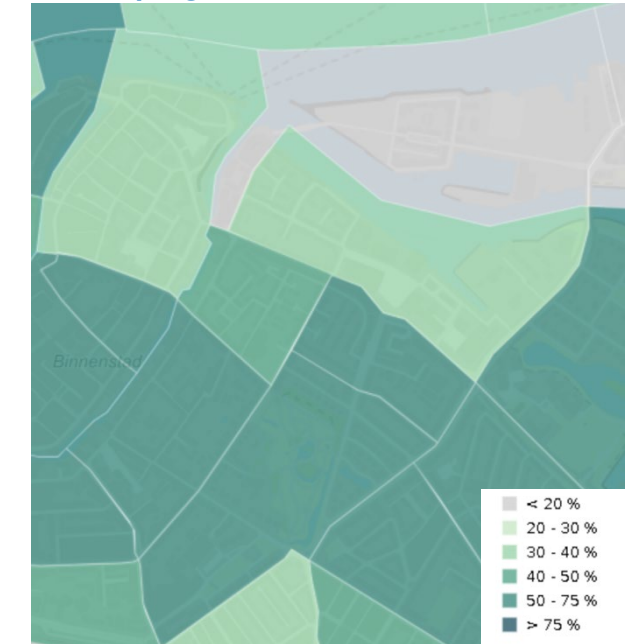
GROENSTRUCTUREN

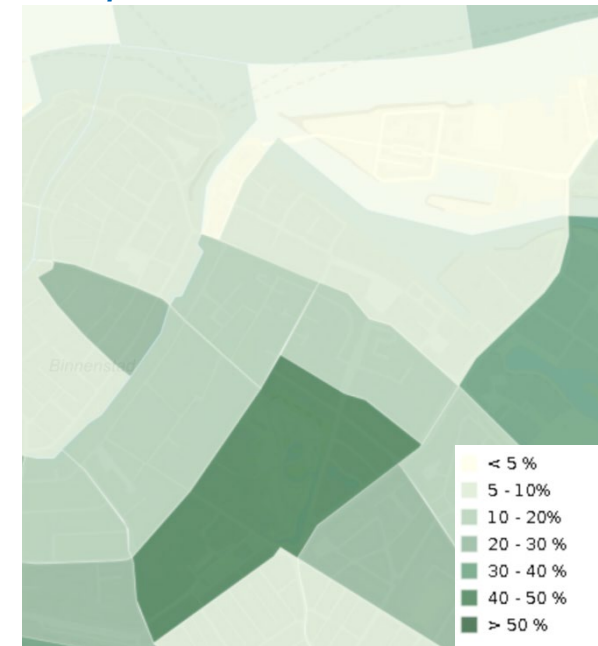
Groen binnen openbare ruimte

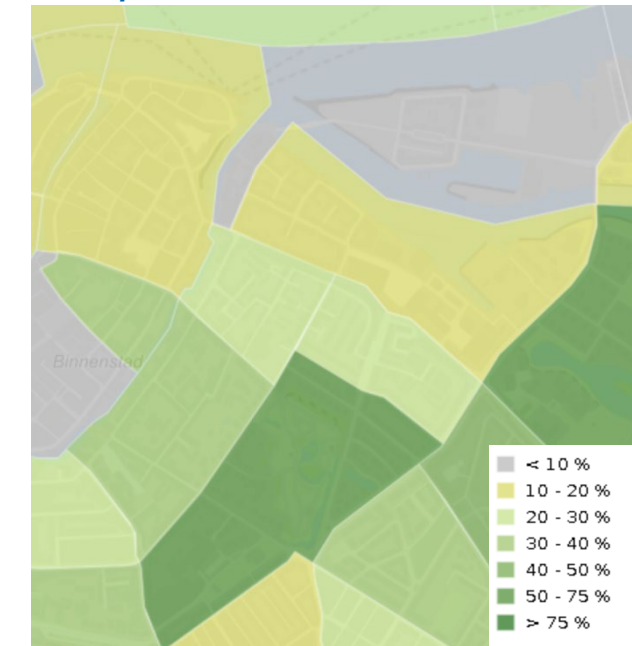
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

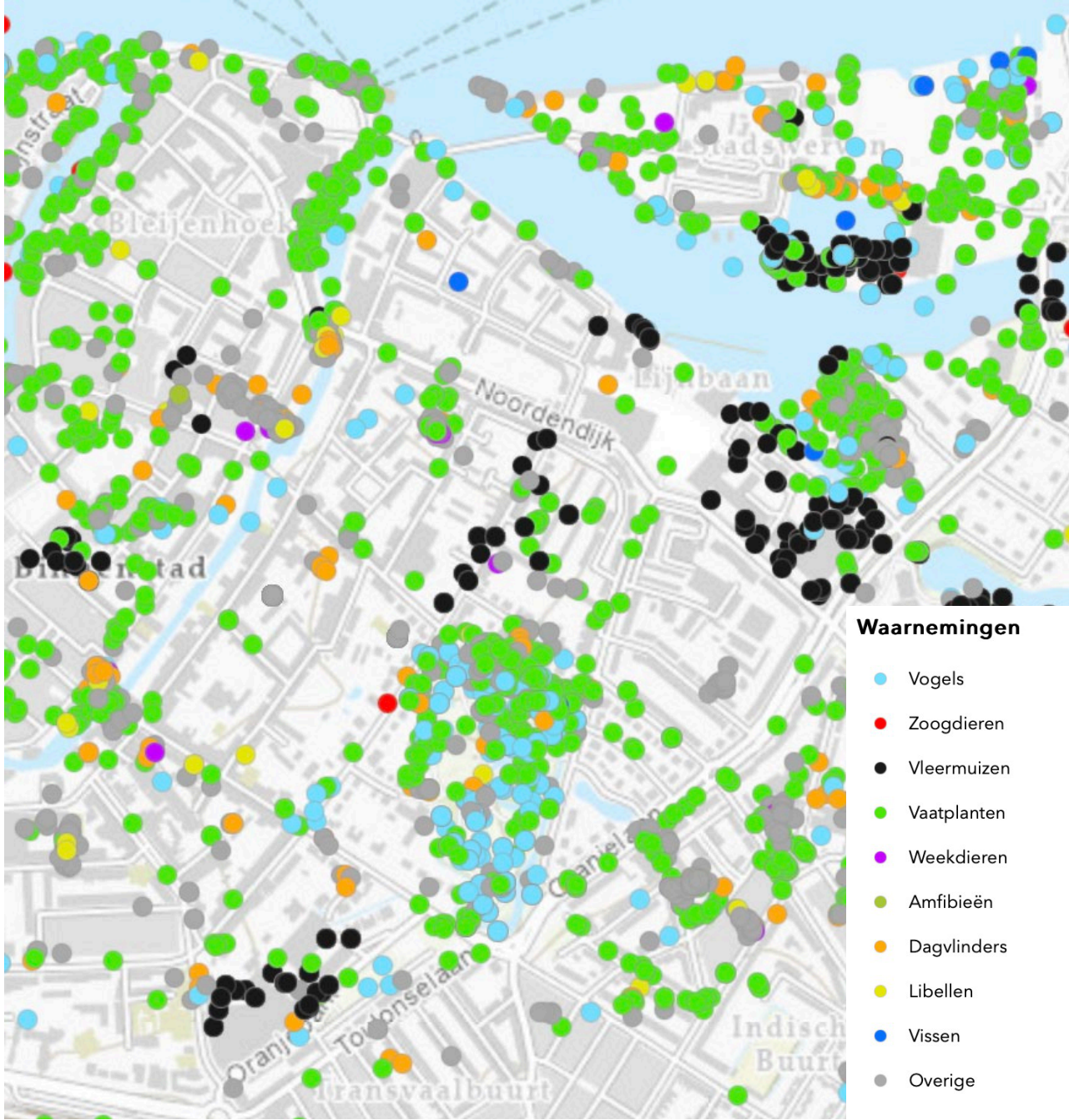
Groen per buurt

Wat valt op?

- Over het algemeen lijkt de wijk beperkt groen. Hoewel Park Merwestein en wegen als de Oranjelaan en Vest duidelijke groenstructuren zijn, vallen er ook flinke gaten in de bebouwde gebieden (bijvoorbeeld Stadswerven en het Energieplein).
- Hoewel groen op eigen terrein nog redelijk goed scoort (met uitzondering van het noorden) scoort groen binnen openbare ruimte/groen per buurt en boom per buurt overwegend matig (met uitzondering van het gebied rondom Park Merwestein).

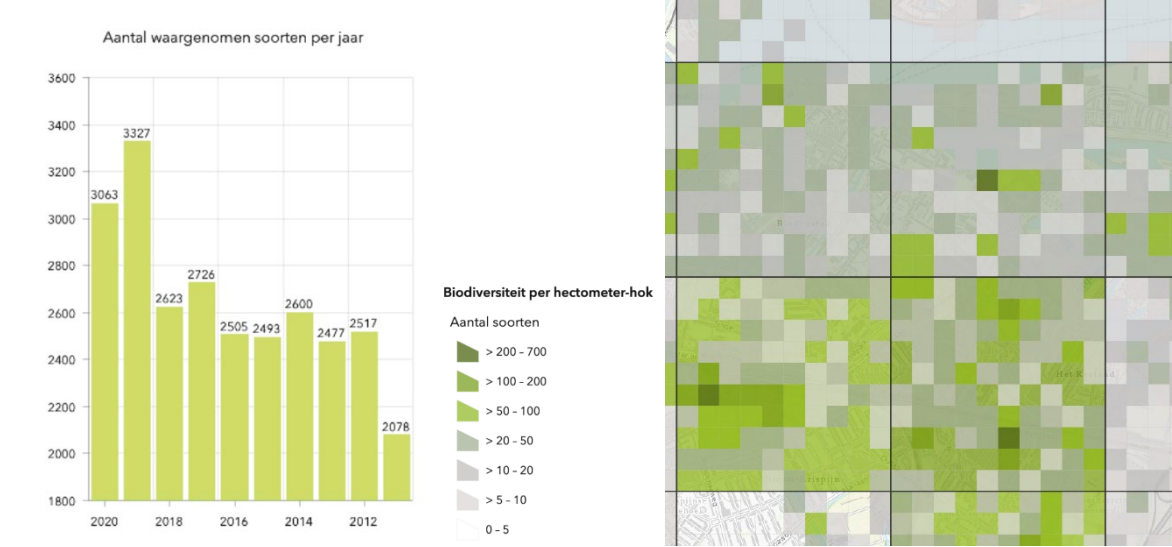
WAARNEMINGEN, FAUNAVOORZIENINGEN EN SOORTEN

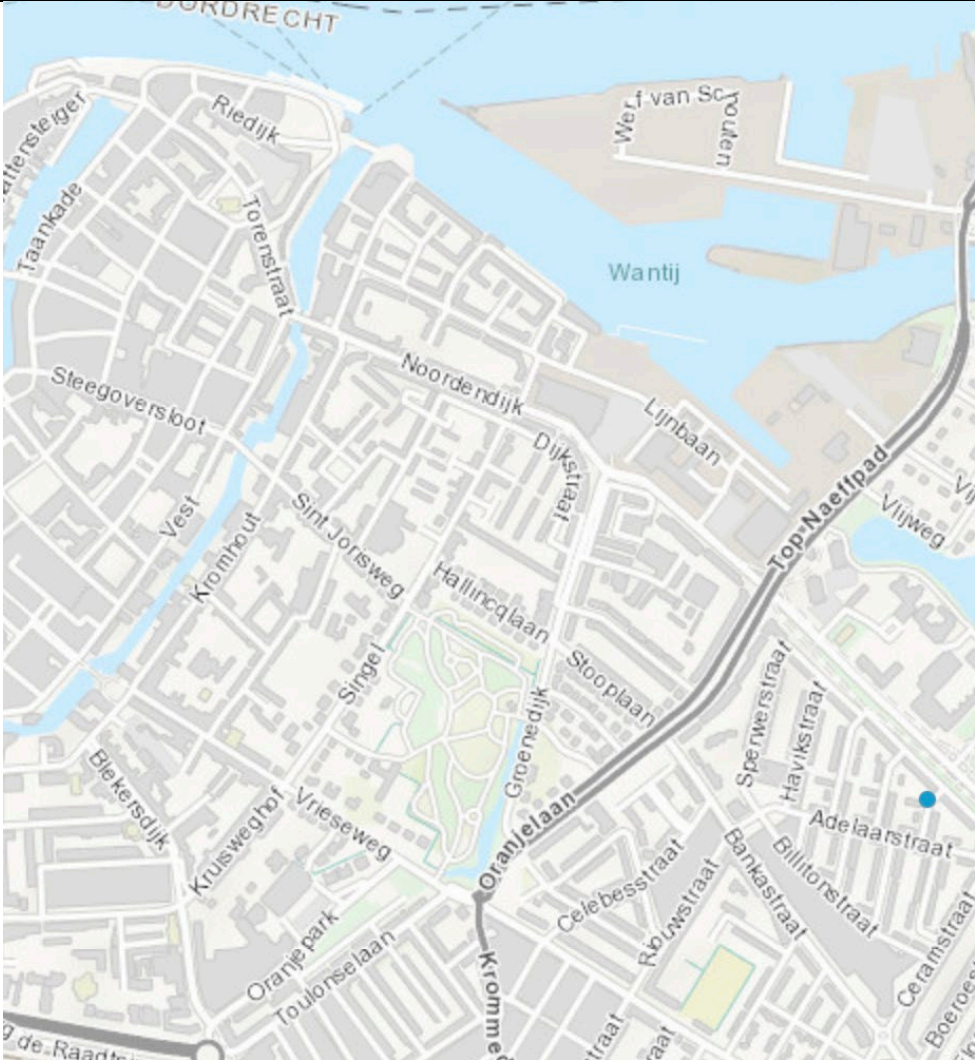
Wat valt op?

- Binnen de wijkgrenzen is er geen enkele faunavorziening aanwezig.
- Waarnemingen van vleermuizen sterk geconcentreerd (bijvoorbeeld bij Stadswerven), tegenover verspreide overige waarnemingen (die zich “met elkaar” dan weer concentreren in/bij bijvoorbeeld Park Merwestein). Buiten het park vallen er duidelijke gaten in de aanwezigheid van waarnemingen (bijvoorbeeld Kasperspad en omgeving, oosten van Merwestein-Noord)
- Waarnemingen lijken met name te refereren naar vogels, vaatplanten en vleermuizen.
- Aantal waarnemingen kent duidelijke toename na jarenlang redelijk stabiel te zijn geweest, de reden hiervan is echter onduidelijk.
- Biodiversiteit per hectometer lijkt geconcentreerd in het zuiden.

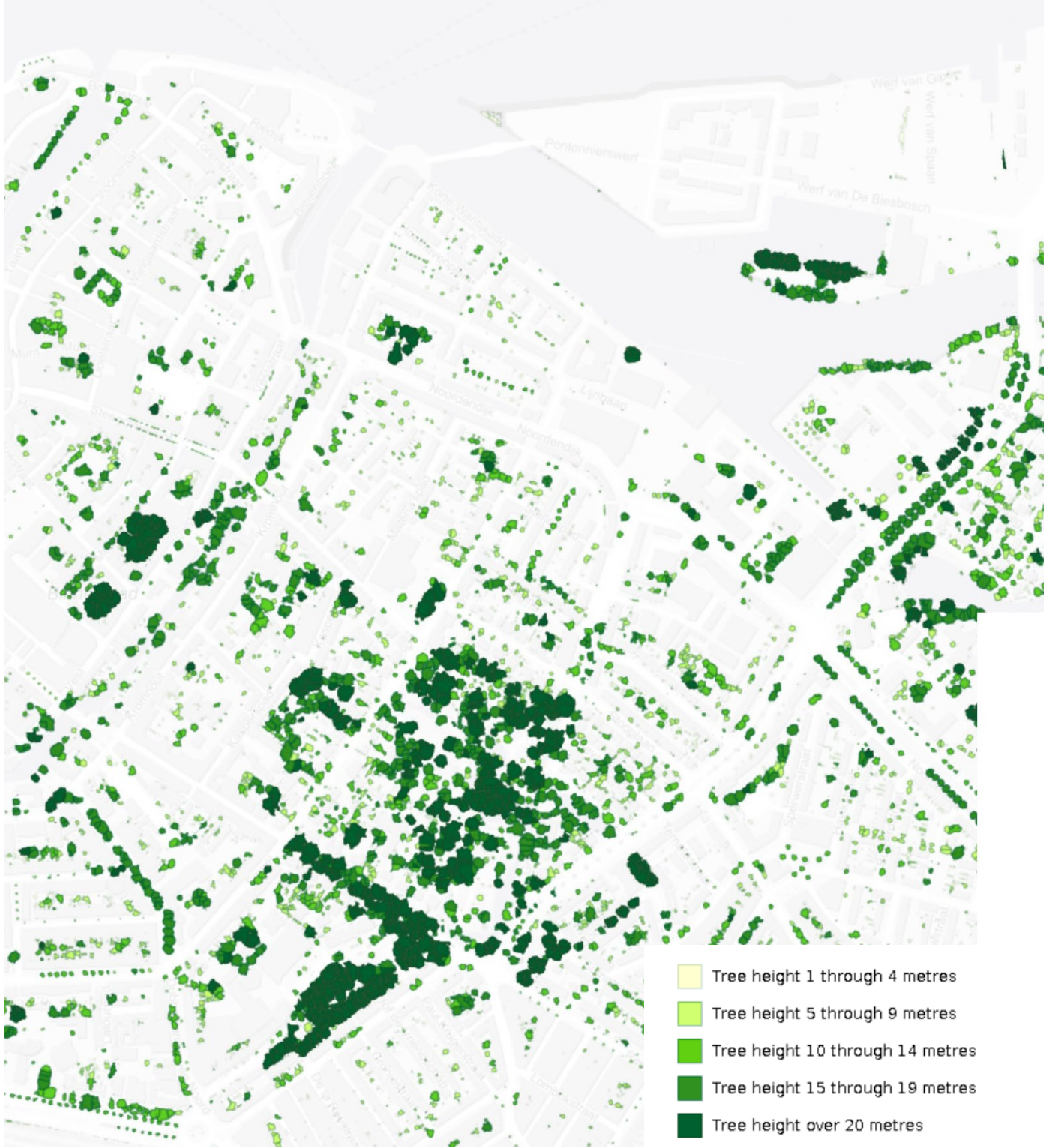
Aantal Waargenomen Soorten per jaar

FAUNA VOORZIENINGEN

BOMEN

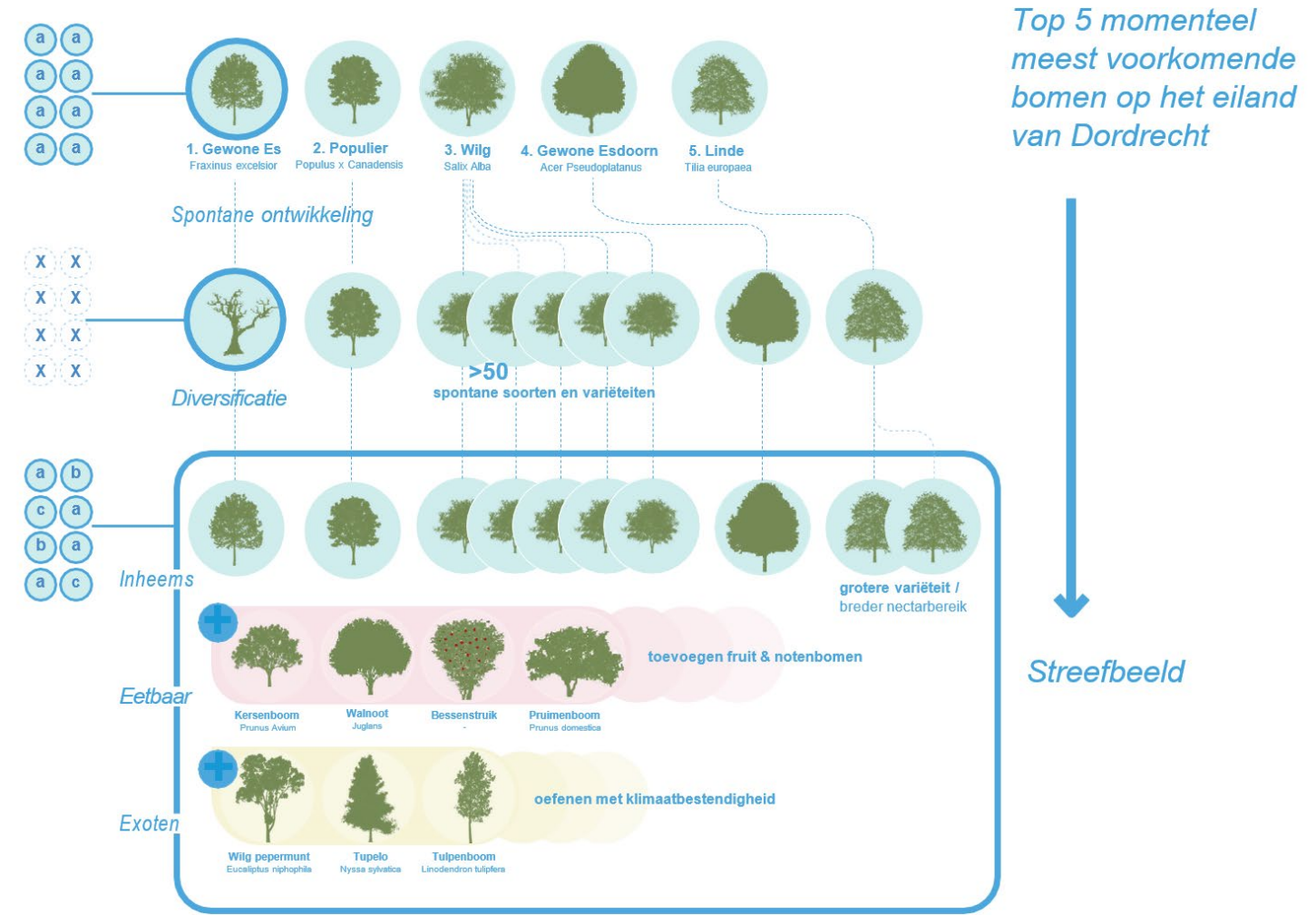

Wat valt op?

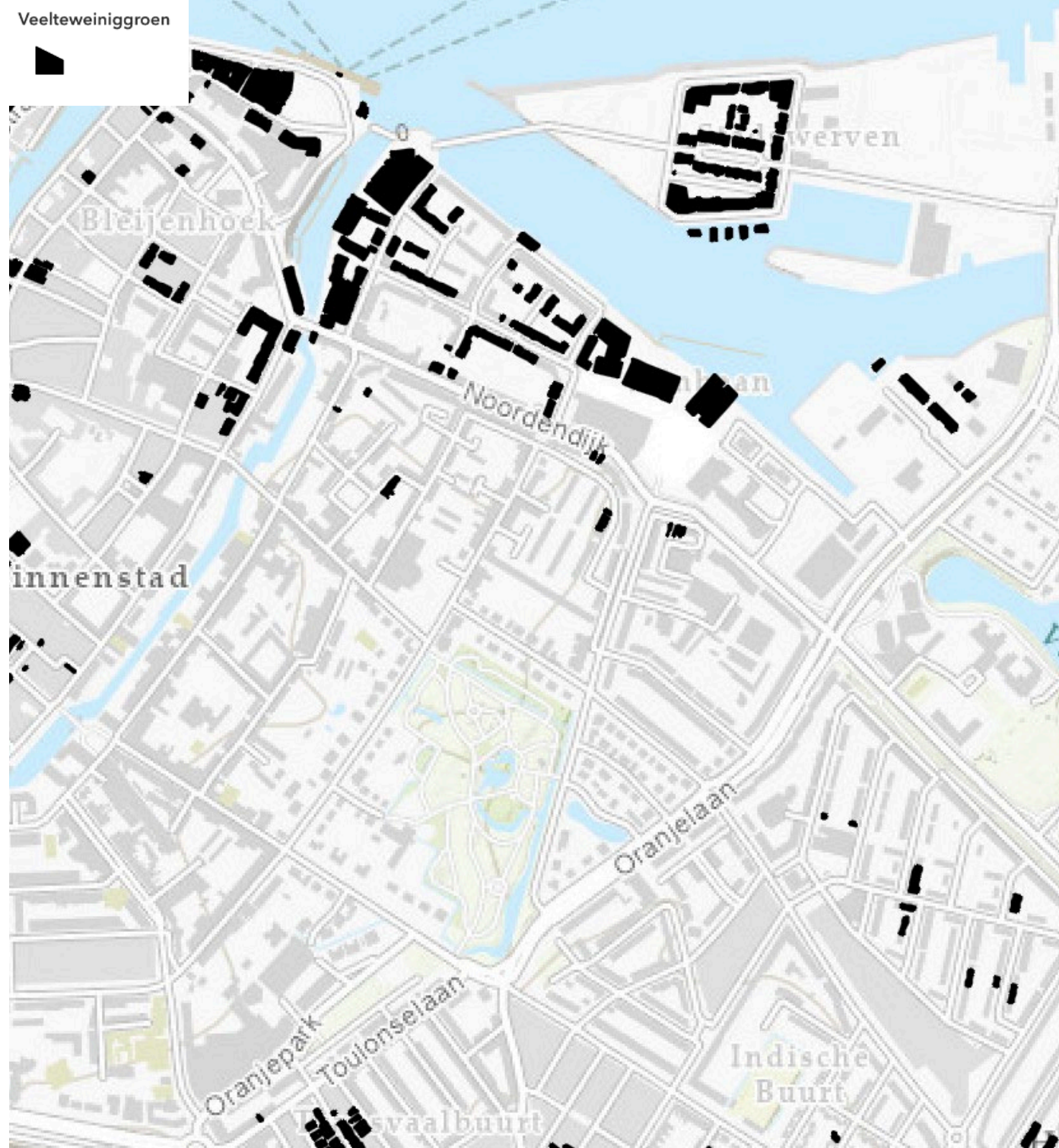
- Met name in het noorden vallen grote gaten in de aanwezigheid van bomen.
- Grote bomen lijken met name geconcentreerd in het zuiden, ter hoogte van park Merwestein.
- Variatie van bomen is onduidelijk en behoeft wellicht aanvullend onderzoek.

VAN MONOCULTUREN NAAR POLYCULTUREN

Bij de keus van bomen is biodiversiteit en klimaatbestendigheid de leidraad, niet de oorspronkelijke herkomst. We kiezen in de toekomst voor het vergroten van biodiversiteit en voor een variatie in inheemse soorten en soorten die zich nu thuis voelen in het gebied tot aan de lijn Lyon-Bordeaux. Daarmee versterken we de lokale biodiversiteit en maken we een langzame aanpassing aan de klimaatverandering mogelijk. Ook wordt het totale bomenbestand meer robuust voor ziekten.

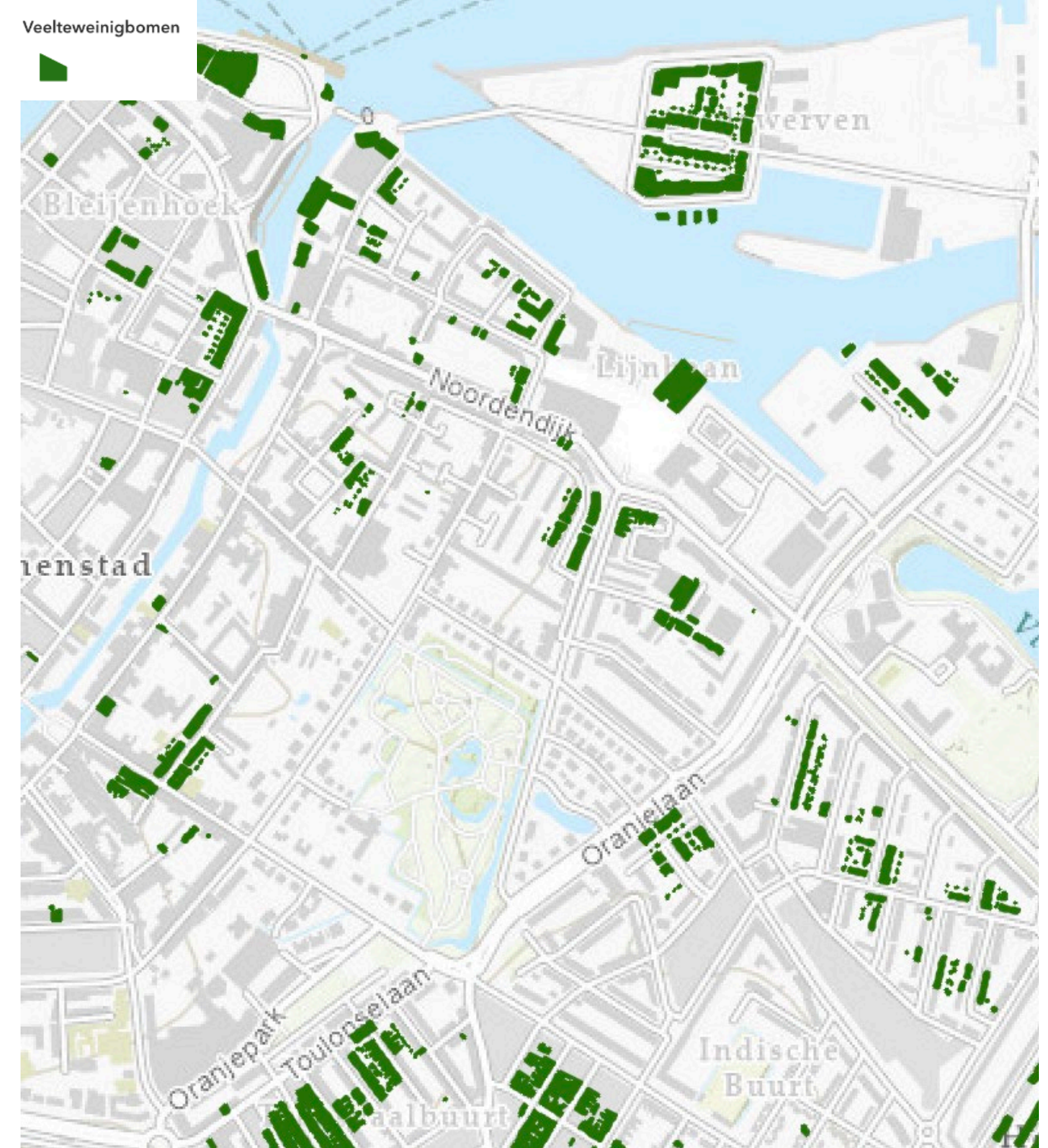
VEEL TE WEINIG GROEN

Wat valt op?

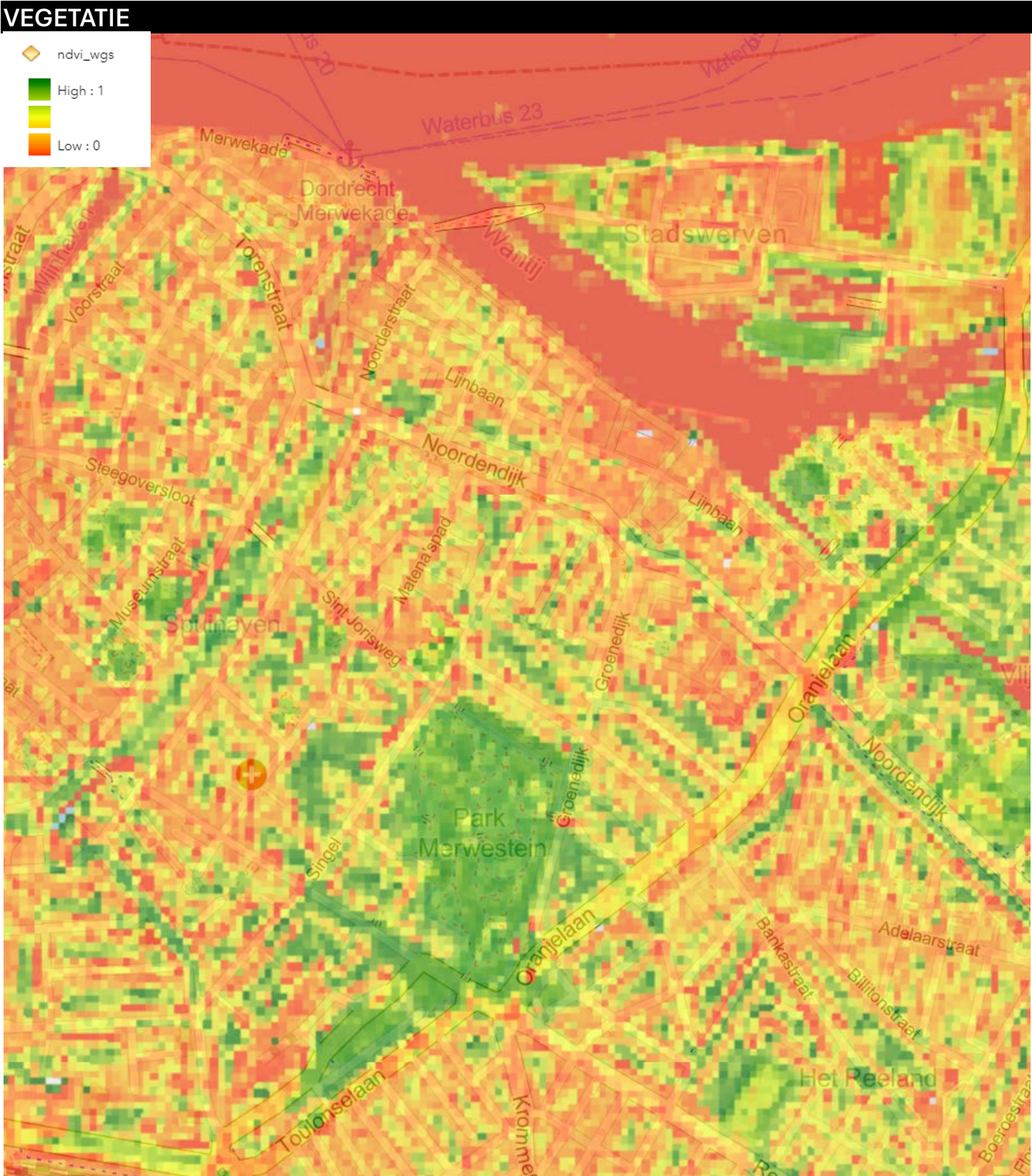
- Vlakken “veel te weinig groen” concentreren zich (in beperkte mate) duidelijk in het noorden van de wijk, refererend naar bijvoorbeeld Stadswerven, Lijnbaan en Bleijenhoek.

VEEL TE WEINIG BOMEN

Wat valt op?

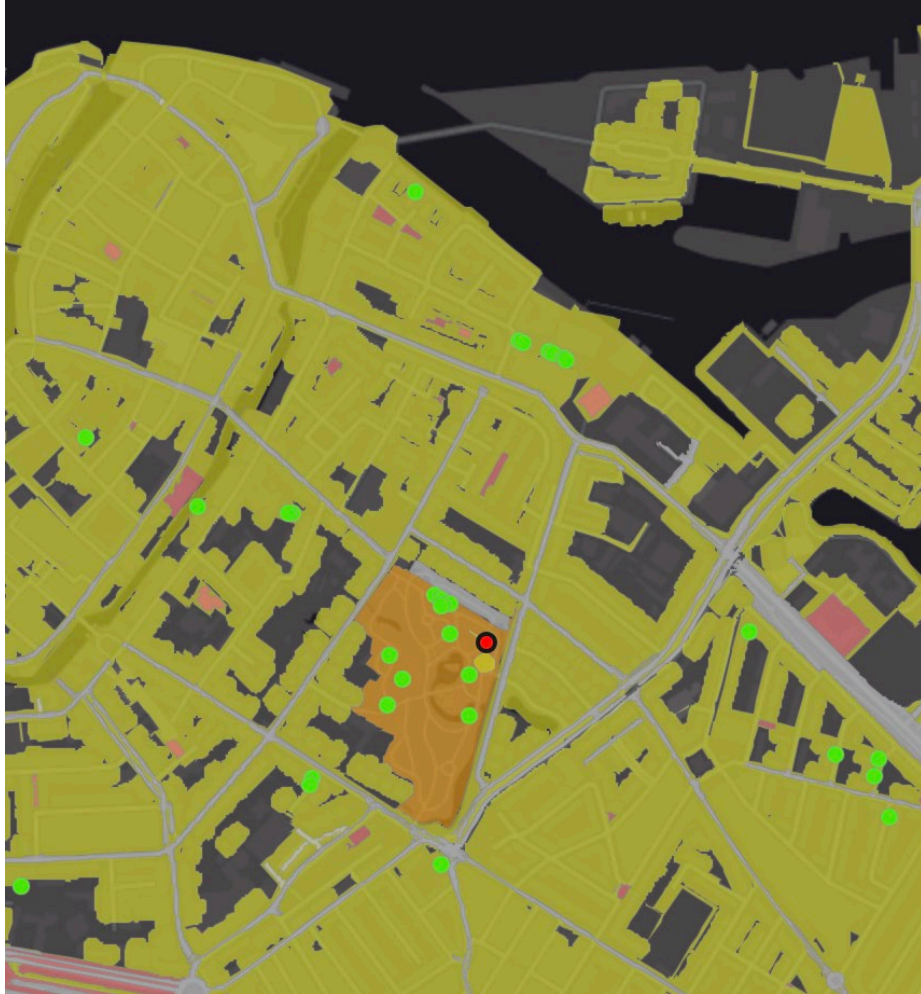
- Vlakken “veel te weinig bomen” (in beperkte mate) verspreid aanwezig (geconcentreerd in omgeving Stadswerven), met uitzondering van het gebied rondom Park Merwestein.

Wat valt op?

- Opvallend hoge en geconcentreerde score van vegetatie ter hoogte van Park Merwestein. Verder afwisselend hoge en lage scores zichtbaar, maar met een overwegend “beperkte” indruk.
- Ook het water (bijvoorbeeld Wantij) en oever vallen overwegend negatief op.

EIKENPROCESSIERUPS

Maatregel

- Zuigen
- Niet bepaald

Aanwezigheid nesten

- Ja
- Niet bepaald

Tolerantieklassen

- Geen maatregelen noodzakelijk
- Plaagdrukverlaging, meerjarig
- Plaagdrukverlaging, binnen één seizoen
- Plaagdrukverlaging, direct

Ziekten en plagen treden op wanneer sprake is van een onbalans in het evenwicht van een ecosysteem. Deze onbalans kan ontstaan door klimaatverandering, ingrijpende veranderingen van het landschap, door invasieve exoten en door aanleg van zogenaamde monoculturen.

Aandacht behoevende ziekten of plagen die in Dordrecht voorkomen zijn: Botulisme, Essentaksterfte en Eikenprocessierups. Klik hier voor meer informatie. Ziekten en plagen leiden tot het verdringen of afsterven van andere soorten flora en fauna en hebben daarmee negatieve impact op de biodiversiteit. Om de achteruitgang van biodiversiteit door ziekten en plagen te stoppen hanteert Dordrecht een aanpak van signaleren, beheren en actief ingrijpen. Door gerichte onderzoeken wordt verdere verspreiding voorkomen. Dit wordt nader uitgewerkt in het ziekten en plagenbeleid.

Invasieve exoten

In Nederland komen inmiddels ca. 2170 exoten voor, waarvan bijna 1200 soorten definitief gevestigd zijn. Bekende en invasieve exoten in Dordrecht die een grote, negatieve impact hebben op de biodiversiteit zijn: Nijlgans, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw.

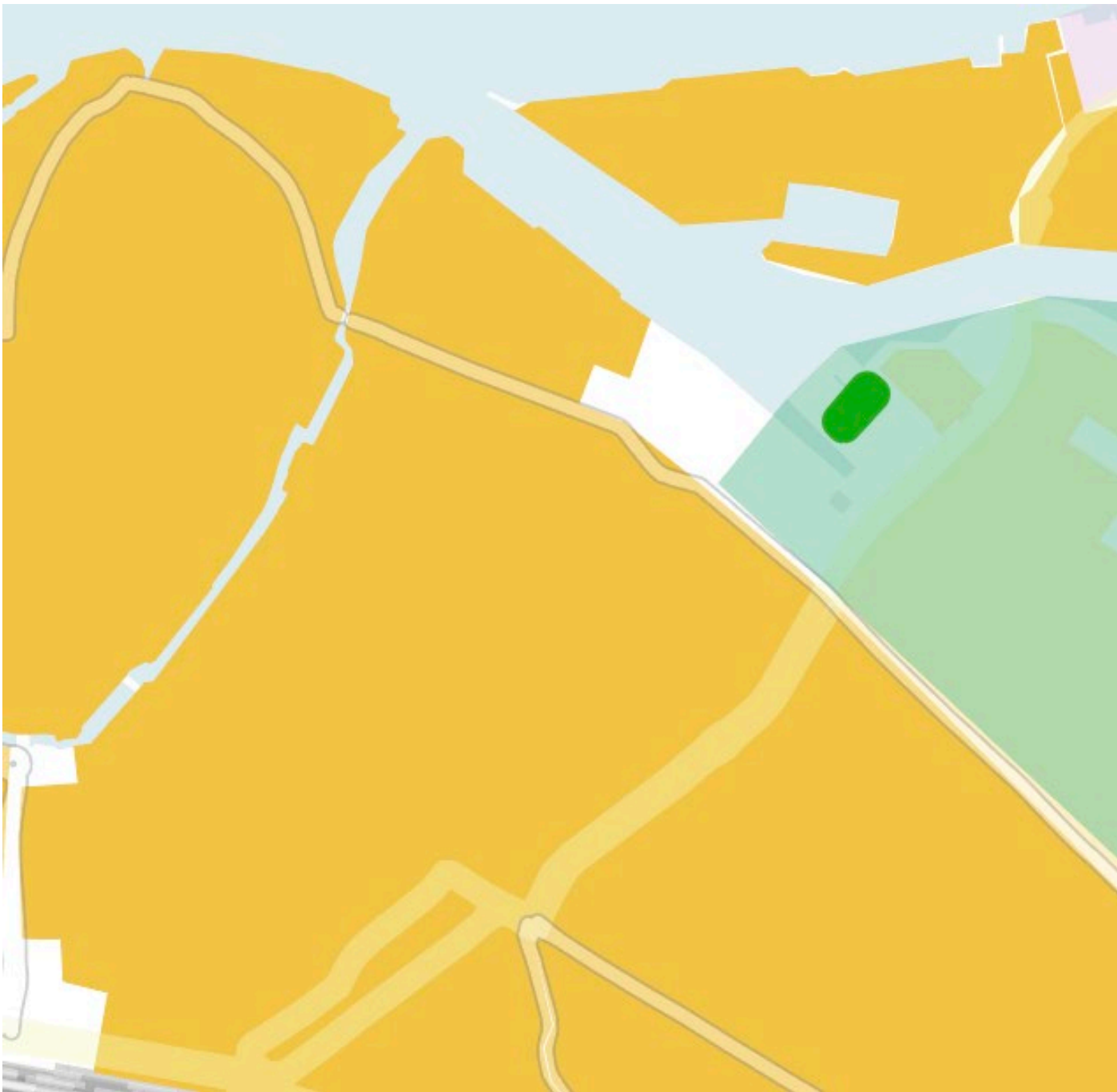
Deze soorten concurreren met inheemse soorten flora en fauna, welke zij verdringen met achteruitgang van biodiversiteit tot gevolg. Dordrecht is verplicht om verspreiding van de soorten op de Unielijst te voorkomen en zet zich aanvullend in om verspreiding te voorkomen of beperken van andere overlast gevende soorten die niet op de Unielijst staan, zoals de Japanse duizendknoop.

Wat valt op?

- In Park Merwestein lijkt de eikenprocessierups aanwezig te zijn en is bestempeld als “direct ingrijpen”. Hier is ook een nest aanwezig. Verder verspreid nog wat andere, kleinere directe aandachtsgebieden. De aanwezigheid van nesten is verder nergens bepaald.

VOLKSTUINEN EN MOESTUINEN

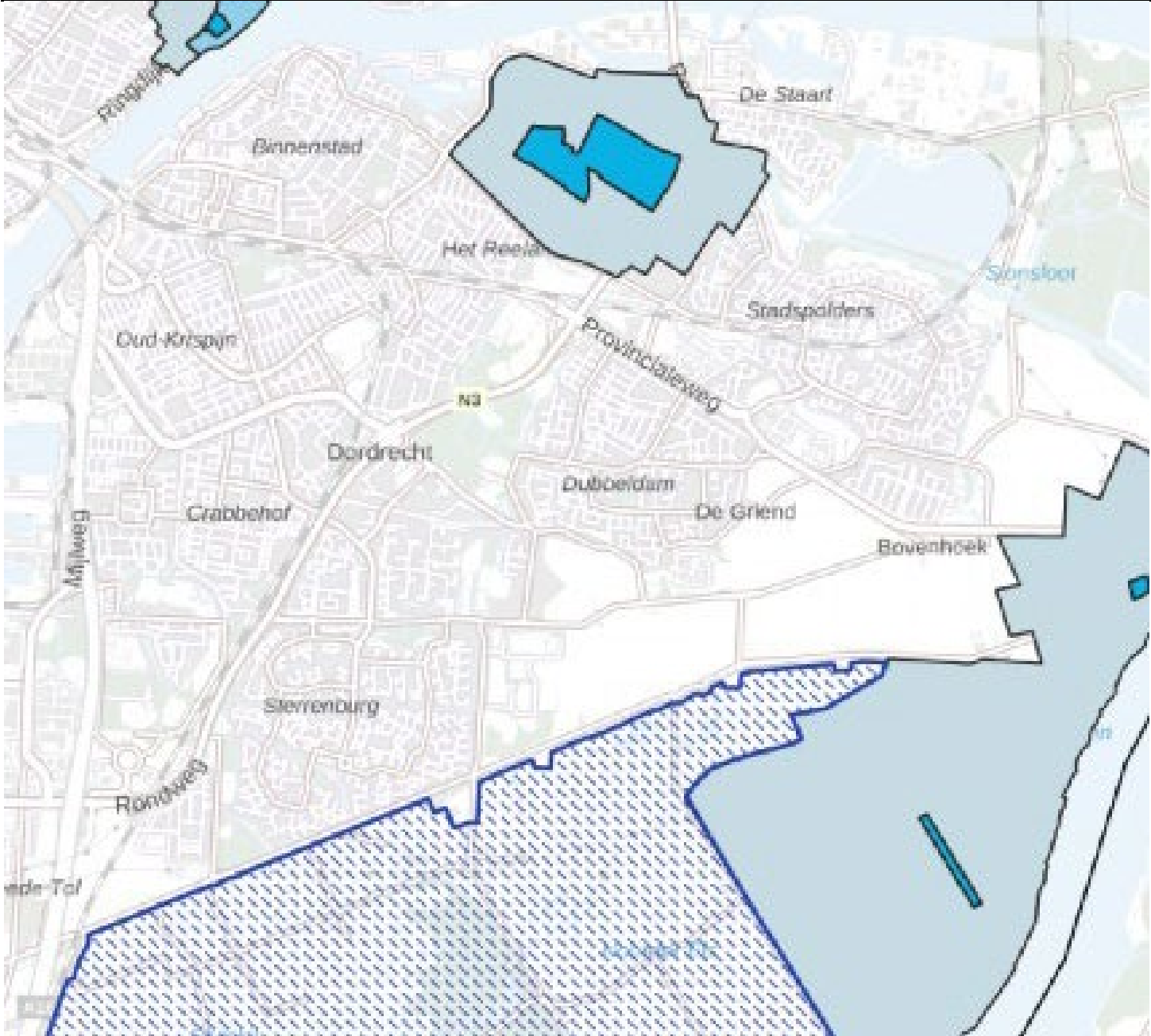
Waar kan ik wel groenten en fruit verbouwen? In een groot gedeelte van het grondgebied van de gemeente Dordrecht is de bodem schoon genoeg voor standslandbouw, zoals bijvoorbeeld Crabbehof, Sterrenburg en grote gedeelten van Stadspolders, Krispijn en Dubbeldam. Verder zijn er diverse locaties vinnen de ‘verontreinigde’ stadswijken waarvan de bodem niet is verontreinigd of inmiddels is gesaneerd door het aanbrengen van schone grond. Ook op deze locaties is dus standslandbouw mogelijk.

Wat valt op?

- Een enkele locatie met moestuinen, refererend naar Villa Augustus, is aanwezig in de wijk.

GRONDWATER BESCHERMING

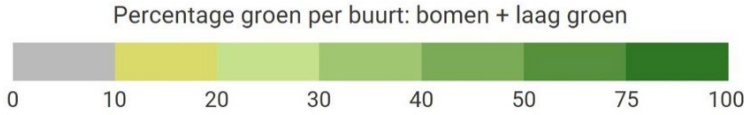
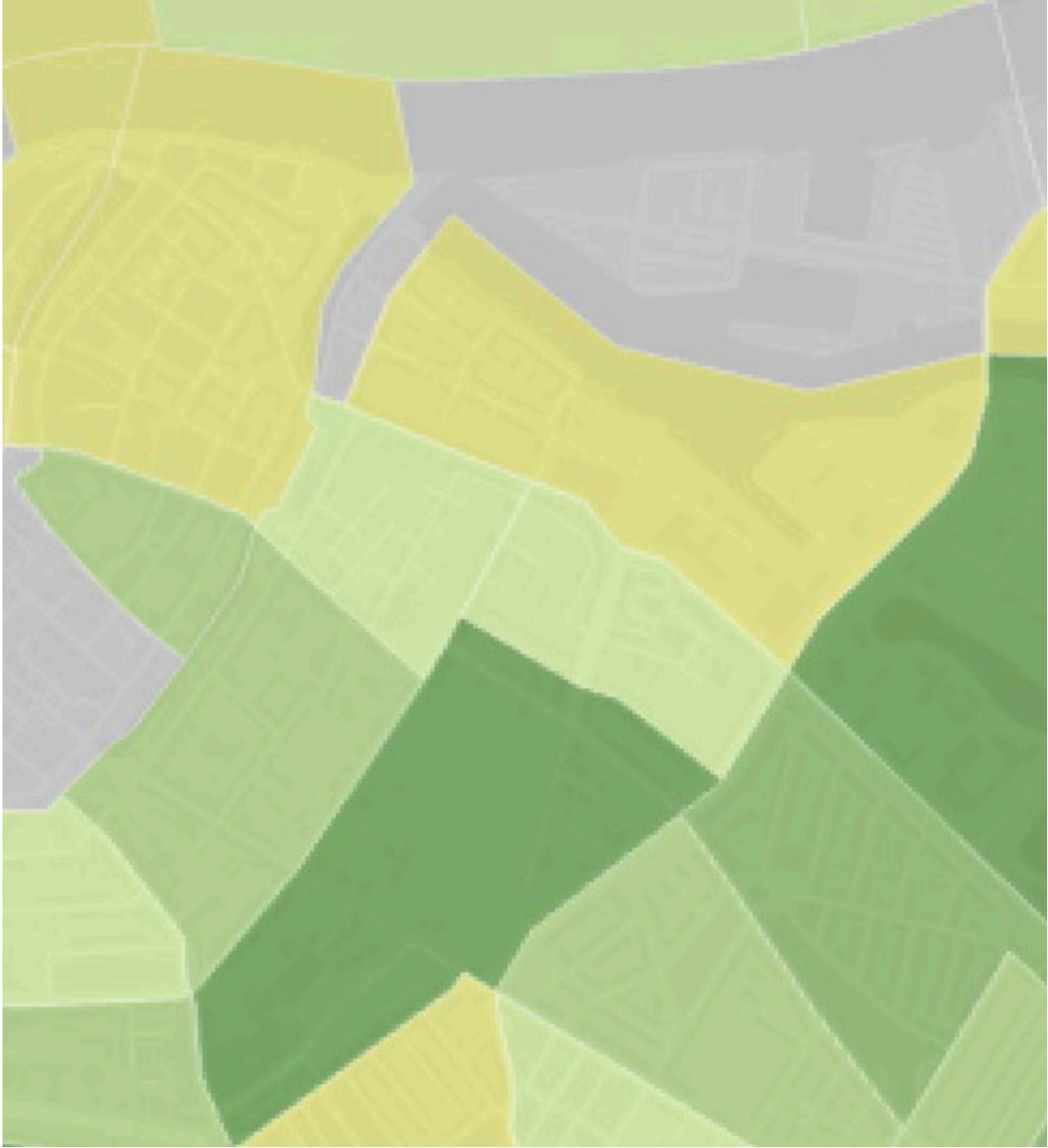

Grondwaterbescherming

- Boringsvrije zone
- Gebied voor aanvullende strategische vooraad
- Grondwaterbeschermingszone
- Waterwingebied

Wat valt op?

- Binnen de wijk geen directe acties nodig, grenzend aan de wijk (oostkant) ligt een belangrijke zone voor grondwaterbescherming (boringsvrije zone & waterwingebied).

Wat valt op?

- Wederom een duidelijk slechte score in het noorden langs het water, terwijl het zuiden overwegend beter scoort.

CONCLUSIES

GROEN/BLAUW STRUCTUREN

De wijk Noordflank lijkt een beperkt groene wijk. Hoewel het noorden van de wijk wordt gekarakteriseerd door water (het Wantij en de Beneden-Merwede), lijken beide oevers(/kades) beperkt groen. Dit beeld lijkt haaks op de ambitie voor natuurvriendelijke overs te staan.

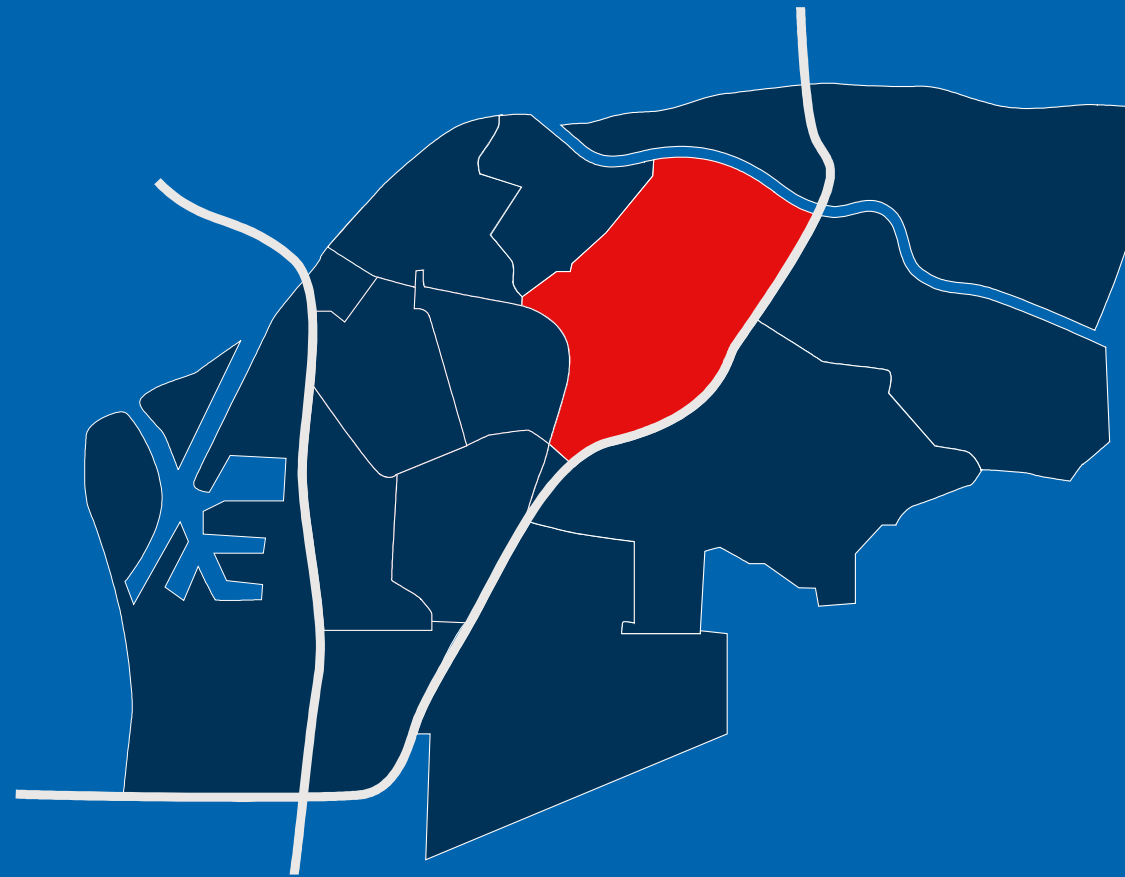
“Groen op land” wordt grotendeels gekarakteriseerd door park Merwestein en enkele straten (o.a. Oranjelaan). De rest van de wijk lijkt (op meerdere niveaus, o.a. bomen specifiek en vegetatie algemeen) beperkt groen, ook de buurten die direct grenzen aan het park (bijvoorbeeld omgeving Merwestein-Noord). Gebieden getypeerd als “veel te weinig groen” concentreren zich (in beperkte mate) tot het noorden van de wijk (omgeving Stadswerven, Lijnbaan en Bleijenhoek).

FLORA EN FAUNA

Overeenkomstig met de beperkte aanwezigheid van groen zijn de waarnemingen van zowel flora als fauna zijn sterk gecentreerd in het park Merwestein, weinig divers en vallen er grote gaten in de verspreiding van waarnemingen (o.a. in omgeving Kasperspad en het oosten van Merwestein-Noord). Faunavoorzieningen ontbreken bovendien volledig in de wijk.

Tot slot wordt de aanwezigheid van de eikenprocessierups op verschillende plekken in de wijk (geconcentreerd in Park Merwestein) als “direct ingrijpen” bestempeld.

KENSCHETS:

WIJK: HET REELAND

PLATTEGROND

Bron: Wikipedia

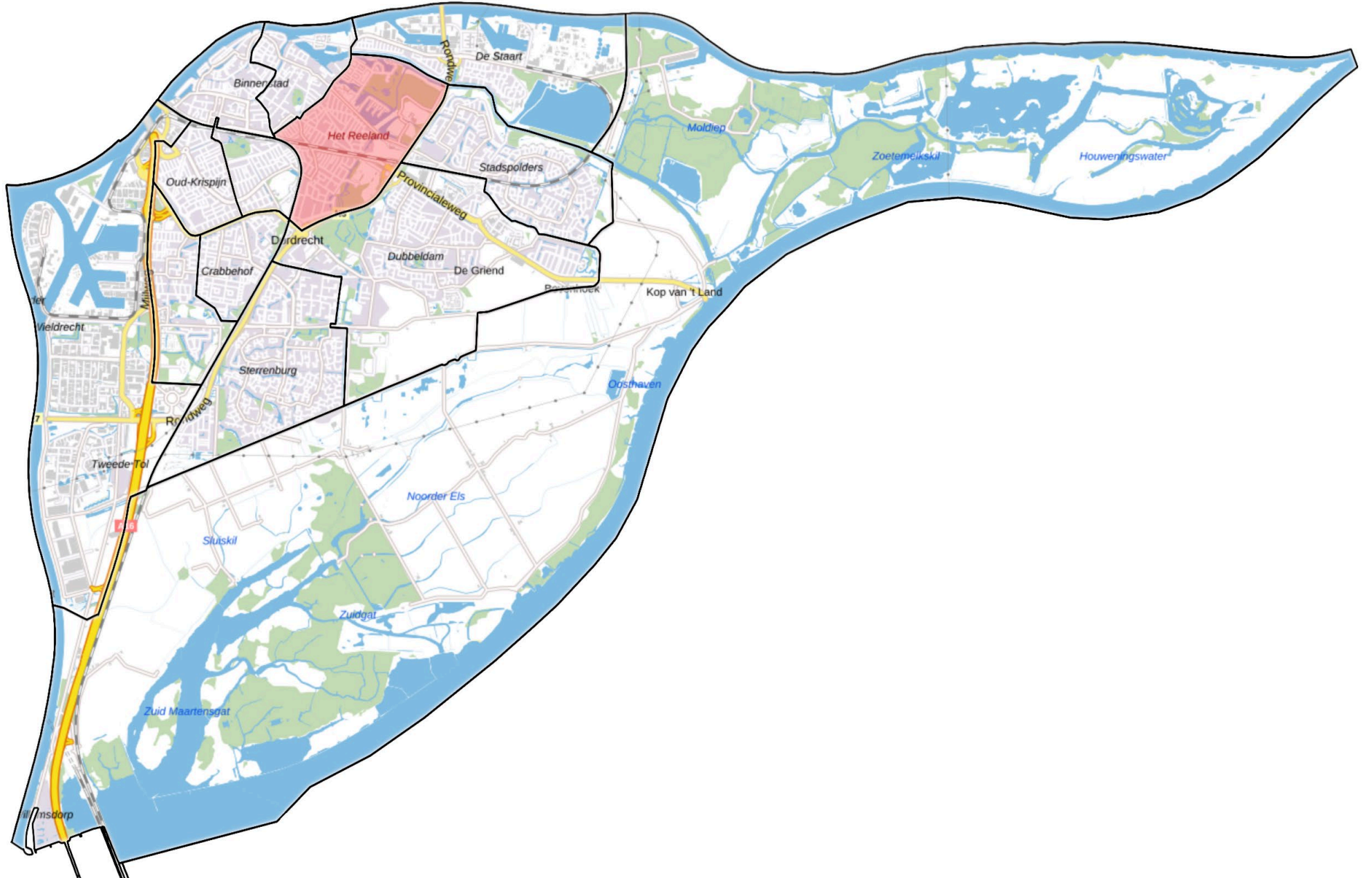
De wijk is genoemd naar de ree, de rechte grenslijn tussen Dordrecht/Ter Merwe enerzijds (noordelijk) en Dubbeldam anderzijds. De Reeweg Oost, een grote weg in deze wijk die er eveneens zijn naam aan dankt volgt een deel van dit traject. Ondanks dat het Reeland oorspronkelijk deels uit Dubbeldams grondgebied bestond, zijn alle buurten in deze wijk gebouwd door de gemeente Dordrecht, die al ver voor 1970 grote delen van Dubbeldam had geannexeerd.

Het Reeland is een diverse wijk die zich in verschillende buurten laat opdelen: de Wantijbuurt, de Transvaalbuurt, de Vogelbuurt, de Indische Buurt en het Land van Valk. In de Wantijbuurt, genoemd naar het aangelegen Wantij dat het Eiland van Dordrecht in tweeën deelt, wonen voornamelijk welgestelden. De Transvaalbuurt, de oudste buurt uit de wijk, ligt pal tegen de Negentiende-eeuwse schil aan en is een kleine volksbuurt. Ook de Vogelbuurt en Indische buurt, die min of meer één buurt vormen, zijn redelijk volks van karakter. Deze wijken liggen tussen de Noordendijk en de MerwedeLingelijn in. Het Land van Valk ten slotte, de enige buurt uit het Reeland die zuidelijk van de spoorlijn ligt, is een middenklassebuurt. Ook het Leerpark wordt er dikwijls bij gerekend.

Naast de al genoemde Reeweg en Noordendijk kent de wijk onder meer ook nog de volgende grote wegen: de Krommedijk (bekend van het gelijknamige sportpark waarin het Riwal Hoogwerkers Stadion staat), de Oranjelaan (op de grens met de Negentiende-eeuwse schil), de Bankastraat, de Transvaalstraat, de Crayesteijnstraat en de Dubbeldamseweg Zuid. De spoorlijn die door de wijk loopt, heeft geen station in het Reeland; wel wordt de wijk door verschillende buslijnen aangedaan.

Het grootste park in het Reeland is het Wantijpark, uiteraard gevestigd in de Wantijbuurt. Hier vindt men ook het Wantijbad. In de Indische buurt ligt het Sportpark Halmaheiraplein; bij het Land van Valk vindt men het al genoemde Sportpark Krommedijk.

Afgezien van de sportvoorzieningen ligt de voornaamste betekenis van het Reeland bij de vele scholen die in het Leerpark staan. Voorheen bevond zich het Gemeenteziekenhuis (later Merwedeziekenhuis, thans Albert Schweitzer Ziekenhuis) tussen de Reeweg en de Bankastraat; dit ziekenhuis verhuisde begin jaren 90 naar de Albert Schweitzerplaats (langs de Karel Lotsyweg) in Sterrenburg.

BUURTEN

Voor dit onderzoeksrapport hebben we de wijk Stadspolders onder de loep genomen. Stadspolders bestaat uit 13 buurten:

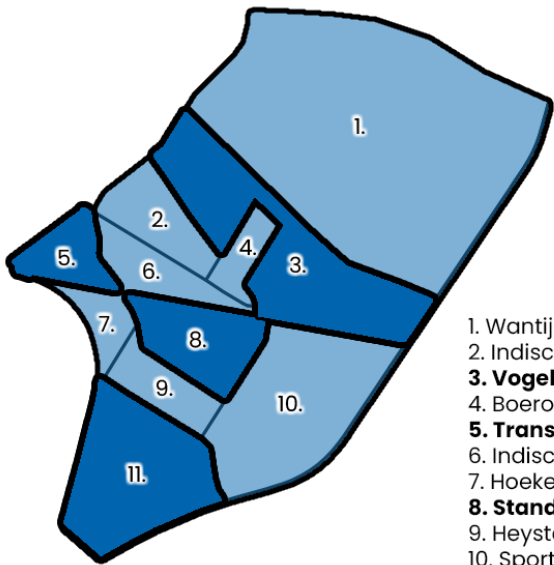
1. Wantijpark en omgeving
2. Indische Buurt-Noord
3. Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving (Vogelbuurt)
4. Boeroestraat en omgeving
5. Transvaalstraat en omgeving
6. Indische Buurt-Zuid
7. Hoekenessestraat en omgeving
8. Standhasenstraat en omgeving
9. Heysterbachstraat en omgeving
10. Sportterrein Krommedijk
11. Maria Montessorilaan en omgeving (Leerpark)

Hoewel de volledige wijk bestaat uit 7 buurten, hebben we ervoor gekozen om ons in deze analyse te concentreren op een beperkt aantal buurten. Dit was noodzakelijk om de presentatie overzichtelijk te houden en de meest relevante informatie te kunnen bieden. De selectie van de buurten is gebaseerd op een combinatie van initiële data-analyses en de inzichten van gemeentemedewerkers, lokale partners, professionals en bewoners. In de eerste fase van het onderzoek hebben we gekeken naar de prestaties van de buurten ten opzichte van het gemiddelde van de stad, het gebied en de wijk. Buurten met significante afwijkingen van dit gemiddelde zijn verder onderzocht. Deze bevindingen zijn vervolgens getoetst en aangevuld door betrokkenen uit de wijk, wat leidde tot de keuze voor de volgende drie buurten:

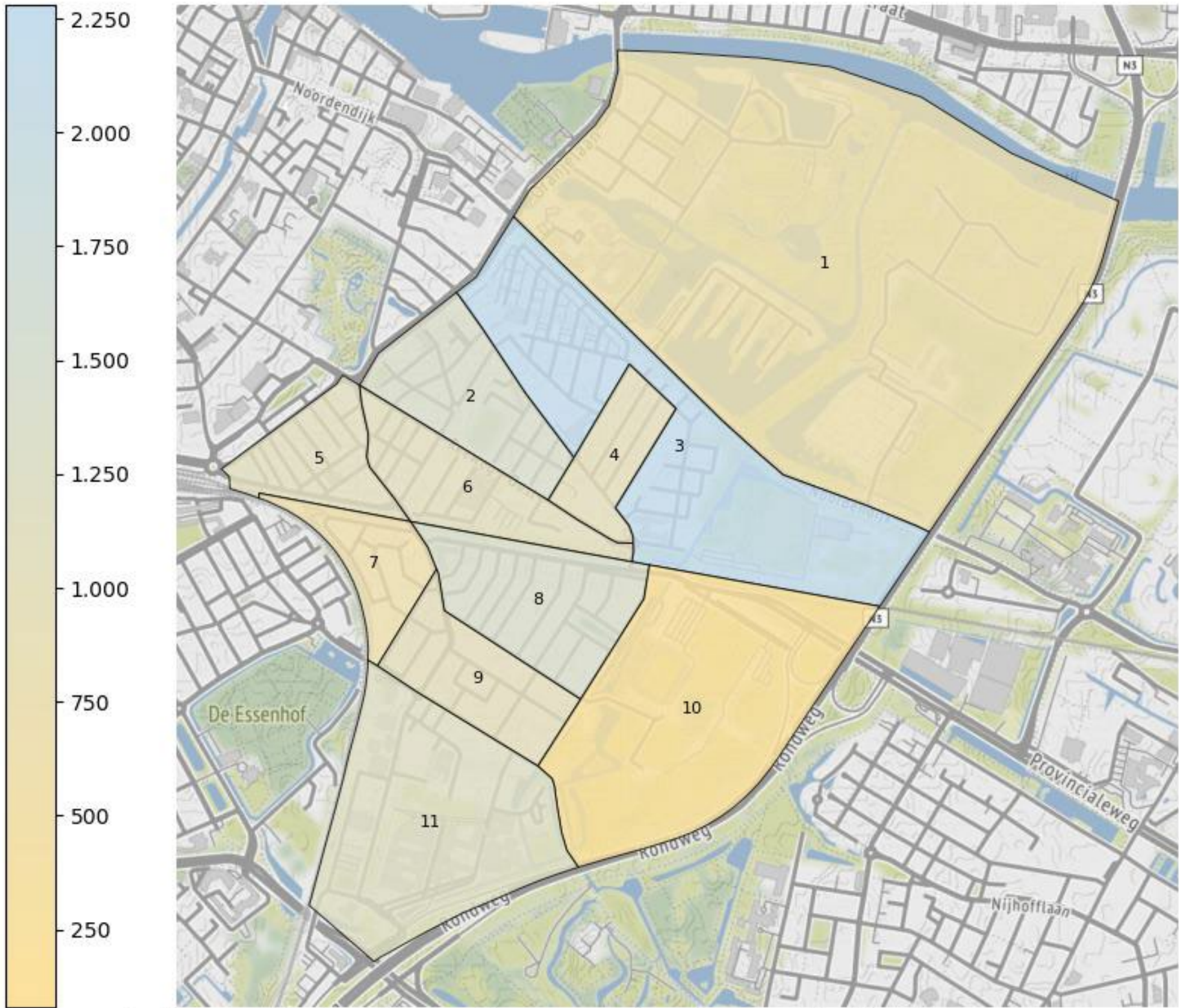
- Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving
- Transvaalstraat en omgeving
- Standhasenstraat en omgeving
- Maria Montessorilaan en omgeving (Leerpark)

Deze buurten vormen de focus van het verdere onderzoek en worden in dit rapport uitvoerig geanalyseerd.

Het Reeland

1. Wantijpark en omgeving
2. Indische Buurt-Noord
- 3. Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving**
4. Boeroestraat en omgeving
- 5. Transvaalstraat en omgeving**
6. Indische Buurt-Zuid
7. Hoekenessestraat en omgeving
- 8. Standhasenstraat en omgeving**
9. Heysterbachstraat en omgeving
10. Sportterrein Krommedijk
- 11. Maria Montessorilaan en omgeving**

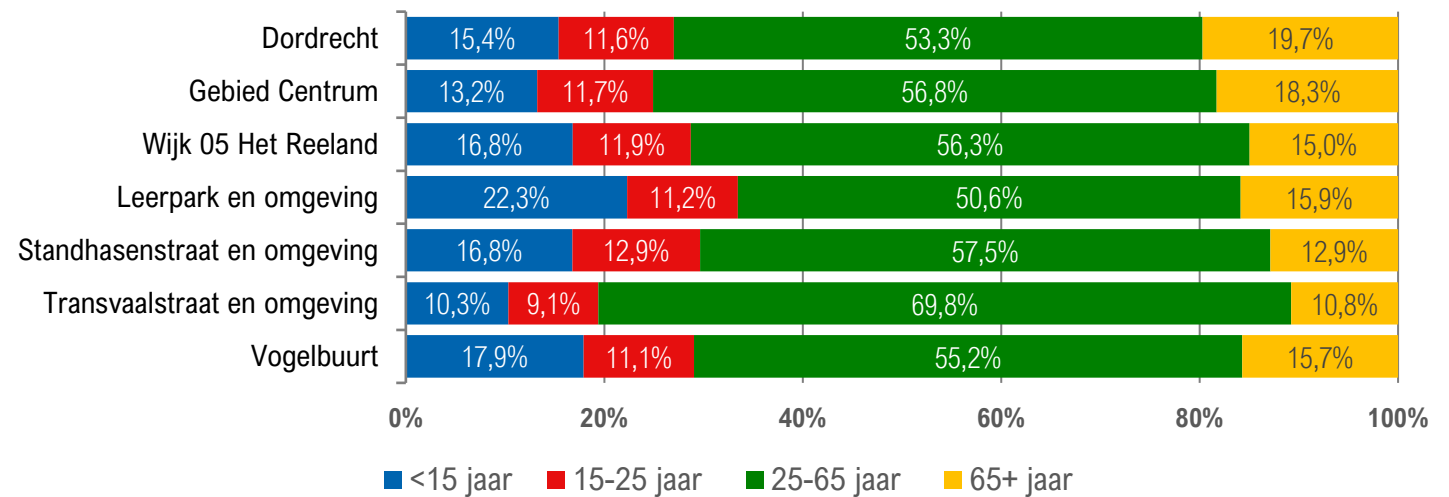
Kaart van de wijk Het Reeland met het aantal inwoners per buurt in 2023, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van Stamen & OSM.

INWONERS

AANTAL INWONERS

Gebied	Aantal Inwoners	Percentage
Dordrecht	121.430	100,00%
Gebied Centrum	35.205	28,99%
Wijk 05 Het Reeland	11.425	9,41%
Leerpark en omgeving	1.165	0,96%
Standhasenstraat en omgeving	1.400	1,15%
Transvaalstraat en omgeving	1.160	0,96%
Vogelbuurt	2.290	1,89%

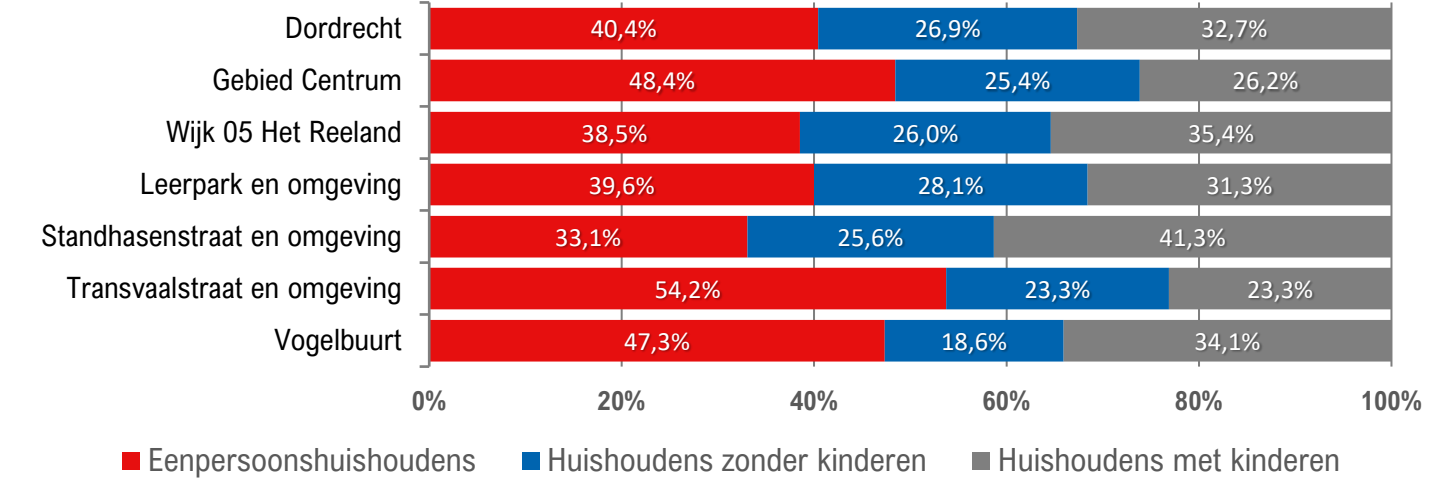
LEEFTIJD INWONERS

Wat valt op?

- Met de geselecteerde buurten worden circa 53% van de bewoners van Het Reeland bereikt.
- Het gaat vooral om éénpersoonshuishoudens. M.u.v. de Standhasenstraat e.o. wonen vooral gezinnen met kinderen wonen.
- In Het Reeland wonen minder 65+ers als in het gemiddelde van Dordrecht. De meeste wonen op het Leerpark e.o.

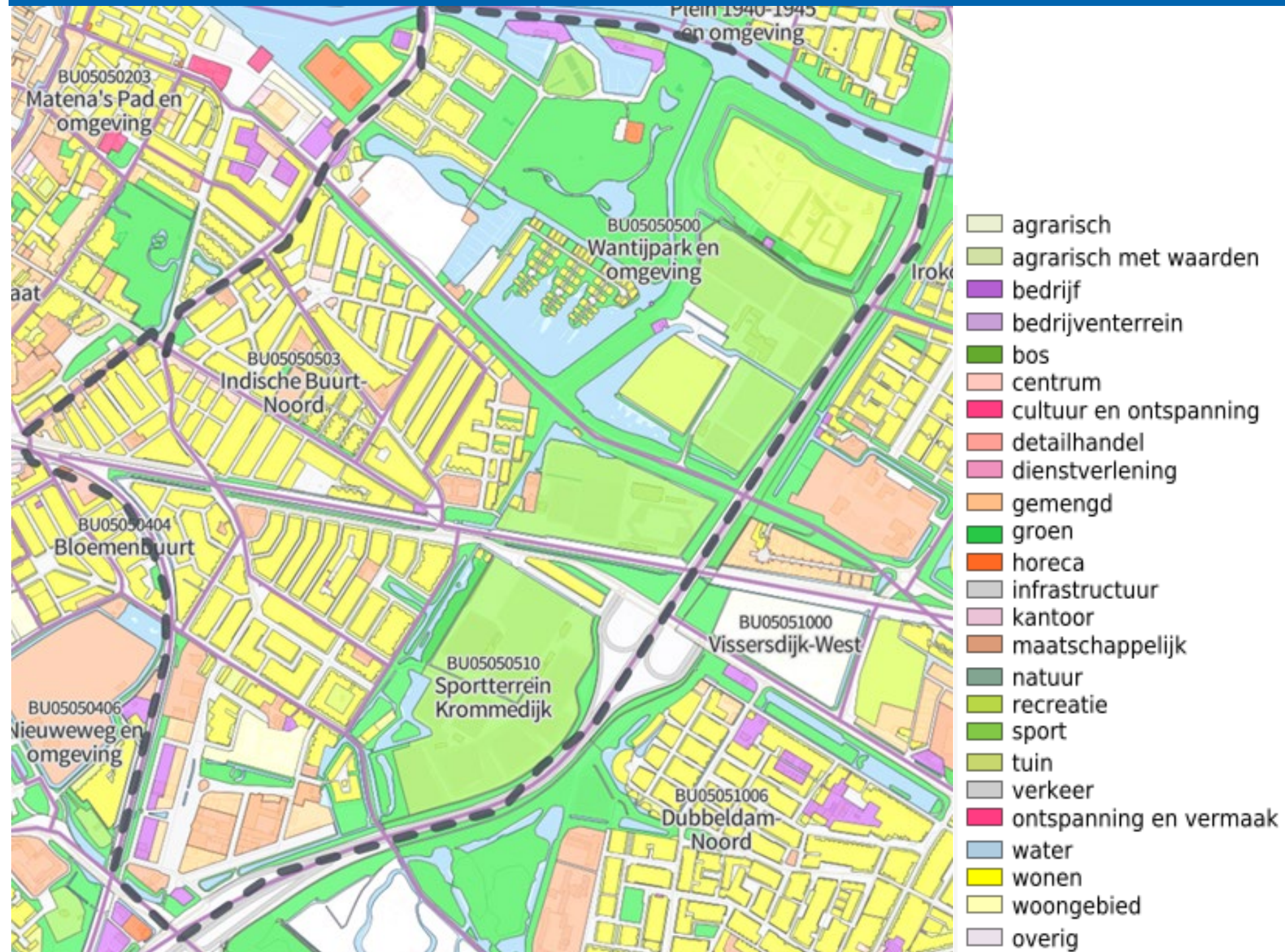
HUISHOUDSAMENSTELLING

HUISHOUDGROOTTE

Gebied	Gem. Huishoudensgrootte
Dordrecht	2,1
Gebied Centrum	1,9
Wijk 05 Het Reeland	2,1
Leerpark en omgeving	2,2
Standhasenstraat en omgeving	2,2
Transvaalstraat en omgeving	1,7
Vogelbuurt	2,0

BESTEMMINGSPLANNEN

Wat valt op?

- Betreft vooral een woonbestemming
- Verspreid over de wijk zijn er een aantal gemengde functies
- Opvallend veel groen en sport en recreatie

LEEFTIJD VAN GEBOUWEN

Wat valt op?

- Wijk is grotendeels voor 1930 gebouwd

GEBOUWEN (FUNCTIE EN SOORT)

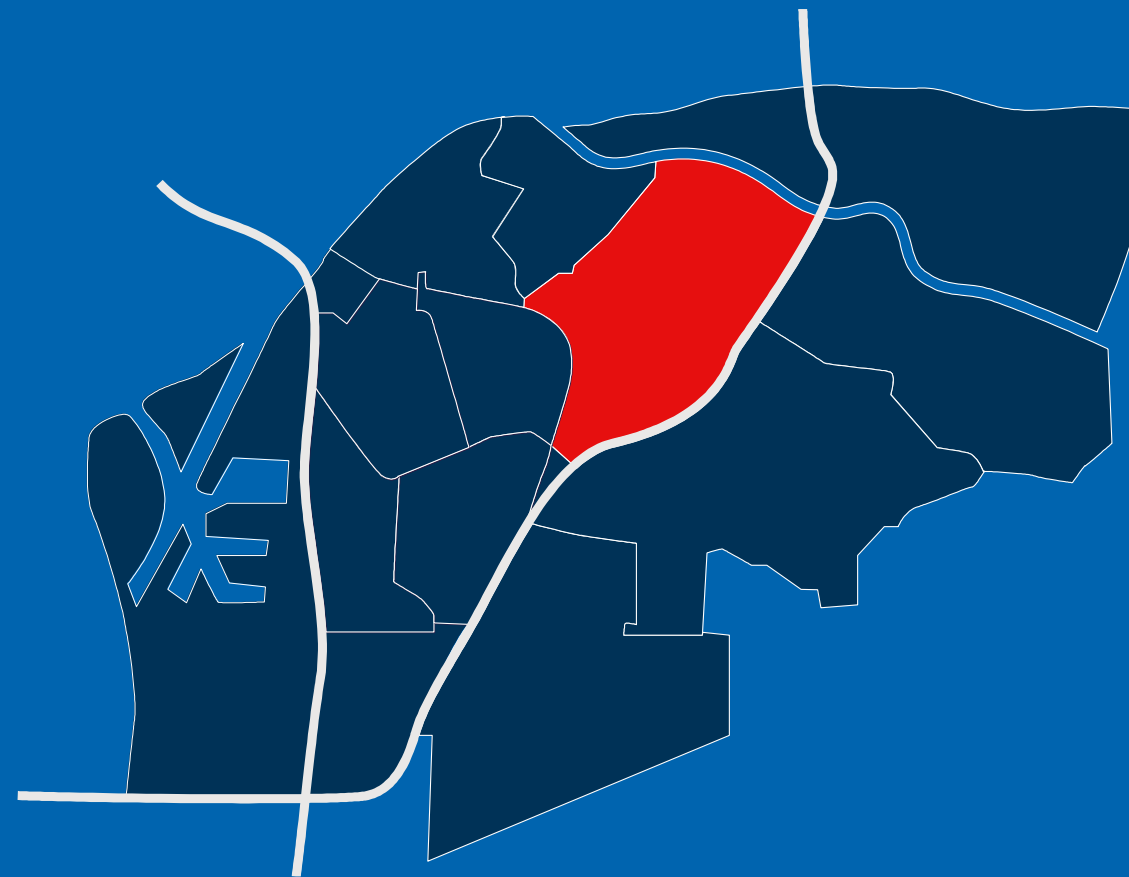
Indicatie woonfunctie Pand

- Geen woonfunctie
- Verschillende functies(waaronder wonen)
- Uitsluitend woonfunctie

Wat valt op?

- Het gaat grotendeels om woonfuncties
- Leerpark heeft zowel woonfuncties als gemengde functies en geen wonen functies

DOEL: AANTREKKELIJKE STAD

WIJK: HET REELAND

ALGEMEEN

Aantrekkelijkheid van een stad bestaat (o.a.) uit drie bestanddelen:

1. De aantrekkelijkheid van de stad hangt sterk samen met de groene blauwe structuren van de stad. Deze moeten beschermd en versterkt worden.
2. Een aantrekkelijke leefomgeving wordt mede bereikt met hoogwaardige inrichting (KOR).
3. Met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering

IN HET DOEL BIODIVERS KOMT DIT VERDER TERUGGROENBLAUWE STAD

Groenblauw speelt in 2030 de hoofdrol in een aantrekkelijke openbare ruimte. In een aantrekkelijke stad zorgt de uitstraling van de openbare ruimte ervoor dat het er prettig wonen, werken en verblijven is. Men voelt zich thuis op het eiland van Dordrecht. Met zijn vele monumenten en het daar aanwezige groen en blauw is de historische binnenstad het visitekaartje van Dordrecht. Daarnaast is Dordrecht een stad met veel groen en water en dat wordt gewaardeerd door bewoners en bezoekers. Er wordt dan ook op ingezet op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig en waar mogelijk door groen omzoomd. Het groen is verzorgd, veilig, divers, toegankelijk en stimuleert gebruikswaarden. Ook wordt ingezet op structuren die bijdragen aan het positieve, vooruitstrevende, groenblauwe imago. Het Getijdenlandschap, de Dordtwijkzone, de historische dijklinten en het Killenlandschap zijn belangrijke structuren die herkenbaarheid geven aan het Eiland van Dordrecht. Overige groenblauwe structuren zijn op deze cultuurhistorische landschapsstructuren gebaseerd en maken de ontstaansgeschiedenis van het Eiland zichtbaar. Het groenblauwe netwerk wordt gekoesterd en verder versterkt. Lijnvormige landschapselementen zoals windsingels en cultuurhistorische lanen worden hiervoor in ere hersteld. Groenblauwe structuren worden met historische plekken verbonden. Het cultureel en landschappelijk groenblauw erfgoed wordt beschermd door belangrijke groenstructuren en -gebieden vast te leggen op kaart en hier beschermingsstatus aan te koppelen. Voor de vier cultuurhistorische landschapsstructuren worden gebiedsvisies uitgewerkt waarmee verbeteringen in inrichting en beheer kunnen worden doorgevoerd.

Een aantrekkelijke leefomgeving wordt ook bereikt met hoogwaardige inrichting. Dat betekent dat kwalitatief, bij de locatie passend materiaal wordt gebruikt en dat de juiste plant- en boomsoorten op de juiste plek worden geplant. Een hoogwaardige inrichting, vakkundig beheer en juist gebruik van de openbare ruimte zorgen samen voor een positieve beleving van de stad, wijk en buurt. Juist gebruik wordt gestimuleerd door via groen in te zetten op een sterke sociale cohesie. Over het algemeen wordt in wijken met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering. Groenblauwe waarden dragen bij aan versterking van de sociale cohesie (Onderzoek Wageningen Universiteit ‘Zeven redenen om te investeren in een groene stad’).

Hierdoor voelen bewoners zich veiliger in groene wijken. Naast meer groen en kwalitatief beter groen wordt sociale cohesie versterkt door inwoners meer te betrekken bij het groen. Zowel door inwoners te laten meedenken over inrichting en beheer, als door waar mogelijk gebruiksgroen, zoals groene verblijfsplaatsen, toe te passen. Naast een positieve beleving voor bewoners verhoogt groenblauw ook de aantrekkelijkheid van een gebied voor bedrijven en ondernemers. Groen en water verhogen de economische waarde. Huizen aan water- of natuurgebieden hebben een hogere waarde dan huizen die niet aan dergelijke gebieden grenzen. De aanwezigheid van groen en blauw in de buurt is steeds belangrijker voor een positief vestigingsklimaat. Dit is een interessant gegeven voor een groeiende en ambitieuze stad als Dordrecht en maakt de noodzaak helder om meer aandacht te schenken aan groen en blauw bij ruimtelijke ontwikkelingen.”

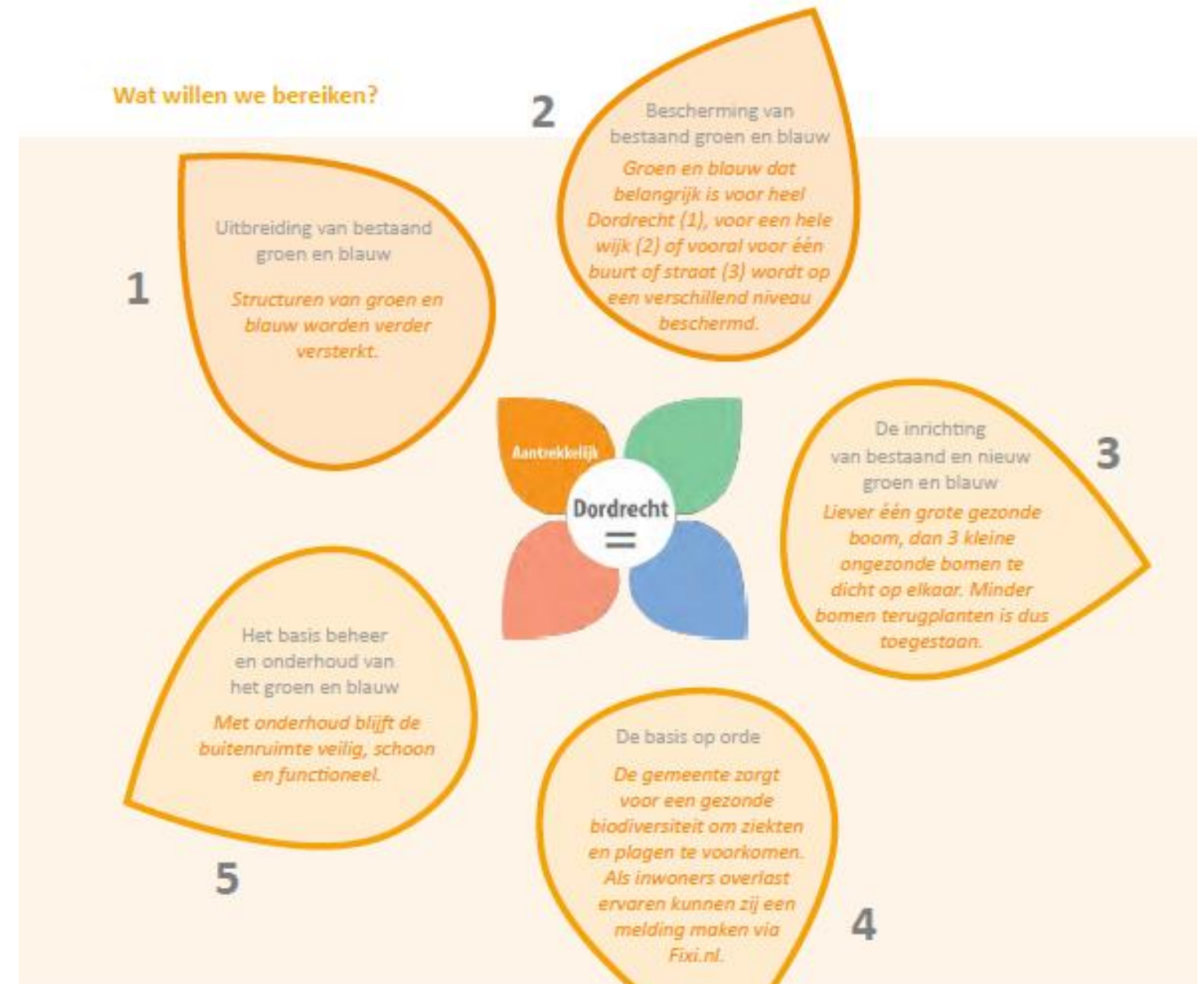
Wat valt op?

Met name de ligging aan het Wantij in het noorden lijkt van groot belang voor de wijk Reeland, bijvoorbeeld refererend met Pilotproject Wantijpark en Visie Wantijzonde. Overeenkomend lijkt de “natuurvriendelijke oevers” ook relevant.

Een aantrekkelijke stad

In 2030 is er meer aandacht voor groen en blauw in de buitenruimte. Dordtenaren vinden het groen en blauw belangrijk. Het karakter van Dordrecht wordt erdoor gevormd en door de aantrekkelijke aankleding van de buitenruimte gaan Dordtenaren graag naar buiten om elkaar te ontmoeten. Hierdoor wonen en werken mensen prettiger in Dordrecht.

Wat gaan we hiervoor doen?

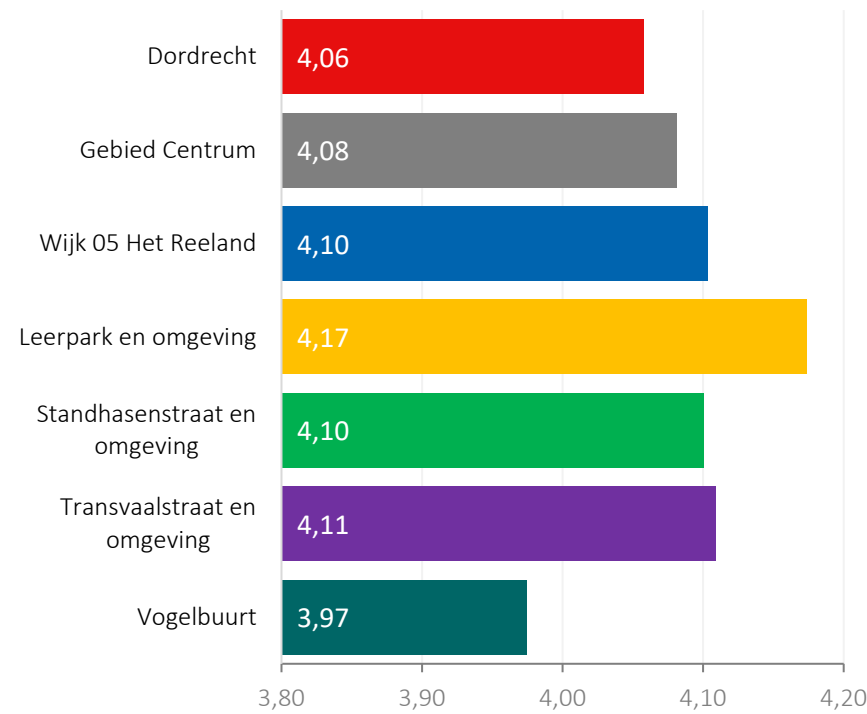
1.
 - Versterken dijklinten: Bomenstructuur Zeedijk
 - Nieuwe boomstructuren
2.
 - Bomenprogramma (boomstructuren, beleid en beheer)
 - Groenblauwe structuurkaart incl. beschermingsbeleid
 - Herschrijven Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte (KOR)
3.
 - Beleidsregel nieuwbouw en herstructurering
 - Herinrichting Weizigtpark
 - Herinrichting Wielwijpark
 - Samenstellen klankbordgroep om te betrekken bij grote projecten (die over meerdere vakgebieden gaan)
4.
 - Geen acties
5.
 - Actualiseren beheersysteem incl. uitdenken databeheer toekomst

LEEFBAARHEID – TOTAALSCORE

(Let op: om deze verschillen duidelijker in kaart te brengen, start de x-as niet bij 0. Een verschil van 0,13 is voor Dordrecht een afwijking van 1 standaarddeviatie.)

De Leefbaarometer bestaat uit vijf dimensies: woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast & onveiligheid. Het Nederlands gemiddelde is nul. De waarden kunnen variëren van 50 tot en met +50. Een waarde +9 t/m 9 (zoals in alle drie de wijken) betekent een ruim voldoende leefbaarheid;

Gemiddeld woont 1/8 van de huishoudens in Nederland in een buurt of wijk met een zwakke of onvoldoende leefbaarheid.

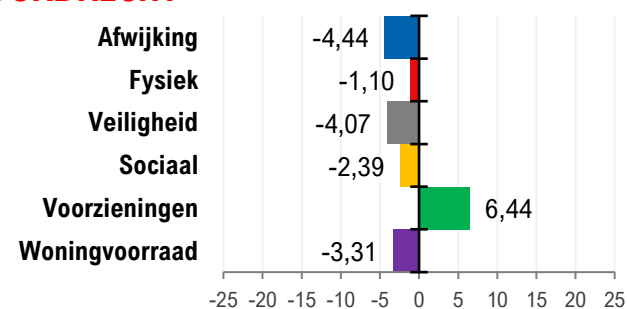
Wat valt op?

- Het Reeland scoort met een 4,10 boven het gemiddelde van Dordrecht (4,06) en ook boven het gemiddelde van gebied Centrum (4,08).
- Binnen de geselecteerde buurten scoort het Leerpark e.o. (4,17) het hoogst en de Vogelbuurt het Laagst (3,97).
- Beste scorende buurten zijn de Wantijbuurt en Land van Valk- westelijke deel.

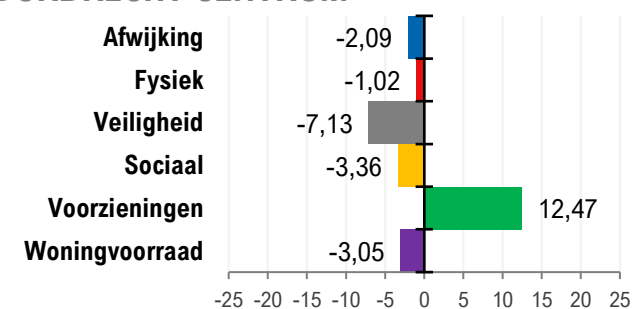

LEEFBAARHEID – BUURTSCORES

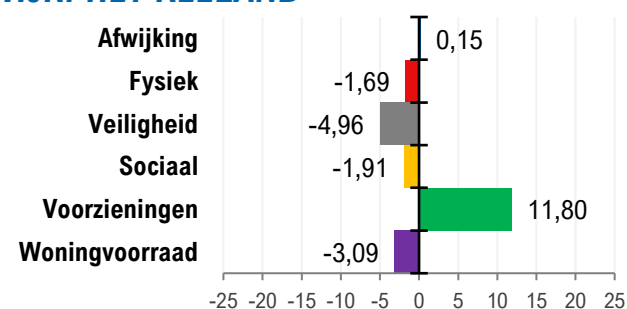
DORDRECHT

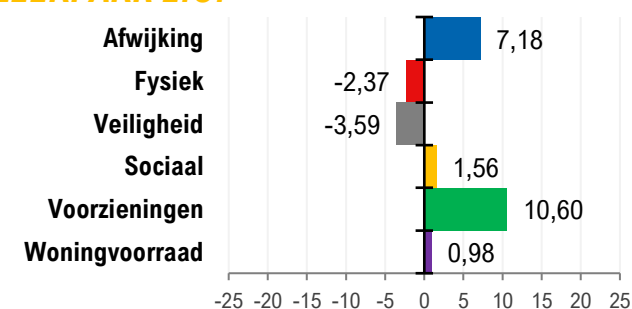
DORDRECHT CENTRUM

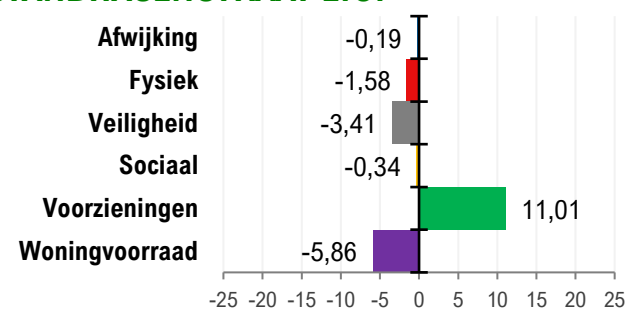
WIJK: HET REELAND

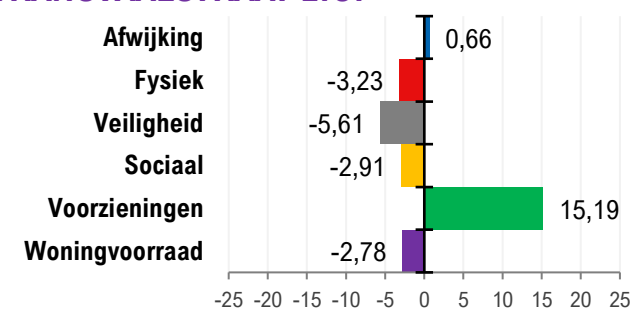
LEERPARK E.O.

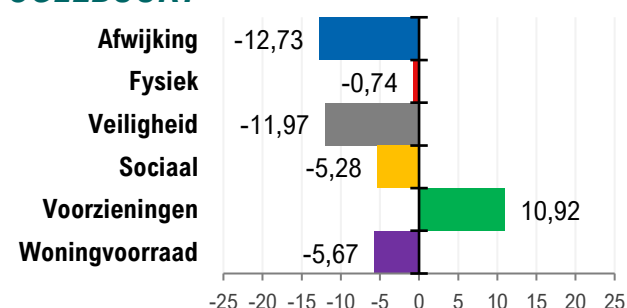
STANDHASENSTRAAT E.O.

TRANSVAALSTRAAT E.O.

VOGELBUURT

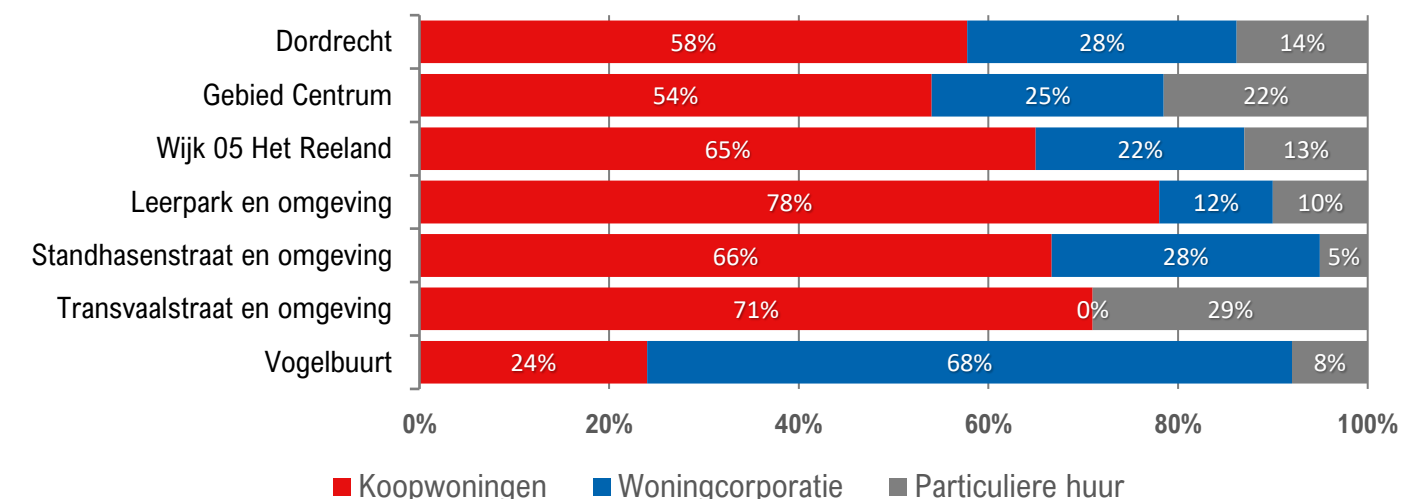

Wat valt op?

- Het Reeland scoort beter als het gemiddelde van Dordrecht en ook beter als het gemiddelde van gebied Centrum.
- Op het gebied van veiligheid scoort Reeland iets onder het Dordts gemiddelde maar boven (dus beter) het gemiddelde van het gebied Centrum.
- Inzoomend op het Reeland springt de Vogelbuurt er in negatieve zin uit. De belangrijkste thema's die er negatief uitspringen zijn sociaal en veiligheid.
- Daarnaast valt op dat de score m.b.t. de fysieke woonomgeving in de buurten leerpark e.o. en Transvaalbuurt e.o. achterblijft.

WONEN

EIGENDOM HUUR VERSUS KOOP

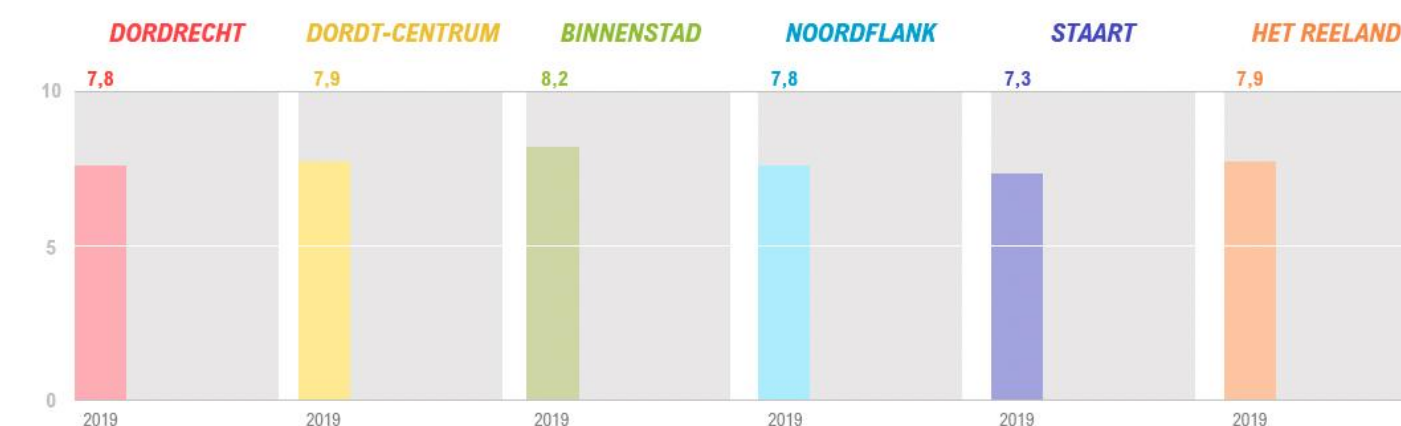

Wat valt op?

- In het Reeland staan ongeveer 5200 woningen. Circa 64% bestaat uit koopwoningen, 27% sociale huurwoningen en 9% overige huur.
- Het aandeel koopwoningen in het Reeland is procentueel gezien groter dan het Dordts gemiddelde en ook meer als het gebied Centrum. M.u.v. de Vogelbuurt. Daar is het overgrote deel huur. Stadsbreed is deze verdeling 57% koop, 32% sociale huur en 11% overige huur, in gebied Centrum 53% koop, 33% sociale huur en 14% overige huur.
- Van de sociale huurwoningen is 76% eigendom van woningcorporaties en 24% van particuliere verhuurders.
- De gemiddelde WOZ-waarde bedraagt € 299.000. In Dordrecht is dit € 290.000.

RAPPORTCIJFERS WONING

Het wonen in Dordt Centrum wordt goed gewaardeerd, met name in de Binnenstad. De gemiddelde WOZ-waarde ligt op het gemiddelde van Dordrecht en is relatief hoog in de Binnenstad en Noordflank. Woningen op de Staart hebben een relatief lage WOZ-waarde en worden lager dan gemiddeld gewaardeerd. Dordt Centrum kent relatief meer particuliere huurwoningen. De Noordflank telt relatief veel corporatiewoningen en het Reeland relatief veel koopwoningen.

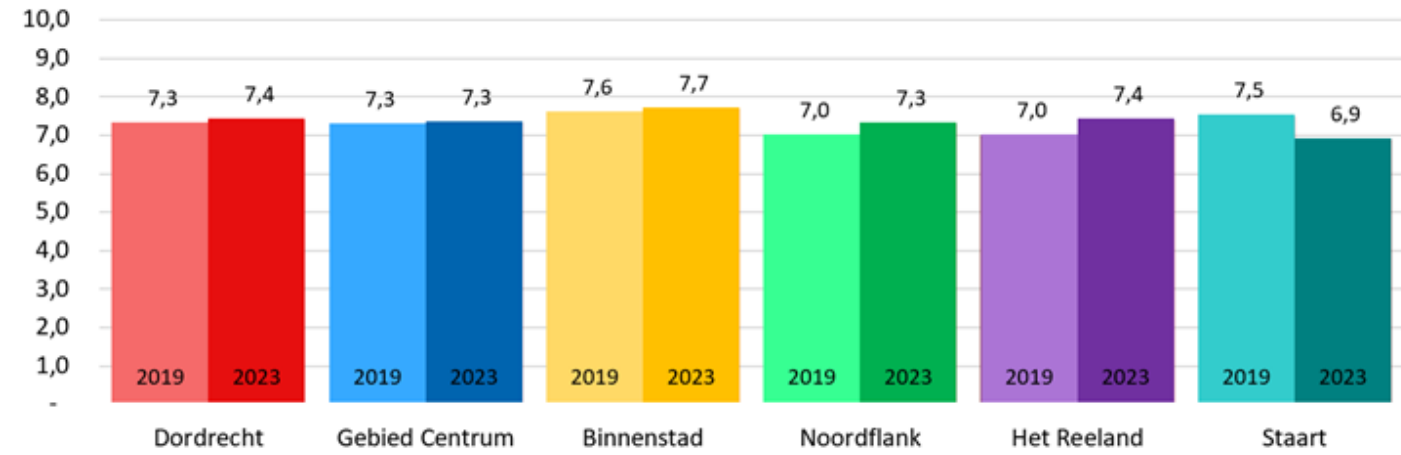
Wat valt op?

- Reeland scoort iets boven het gemiddelde van Dordrecht en op het gemiddelde van gebied Centrum.
- WOZ-waarde ligt met € 299.000 boven het Dordts gemiddelde van € 269.000.
- Bewoners en professionals geven aan dat door de woningtoewijzing in met name de Vogelbuurt e.o. (te?) veel kwetsbare bewoners bij elkaar wonen. Betere spreiding van de woningtoewijzing bevordert een gevarieerde en inclusieve gemeenschap in deze buurt.
- Ook geven bewoners en professionals aan dat de woningvoorraad slecht is i.v.m. achterstallig onderhoud en energielabels.

RAPPORTCIJFER PRETTIG WONEN

Inwoners waarderen de woonomgeving van Dordt Centrum vergelijkbaar aan het gemiddelde in Dordrecht, maar ingezoomd op de wijken blijkt dat de Binnenstad en het Reeland hoger scoren dan de Noordflank en de Staart.

De gemiddelde kwaliteit van buurtvoorzieningen (waaronder speelplekken voor kinderen, jongeren en groen) ligt in Centrum iets lager dan gemiddeld in Dordrecht. De score verschilt onderling niet noemenswaardig tussen de vier wijken.

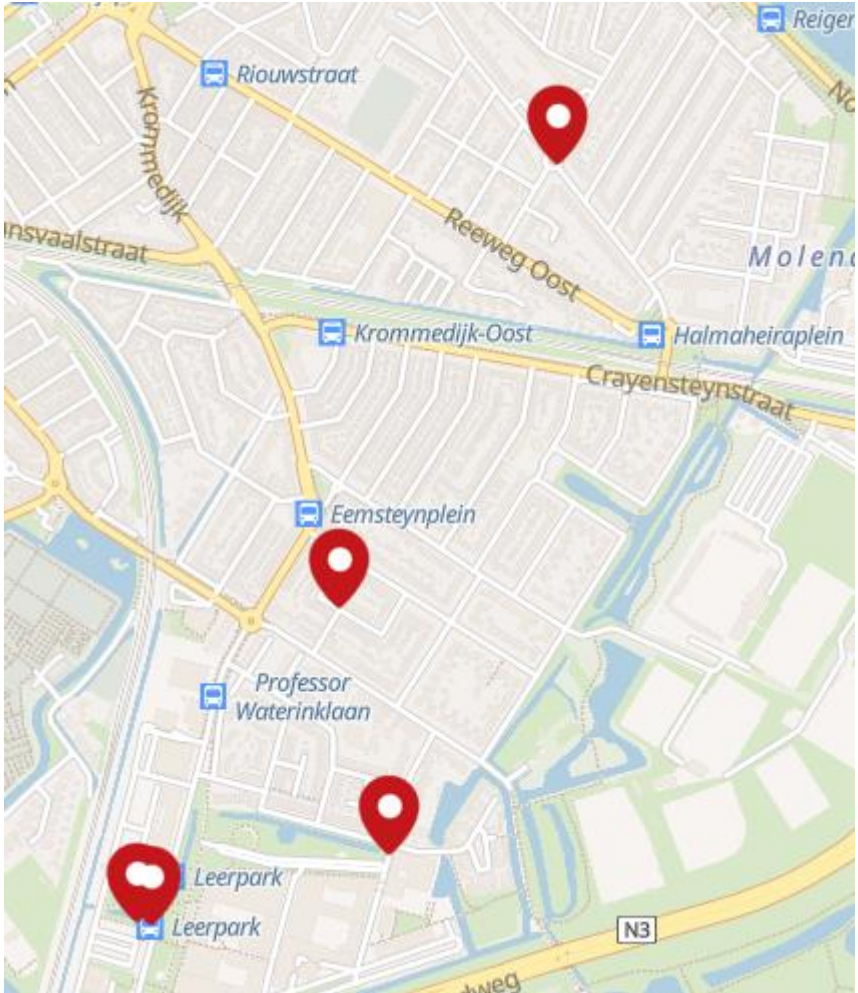

Wat valt op?

- Bewoners van Reeland waarderen de woonomgeving gelijk iets boven het gemiddelde van Dordrecht. De afgelopen jaren is de tevredenheid toegenomen. Dit geldt voor alle wijken in gebied Centrum m.u.v. de Staat, 0,6 gedaald.
- Bewoners en professionals geven aan dat zij in de Vogelbuurt een te grote concentratie van woonzorgvoorzieningen ervaren waardoor de leefbaarheid onder druk komt te staan.
- Bewoners en professionals geven aan dat voor het Leerpark en de Vogelbuurt een gerichte aanpak op het verminderen van overlast nodig is.

BESCHERMD WONEN

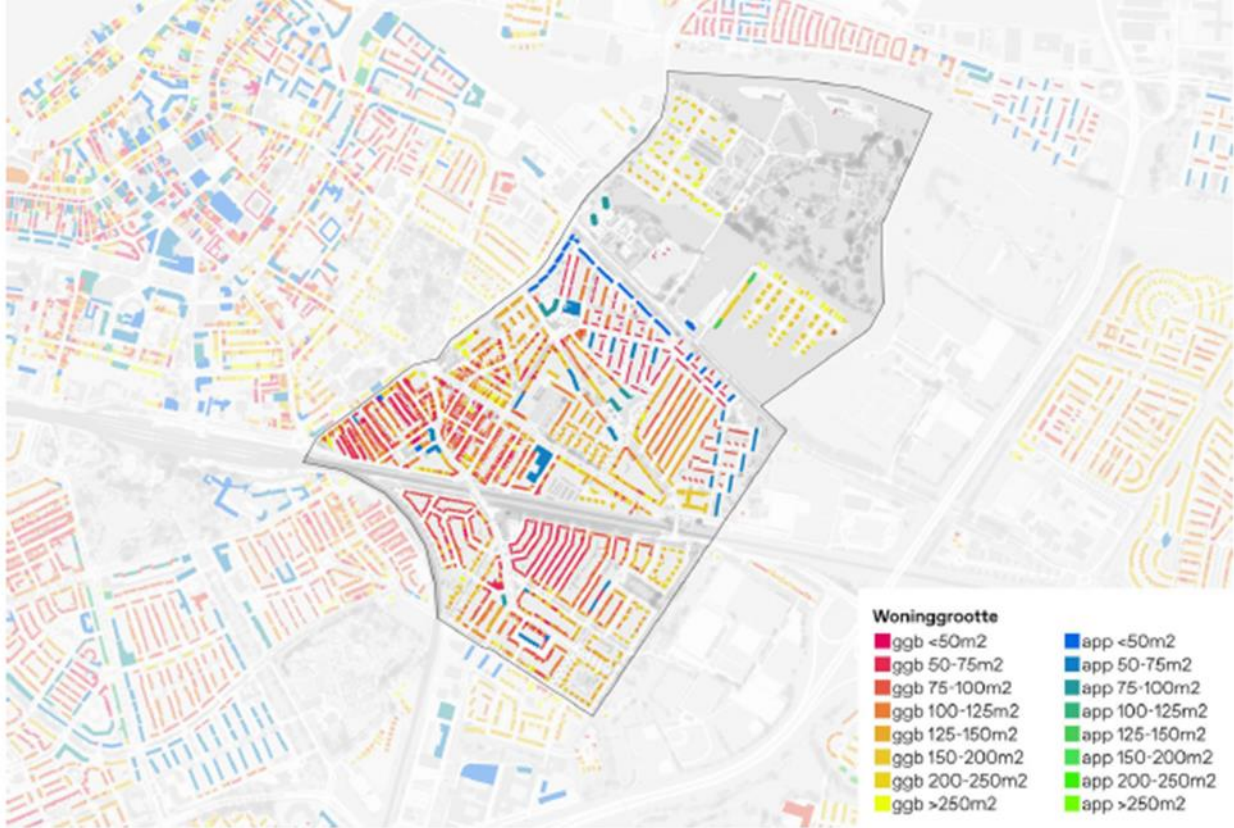
Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Wat valt op?

- Er zijn vijf voorzieningen voor beschermd wonen in Het Reeland:
 - Bankastraat - Leger des Heils – De Linde; 80 plaatsen intramuraal
 - Oudelandstraat en Poelwijckstrat – Eddee -Nitzana; 6 plaatsen extramuraal gedeeld wonen
 - Romboutslaant – Syndion; 12 plaatsen intramuraal
 - Leerpark Promenade – Syndion – 2 plaatsen extramuraal gedeeld wonen
 - Leerpark Promenade – Syndion – 17 plaatsen intramuraal

WONINGTYPEN EN -GROOTTEN

Op deze kaart is inzichtelijk gemaakt welke woningtypen (grondgebonden of appartement) en -grootten te vinden zijn in de wijk.

Wat valt op?

Wat betreft Het Reeland is op de kaart te zien dat er een diversiteit aan woningen te vinden is. Het overgrote deel (42%) betreft een tussen of geschakelde woning gevolgd door appartementen (40%). Er zijn nauwelijks appartementen groter dan 100m2 te vinden.

VERDICHTING

Hierna volgen de belangrijkste conclusies, de voorgestelde verdichtingsstrategie en de bandbreedte voor verdichtingspotentie per wijk zoals beschreven in een ambtelijke studie (2024):

Situatie

Reeland is een strak gelegde puzzel: binnen de structuur van de bestaande gesloten blokken is weinig speelruimte. De wijk is relatief dichtbebouwd.

Conclusies verdichtingsstudie

De aanwezige potentie ligt vooral in de herontwikkeling van bestaand (corporate)vastgoed. Het toekomstbestendig maken en behouden van bestaande kwaliteiten heeft prioriteit. Er spelen klimaat- en energie gerelateerde opgaven waarvoor verdichting een investeringsmotor kan vormen. Dit zal grote impact gaan hebben. De vormgeving van de overgang naar Het Stadspark (eerder Dordwijkzone) biedt aanknopingspunten voor verdere studie.

Strategie

Kwaliteit en toekomstbestendigheid versterken. Daarbij aandacht voor kwetsbare doelgroepen en behoud van wijkvoorzieningen.

- Corporatebezit herontwikkelen en toekomstbestendig maken
- Kwaliteitsimpuls bij de voorzieningenclusters
- Energie- en klimaatvraagstuk het hoofd bieden met een wijkoverstijgende aanpak

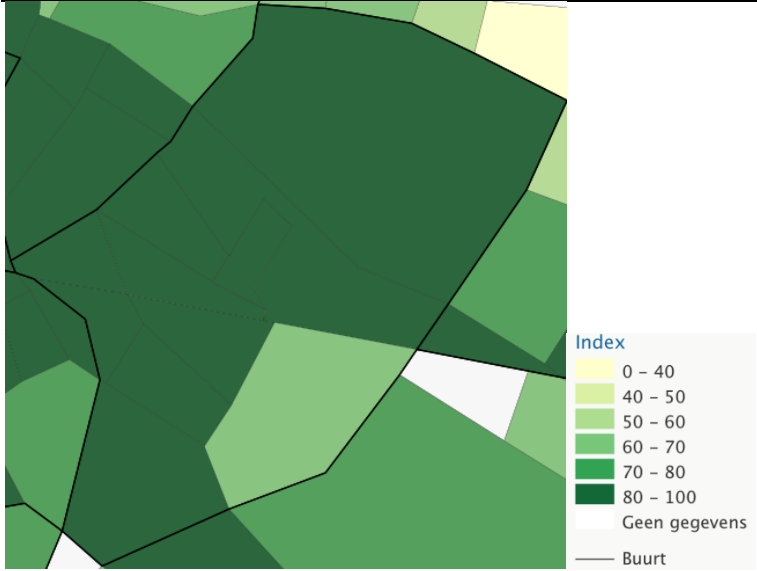
Σ Bandbreedte verdichtingspotentie:

- 23 locaties
- + 100 tot 375 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes:

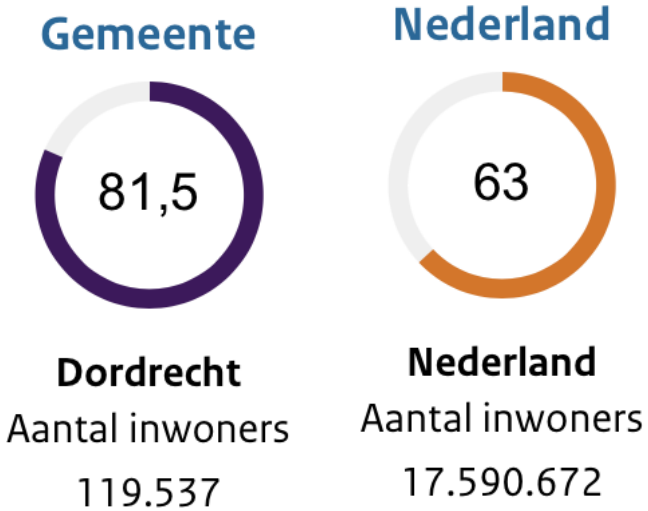
- Optoppen, splitsen & verbouwen. Samen met particulieren & corporaties.
- Bij (wijk)voorzieningen zoals het Vogelplein. Dichtbij de nuttige en leuke dingen.
- Aan de groenstructuren zoals Noordendijk, Stadspark en Halmaheiraplein.

NABIJHEID VAN VOORZIENINGEN

Wat valt op?

- Reeland scoort hoog op de nabijheid van voorzieningen.
- Leerpark e.o. scoort iets lager.

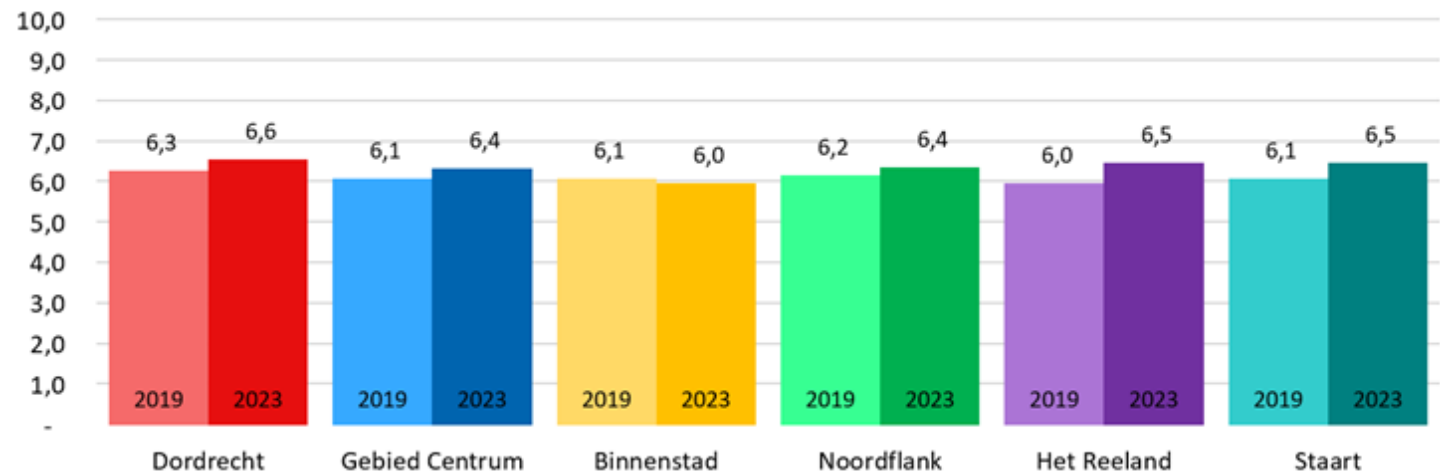
KWALITEIT VAN VOORZIENINGEN IN DE OPENBARE RUIMTE

De schaalscore bestaat uit de volgende vragen:

In de buurt is/zijn:

- de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden;
- perken, plantsoenen en parken goed onderhouden;
- het buiten goed verlicht;
- goede speelplekken voor kinderen;
- goede voorzieningen voor jongeren.

Hoe hoger de score op deze schaal van 0-10, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren.

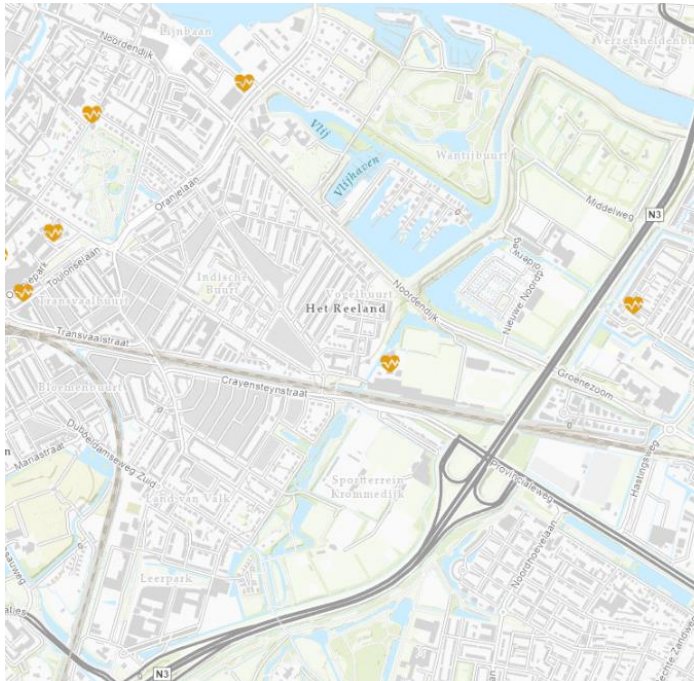

Wat valt op?

- Het Reeland heeft een flinke sprong voorwaarts gemaakt en scoort net iets onder het gemiddelde van Dordrecht en net iets boven het gemiddelde van gebied Centrum.
- Bewoners en professionals geven aan dat zij het groen onderhoud als ondermaats ervaren.
- M.u.v. de Binnenstad is in de overige wijken van het gebied Centrum de laatste jaren een stijging te zien van 0,2 tot 0,5 punten. Voor Reeland is dit 0,5 punten.

BASIS VOORZIENINGEN

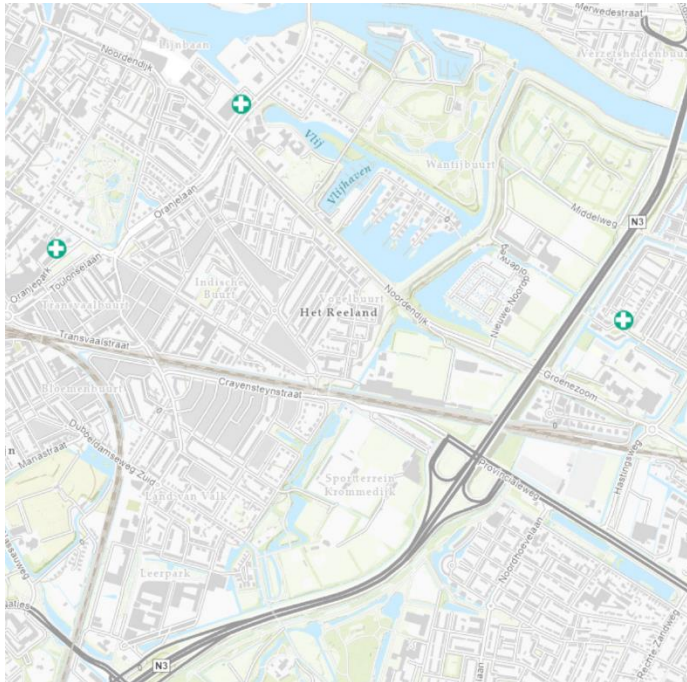
Huisartsen

Wat valt op?

- Reeland heeft 1 huisartsenpraktijk met 1 arts en 4 assistentes.
- Met 11.500 inwoners is hier een fors tekort van 3 huisartsen (huisarts heeft Gemiddeld rond de 2300 patiënten).
- Niet duidelijk is waar de patiënten naar toe gaan.

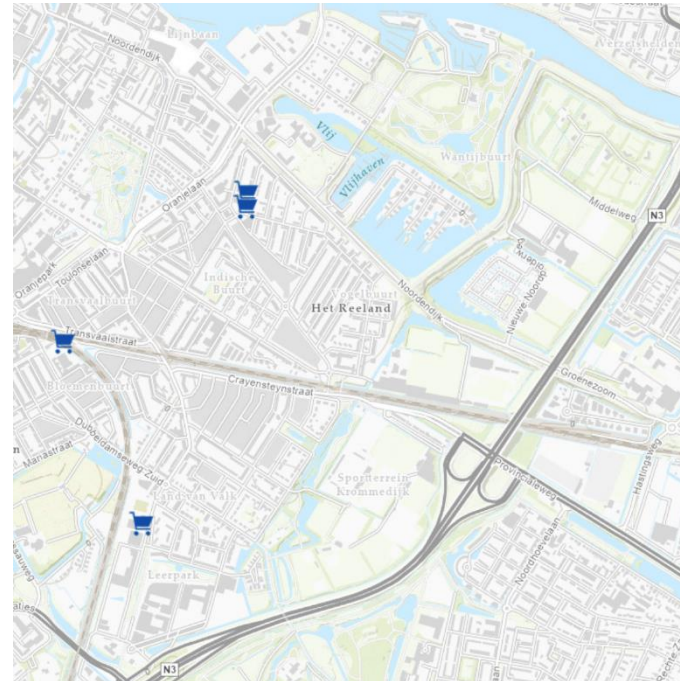
Apotheken

Wat valt op?

- In het Reeland is geen apotheek gevestigd.
- In Nederland is gemiddeld per 10.000 inwoners een apotheek. Dus een tekort van ruim 1.
- Niet lang geleden is een apotheek wat gevestigd was op het Vogelplein, gesloten. De reden hiervan is onbekend. Dichtstbijzijnde is Oranjepark.

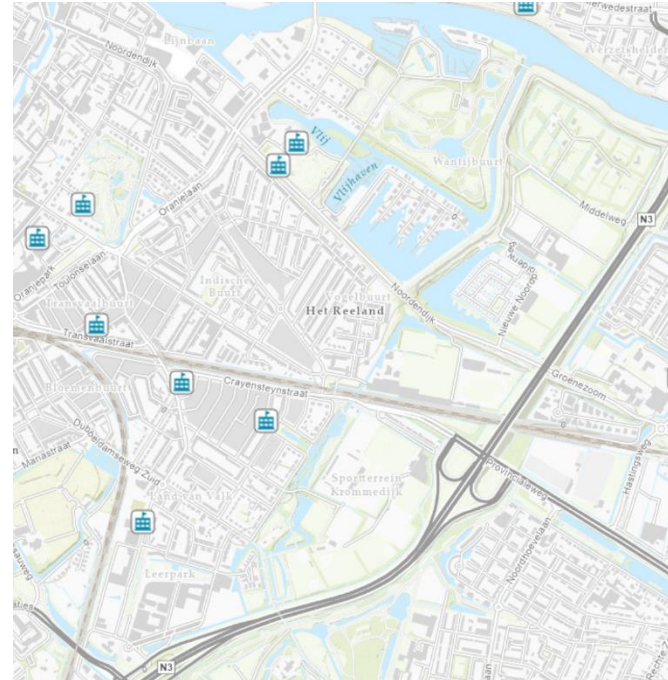
Supermarkten

Wat valt op?

- In het Reeland zijn 4 (buurt)supermarkten. Er zijn geen signalen van tekorten.

Basisonderwijs

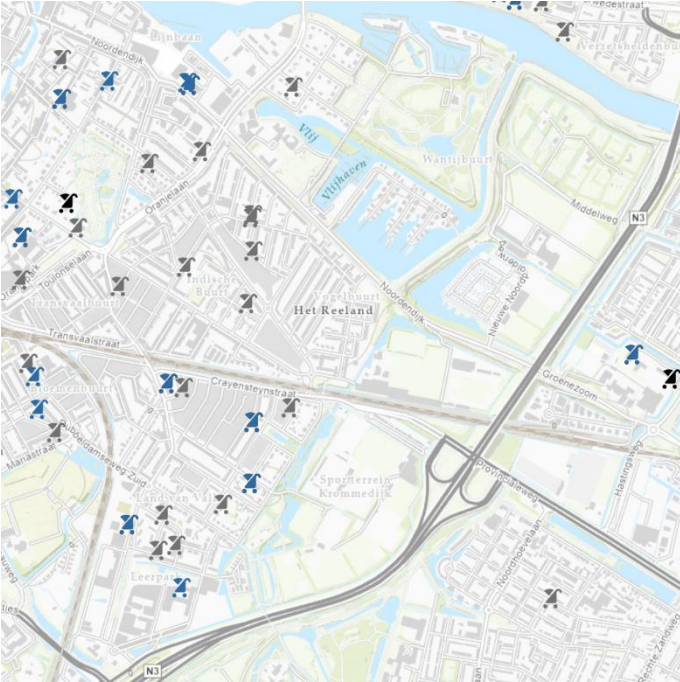

Wat valt op?

- Momenteel zijn er nog 3 basisscholen in Reeland. 1 is onlangs verhuisd naar de Noordflank.
- Er wonen (jan. 2023) 1.920 kinderen in de leeftijd van 0-15 jaar.

PLUS VOORZIENINGEN

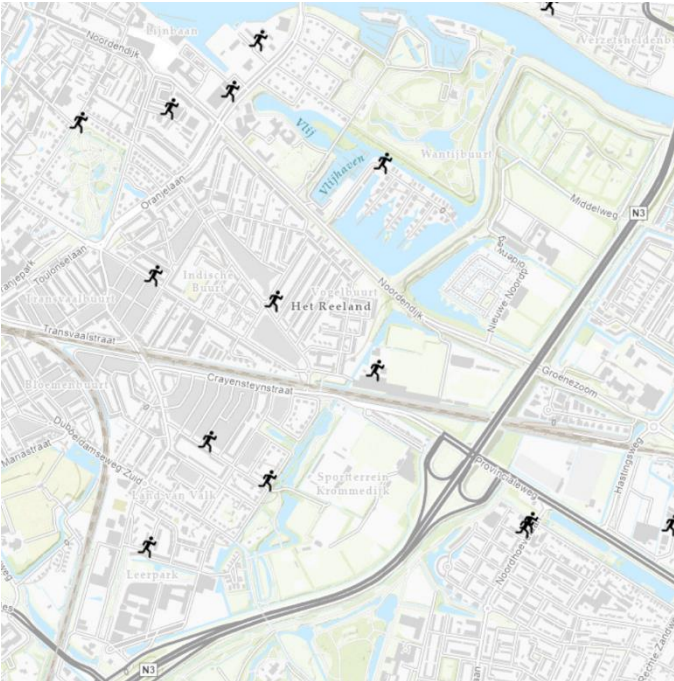
Kinderopvang

Wat valt op?

- Dordrecht heeft in totaal 133 kinderopvang -locaties met in totaal 4717 kindplaatsen.
- Verspreid over Reeland is kinderopvang aanwezig.
- In geheel Dordrecht ligt de afstand op kinderopvang dichterbij dan gemiddeld in Nederland.
- Voor Reeland zijn er geen signalen van tekorten.

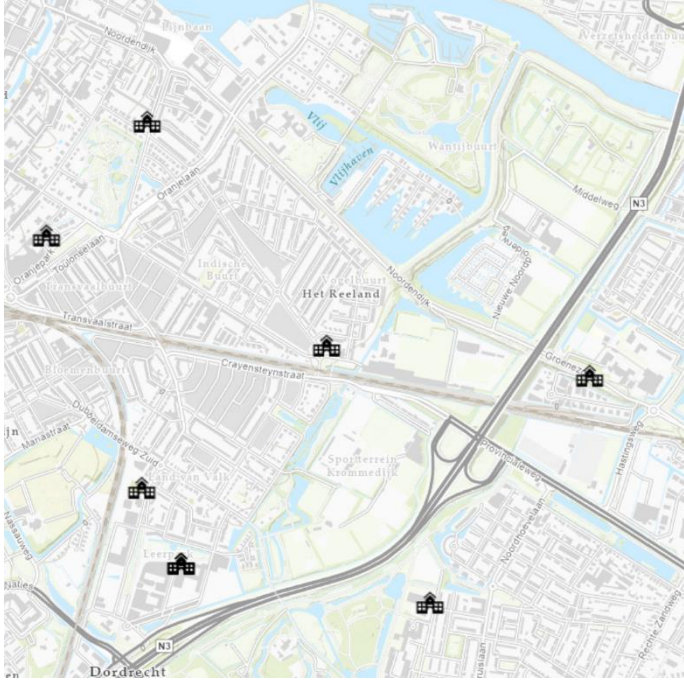
Fysiotherapeut

Wat valt op?

- Er zijn 7 fysiotherapeuten.
- Er zijn geen signalen van tekorten

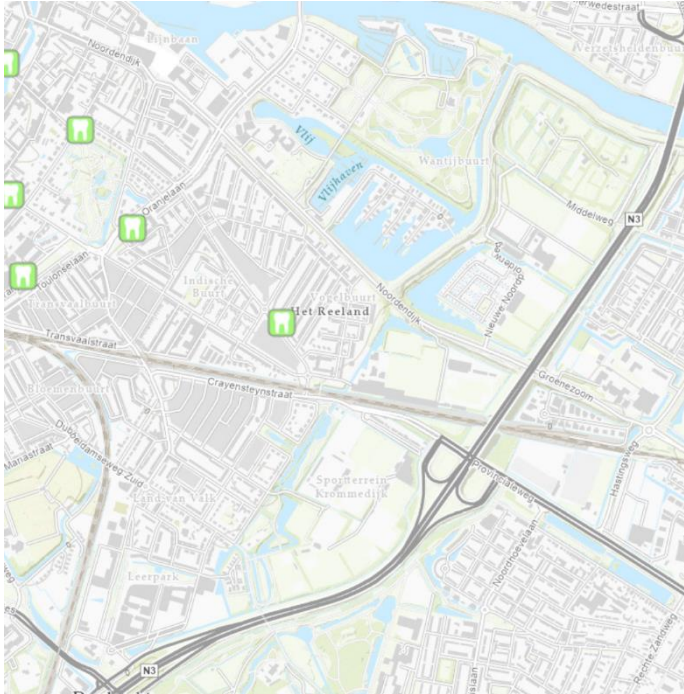
Middelbare Scholen

Wat valt op?

- Er zijn meerdere Middelbare scholen. 1 in het westelijke deel van de wijk en 3 in het Leerpark (1 MBO en 2 VMBO).

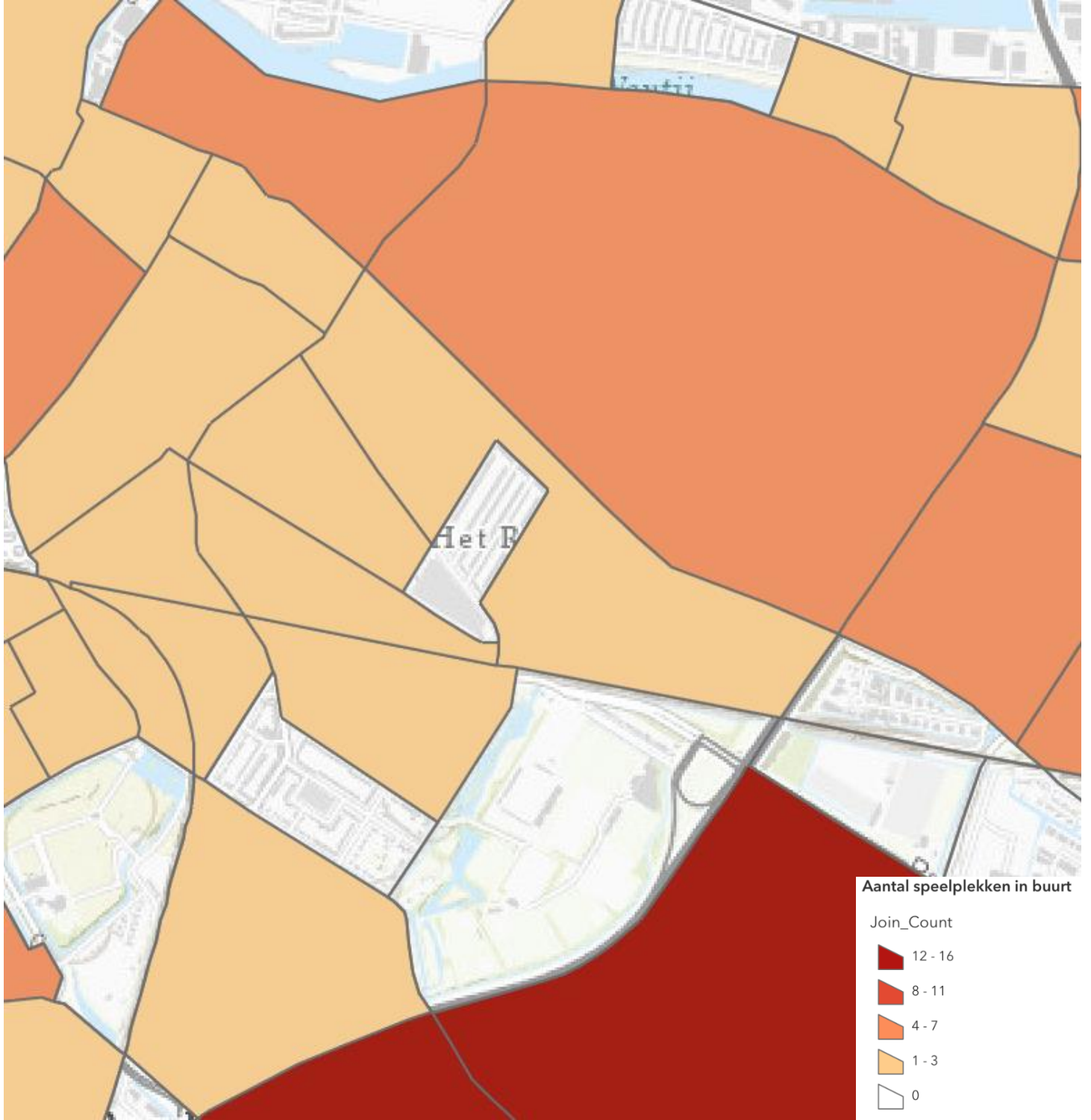
Tandarts

Wat valt op?

- In Reeland is 1 tandarts gevestigd in de Boeroestraat.
- Tandarts met eigen praktijk (zoals hier het geval is) heeft gemiddeld 2600patiënten. Er is dus een tekort van 3 tandartsen.

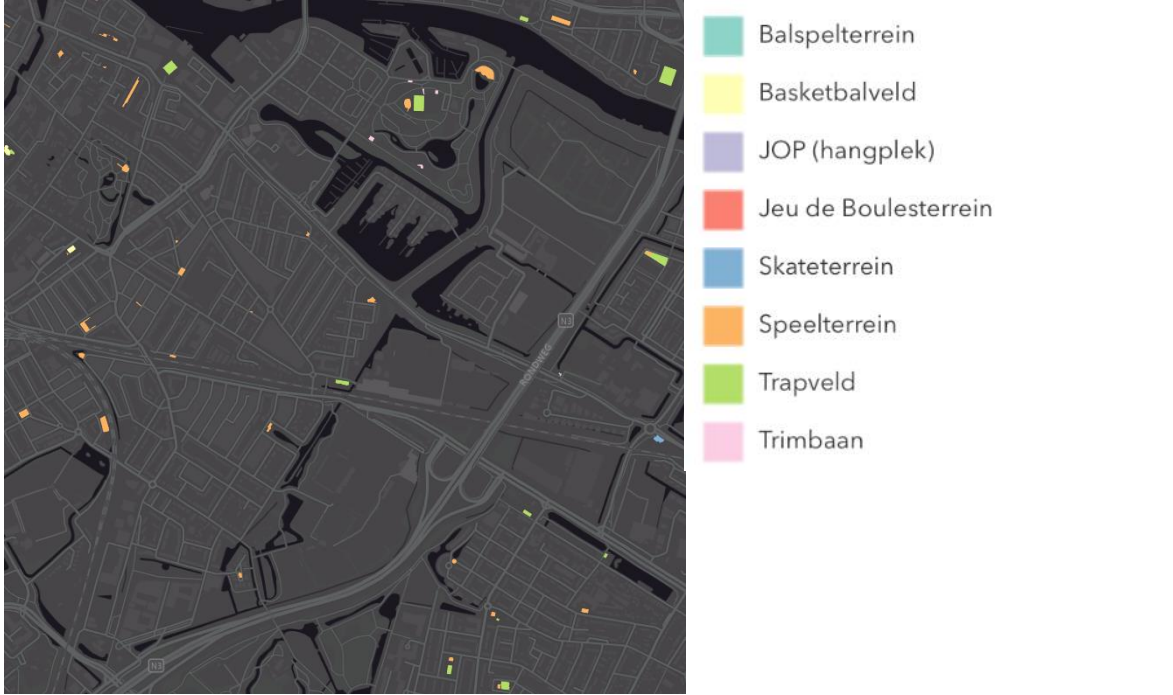
SPEELPLEKKEN PER BUURT

Wat valt op?

- Reeland heeft beperkt aantal speelplekken
- De Eemsteynbuurt en Vogelplein e.o., Transvaalbuurt hebben geen speelplekken.
- Het gaat voornamelijk om kleinschalige speelterreintjes en een enkel trapveldje.

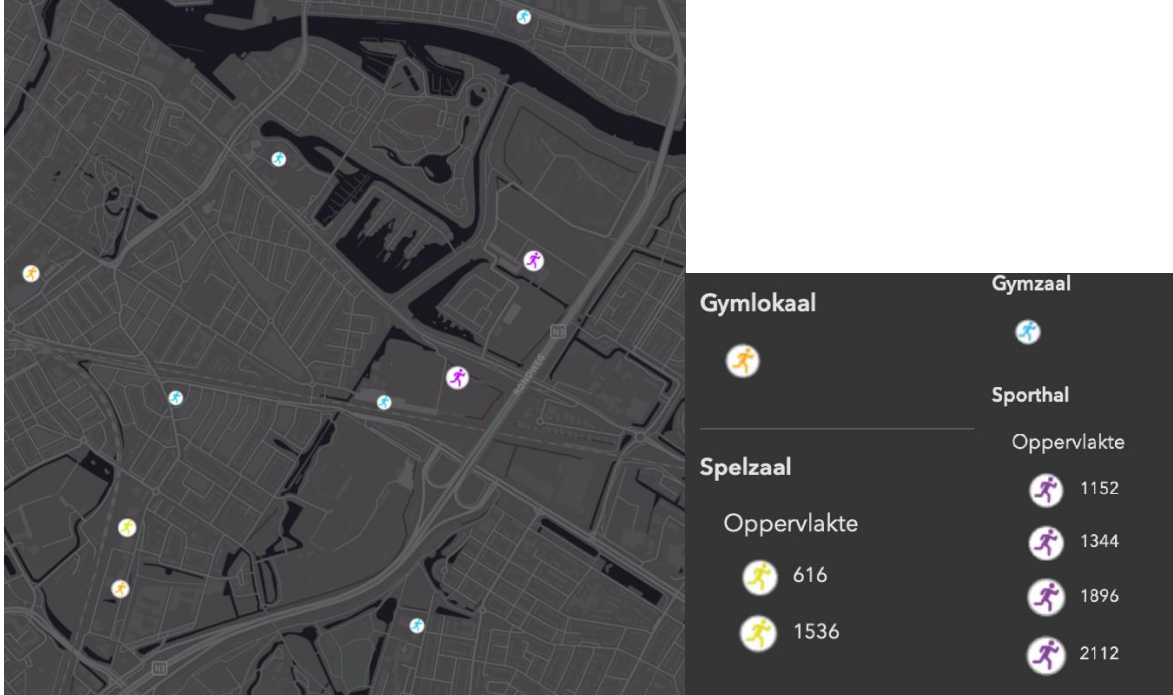
SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BUITEN)

Wat valt op?

- Weinig variatie in het aanbod

SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BINNEN)

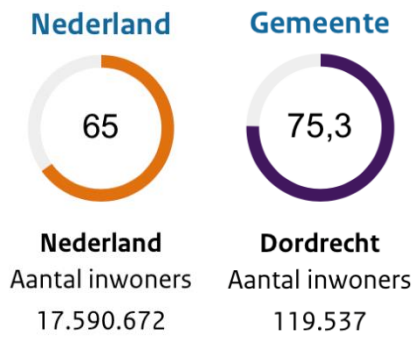
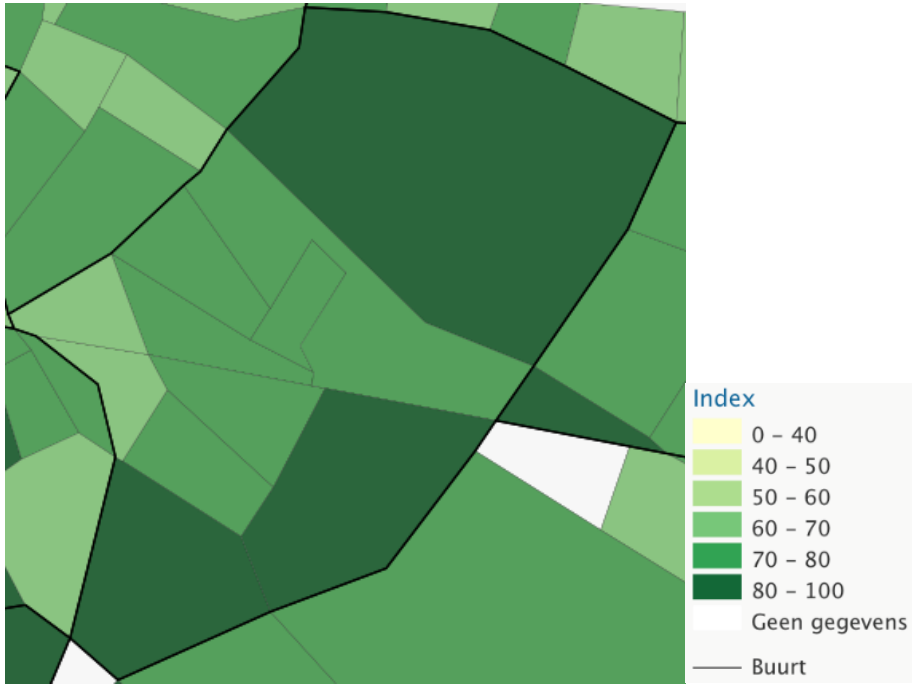

Wat valt op?

- Binnen accommodaties zijn gelegen in het Leerpark en op het sportterrein

BEWEEGVRIENDELIJKE OMGEVING EN RECREATIEF GROEN/BLAUW

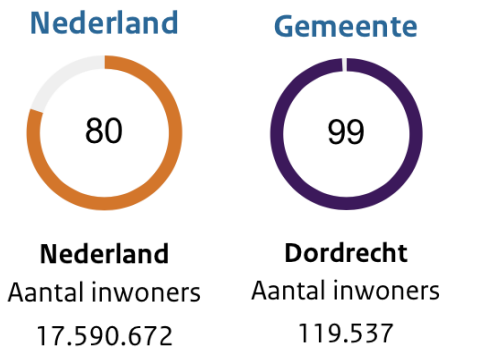
Totaalscore

Wat valt op?

- De noordelijke deel (Wantijbuurt) en zuidoostelijke deel (sportterrein Krommedijk) scoren het hoogst op het gebied van beweegvriendelijkheid.
- De hele wijk scoort goed maar de Transvaalbuurt het minst.

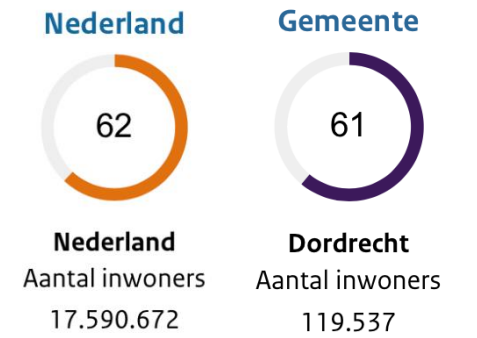
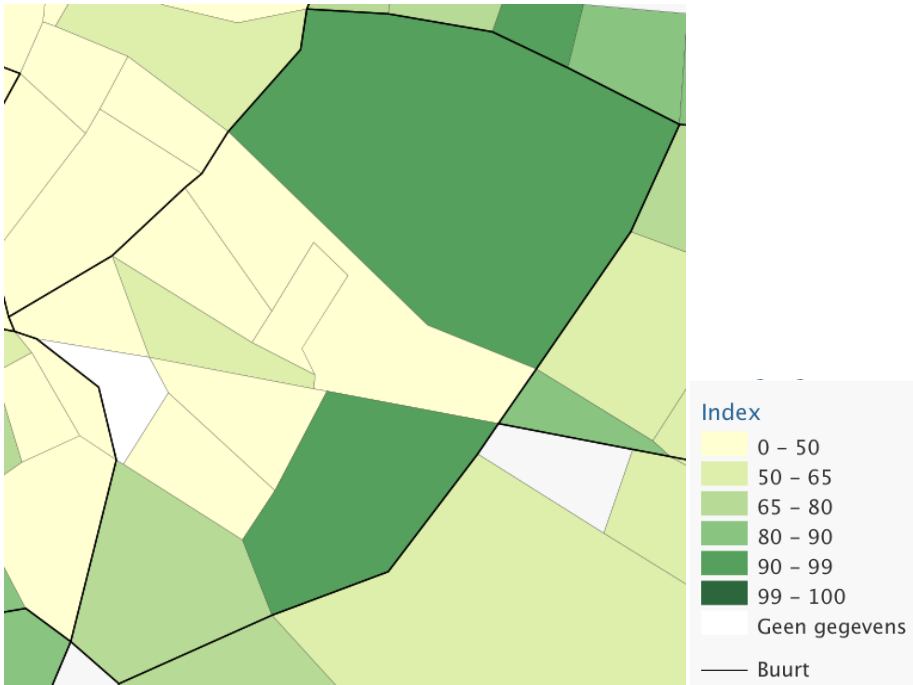
Sport en Speelplekken

Wat valt op?

- Op deze kaart oogt Reeland zeer uitstekend te scoren. Op de vorige sport en speelplekken kaart kwam een ander beeld naar voren. Onduidelijk is of de aanwezige speelplekken voldoen aan zowel kwaliteit als kwantiteit.

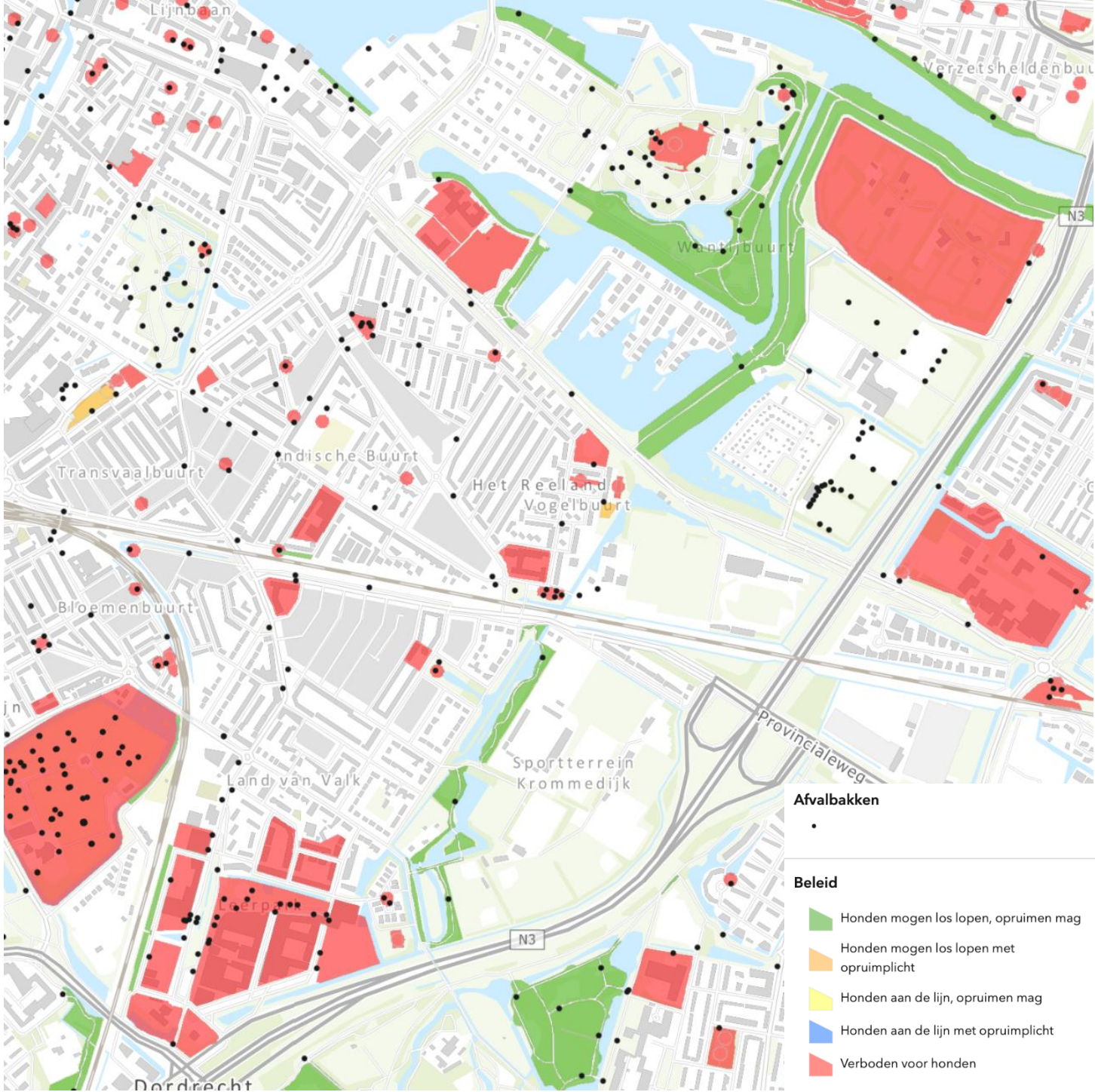
Recreatief Groen/Blauw

Wat valt op?

- M.u.v. de Wantijbuurt en sportterrein Krommedijk, scoort de wijk slecht v.w.b. recreatief groen.

HONDEN (UITLAATVELDEN)

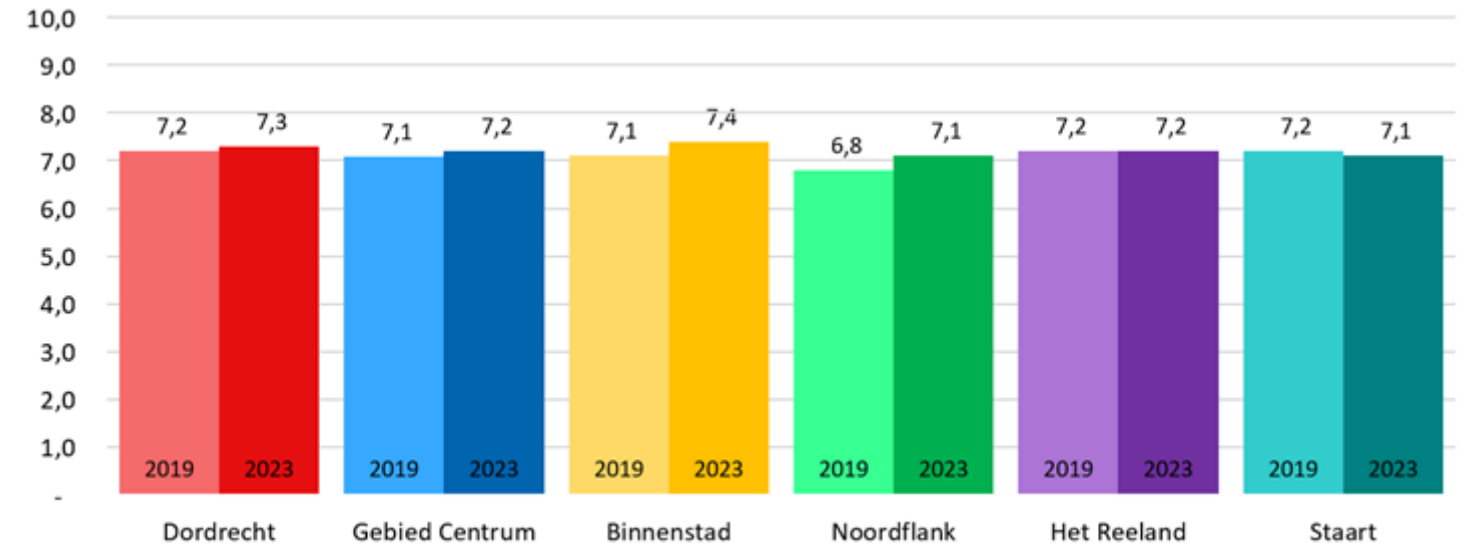

Wat valt op?

- Weinig plekken waar de hond los mag lopen.
- Wel zijn er verspreid over de wijk meerdere plekken waar honden verboden zijn.
- O.a. Leerpark is verboden voor honden. Onduidelijk hoe dit is voor de inwoners van het Leerpark.

RAPPORTCIJFER VEILIGHEID IN DE BUURT

Inwoners van Centrum voelen zich vrijwel even veilig als de gemiddelde inwoner van Dordrecht. Dat geldt minder voor inwoners van de Noordflank, waar het rapportcijfer voor de veiligheid relatief laag is. De sociale overlast in Centrum ligt boven het Dordts gemiddelde, maar dit betreft vooral de Binnenstad en Noordflank. In de andere twee wijken ligt de sociale overlast rond het Dordts gemiddelde. Het vertrouwen in de toekomst van de buurt is op de Staart lager dan in de andere wijken; hier verwacht 29% dat de buurt achteruit zal gaan. In Dordrecht is dit gemiddeld 20%. De meeste inwoners geven aan dat de buurt gelijk zal blijven.

Wat valt op?

- Reeland scoort iets onder het gemiddelde van Dordrecht (7,2 versus 7,3) en op het gemiddelde van gebied Centrum (7,2).
- Wat betreft sociale overlast scoort Reeland boven het gemiddelde gebied Centrum (18% versus 16%). Bron: OCD-onderzoek.
- Uit gesprekken met bewoners en professionals komt naar voren dat jeugdgroepen meer fluïde zijn en minder goed te volgen. Dit maakt het extra noodzakelijk om goed in verbinding te staan met de jeugd.

Wat valt op?

- Met uitzondering van de Wantijbuurt (noordelijke deel), jeugddorp, sportterrein Krommedijk en langs de spoorlijn, zijn geen of nauwelijks groenstructuren.
- De buurten zijn vooral versteend.

POLITIE – OVERLAST MELDINGEN

	Dordrecht		Gebied Centrum		Het Reeland		Leerpark e.o.		Standhasenstraat e.o.		Transvaalstraat e.o.		Vogelbuurt	
Overlast Totaal 2020	5000		2152		380		41		37		28		164	
Overlast Totaal 2021	4750	-250	1949	-203	447	+67	25	-16	20	-17	49	+21	233	+69
Overlast Totaal 2022	4659	-91	2122	+173	427	-20	42	+17	25	+5	25	-24	191	-42
Overlast Totaal 2023	4281	-378	1948	-174	486	+59	84	+42	24	-1	21	-4	221	+30
Alcohol/Drugs 2020	683		331		46		7		3		10		22	
Alcohol/Drugs 2021	623	-60	319	-12	51	+5	1	-6	1	-2	6	-4	23	+1
Alcohol/Drugs 2022	659	+36	360	+41	34	-17	4	+3	0	-1	1	-5	16	-7
Alcohol/Drugs 2023	694	+35	344	-16	50	+16	4	+0	1	+1	3	+2	29	+13
Jeugd 2020	1123		404		115		15		10		2		44	
Jeugd 2021	944	-179	337	-67	77	-38	7	-8	3	-7	1	-1	32	-12
Jeugd 2022	848	-96	384	+47	85	+8	14	+7	4	+1	2	+1	35	+3
Jeugd 2023	707	-141	280	-104	93	+8	33	+19	1	-3	3	+1	36	+1
Verwarde personen 2020	1134		402		35		3		3		2		18	
Verwarde personen 2021	1371	+237	482	+80	99	+64	4	+1	8	+5	3	+1	66	+48
Verwarde personen 2022	1353	-18	534	+52	114	+15	11	+7	11	+3	9	+6	58	-8
Verwarde personen 2023	1371	+18	574	+40	122	+8	14	+3	6	-5	2	-7	69	+11
Zwervers 2020	528		387		18		7		0		3		5	
Zwervers 2021	301	-227	171	-216	18	+0	4	-3	0	+0	2	-1	4	-1
Zwervers 2022	348	+47	197	+26	15	-3	5	+1	4	+4	1	-1	2	-2
Zwervers 2023	308	-40	193	-4	29	+14	8	+3	0	-4	4	+3	7	+5
Openbare dronkenschap 2020	122		73		6		1		0		0		2	
Openbare dronkenschap 2021	128	+6	59	-14	7	+1	1	+0	0	+0	0	+0	4	+2
Openbare dronkenschap 2022	137	+9	97	+38	7	+0	1	+0	0	+0	0	+0	2	-2
Openbare dronkenschap 2023	121	-16	76	-21	8	+1	0	-1	1	+1	0	+0	1	-1
Geluid Horeca 2020	16		12		0		0		0		0		0	
Geluid Horeca 2021	18	+2	16	+4	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2022	49	+31	20	+4	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2023	52	+3	19	-1	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0

Wat valt op?

- In Reeland is de stijging met bijna 30% fors.
- De meeste meldingen komen uit het Leerpark en de Vogelbuurt.
- Overgrote deel van meldingen betreft verwarde personen en overlast van jeugd.
- Wat betreft jeugdoverlast is er al jaren van een licht dalende trend.
- Meldingen van verwarde personen nemen fors toe. Met name in de Vogelbuurt e.o.

FIXI – AFVAL EN GROEN MELDINGEN

Afval Meldingen	Dordrecht		Gebied Centrum		Het Reeland		Leerpark e.o.		Standhasenstraat e.o.		Transvaalstraat e.o.		Vogelbuurt	
Fixi: Afval 2020	7910		3170		967		40		52		108		397	
Fixi: Afval 2021	9363	+1.453	3531	+361	1154	+187	89	+49	91	+39	91	-17	417	+20
Fixi: Afval 2022	9082	-281	3392	-139	1042	-112	58	-31	110	+19	110	+19	321	-96
Fixi: Afval 2023	9833	+751	3388	-4	1024	-18	117	+59	78	-32	78	-32	261	-60
Groen Meldingen														
Fixi: Groen 2020	2924		675		237		21		6		11		55	
Fixi: Groen 2021	3465	+541	665	-10	221	-16	19	-2	8	+2	31	+20	38	-17
Fixi: Groen 2022	3512	+47	771	+106	223	+2	24	+5	8	+0	19	-12	39	+1
Fixi: Groen 2023	4091	+579	928	+157	327	+104	42	+18	14	+6	32	+13	57	+18

Wat valt op?

- Van alle afval meldingen van Dordrecht is bijna 34 % afkomstig uit het gebied Centrum.
- Voor Reeland is er een toename van meldingen van 967 in 2020 naar 1024 in 2023.
- De meeste meldingen komen uit het Leerpark (daar is sprake van een toename) en Vogelbuurt e.o. (meeste meldingen maar al jaren een dalende trend).

VEILIGHEIDSMONITOR 2023

Op basis van politiedata over 2023 (bron: dashboard zichtopwijken.nl) scoort de gehele wijk Het Reeland op de indicatoren Diefstal/Inbraak woning en Melding overlast hoog vergeleken het landelijk en Dordts gemiddelde. Binnen de wijk valt de buurt Wantijpark e.o. het meest op in negatieve zin, in het totaal aantal misdrijven (waaronder de ‘High Impact Crimes’¹, diefstal/inbraak en melding overlast. De buurten Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. en Standhasenstraat e.o. springen er negatief uit bij de indicator straatroof/overval en aantasting openbare orde bij de Standhasenstraat. Andere buurten om in de gaten te houden zijn Indische buurt noord en zuid en de Boeroestraat e.o.

Wat valt op?

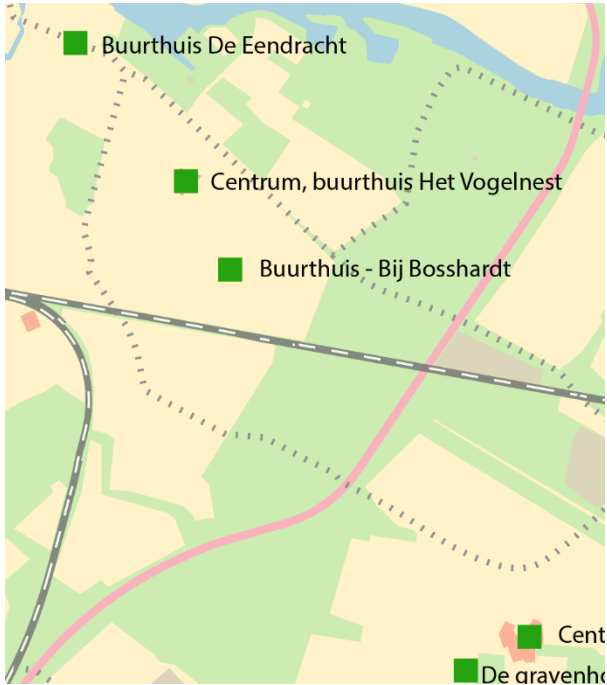
Het Reeland scoort over het algemeen vergelijkbaar aan het Dordts gemiddelde op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Wel wijkt Het Reeland op drie aspecten gunstig af van het Dordts gemiddelde:

- In Het Reeland zijn inwoners meer dan gemiddeld tevreden over de straatverlichting.
 - Inwoners ervaren hier minder dan gemiddeld overlast van bekladde muren of gebouwen.
 - Minder dan gemiddeld werden inwoners hier de afgelopen 12 maanden slachtoffer van diefstal uit/vanaf hun auto.
-
- De buurten Wantijpark e.o., Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. en Standhasenstraat scoren op het aspect misdrijven slecht

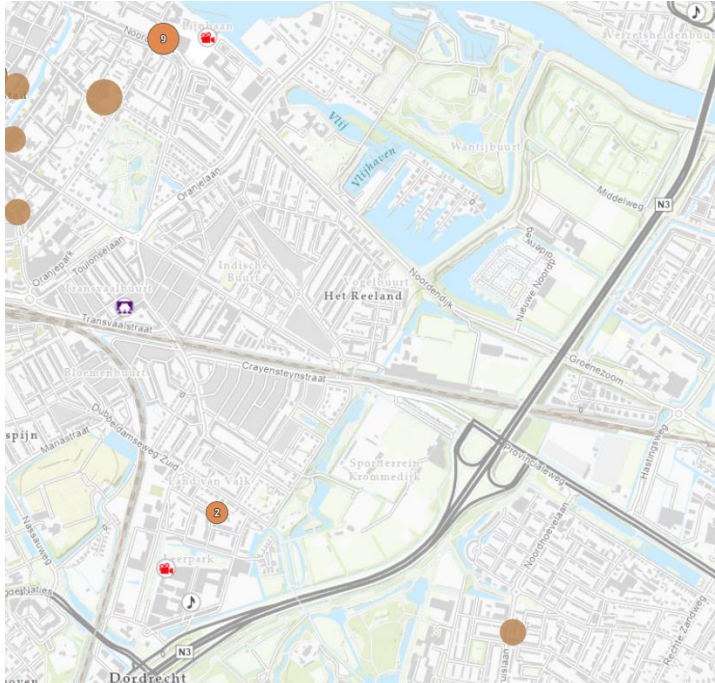
¹ High Impact Crimes zijn diefstal/inbraak woning, bedreiging (zoals stalking en gijzeling), mishandeling, openlijk geweld, straatroof en overval
Het Reeland

ONTMOETINGSPLEKKEN

Buurtcentra en overige

Verenigingen

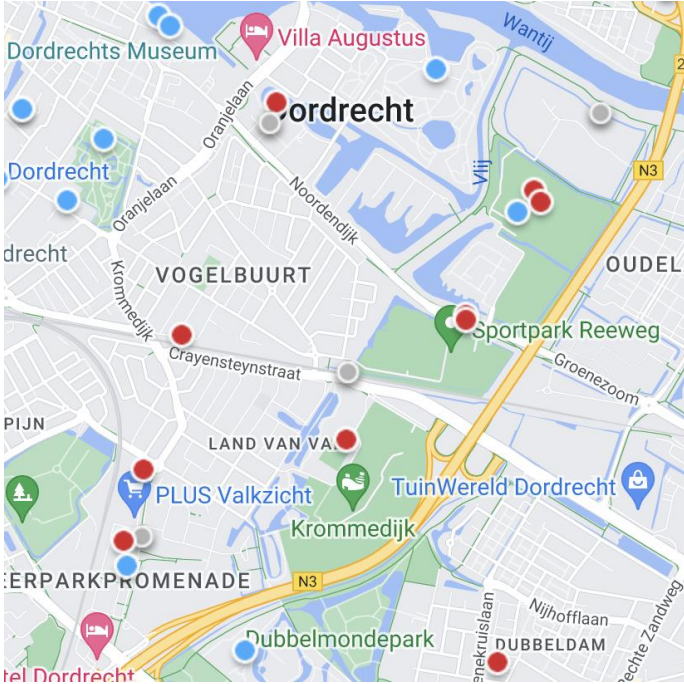

Horeca

- drankverstrekkers
- fastservice
- restaurants
- hotels

Sportverenigingen

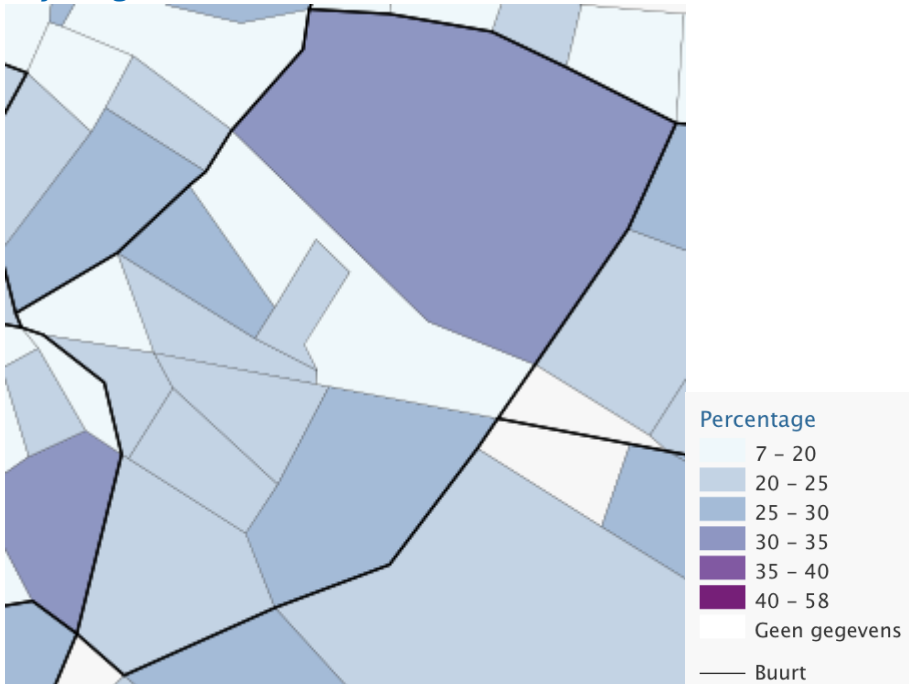
- Legenda bij locatiekaartje**
- huurbaar
 - openbaar
 - overig

Wat valt op?

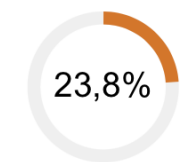
- In het Reeland zijn 2 ontmoetingsplekken, beide in de Vogelbuurt.
- Er is 1 vereniging.
- In het westelijke deel van de wijk, nabij de Binnenstad zijn een paar fastfoodrestaurants
- Er is 1 drankverstrekker

PARTICIPATIE

Vrijwilligerswerk

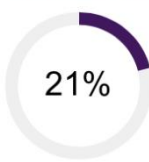

Nederland

Nederland
Aantal inwoners
17.590.672

Gemeente

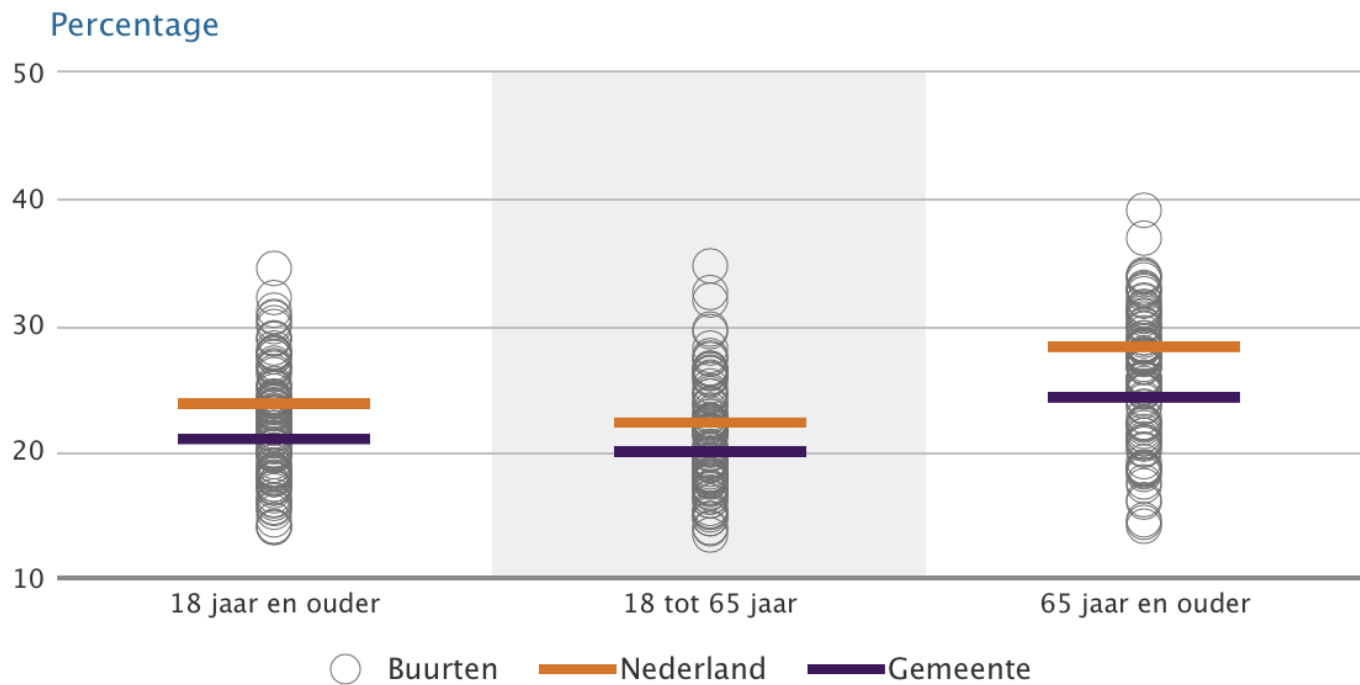

Dordrecht
Aantal inwoners
119.537

Wat valt op?

- Aandeel dat vrijwilligerswerk doet ligt voor de Reeland met 29% boven het gemiddelde van Dordrecht (24%).
- Van in de inwoners van Reeland is slechts 8% actief in de buurt (voor heel Dordrecht is dat gemiddeld 10%).
- 80% is lid van een vereniging (74% Dordrecht).
- De Vogelbuurt en Transvaalbuurt blijven hierin achter.

Vrijwilligerswerk naar leeftijd in 2022

Wat valt op?

- Dordrecht scoort wat lager dan het Nederlands gemiddelde.
- Over het algemeen doen 65-plussers meer aan vrijwilligerswerk in Dordrecht.

CONCLUSIES

ALGEMEEN

De aantrekkelijkheid van een stad wordt beïnvloed door groene en blauwe structuren, hoogwaardige inrichting en sterke sociale cohesie. Voor de wijk Reeland is vooral de ligging aan het Wantij een belangrijke factor. Reeland scoort op veel gebieden boven het gemiddelde van Dordrecht, met uitzondering van veiligheid, waar het iets lager scoort. De Vogelbuurt valt negatief op door problemen op sociaal en veiligheidsgebied. Daarnaast valt op dat de score m.b.t. de fysieke woonomgeving in de buurten leerpark e.o. en Transvaalbuurt e.o. achterblijft. Het Reeland heeft meer koopwoningen dan gemiddeld in Dordrecht, behalve in de Vogelbuurt, waar sociale huurwoningen domineren. Opvallend is het grote aantal woningen met een laag energielabel (F en G).

VOORZIENINGEN / DINGEN TE DOEN

De wijk Reeland scoort hoog op de nabijheid van voorzieningen, hoewel het Leerpark iets lager scoort. Ondanks een positieve ontwikkeling in de afgelopen jaren, met een stijging van 0,5 punten, kampt Reeland met tekorten aan huisartsen en tandartsen. Ook is er geen apotheek. Verder valt op dat er weinig loslooptgebieden voor honden zijn, is het aantal speelplekken beperkt is en er weinig variatie is in recreatieve faciliteiten. Hoewel de beweegvriendelijkheid in bepaalde delen van de wijk goed scoort, ontbreekt recreatief groen, vooral buiten de Wantijbuurt en het sportterrein Krommedijk.

WONEN / VERDICHTEN

In de wijk het Reeland is de diversiteit aan woningtypen en -grootten voldoende aanwezig. Wel zijn er nauwelijks appartementen groter dan 100m² te vinden. Er zijn meer koopwoningen dan huurwoningen te vinden, waarvan het merendeel in het sociale huursegment valt.

Het Reeland is een strak gelegde puzzel: binnen de structuur van de bestaande gesloten blokken is weinig ruimte voor verdichting. De wijk is relatief dichtbebouwd. De verdichtingspotentie kent een bandbreedte van + 100 tot 375 woningen. De aanwezige potentie ligt vooral in de herontwikkeling van bestaand vastgoed, onder andere nabij (wijk)voorzieningen zoals het Vogelplein of groenstructuren (langs Noordendijk en nabij het Stadspark). Dit vraagt om samenwerking met corporaties en particulieren. Daarbij dient aandacht te zijn voor het toegankelijk houden van woningen voor starters en de sociale sector. . Er spelen klimaat- en energie gerelateerde opgaven in deze wijk waarvoor verdichting een investeringsmotor kan vormen. Er is behoefte aan het verbeteren van de bestaande woningvoorraad. De woningen van voor 1990 moeten geschikt en energiezuinig worden gemaakt.

Het Reeland heeft meerdere maatschappelijke woonvoorzieningen (waaronder Enver, Zorggroep de Linde, Eddee en Syndion). Grotendeels gevestigd in de Vogelbuurt. In combinatie met relatief veel kwetsbare bewoners kan dit de wijk onevenredig veel belasten.

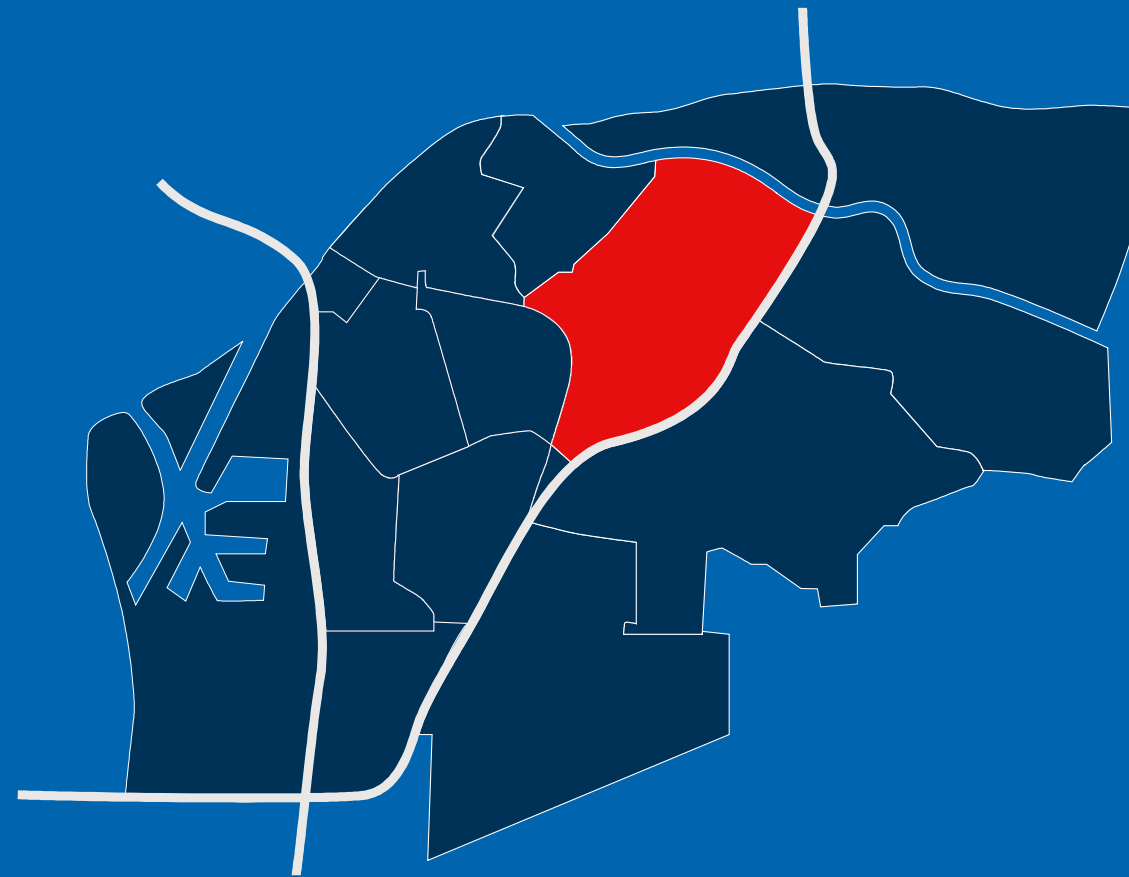
ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

Reeland scoort iets boven het Dordts gemiddelde qua leefbaarheid en WOZ-waarde, maar kampt met uitdagingen, zoals een concentratie van kwetsbare bewoners in de Vogelbuurt en achterstallig woningonderhoud. Bewoners waarderen de woonomgeving, maar ervaren problemen met sociale overlast en een tekort aan groenstructuren. De stijging van meldingen over verwarde personen en jeugdoverlast vraagt om gerichte maatregelen. Dit alles biedt kansen voor een integrale aanpak (fysieke en sociaal). De buurten Wantijpark e.o., Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. en Standhasenstraat e.o. scoren op het aspect misdrijven slecht.

SOCIALE COHESIE

Reeland kent een hoger percentage vrijwilligers (29%) dan gemiddeld in Dordrecht (24%), maar slechts 8% van de bewoners is actief in de buurt, wat lager is dan het stedelijk gemiddelde. Een groot deel van de inwoners is lid van een vereniging (80%), hoewel de Vogelbuurt en Transvaalbuurt hierin achterblijven. De wijk heeft beperkte ontmoetingsplekken, met slechts twee locaties in de Vogelbuurt.

DOEL: BEREIKBARE STAD

WIJK: HET REELAND

HOOFDLIJN MOBILITEITSPLAN

De wijk Reeland (B-gebied) heeft een middelhoge woonintensiteit maar een hoge mobiliteitsdruk mede door het aandeel doorgaand verkeer. Hierdoor spelen er in deze wijk opgaven op geluid en trillingen. Gemotoriseerd verkeer en fietsers maken vaak gebruik van dezelfde ruimte met een hoger risico op conflicten. Voetpaden zijn vaak smal en niet voor iedereen toegankelijk. In deze B-gebied wijken staat daarom het herstel van de balans tussen wandelen, fietsen en autorijden centraal. Fiets en OV krijgen betrouwbare doorgaande routes met een corridorfunctie tussen het centrum, het station Dordrecht en de buitenwijken en buitengebieden. Doorgaand verkeer gebruikt de hoofdstructuren en in de woongebieden is enkel ruimte voor bestemmingsverkeer. Hierdoor wordt de leefbaarheid en veiligheid voor alle weggebruikers verbeterd.

Wijkuitwerkingen volgen nog.

BEREIKBAARHEID BASISVOORZIENINGEN

(Huisarts, supermarkt, basisschool, kinderdagverblijf, groen / sport voorziening, ontmoetingsmogelijkheid) binnen 10 minuten fietsen/lopen

Bron: <https://app.traveltime.com/search>

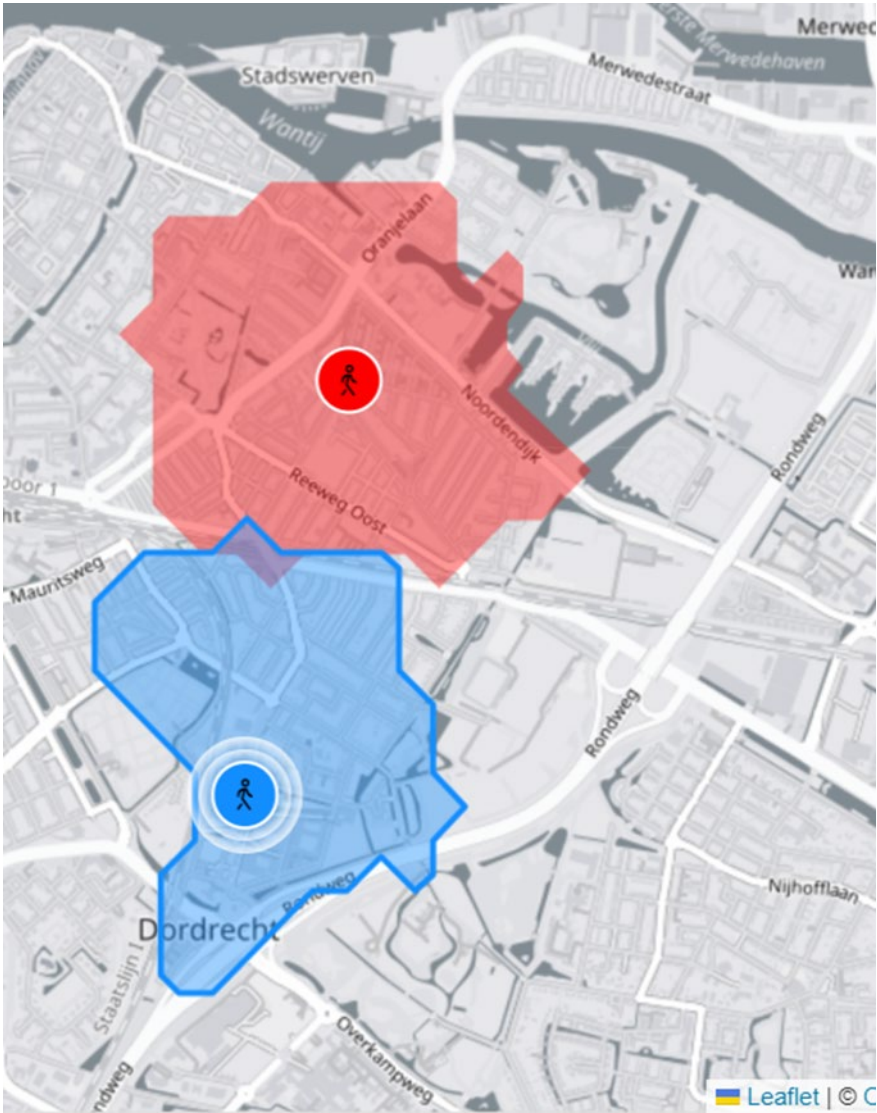
Wat valt op?

Niet alle basisvoorzieningen die gelegen zijn in de wijk Reeland zijn vanuit de verschillende buurten binnen 10 minuten lopen te bereiken. Dit geldt voor de supermarkt en huisarts, dan wel apotheek. Echter binnen 5 minuten fietsen en als ook de voorzieningen in de andere naastgelegen wijken worden meegenomen dan zijn alle basisvoorzieningen vanuit de buurten in Reeland makkelijk lopend dan wel fietsend te bereiken.

WINKELCENTRA

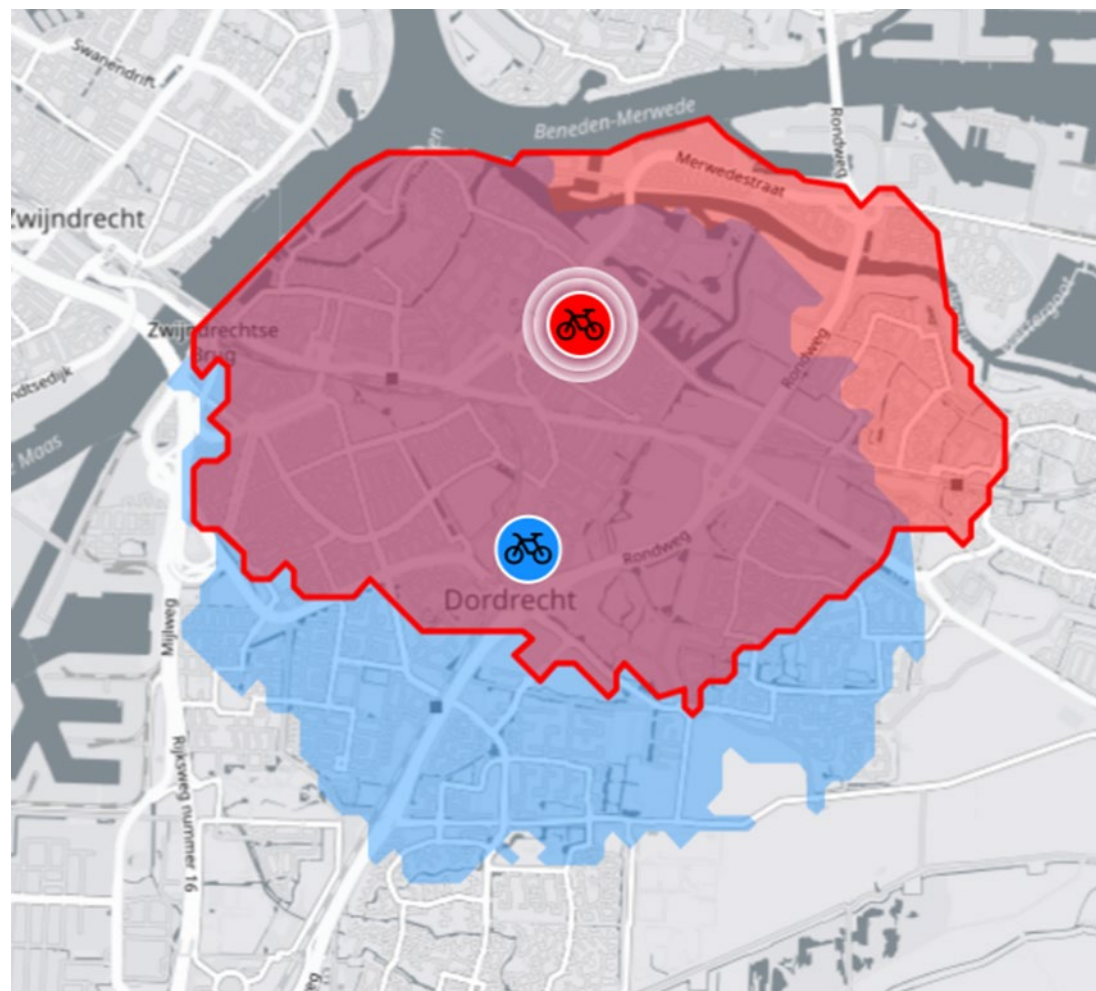
Supermarkten 10 minuten lopen

Leerpark (Plus Valkzicht) en Vogelplein

Supermarkten 5 minuten fietsen

Leerpark (Plus Valkzicht) en Vogelplein

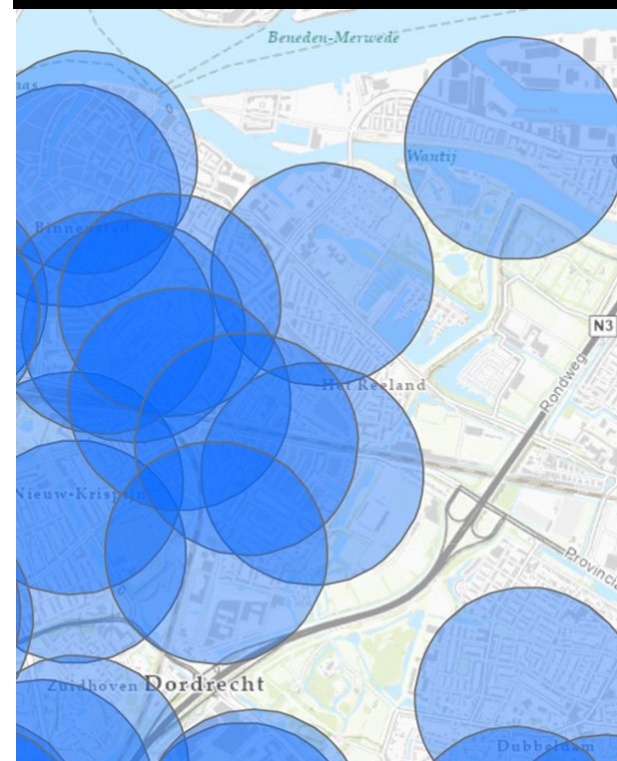

Wat valt op?

De buurt Wantijpark e.o. is meer dan 10 minuten lopen gelegen van de supermarkten binnen de wijk Reeland. Ook een deel van de buurt Standhasenstraat e.o. ligt wat verder ervan af. Maar beide supermarkten zijn wel binnen 5 minuten fietsen te bereiken.

Daarnaast zijn de supermarkten aan de Merwedestraat in de wijk Staart vanuit de buurt Wantijpark e.o. binnen 5 minuten fietsen te bereiken.

BASISSCHOOL

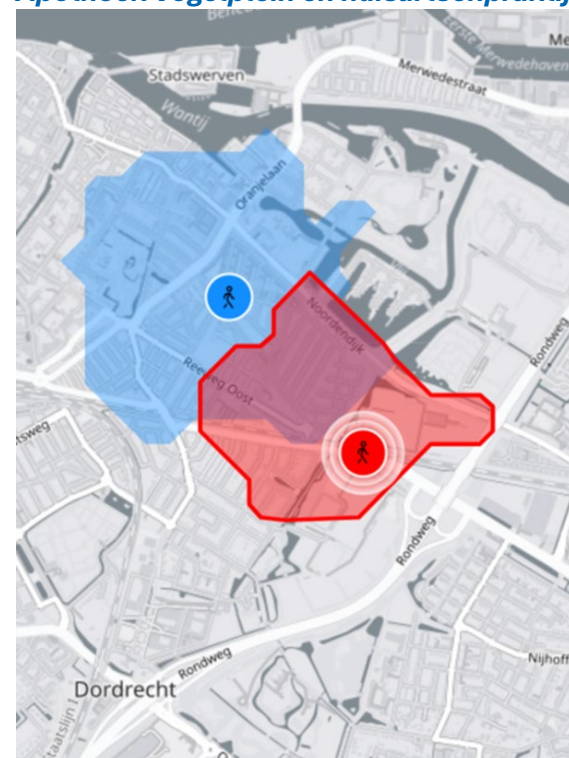
Wat valt op?

Alle bewoonde buurten in Reeland liggen in een straal van 500 meter van een basisschool.

HUISARTS EN APOTHEEK

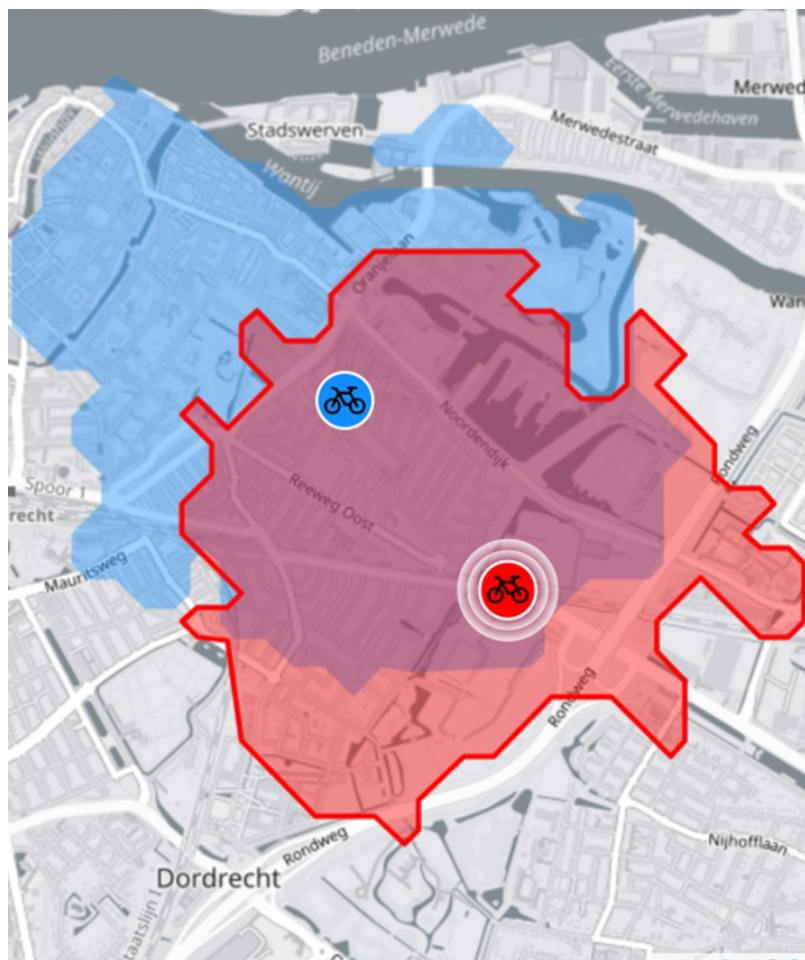
Locatie huisartsen incl. apotheken 10 minuten lopen

Apotheek Vogelplein en huisartsenpraktijk Halmaheiraplein

Locatie huisartsen incl. apotheken – 5 minuten fietsen

Apotheek Vogelplein en huisartsenpraktijk Halmaheiraplein

Wat valt op?

Binnen de wijk Reeland zijn niet veel huisartsen en apotheken te vinden. Dit resulteert erin dat verschillende buurten niet binnen 10 minuten lopen, dan wel 5 minuten fietsen gelegen zijn van de voorzieningen in de eigen wijk. De buurt Leerpark e.o. ligt (voor een deel) verder dan genoemde criteria. Wat betreft lopen komen hier de buurten Heysterbachstraat e.o. en Wantijpark e.o. bij. Echter voor deze buurten zijn huisartsen en apotheken in aanpalende wijken Noordflank en Dubbeldam (Gezondheidspark) wel nabij.

AFSTAND TOT BUSHALTES

Locatie bushaltes met buffer van 350 meter

Wat valt op?

Alle bewoonde buurten in de wijk Reeland liggen binnen een straal van 350 meter van een bushalte.

LOCATIES SNELHEIDSOVERTREDINGEN

Op onderstaande kaart zijn locaties te zien waar in de maand oktober in 2023 door meer dan 85% van de automobilisten te hard wordt gereden. Hierbij zijn de paars gekleurde lijnen het meest interessant, want daar wordt ‘standaard’ 10 km te hard gereden.

Wat valt op?

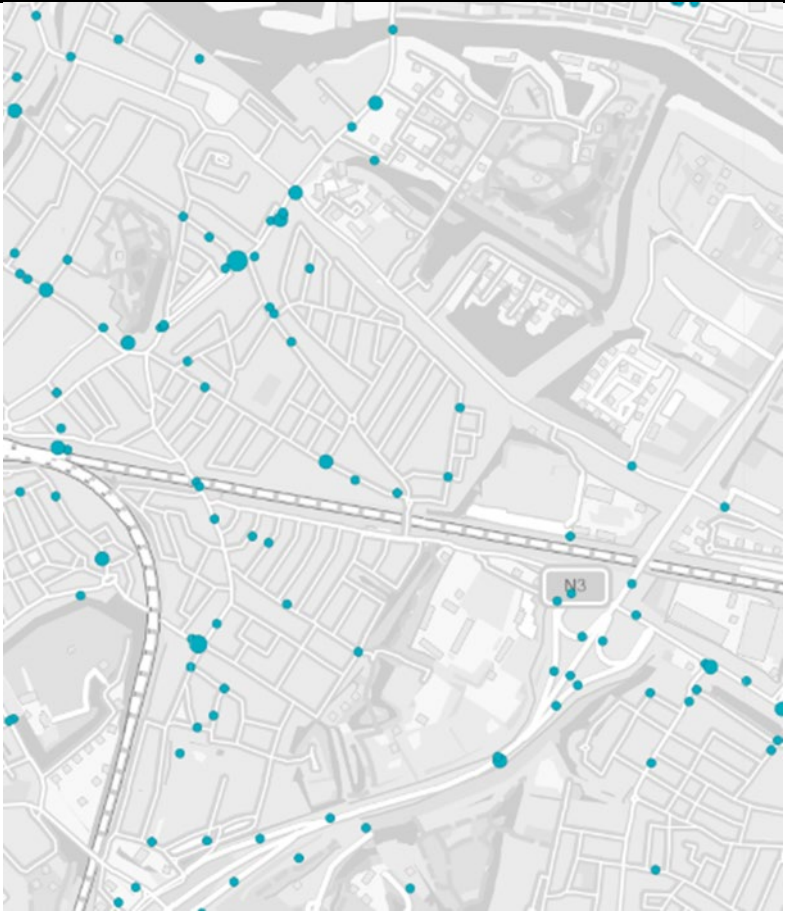
Binnen Reeland springen enkele delen van wegen eruit als het gaat om snelheidsovertredingen: Dubbeldamseweg zuid (tussen Eemsteynstraat en Twintighoevenweg) en de Crayensteynstraat (parallelstructuur). De Tijlpoort kleurt ook paars, maar dit lijkt niet te kloppen aangezien deze straat enkel tot een afgebakend woongebied leidt. Op basis van kennis van team verkeer en meldingen is de Oranjelaan ook noemenswaardig, met name het deel tussen de Noordendijk en Maasstraat. Onlangs (2024) is hier een zogenaamde flexflitser geplaatst.

AANTAL ONGEVALLEN (MET GEWONDEN EN DODEN)

Wat valt op?

- In 2023 totaal 737 ongevallen, waarvan 202 met letselschade en 4 ongevallen met dodelijke afloop slachtoffers.
- 70 daarvan vonden plaats in de wijk Reeland, waarvan 23 met letselschade. Helaas is hierbij ook een dodelijk slachtoffer gevallen.
 - In de buurten Leerpark en Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. vonden de meeste ongevallen plaats;
 - In de buurt Standhasenstraat e.o. vond het dodelijk ongeval plaats (spoorwegkruising);
- In de Binnenstad vonden 63 ongevallen plaats, waarvan 15 met letselschade.
- In Noordflank 38 ongevallen (15 met letselschade waarvan 1 met dodelijke afloop)
- Op de Staart 35, waarvan 8 met gewonden.

LOCATIES ONGEVALLEN

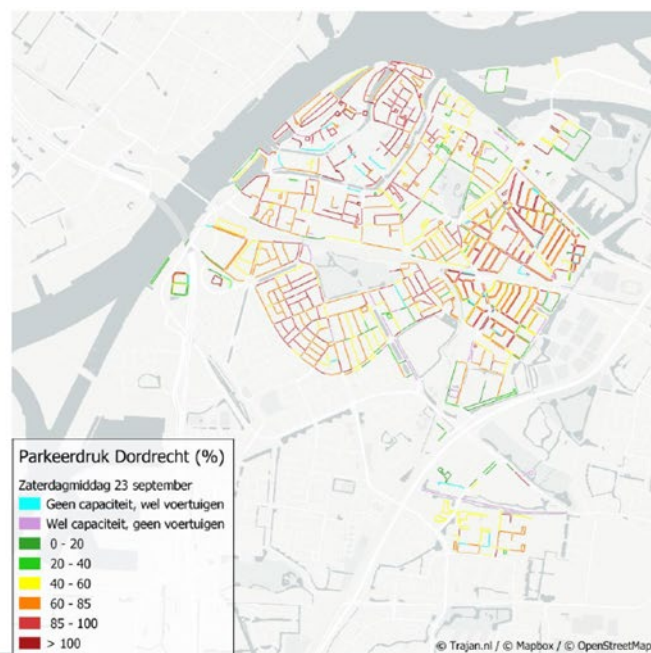
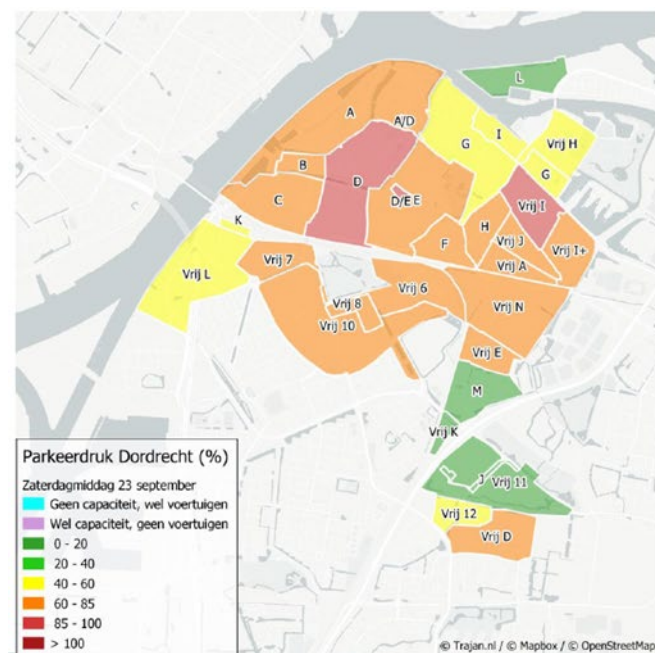
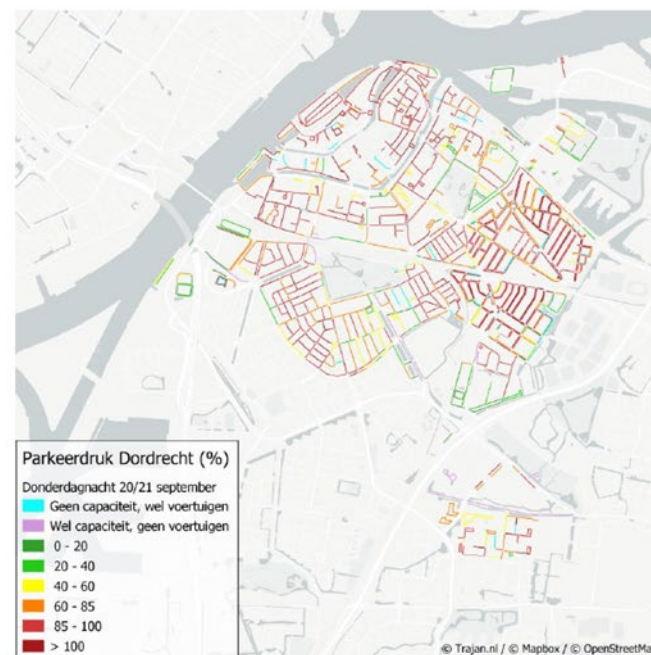
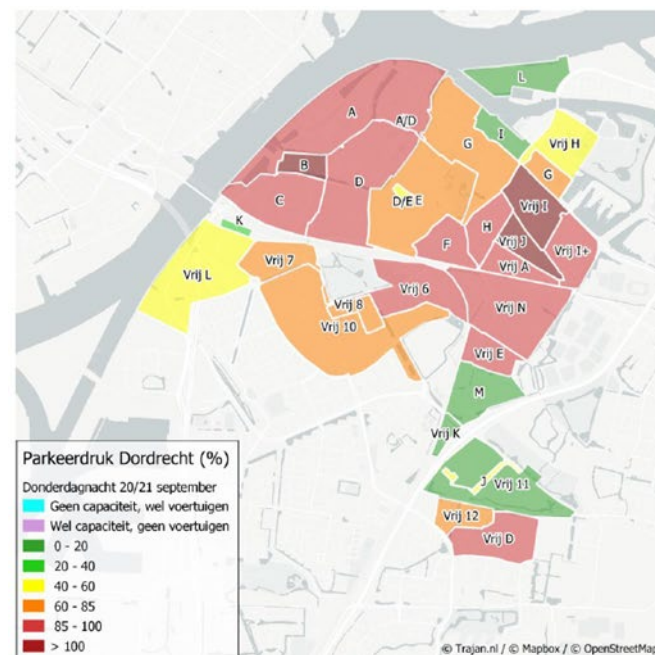
Wat valt op?

Locaties met 3 of meer ongevallen:

- Dubbeldamseweg zuid – Eemsteynstraat – Prof. Waterinklaan (geen gewonden);
- Op kruising Bankastraat, Oranjelaan, Stooplaan 6 ongevallen waarvan 3 met een gewonde en 1 dodelijk ongeval (op grens met de wijk Noordflank);
- Oranjelaan thv Sumatraplein (geen gewonden);
- Ook heeft een dodelijk ongeval plaatsgevonden op de Krommedijk bij de spoorwegovergang (aanrijding met trein);
- Oranjelaan steekt er negatief bovenuit. Op basis van kennis van team verkeer en meldingen is met name aandacht nodig voor het deel tussen de Noordendijk en Maasstraat. Onlangs (2024) is hier een zogenaamde flexflitser geplaatst.

PARKEERDRUK

De kaartjes tonen de parkeerdruk in de wijken Binnenstad, Noordflank, Reeland, een deel van Krispijn, Dubbeldam en Sterrenburg op donderdagnacht 20/21 september 2023 en zaterdagmiddag 23 september 2023.

Wat valt op?

- De parkeerdruk op donderdagnacht 20/21 september is hoog in Reeland. In de buurten Vogelplein, Indische buurt-noord en een deel van Boeroestraat e.o. is deze het hoogst (meer dan 100% bezet). In Leerpark en Wantijpark is de parkdruk laag te noemen.
- Op andere meetmomenten in die periode is de parkeerdruk niet hoog te noemen, zoals op donderdagmiddag en zaterdagmiddag.
- De parkeerdruk wel redelijk hoog op zaterdagochtend en - avond, zondagmiddag en donderdagavonden in de buurten Vogelplein-Aalscholverstraat e.o., Indische buurt-noord, Boeroestraat e.o. en Indische buurt-zuid.
- Dit beeld is redelijk vergelijkbaar met een meetmoment in september 2022. Echter was op dat moment de parkeerdruk op donderdag overdag in de buurt Leerpark ook hoog te noemen.

KENSCHETS

AANTAL PERSONENAUTO’S PER HUISHOUDEN

Gebied	Gemiddeld aantal personenauto's per huishouden
Dordrecht	1,10
Gebied Centrum	0,78
Wijk 05 Het Reeland	0,90
Boeroestraat en omgeving	1,00
Heysterbachstraat en omgeving	1,00
Hoekenessestraat en omgeving	0,90
Indische Buurt-Noord	0,80
Indische Buurt-Zuid	0,90
Leerpark en omgeving	1,20
Sportterrein Krommedijk	-
Standhasenstraat en omgeving	1,00
Transvaalstraat en omgeving	0,70
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	0,70
Wantijpark en omgeving	1,20

Wat valt op?

- Gemiddeld hebben huishoudens in Reeland 0,9 auto. Het gemiddelde in Dordrecht is 1,1
- In de buurten Leerpark e.o. en Wantijpark e.o. is dit 1,2
- In de buurten Transvaalstraat e.o. en Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. is dit aantal juist lager dan het gemiddelde, namelijk 0,7
- In de wijk Noordflank hebben huishoudens gemiddeld 0,7 auto’s, in de Binnenstad 0,6 en op de Staart 0,9

AANTAL PERSONENAUTO’S PER KM²

Gebied	Aantal personenauto's per km2
Dordrecht	777
Gebied Centrum	2.276
Wijk 05 Het Reeland	1.720
Boeroestraat en omgeving	5.396
Heysterbachstraat en omgeving	3.569
Hoekenessestraat en omgeving	3.450
Indische Buurt-Noord	3.782
Indische Buurt-Zuid	3.995
Leerpark en omgeving	1.856
Sportterrein Krommedijk	-
Standhasenstraat en omgeving	3.856
Transvaalstraat en omgeving	4.631
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	2.112
Wantijpark en omgeving	344

Wat valt op?

Als we het aantal auto’s afzetten tegen de ruimte die er is, dan zien we dat er in Reeland 1720 personenauto’s per km2 aanwezig zijn. In de buurt Boeroestraat e.o. is de dichtheid het grootst met 5396 auto’s per km2. Ter vergelijking, gemiddeld in Dordrecht zijn er 777 auto’s per km2, in Noordflank 2935, Binnenstad 3634 en op de Staart 813.

BESCHIKBARE DEELVOERTUIGEN

Gebied	Aantal
Dordrecht	208
Gebied Centrum	98
Wijk 01 Binnenstad	30
Wijk 02 Noordflank	25
Wijk 05 Het Reeland	21
Wijk 06 Staart	22

Wat valt op?

In de maand september 2023 waren er gemiddeld per dag 98 deelfietsen beschikbaar in gebied Centrum. Dordrecht breed waren er in totaal 208 deelfietsen beschikbaar. Dus bijna de helft van de beschikbare deelvoertuigen waren te vinden in de gebied Centrum. Ongeveer een kwart stond in Noordflank. In de Binnenstad was dit aantal 30, in Reeland 21 en op de Staart 22.

FIETSGEBRUIK

	elke dag	5-6 dagen
wijk		
Binnenstad + Noordflank	20	31
Oud-Krispijn + Nieuw-Krispijn	23	21
Reeland	17	35
Wielwijk + Crabbehof/Zuidhoven	18	19
Sterrenburg	11	33
Dubbeldam	18	32
Stadspolders	19	31
stadsdeel		
Centrum	19	32
West	21	20
Oost	15	32
totaal	18	29

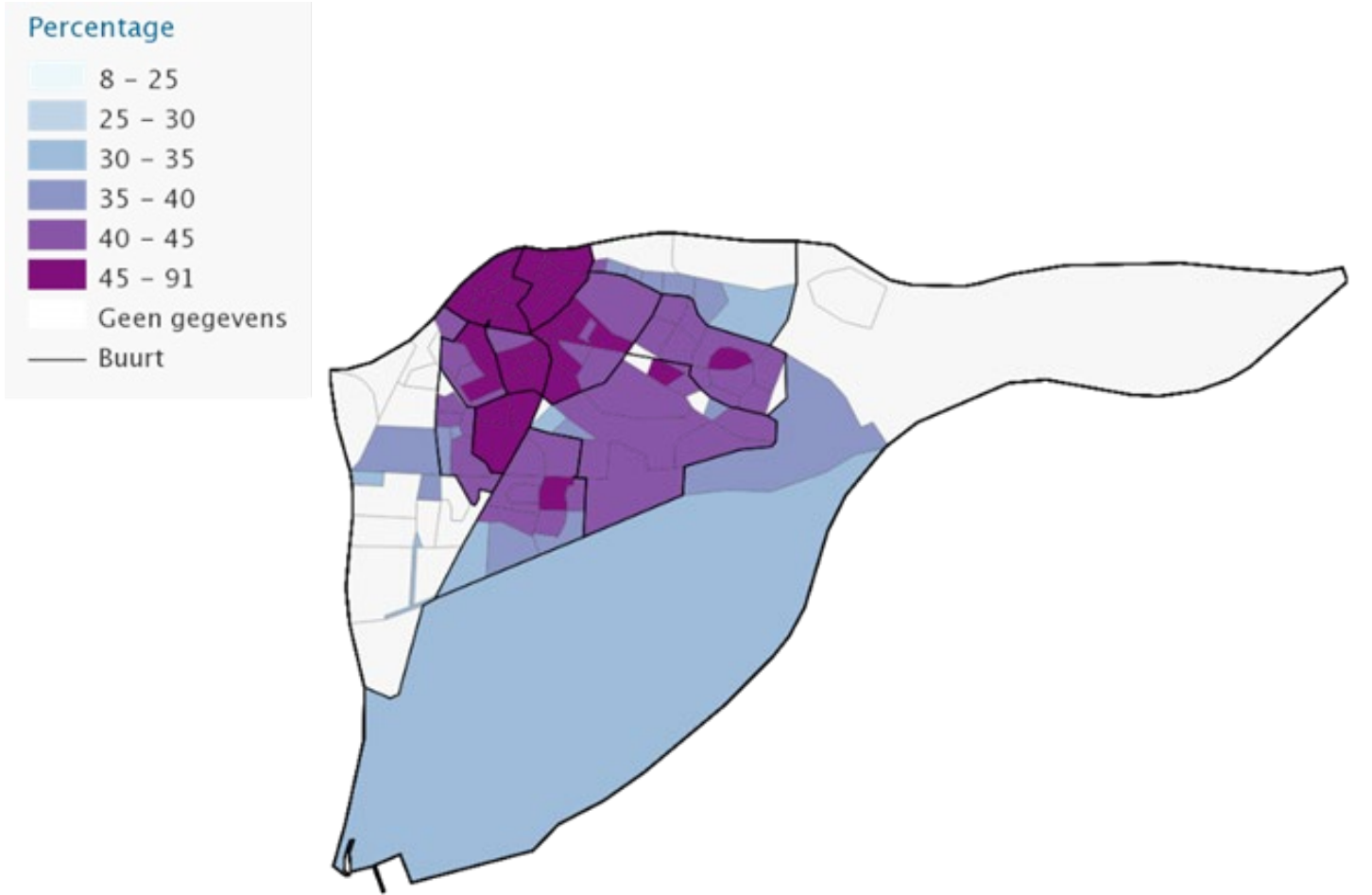
Wat valt op?

In Reeland gebruikt 17% dagelijks de fiets. 35% pakt 5 tot 6 dagen per week de fiets. Ter vergelijking, in heel gebied Centrum gebruikt 19% elke dag de fiets en 32% 5 tot 6 dagen per week. Reeland scoort redelijk gemiddeld binnen gebeid centrum en Dordrecht wat betreft fietsgebruik.

LOPEND OF FIETSEND NAAR SCHOOL/WERK

De kaart presenteert het percentage personen tussen de 18 en 65 jaar dat minimaal een deel van het traject naar werk of school, lopend en/of op de fiets aflegt. In de Binnenstad is dit percentage gemiddeld.

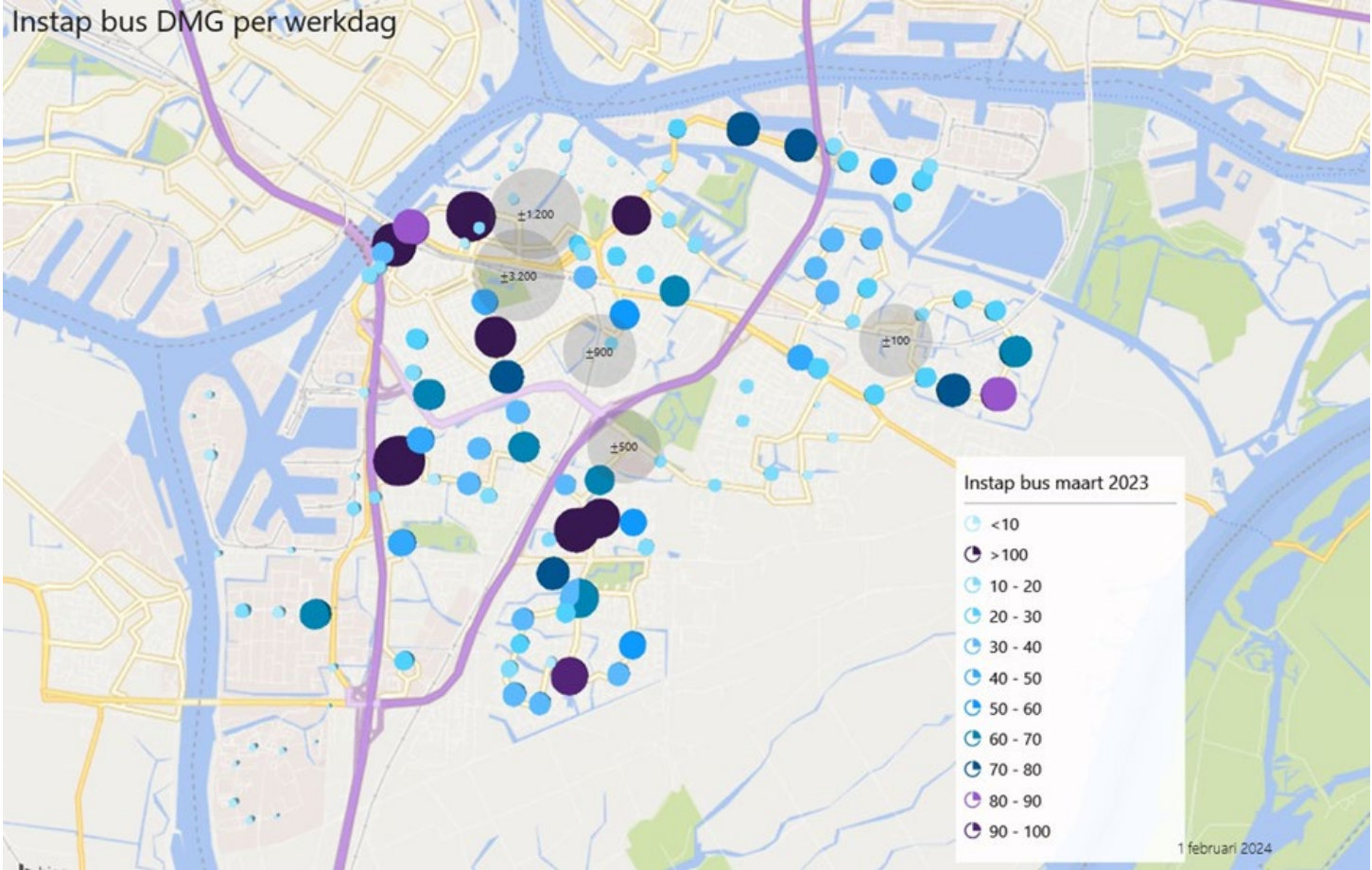
18 tot 65 jaar, per buurt, 2022

Wat valt op?

In Reeland is het percentage redelijk gelijk aan het gemiddelde in Dordrecht, namelijk 46,1% ten opzichte van 44,5%. In de buurt Transvaalstraat e.o. is dit percentage een stuk hoger 50,9% en in Boeroestraat e.o. lager 42,8%.

OPENBAAR VERVOER (INSTAPPERS PER HALTE / HALTES MET MEESTE INSTAPPERS)

Wat valt op?

Binnen de wijk Reeland wordt met name veel gebruik gemaakt van de bushalte bij Leerpark, ongeveer 500 instappers. Ook de bushalte aan de Oranjelaan wordt goed gebruikt, meer dan 100 instappers per dag. de Binnenstad wordt veel gebruik gemaakt van het openbaar vervoer. Daarnaast zullen inwoners van Reeland ook veelvuldig gebruik maken van haltes in de Binnenstad. Met name het busstation en de bushalte aan de Spuiboulevard bij het winkelgebied.

DOELGROEPENVERVOER

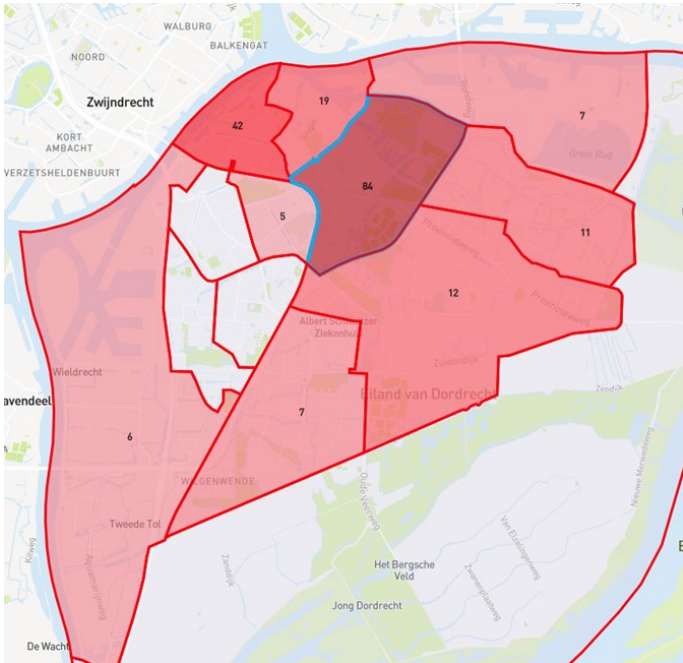
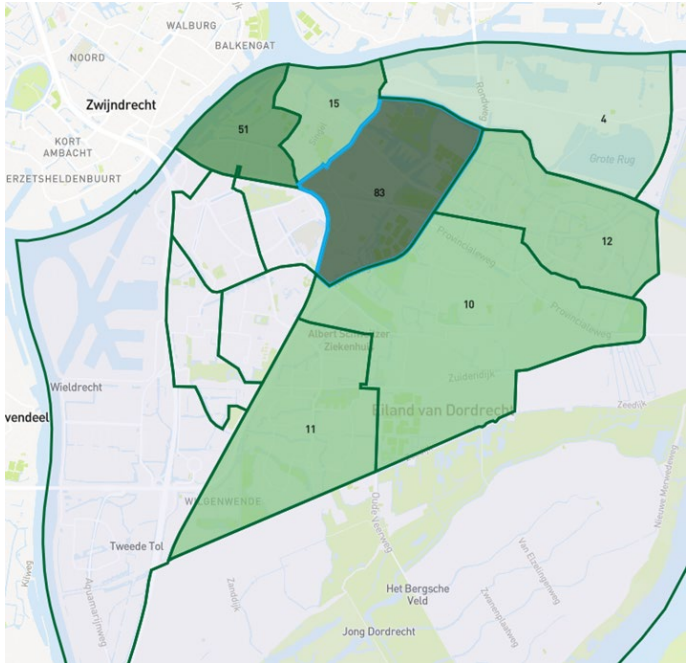
Wijk	WMO-vervoer gebruikers	Ritten	Dagbesteding gebruikers	Ritten
Dordrecht	1392	9245	207	4134
Binnenstad	78	664	8	150
Noordflank	58	286	10	200
Reeland	64	475	8	204
Staart	99	646	11	210

Wat valt op?

Ongeveer 4,6% van het Dordt totaal aantal gebruikers van deeltaxi (1392) was in maart 2023 woonachtig in Reeland (64). Zij maakten samen 475 ritten die maand (5,1% van totaal aantal ritten). Ter vergelijking; in Noordflank waren er 58 gebruikers en in Sterrenburg 331.

Wat betreft vervoer in het kader van Drechtwerk en naar dagbesteding werden in de maand maart 2023 4,9% van het totaal aan Dordtse ritten (204 van totaal 4134) gemaakt door deelnemers (8) uit de wijk Reeland. Op de Staart waren er 11 deelnemers en in Dubbeldam 23.

RITTEN DEELVOERTUIGEN NAAR BESTEMMING EN HERKOMST

Wat valt op?

Ongeveer 379 ritten in de maand september 2023 met deelvoertuigen met herkomst of bestemming Reeland. Ongeveer 44% daarvan verplaatste zich binnen deze wijk. De andere populaire herkomst en bestemmingslocatie gezien vanuit Reeland was de wijk Binnenstad.

AANTAL VERHURINGEN DEELVOERTUIGEN

Gemiddeld aantal verhuringen per dag in september 2023

Gebied	Aantal
Dordrecht	63
Gebied Centrum	37
Wijk 01 Binnenstad	19
Wijk 02 Noordflank	7
Wijk 05 Het Reeland	7
Wijk 06 Staart	5

Bron: Dashboard Deelmobiliteit (CROW Fietsberaad) – inlog nodig

Wat valt op?

Het aantal verhuringen per dag van deelvoertuigen in Reeland springt er niet bovenuit en is ook niet laag te noemen.

CONCLUSIE

ALGEMEEN

Alle basisvoorzieningen in of rondom de wijk Reeland zijn vanuit de verschillende buurten binnen 5 minuten fietsen te bereiken. Ze zijn niet allemaal binnen 10 minuten lopen te bereiken.

De parkeerdruk op donderdagnacht is hoog in Reeland. In de buurten Vogelplein, Indische buurt-noord en een deel van Boeroestraat e.o. is deze het hoogst.

In Reeland zetten we in op herstel van de balans tussen wandelen, fietsen en autorijden centraal. Fiets en OV krijgen betrouwbare doorgaande routes Doorgaand verkeer gebruikt de hoofdstructuren en in de woongebieden is enkel ruimte voor bestemmingsverkeer.

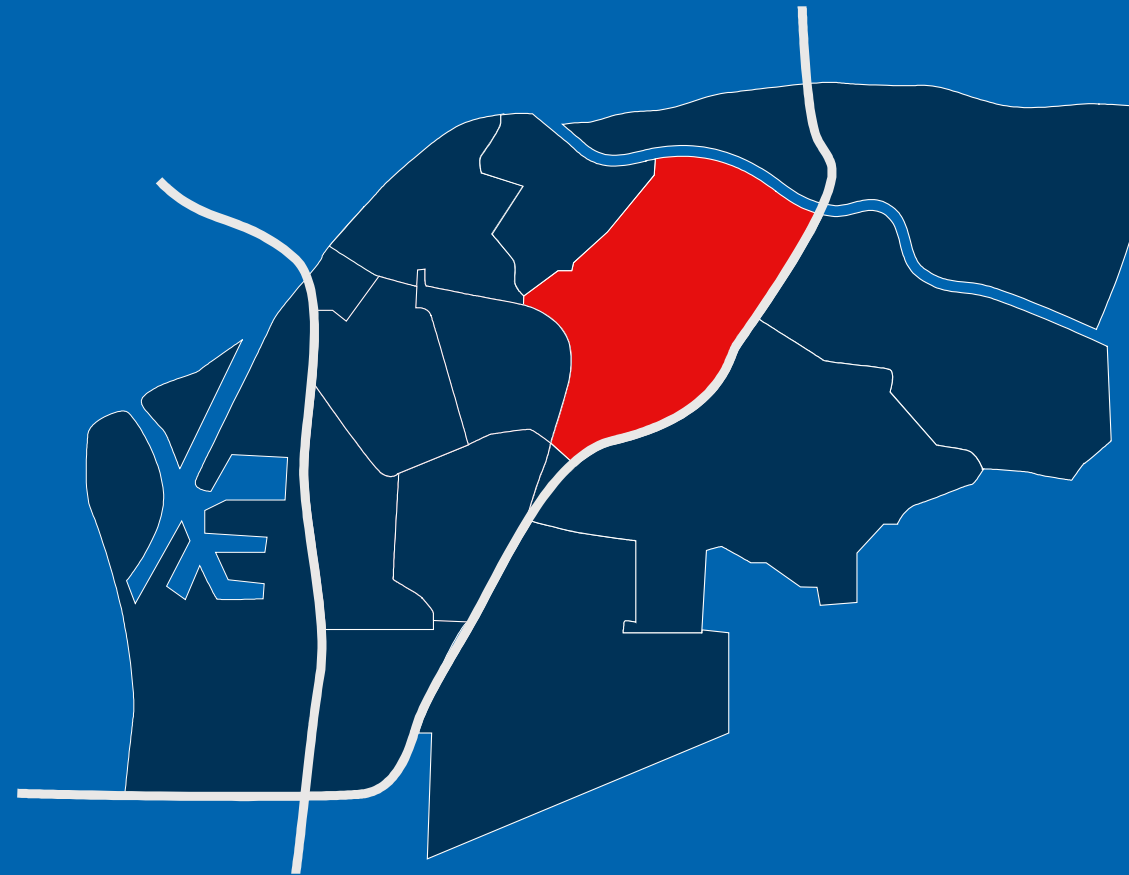
VERKEERSVEILIGHEID

In Reeland vallen verschillende locaties op wat betreft verkeersveiligheid. Met name de Oranjelaan steekt er negatief bovenuit, bij de kruising Bankastraat, Oranjelaan, Stooplaan en t.h.v. Sumatraplein. Ook de Dubbeldamseweg zuid – Eemsteynstraat – Prof. Waterinklaan en de Krommedijk bij de spoorwegovergang (aanrijding met trein) behoeven aandacht.

KENSCHETS

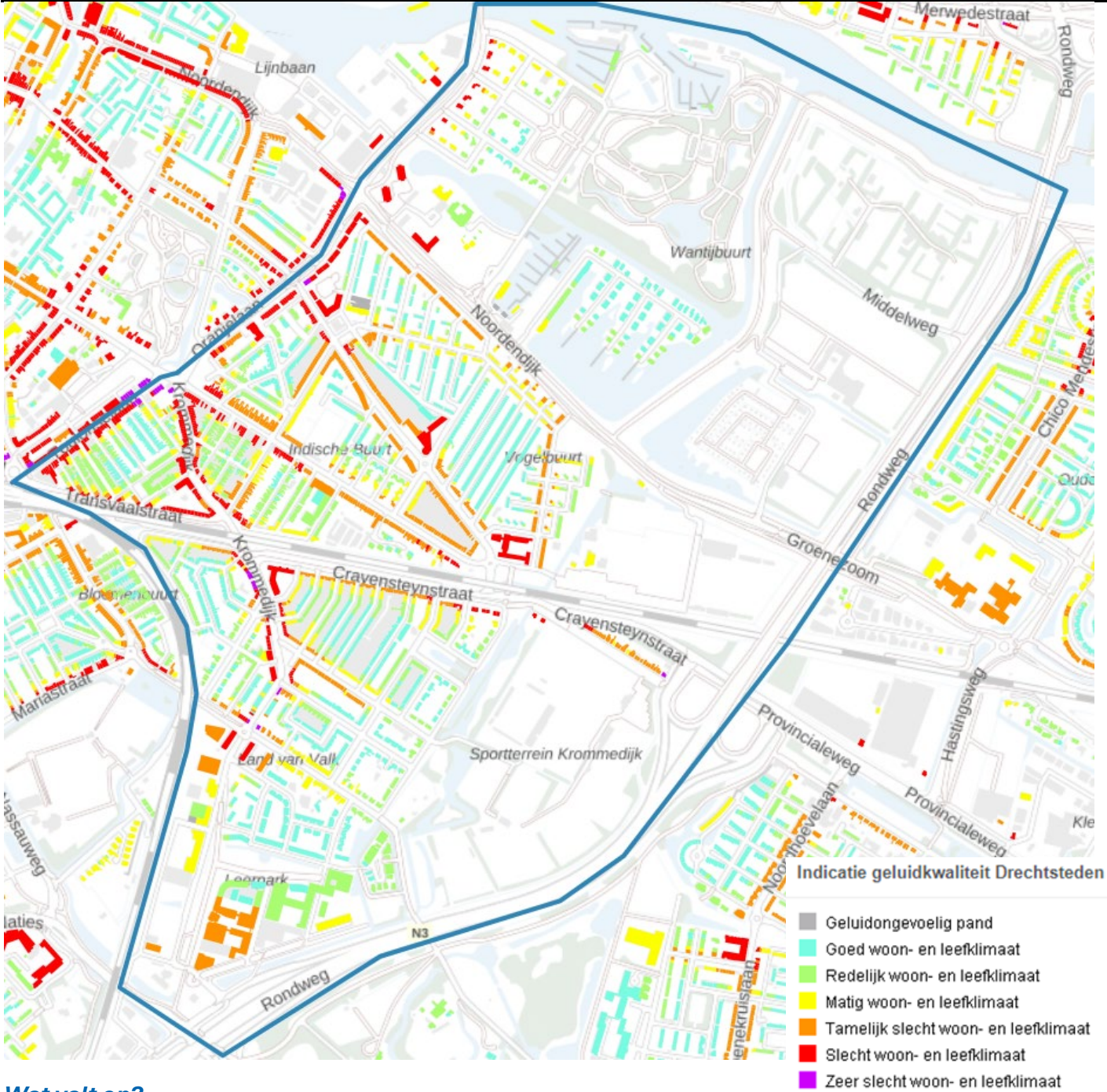
In de wijk Reeland wordt redelijk gemiddeld gebruik gemaakt van het openbaar vervoer, doelgroepenvervoer, deelmobiliteit en de fiets. Het autobezit is ook redelijk gemiddeld te noemen voor Dordtse begrippen. Een uitschieter qua bestemming is het Leerpark. Rond deze locatie vinden veel vervoersbewegingen met alle modaliteiten plaats.

DOEL: GEZONDE STAD

WIJK: HET REELAND

GELUIDSOVERLAST

Wat valt op?

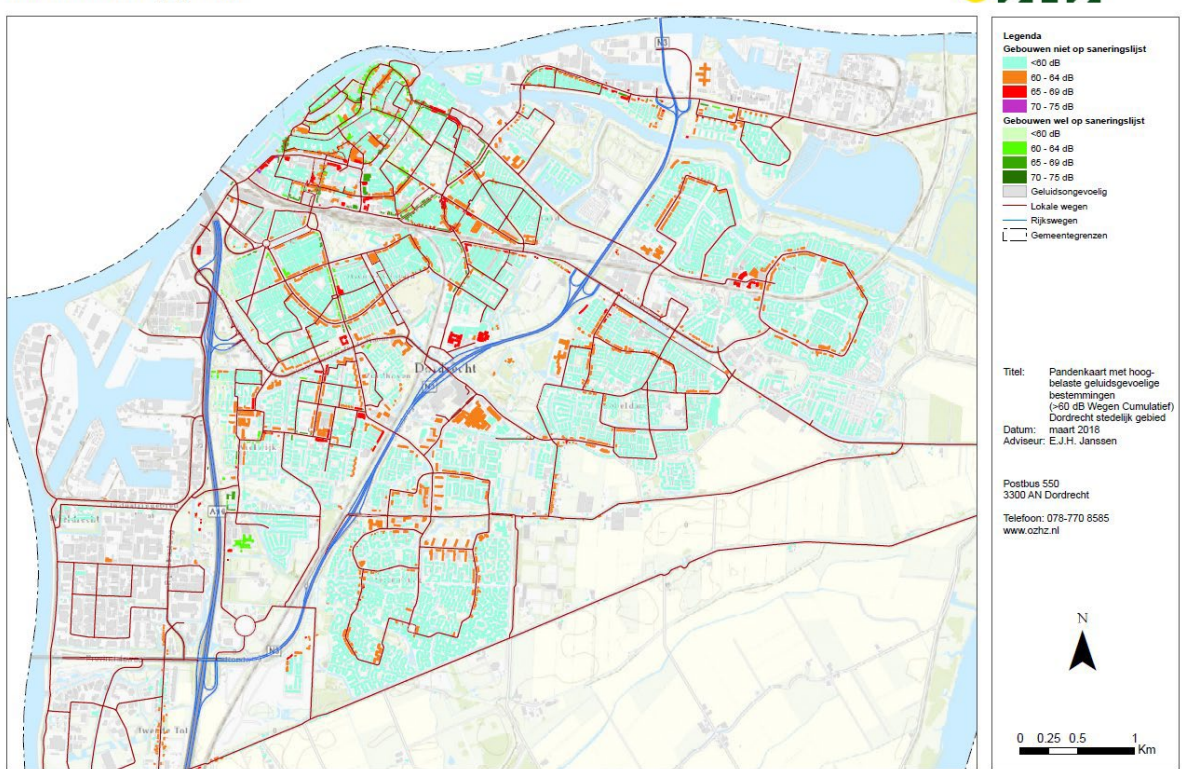
Deze kaart laat de geluidskwaliteit per geluidsgevoelig pand en het daar aan gekoppelde woon- en leefklimaat zien. Op de volgende pagina zijn hoog belaste geluidgevoelige panden inzichtelijk gemaakt.

De geluidgevoelige panden liggen overwegend langs het hoofdwegenet van de gemeente; de doorstroomwegen en wijkverbindingswegen. In Reeland gaat het om woningen en andere gebouwen langs de volgende wegen: Toulonselaan/Oranjelaan, Krommedijk en Reeweg Oost

Achtergrond

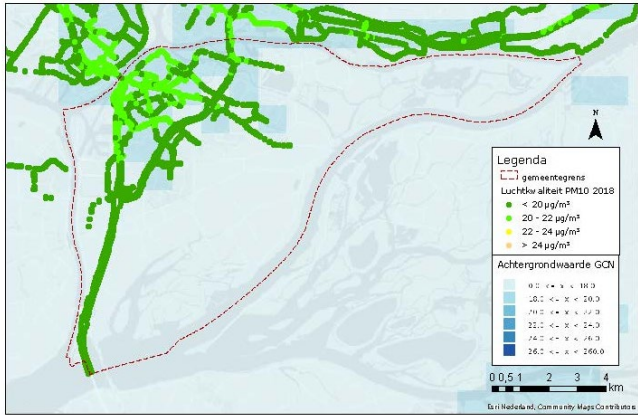
De plandremmel (een soort grenswaarde) is gelegd op 65 dB. Boven deze waarde stelt de gemeente zichzelf tot doel maatregelen te nemen om de geluidbelasting te verlagen. Vanuit gezondheidsoverwegingen wordt algemeen geacht dat beneden de 65 dB er nog geen gezondheidsschade optreedt. Een langdurige blootstelling aan geluid van wegverkeer via lichamelijke stressreacties kan leiden tot een verhoogde kans op hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten en de klachten verergeren bij mensen die al lijden aan een hart- en vaataandoening. Dit kan optreden vanaf 65–70 dB. Dat wil overigens niet zeggen dat er beneden de 65dB geen geluidhinder kan worden ervaren.

Pandenkaart met hoogbelaste geluidsgevoelige bestemmingen (>60 dB Wegen Cumulatief)
Dordrecht stedelijk gebied

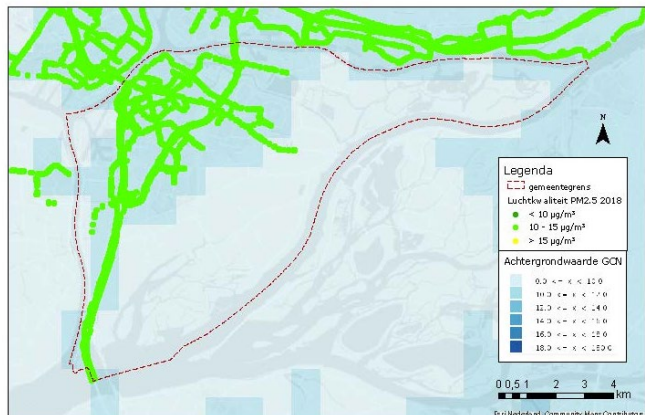
LUCHTKWALITEIT

Luchtkwaliteit - Fijnstof huidig

Bron: Omgevingsvisie 1.0 Dordrecht

Luchtkwaliteit - Ultrafijnstof huidig

Wat valt op?

Deze kaarten laten de huidige situatie van emissies van (ultra)fijnstof zien. De concentratie fijnstof rondom de hoofdinfrastructuur bevindt zich in heel Dordrecht rond de oude WHO-adviesnormen (PM10 >20 en PM2,5 >10).

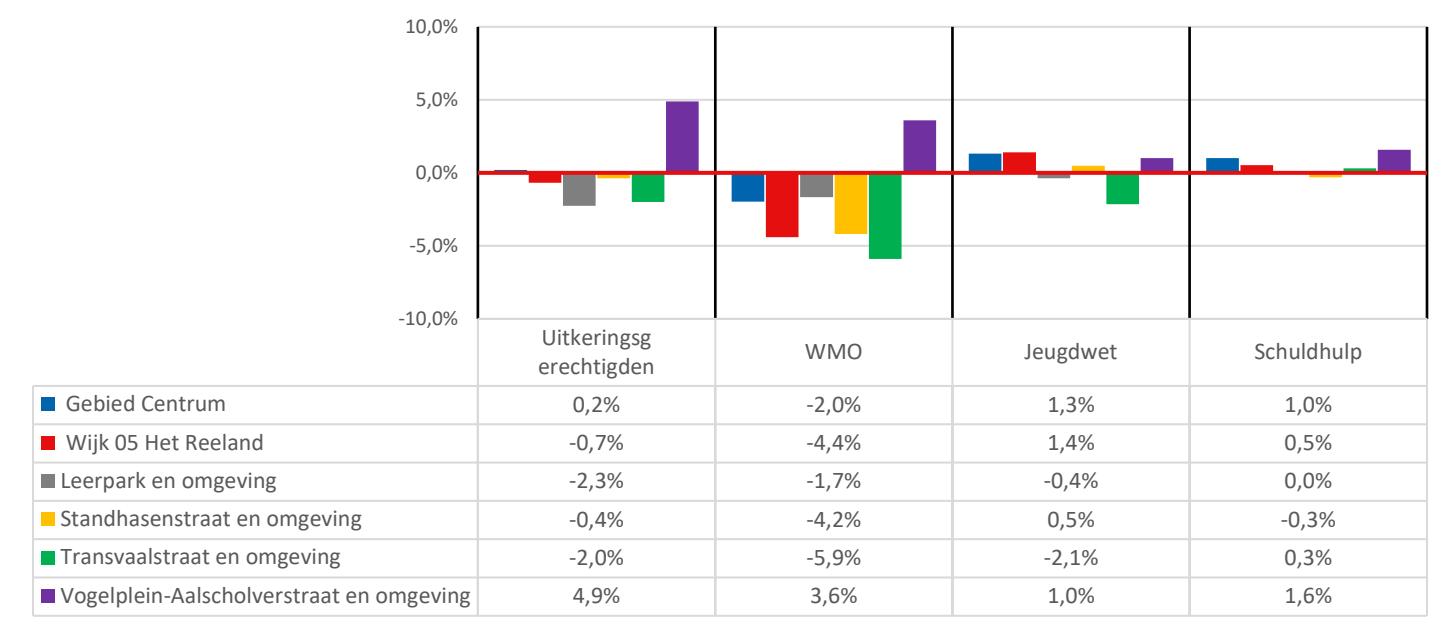
Achtergrond

De belangrijkste bronnen van fijnstof zijn natuurlijke bronnen (opwaaiend bodemstof), fijnstof dat afkomstig is uit het buitenland, het verkeer en de landbouw. Dordrecht streeft, mede door ondertekening van het Schone Lucht Akkoord naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit gericht op het behalen van de WHO-advieswaarden voor schone lucht. In 2021 heeft het WHO nieuwe waarden vastgesteld: voor PM10 lager dan 15 en voor PM2,5 lager dan 5. Door deze aanscherping moeten we stadsbreed harder aan de slag om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit zijn in Dordrecht met name maatregelen op het gebied van automobiliteit en de scheepvaart.

GEZONDHEID INWONERS – MENTAAL EN FYSIEK

UITKERINGSGERECHTIGDEN, WMO, JEUGDWET EN SCHULDHULP

Deze dataset laat de variatie of concentratie van uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet, en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening binnen verschillende gebieden zien. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddeld (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

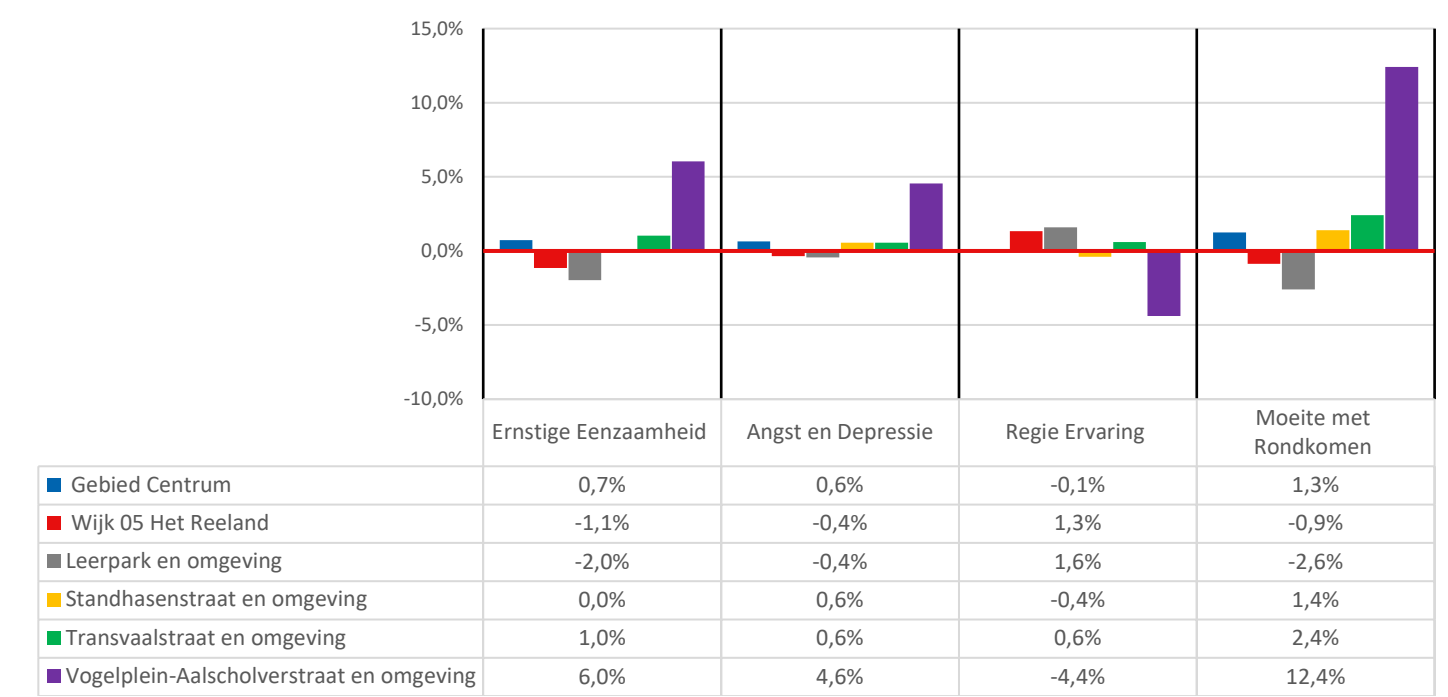

Wat valt op?

- Gebied Centrum, en daarbinnen de wijk Het Reeland, scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde op het percentage uitkeringsgerechtigden. Het aandeel WMO-gebruikers ligt in het gebied én in de wijk lager dan het gemiddelde van Dordt. Het aandeel jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening liggen net wat hoger dan het stedelijk gemiddelde.
- De buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. valt op vanwege de hoge concentratie uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers en (hoewel minder extreem) het aantal jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet en inwoners die gebruik maken van schuldhulpverlening.
- In de overige buurten liggen deze dicht bij het stedelijk gemiddelde.

ERNSTIGE EENZAAMHEID, ANGST EN DEPRESSIE, REGIE ERVARING, EN MOEITE MET RONDKOMEN

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van ernstige eenzaamheid, angst en depressie, de ervaren controle van inwoners over het eigen leven (regie ervaring) en het percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

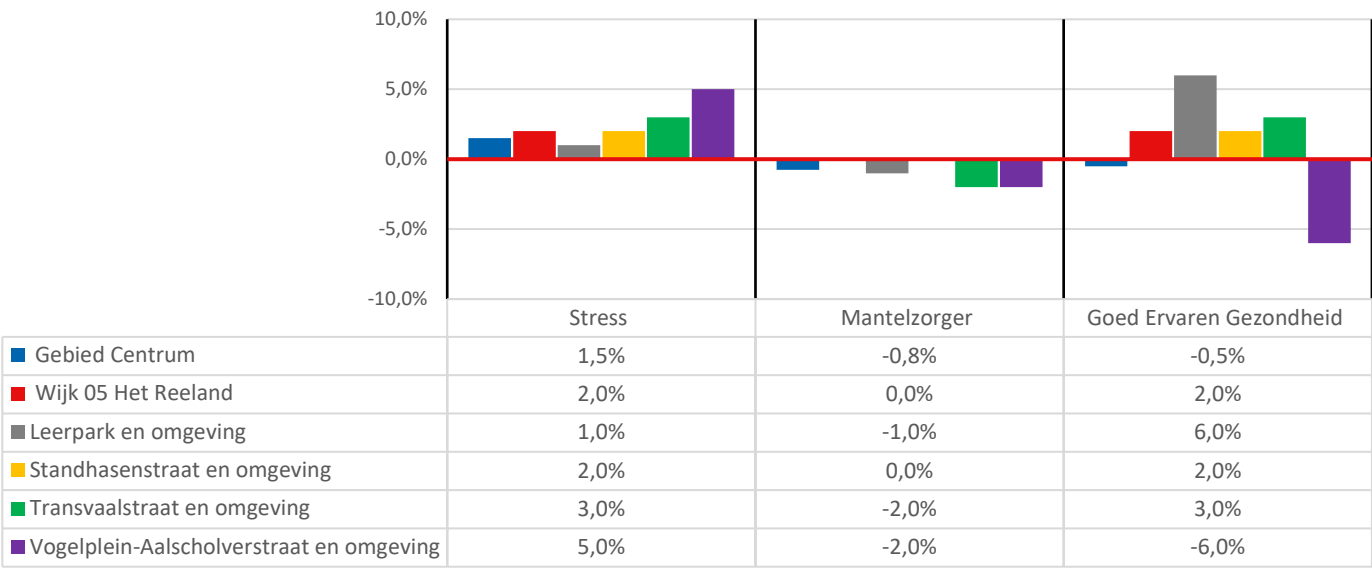

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort op ernstige eenzaamheid, angst en depressie en moeite met rondkomen minder goed dan het Dordts gemiddelde. Binnen dit gebied scoort de wijk Het Reeland beter: ernstige eenzaamheid, angst en depressie en moeite met rondkomen komen hier in mindere mate voor.
- De buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. valt echter op door een hoge mate van ernstige eenzaamheid, angst en depressie, gebrek aan regie over het eigen leven, en financiële moeilijkheden. Deze buurt laat op deze indicatoren sterke afwijkingen zien t.o.v. het Dordts gemiddelde.
- De buurten Transvaalstraat e.o. en Standhasenstraat e.o. laten lichte afwijking zien wat betreft moeite met rondkomen.

STRESS, MANTELZORGERS, GOED ERVAREN GEZONDHEID

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van stress, het percentage mantelzorgers, en hoe bewoners hun gezondheid ervaren. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

Wat valt op?

- Gebied Centrum heeft een lichte positieve afwijking op stress, en lichte negatieve afwijkingen op het percentage mantelzorgers en bewoners die hun gezondheid als goed ervaren. De wijk Het Reeland scoort wat hoger op stress, maar ook op goed ervaren gezondheid van bewoners.
- Op buurtniveau valt opnieuw de buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. door een verhoogde mate van stress en een aanzienlijk lagere ervaren gezondheid. Ook in de buurten Transvaalstraat e.o. en Standhasenstraat e.o. komt stress meer voor. In de buurten Leerpark e.o., Transvaalstraat e.o. en Standhasenstraat e.o. wordt de eigen gezondheid beter ervaren dan gemiddeld in Dordrecht.
- Deze vier buurten hebben een lager of gelijk percentage mantelzorgers dan gemiddeld in Dordrecht.

KINDEREN IN HUISHOUDENS MET GGZ

Deze dataset verwijst naar het aantal kinderen per wijk dat woont in huishoudens waar ten minste één gezinslid gebruikmaakt van geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Dit kan betekenen dat één of beide ouders, of eventueel andere gezinsleden, worden behandeld voor psychische aandoeningen of problemen.

Gebied	Percentage
Dordrecht	9%
Binnenstad	9%
Noordflank	11%
Het Reeland	10%
Staart	12%
Leerpark en omgeving	14%
Standhasenstraat en omgeving	13%
Transvaalstraat en omgeving	9%
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	10%

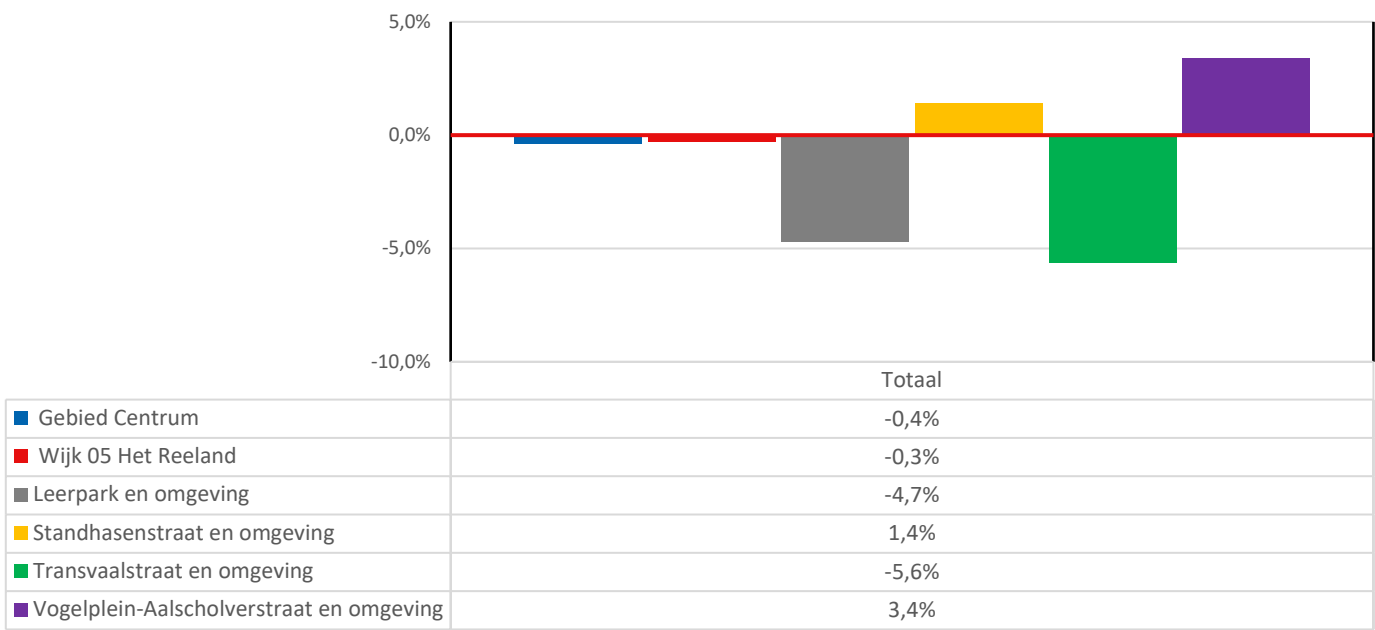
Bron: <https://zichtopwijken.nl/>

Wat valt op?

- Het percentage kinderen in GGZ-gezinnen is in de wijk Het Reeland met 10% net iets hoger dan het stedelijk gemiddelde van 9%. Dit percentage geeft aan dat bijna één op de tien kinderen in de stad opgroeit in een gezin waar geestelijke gezondheidszorg een rol speelt.
- De buurten Leerpark e.o. (14%) en Standhasenstraat e.o. (13%) hebben de hoogste percentages van kinderen die in een GGZ-gezin wonen. Dit zijn aanzienlijke afwijkingen van het Dordtse gemiddelde.

KINDEREN MET JEUGDZORG

Deze data geven inzicht in het percentage personen tot 23 jaar dat op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt heeft van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering. De cijfers laten zien hoe deze factor varieert in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

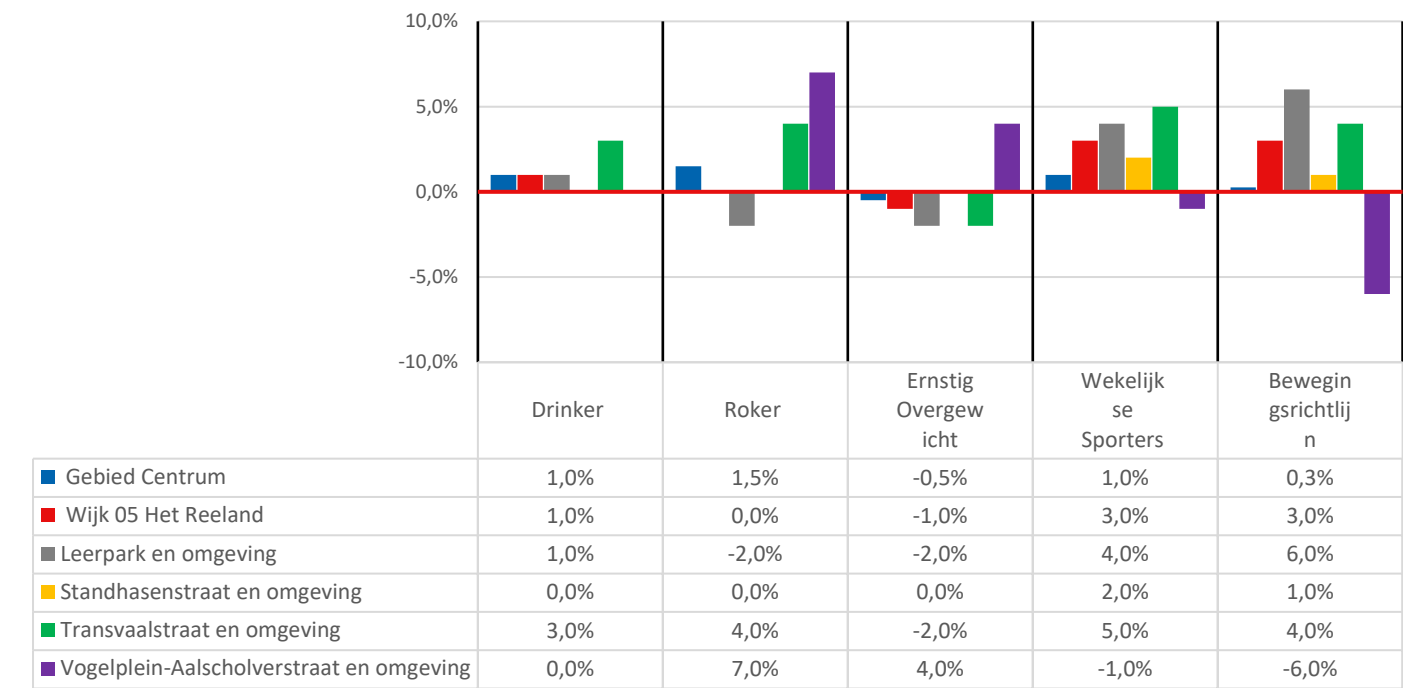
Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde. Dit duidt erop dat het gebruik van jeugdzorg hier bijna gelijk is aan het Dordts gemiddelde. Dit geldt ook voor de wijk Het Reeland.
- De buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. heeft een wat hoger percentage kinderen met jeugdzorg. Dat geldt ook Standhasenstraat e.o., hoewel minder extreem.
- De buurten Transvaalstraat e.o. en Leerpark e.o. laten een zeer laag gebruik van jeugdzorg zien.

LEEFSTIJL – GEZONDHEIDSMONITOR 2020

OVERMATIGE DRINKER, ROKER, ERNSTIG OVERGEWICHT, WEKELIJKS SPORTERS, EN BEWEGINGSRICHTLIJN

De Gezondheidsmonitor, met de categorieën overmatige drinker, roker, ernstig overgewicht, wekelijkse sporters, en bewegingsrichtlijn, geeft inzicht in de leefstijl en gezondheid van inwoners in een bepaald gebied.

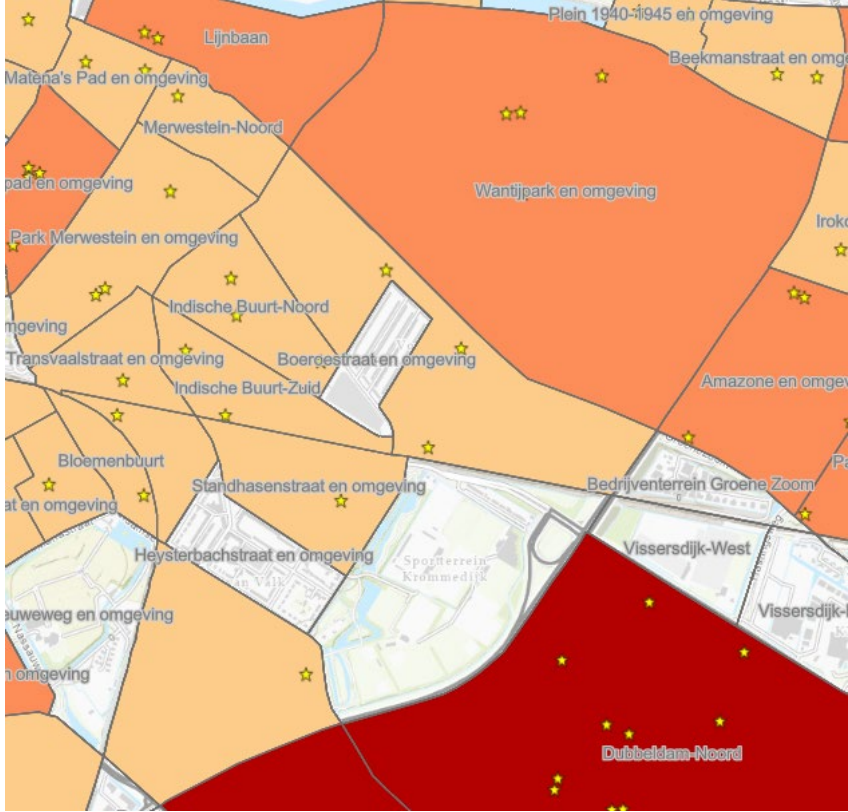

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde met net wat meer drinkers en rokers dan het Dordts gemiddelde, maar ook net wat minder ernstig overgewicht en meer wekelijkse sporters.
- De wijk Het Reeland scoort beter met minder rokers, minder ernstig overgewicht en meer wekelijkse sporters en inwoners die voldoen aan de bewegingsrichtlijn.
- De buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. valt negatief op met een zeer hoog percentage rokers, meer ernstig overgewicht, en aanzienlijk minder inwoners die voldoen aan de bewegingsrichtlijn.
- In de buurt Transvaalstraat e.o. wordt weliswaar meer dan gemiddeld gedronken en gerookt, maar ook meer dan gemiddeld gesport en bewogen. Ernstig overgewicht komt hier dan ook minder vaak voor.
- In Leerpark e.o. wordt minder dan gemiddeld gerookt.

OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

SPEELPLEKKEN

Gebied	Inwoners <15 jaar	Speelplekken in de Buurt	Kinderen per Speelplek
Dordrecht	18.697		
Gebied Centrum	4.660	70	67
Wijk 01 Binnenstad	965	14	69
Wijk 02 Noordflank	1.070	18	59
Wijk 05 Het Reeland	1.920	16	120
Wijk 06 Staart	705	22	32
Boeroestraat en omgeving	180	0	0
Heysterbachstraat en omgeving	165	0	0
Hoekenssestraat en omgeving	90	1	90
Indische Buurt-Noord	240	3	80
Indische Buurt-Zuid	150	2	75
Leerpark en omgeving	260	1	260
Sportterrein Krommedijk	10	0	0
Standhasenstraat en omgeving	235	1	235
Transvaalstraat en omgeving	120	1	120
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	410	3	137
Wantijpark en omgeving	60	4	15

Wat valt op?

In de wijk Reeland zijn 16 speelplekken te vinden. In de buurt Wantijpark e.o. zijn de meeste speelplekken te vinden. In enkele buurten zijn geen speelplek te vinden: Boeroestraat e.o. en Heysterbachstraat e.o. Het gemiddelde aantal kinderen per speelplek in gebied centrum is 67 en in Reeland 120. In vrijwel alle buurten in Reeland is behoefte aan meer speelplekken. Alleen Wantijpark e.o. lijkt heel goed te scoren en Indische buurt zuid valt ook nog mee.

RECREATIEVE ROUTES

De afbeelding links geeft meeste gebruikte hardlooproutes weer en rechts de fietsroutes (sportfiets).

Wat valt op?

De straten Badweg, Wantijdijk, Noordendijk, Krommedijk en Twintighoeveweg lijken regelmatig gebruikt te worden voor een hardlooprondje. Frequente gebruikte routes van sportfietzers zijn de Wantijdijk en het pad langs de N3.

CONCLUSIES GEZONDE STAD

GEZONDE LEEFOMGEVING

De concentratie van geluidsgevoelige panden in wijken zoals Reeland, met name langs wegen als Toulonselaan/Oranjelaan, Krommedijk en Reeweg Oost, benadrukt de noodzaak van maatregelen om de geluidbelasting te verminderen, gezien de potentiële impact op de gezondheid van de bewoners.

Het gebied centrum schiet wat betreft geluidoverlast met kop en schouder boven andere gebieden in Dordrecht uit, in negatieve zin. Met name in de binnenstad en Noordflank zijn veel locaties aan te wijzen waar de geluidkwaliteit slecht tot zeer slecht is te noemen.

GEZONDHEID INWONERS

De gezondheidsdata van Dordrecht onthullen significante variaties in mentale en fysieke gezondheid. Het percentage uitkeringsgerechtigden en WMO-gebruikers ligt in de wijk Het Reeland lager dan het gemiddelde, terwijl jeugdhulpvragers en schuldhulpverlening iets hoger zijn.

De buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. vertoont hoge concentraties van uitkeringsgerechtigden en ernstige eenzaamheid, angst en depressie. Op het gebied van stress ervaren bewoners in deze buurt ook verhoogde niveaus. Het percentage kinderen in GGZ-gezinnen is in de hele stad 9%, maar in buurten als Leerpark (14%) en Standhasenstraat (13%) zijn deze percentages aanzienlijk hoger.

In de context van jeugdzorg scoort de wijk vergelijkbaar met het Dordts gemiddelde, maar de buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. heeft een hoger percentage jeugdzorggebruikers. Deze gegevens wijzen op een noodzaak voor gerichte beleidsinterventies om de mentale en fysieke gezondheid in de meest getroffen buurten te verbeteren en om ondersteuning te bieden aan gezinnen in kwetsbare situaties.

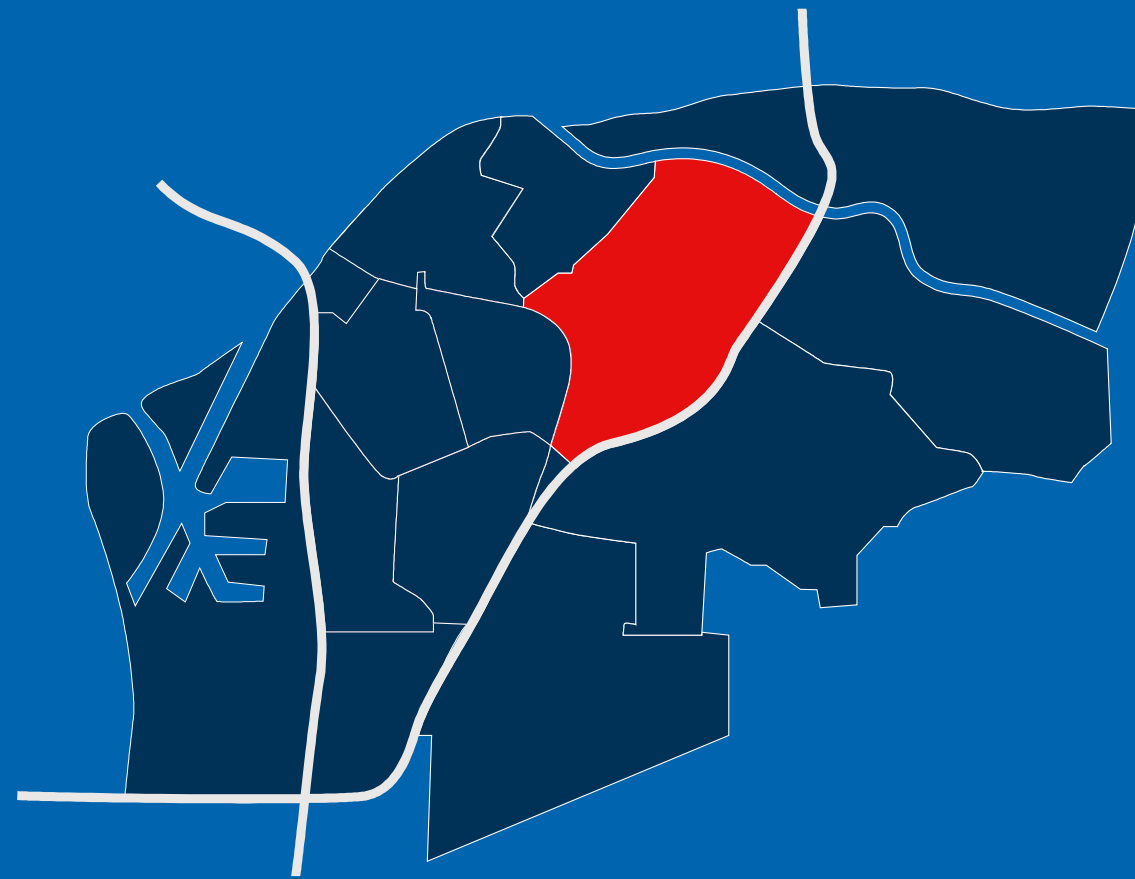
LEEFSTIJL

Gebied Centrum en de wijk Het Reeland scoren dichtbij of beter dan het Dordts gemiddelde op gezondheid, met minder ernstig overgewicht en meer wekelijkse sporters. De buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. scoort negatief door een hoog percentage rokers en meer overgewicht, terwijl de buurt Transvaalstraat e.o. een gemengd beeld laat zien: meer roken en drinken, maar ook meer sporten en minder overgewicht. Leerpark e.o. scoort beter op roken, mogelijk vanwege de rookvrije omgeving.

OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

Er lijken extra speelplekken vrijwel alle buurten nodig, behalve in de buurt Wantijpark. De buurten Boeroestraat e.o. en Heysterbachstraat e.o. verdienen meeste aandacht omdat hier geen enkele speelplek is gesitueerd.

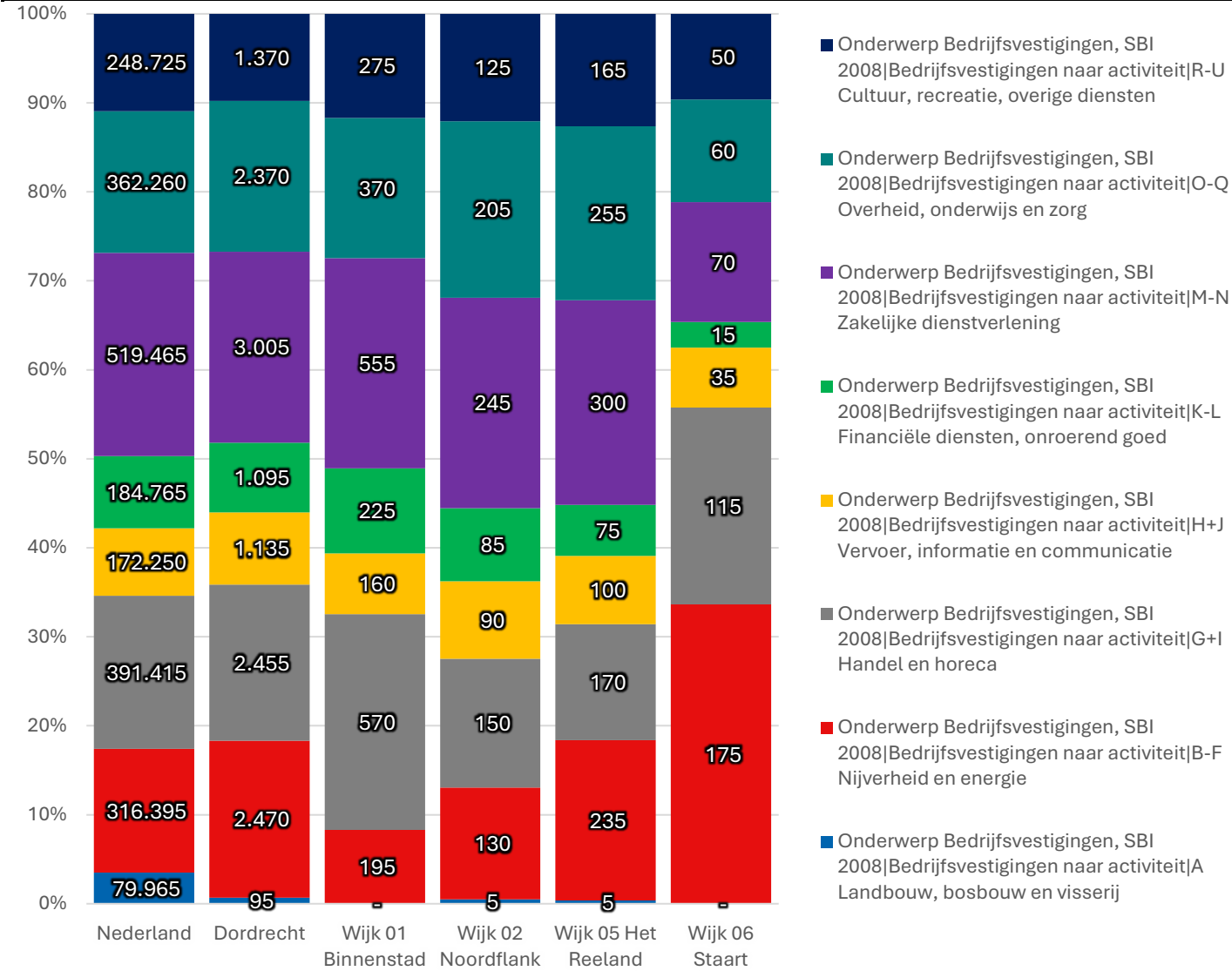
DOEL: TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

WIJK: HET REELAND

BEDRIJVIGHEID

AANTAL BEDRIJVEN (NAAR BRANCHE)

Wat valt op?

In de wijk Reeland waren in 2022 in totaal 1300 ondernemingen geregistreerd. In heel Dordrecht waren dat er 14.000 in 2022. Dus ongeveer 9,3 procent daarvan is gevestigd in Reeland. Ter vergelijking, binnen de Westelijke Dordtse Oever zijn 1365 gevestigd en in Stadspolders 1510. De andere woonwijken binnen Gebied Centrum laten een divers beeld zien: Binnenstad 2355, Noordflank 1040 en de Staart 525.

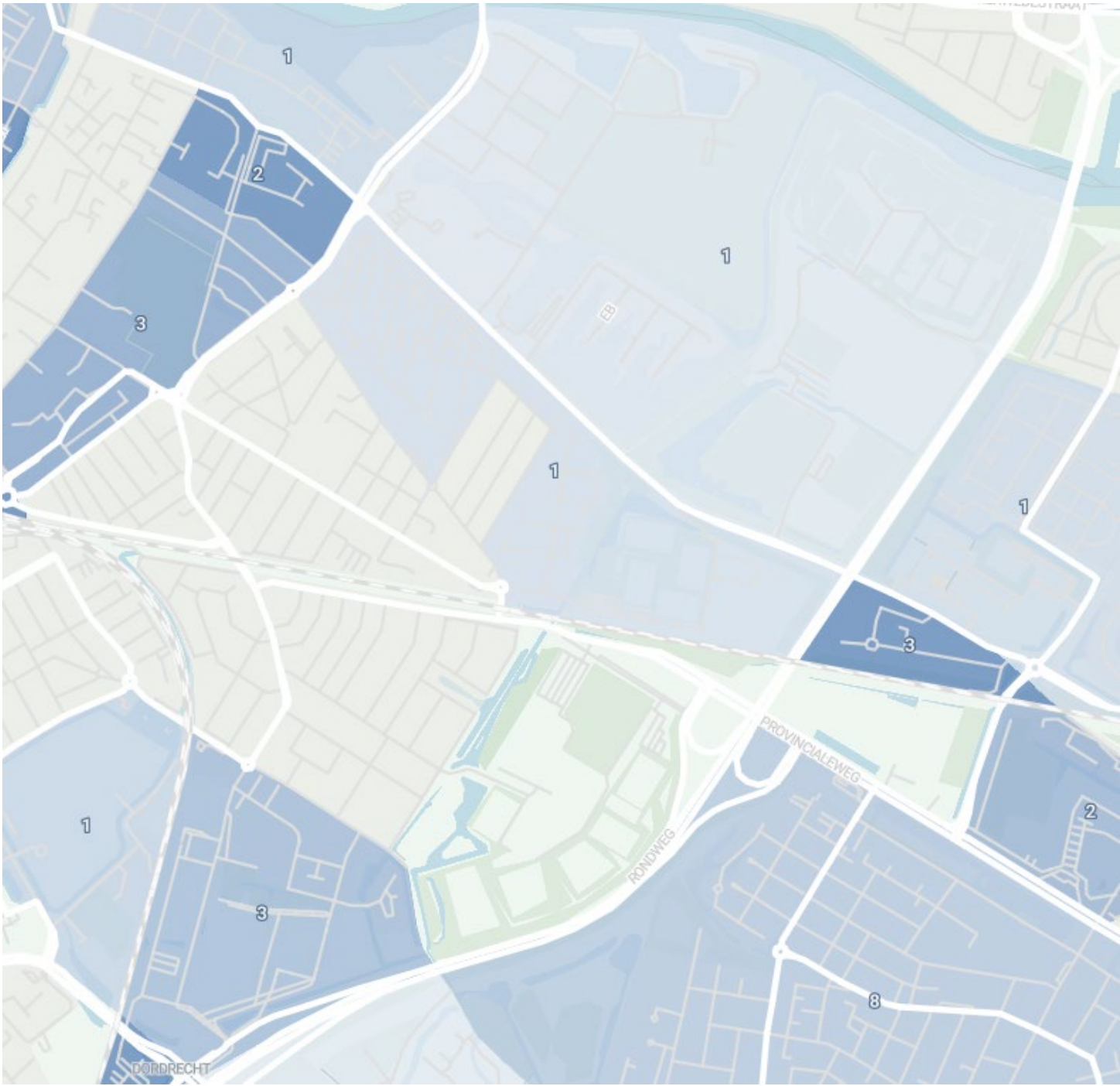
Tussen 2021 en 2022 is het aantal bedrijven met 120 gestegen. Stadsbreed is ook een groei te zien (+1215). De procentuele groei in Reeland is redelijk gemiddeld te noemen vergeleken met de andere wijken in Gebied Centrum: Reeland +10,2%, Noordflank +11,8%, Binnenstad +8,8% en De Staart +15,4%.

De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Vogelplein-Aalscholverstraat (200), Indische Buurt-Noord (160) en Transvaalstraat (150).

Binnen Reeland zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘overheid, onderwijs en zorg’.

In heel Dordrecht zijn de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘nijverheid & energie’ het meest vertegenwoordigd. Landelijk voeren de branches ‘zakelijke dienstverlening’, gevolgd door ‘handel & horeca’ de boventoon.

AANTAL WERKNEMERS PER BEDRIJF

Wat valt op?

In de wijk Reeland bevinden zich 7 bedrijven die meer dan 20 werknemers hebben. 1 bedrijf daarvan heeft meer dan 100 werknemers (Da Vinci college).

ZZP-ERS

Verdeling werkenden en zelfstandigen (CBS 2021)

Gebied	Percentage Werknemers	Percentage Zelfstandigen
Nederland	83%	17%
Dordrecht	86%	14%
Gebied Centrum	84%	16%
Binnenstad	80%	20%
Noordflank	82%	18%
Het Reeland	85%	15%
Staart	89%	11%

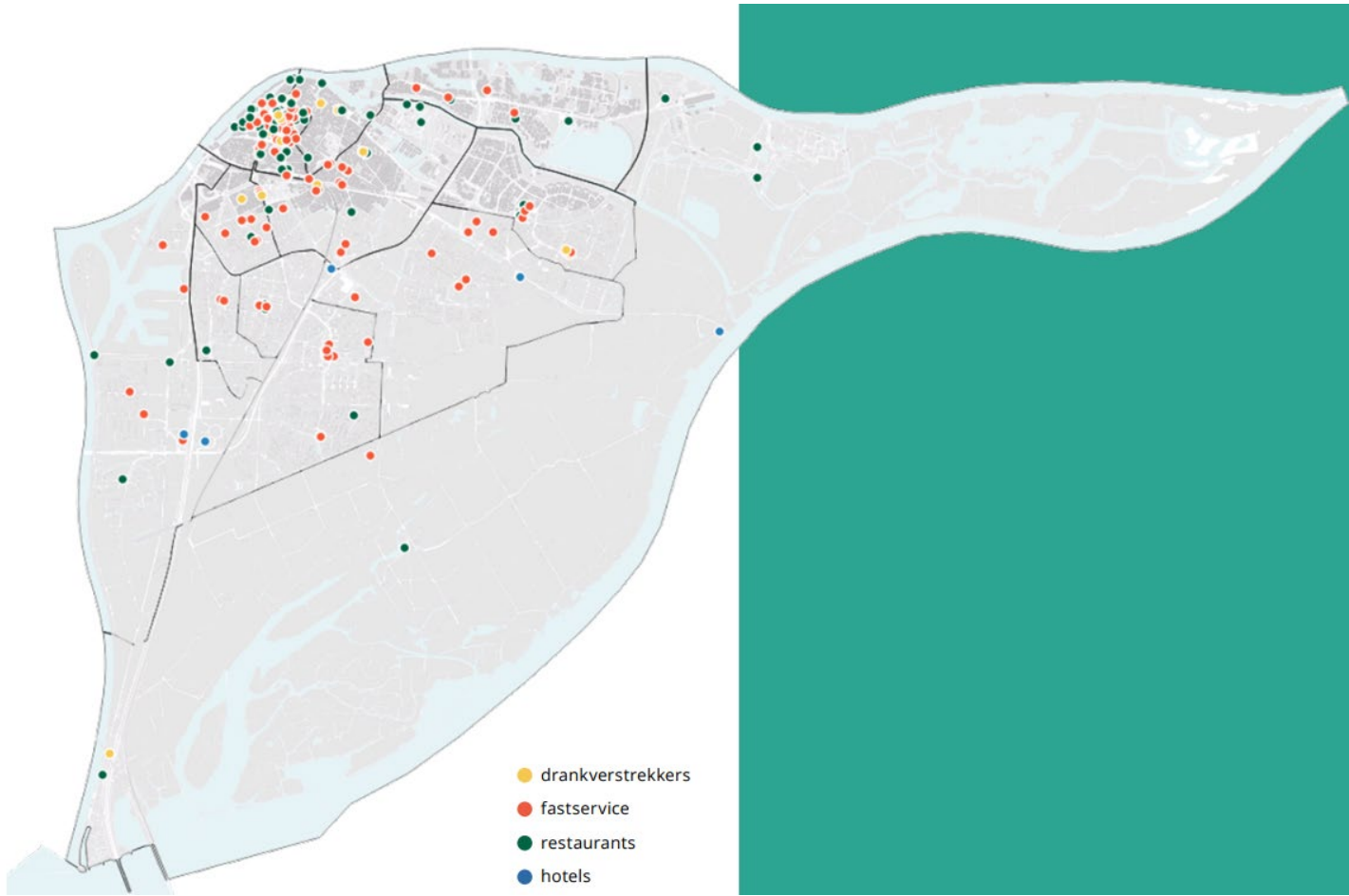
Bron: cbs.nl

Wat valt op?

Binnen de wijk Reeland zijn ongeveer evenveel zelfstandigen als gemiddeld in Dordrecht en Nederland.

DETAILHANDEL, HORECA EN BEDRIJVENTERREINEN

Horeca

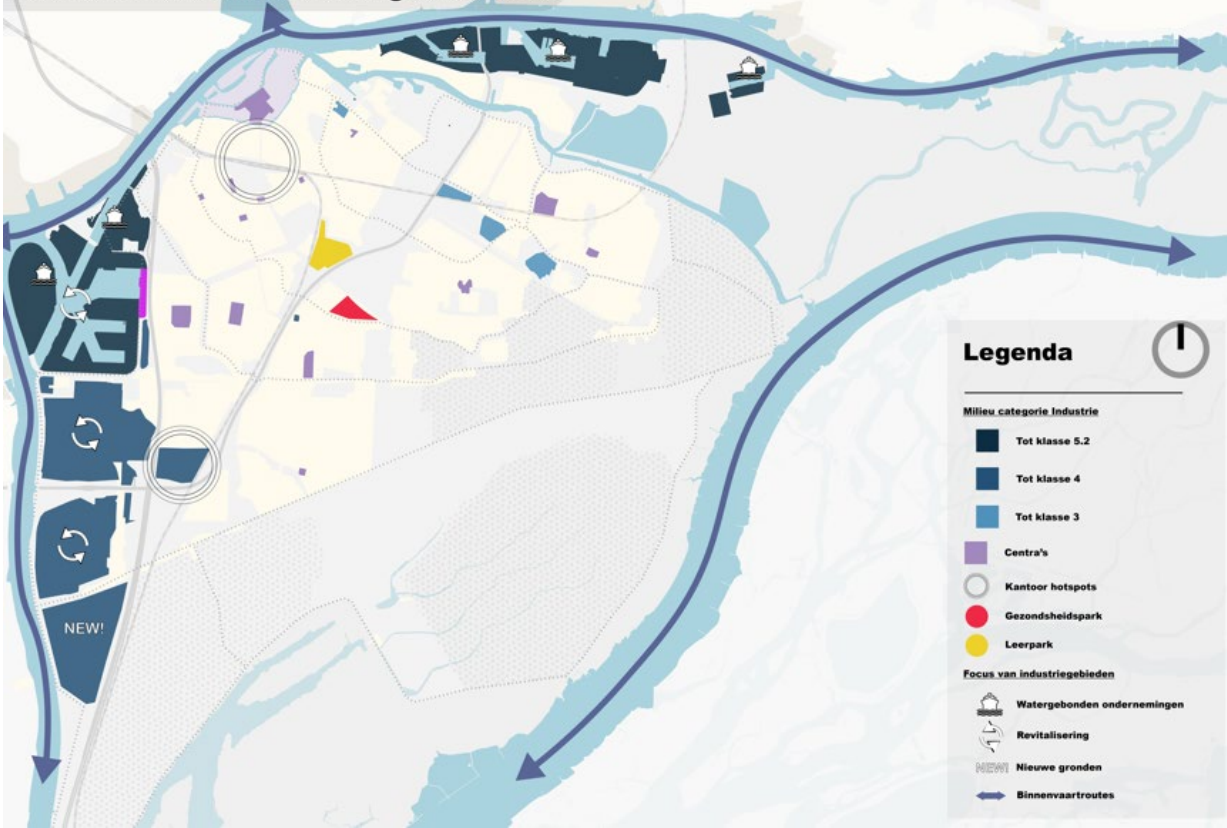

Wat valt op?

De algemene beleidslijn voor horeca in deze gebieden is consolidatie. Nieuwe solitaire horeca in de wijken, op de bedrijventerreinen of in het buitengebied wordt in principe niet ondersteund.

Werklocaties

Doelkaart - Toekomstbestendige economie

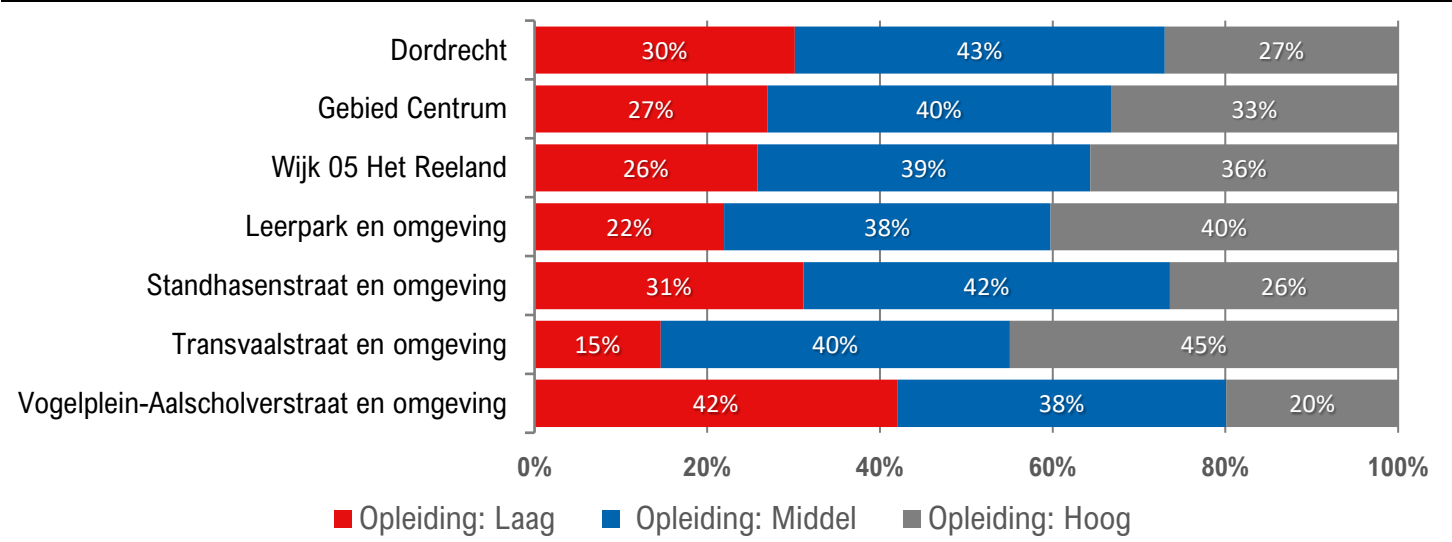
Wat valt op?

Het Leerpark en Gezondheidspark vormen samen een stedelijk knooppunt met bovenregionale aantrekkingskracht. Dit gebied moet zich verder ontwikkelen als open innovatiecentrum in de regio. Om die rol te versterken, ligt de komende jaren de focus op het goed faciliteren en ruimte bieden voor experimenteren en opstarten van ondernemingen. Leerpark ontwikkelt zich verder als campus door de realisatie van een field lab Smart Industrie voor toegepaste innovatie, prototype ontwikkeling en testing. Al aanwezig is de Duurzaamheidsfabriek, waar leren, experimenteren en innoveren centraal staan. In ontwikkeling is de Maakfabriek, waar startups zich kunnen vestigen en begeleiding kunnen krijgen. Het samenwerkingsverband van bedrijfsleven, onderwijs en overheid brengt deze ontwikkeling tot stand.

Het is van belang dat de doorgroei van de campus in de toekomst mogelijk blijft. En dat ontwikkelingen die we nu opzetten geen blokkade vormen voor eventuele toekomstige uitbreidingen. Daarom onderzoekt men toekomstige uitbreidingsruimte van het campusmilieu met transformatie en herontwikkeling in de directe omgeving. Om de toekomstbestendigheid van het campusmilieu te kunnen garanderen.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

OPLEIDINGSNIVEAU

Wat valt op?

- In de wijk Het Reeland ligt het percentage inwoners met een laag opleidingsniveau met 26% lager dan het Dordts gemiddelde (30%), terwijl het percentage inwoners met een hoger opleidingsniveau hoger ligt (36% in Binnenstad en 27% gemiddeld in Dordrecht).
- De buurten Transvaalstraat e.o. en Leerpark e.o. hebben het laagste aandeel laagopgeleiden (respectievelijk 15% en 22%) en het hoogste aandeel hoogopgeleiden (respectievelijk 45% en 40%).
- Voor de buurten Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. en Standhasenstraat e.o. geldt juist een hogere percentage laagopgeleiden (respectievelijk 42% en 31%) en laag percentage hoogopgeleiden (respectievelijk 20% en 26%).

VOORTIJDIGE SCHOOLVERLATERS (WIJKNIVEAU)

	Dordrecht	Het Reeland
2020	3,4%	3,0%
2021	3,3%	2,6%

Wat valt op?

- Een voortijdig schoolverlater is een jongere die tussen de 12 en 23 jaar is; niet staat ingeschreven op een school; geen startkwalificatie heeft (een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger); niet uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs komt.
- Uit deze data blijkt dat het aantal voortijdige schoolverlaters in Het Reeland lager dan het Dordts gemiddelde ligt en is afgenomen in de periode tussen 2020 en 2021.

18 T/M 30 ZONDER STARTKWALIFICATIE

	Dordrecht	Het Reeland
2020	15,3%	14,7%
2021	15,5%	15,2%

Wat valt op?

- De kwalificatieplicht is bedoeld om schooluitval tegen te gaan en kansen op een baan te vergroten. De kwalificatieplicht houdt in dat leerlingen van 16 tot 18 jaar verplicht zijn onderwijs te volgen als zij geen diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger hebben. Jongeren zonder startkwalificatie voldoen niet aan deze plicht.
- Uit de data blijkt dat het percentage jongeren zonder startkwalificatie in de wijk Het Reeland met 15,2% in 2021 dichtbij het stedelijk gemiddelde van 15,5% ligt.

AANTAL INWONERS TUSSEN 18 EN 67

	Inwoners 18 t/m 67	% Totaal
Dordrecht	79.230	65,2%
Het Reeland	7.980	68,8%

Bron: cbs.nl

Wat valt op?

- Het Reeland heeft een hoger percentage inwoners tussen de 18 en 67 jaar in vergelijking met het stedelijk gemiddelde. Deze leeftijdscategorie vertegenwoordigt doorgaans het grootste arbeidspotentieel in een gemeenschap.

WW

	Aantal WW	Percentage
Dordrecht	930	0,77%
Gebied Centrum	320	0,91%
Wijk 05 Het Reeland	90	0,79%
Leerpark en omgeving	10	0,86%
Standhasenstraat en omgeving	10	0,71%
Transvaalstraat en omgeving	10	0,86%
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	20	0,87%

Wat valt op?

- Het percentage mensen in de WW ligt in Het Reeland dicht bij het stedelijk gemiddelde.
- De buurten Leerpark e.o., Transvaalstraat e.o. en Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. hebben een groter aandeel mensen in de WW.
- De buurt Standhasenstraat e.o. heeft een minder groot aandeel mensen in de WW in vergelijking met het Dordts gemiddelde.

BIJSTAND

	Aantal Bijstand	Percentage
Dordrecht	3670	3,02%
Gebied Centrum	1050	2,98%
Wijk 05 Het Reeland	3670	3,02%
Leerpark en omgeving	1050	2,98%
Standhasenstraat en omgeving	250	2,19%
Transvaalstraat en omgeving	10	0,86%
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	40	2,86%

Wat valt op?

- Het percentage mensen in de bijstand ligt in Het Reeland gelijk aan het stedelijk gemiddelde.
- Alle geselecteerde buurten hebben een lager percentage inwoners in de bijstand dan het Dordts gemiddelde.

PERCENTAGE WERKENDEN

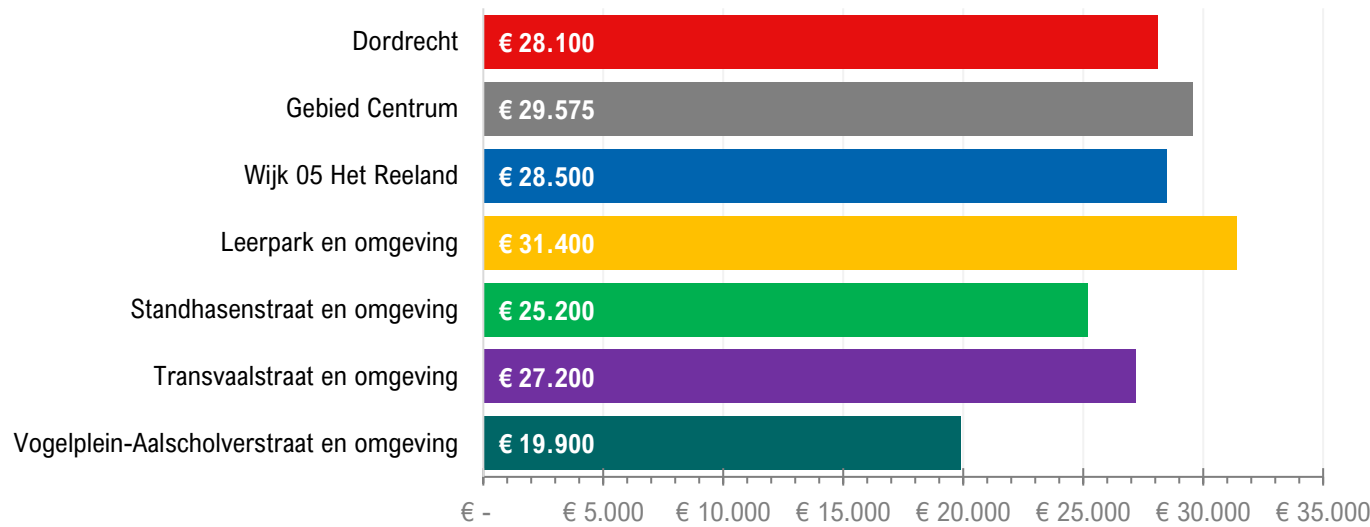
	Werkenden	Werklozen
Dordrecht	67%	33%
Gebied Centrum	68%	33%
Wijk 05 Het Reeland	71%	29%
Leerpark en omgeving	73%	27%
Standhasenstraat en omgeving	73%	27%
Transvaalstraat en omgeving	73%	27%
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	60%	40%

Wat valt op?

- De arbeidsparticipatie ligt in Het Reeland met 71% hoger dan het stedelijk gemiddelde (67%).
- De buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. heeft een aanmerkelijk lager arbeidsparticipatiepercentage (60%) en een hoger werkeloosheidspercentage (40%).
- De overige buurten scoren qua arbeidsparticipatie hoger dan het Dordts gemiddelde.

INKOMEN

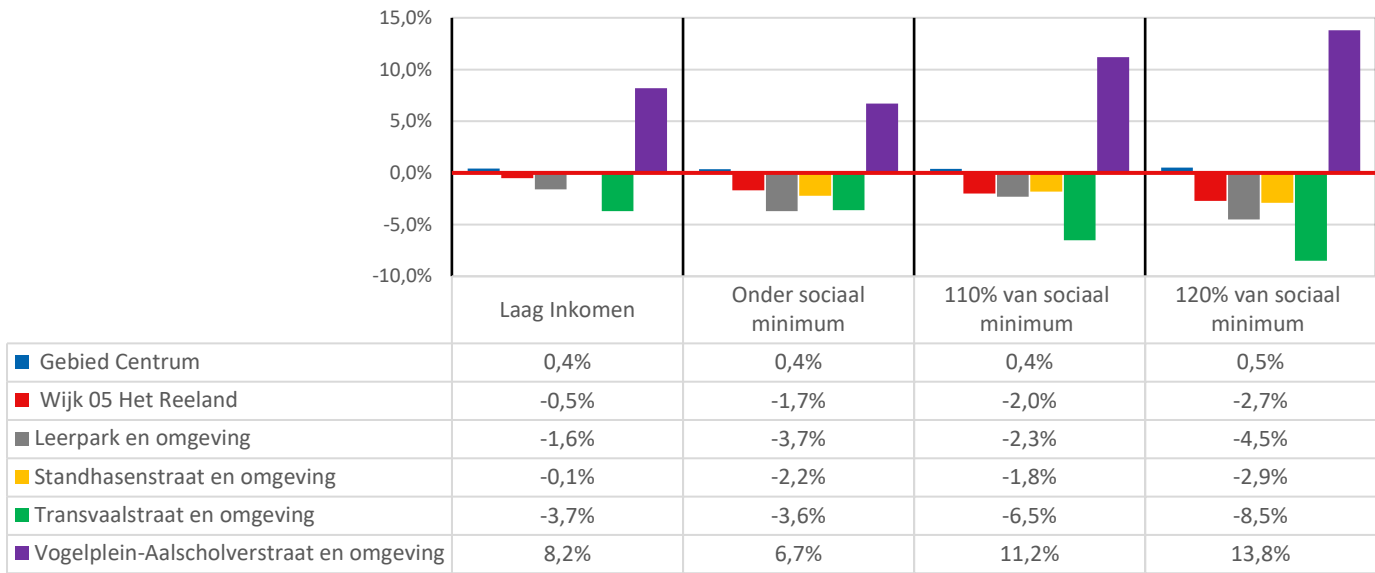
GEMIDDELD INKOMEN PER INWONER

Wat valt op?

- In de wijk Het Reeland ligt het gemiddeld inkomen per inwoner net iets hoger dan zowel het stedelijk gemiddelde (+400 euro), maar wat lager dan het gemiddelde van Gebied Centrum (-1.075 euro).
- In de buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. ligt het gemiddeld inkomen heel laag: -8.200 euro ten opzichte van het Dordts gemiddelde.
- Ook de buurten Standhasenstraat e.o. en Transvaalstraat e.o. scoren lager dan het stedelijk gemiddelde, maar minder extreem (respectievelijk -2.900 en -900 euro).
- De buurt Leerpark e.o. heeft een hoger gemiddeld inkomen per inwoner (+3.300 euro).

PERCENTAGES LAAG INKOMEN EN SOCIAAL MINIMUM

Wat valt op?

- In de wijk Het Reeland ligt het percentage inwoners met een laag inkomen of een inkomen onder het sociaal minimum lager dan het stedelijk gemiddelde. Dat geldt ook voor de buurten Leerpark e.o., Transvaalstraat e.o. en Standhasenstraat e.o.
- Het percentage inwoners met een laag inkomen of een inkomen onder het sociaal minimum ligt fors hoger dan het stedelijk gemiddelde in de buurt Vogelplein-Aalscholverstraat e.o.

ONDERWIJS

ONDERWIJSACHTERSTANDEN

Te verwachten onderwijsachterstanden peuters & basisschoolleerlingen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand

Gebied	Percentage
Nederland:	15%
Dordrecht:	22%
Binnenstad:	13%
Noordflank:	27%
Het Reeland:	16%
Stadspolders:	38%

Wat valt op?

Binnen Reeland zijn 4 scholen meegenomen in onderzoek naar te verwachten onderwijsachterstanden. Totaal in Dordrecht 35. Van dit aantal heeft 1 school een grote kans op onderwijsachterstanden: De Regenboog (plek 6). Twee andere scholen, Dominee Johannes Bogermanschool (plek 30), Dordtse Vrije School (plek 35) hebben een kleine verwachting op achterstand. De score van de Repelaer valt binnen het gemiddelde (plek 11).

NIVEAU VAN UITSTROOMPROFIEL

Het gemiddeld eindadvies is een centrummaat om de resultaten tussen wijken te kunnen vergelijken. Het gemiddelde is berekend op basis van de volgende indeling: 10 = vwo, 9 = havo/vwo, 8 = havo, 7 = vmbo gt/havo, 6 = vmbo gt, 5 = vmbo kb/vmbo gt, 4 = vmbo kb, 3 = vmbo bb/vmbo kb, 2 = vmbo bb en 1 = pro.

Gebied	Score
Nederland:	6,78
Dordrecht:	6,63
Binnenstad:	7,42
Noordflank:	6,55
Het Reeland:	6,70
Stadspolders:	6,73

Bron:~~https://schoolenomgeving.nl/dashboard-NL66_GM6060-7~~.

Wat valt op?

De scholen in de wijk Reeland scoren heel gemiddeld vergeleken met landelijk en Dordts cijfer wat betreft niveau van uitstroomprofiel en te verwachten onderwijsachterstand. Bij een van de scholen, de Regenboog, behoeft de kwaliteit van het onderwijs aandacht. De score van de Repelaer zit net op het randje.

CONCLUSIES VESTIGINGSKLIMAAT

BEDRIJVIGHEID

Wat betreft bedrijvigheid scoort de wijk Reeland gemiddeld. Ongeveer 9,3% van de bedrijven in Dordrecht is gevestigd in deze wijk. De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Vogelplein-Aalscholverstraat (200), Indische Buurt-Noord (160) en Transvaalstraat (150). 7 bedrijven hebben meer dan 20 werknemers. 1 bedrijf daarvan heeft meer dan 100 werknemers (Da Vinci college).

Binnen Reeland zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘overheid, onderwijs en zorg’.

Binnen de wijk Reeland zijn ongeveer evenveel zelfstandigen als gemiddeld in Dordrecht en Nederland.

Een van de Dordtse bovenregionale voorzieningen is gevestigd in de wijk Reeland: Leerpark. Leerpark ontwikkelt zich verder als campus door de realisatie van een field lab Smart Industrie voor toegepaste innovatie, prototype ontwikkeling en testing. Al aanwezig is de Duurzaamheidsfabriek, waar leren, experimenteren en innoveren centraal staan. In ontwikkeling is de Maakfabriek, waar startups zich kunnen vestigen en begeleiding kunnen krijgen.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

In de wijk Het Reeland is het arbeidspotentieel goed ontwikkeld, met een relatief hoog percentage inwoners tussen 18 en 67 jaar en een arbeidsparticipatie van 71%, boven het Dordts gemiddelde. Het percentage laagopgeleiden is lager dan gemiddeld, terwijl voortijdig schoolverlaten en jongeren zonder startkwalificatie dicht bij het stedelijke niveau liggen. In Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. is echter het aandeel laagopgeleiden hoog, de arbeidsparticipatie laag (60%), en het werkloosheidspercentage hoog (40%). Andere buurten, zoals Leerpark e.o. en Transvaalstraat e.o., scoren beter, met meer hoogopgeleiden en lagere percentages bijstandsontvangers en WW'ers, wat wijst op een sterkere arbeidsmarktpositie binnen Het Reeland.

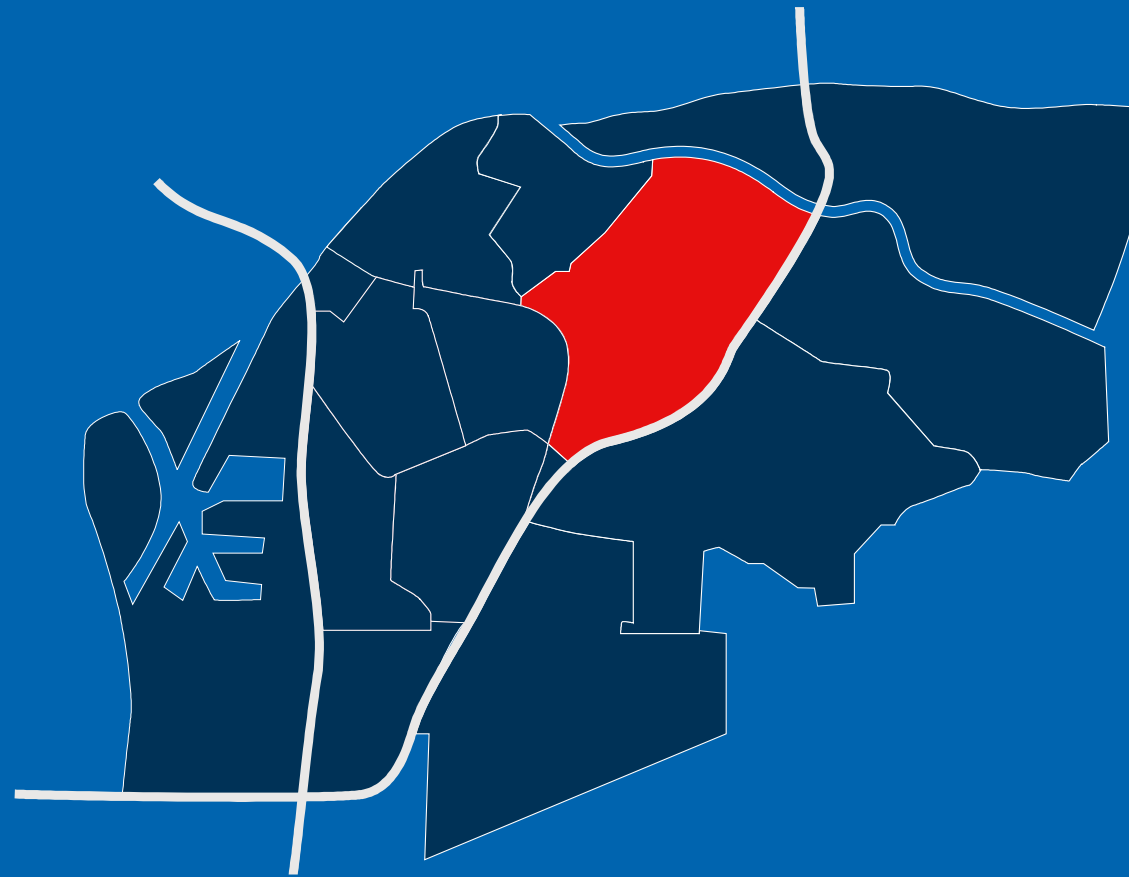
INKOMEN

In de wijk Het Reeland ligt het gemiddeld inkomen per inwoner iets boven het Dordtse gemiddelde, hoewel het lager is dan in het Gebied Centrum. Binnen de wijk vallen verschillen op: de buurt Leerpark e.o. heeft een aanzienlijk hoger inkomen (+3.300 euro), terwijl Vogelplein-Aalscholverstraat e.o. fors lager scoort (-8.200 euro). Daarnaast ligt het percentage inwoners met een laag inkomen of een inkomen onder het sociaal minimum in Het Reeland lager dan gemiddeld, behalve in Vogelplein-Aalscholverstraat e.o., waar dit percentage juist hoog is.

ONDERWIJS

De scholen in de wijk Reeland scoren heel gemiddeld vergeleken met landelijk en Dordts cijfer wat betreft niveau van uitstroomprofiel en te verwachten onderwijsachterstand. Bij een van de scholen, de Regenboog, behoeft de kwaliteit van het onderwijs aandacht. De score van de Repelaer zit net op het randje.

DOEL: KLIMAATBESTENDIGE STAD

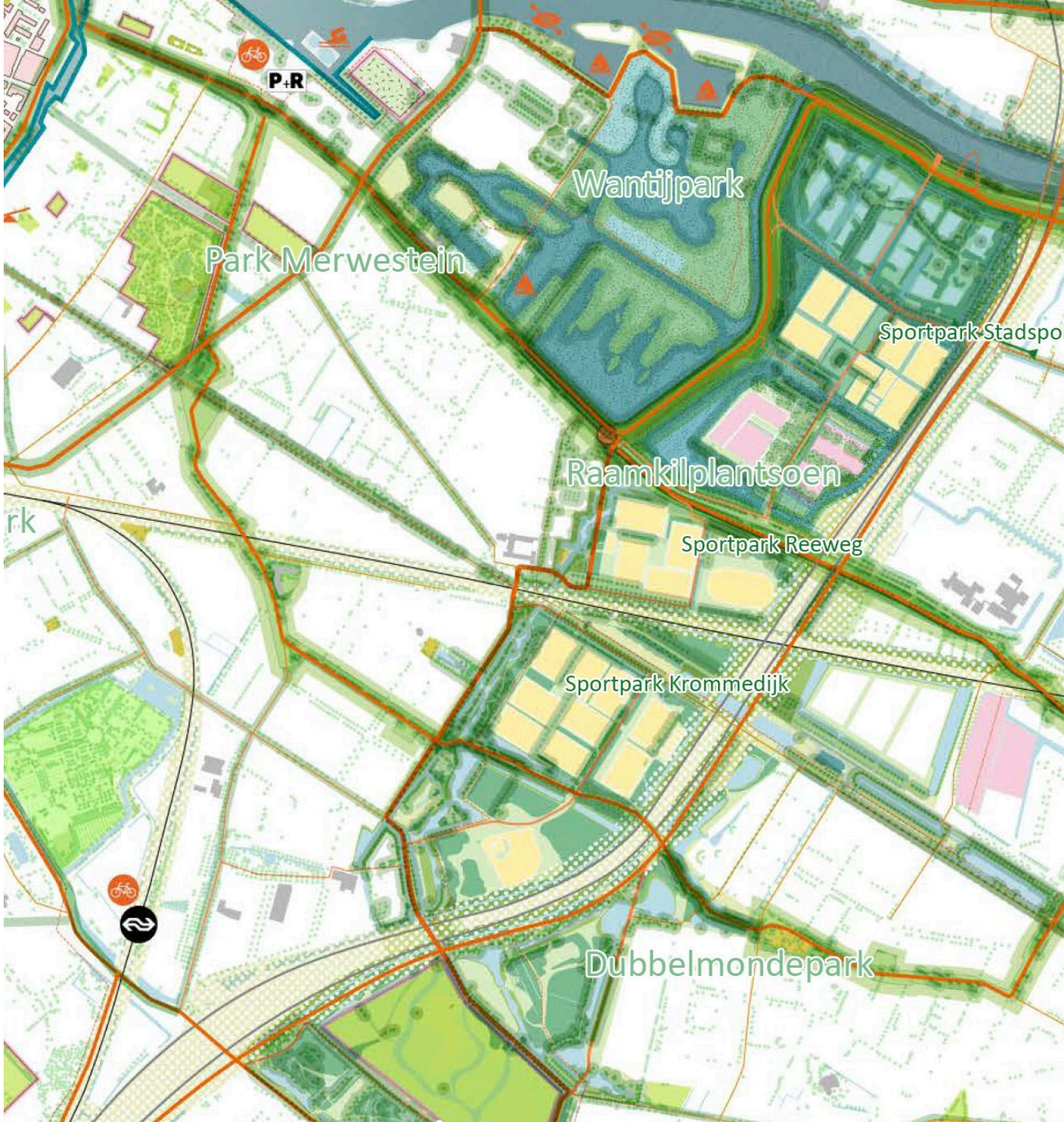
WIJK: HET REELAND

ALGEMEEN

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden.

En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijddeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

GROEN/BLAUW DORDRECHT (1/2)

Wat valt op?

- Wijk Reeland wordt in het noorden duidelijk begrensd door blauw en groen in de vorm van het Wantij en het Wantijpark.
- Verder zijn er wat duidelijke groenstructuren aanwezig langs wegen (bijvoorbeeld Noordendijk en Krommedijk).
- De aanwezigheid van 3 sportparken (Krommedijk, Reeweg & Stadspolders)
- Park Merwestein is een andere duidelijke groenstructuur grenzend aan de wijk (maar onderdeel van Noordflank)

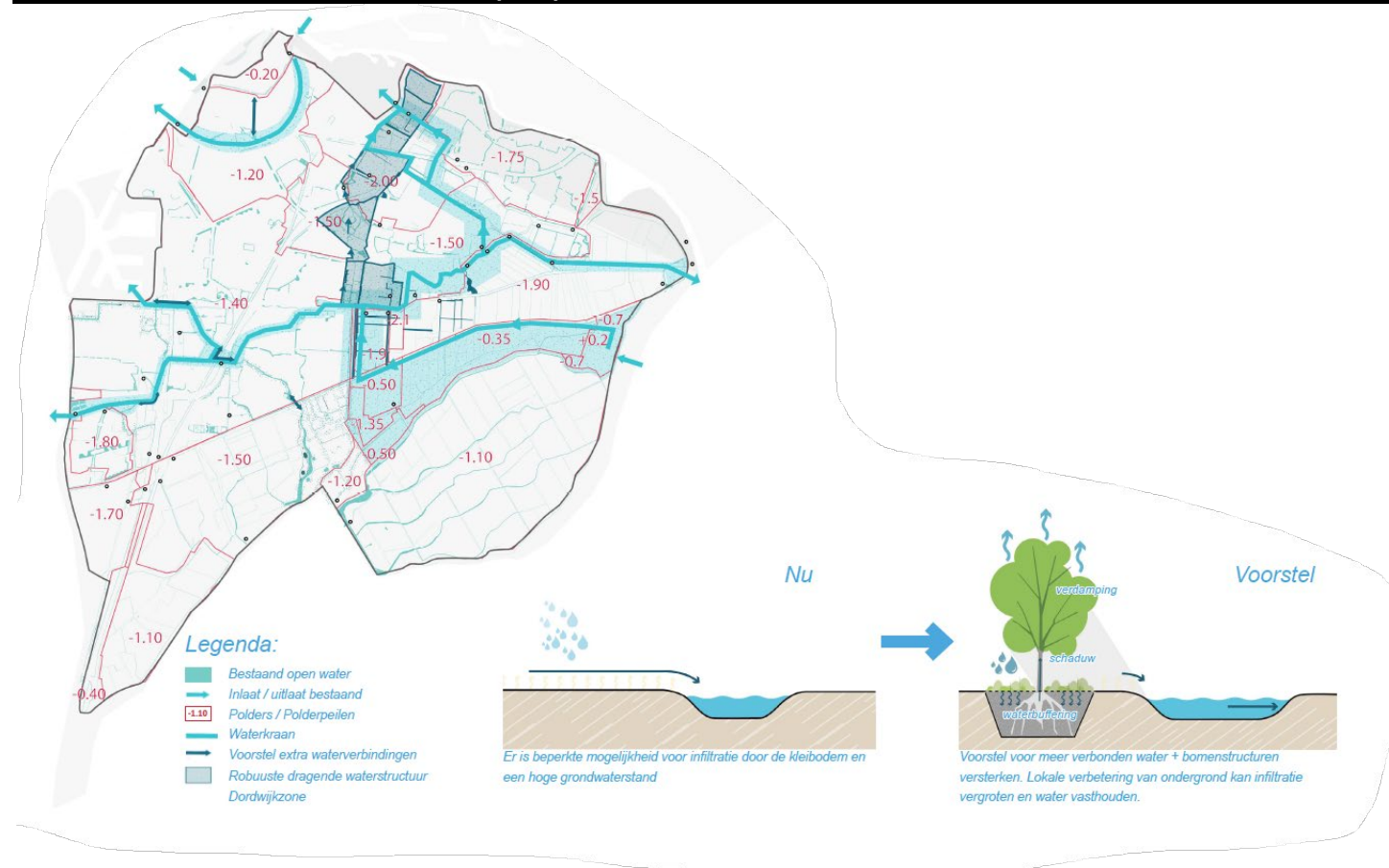

Klimaatbestendige stad

2021	• Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken • Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit • Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen) • Programma Dordwijkzone • Herinrichting Spuiboulevard • Monitoring klimaatlabels	
2022	• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park • Tuincoach • Operatie Steenbreek acties • Aanpak biodiversiteitstress	€1.350.000 €125.000 €125.000 €20.000

€1.620.000

GROEN/BLAUW DORDRECHT (2/2)

Wat valt op?

- De sportparken in het oosten van de wijk worden bestempeld als “robuust dragende waterstructuur Dordwijkzone”. Hierbinnen worden extra waterverbindingen voorgesteld en lijkt er een waterkraan aanwezig. “Dat leidt tot een betere waterkwaliteit in sloten en vijvers. Tegelijk kan bij hevige regenval het water uit de wijken sneller wegstromen naar de polder (Groen Blauw Dordrecht)”.

Het klimaat verandert in Nederland. De gemiddelde temperatuur stijgt, de hoeveelheid en de intensiteit van neerslag zijn toegenomen en perioden van droogte en hitte komen vaker voor. In 2030 is Dordrecht bestand tegen de (nadelige) effecten van de klimaatverandering. Dit wordt bereikt door een drietal onderdelen.

1. Robuuste, groenblauwe structuren te versterken.

De vier groenblauwe hoofdstructuren (De Urbanisten. (2020, februari). Groenblauw Eiland van Dordrecht, beknopte ruimtelijke visie.) worden behouden, beschermt en versterkt. Dit zijn:

- Het Getijdenlandschap dat de rijke randen van het Eiland vormt;
- De Dordwijkzone die opnieuw wordt uitgevonden als centraal park en klimaatbuffer;
- De historische Dijkinten waaruit het eiland in ringen is opgebouwd;
- Het Killenlandschap dat vooral zichtbaar is als grillige (binnendijkse) waterlopen.

2. Klimaatbestendig inrichten en beheren onderdeel te maken van het gemeentelijk beleid en handelen. Robuuste- en kleinschalige structuren tot aan de voordeur, van hoge kwaliteit, zorgen samen voor:

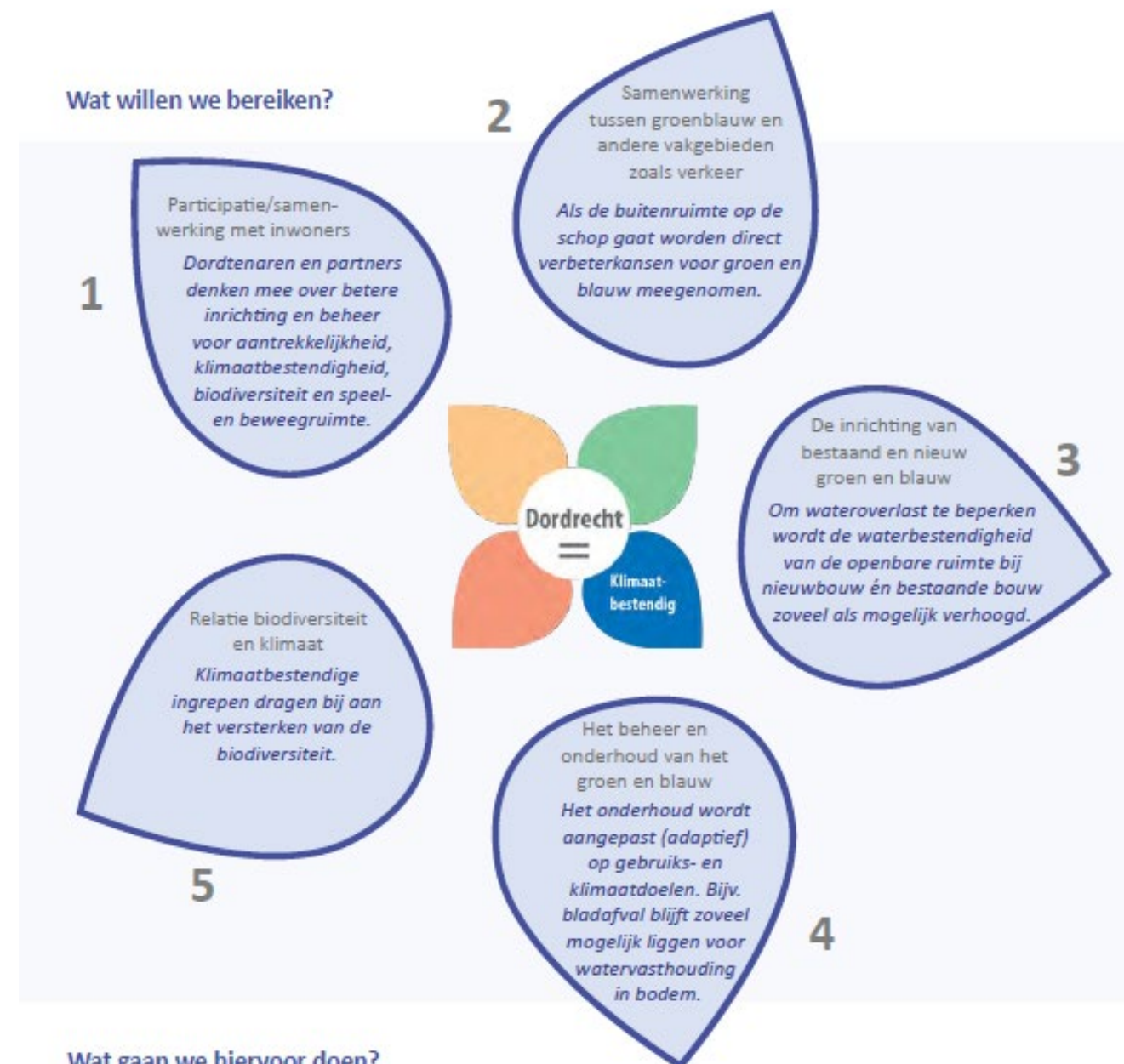
- Voldoende bergingsruimte in de groenstructuren en watersystemen om wateroverlast door piekbuien te voorkomen.
- De juiste soortkeuze, standplaats en diversiteit in het groen om bestand te zijn tegen (extreme) hitte en droogte.
- De juiste inrichting, beheer en stabiliteit in het ecosysteem (gezonde biodiversiteit) in het water om de waterkwaliteit in tijden van (extreme) hitte en droogte op peil te houden.
- Voldoende schaduw en verkoeling om mens en dier comfortabel door de stad te leiden, zonder daarbij overlast of gezondheidsklachten te ervaren door (extreme) hitte.
- Duurzame kwaliteit wordt daarnaast bereikt door circulariteit (hergebruik) toe te passen in inrichting en beheer. Ontstaan van afvalstromen wordt zoveel mogelijk voorkomen om het milieu niet onnodig te belasten.

3. Inwoners te stimuleren tot vergroening.

Een klimaatbestendige stad

In 2030 beschermt het groen en blauw Dordrecht en Dordtenaren tegen de gevolgen van het veranderende klimaat. Overlast door zware regenval is zoveel mogelijk voorkomen. In droge, hete perioden geven groen en blauw veel verkoeling. Er is meer en kwalitatief beter groen en blauw. Zowel op gemeenteground, als in tuinen van inwoners.

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we hiervoor doen?

- Tuincoach
 - Operatie Steenbreek acties
- Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken
 - Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit
 - Programma Dordwijkzone
 - Herinrichting Spuiboulevard
 - Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park
- Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen)
- Monitoring klimaatlabels
- Aanpak biodiversiteitsstress

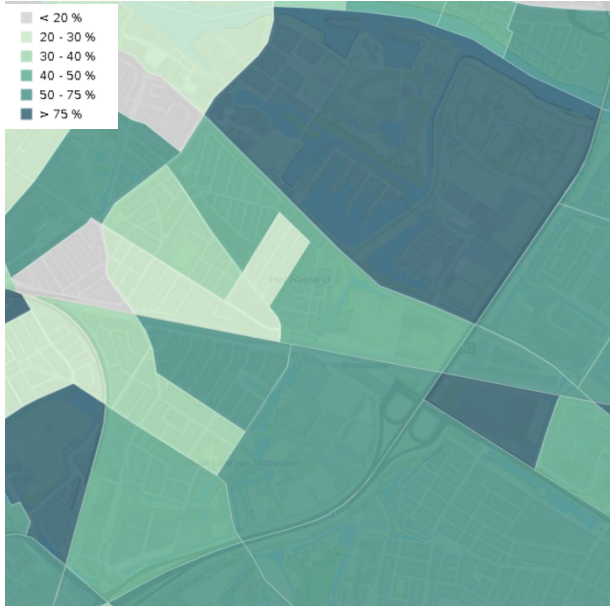
HITTE

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

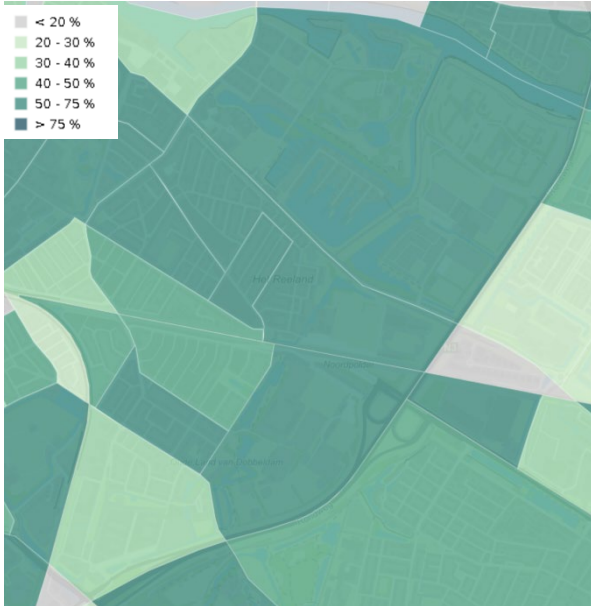
De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden. En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinten. Variërend van getijddeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

GROENSTRUCTUREN

Groen binnen openbare ruimte

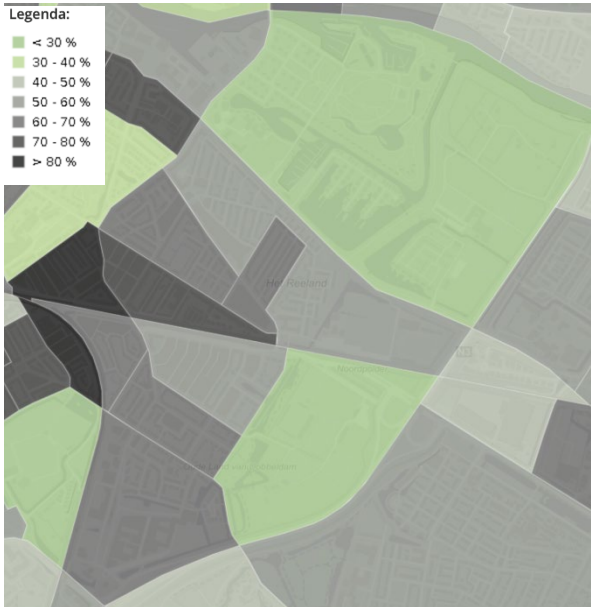
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

Grijs per buurt

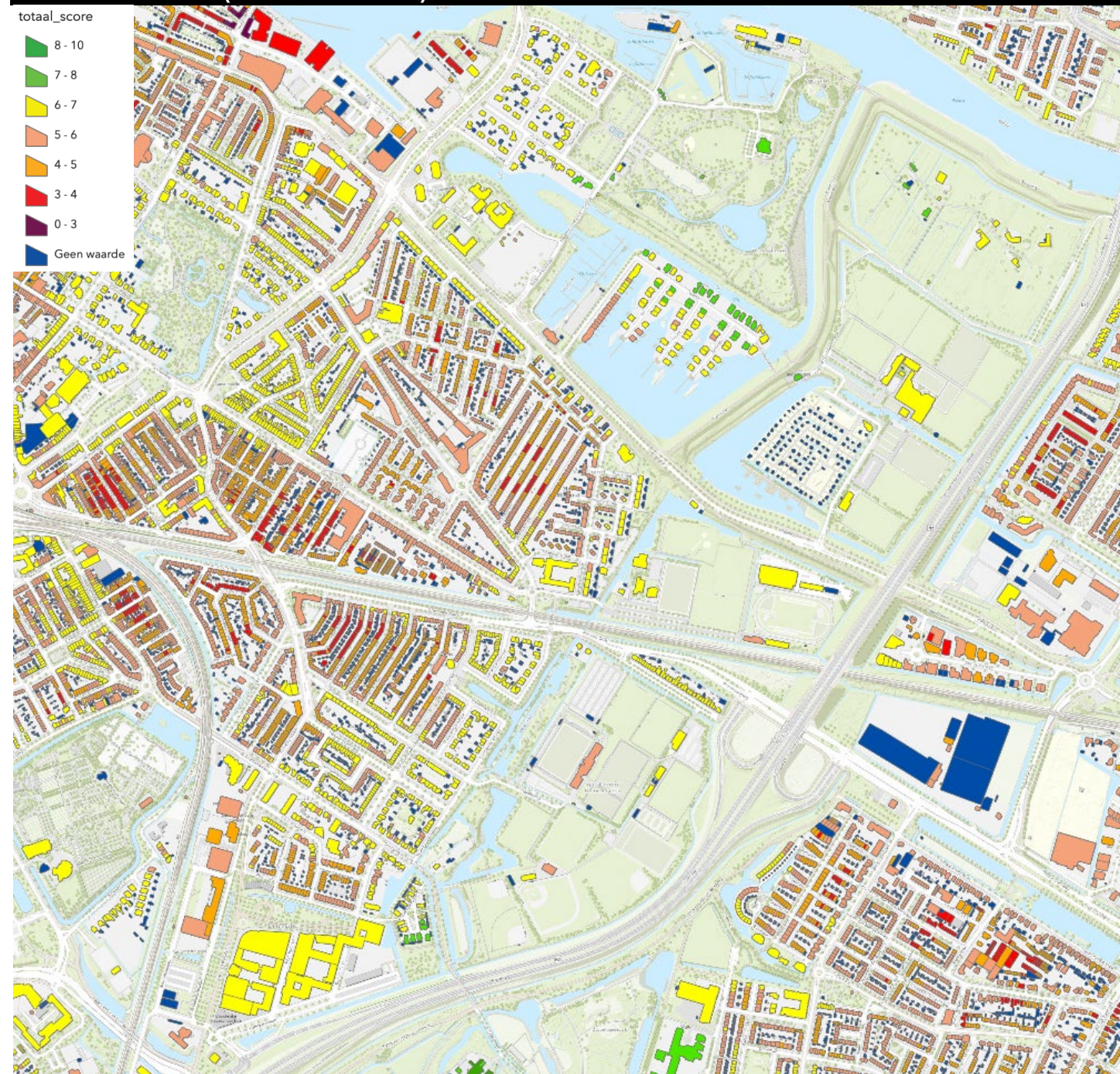

Wat valt op?

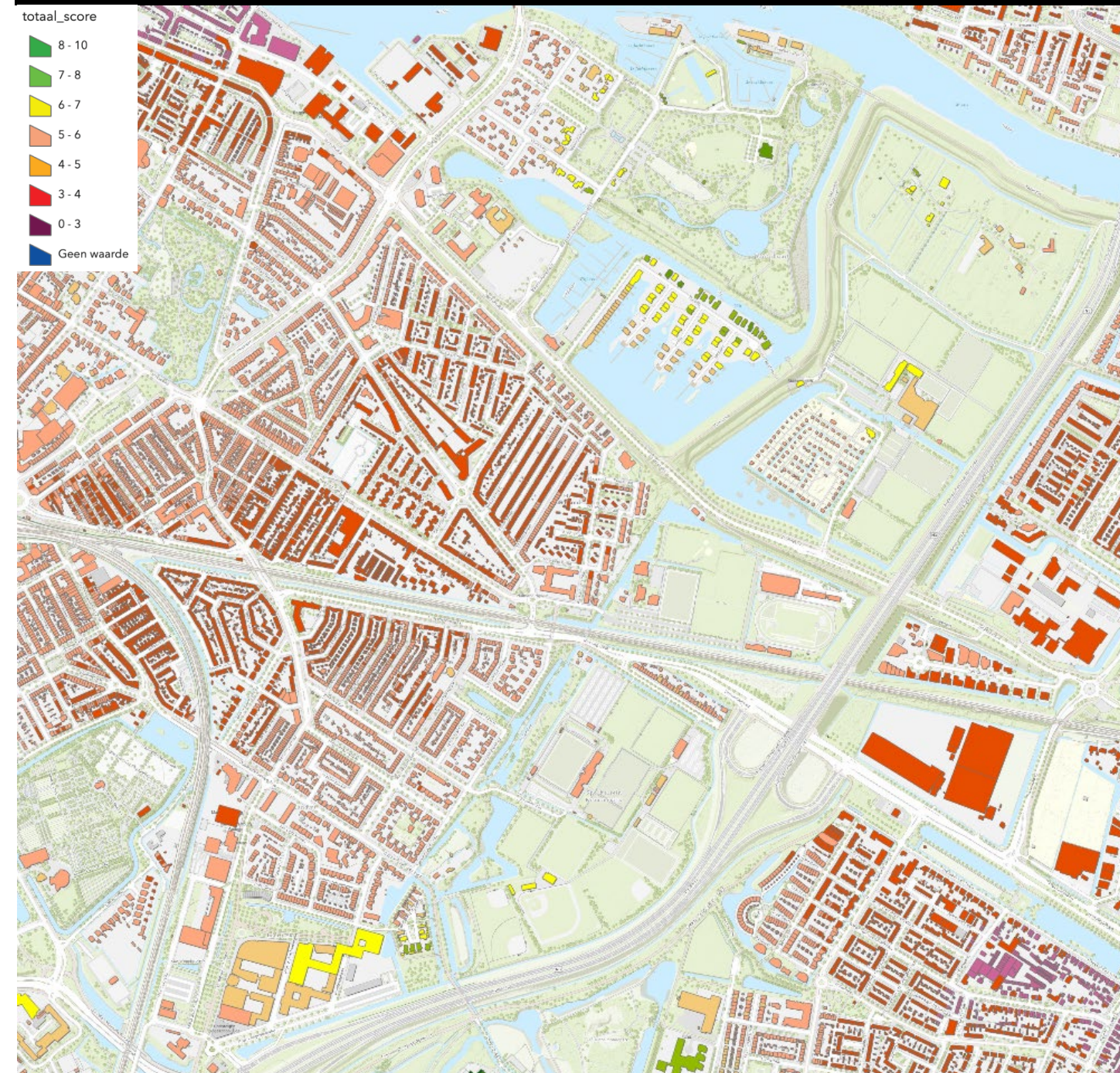
- Over het algemeen lijkt de wijk vrij groen. Er zijn veel groenstructuren aanwezig, met name geconcentreerd in het oosten van de wijk bij de sportvelden. Naar verwachting is de groenwaarde van sportparken echter beperkt. Verder is het Wantijpark in het noorden duidelijk aanwezig (Park Merwestein valt onder Noordflank).
- In de bebouwde gebieden in het westen van de wijk lijkt de aanwezigheid van groenstructuren echter beperkt.
- Andere groenanalyses (groen binnen openbare ruimte/ groen op eigen terrein/ boom per buurt) scores, vergeleken met andere wijken in Centrum ook goed. Hier valt wederom het noorden op met relatief goede scores binnen de wijk.

REGL 3-30-300 (TOTAALSCORE)

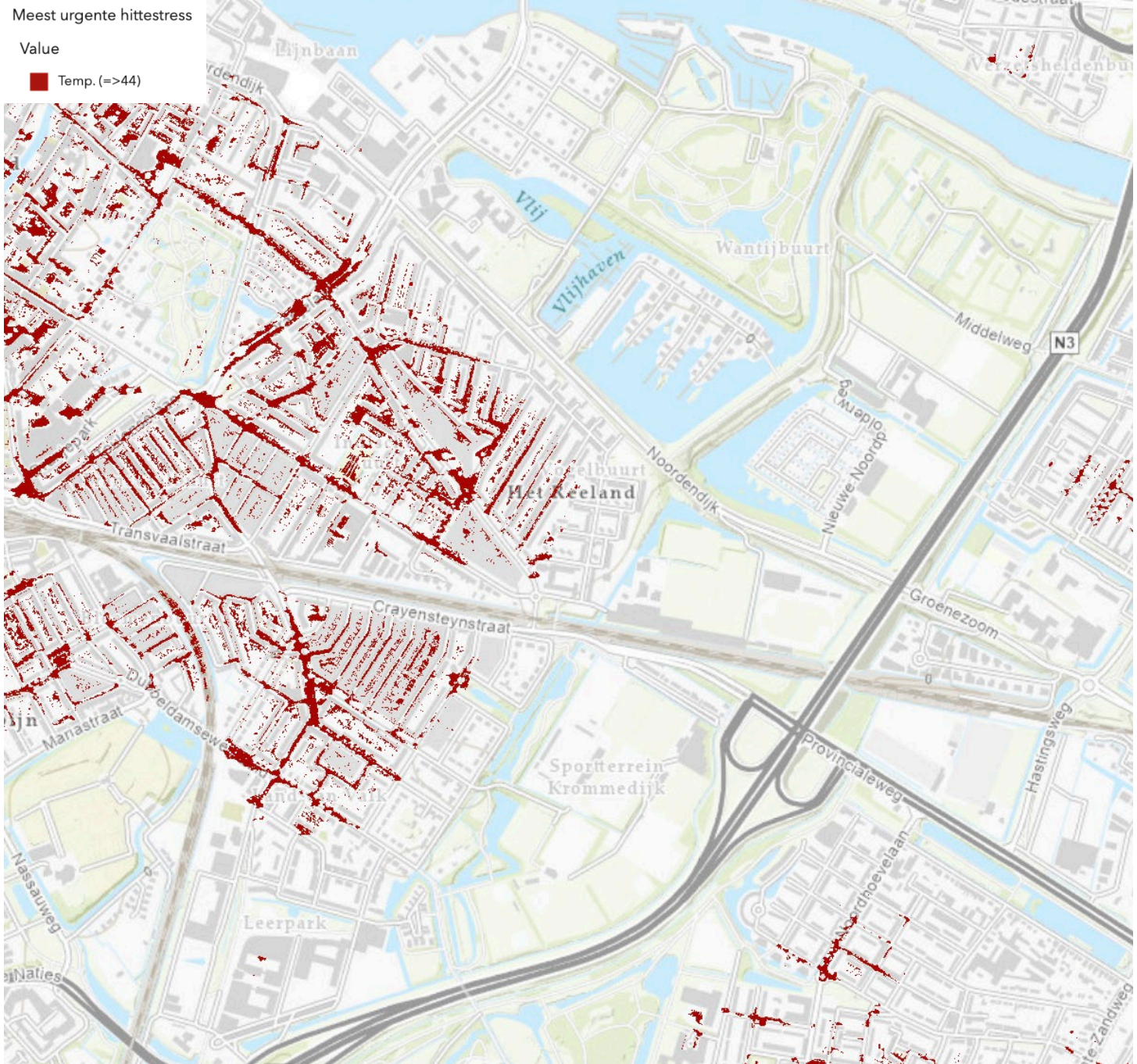
REGL 30

Wat valt op?

- Voor de 3-30-300 regel lijkt de wijk vergeleken met andere wijken redelijk te scoren, maar worden er nog steeds veelal krappe voldoende gescoord. De directe omgeving van de parken lijkt iets beter te scoren.
- Wanneer de focus op de 30-regel lijkt de wijk overwegend matig te scoren en zijn de ruime voldoende grotendeels verdwenen.

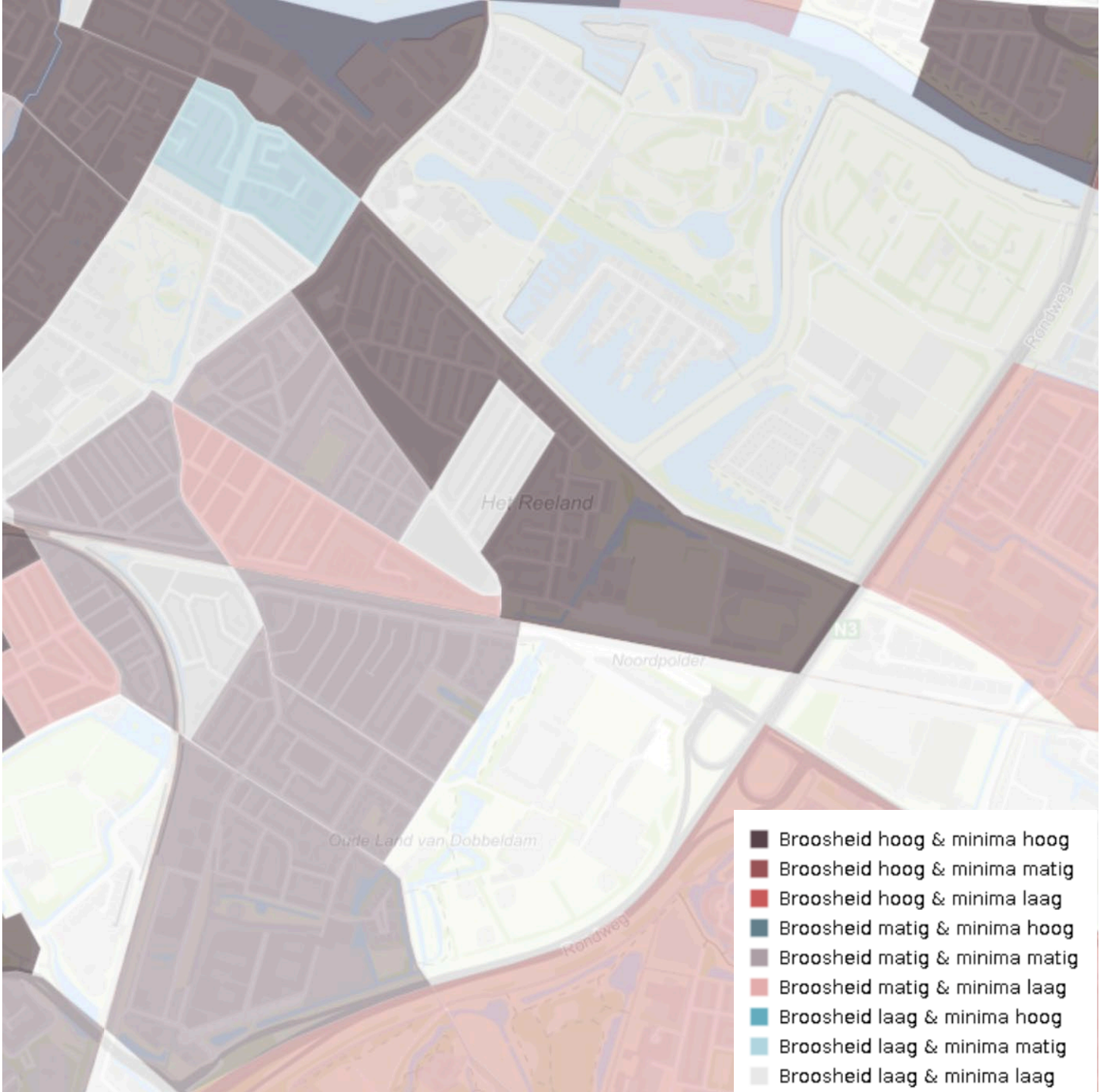
HITTE – MEEST URGENT

Wat valt op?

- Hoewel over het algemeen de wijk, vergeleken met andere wijken in centrum, minder last lijkt te hebben van hittestress, correspondeert dit voornamelijk met de omgeving van de parken. De “bebouwde buurten” (o.a. Heisterbachstraat, Standhasenstraat, Hoekenessestraat, Transvaalstraat, Indische Buurt Zuid, Boeroestraat, Indische Buurt Noord, westen van Vogelplein-Aalscholverstraat) lijken echter, overeenkomstig met de beperkte hoeveelheid groenblauw, veelvuldig last te hebben van hittestress.

SOCIALE KWETSBAARHEID HITTE

Wat valt op?

- In een groot gedeelte van de locaties met hittestress lijkt er geen sprake te zijn van duidelijke sociale kwetsbaarheid. Het westen van de Vogelplein-Aalscholverstraat buurt is hierop een uitzondering met hoge broosheid en hoge minima.

WATER PER BUURT

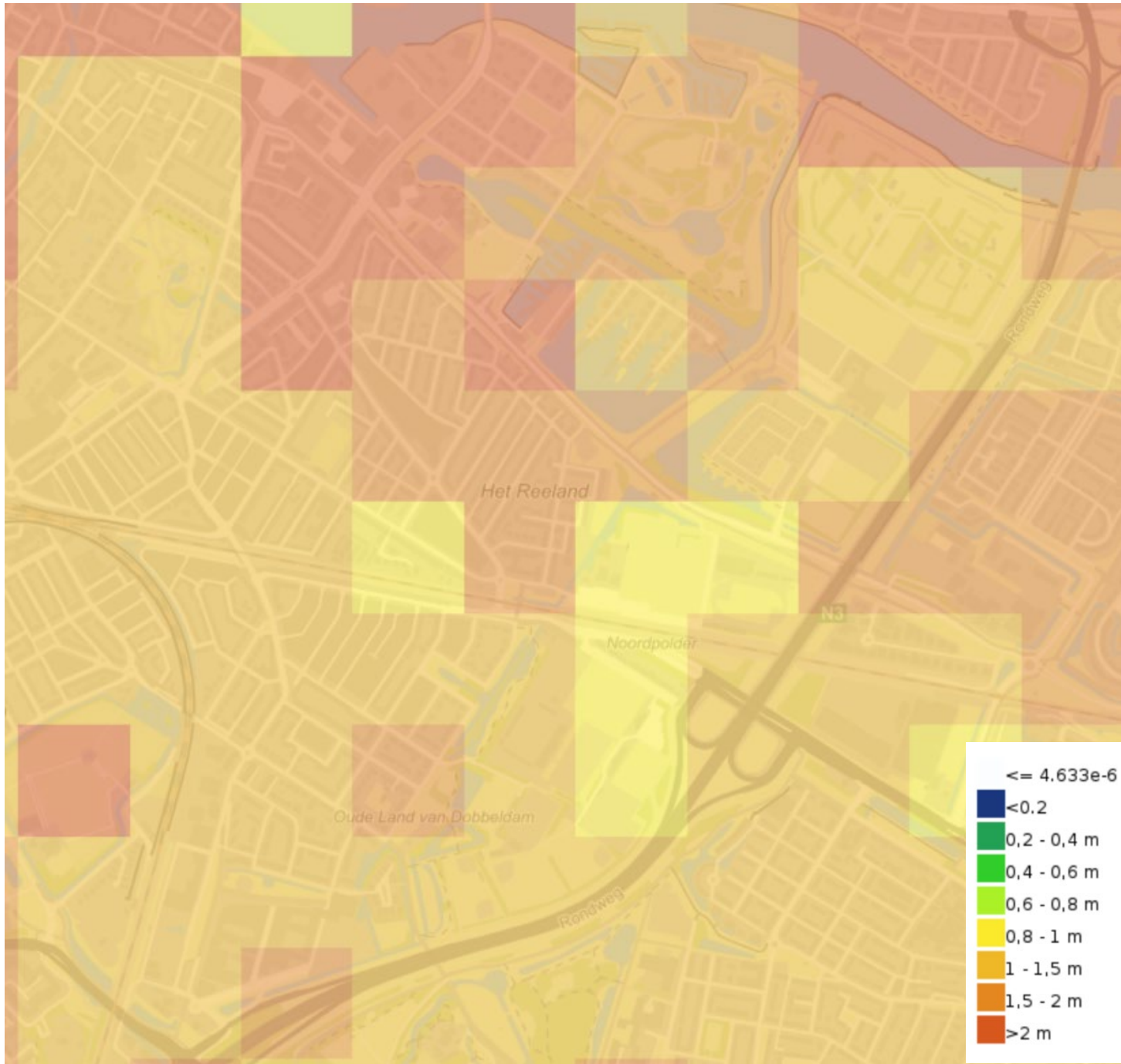

Wat valt op?

Over het algemeen maakt de wijk Reeland een blauwe indruk. Niet verassend is de score “water per buurt” hoog in de omgeving van het Wantijpark. Verder “de wijk in” worden deze scores lager en zijn waterstructuren nog maar beperkt aanwezig (bijvoorbeeld bij sportpark Krommedijk). Vooral in het “bebouwde westen” is water veelal afwezig.

WATER TEKORT OF OVERSCHOT

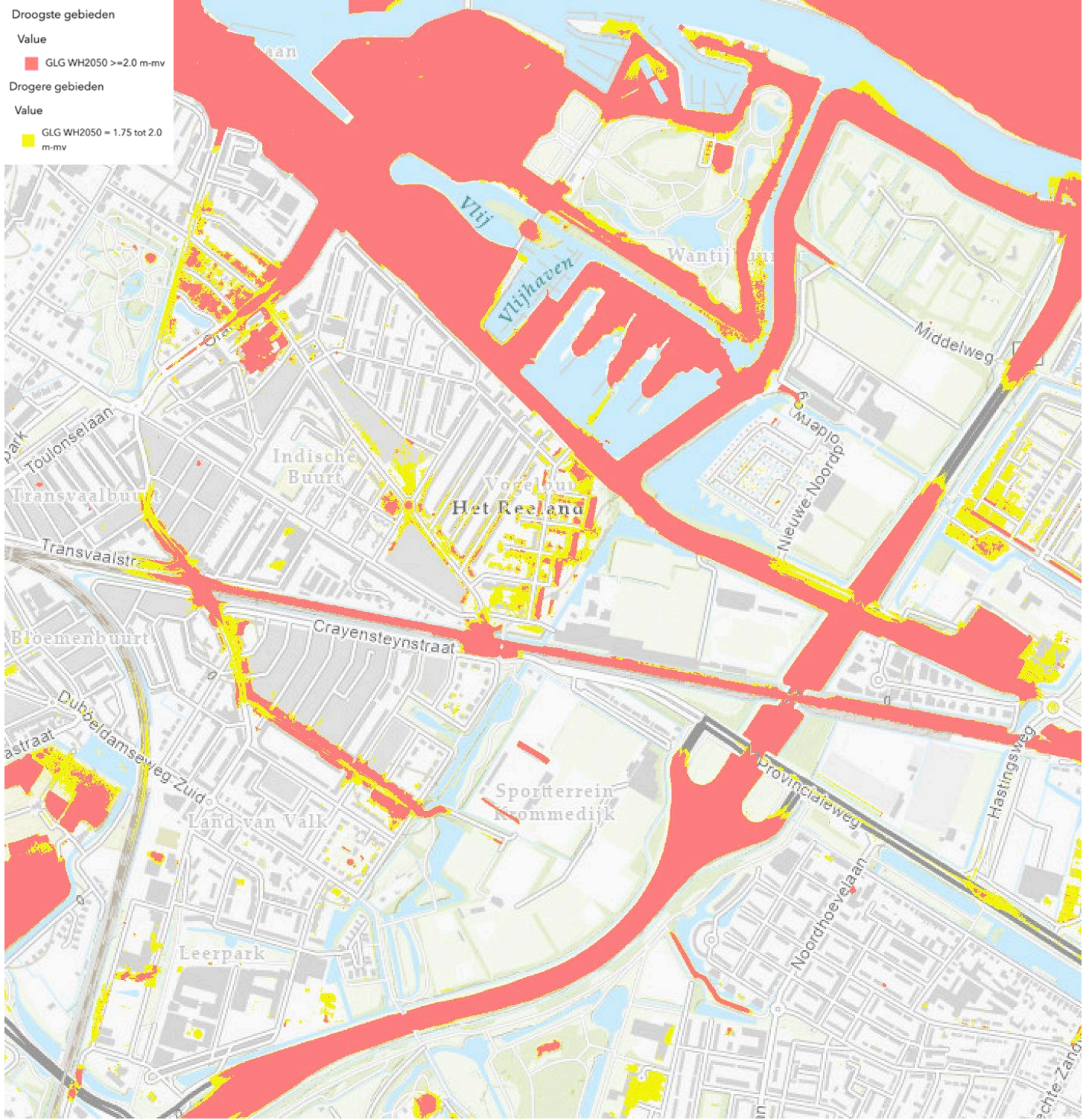
GEMIDDELD LAAGSTE GRONDWATERSTAND (GLG)

Wat valt op?

- De gemiddelde laagste grondwaterstand lijkt over het algemeen niet overwegend hoog of laag te zijn. De omgeving Indische Buurt Noord, Boeroestraat, Vogelplein Aalscholverstraat en Wantijpark lijkt iets lagere standen te hebben.

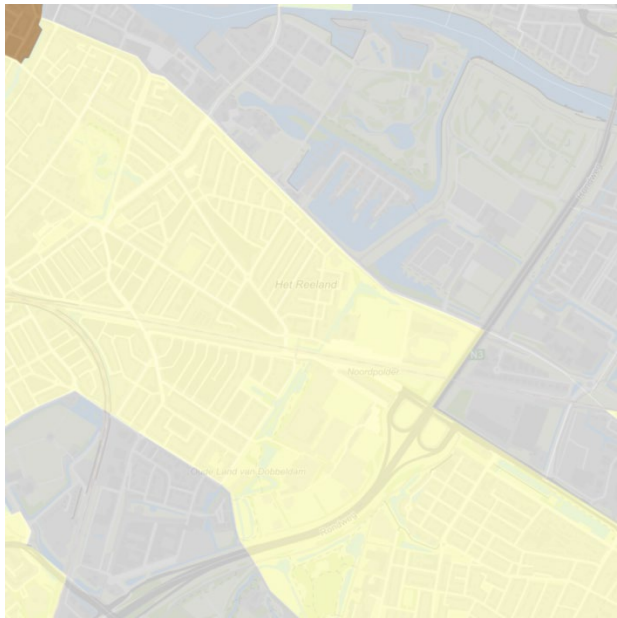
DROOGTE (MEEST URGENTE PLEKKEN)

Wat valt op?

- Met name langs de oevers van het Wantijpark en omgeving en langs de N3 lijkt er sprake te zijn van extreme droogte.
- Verder lijken de problemen beperkt aanwezig (Crayensteijnstraat, oosten omgeving Vogelplein Aalscholverstraat, Krommedijk)

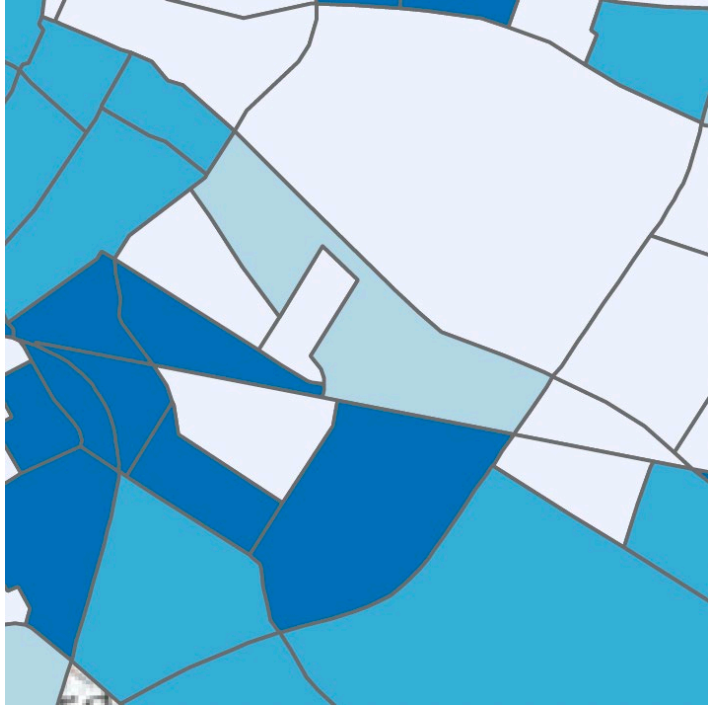
RISICO PAALROT

Wat valt op?

- In het Reeland is er enkel laag en zeer laag risico op paalrot.

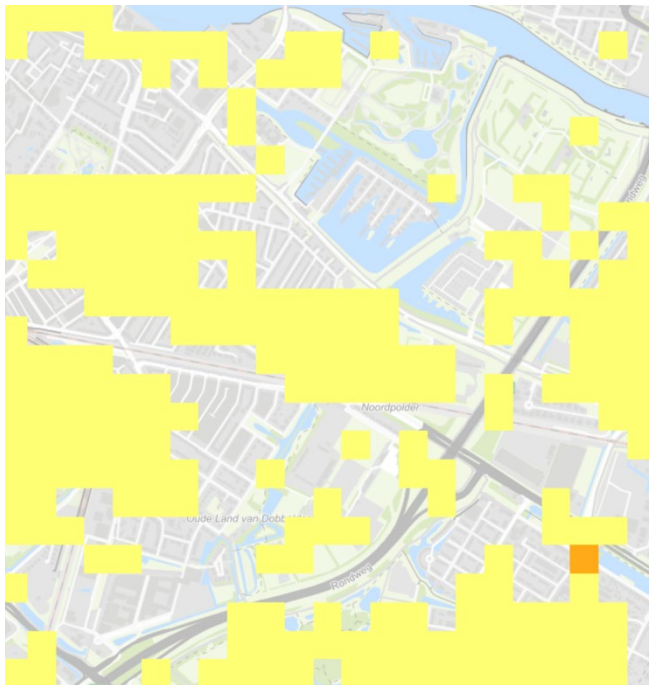
ONDIEPE FUNDERING

Wat valt op?

- Hoewel de wijk (vergeleken met andere wijken in Centrum) niet opvalt, lijkt er in het zuiden van de wijk specifiek veel sprake te zijn van ondiepe fundering (Sportterrein Krommedijk, Heysterbachstraat en omgeving, Hoekenessestraat en omgeving, Transvaalstraat en omgeving, Indische Buurt Zuid).

BODEMDALING 2020-2050

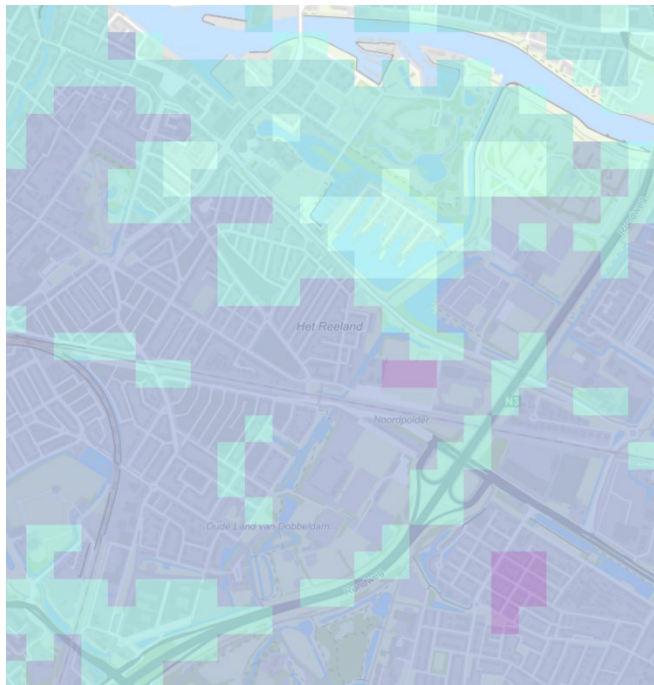
Wat valt op?

- Verspreid over de wijk is er sprake van beperkte bodemdaling (dit geldt echter voor alle wijken in Centrum en Het Reeland lijkt dus niet op te vallen).

Legenda:

- Geen voorspelling mogelijk
- Verwaarloosbaar (<3cm)
- Beperkt (3-10cm)
- Matig (10-20cm)
- Vrij sterk (20-40cm)
- Sterk (40-60cm)
- Zeer sterk (>60cm)

BODEMDALING DOOR OPHOGING

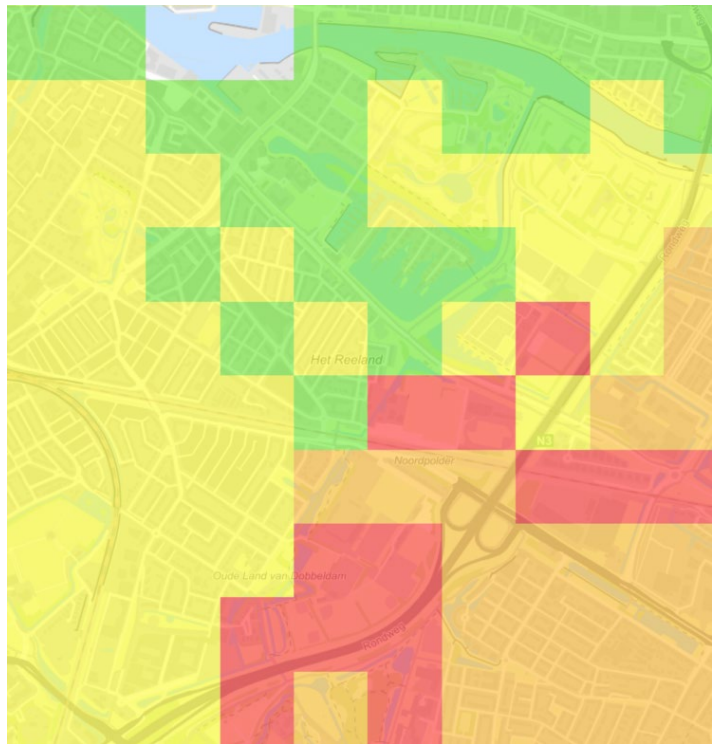
Wat valt op?

- Verspreid over de wijk, met uitzondering van de omgeving van het Wantijpark, lijkt er sprake te zijn van beperkte bodemdaling.

Legenda:

- Niet noemenswaardig
- 3 - 10 cm
- 10 - 25 cm
- 25 - 50 cm
- 50 - 100 cm
- > 100 cm

STEDELIJKE INFILTRATIE KANSEN

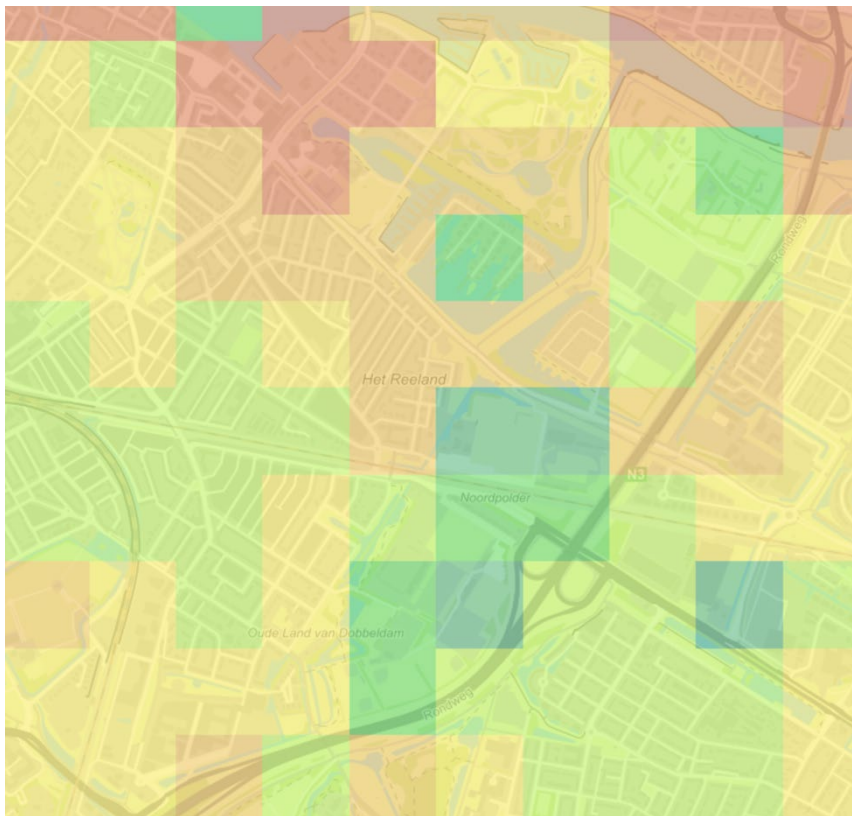
Wat valt op?

- In het overgrote deel van de wijk zijn de infiltratiekansen groot.
- In het oosten van de wijk (o.a. bij de sportparken) zijn er echter meerdere locaties waar deze infiltratiekansen matig tot gering zijn.

Legenda:

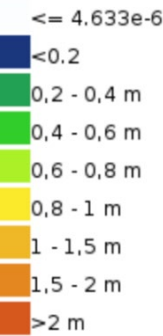

GEMIDDELD HOOGSTE GRONDWATERSAND (GHG)

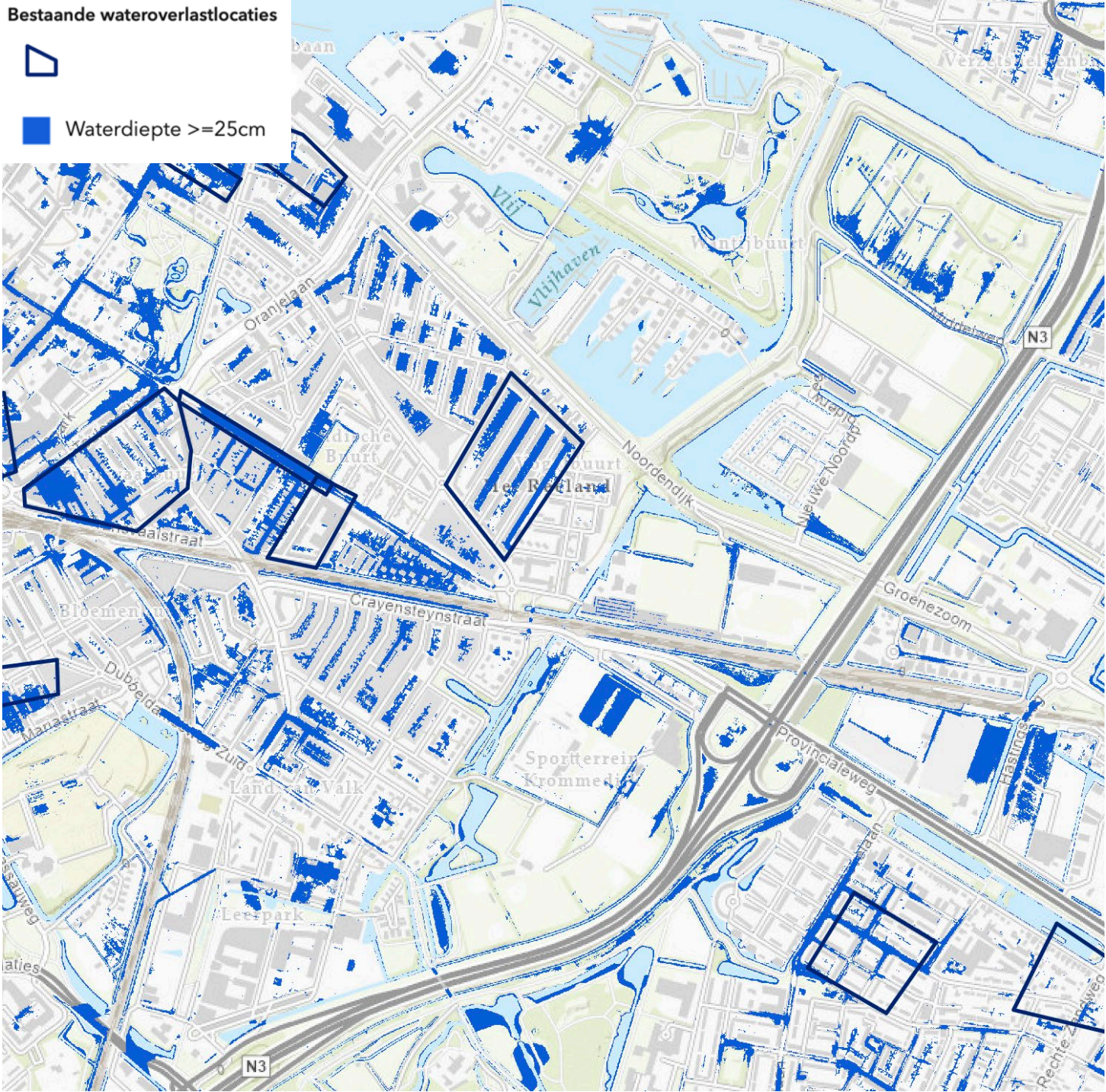
Wat valt op?

De gemiddeld hoogste grondwaterstand lijkt voor het grootste gedeelte van de wijk niet extreem hoog/laag te zijn. Met uitzondering van het uiterste westen van het Wantijpark (laag) en een klein gedeelte van de sportparken (hoog).

WATERDIEPTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Bestaande wateroverlastlocaties

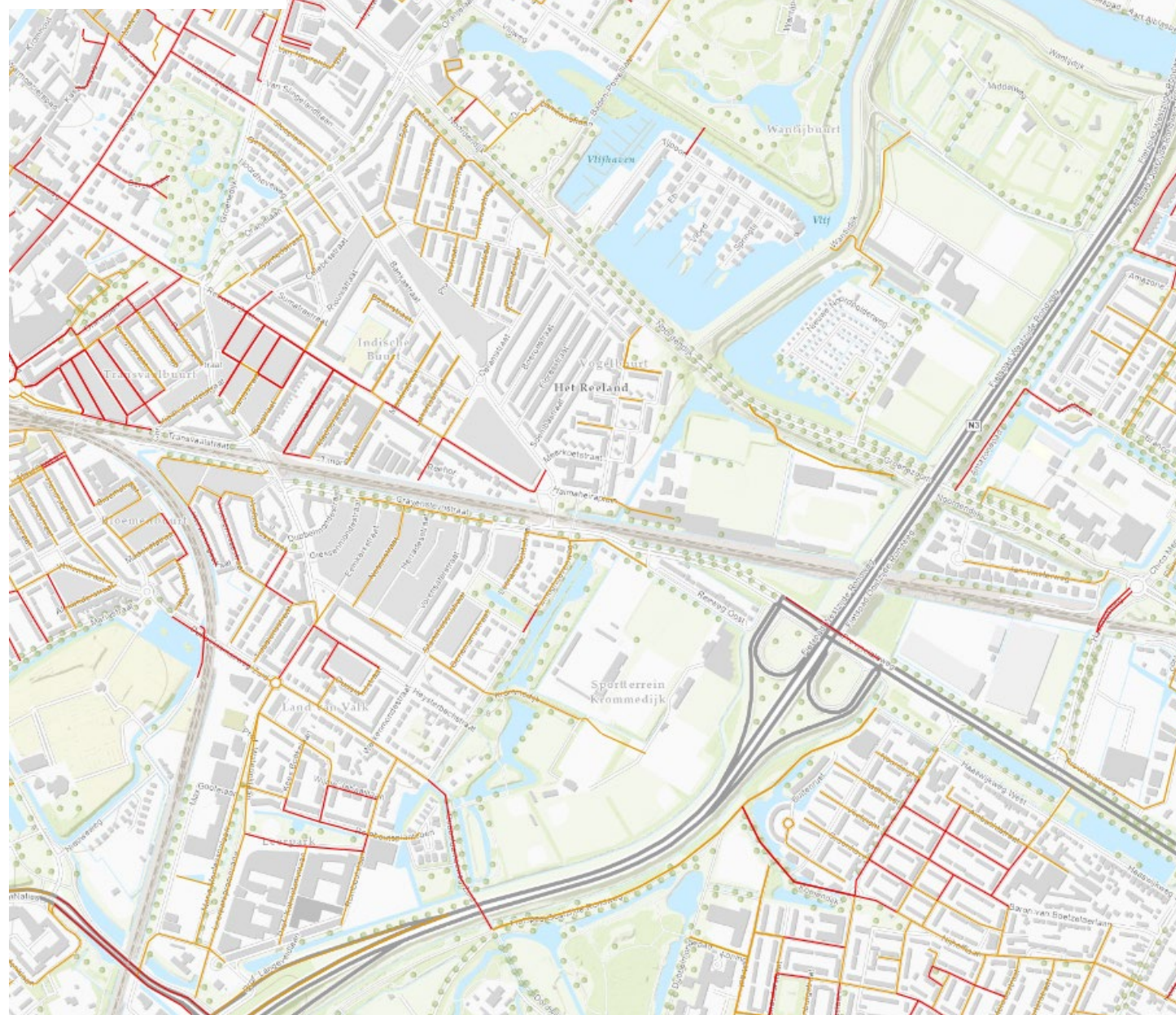
Wat valt op?

- In de wijk Reeland zijn vier probleemlocaties aangemerkt met betrekking tot waterdiepte bij intense neerslag. Het gaat hier om: 1) omgeving Transvaalstraat, 2) Reeweg Oost, 3) omgeving Komatistraat – Timorstraat, 4) omgeving Boeroestraat.
- Verder lijkt er echter ook verspreid over de wijk overlast te zijn, o.a. rondom de Crayensteynstraat, bij de sportparken en in het Wantijpark.

BEGAANBAARHEID WEGEN BIJ INTENSE NEERSLAG

Slechte begaanbaarheid wegen bij extreme neerslag

- Begaanbaar voor calamiteitenverkeer
- Onbegaanbaar

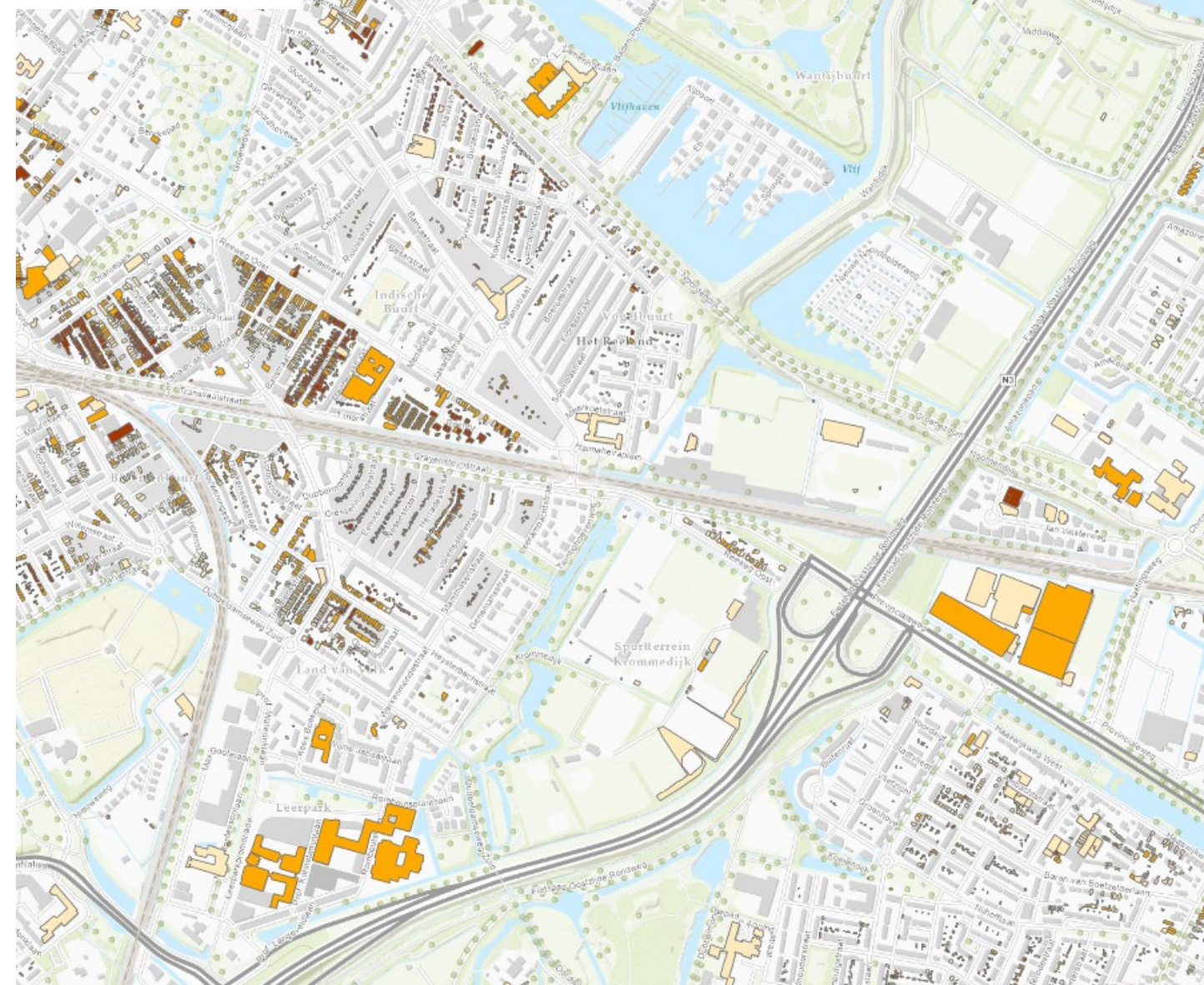
Wat valt op?

- Hoewel de begaanbaarheid van wegen bij intense neerslag over het algemeen redelijk goed lijkt te zijn, zijn er verspreid over de wijk wel een aantal onbegaanbare wegen. Dit is met name in het westelijke bebouwde gebied (o.a. in omgeving Transvaalstraat en Indische Buurt Zuid) maar ook bijvoorbeeld in omgeving Leerpark.

WATERDIEPTE TEGEN DE GEVEL VAN PANDEN

Waterhoogt

- Groot risico: meer dan 25 centimeter waterdiepte tegen de gevel
- Middelgroot risico: 10-25 centimeter waterdiepte tegen de gevel
- Klein risico: 0-10 centimeter waterdiepte tegen de gevel

Wat valt op?

- Hoewel de hoeveelheid informatie beperkt lijkt te zijn, lijkt er verspreid over de wijk middelgroot en groot risico waterdiepte tegen de gevel (dit lijkt geconcentreerd te zijn in de omgeving Transvaalstraat en Indische Buurt Zuid).

CONCLUSIES

Over het algemeen lijkt Het Reeland een redelijk groenblauw gebied, al verwijst dit overwegend naar een aantal geconcentreerd plekken.

Betreffende groen wordt de wijk gekarakteriseerd door het Wantijpark en de sportparken (Krommedijk, Reeweg, Stadspolders).

Naar verwachting is de groen*waarde* van de sportparken echter beperkt. De aanwezigheid van groenstructuren in het “bebouwde” westelijke deel van de wijk is daarnaast veelal beperkt (o.a. omgeving Maria Montessorilaan, Heysterbachstraat, Hoekenessestraat, Standhasenstraat, Transvaalstraat, Indische Buurt-Zuid, Boeroestraat, Indische Buurt-Noord, en het westen van Vogelplein-Aalscholverstraat). Afgezien van de directe omgeving van de parken lijken de scores op de 3-30-300 regel dan ook veelal matig.

Overeenkomstig maakt de wijk een blauwe indruk met het Wantijpark, maar zijn waterstructuren dieper in de wijk nog maar beperkt aanwezig (bijvoorbeeld wel bij sportpark Krommedijk).

HITTE

Hoewel de wijk over het algemeen relatief weinig last van hittestress lijkt te hebben, correspondeert dit wederom vooral naar de omgeving van parken. Overeenkomstig met de beperkte aanwezigheid van groen en blauw lijken de “bebouwde buurten” veelvuldig last te hebben van hittestress: o.a. omgeving Heysterbachstraat, Standhasenstraat, Hoekenessestraat, Transvaalstraat, Indische Buurt-Zuid, Boeroestraat, Indische Buurt Noord en het westen van Vogelplein-Aalscholverstraat. Bovendien lijkt er in de omgeving Vogelplein-Aalscholverstraat overlappend sprake van sociale kwetsbaarheid te zijn (hoge broosheid en hoge minima). In deze gebieden zijn mensen extra kwetsbaar voor hitte.

WATERTEKORT EN OVERSCHOT

Hoewel de grondwaterstanden in het algemeen niet opvallen, lijkt er in de wijk sprake van watertekort/droogte én wateroverlast.

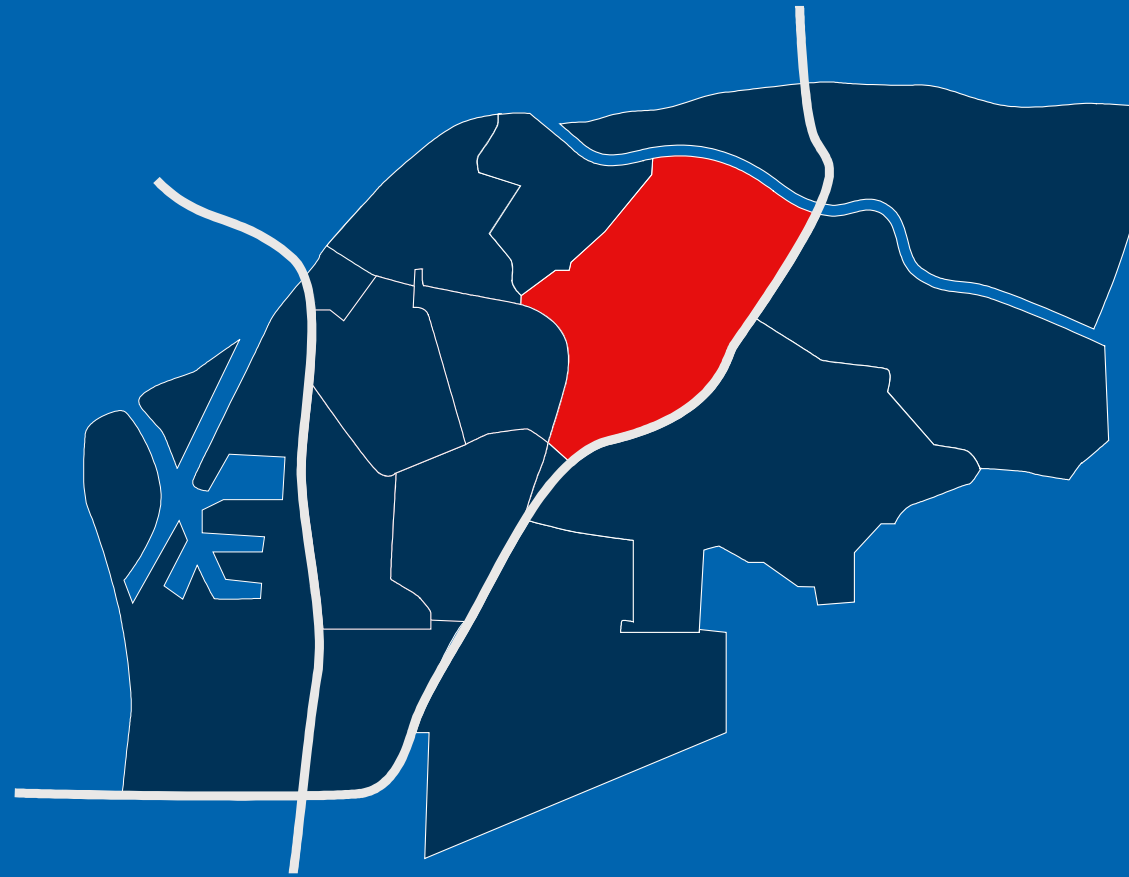
Enerzijds lijkt er verspreid sprake te zijn van urgente droogte, waar vooral de oevers van dan het Wantijpark en de omgeving langs de N3 opvallen.

Anderzijds zijn er een viertal overlastlocaties aangemerkt met betrekking tot waterdiepte bij intense neerslag: omgeving Transvaalstraat, Reeweg Oost, Komatistraat – Timorstraat en Boeroestraat. Daarnaast lijkt er op verspreide andere plekken binnen de wijk (o.a. rondom Crayensteynstraat en in het Wantijpark) sprake van wateroverlast. In o.a. de omgeving van de Transvaalstraat en Indische Buurt Zuid lijkt er daarnaast sprake te zijn van onbegaanbare wegen en risico op water tegen gevels bij intense neerslag.

BODEM

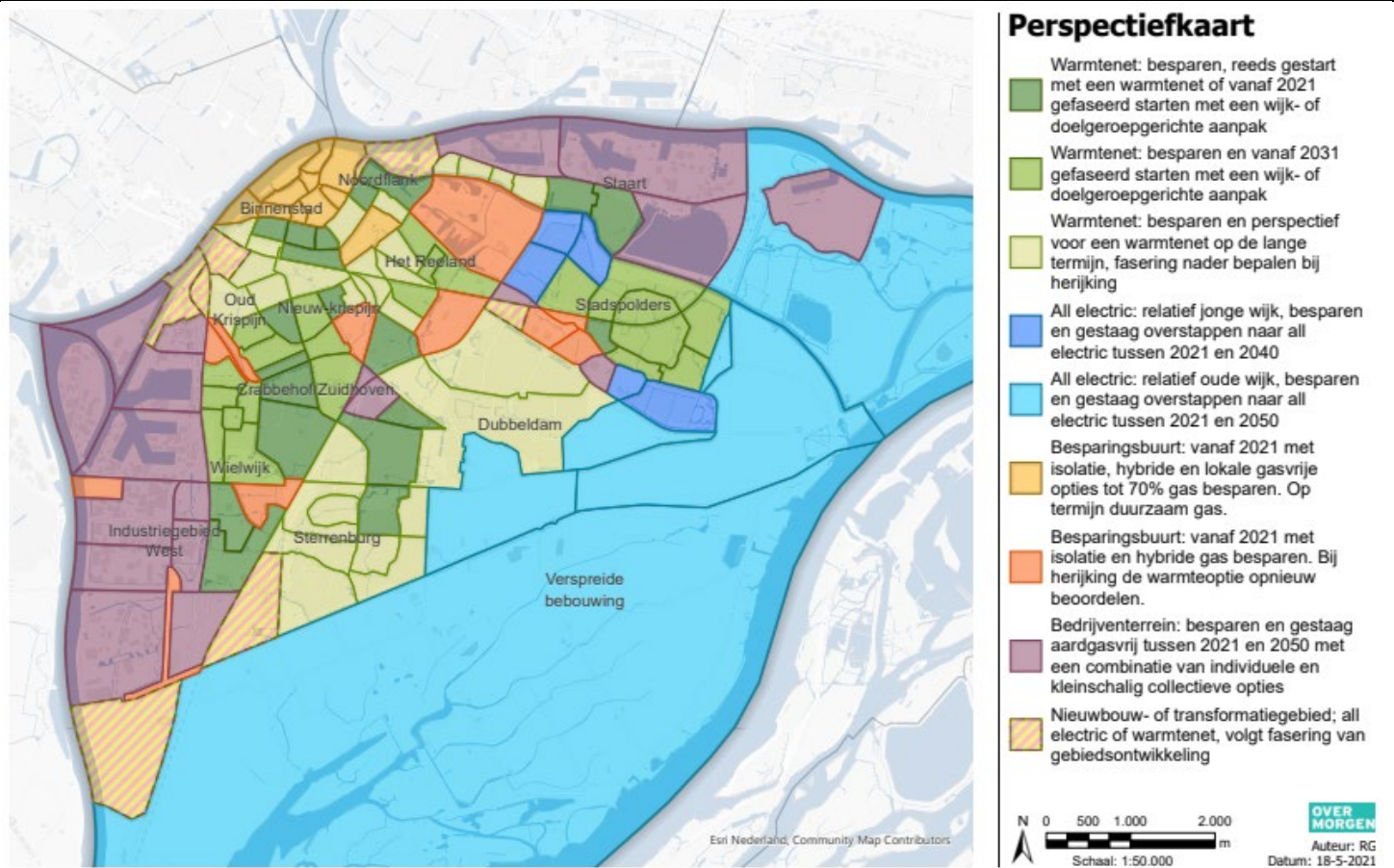
Verder lijkt er binnen het zuidelijke gedeelte van de wijk (bijvoorbeeld omgeving Sportterrein Krommedijk, Heysterbachstraat, Hoekenessestraat, Transvaalstraat en Indische Buurt Zuid) sprake van ondiepe funderingen en verspreide bodemdaling door ophoging.

DOEL: DUURZAME EN KLIMAATNEUTRALE STAD

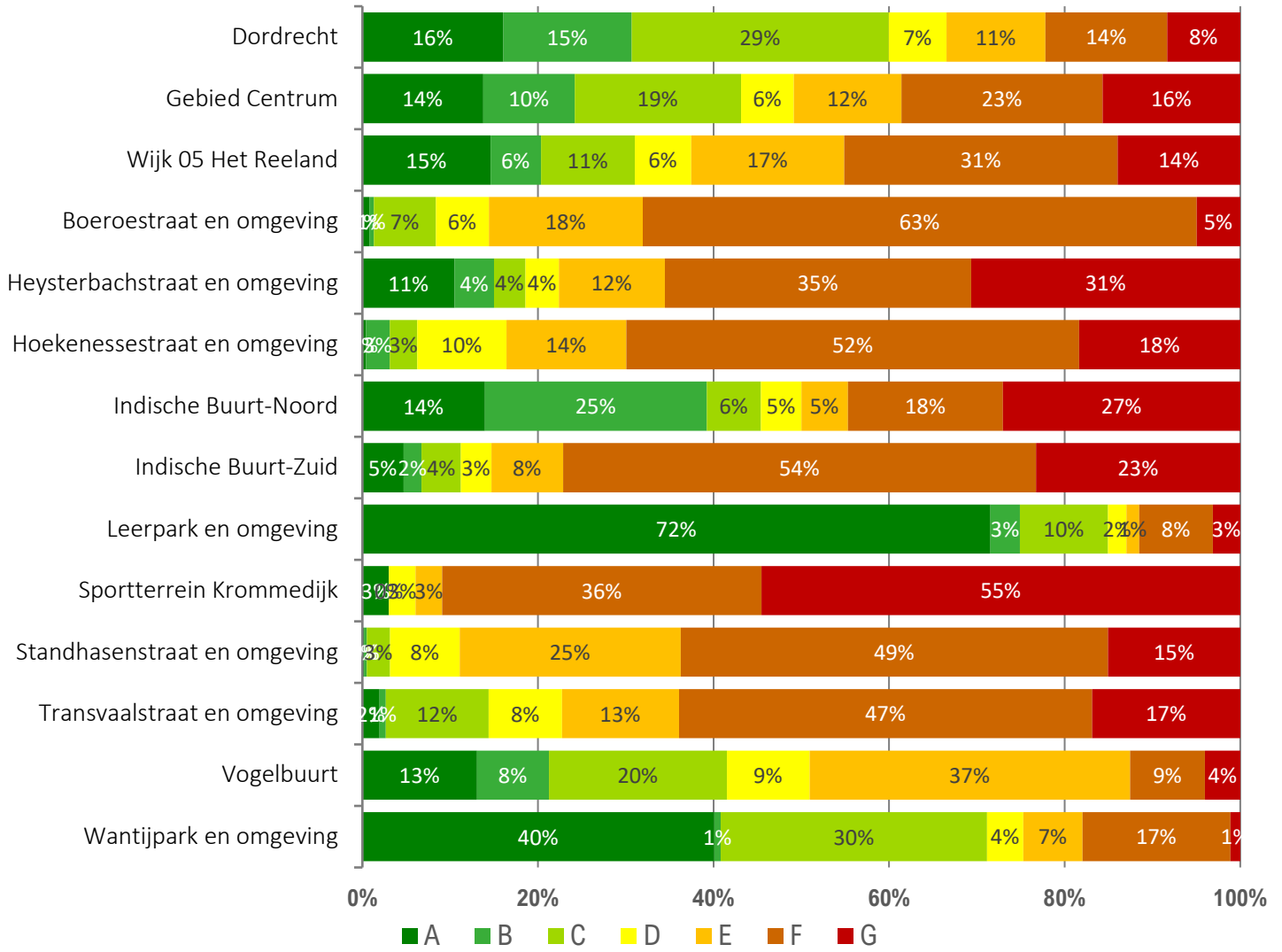
WIJK: HET REELAND

TRANSITIEVISIE WARMTE – HVC TRACE

Wat valt op?

Een klein, relatief nieuw, deel van Reeland (Leerpark) is al aangesloten op het warmtenet. Enkele andere buurten zijn bestempeld als zogenaamde besparingsbuurten. De meeste buurten staan gepland om op om langere termijn (na 2031) aangesloten te worden op het warmtenet.

Wat valt op?

In de wijk Reeland heeft slechts 32% van de woningen een label C of hoger. Enkele buurten trekken dit gemiddelde sterk naar beneden zoals de Boeroestraat en omgeving, Indische Buurt zuid, Standhasenstraat en Sportterrein Krommedijk. De buurt Leerpark en omgeving springt er positief gezien bovenuit.

UITFASERING E T/M G

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
3.250	2.940	1.978	1.084	657	173	53

Bron: Aanpak uitfasering E, F en G labels (programma Klimaatneutraal 2040, Loes van Luijk)

Wat valt op?

Vanaf 2023 dient maar liefst 62% van het totaal aantal woningen in Reeland verbeterd te worden. Stadsbreed moeten er de komende jaren 29% woningen aangepakt te worden om een beter energielabel te krijgen.

VERZWARING ELEKTRICITEITSNET: STROOMSTATIONS EN 380 KV

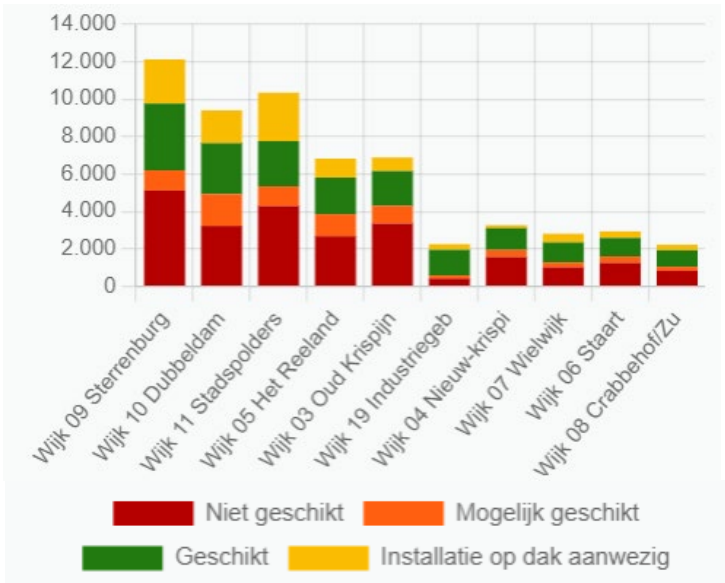
Wijk/Buurt	Aantal
Wijk 05 Het Reeland	24
Boeroestraat en omgeving	0
Heysterbachstraat en omgeving	2
Hoekenessestraat en omgeving	2
Indische Buurt-Noord	1
Indische Buurt-Zuid	6
Leerpark en omgeving	1
Sportterrein Krommedijk	2
Standhasenstraat en omgeving	4
Transvaalstraat en omgeving	3
Vogelplein-Aalscholverstraat en omgeving	3
Wantijpark en omgeving	0

Wat valt op?

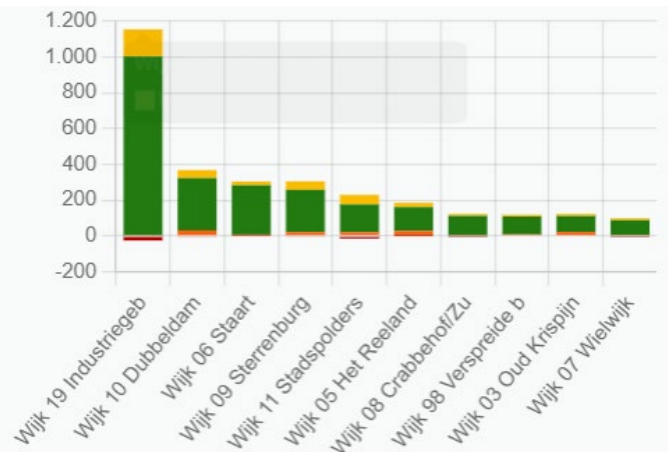
In Reeland zijn 24 nieuwe stroomstations nodig. In vergelijking, Noordflank heeft er 12 benodigd. In de wijk de Staart moeten 19 stroomstations toegevoegd worden en in de Binnenstad 40. In de Indische buurt zuid zijn de meeste nieuwe stroomstations nodig, 6. In totaal zijn er in het gebied centrum 95 nieuwe stroomstations nodig. In gebied oost zijn 96 extra stroomstations nodig.

AANTAL GESCHIKTE DAKEN EN DAKOPPERVLAK VOOR ZONNEPANELEN

Wijken met het grootste aantal geschikte daken

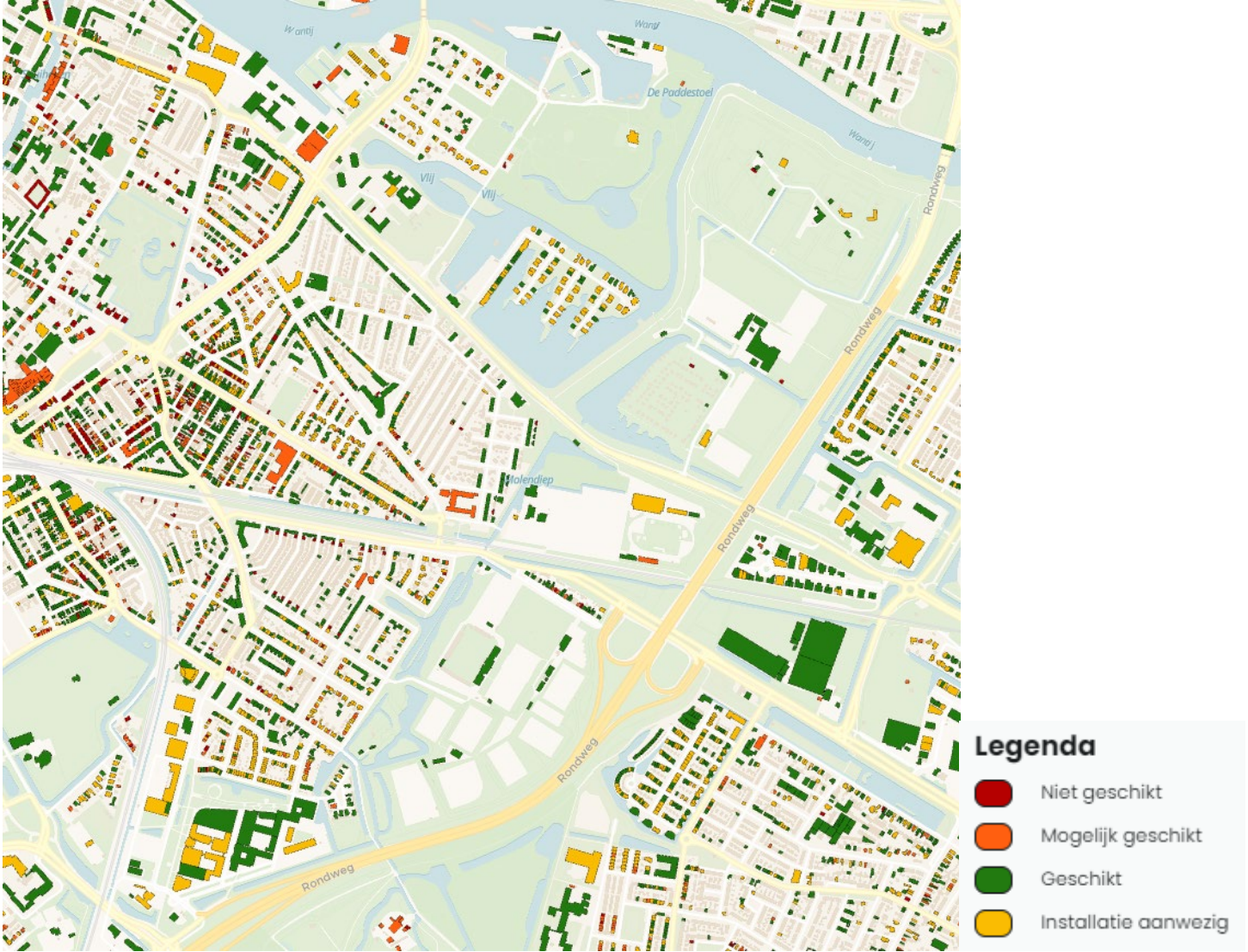

Wijken met het grootste geschikte dakoppervlak [x1000 m²]

Ongeveer 19.000 daken zijn er in Dordrecht nog geschikt om zonnepanelen op te leggen. Ongeveer 10% bevindt zich in de wijk Reeland (ter vergelijking, 19% bevindt zich in Sterrenburg). Het gaat om een dakoppervlak van 133.000 m2 (Stadspolders 161.000m2).

GESCHIKTE DAKEN VOOR ZONNEPANELEN

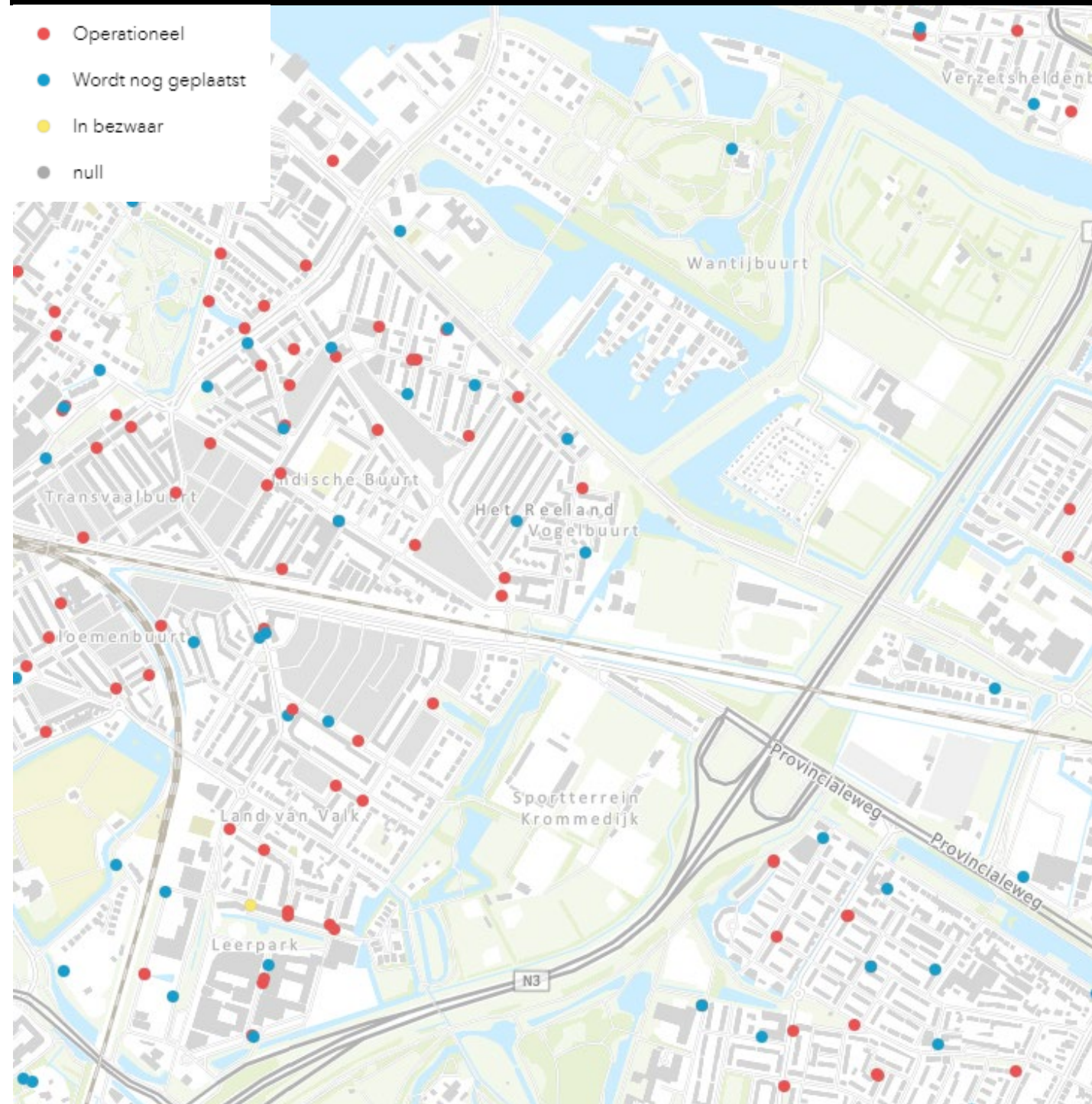
AANTAL AANWEZIGE ZONNE INSTALLATIES

Wijk/Buurt	Aantal	Opgesteld vermogen
Wijk 02 Noordflank	251	801
Bleijenhoek	15	50
Kasperspad en omgeving	17	46
Lijnbaan	63	220
Matena's Pad en omgeving	50	148
Merwestein-Noord	36	92
Park Merwestein en omgeving	22	58
Stadswerven	48	186

Wat valt op?

Op ca 15% van de daken in Reeland liggen zonnepanelen. Gemiddeld in Dordrecht is dit 16%. Ter vergelijking, in de wijk Noordflank zijn op 10% van de daken zonnepanelen te vinden en in Sterrenburg 20%. Jaarlijks brengen zonnepanelen stadsbreed 68.900 MWh op. Reeland levert hiervan 5,8%. In de buurt Vogelplein-Aalscholverstraat zijn de meeste zonne-installaties te vinden. Maar de zonne-installaties in de buurt Wantij zorgen voor het meest opgesteld vermogen.

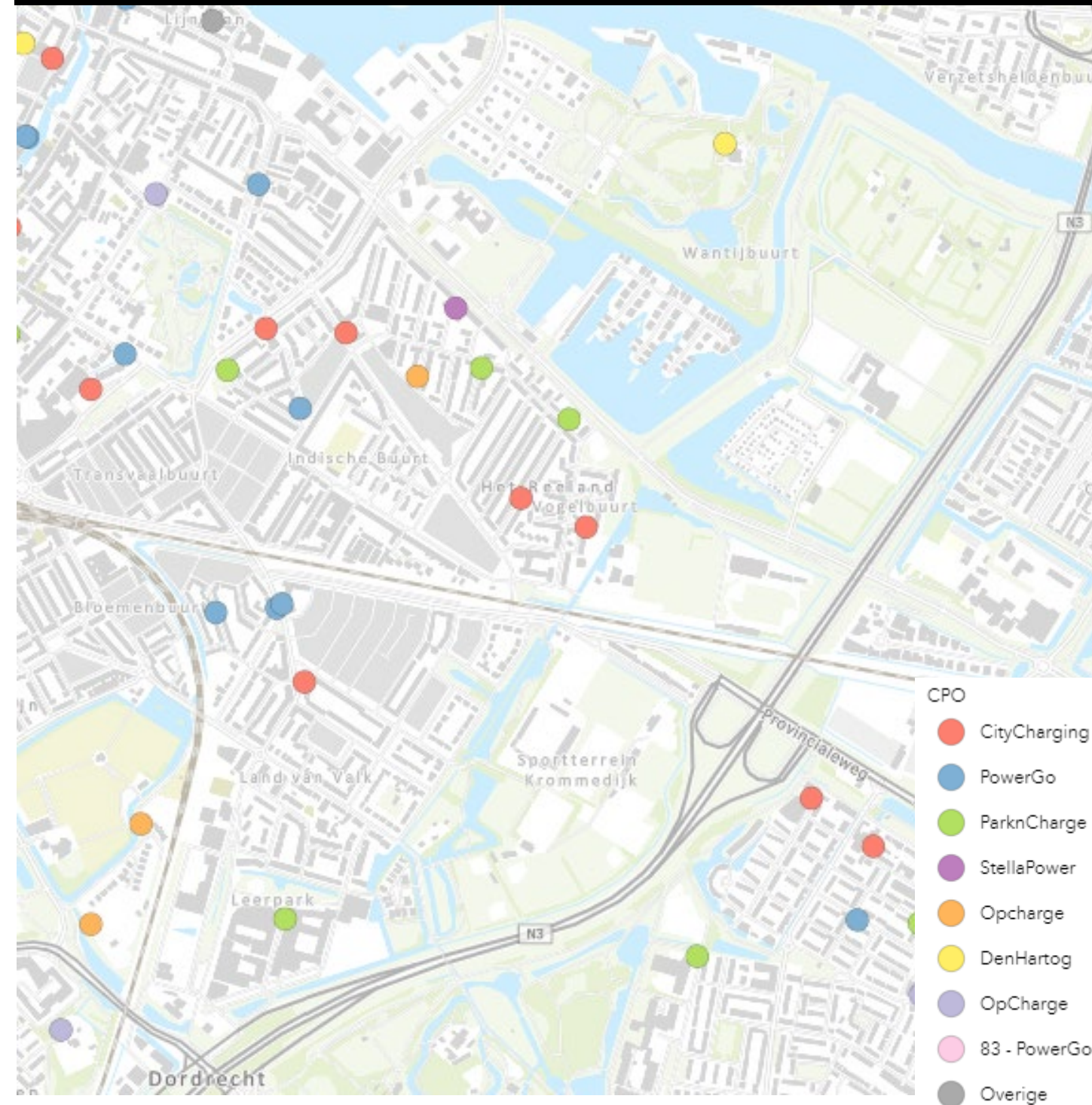
OPENBARE LAADPALEN

Bron: <https://drechtsteden.nl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=38539af407f3449fa038c73623926975>

Er zijn op dit moment ongeveer 60 laadpalen aanwezig of in voorbereiding in de openbare ruimte in Reeland. In Noordflank gaat het om ca 44 laadpalen, in de Binnenstad om ca 67 laadpalen en in de Staart om ca. 35.

STRATEGISCH TE PLAATSEN LAADPALEN

Bron: <https://drechtsteden.nl-mcs.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=d58248f228654ec88cf95af2a98bfd6a>

Wat valt op?

- Er worden tot 2026 ongeveer 18 laadpalen (strategisch) bijgeplaatst in Reeland. In de buurt Leerpark worden de meeste laadpalen strategisch bijgeplaatst. Ter vergelijking, in Noordflank 21 en Sterrenburg 45 laadpalen. In heel Dordrecht ongeveer 300.
- Op basis van trends, demografische en sociaaleconomische gegevens, de mogelijkheid om op eigen terrein te parkeren en andere data zijn prognoses gemaakt hoeveel extra laadpalen er tussen 2026 en 2030 nodig zijn. In Reeland zijn in 2030 115 laadpalen nodig, dat zijn er ca 37 meer t.o.v. situatie in 2026. In de Binnenstad moeten er richting 2030 nog eens 36 laadpalen toegevoegd worden, in Noordflank 20 en op de Staart 14 (ter vergelijking in Sterrenburg ongeveer 73). In totaal zijn er in gebied Centrum tussen 2026 en 2030 107 extra laadpalen nodig.

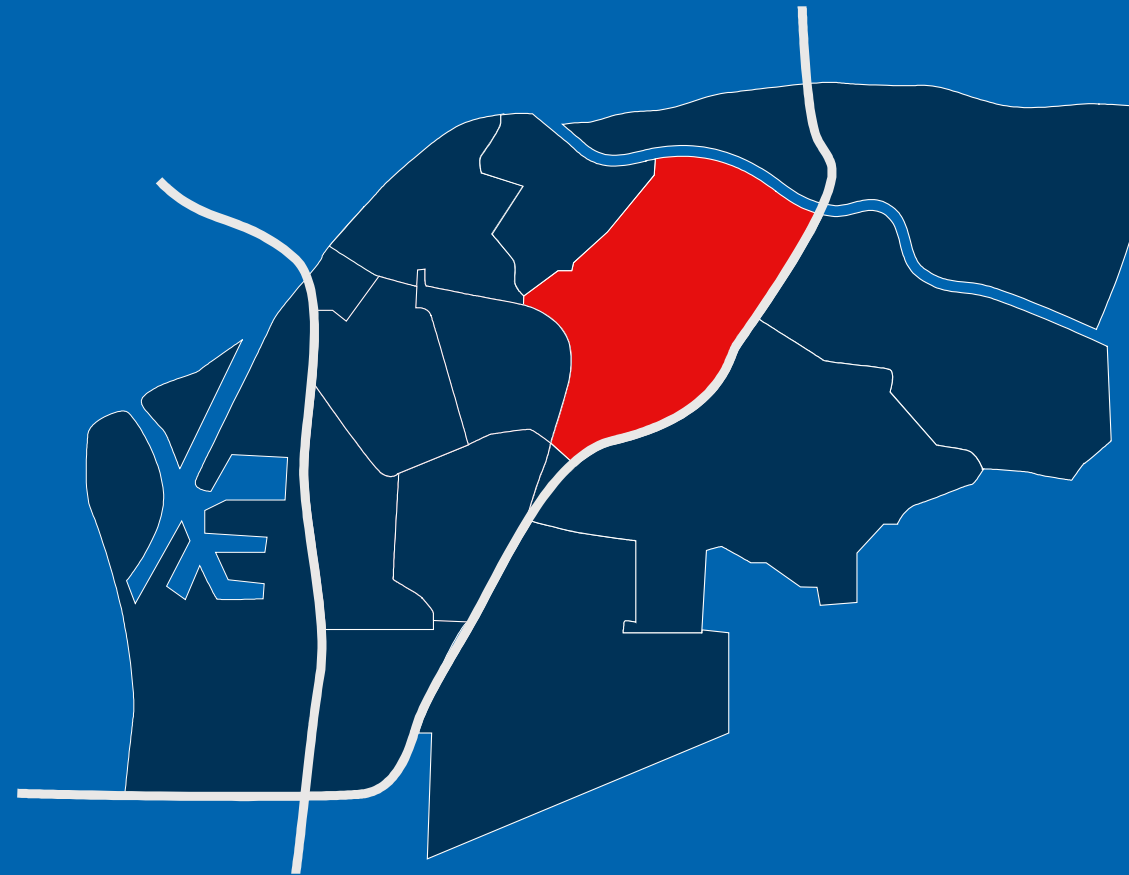
CONCLUSIE

De energietransitie opgave in Reeland is relatief groot. Ongeveer 32% van het totaal aantal woningen in de wijk dient nog verbeterd te worden. De buurten Boeroestraat en omgeving, Indische Buurt zuid en Standhasenstraat blijven achter. Aandachtspunt corporatiebezit?? Het aantal daken dat geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen is niet heel groot. Een positief punt is de voorziene aansluiting op het warmtenet in verschillende buurten.

De noodzaak voor het toevoegen van extra stroomstations is gemiddeld te noemen in Reeland. De Indische buurt zuid vraagt om meeste extra stations.

In de wijk Reeland zijn er richting 2030 nog extra laadpalen nodig (37). Binnen gebied Centrum scoort Reeland hierin hoger dan Noordflank en de Staart en gelijk aan Binnenstad.

DOEL: BIODIVERSE STAD

WIJK: HET REELAND

VISIE GROENBLAUW

In het jaar 2030 kent het Dordts groenblauw een gezonde, evenwichtige biodiversiteit. De laatste decennia is de Nederlandse- en zo ook Dordtse biodiversiteit hard achteruitgegaan. Deze algemene achteruitgang is in 2030 gestopt door knelpunten, zoals met invasieve exoten, op te lossen. Daarbovenop is ingezet op het behoud van biodiversiteit door natuurgebieden en specifieke soorten te beschermen. De ontwikkeling van biodiversiteit, leefgebieden en ecosystemen is versterkt door meer ecologische potenties te benutten. Plannen worden afgestemd op (doel) soorten die van nature voorkomen in Dordrecht en daadwerkelijk van de plannen kunnen profiteren. De ontwikkeling van soorten die hoger in de voedselketen staan is ook gestimuleerd door te voorzien in een gezonde basis van planten en insecten. Continue monitoring volgens een monitoringsplan, op niveau van soortgroepen, maakt de ontwikkeling van Dordtse biodiversiteit inzichtelijk en maakt gericht bijsturen mogelijk. De sterk toegenomen biodiversiteit maakt het (gemeentelijk) groen beter bestand tegen ziekten, plagen en extreme weersinvloeden. Het biedt natuurbeleving en een gezonde leefomgeving aan Dordtenaren.

Dordrecht is omgeven door robuuste natte en droge natuur- en groengebieden. In het landschap bevinden zich veel aaneengesloten, ecologische verbindingen. In de stad bevinden zich aaneengesloten structuren zoals bermen en watergangen, die als ecologische verbinding kunnen fungeren. Ook gebieden zoals parken en (dak)tuinen fungeren als ecologische stapstenen in de stad. De robuuste en kleinere structuren en gebieden vormen samen het ecologisch netwerk. Via dit netwerk wordt de natuur steeds diffuser tot aan de voordeur van de Dordtenaar gebracht. Dit netwerk van groen, blauw en bomenstructuren wordt beschermd en verder versterkt. Naast een sterk vertakt, fysieke netwerk wordt ingezet op de ecologische kwaliteit van dit netwerk. Al een aantal decennialang wordt ecologisch beheer toegepast en steeds verder geprofessionaliseerd, in met name de bermen. Dit beheer leidt tot zichtbare verbetering van de biodiversiteit. Er zijn veel meer gebieden waar ecologisch beheer goed mogelijk en waardevol is, zonder daarbij gebruiksfuncties of veiligheid aan te tasten. Het ecologisch beheer wordt in vervolgprojecten dan ook verder geprofessionaliseerd. De aanpak die hieruit voortkomt wordt uitgerold over de gemeente. Dit zorgt ervoor dat traditioneel en ecologisch, of natuurgericht, beheer in 2030 naast elkaar en gecombineerd plaatsvinden.

Om in 2030 de doelstelling voor een biodiverse stad te hebben bereikt, is het nodig om achteruitgang te stoppen en biodiversiteit te behouden en versterken. Dit is mogelijk door het beleid, beheer en de maatregelen uit dit Groenblauwprogramma toe te passen.

Wat valt op?

- Met name de ligging aan het Wantij in het noorden lijkt van groot belang voor de wijk Reeland, bijvoorbeeld refererend met Pilotproject Wantijpark en Visie Wantijzonde. Overeenkomend lijkt de “natuurvriendelijke oevers” ook relevant.

Een biodiverse stad

In 2030 is er meer aandacht voor de dieren en (natuurlijke) planten in de buitenruimte. Biodiversiteit is vergroot door veel variatie in de inrichting en het beheer van groen en blauw. De natuur en onderdelen hiervan zijn beschermd. Het groen en blauw is beter verbonden, zodat dieren zich veiliger door Dordrecht en omgeving kunnen verplaatsen. Ontwikkelingen in de biodiversiteit worden gevolgd. Zo kan de gemeente bepalen of de biodiversiteit goed behouden blijft en verder wordt versterkt, of dat actie nodig is.

Wat gaan we hiervoor doen?

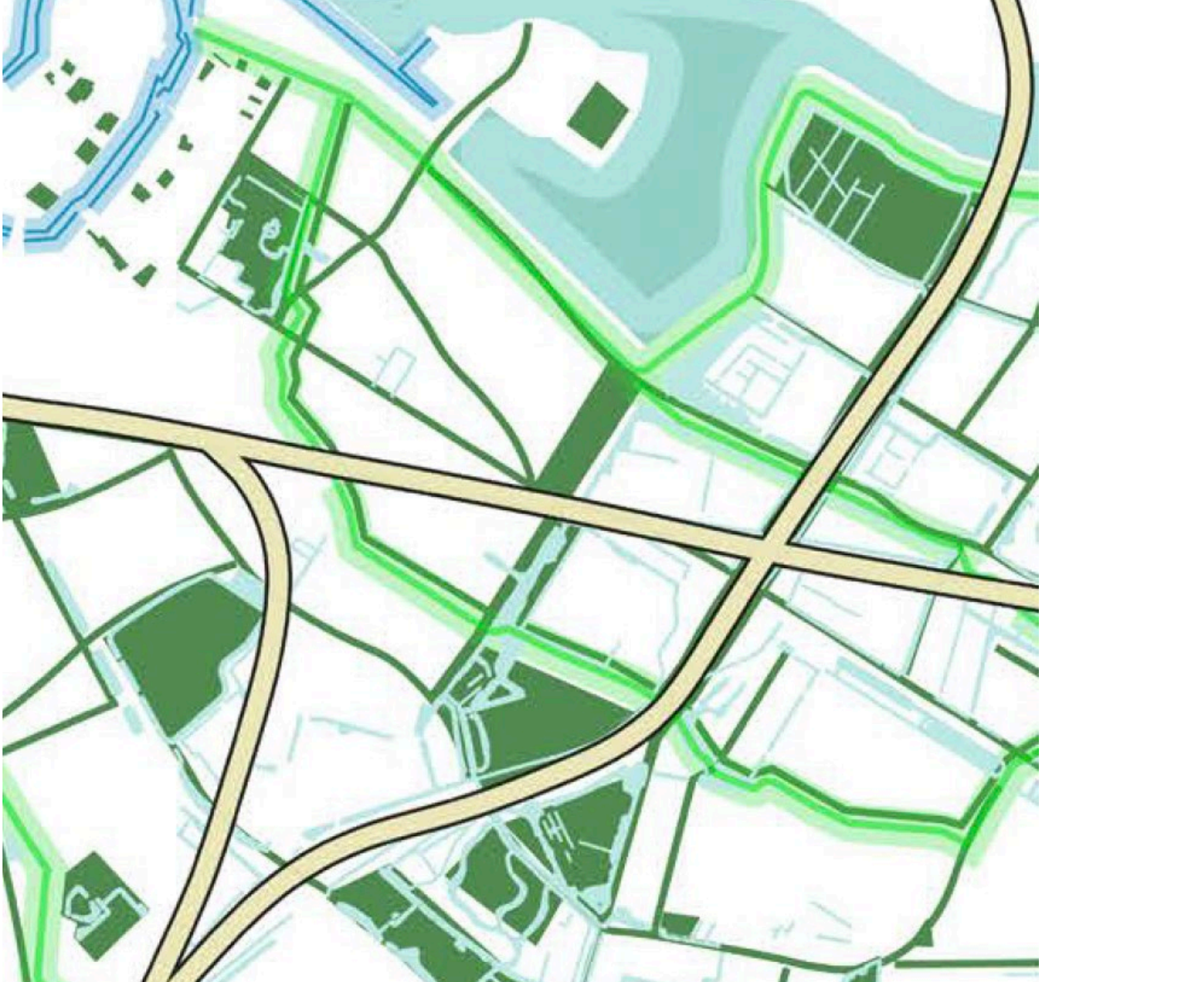
- Visie Wantijzonde
 - Versterken van het getijdenlandschap
 - Natuurvriendelijke oevers
 - Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur
 - Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones
- Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer
 - Faunavorzieningen
 - Pilotproject Wantijpark
- Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs
- Registratie faunavorzieningen
 - Monitoring biodiversiteit
 - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer)
- Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid
 - Honingbij beleid
 - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming
 - Handboek natuurinclusief bouwen
 - Informatiedocument tijdelijke natuur

VISIEKAART GROEN/BLAUW

PRINCIPEDOORSNEDE VAN DE BIOTOPEN EN HABITATS

Wat valt op?

- Wijk Reeland wordt in het noorden duidelijk begrensd door blauw en groen in de vorm van het Wantij en het Wantijpark.
- Verder zijn er wat duidelijke groenstructuren aanwezig langs wegen (bijvoorbeeld Noordendijk en Krommedijk).
- De aanwezigheid van 3 sportparken (Krommedijk, Reeweg & Stadspolders)
- Park Merwestein is een andere duidelijke groenstructuur grenzend aan de wijk (maar onderdeel van Noordflank)

Biodiverse stad

2021	• Registratie faunavorzieningen • Visie Wantijzone • Versterken van het getijdenlandschap • Monitoring biodiversiteit • Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer) • Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer • Pilotproject Wantijpark • Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs • Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid • Honingbij beleid • Plan van Aanpak Wet natuurbescherming • Handboek natuurinclusief bouwen • Informatiedocument tijdelijke natuur	€100.000 €90.000 €550.000 €50.000
2022	• Natuurvriendelijke oevers • Faunavorzieningen	€250.000 €50.000
2024	• Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur	€200.000
2025	• Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones	€100.000
		€1.390.000

Infrastructuur (zand)	Dijkbermen (klei)	Zachte oevers	Harde oevers	Binnendijks water	Zachte oevers	Open gebied	Struiken	Boomkronen
Bermen	Buitendijks getijdenlandschap	Stenige omgeving	Leefgebied oevers	Polders	Bossen, parken, landgoederen - lanen en lange lijnen			
 Vos	 Merel	 Wilde eend	 Stuur	 Oriskansmossel	 Waterhoen	 Merel	 Winterkoning	 Merel
 Konijn	 Huisvlieg	 Waterhoen	 Baars	 Huisvlieg	 Kraaiend	 Huisvlieg	 Huisvlieg	 Huisvlieg
 Egel	 Turkse tortel	 Kleine karekiet	 Snoet	 Kauw	 Kleine karekiet	 Huisvlieg	 Huisvlieg	 Turkse tortel
 Ringdijk	 Huisvlieg	 Blauwe reiger	 Paling	 Spreuw	 Blauwe reiger	 Kauw	 Egel	 Huisvlieg
 Graspijp	 Kauw	 Huisvlieg	 Zalm	 Viesmus	 Oranjetje	 Ekster	 Zanglijster	 Kauw
 Diverse muizen	 Ekster	 Winterkoning	 Pimpelmees	 Gierzeater	 Bittervoorn	 Spreuw	 Icarobluwe	 Tijlhal
 Wazil	 Muizen	 Nachtegaal	 Glasvrijder (bellen)	 Egel	 Diverse muizen	 Icarobluwe	 Zwartsprietkroon	 Voik
 Atalanta	 Wazil	 Noordse woelmuis	 Otter	 Paling	 Baars	 Bruine parkhaan	 Op landgoed relict:	 Grote bonte specht
 Citroenvlier	 Atalanta	 Otter	 Bever	 Glasvrijder (bellen)	 Snoek	 Huisvlieg	 Huisvlieg	 Egel
 Witbaardzandbij	 Dagrauwvogel	 Otter	 Bever	 Juffers	 Paling	 Huisvlieg	 Huisvlieg	 Ringdijk

* Deze faunalist en zonering is samengesteld in samenwerking met Bureau Stadsnatuur

DOELKAART BIODIVERSITEIT

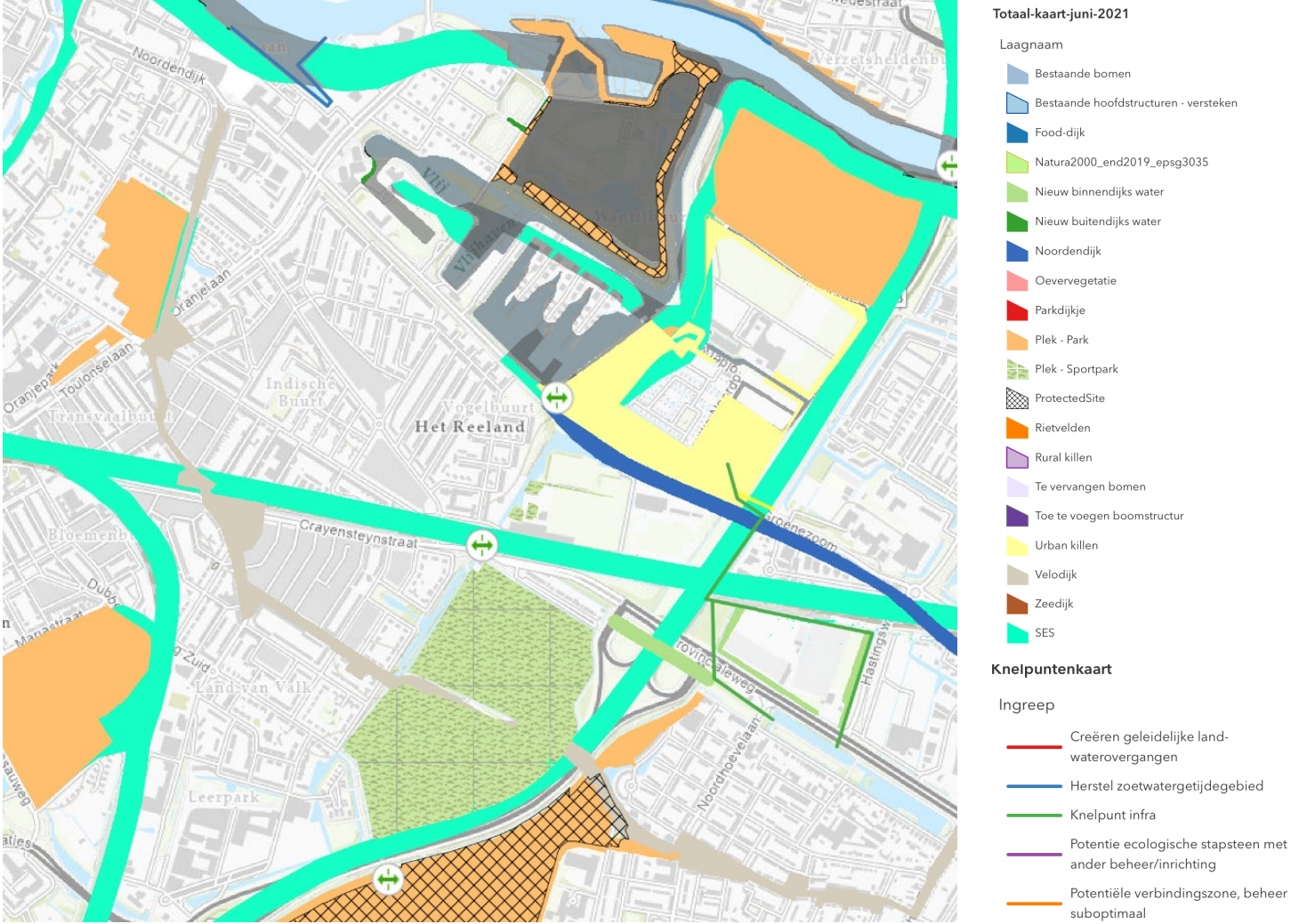
Onderzoek en nulmetingen

Onderzoek naar de Dordtse biodiversiteit is hard nodig. Om te kijken hoe de biodiversiteit op het Eiland van Dordrecht ervoor staat en zich ontwikkelt, heb je een vertrekpunt nodig. Daarom is de gemeente in 2021 begonnen met een nulmeting van de biodiversiteit. Dit is toen uitgevoerd op zes plekken, verspreid over het Eiland van Dordrecht. Het Natuurwetenschappelijk Centrum heeft de nulmetingen uitgevoerd in het Wantijpark, Project Vlijweide, Kors Monsterpad, Sportpark Reeweg en langs de Zeedijk. Inmiddels is op 5 van de 6 locaties een herhaling uitgevoerd. Met de resultaten van de nulmetingen en de herhalingen kunnen we nagaan of de genomen maatregelen het gewenste effect hebben. Voor het stadspark is een nulmeting uitgevoerd door Ecoresult en de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch voert jaarlijks een monitoring uit voor het ecologisch beheer in hun areaal. Ook wordt er door het Natuurwetenschappelijk Centrum stadsbreed onderzoek gedaan naar gebouwbewonende soorten vleermuizen, gierzwaluwen en de huismussen ten behoeve van een soortmanagementplan.

Wat valt op?

- Opvallend is het grote (vergeleken met andere wijken in Centrum) aantal faunapassages (4) en de omvangrijke aanwezigheid van prioritair groen.

KNELPUNTENKAART

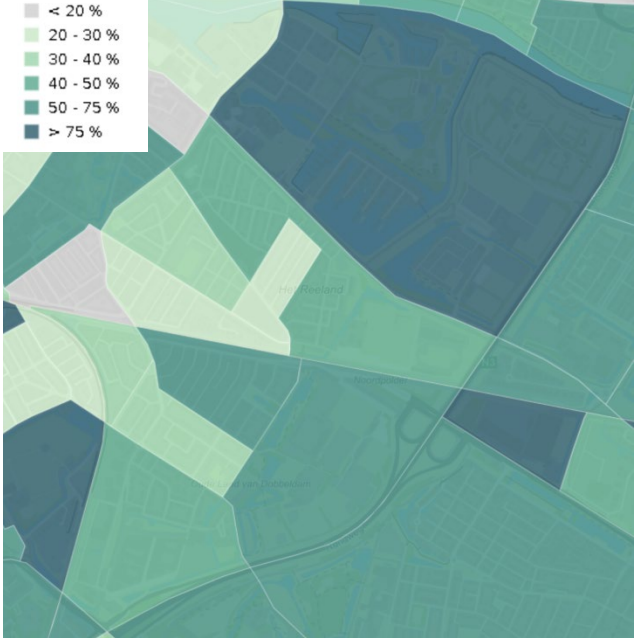
Wat valt op?

- Veel parken aanwezig in (bijvoorbeeld Wantijpark) en rond (bijvoorbeeld Park Merwestein) de wijk.
- Een enkele ingriep met betrekking tot “*knelpunt infra*” gepland. Maar dit lijkt hier niet bijzonder relevant te zijn.

GROENSTRUCTUREN

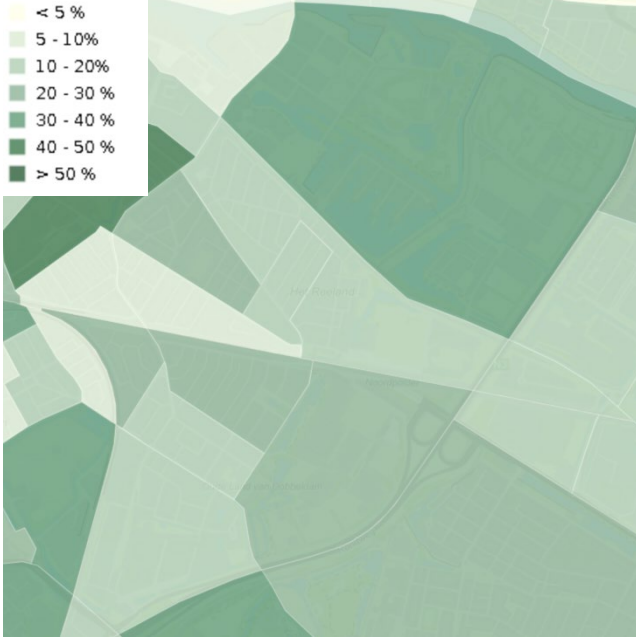
Groen binnen openbare ruimte

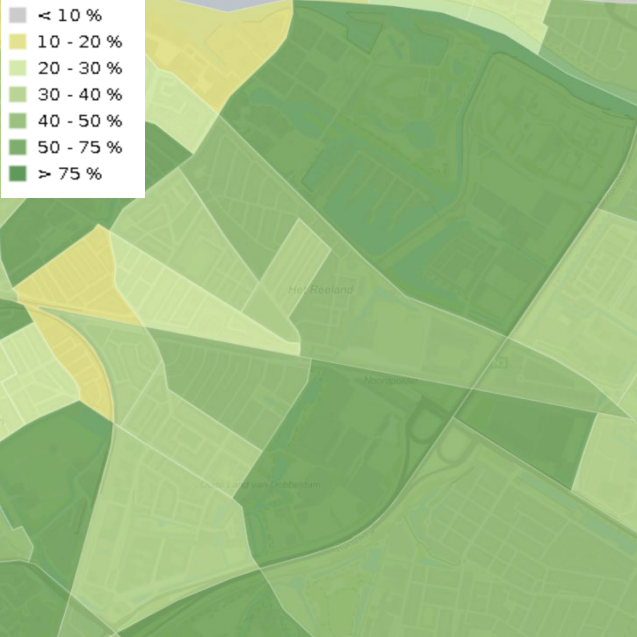
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

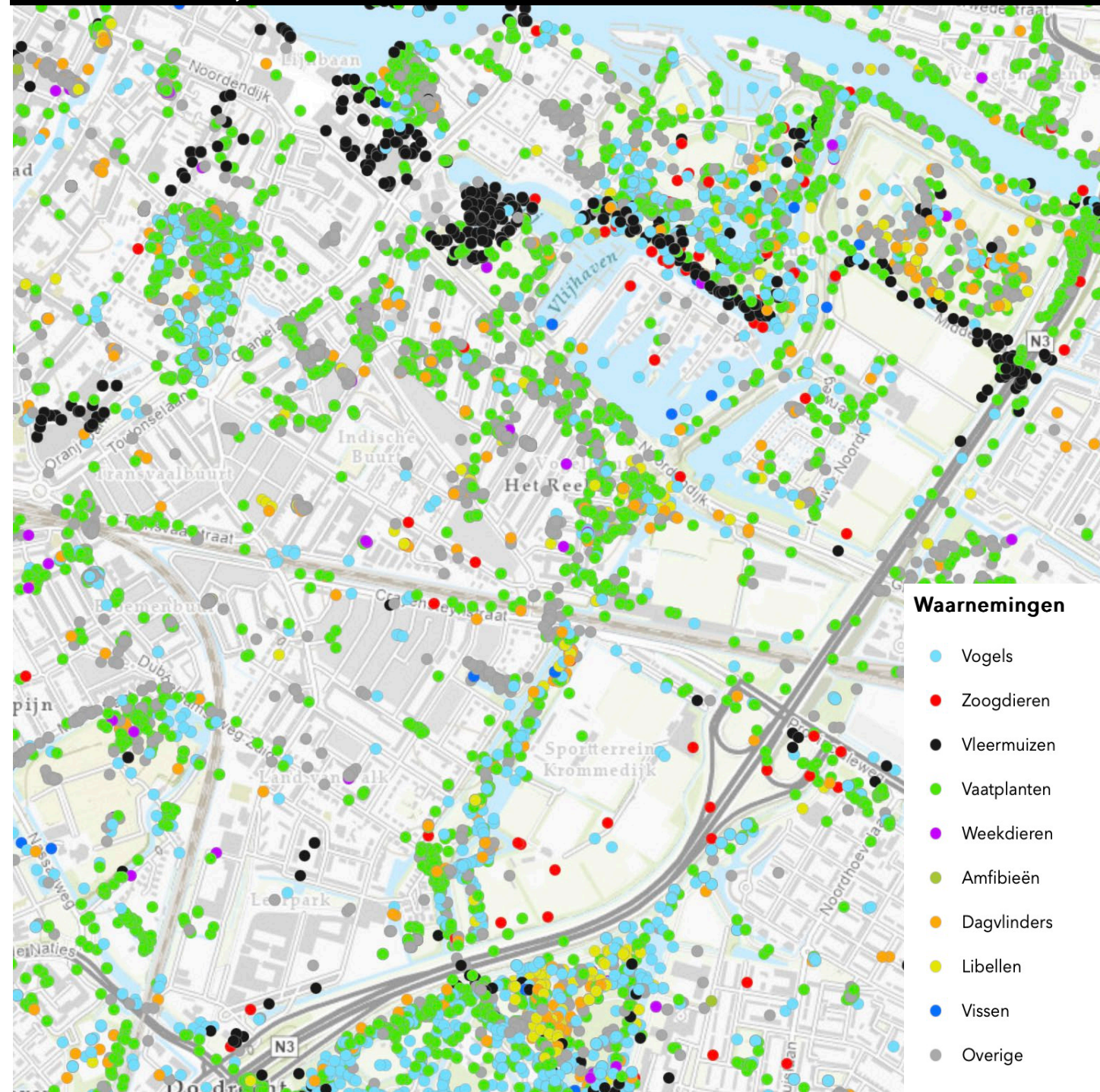
Groen per buurt

Wat valt op?

- Over het algemeen lijkt de wijk vrij groen. Er zijn veel groenstructuren aanwezig, met name geconcentreerd in het oosten van de wijk bij de sportvelden. Naar verwachting is de groenwaarde van de sportparken echter beperkt. Verder is het Wantijpark in het noorden duidelijk aanwezig (Park Merwestein valt onder Noordflank).
- Andere groenanalyses (groen binnen openbare ruimte/ groen op eigen terrein/ boom per buurt/ groen per buurt) scores, vergeleken met andere wijken in Centrum ook goed. Hier valt wederom het noorden op met relatief hoge scores binnen de wijk.

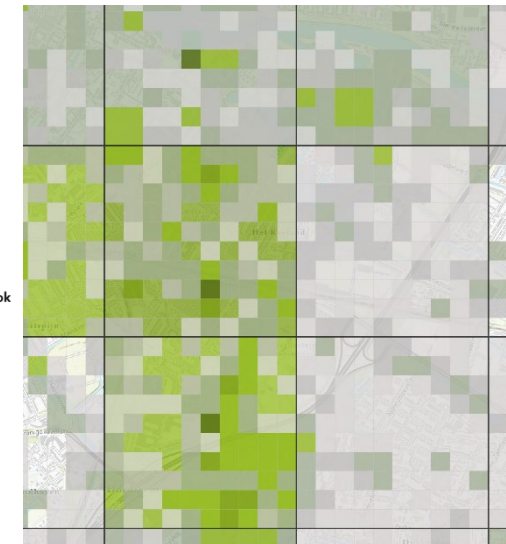
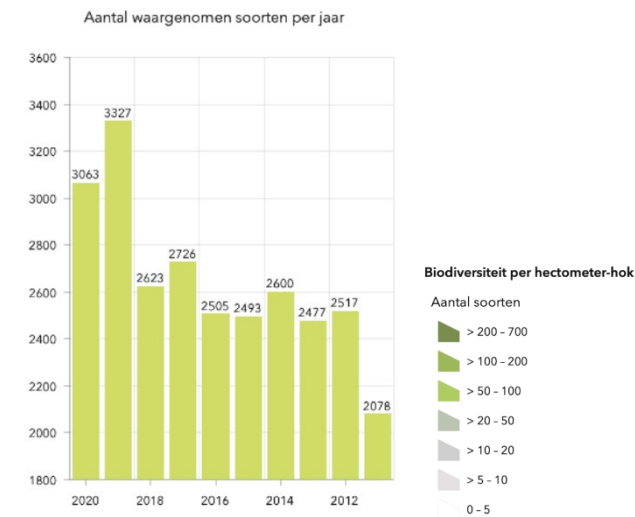
WAARNEMINGEN, FAUNAVOORZIENINGEN EN SOORTEN

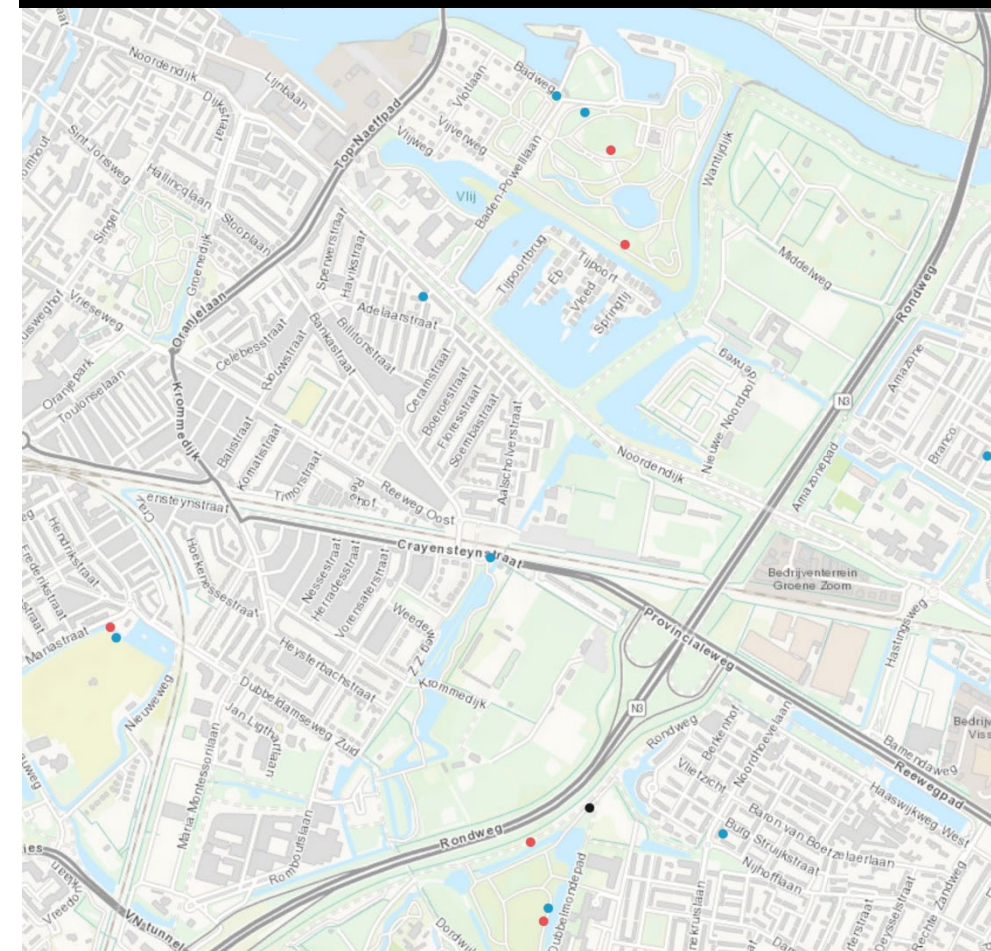
Wat valt op?

- Vergeleken met andere wijken in Centrum, veel faunavorzieningen aanwezig in (bij Wantijpark) en om (bij Dubbelmondepark en Essenhof) de wijk.
- Over de hele wijk verspreide (en veelvuldige) waarnemingen van verschillende soorten. Veelal wel gecentreerd in het noorden (bij Wantijpark) terwijl bebouwde omgeving in het westen en de sportvelden veelal achterblijven.
- Dit is lichtelijk tegenstrijdig met de “biodiversiteit per hectometer hok” waar de goede scores met name gecentreerd lijken in het westen van de wijk (maar positionering van deze kaart lastig in te schatten).
- Waarnemingen lijken met name te refereren naar vogels, vaatplanten en vleermuizen. Met uitzondering van Dubbelmondepark (al valt dit buiten de wijk), waar ook waarnemingen van libellen gecentreerd lijken.
- Aantal waarnemingen kent duidelijke toename na jarenlang redelijk stabiel te zijn geweest, de reden hiervan is echter onduidelijk.

Aantal Waargenomen Soorten per jaar

FAUNA VOORZIENINGEN

BOMEN

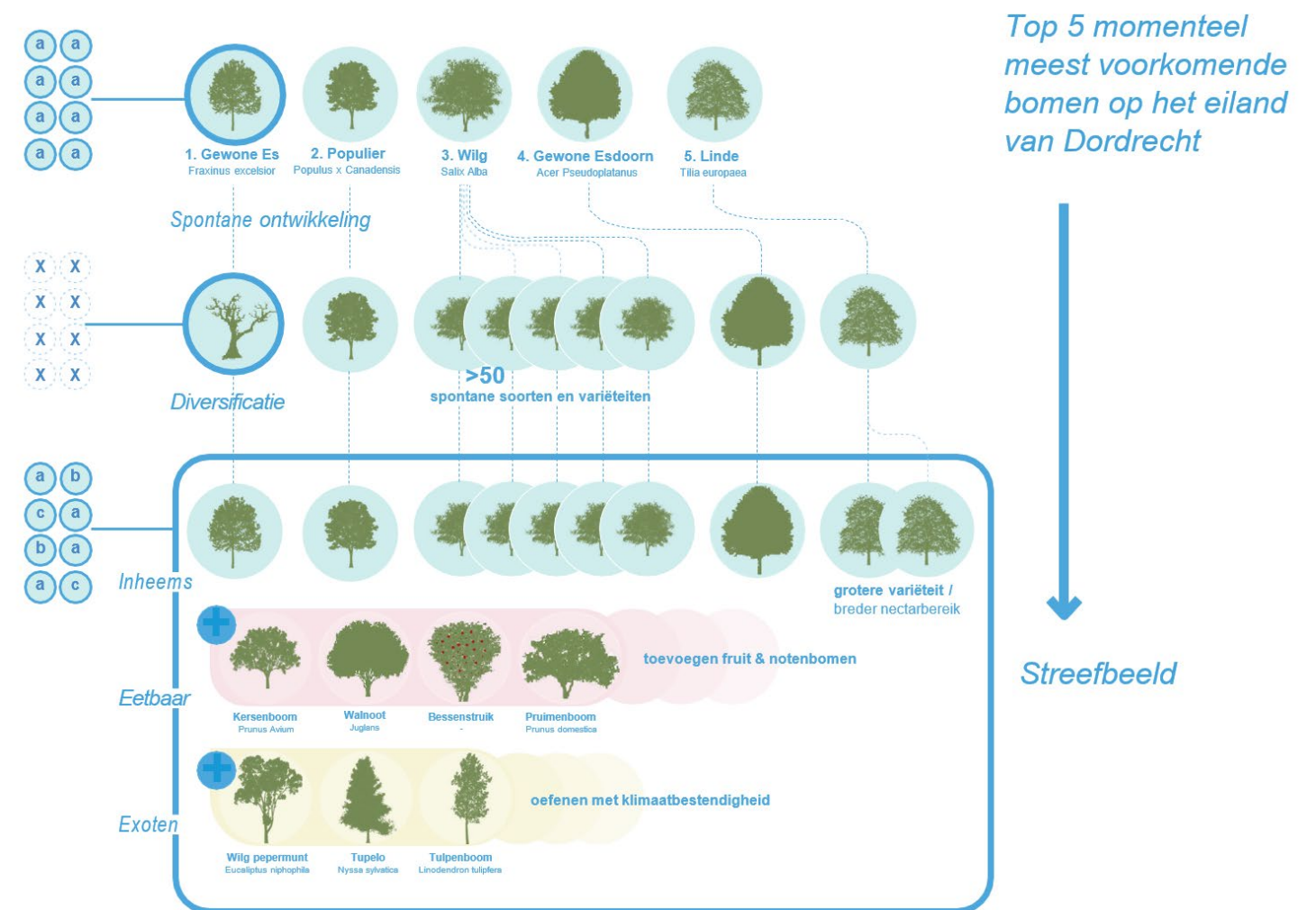

Wat valt op?

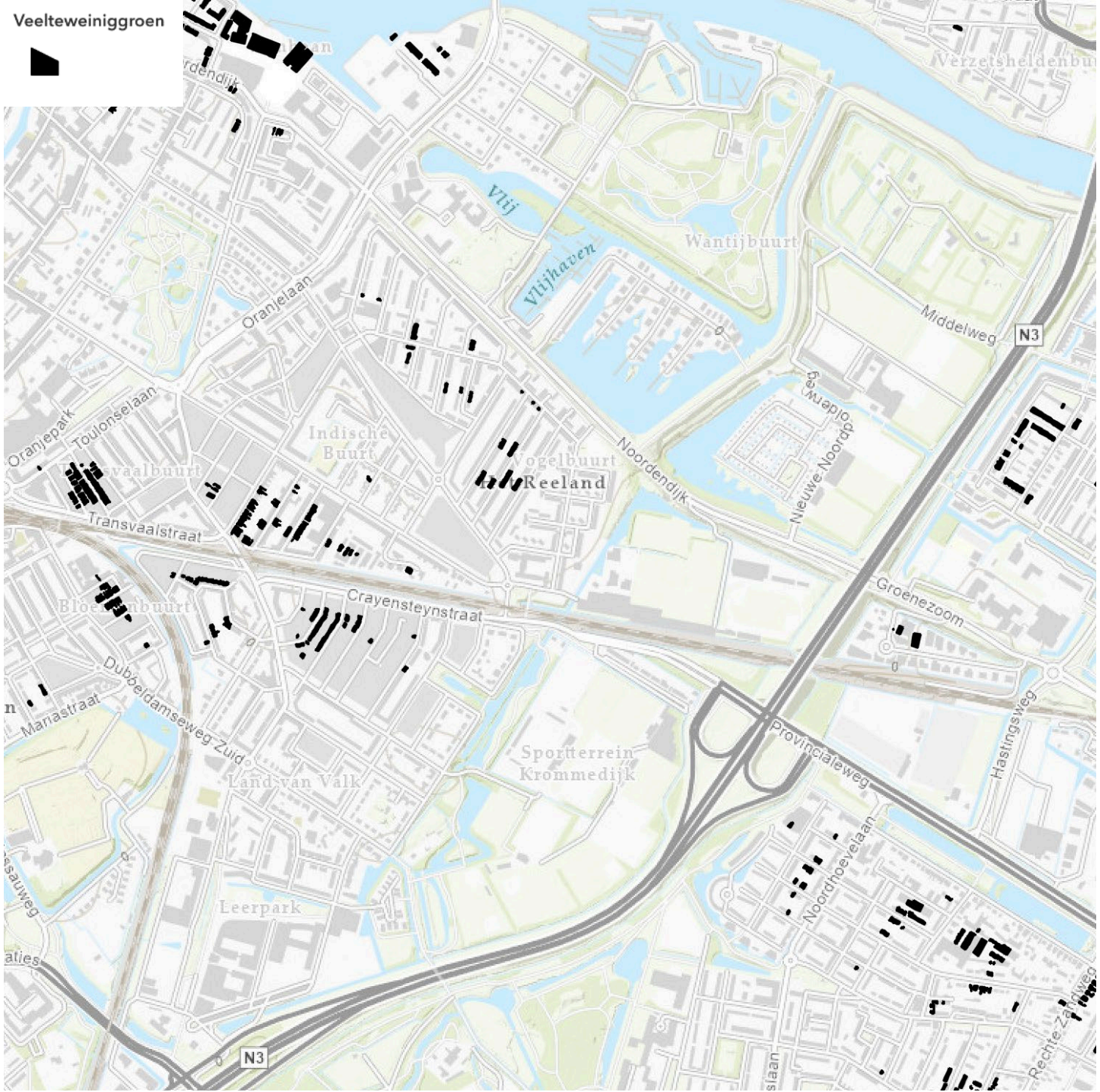
- De wijk geeft een algemene (en vergeleken met andere wijken in Centrum) goede indruk met betrekking tot de aanwezigheid van bomen. Grote bomen lijken in de wijk met name geconcentreerd bij Wantijpark. Gaten in de aanwezigheid met bomen met name bij de sportvelden en “het bebouwde gebied”.
- Variatie van bomen is onduidelijk en behoeft wellicht aanvullend onderzoek.

VAN MONOCULTUREN NAAR POLYCULTUREN

Bij de keus van bomen is biodiversiteit en klimaatbestendigheid de leidraad, niet de oorspronkelijke herkomst. We kiezen in de toekomst voor het vergroten van biodiversiteit en voor een variatie in inheemse soorten en soorten die zich nu thuis voelen in het gebied tot aan de lijn Lyon-Bordeaux. Daarmee versterken we de lokale biodiversiteit en maken we een langzame aanpassing aan de klimaatverandering mogelijk. Ook wordt het totale bomenbestand meer robuust voor ziekten.

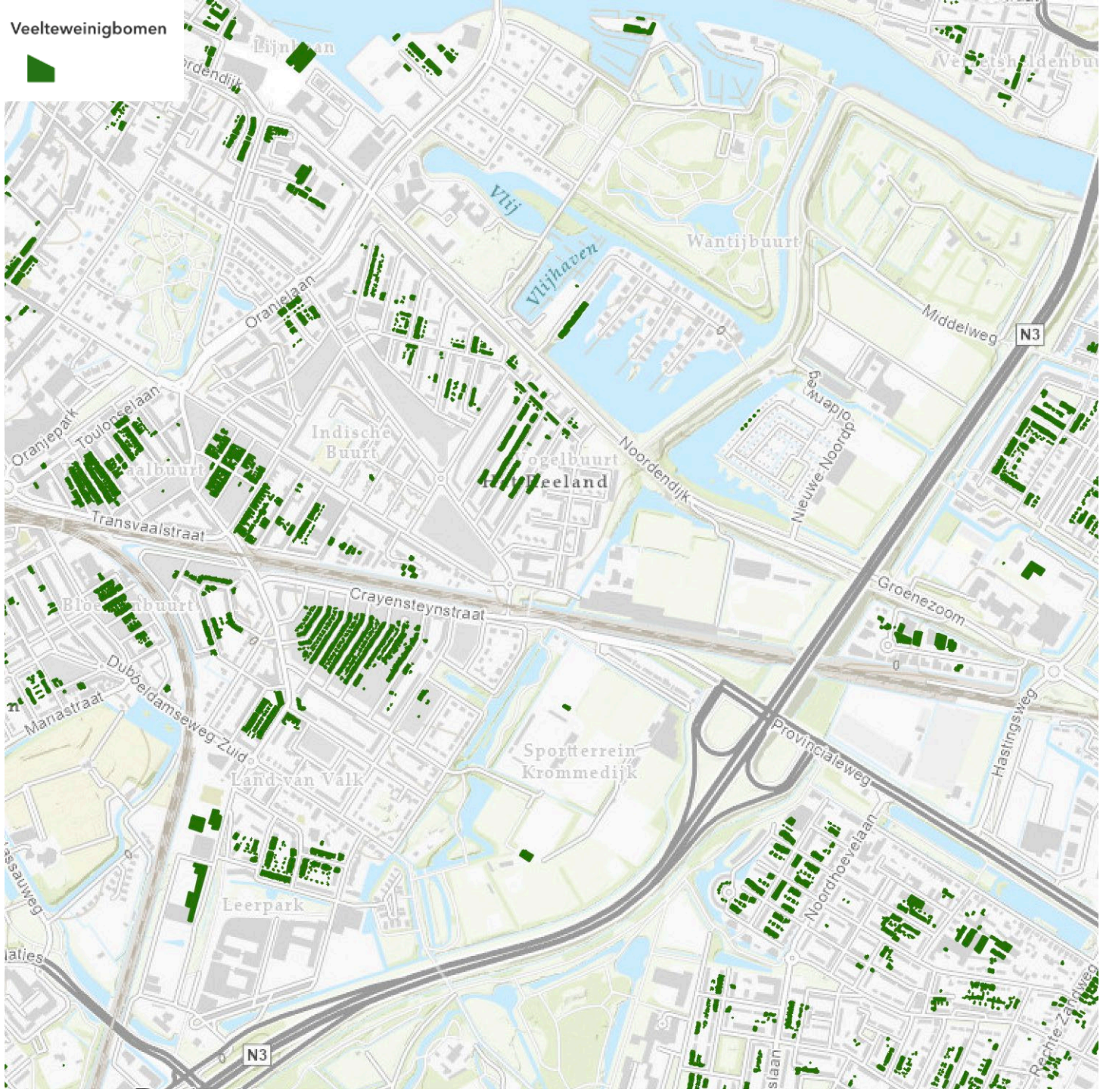
VEEL TE WEINIG GROEN

Wat valt op?

- Vergeleken met andere wijken in Centrum weinig vlakken “veel te weinig groen”. Enkel wat kleine vlakken aanwezig in het westen van de wijk (bijvoorbeeld in omgeving Indische Buurt Zuid).

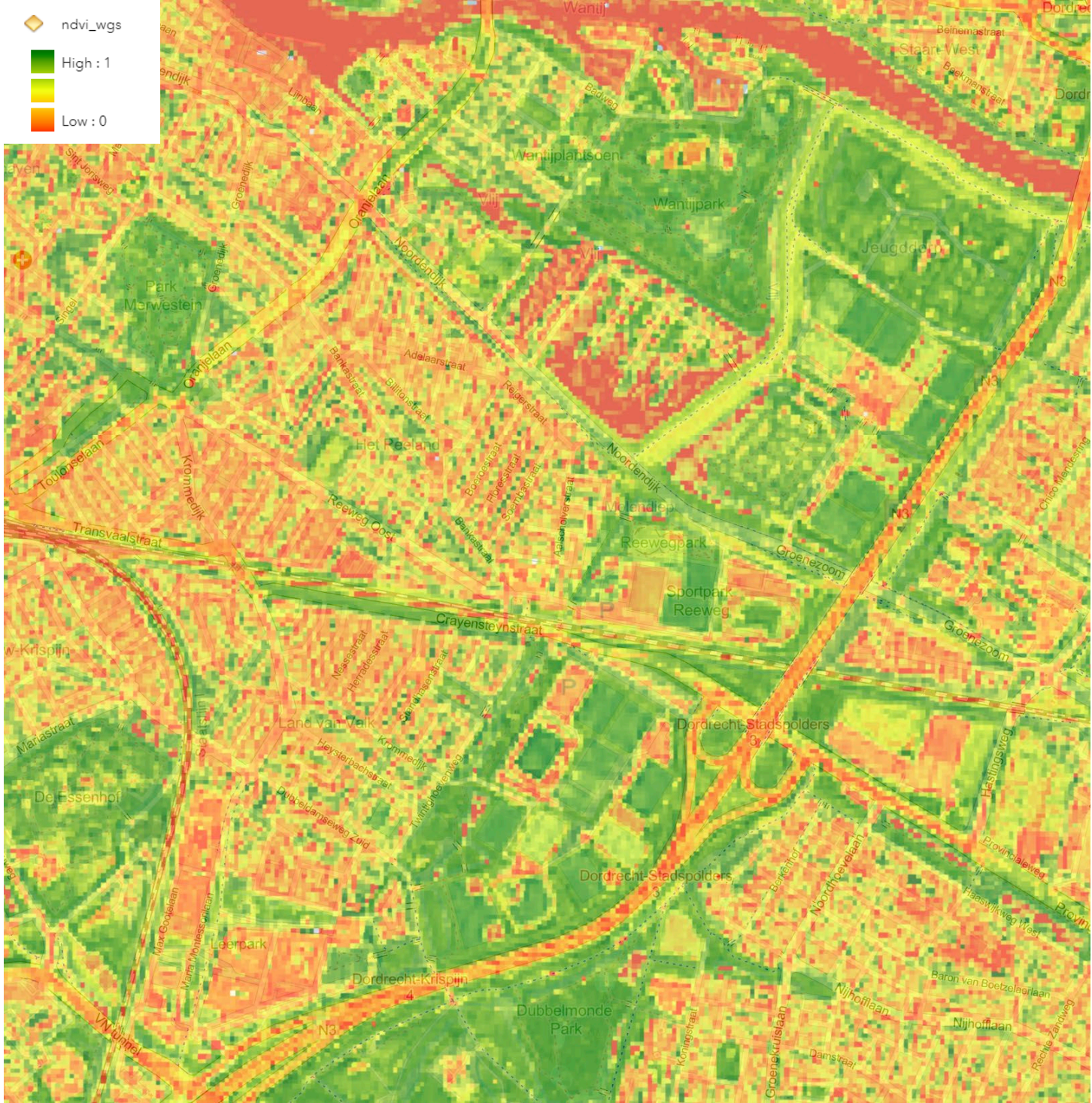
VEEL TE WEINIG BOMEN

Wat valt op?

- Wel wat verspreide vlakken met veel te weinig bomen aanwezig in “het bebouwde gebied” (bijvoorbeeld omgeving Standhasenstraat, Transvaalstraat, Indische Buurt Zuid, etc.)

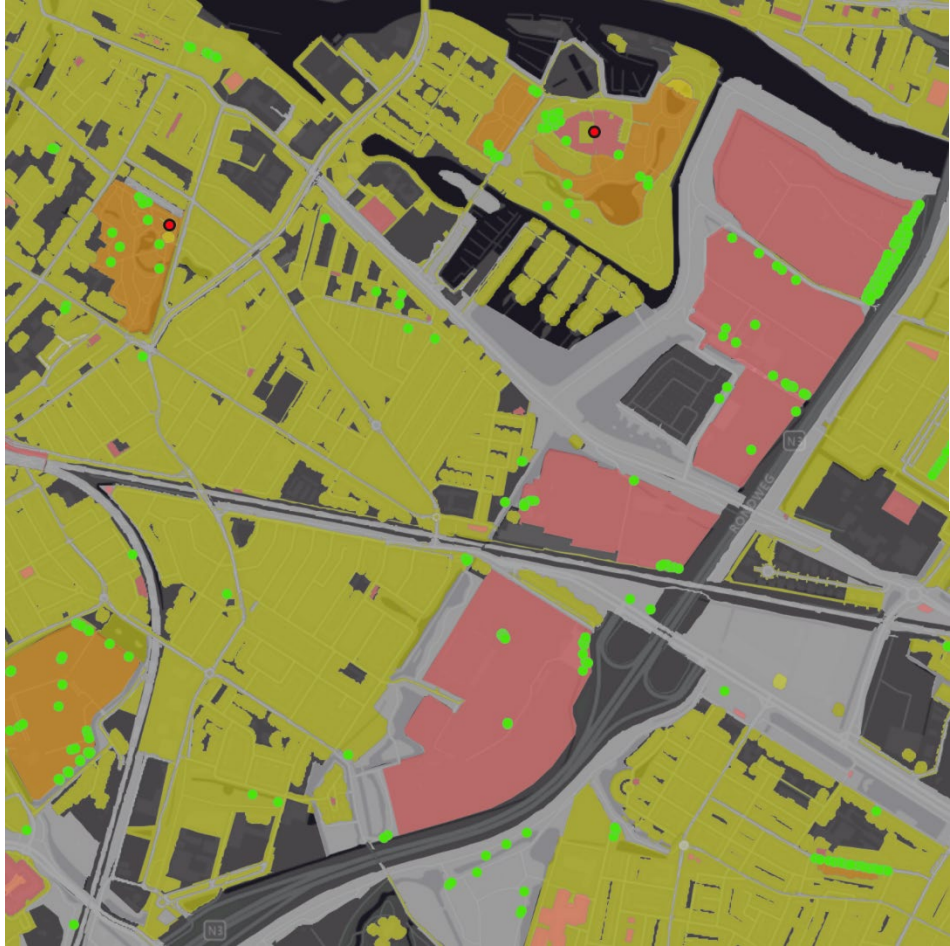
VEGETATIE

Wat valt op?

- De vegetatie scoort met name hoog in de het oosten (bij sportvelden) en noorden (bij Wantijpark). Het “bebouwde westen” scoort duidelijk lager.

EIKENPROCESSIERUPS

Maatregel

- Zuigen
- Niet bepaald

Aanwezigheid nesten

- Ja
- Niet bepaald

Tolerantieklassen

- Geen maatregelen noodzakelijk
- Plaagdrukverlaging, meerjarig
- Plaagdrukverlaging, binnen één seizoen
- Plaagdrukverlaging, direct

Ziekten en plagen treden op wanneer sprake is van een onbalans in het evenwicht van een ecosysteem. Deze onbalans kan ontstaan door klimaatverandering, ingrijpende veranderingen van het landschap, door invasieve exoten en door aanleg van zogenaamde monoculturen.

Aandacht behoevende ziekten of plagen die in Dordrecht voorkomen zijn: Botulisme, Essentaksterfte en Eikenprocessierups. Klik hier voor meer informatie. Ziekten en plagen leiden tot het verdringen of afsterven van andere soorten flora en fauna en hebben daarmee negatieve impact op de biodiversiteit. Om de achteruitgang van biodiversiteit door ziekten en plagen te stoppen hanteert Dordrecht een aanpak van signaleren, beheren en actief ingrijpen. Door gerichte onderzoeken wordt verdere verspreiding voorkomen. Dit wordt nader uitgewerkt in het ziekten en plagenbeleid.

Invasieve exoten

In Nederland komen inmiddels ca. 2170 exoten voor, waarvan bijna 1200 soorten definitief gevestigd zijn. Bekende en invasieve exoten in Dordrecht die een grote, negatieve impact hebben op de biodiversiteit zijn: Nijlgans, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw.

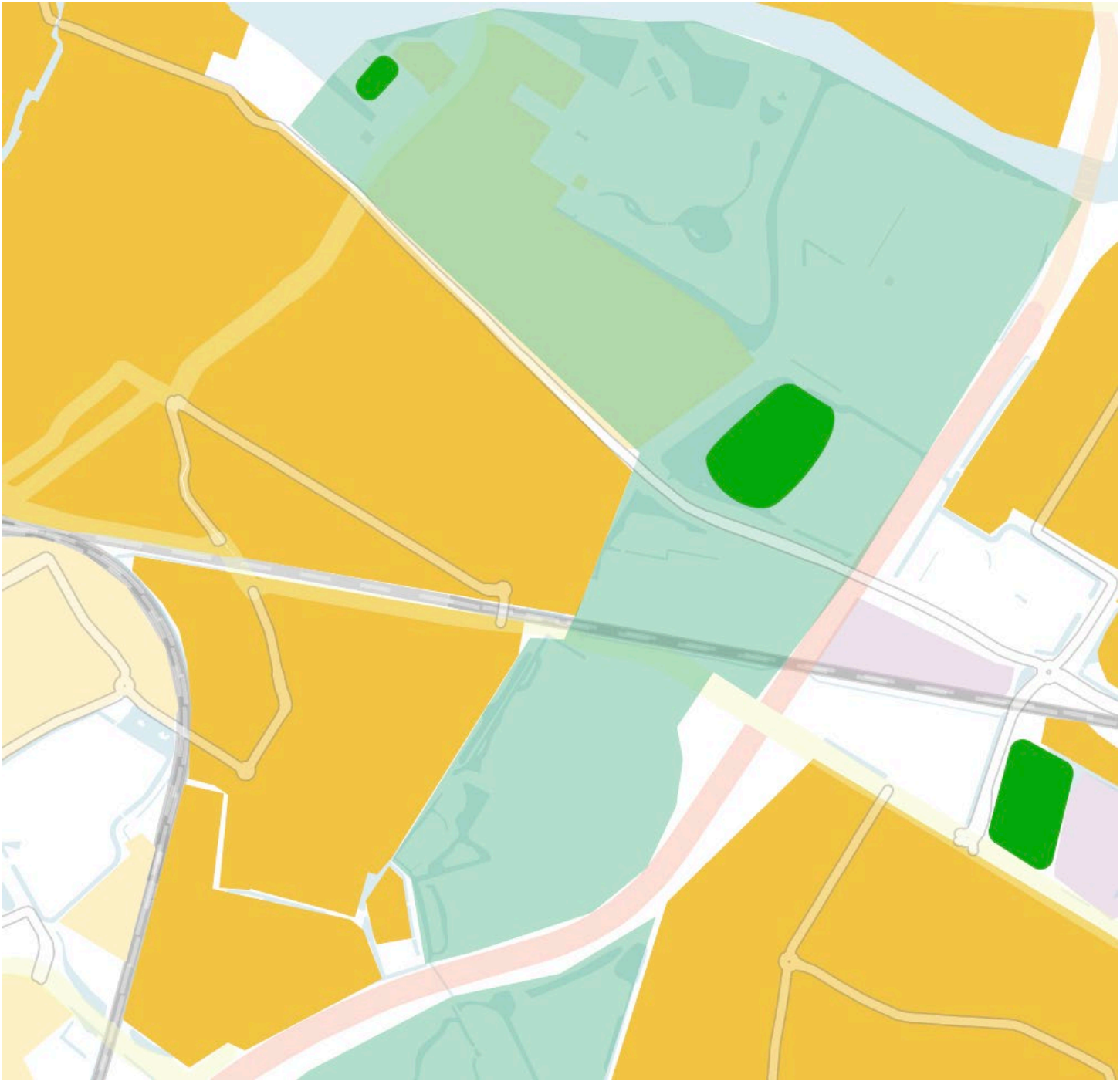
Deze soorten concurreren met inheemse soorten flora en fauna, welke zij verdringen met achteruitgang van biodiversiteit tot gevolg. Dordrecht is verplicht om verspreiding van de soorten op de Unielijst te voorkomen en zet zich aanvullend in om verspreiding te voorkomen of beperken van andere overlast gevende soorten die niet op de Unielijst staan, zoals de Japanse duizendknoop.

Wat valt op?

- Geconcentreerd in het oosten bij de sportvelden en bij Wantijpark lijkt de eikenprocessierups aanwezig te zijn en is bestempeld als “direct ingrijpen”. De aanwezigheid van nesten is veelal onbepaald, met uitzondering van Wantijpark, waar 1 nest aanwezig is.

VOLKSTUINEN EN MOESTUINEN

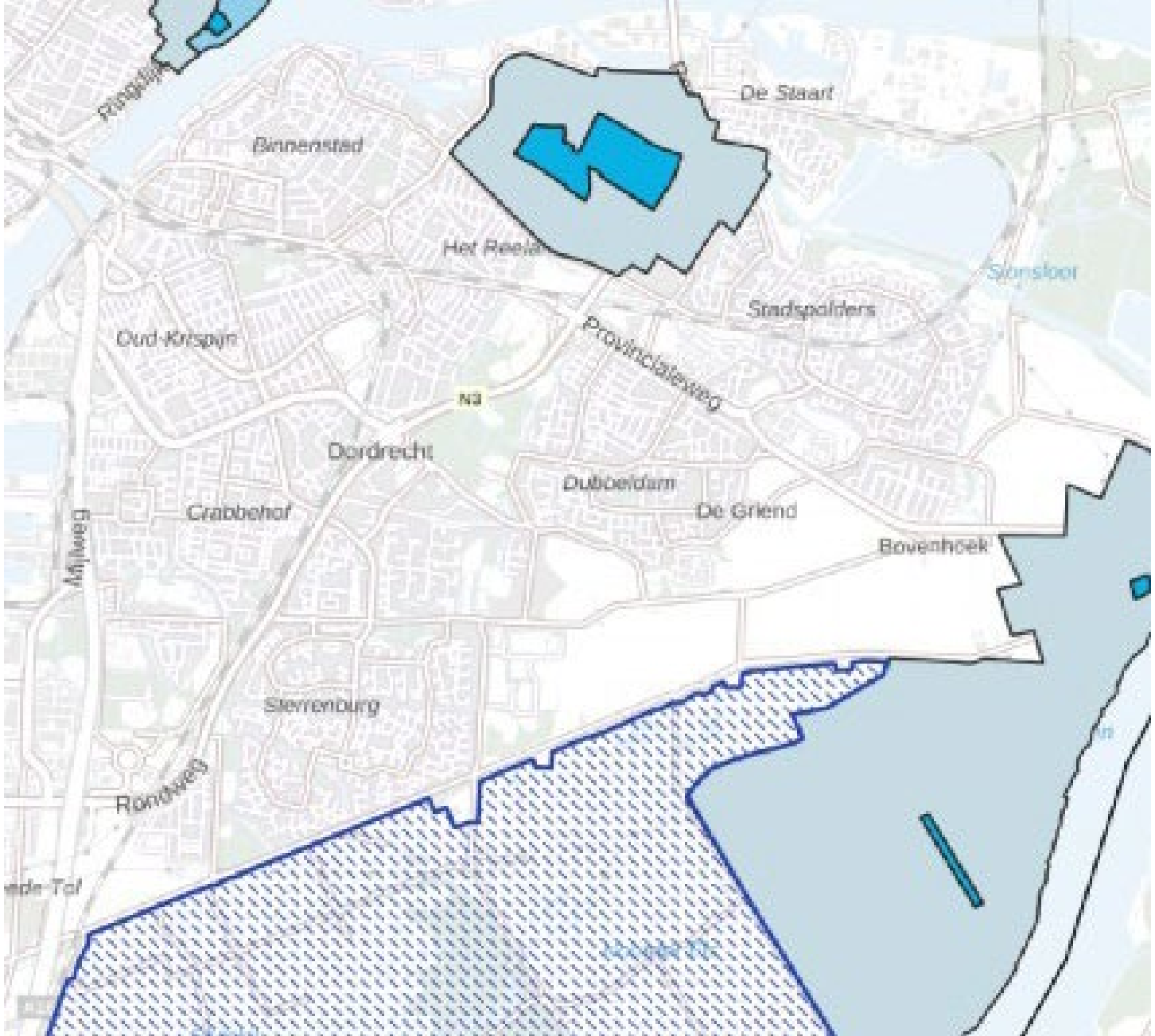
Waar kan ik wel groenten en fruit verbouwen? In een groot gedeelte van het grondgebied van de gemeente Dordrecht is de bodem schoon genoeg voor standslandbouw, zoals bijvoorbeeld Crabbehof, Sterrenburg en grote gedeelten van Stadspolders, Krispijn en Dubbeldam. Verder zijn er diverse locaties vinnen de ‘verontreinigde’ stadswijken waarvan de bodem niet is verontreinigd of inmiddels is gesaneerd door het aanbrengen van schone grond. Ook op deze locaties is dus standslandbouw mogelijk.

Wat valt op?

- 3 volks- en moestuinen aanwezig in en om de wijk, bestaande uit Villa Augustus (Noordflank), Volkstuinvereniging Het Vlijpark en Volkstuinvereniging Klein Grondbezit (Dubbeldam)

GRONDWATER BESCHERMING

- Wat valt op?**
- Belangrijke zone voor grondwaterbescherming aanwezig in het noorden van Het Reeland, bij Wantijpark, refererend naar “boring vrije zone” en “waterwingebied”.

- Wat valt op?**
- In het algemeen (en vergeleken met andere wijken in Centrum) goede scores voor groen/grijs, met name bijvoorbeeld in het noorden (bij Wantij). (Relatief, binnen de wijk) slechtere scores geconcentreerd in het “bebouwde” westen.

CONCLUSIES

GROEN/BLAUW STRUCTUREN

De wijk Het Reeland geeft over het algemeen een blauwgroene indruk. Met name de ligging van het Wantij (en Wantijpark) in het noorden lijkt van groot belang voor de groenblauwe structuur.

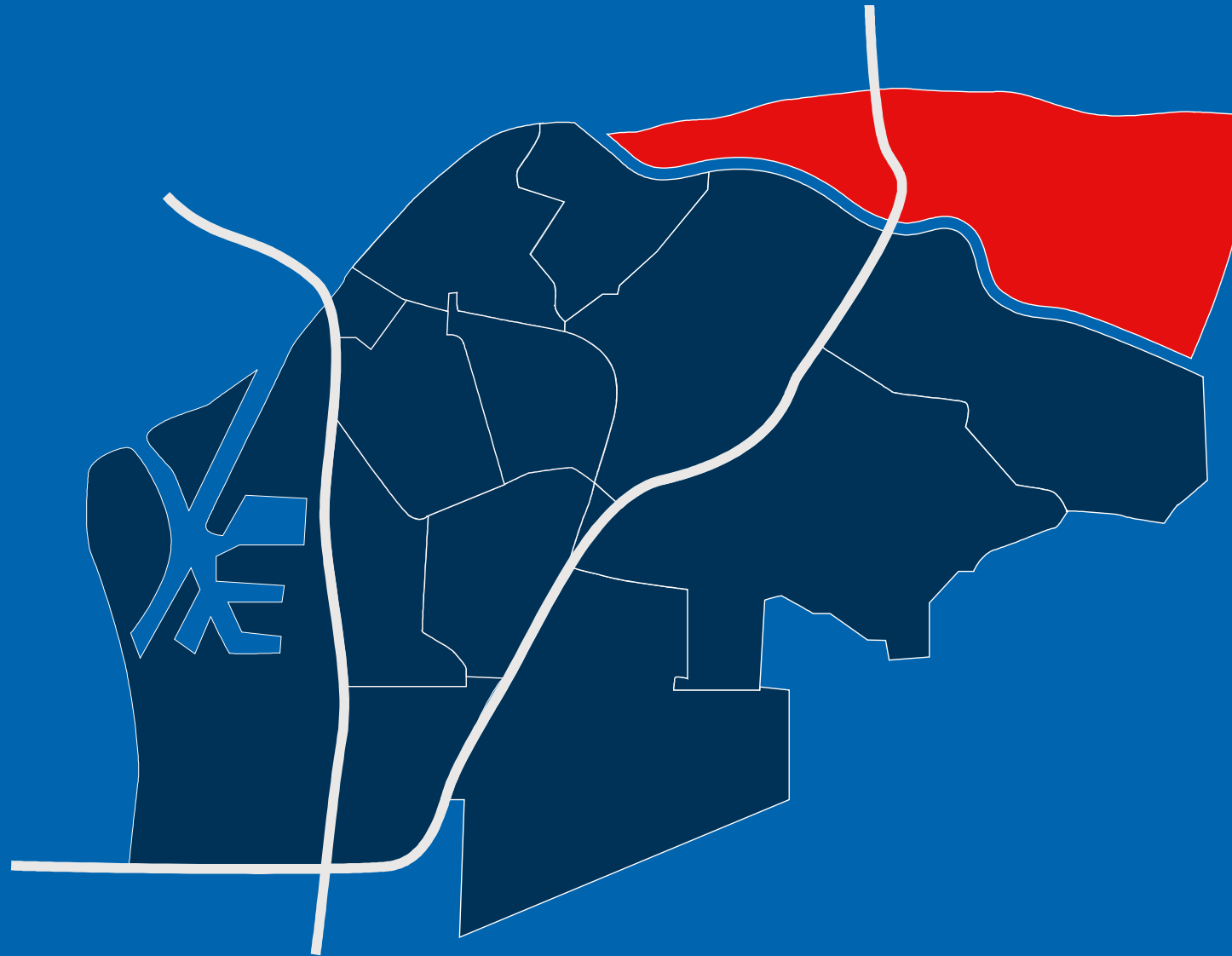
Verder zijn er duidelijke groenstructuren aanwezig langs wegen (o.a. omgeving Noordendijk) en wordt het oosten van de wijk gekenmerkt door sportparken (waarvan de *groenwaarde* naar verwachting beperkt is, maar wellicht verder onderzoek nodig heeft). De bebouwde gebieden in het westen lijken echter iets achter te blijven in termen van groen (o.a. omgeving Heysterbachstraat, Hoekenessestraat, Standhasenstraat, Transvaalstraat, Indische Buurt-Zuid, Boeroestraat, Indische Buurt-Noord, en het westen van Vogelplein-Aalscholverstraat).

FLORA EN FAUNA

Vergeleken met andere wijken in gebied Centrum zijn er relatief veel faunavoorzieningen (en passages) in (o.a. omgeving Wantijpark) en om (o.a. omgeving Dubbelmondepark en Essenhof) de wijk aanwezig. Ook zijn er relatief veel en verspreide waarnemingen, alhoewel veelal geconcentreerd in het noorden bij het Wantijpark. De westelijke wijken (zoals hierboven beschreven) lijken hierin iets achter te blijven. De huidige waarnemingen lijken momenteel vooral te verwijzen naar vogels, vaatplanten en vleermuizen.

Tot slot wordt de aanwezigheid van de eikenprocessierups op verschillende plekken in de wijk (geconcentreerd in de omgeving van de sportparken) als “direct ingrijpen” bestempeld.

KENSCHETS

WIJK: STAART

KENSCHETS

Bron: Wikipedia

De Staart is een wijk van de stad Dordrecht, in de Nederlandse provincie Zuid-Holland. Het is de enige wijk van de stad die, oostwaarts van de stad, ten noorden van de rivier Wantij ligt. Omdat het oostelijk gedeelte van het Eiland van Dordrecht op de kaart een uitstekende strook vormt noemt men de wijk De Staart.

Uit oude kadastrale kaarten is op te maken dat de naam “Staart” betrekking heeft op de polder westwaarts van de in de jaren 70 aangelegde N3. Oostwaarts van die snelweg vindt men de buurt Merwedepolder, een naam die afgeleid is van meerdere polders, waaronder: Merwepolder, Smokerpolder en Merwepolder-Oost. Deze behoorden overigens nog tot 1960 tot de gemeente Dubbeldam.

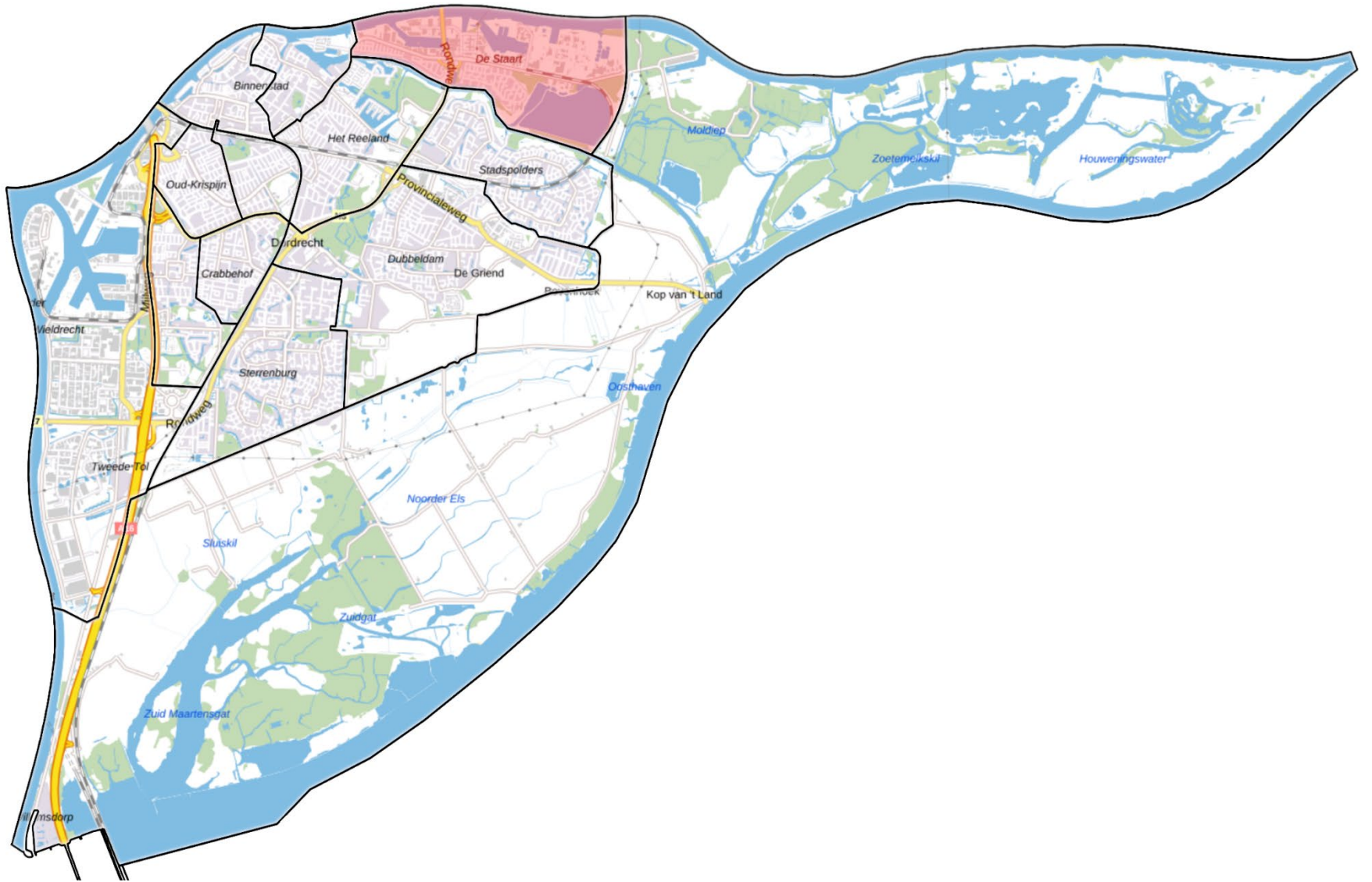
De wijk als geheel ligt op het gebied van de voormalige heerlijkheid Merwede, waar het Huis te Merwede, vroeger een kasteel en tegenwoordig een ruïne, nog aan herinnert. Eind 18e eeuw werd door de Staten van Holland toestemming verleend delen van het gebied te omkaden waarna de hiervoor genoemde polders ontstonden. In het gebied waren tot eind 19e eeuw veel molens te vinden, met name houtzaagmolens.

Het oudste gedeelte van de behuizing (Noorderkwartier) en het industriegebied (Kop van de Staart) is vanaf 1901 opgetrokken, waarna grote uitbreidingen in de jaren dertig en de decennia na de oorlog plaatsvonden. Voor de recreatie werden in de dertiger jaren als werkverschaffing het Wantijpark en het Wantijbad aangelegd.

In de nabijheid van de wijk liggen de Merwelanden en de Hollandse Biesbosch, die veel mogelijkheid tot recreatie bieden. In de nabijheid liggen tevens een aantal jachthavens waar ook watersportverenigingen gevestigd zijn, zoals de Koninklijke Dordrechtsche Roei- en Zeilvereniging (KDR&ZV).

Het leefklimaat van met name de oostkant van de wijk is een ambivalente zaak. Sinds 2000 zit de gehele wijk door gemeentelijke toedoen sterk in de lift. Op de Kop van de Staart wordt anno 2020 zelfs een (deel van) een luxe stadswijk gebouwd. De woningen worden duurzaam gebouwd en bieden veel woonplezier en comfort. Een groot deel daarvan - de wijk “Stadswerven”^[1] genoemd - is anno 2020 voltooid. Problematisch blijft echter een groot industrieterrein waarop een stortplaats, een vuilverbranding en de chemische fabrieken van DuPont en Chemours staan. Vooral in de jaren zestig en zeventig zorgde dit voor grote problemen met betrekking tot de volksgezondheid. Het bracht de omliggende buurt in een neerwaartse spiraal. Deze problemen zijn anno 2020 niet volledig opgelost. Toxische verontreinigingen als GenX en PFOA's zorgen in Dordrecht tot ver daarbuiten nog steeds voor veel beroering. In de Merwedepolder was bovendien een gifbelt aanwezig waarop een nieuwbouwwijk werd gebouwd. De ontdekking van industrieel toxisch afval leidde tot een rel die zelfs in landelijk opzicht uniek te noemen is. Onder de Dordtenaren kreeg dit deel van de wijk weldra de bijnaam De Gifwijk. Ruim 100 gezinswoningen werden spoedig na de ontdekking gesloopt en de grond eronder werd, door gedeeltelijke afgraving en afdekking, gesaneerd. De vuilverbranding is daarnaast milieuvriendelijker gaan werken. Met het slopen van de elektriciteitscentrale van het GEB Dordrecht, die ook op het industrieterrein lag, werd de leefbaarheid in de Merwedepolder verder verbeterd. Op de plaats van die centrale staat sinds 2011 de vestiging "Dordrecht Noord" van McDonald's, tegenover de Gevangenis Dordrecht.

De Staart kent een eigen wijkkrant De Staartenaar, met als slagzin "De Staart is het Waard". De Staartenaar verschijnt vijfmaal per jaar.

BUURTEN

Voor dit onderzoeksrapport hebben we de wijk Stadspolders onder de loep genomen. Stadspolders bestaat uit 15 buurten, waarvan we de volgende 9 hebben geselecteerd:

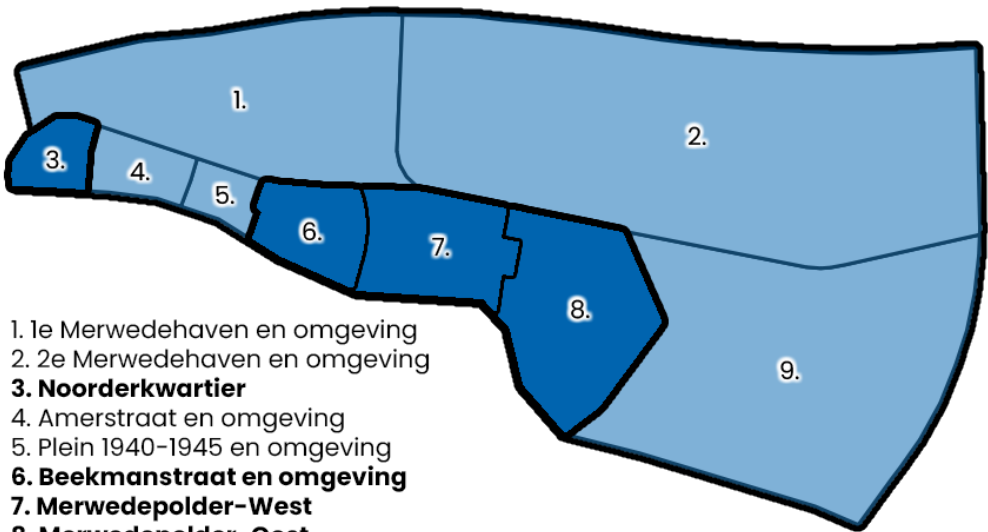
1. 1e Merwedehaven en omgeving
2. 2e Merwedehaven en omgeving
3. Noorderkwartier
4. Amerstraat en omgeving
5. Plein 1940-1945 en omgeving
6. Beekmanstraat en omgeving
7. Merwedepolder-West
8. Merwedepolder-Oost
9. Spaarbekken

Hoewel de volledige wijk bestaat uit 15 buurten, hebben we ervoor gekozen om ons in deze analyse te concentreren op 9 buurten. Dit was noodzakelijk om de presentatie overzichtelijk te houden en de meest relevante inzichten te selecteren. De selectie van de buurten is gebaseerd op een combinatie van initiële data-analyses en de inzichten van gemeenteraadsleden, professionals en bewoners. In de eerste fase van het onderzoek hebben we gekeken naar de precieze opzichte van het gemiddelde van de stad, het gebied en de wijk. Buurten met significante afwijkingen van het gemiddelde zijn vervolgens getoetst en aangevuld door betrokkenen uit de wijk, wat leidde tot de volgende drie buurten:

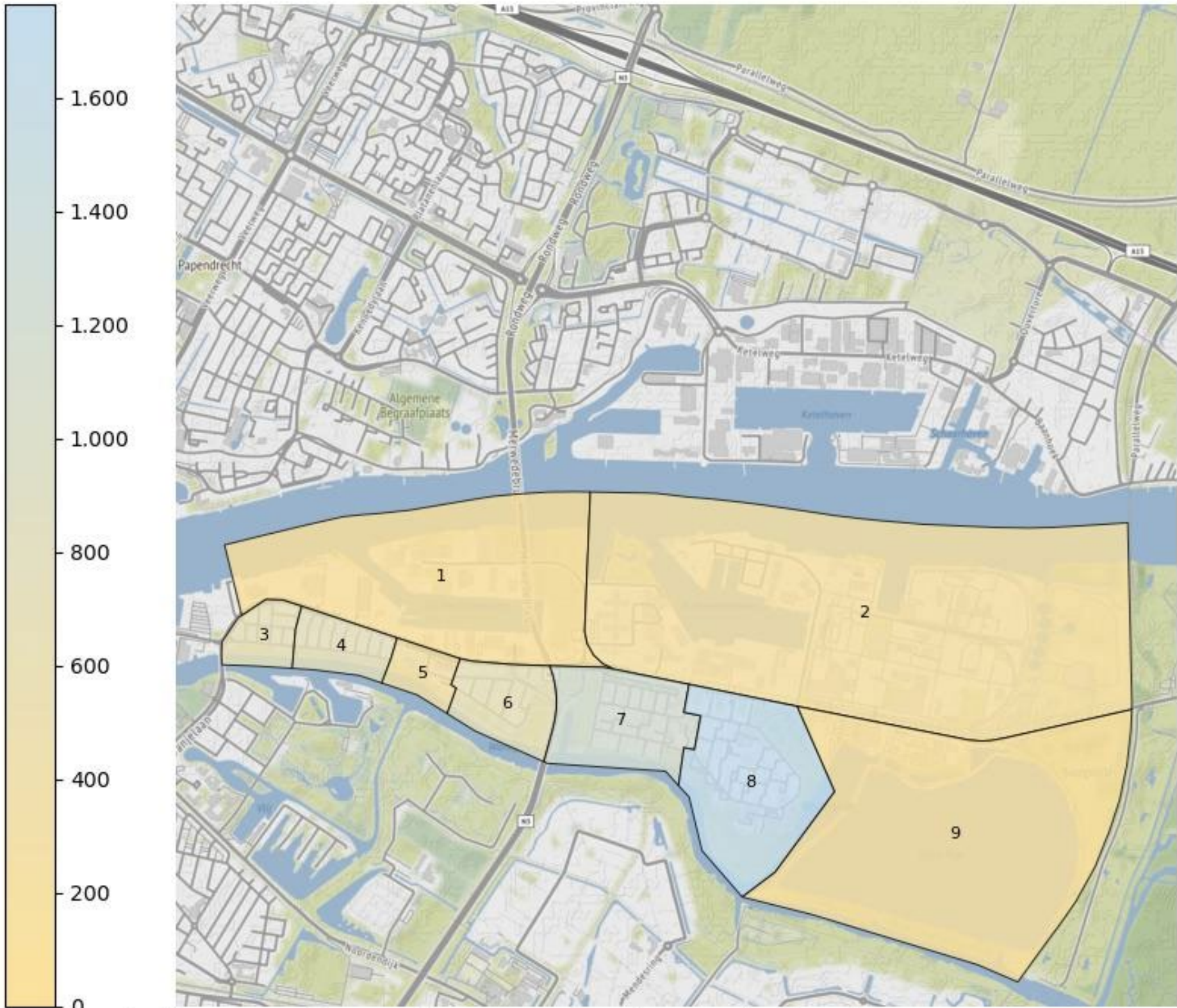
- Noorderkwartier
- Beekmanstraat en omgeving
- Merwedepolder-West
- Merwedepolder-Oost

Deze buurten vormen de focus van het verdere onderzoek en worden in dit rapport uitvoerig geanalyseerd.

Staart

1. 1e Merwedehaven en omgeving
2. 2e Merwedehaven en omgeving
- 3. Noorderkwartier**
4. Amerstraat en omgeving
5. Plein 1940-1945 en omgeving
- 6. Beekmanstraat en omgeving**
- 7. Merwedepolder-West**
- 8. Merwedepolder-Oost**
9. Spaarbekken

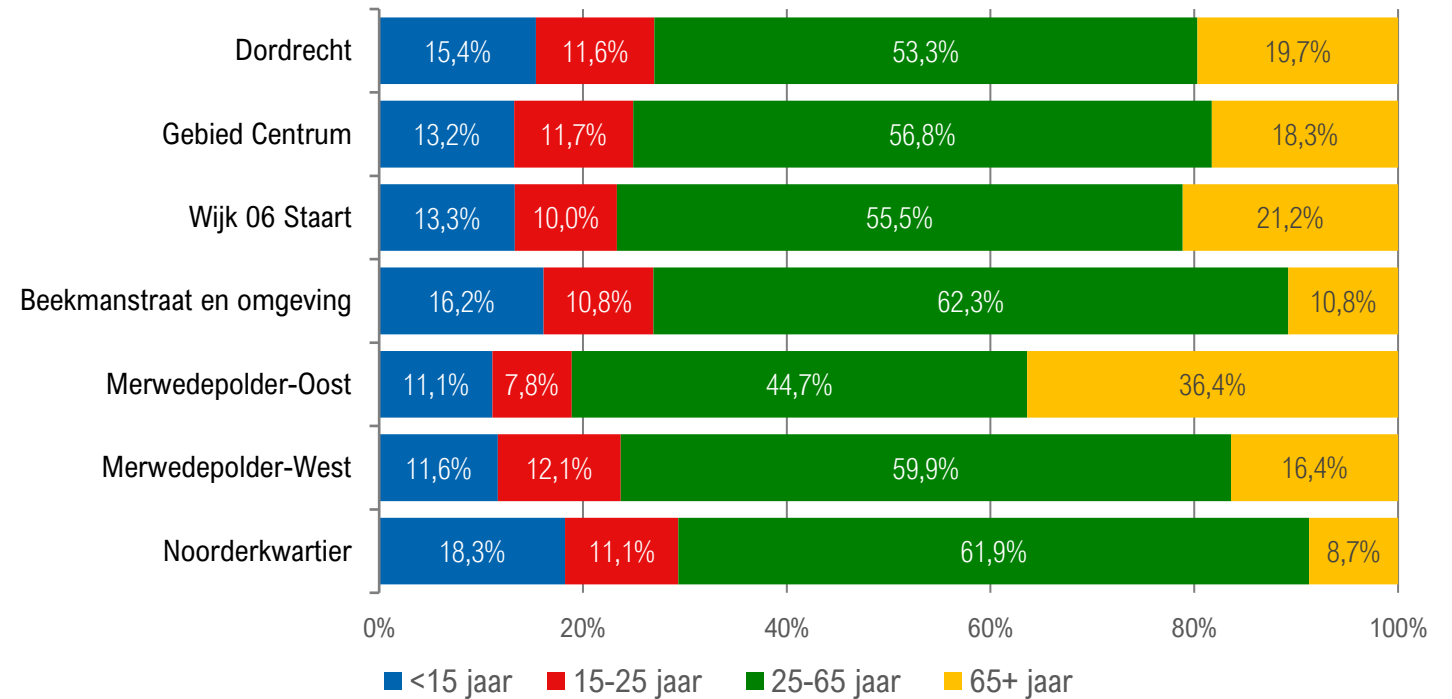
Kaart van de wijk Staart met het aantal inwoners per buurt in 2023, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van Stamen & OSM.

INWONERS

AANTAL INWONERS

Gebied	Aantal Inwoners	Percentage
Dordrecht	121.430	100,00%
Gebied Centrum	35.205	28,99%
Wijk 06 Staart	5.295	4,36%
Beekmanstraat en omgeving	650	0,54%
Merwedepolder-Oost	1.800	1,48%
Merwedepolder-West	1.160	0,96%
Noorderkwartier	630	0,52%

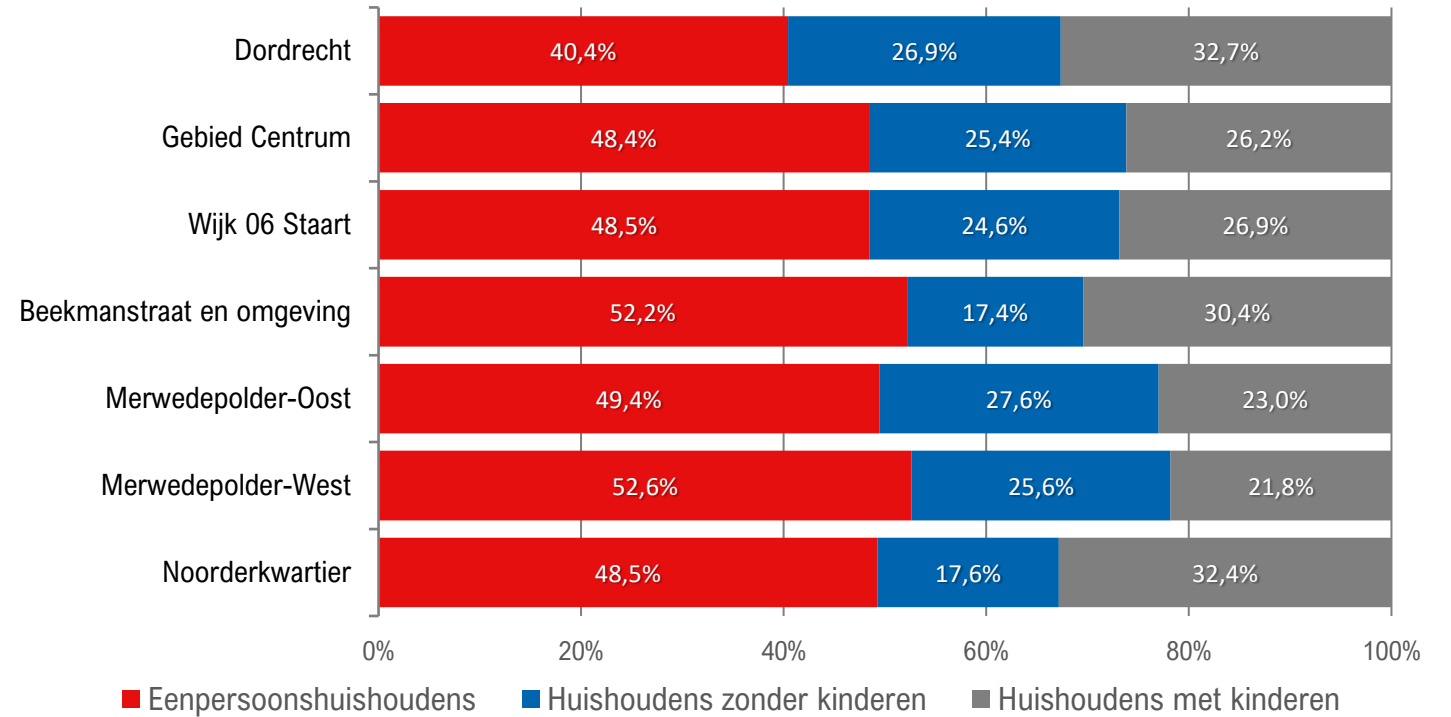
LEEFTIJD INWONERS

Wat valt op?

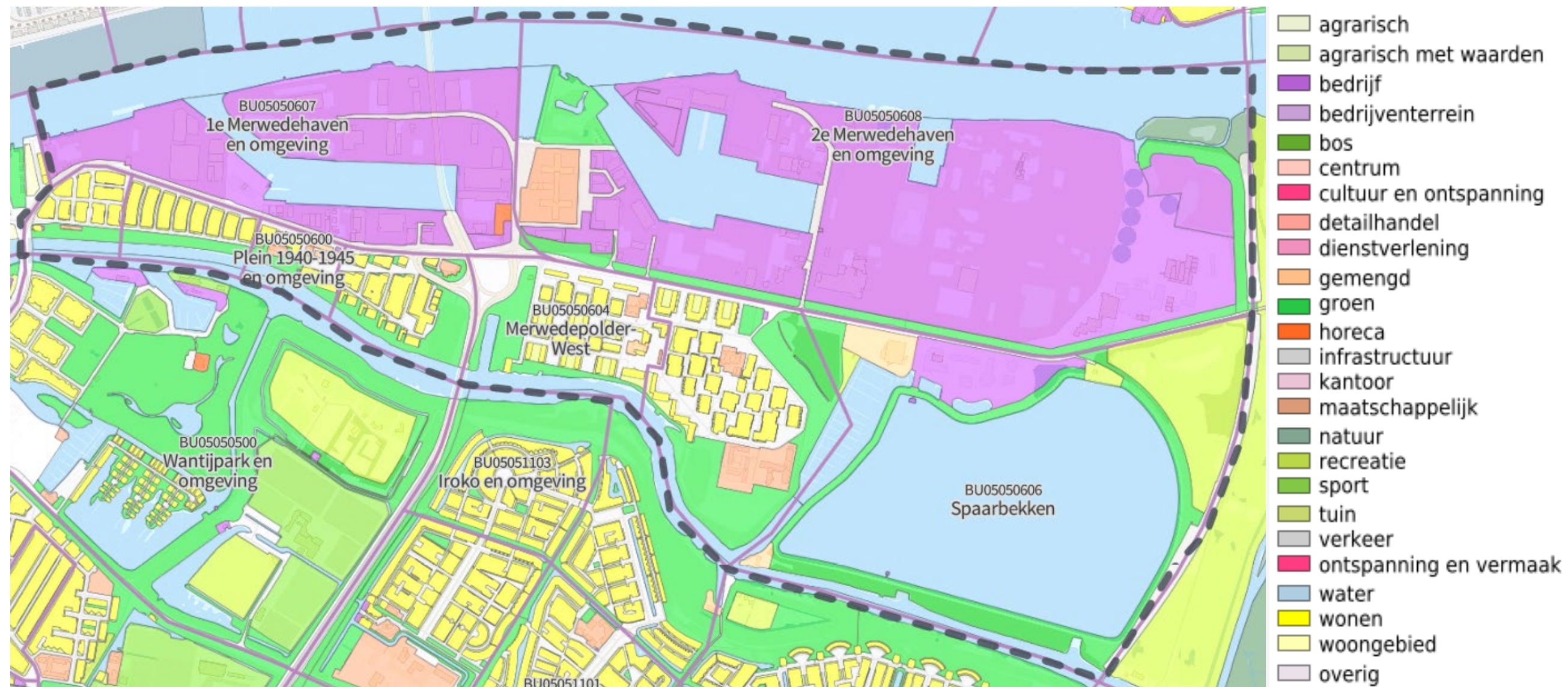
- In de vier geselecteerde buurten wonen 70% van alle Staartenaren.
- Het aandeel eenpersoonshuishoudens is het grootst.
- In het Noorderkwartier en Beekmanstraat e.o. wonen de meeste gezinnen met kinderen.

HUISHOUDSAMENSTELLING

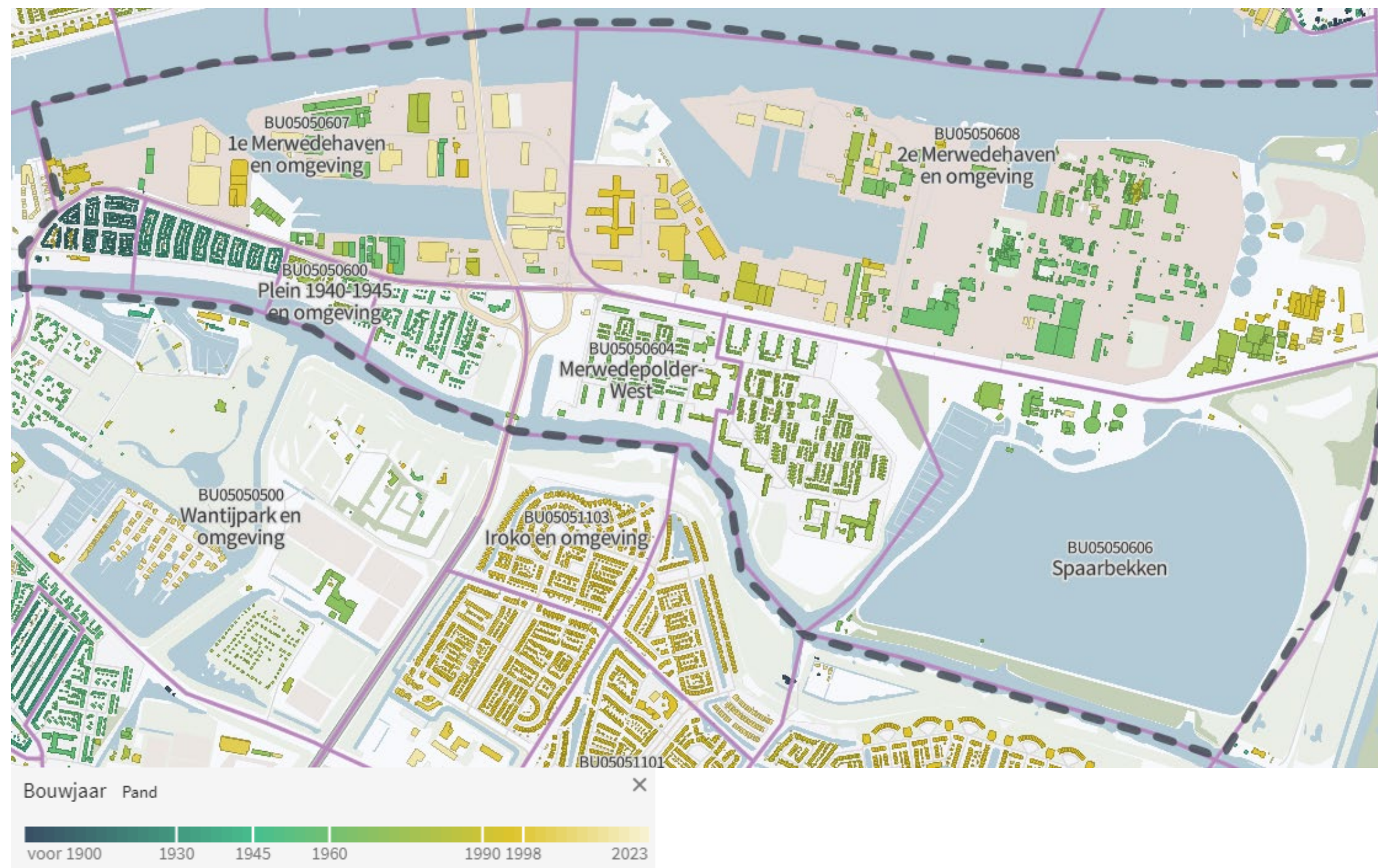
HUISHOUDGROOTTE

Gebied	Gemiddelde. Huishoudensgrootte
Dordrecht	2,1
Gebied Centrum	1,9
Wijk 06 Staart	1,9
Beekmanstraat en omgeving	1,8
Merwedepolder-Oost	1,9
Merwedepolder-West	1,8
Noorderkwartier	1,9
Dordrecht	2,1

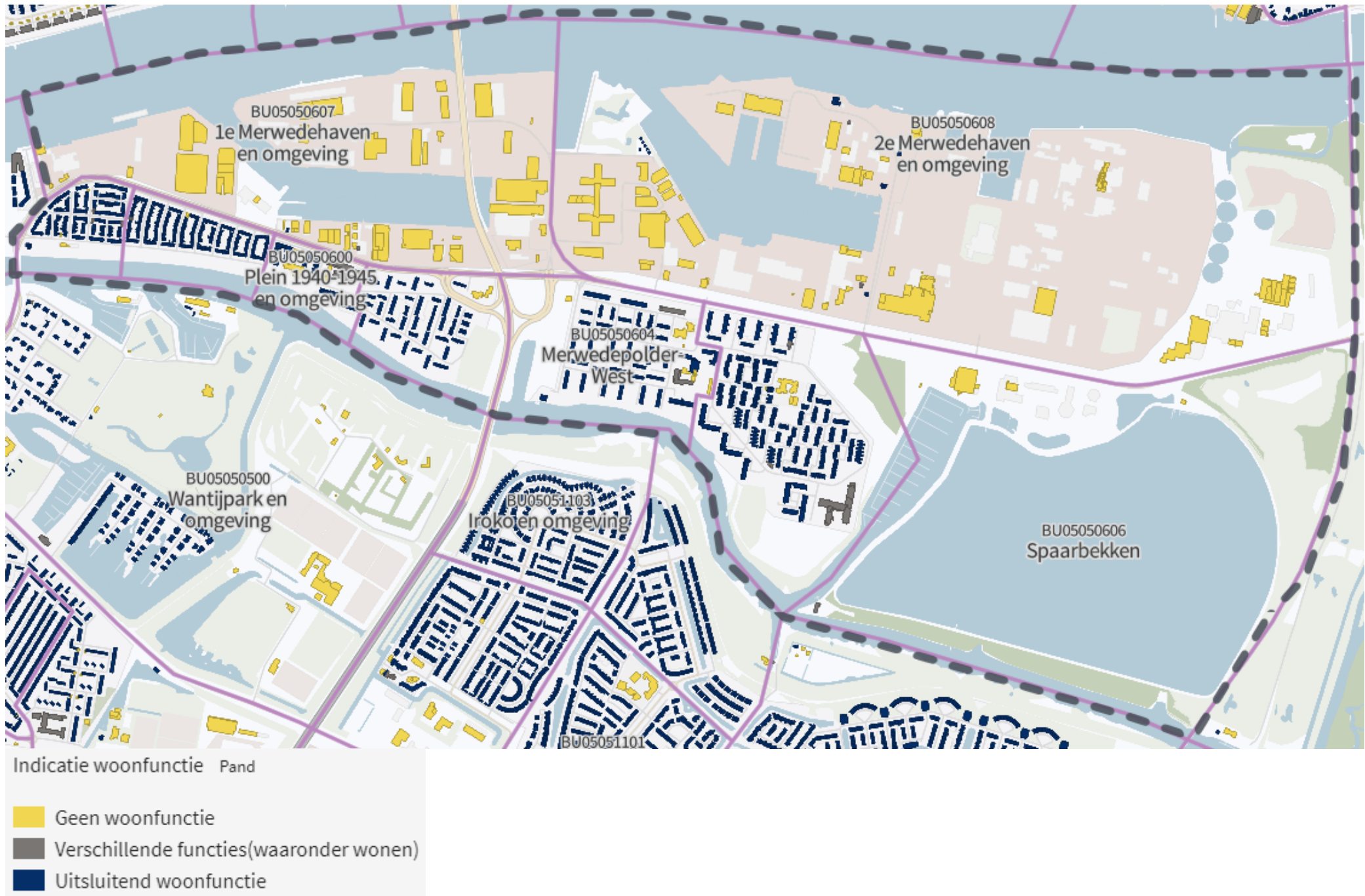
Wat valt op?

- Het gaat in de woonwijken vooral woonfuncties met hier en daar een gemengde functie.
- Het noordelijke deel is uitsluitend voor bedrijven met een enkel horecafunctie en gemengde functie.

Wat valt op?

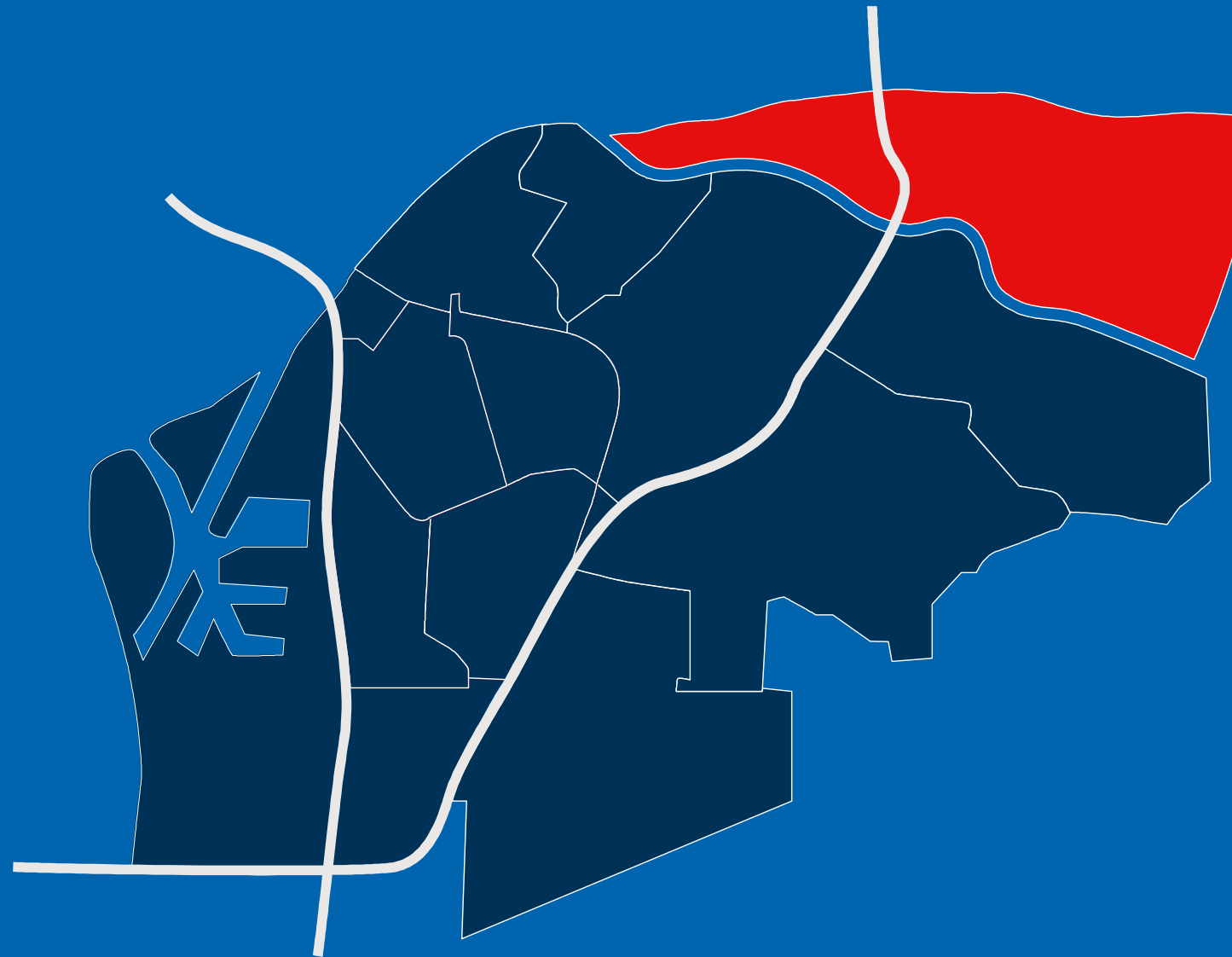
Het eerste deel van Staart is voor 1930 gebouwd met na de oorlog verdere uitbreidingen.

Wat valt op?

- Noordelijke deel geen woonfunctie.
- Zuidelijke deel bijna uitsluitend een woonfunctie.

DOEL: AANTREKKELIJKE STAD

WIJK: STAART

ALGEMEEN

Aantrekkelijkheid van een stad bestaat (o.a.) uit drie bestanddelen:

1. De aantrekkelijkheid van de stad hangt sterkt samen met de groene blauwe structuren van de stad. Deze moeten beschermd en versterkt worden.
2. Een aantrekkelijke leefomgeving wordt mede bereikt met hoogwaardige inrichting (KOR).
3. Met sterke sociale cohesie wordt minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering

IN HET DOEL BIODIVERS KOMT DIT VERDER TERUG GROENBLAUWE STAD

Groenblauw speelt in 2030 de hoofdrol in een aantrekkelijke openbare ruimte. In een aantrekkelijke stad zorgt de uitstraling van de openbare ruimte ervoor dat het er prettig wonen, werken en verblijven is. Men voelt zich thuis op het eiland van Dordrecht. Met zijn vele monumenten en het daar aanwezige groen en blauw is de historische binnenstad het visitekaartje van Dordrecht. Daarnaast is Dordrecht een stad met veel groen en water en dat wordt gewaardeerd door bewoners en bezoekers. Er wordt dan ook op ingezet op versterking van de Dordtse karakteristieken via groen en blauw. Water is zichtbaar, beleefbaar, bereikbaar, veilig en waar mogelijk door groen omzoomd. Het groen is verzorgd, veilig, divers, toegankelijk en stimuleert gebruikswaarden. Ook wordt ingezet op structuren die bijdragen aan het positieve, vooruitstrevende, groenblauwe imago. Het Getijdenlandschap, de Dordtwijkzone, de historische dijklinten en het Killenlandschap zijn belangrijke structuren die herkenbaarheid geven aan het Eiland van Dordrecht. Overige groenblauwe structuren zijn op deze cultuurhistorische landschapsstructuren gebaseerd en maken de ontstaansgeschiedenis van het Eiland zichtbaar. Het groenblauwe netwerk wordt gekoesterd en verder versterkt. Lijnvormige landschapselementen zoals windsingels en cultuurhistorische lanen worden hiervoor in ere hersteld. Groenblauwe structuren worden met historische plekken verbonden. Het cultureel en landschappelijk groenblauw erfgoed wordt beschermd door belangrijke groenstructuren en -gebieden vast te leggen op kaart en hier beschermingsstatus aan te koppelen. Voor de vier cultuurhistorische landschapsstructuren worden gebiedsvisies uitgewerkt waarmee verbeteringen in inrichting en beheer kunnen worden doorgevoerd.

Een aantrekkelijke leefomgeving wordt ook bereikt met hoogwaardige inrichting. Dat betekent dat kwalitatief, bij de locatie passend materiaal wordt gebruikt en dat de juiste plant- en boomsoorten op de juiste plek worden geplant. Een hoogwaardige inrichting, vakkundig beheer en juist gebruik van de openbare ruimte zorgen samen voor een positieve beleving van de stad, wijk en buurt. Juist gebruik wordt gestimuleerd door via groen in te zetten op een sterke sociale cohesie. Over het algemeen wordt in wijken met sterke sociale cohesie minder overlast ervaren en is minder sprake van criminaliteit en verloedering. Groenblauwe waarden dragen bij aan versterking van de sociale cohesie (Onderzoek Wageningen Universiteit 'Zeven redenen om te investeren in een groene stad').

Hierdoor voelen bewoners zich veiliger in groene wijken. Naast meer groen en kwalitatief beter groen wordt sociale cohesie versterkt door inwoners meer te betrekken bij het groen. Zowel door inwoners te laten meedenken over inrichting en beheer, als door waar mogelijk gebruiksgroen, zoals groene verblijfsplaatsen, toe te passen. Naast een positieve beleving voor bewoners verhoogt groenblauw ook de aantrekkelijkheid van een gebied voor bedrijven en ondernemers. Groen en water verhogen de economische waarde. Huizen aan water- of natuurgebieden hebben een hogere waarde dan huizen die niet aan dergelijke gebieden grenzen. De aanwezigheid van groen en blauw in de buurt is steeds belangrijker voor een positief vestigingsklimaat. Dit is een interessant gegeven voor een groeiende en ambitieuze stad als Dordrecht en maakt de noodzaak helder om meer aandacht te schenken aan groen en blauw bij ruimtelijke ontwikkelingen."

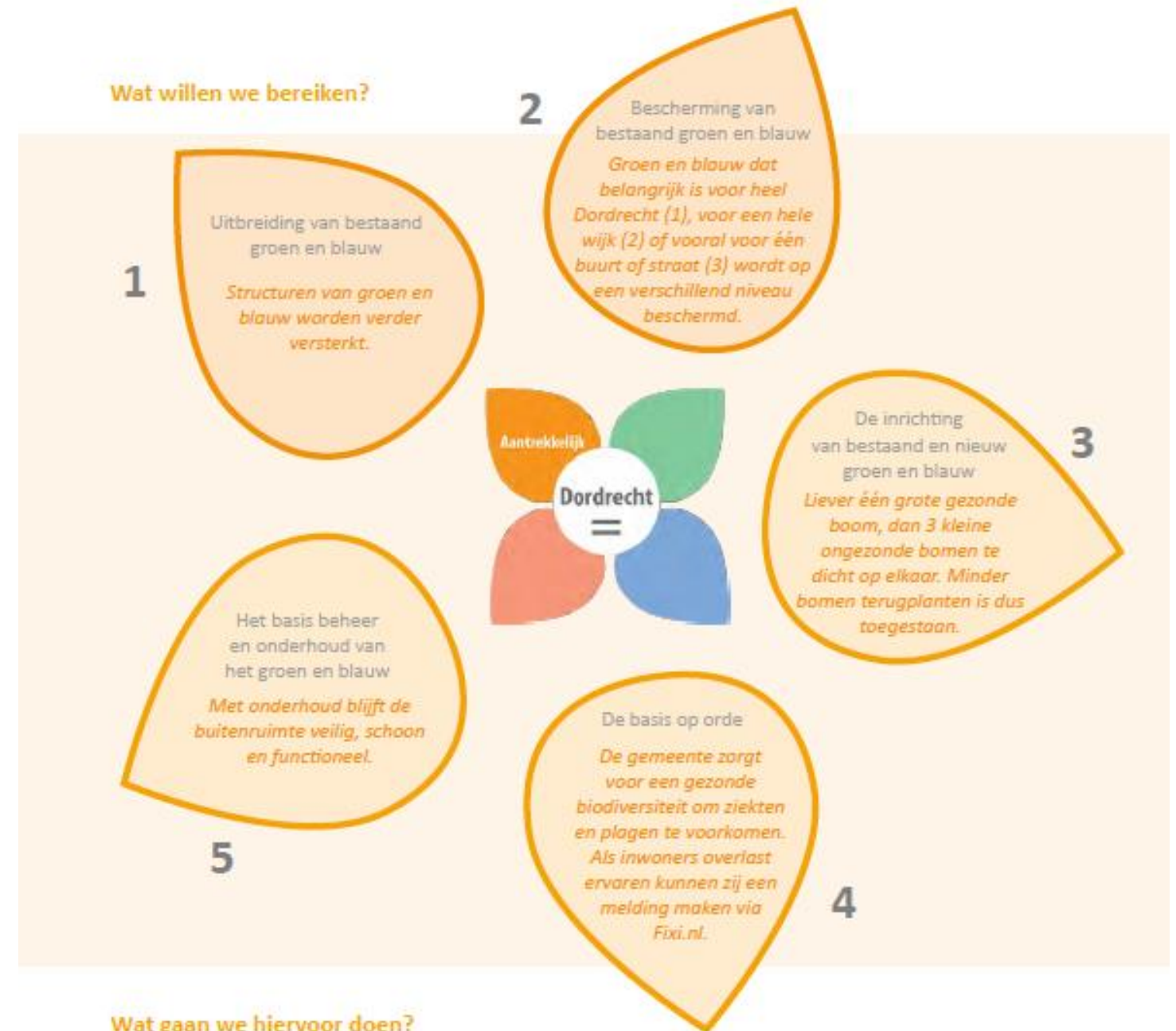
Wat valt op?

- Met name de "natuurvriendelijke oevers" lijken belangrijk voor de Staart. De wijk wordt zowel in het noorden als in het zuiden volledig begrensd door water (Beneden-Merwede en Wantij, respectievelijk) terwijl tegelijkertijd grote plassen water (De Grote Rug) en meerdere havens (bijvoorbeeld Merwedehavens) hier gelegen zijn. Deze oevers lijken, op basis van onderstaand uitgevoerde analyse, nog beperkt groen te zijn.

Een aantrekkelijke stad

In 2030 is er meer aandacht voor groen en blauw in de buitenruimte. Dordtenaren vinden het groen en blauw belangrijk. Het karakter van Dordrecht wordt erdoor gevormd en door de aantrekkelijke aankleding van de buitenruimte gaan Dordtenaren graag naar buiten om elkaar te ontmoeten. Hierdoor wonen en werken mensen prettiger in Dordrecht.

Wat gaan we hiervoor doen?

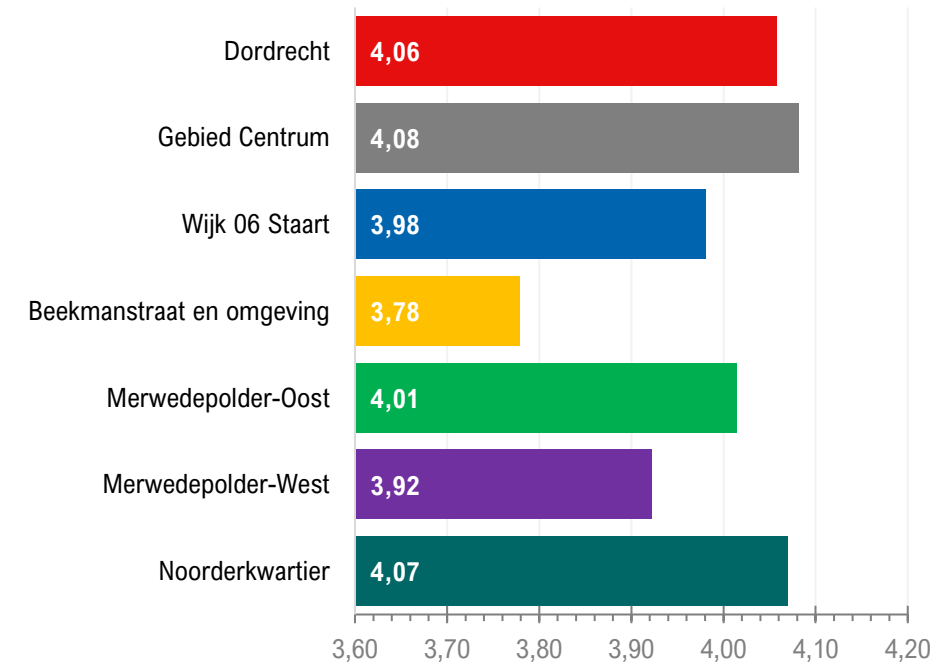
1.
 - Versterken dijklinten: Bomenstructuur Zeedijk
 - Nieuwe boomstructuren
2.
 - Bomenprogramma (boomstructuren, beleid en beheer)
 - Groenblauwe structuurkaart incl. beschermingsbeleid
 - Herschrijven Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte (KOR)
3.
 - Beleidsregel nieuwbouw en herstructurering
 - Herinrichting Weizigtpark
 - Herinrichting Wielwijpark
 - Samenstellen klankbordgroep om te betrekken bij grote projecten (die over meerdere vakgebieden gaan)
4.
 - Geen acties
5.
 - Actualiseren beheersysteem incl. uitdenken databeheer toekomst

LEEFBAARHEID – TOTAALSCORE

(Let op: om deze verschillen duidelijker in kaart te brengen, start de x-as niet bij 0. Een verschil van 0,13 is voor Dordrecht een afwijking van 1 standaarddeviatie.)

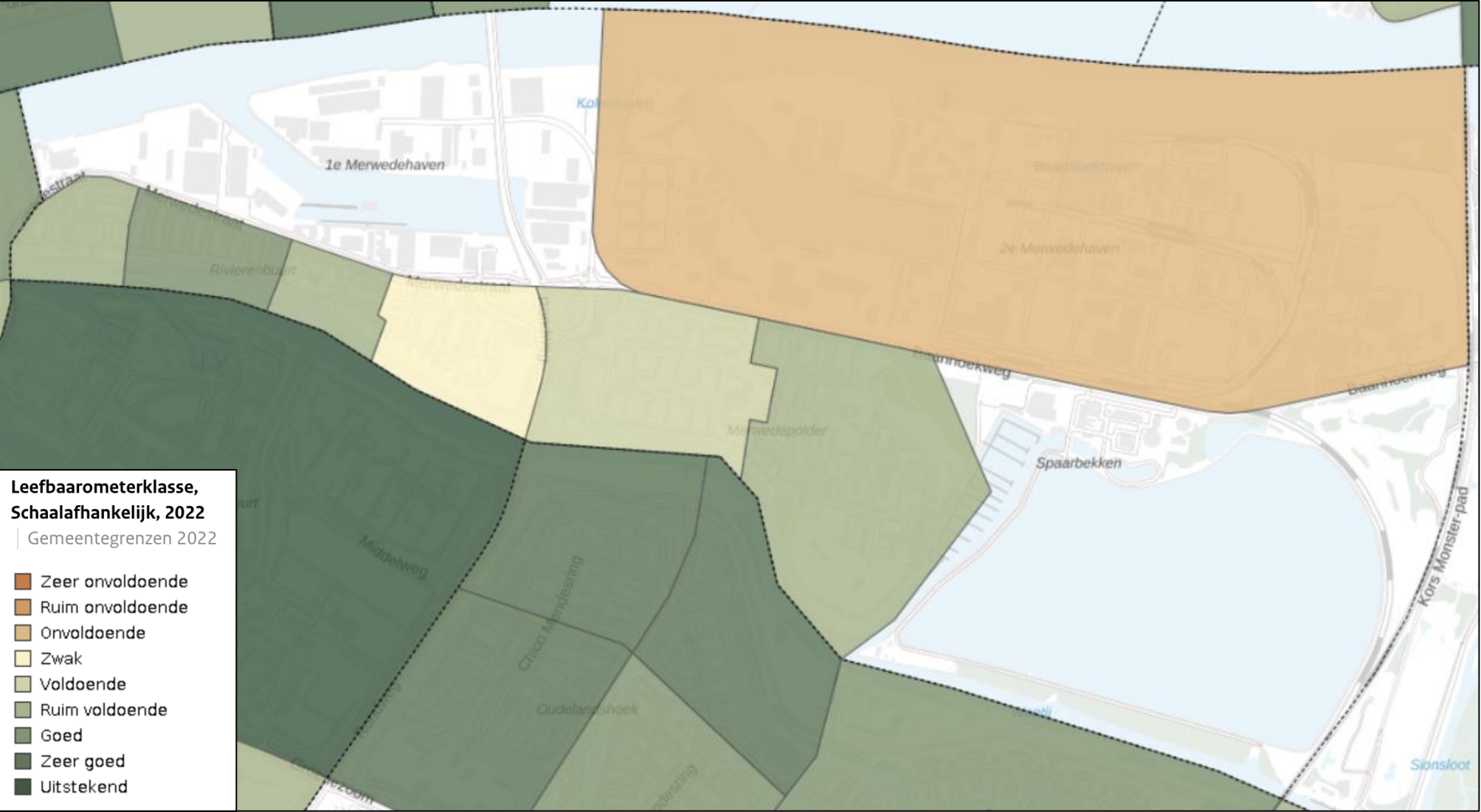
De Leefbaarometer bestaat uit vijf dimensies: woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast & onveiligheid.

Gemiddeld woont 1/8 van de huishoudens in Nederland in een buurt of wijk met een zwakke of onvoldoende leefbaarheid.

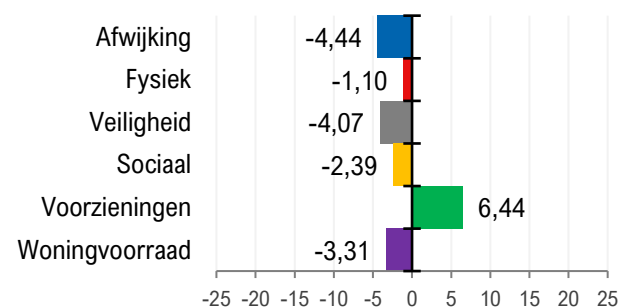
Wat valt op?

- De Staart scoort met een 3,98 onder het gemiddelde van Dordrecht (4,06) en onder Het gemiddelde van gebied Centrum (4,08).
- Binnen de geselecteerde buurten scoort de Beekmanstraat e.o. het laagst (3,78) en het Noorderkwartier het hoogst (4,07)
- De Rivierenbuurt (Rijnstraat, Lingestraat e.o.) scoren het best.
- Beekmanstraat e.o. met name de Giessenstraat en Dubbelstraat scoren hier een zeer onvoldoende.

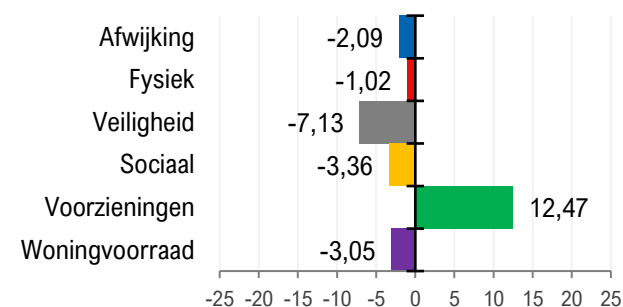

LEEFBAARHEID – BUURTSCORES

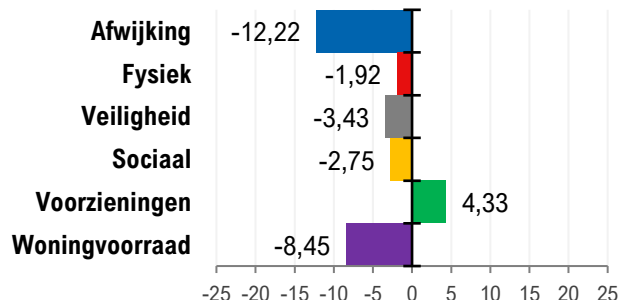
DORDRECHT

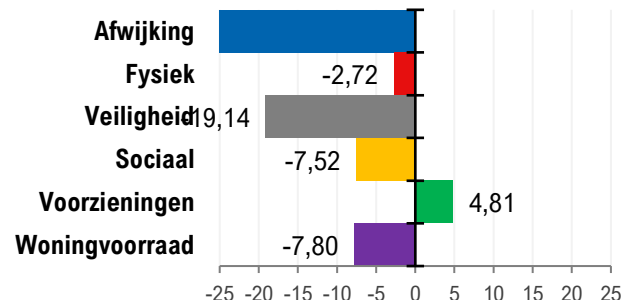
DORDRECHT CENTRUM

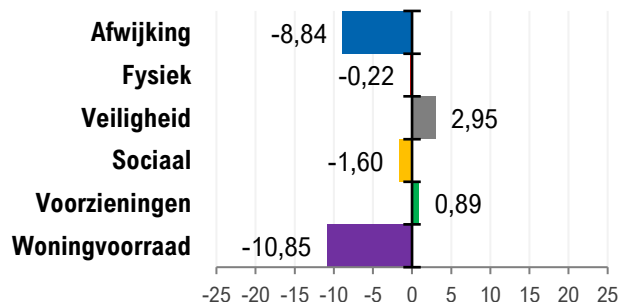
WIJK: STAART

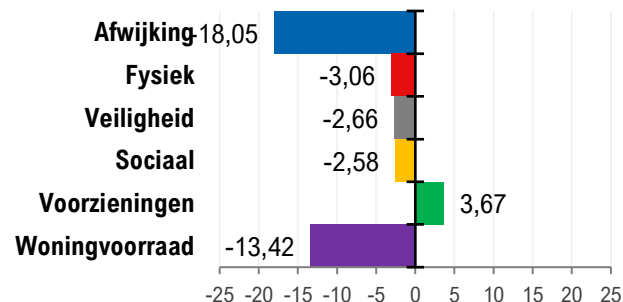
BEEKMANSTRAAT E.O.

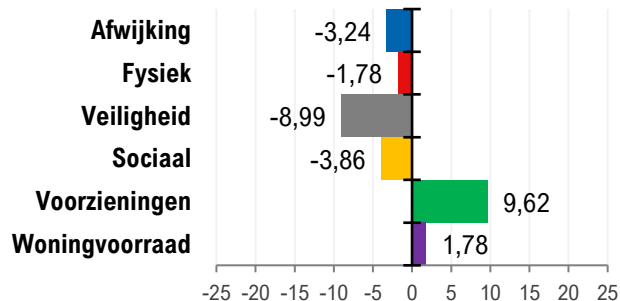
MERWEDEPOLDER-OOST

MERWEDEPOLDER-WEST

NOORDERKWARTIER

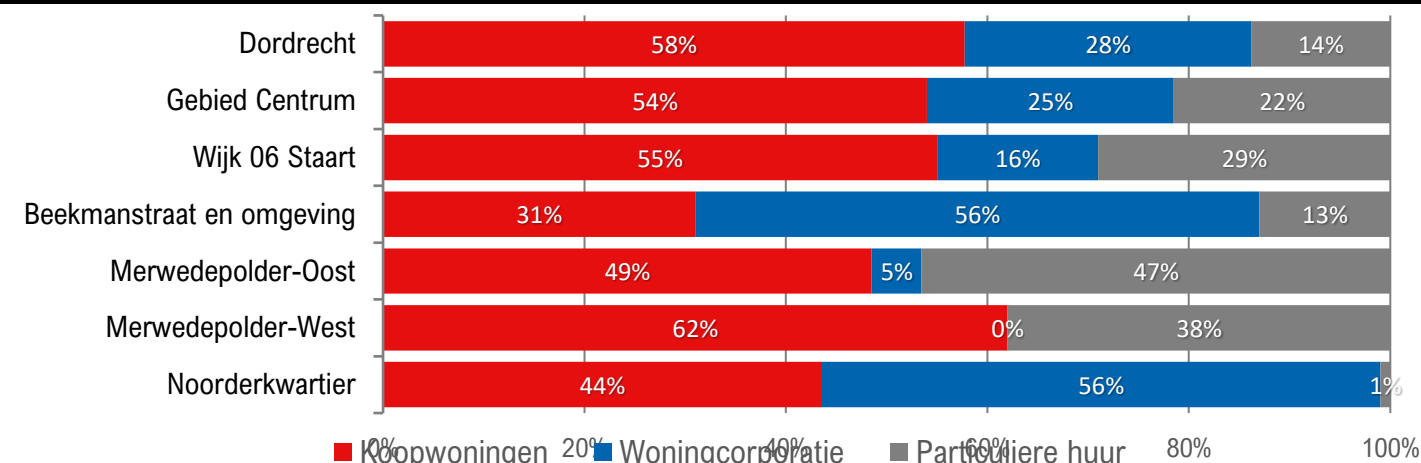

Wat valt op?

- De Staart scoort met een -12.22 alarmerend lager als het Dordts gemiddelde (-4,44) en het gemiddelde van gebied Centrum (-2,09).
- De grootste afwijking zit in de Beekmanstraat e.o. (-25!) en Merwede polder- west (Volkerakweg e.o. -18,05).
- Beekmanstraat e.o. gaat het voornamelijk om lage scores op veiligheid (uitschieter), sociaal en woningvoorraad.
- Merwedepolder-west scoort het slechts op woningvoorraad.
- Merwedepolder-oost scoort eveneens laag op woningvoorraad en het laagst op voorzieningen.

WONEN

EIGENDOM HUUR VERSUS KOOP

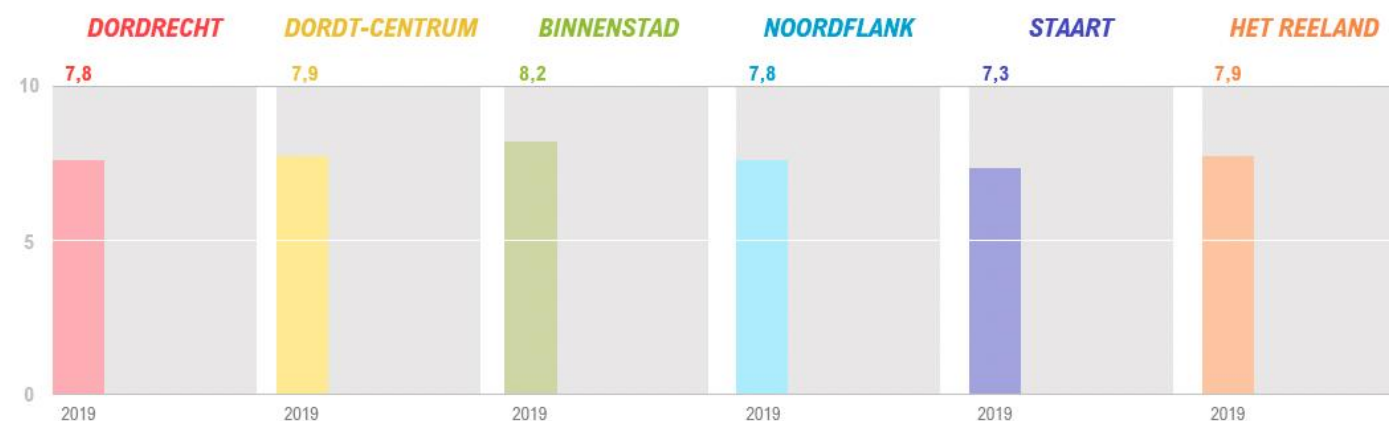

Wat valt op?

- Op de Staart bevinden zich ongeveer 2700 woningen.
- De Staart heeft ongeveer 55% koopwoningen, 36% sociale huurwoningen en 9% overige huur. Stadsbreed is deze verdeling 57% koop, 32% sociale huur en 11% overige huur, in gebied Centrum 53% koop, 33% sociale huur en 14% overige huur.
- De meeste huurwoningen staan in de Beekmanstraat e.o. (met name portiekflats) en in het Noorderkwartier (grondgebonden woningen).
- Van de sociale huurwoningen is 42% eigendom van woningcorporaties en 58% van particuliere verhuurders.
- De gemiddelde WOZ-waarde bedraagt € 203.000. In Dordrecht is dit € 290.000

RAPPORTCIJFERS WONING

Het wonen in Dordt Centrum wordt goed gewaardeerd, met name in de Binnenstad. De gemiddelde WOZ-waarde ligt op het gemiddelde van Dordrecht en is relatief hoog in de Binnenstad en Noordflank. Woningen op de Staart hebben een relatief lage WOZ-waarde en worden lager dan gemiddeld gewaardeerd. Dordt Centrum kent relatief meer particuliere huurwoningen. De Noordflank telt relatief veel corporatiewoningen en het Reeland relatief veel koopwoningen.

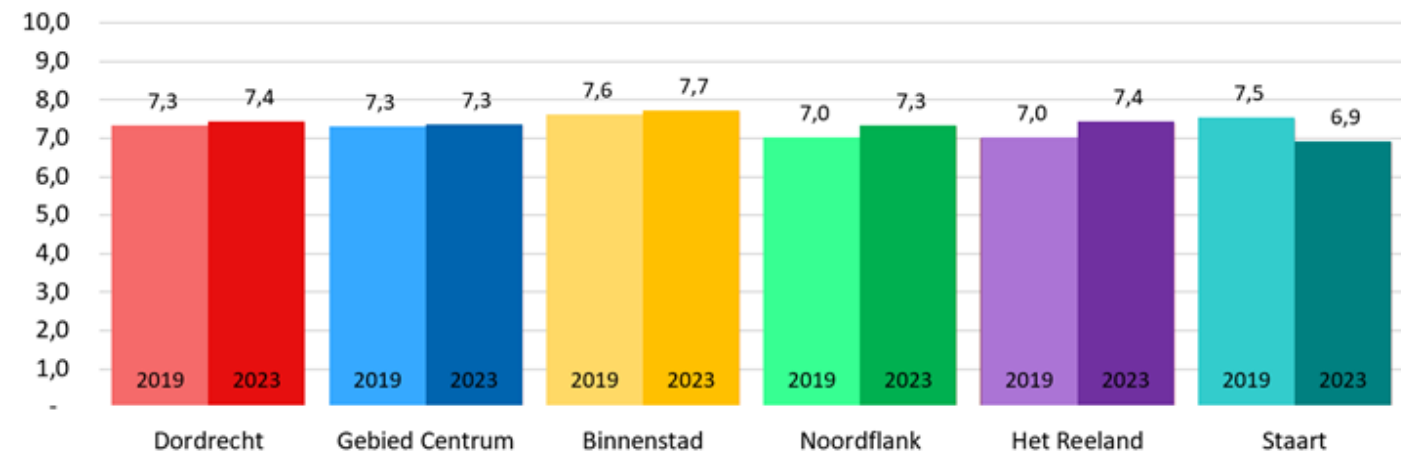
Wat valt op?

- Staart scoort met een 7,3 onder het gemiddelde van Dordrecht (7,8) en onder het gemiddelde van gebied Centrum (7,9).
- Van gebied Centrum scoort de Staart het laagst.
- Gemiddelde WOZ-waarde is met € 203.000 laag t.o.v. gemiddelde van Dordrecht. Het gemiddelde van Dordrecht is € 269.000.
- Uit gesprekken met bewoners en professionals komt naar voren: Slechte woningvoorraad, VvE's, niet willende particuliere verhuurders (Staart-Oost).

RAPPORTCIJFER PRETTIG WONEN

Inwoners waarderen de woonomgeving van Dordt Centrum vergelijkbaar aan het gemiddelde in Dordrecht, maar ingezoomd op de wijken blijkt dat de Binnenstad en het Reeland hoger scoren dan de Noordflank en de Staart.

De gemiddelde kwaliteit van buurtvoorzieningen (waaronder speelplekken voor kinderen, jongeren en groen) ligt in Centrum iets lager dan gemiddeld in Dordrecht. De score verschilt onderling niet noemenswaardig tussen de vier wijken.

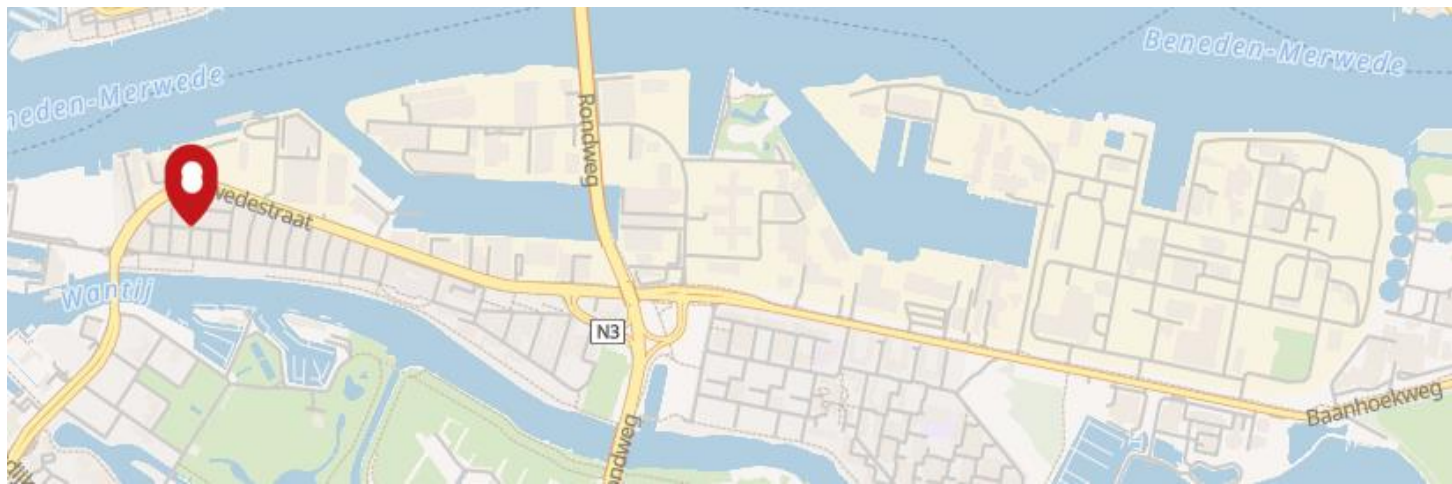

Wat valt op?

- Tevredenheid op de Staart is gedaald met 0,6 punten. Dit is afwijkend t.o.v. rest van het gebied.
- De afgelopen jaren is de tevredenheid toegenomen met gemiddeld 0,3 punten voor de overige wijken in gebied Centrum.
- Uit gesprekken met bewoners en professionals komt naar voren dat voorzieningen (huisarts, tandarts, verloskunde, pinnen) niet of nauwelijks aanwezig zijn. Bewoners komen elkaar daardoor weinig tegen in hun buurt. Door het versterken van sociaal-maatschappelijke voorzieningen op Staart-Oost o.a. door het creëren van ontmoetingsruimten en het organiseren van activiteiten, kan de sociale samenhang worden bevorderd.

BESCHERMD WONEN

Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Wat valt op?

- Op De Staart zijn er 2 voorzieningen beschermd wonen:
 - Waalstraat – Jados; 9 plaatsen extramuraal gedeeld wonen
 - Waalstraat – Jados; 6 plaatsen extramuraal gedeeld wonen

WONINGTYPEN EN -GROOTTEN

Op deze kaart is inzichtelijk gemaakt welke woningtypen (grondgebonden of appartement) en -grootten te vinden zijn in de wijk.

Wat valt op?

Wat betreft De Staart is op de kaart te zien dat er relatief veel kleine grondgebonden woningen zijn in het westelijk deel en veel kleine appartementen in Staart-oost. Het ontbreekt aan diversiteit in woninggrootte en -typen. De woningvoorraad is te eenzijdig.

VERDICHTING

Hierna volgen de belangrijkste conclusies, de voorgestelde verdichtingsstrategie en de bandbreedte voor verdichtingspotentie per wijk zoals beschreven in een ambtelijke studie (2024).

Situatie

De Staart is een bijzondere wijk, waar gewoond wordt in de nabijheid van (zware) industrie en bedrijvigheid. Het groen is dichtbij, zowel het Wantij als de Biesbosch.

Conclusies verdichtingsstudie

De woonbuurten op de Staart zijn toe aan liefde en aandacht. Het toekomstbestendig maken van de naoorlogse voorraad en het borgen van de nabijheid van zorg en dagelijkse voorzieningen zijn aanknopingspunten waar verdichting bij kan helpen. Een grote kans ligt in het vervangen van de relatief laagwaardige bedrijvigheid aan de Merwedestraat met een gemengd milieu, waardoor meer arbeidsplaatsen en woningen ontstaan.

Strategie

Het verbinden van grootschalige opgavelocaties. Verdichting zoveel mogelijk als investeringsmotor gebruiken voor het behoud van voorzieningen en een kwaliteitsslag voor de buurt waarbij de groene kwaliteit behouden blijft.

- Ontwikkelen gemengd gebied Merwedeweg-noord
- Bestaande flatstructuren Staart-oost verdichten
- Schoollocaties herontwikkelen
- Opgave wijkvoorzieningen combineren met woningen

Bandbreedte verdichtingspotentie:

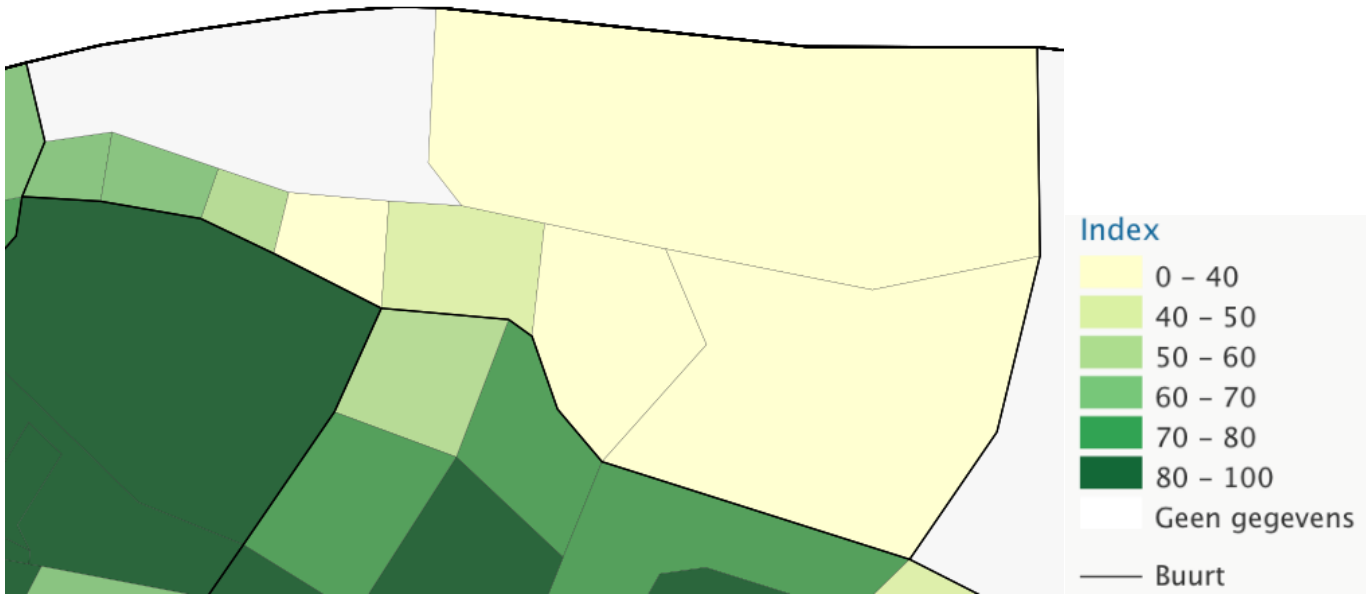
- 12 locaties
- + 1125 tot 1875 woningen

Belangrijkste verdichtingsprincipes:

- In de bestaande wijkstructuren met name in Staart oost. Bij blinde gevels en ontbrekende schakels.
- Bij (wijk)voorzieningen zoals Plein 1940-194 en Rivierenplein. Dichtbij de nuttige en leuke dingen.
- In & naast werkgebieden aan de westzijde van de wijk. Verdichten mét functiemenging.

VOORZIENINGEN / DINGEN TE DOEN

NABIJHEID VAN VOORZIENINGEN

Gemeente

Dordrecht

Aantal inwoners
119.537

Nederland

Nederland

Aantal inwoners
17.590.672

Wat valt op?

- Staart scoort slecht op de nabijheid van voorzieningen m.u.v. het Noorderkwartier dat op het gemiddelde van NL scoort.

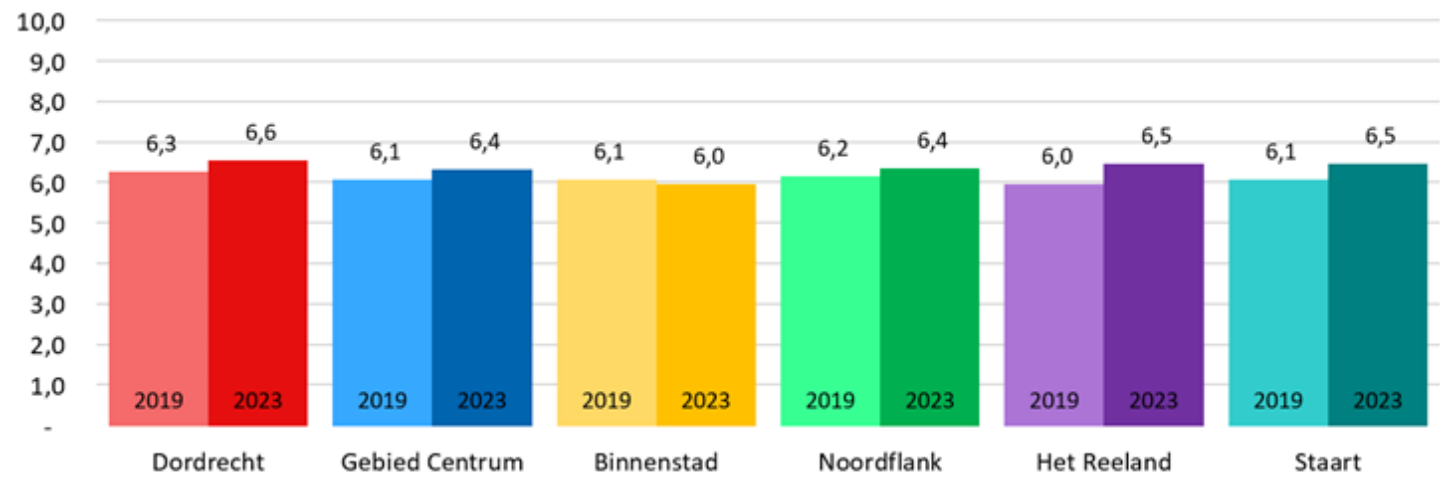
KWALITEIT VAN VOORZIENINGEN

De schaalscore bestaat uit de volgende vragen:

In de buurt is/zijn:

- de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden;
- perken, plantsoenen en parken goed onderhouden;
- het buiten goed verlicht;
- goede speelplekken voor kinderen;
- goede voorzieningen voor jongeren.

Hoe hoger de score op deze schaal van 0-10, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren.

Wat valt op?

- Alhoewel de Staart een stap voorwaarts heeft gemaakt (6,5 een (toename van 0,4 punten de laatste 4 jaar) scoort het net onder het gemiddelde van Dordrecht (6,6) en net boven het gemiddelde van het gebied Centrum (6,4).
- M.u.v. de Binnenstad is in de overige wijken van het gebied Centrum de laatste jaren een stijging te zien van 0,2 tot 0,5 punten. Voor Reeland is dit 0,5 punten.

BASIS VOORZIENINGEN

(Huisarts, apotheek, ontmoetingsplekken (park, buurthuis, etc.), basisschool

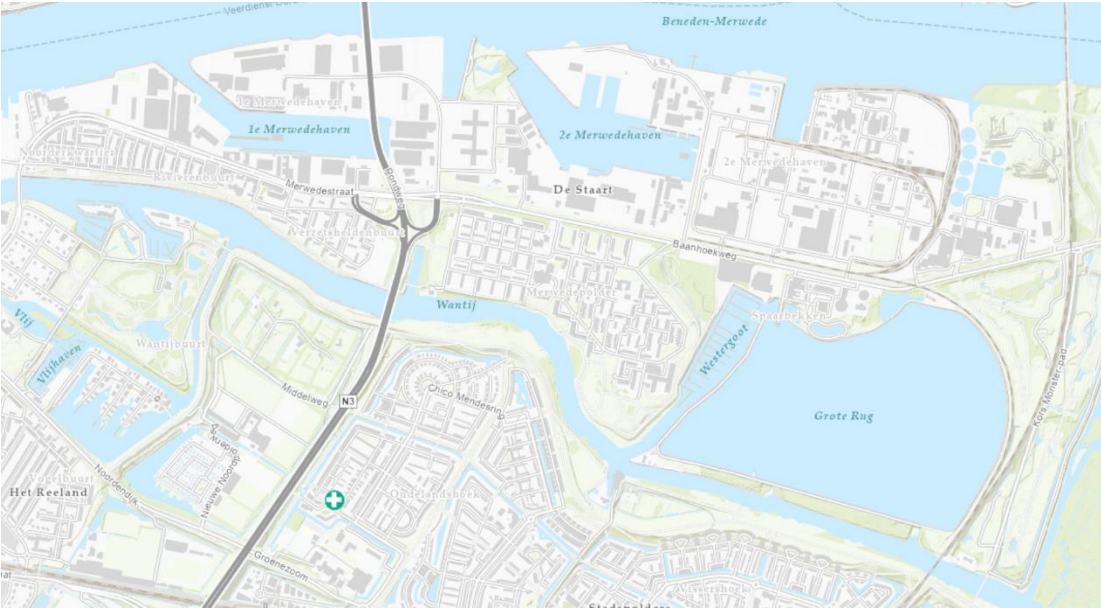
Huisartsen

Wat valt op?

- Op de Staart zit geen huisartsenpraktijk.
- Met ongeveer 5.290 inwoners is hier sprake van een tekort van 2,5 huisartsen (huisarts heeft gemiddeld 2300 patiënten).
- Niet duidelijk is waar de patiënten naar toe gaan.

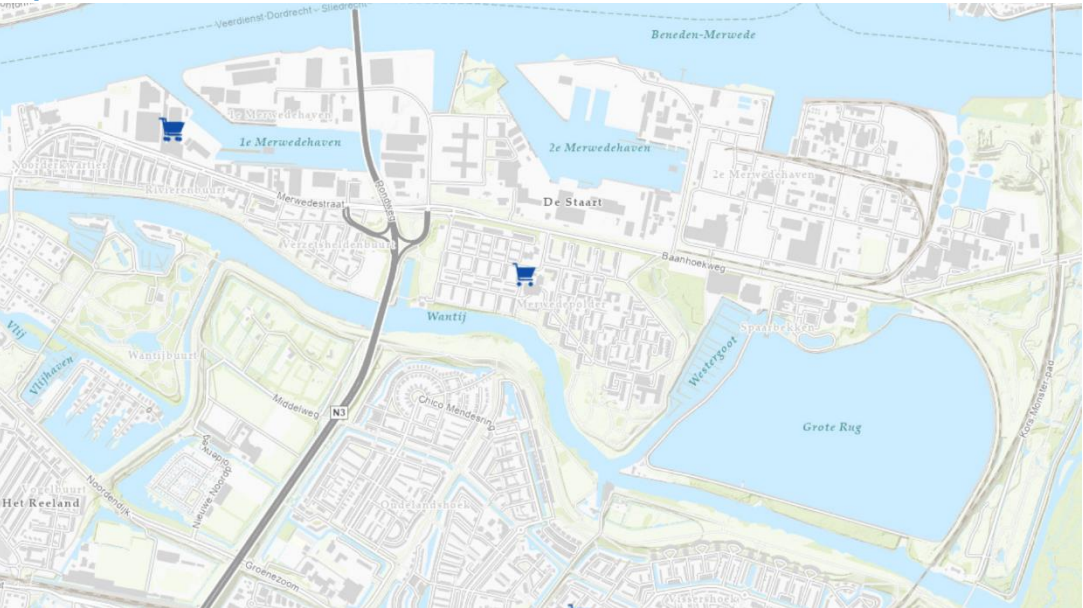
Apotheken

Wat valt op?

- In de Merwedepolder-oost zit geen apotheek
- In Nederland is gemiddeld per 10.000 inwoners een apotheek. Er is dus een tekort.

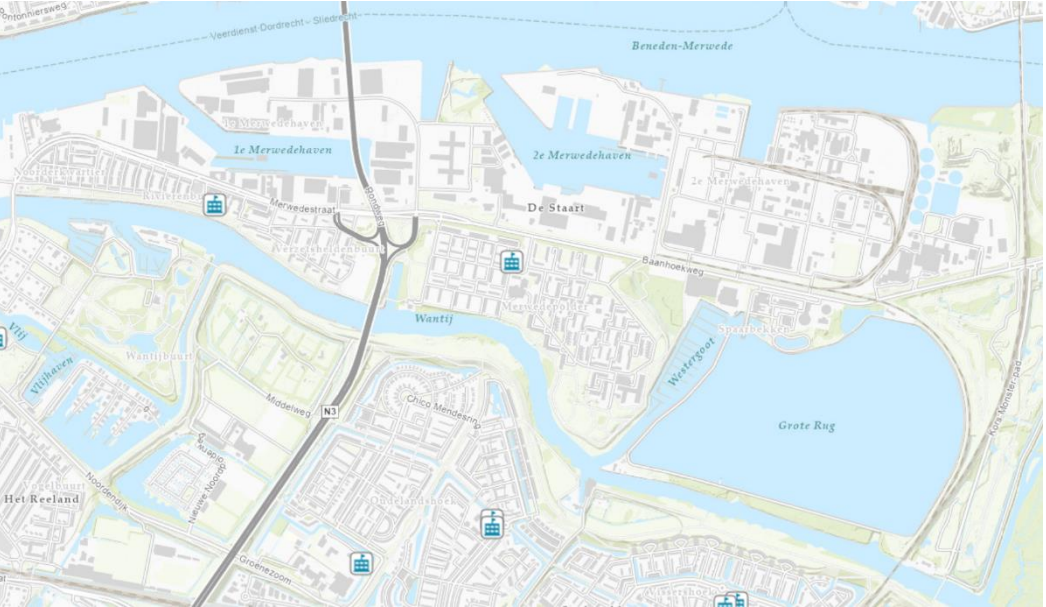
Supermarkten

Wat valt op?

- In het Noorden van de Staart ter hoogte van de Rivierenbuurt, zitten 2 supermarkten met een stedelijk/regionaal Verzorgingsgebied.
- Verderop in de wijk, Merwedepolder-West zit op het Rivierenplein een Turkse supermarkt.

Basisonderwijs

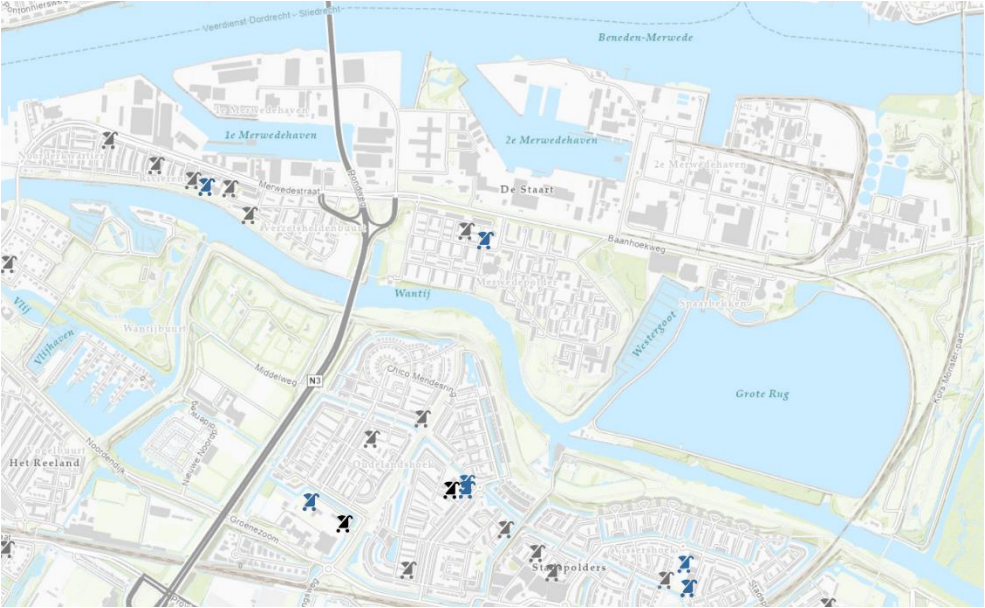

Wat valt op?

- Op de Staart zijn 2 basisscholen.
- Er wonen (jan. 2023) 705 kinderen in de leeftijd van 0-15 jaar.
- Bekend is dat dagelijks ongeveer 300 kinderen buiten de wijk naar een basisschool zijn ondanks dat er plaats genoeg is op de 2 locaties.

PLUS VOORZIENINGEN

Kinderopvang

Wat valt op?

- Dordrecht heeft in totaal 133 kinderopvang -locaties met in totaal 4717 kindplaatsen.
- In geheel Dordrecht ligt de afstand op kinderopvang dichterbij dan gemiddeld in Nederland.
- Verspreid over de wijk is kinderopvang aanwezig. Gelet op het aantal kinderen in de wijk lijkt dit voldoende.

Fysiotherapeut

Wat valt op?

- Op de Staart is 1 fysiopraktijk gevestigd met 3 fysiotherapeuten (in Staart-West).
- Gemiddeld heeft een fysiotherapeut rond de 2000 patiënten. Gelet op het aantal inwoners (5290) wordt dit toereikend geacht.

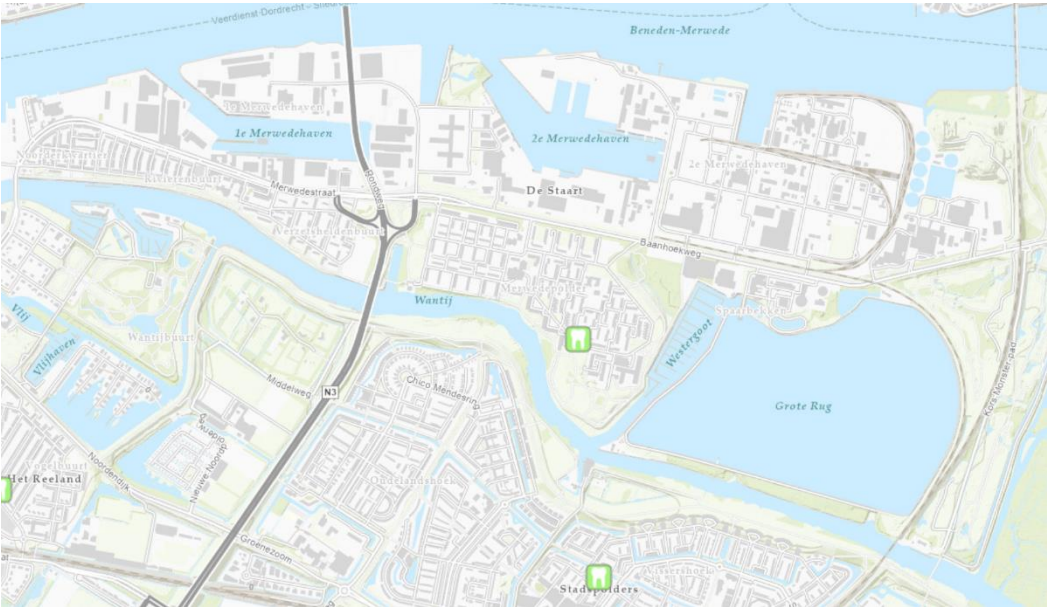
Middelbare Scholen

Wat valt op?

- Er is 1 (tijdelijke) school voor Voortgezet onderwijs aan de Wielingenstraat voor Oekraïense vluchtelingen.

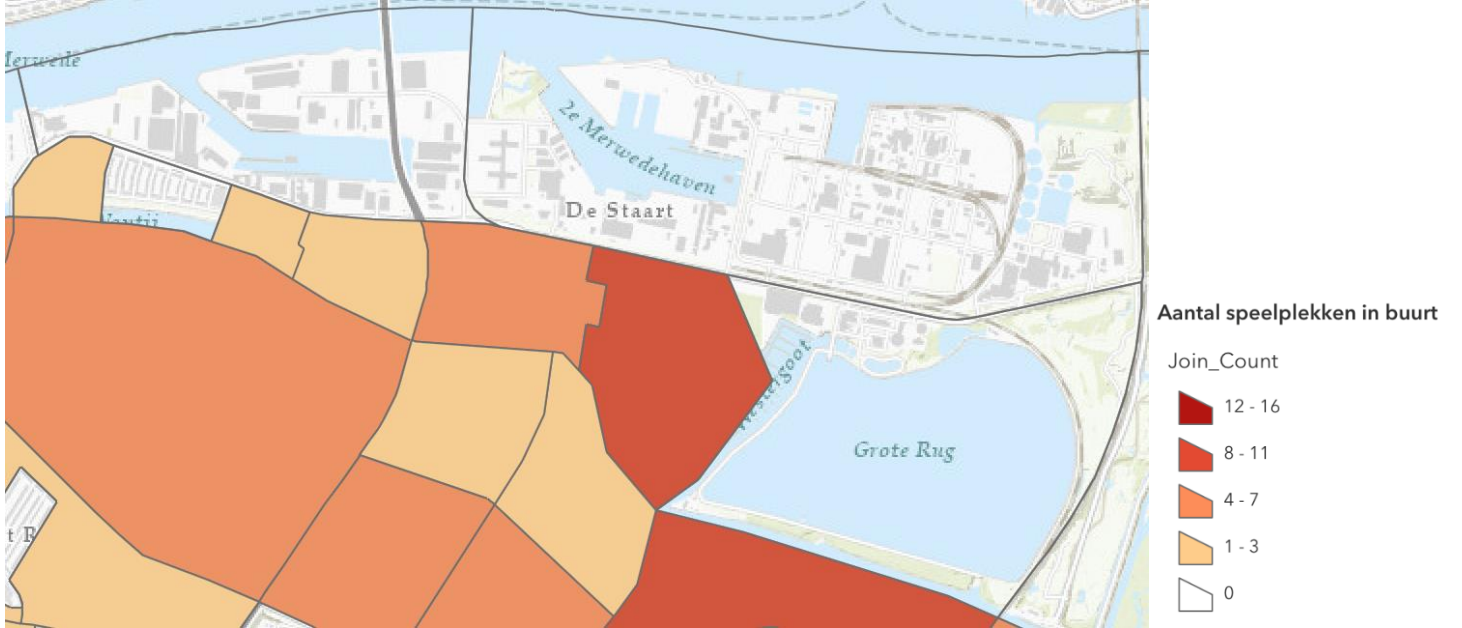
Tandarts

Wat valt op?

- Op de Staart, Merwedepolder-oost is 1 tandarts gevestigd.
- Met een gemiddelde van 2600 patiënten per tandarts is hier een tekort van minimaal 1 tandarts.

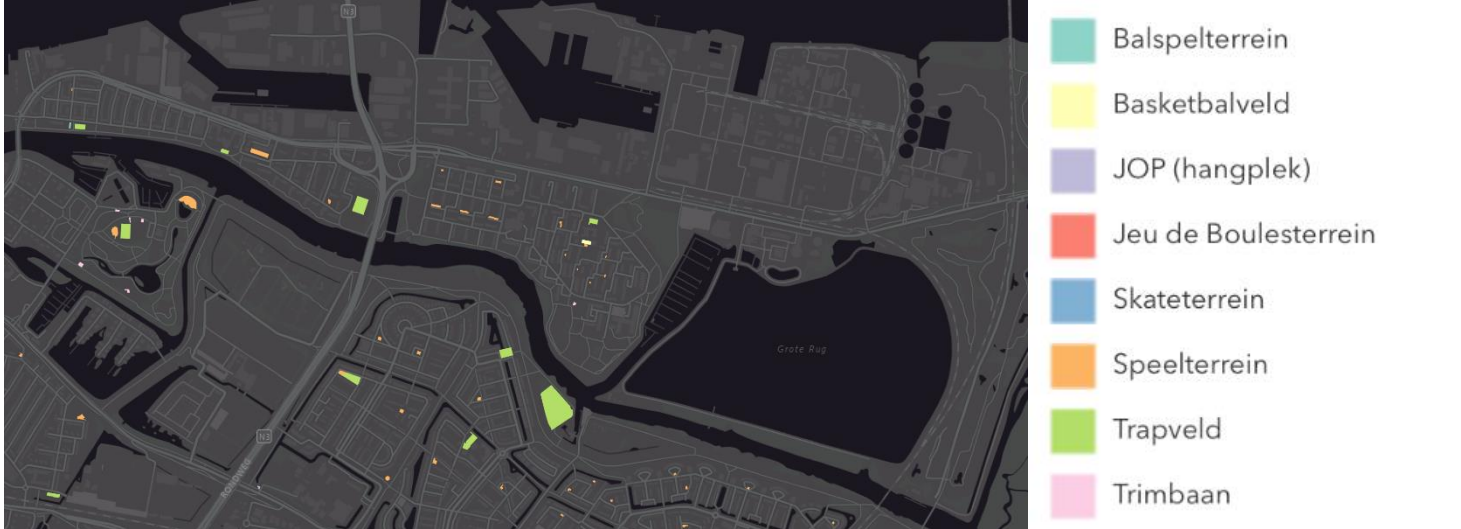
SPEELPLEKKEN PER BUURT

Wat valt op?

- In de Rivierenbuurt zijn geen speelplekken.
- Meeste speelplekken zijn in de Merwedepolder-oost.
- Staart-West heeft de minste speelplekken.

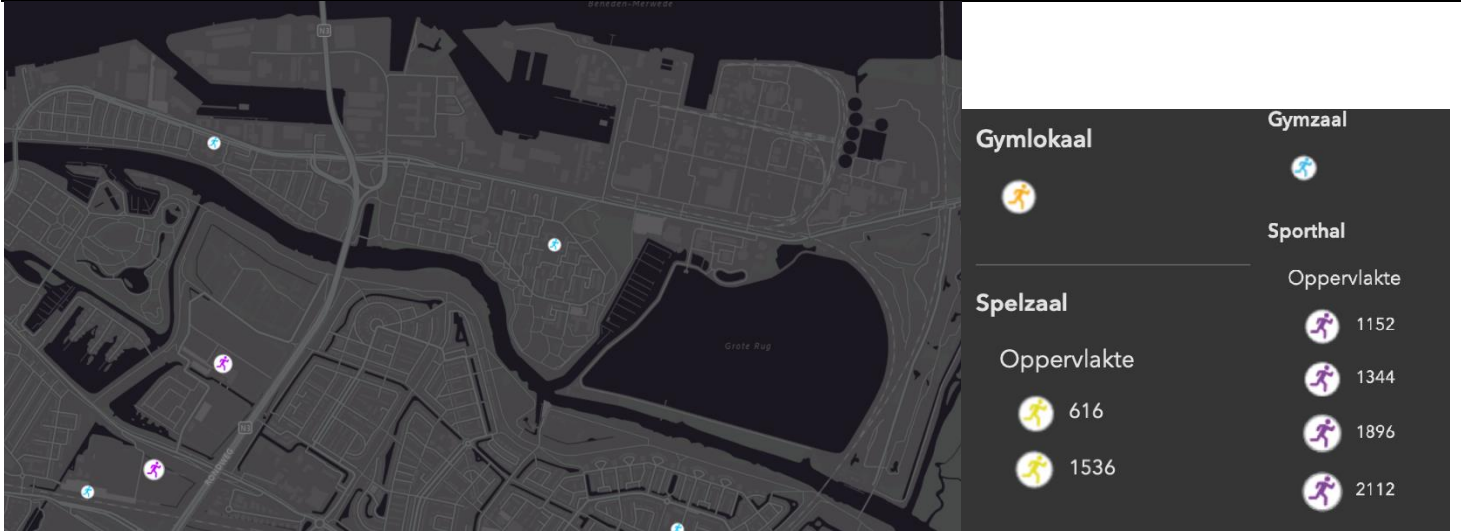
SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BUITEN)

Wat valt op?

- Beste spreiding zit in Staart-oost.
- Er weinig diversiteit in het aanbod. Gaat vooral om trapveldjes en kleine speelterreinen.

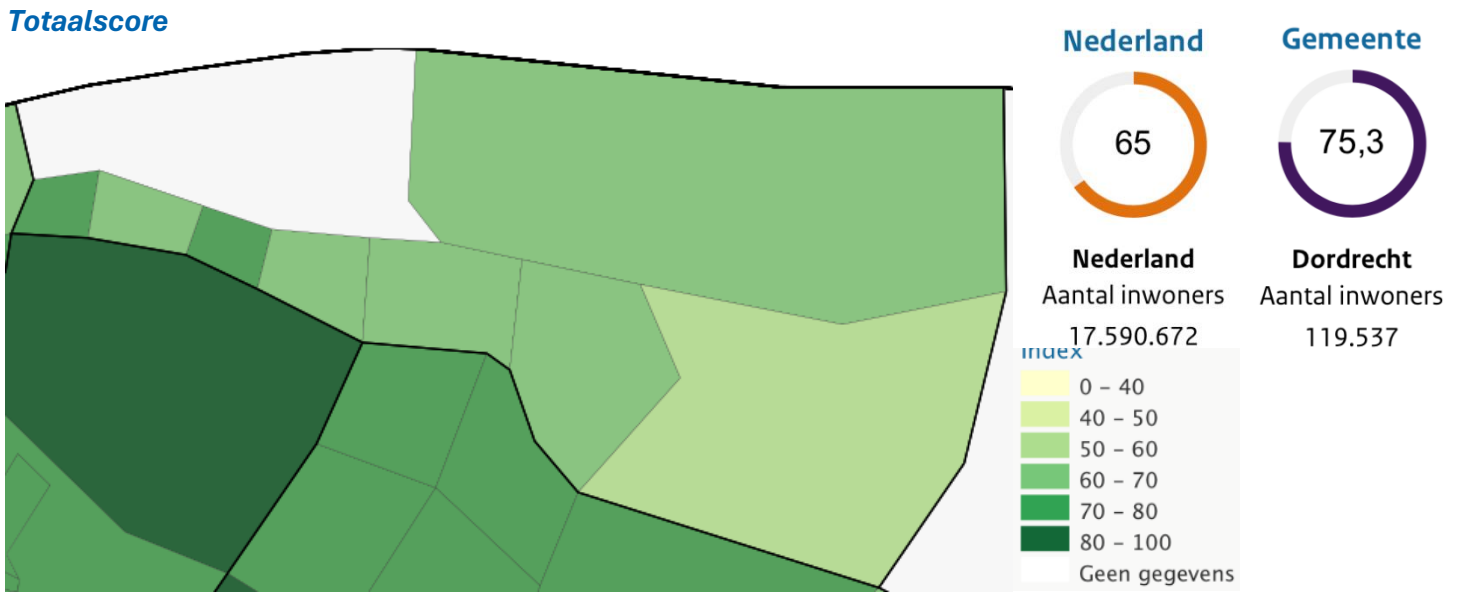
SPORT- EN SPEELPLEKKEN (BINNEN)

Wat valt op?

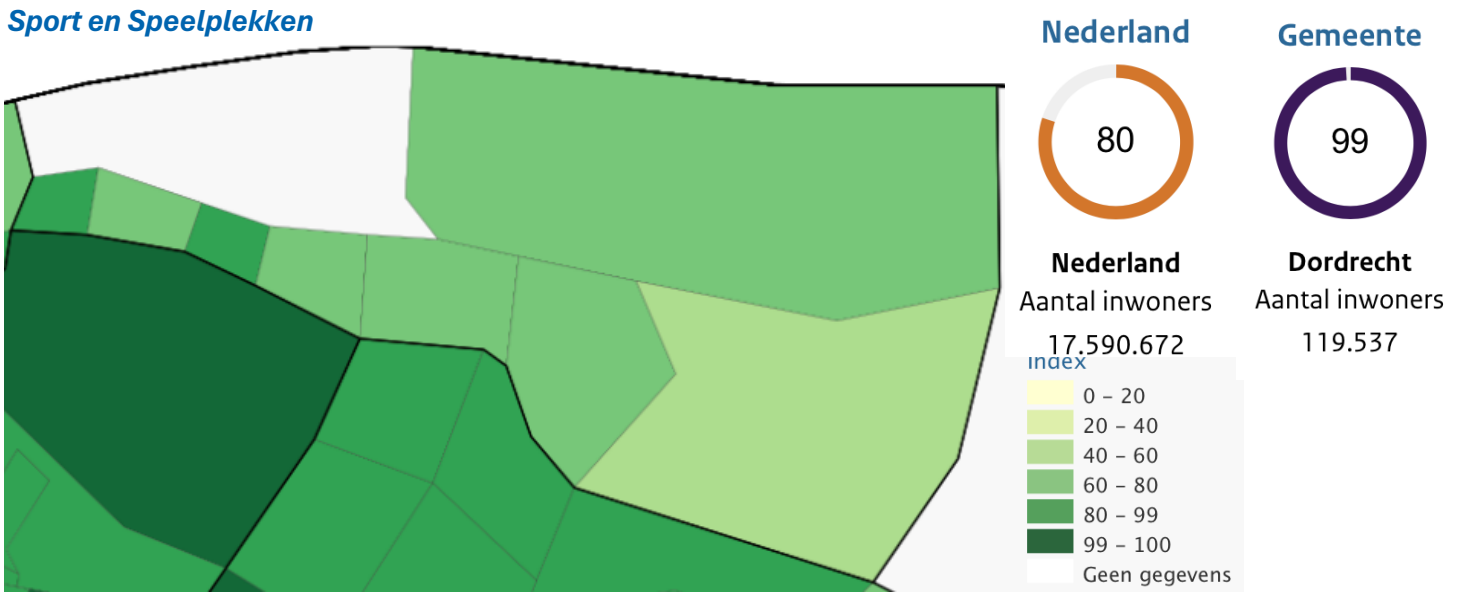
- Er zijn 2 binnen sportlocaties.

BEWEEGVRIENDELIJKE OMGEVING EN RECREATIEF GROEN/BLAUW

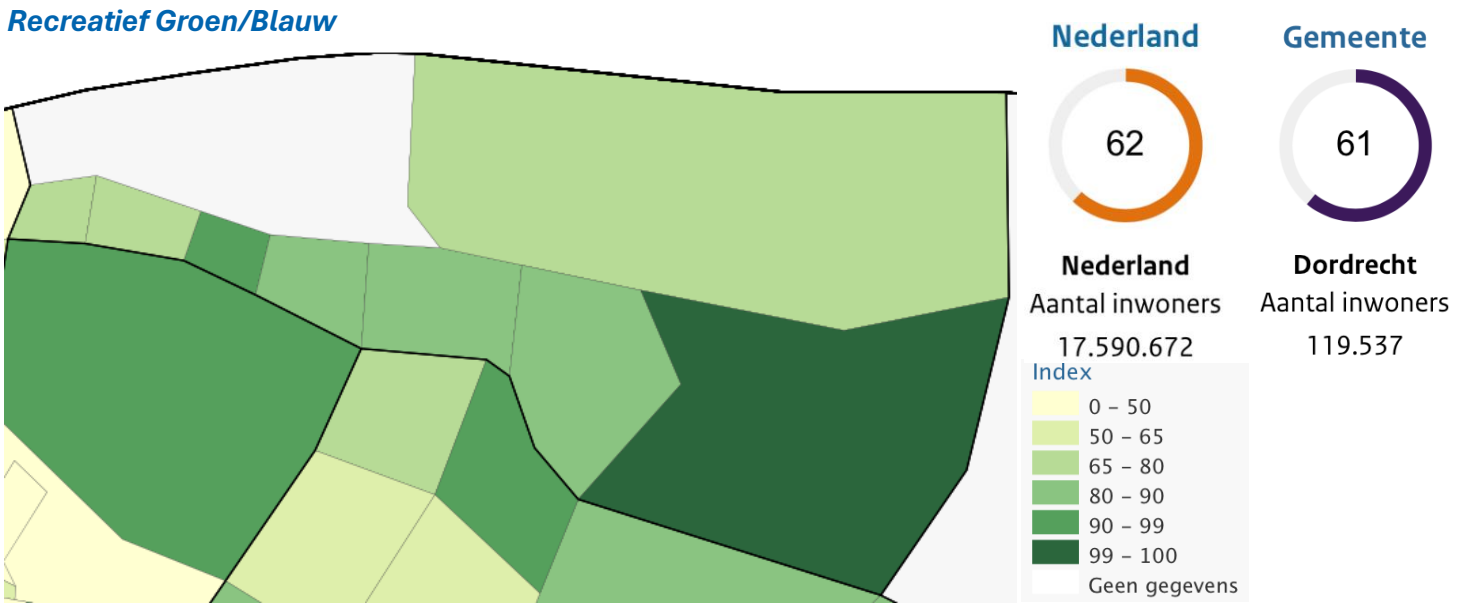
Wat valt op?

- De wijk scoort rond het gemiddelde van Nederland op het gebied van beweegvriendelijkheid aar onder het Dordts gemiddelde.

Wat valt op?

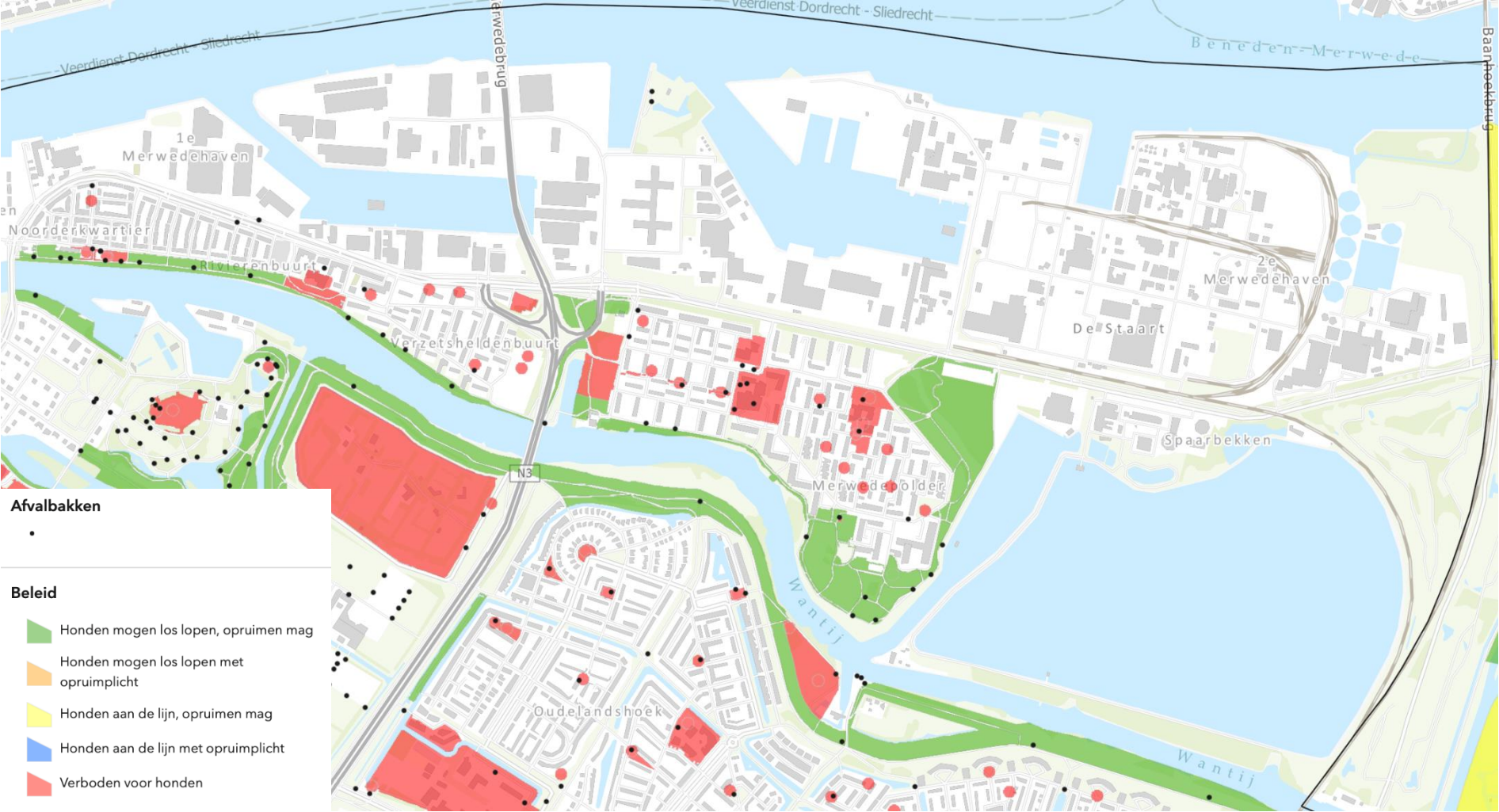
- Op het gebied van sport- en speelplekken scoort de Staart, op een enkele plek na, onder het Nederlands en onder het Dordts gemiddelde.

Wat valt op?

- Met betrekking tot recreatief groen/blauw scoort de Staart rond het gemiddelde van NL en Dordrecht.
- Noorderkwartier scoort hier het laagst.

HONDEN (UITLAATVELDEN)

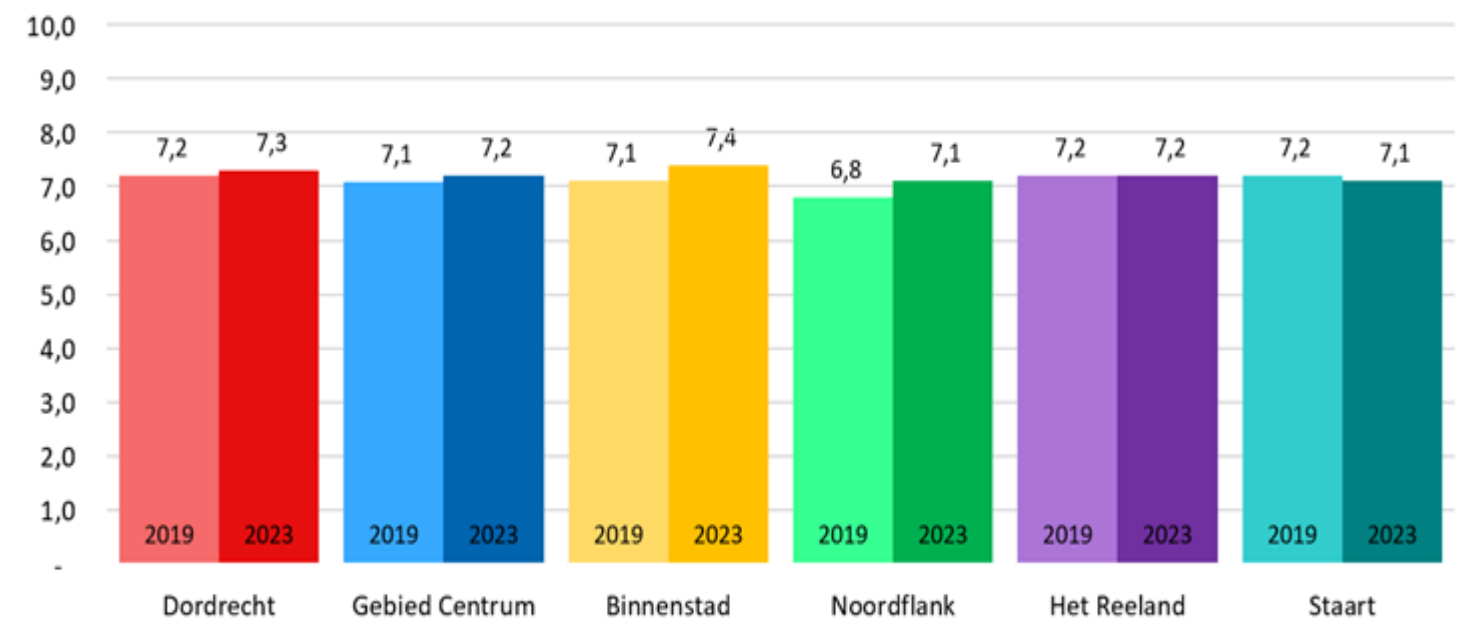

Wat valt op?

- Van west naar oost is langs de gehele wijk gelegenheid om de hond los te laten lopen.
- Verspreid over de wijk zijn er plekken aangewezen waar honden verboden zijn.
- Voor hondeneigenaren zijn er voldoende mogelijkheden om de hond uit te laten.

RAPPORTCIJFER VEILIGHEID IN DE BUURT

Inwoners van Centrum voelen zich vrijwel even veilig als de gemiddelde inwoner van Dordrecht. Dat geldt minder voor inwoners van de Noordflank, waar het rapportcijfer voor de veiligheid relatief laag is. De sociale overlast in Centrum ligt boven het Dordts gemiddelde (bron OCD-onderzoek) , maar dit betreft vooral de Binnenstad en Noordflank. In de andere twee wijken ligt de sociale overlast rond het Dordts gemiddelde. Het vertrouwen in de toekomst van de buurt is op de Staart lager dan in de andere wijken; hier verwacht 29% dat de buurt achteruit zal gaan. In Dordrecht is dit gemiddeld 20%. De meeste inwoners geven aan dat de buurt gelijk zal blijven.

Wat valt op?

- Bewoners van de Staat waarderen de woonomgeving onder het gemiddelde van Dordrecht en onder het gemiddelde van gebied Centrum.
- Voor het hele gebied geldt dat de tevredenheid de afgelopen is toegenomen m.u.v. de Staat.
- Wat betreft sociale overlast scoort de Staat beter als het gemiddeld van het gebied Centrum (18% versus 23%). Bron: OCD-onderzoek.

Wat valt op?

- De wijk is omgeven door een groenstructuur. Deze is het sterkst aan de Wantijkant en op de Staart-oost. In het Noorderkwartier zijn de woonstraten erg versteend is meer groen wenselijk.

POLITIE – OVERLAST MELDINGEN

Type Overlast	Dordrecht		Gebied Centrum		Wijk 06 Staart		Beekmanstraat e.o.		Merwedepolder-Oost		Merwedepolder-West		Noorderkwartier	
Overlast Totaal 2020	5000		2152		212		31		27		62		18	
Overlast Totaal 2021	4750	-250	1949	-203	196	-16	32	+1	34	+7	46	-16	21	+3
Overlast Totaal 2022	4659	-91	2122	+173	234	+38	19	-13	55	+21	46	+0	17	-4
Overlast Totaal 2023	4281	-378	1948	-174	189	-45	16	-3	37	-18	45	-1	22	+5
Alcohol/Drugs 2020	683		331		24		0		2		5		6	
Alcohol/Drugs 2021	623	-60	319	-12	14	-10	2	+2	1	-1	3	-2	0	-6
Alcohol/Drugs 2022	659	+36	360	+41	27	+13	0	-2	2	+1	3	+0	8	+8
Alcohol/Drugs 2023	694	+35	344	-16	23	-4	1	+1	4	+2	2	-1	1	-7
Jeugd 2020	1123		404		33		6		7		3		3	
Jeugd 2021	944	-179	337	-67	34	+1	6	+0	7	+0	8	+5	1	-2
Jeugd 2022	848	-96	384	+47	18	-16	5	-1	3	-4	5	-3	0	-1
Jeugd 2023	707	-141	280	-104	18	+0	1	-4	2	-1	7	+2	2	+2
Verwarde personen 2020	1134		402		38		1		8		6		2	
Verwarde personen 2021	1371	+237	482	+80	48	+10	1	+0	5	-3	12	+6	10	+8
Verwarde personen 2022	1353	-18	534	+52	75	+27	2	+1	6	+1	9	-3	6	-4
Verwarde personen 2023	1371	+18	574	+40	73	-2	7	+5	10	+4	6	-3	16	+10
Zwervers 2020	528		387		27		7		0		3		0	
Zwervers 2021	301	-227	171	-216	5	-22	0	-7	0	+0	1	-2	0	+0
Zwervers 2022	348	+47	197	+26	15	+10	0	+0	0	+0	0	-1	1	+1
Zwervers 2023	308	-40	193	-4	14	-1	0	+0	0	+0	5	+5	1	+0
Openbare dronkenschap 2020	122		73		6		0		0		0		0	
Openbare dronkenschap 2021	128	+6	59	-14	2	-4	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Openbare dronkenschap 2022	137	+9	97	+38	0	-2	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Openbare dronkenschap 2023	121	-16	76	-21	1	+1	1	+1	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2020	16		12		0		0		0		0		0	
Geluid Horeca 2021	18	+2	16	+4	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2022	49	+31	20	+4	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0
Geluid Horeca 2023	52	+3	19	-1	1	+1	0	+0	0	+0	0	+0	0	+0

Wat valt op?

- Aangezien de toename door de komst van de app ongeveer met 10% is gestegen kunnen we stellen dat er een redelijke afname is van het aantal overlastmeldingen in 2023 ten opzichte van de vier jaren daarvoor.
- De meeste meldingen gaan over verwarde personen en zijn afkomstig uit de Merwedepolder-oost. Mogelijk heeft dit te maken met de aanwezigheid van verzorgingshuis Merwelanden.
- Meldingen jeugdoverlast zijn de afgelopen 4 jaar voor de Staart afgenomen van 33 naar 18 meldingen.
- Uit gesprekken met bewoners en professionals komt naar voren dat jeugdgroepen met fluïde zijn en moeilijker te volgen. In verbinding staan en blijven met de jeugd daarom nodig.

FIXI – AFVAL EN GROEN MELDINGEN

Afval Meldingen	Dordrecht		Gebied Centrum		Wijk 06 Staart		Beekmanstraat e.o.		Merwedepolder-Oost		Merwedepolder-West		Noorderkwartier	
Fixi: Afval 2020	7910		3170		896		18		94		100		143	
Fixi: Afval 2021	9363	+1.453	3531	+361	1002	+106	63	+45	97	+3	97	-3	189	+46
Fixi: Afval 2022	9082	-281	3392	-139	1065	+63	52	-11	103	+6	103	+6	174	-15
Fixi: Afval 2023	9833	+751	3388	-4	1145	+80	54	+2	133	+30	133	+30	206	+32
Groen Meldingen														
Fixi: Groen 2020	2924		675		177		16		18		14		29	
Fixi: Groen 2021	3465	+541	665	-10	143	-34	6	-10	15	-3	13	-1	22	-7
Fixi: Groen 2022	3512	+47	771	+106	209	+66	23	+17	11	-4	31	+18	22	+0
Fixi: Groen 2023	4091	+579	928	+157	264	+55	12	-11	25	+14	44	+13	37	+15

Wat valt op?

- Van alle afval meldingen van Dordrecht is bijna 34 % afkomstig uit het gebied Centrum.
- Op de Staart is de laatste 4 jaren een toename van het aantal meldingen van 896 naar 1145.
- De meeste meldingen komen uit het Noorderkwartier en vanuit Staart-oost.

VEILIGHEIDSMONITOR 2023

Op basis van politiedata over 2023 (bron: dashboard zichtopwijken.nl) scoort de gehele wijk De Staart op de indicatoren ‘High Impact Crimes’¹ en Diefstal/Inbraak woning hoog vergeleken het landelijk en Dordts gemiddelde. Ook zijn er vergeleken met de Dordtse en landelijke cijfers meer verdachten en veroordeelden woonachtig op De Staart (heeft dit te maken met PI?). Binnen de wijk valt de buurt Plein 1940-1945 en omgeving het meest op in negatieve zin, in het totaal aantal misdrijven en ook meer specifiek in de high impact crimes.

Wat valt op?

- Op de Staart geven inwoners een lager rapportcijfer voor het prettig wonen in de buurt dan de gemiddelde Dordtenaar.
- De sociale samenhang is hier lager dan gemiddeld.
- Meer inwoners geven aan dat buurtbewoners elkaar nauwelijks kennen. Juist minder buurtbewoners vinden dat buurtbewoners op een prettige manier met elkaar omgaan, dat zij in een gezellige buurt wonen waar mensen elkaar helpen en dat zij tevreden zijn met de samenstelling van de buurt. Ook durven hier minder inwoners hun huissleutel bij de burens achter te laten.
- Overlast (totaal) komt hier vaker voor dan gemiddeld.
- Bewoners zien de politie minder vaak in hun buurt dan gemiddeld.
- Er zijn hier minder buurten die beschikken over een buurtpreventie app en er zijn ook minder huishoudens die deelnemen aan zo’n buurtpreventie app.
- Er zijn hier minder dan gemiddeld woningen met een Politiekeurmerk Veilig Wonen.
- De buurt Plein 1940-1945 valt in negatieve zin op wat betreft het aantal misdrijven, waaronder high impact crimes.
- Inwoners hebben hier minder dan gemiddeld overlast van verwarde personen.

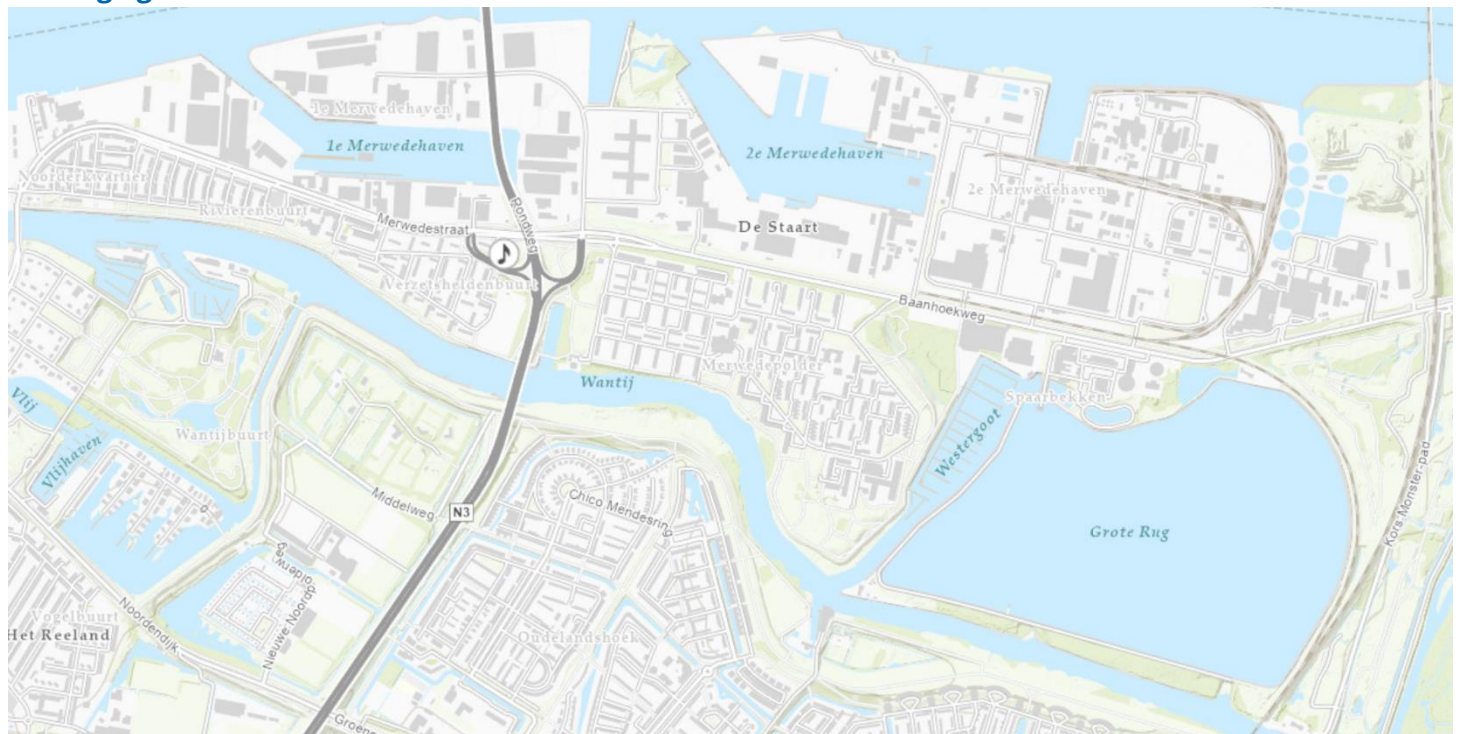
¹ High Impact Crimes zijn diefstal/inbraak woning, bedreiging (zoals stalking en gijzeling), mishandeling, openlijk geweld, straatroof en overval
Staart

ONTMOETINGSPLEKKEN

Buurtcentra en overige

Verenigingen

Horeca

Sportverenigingen

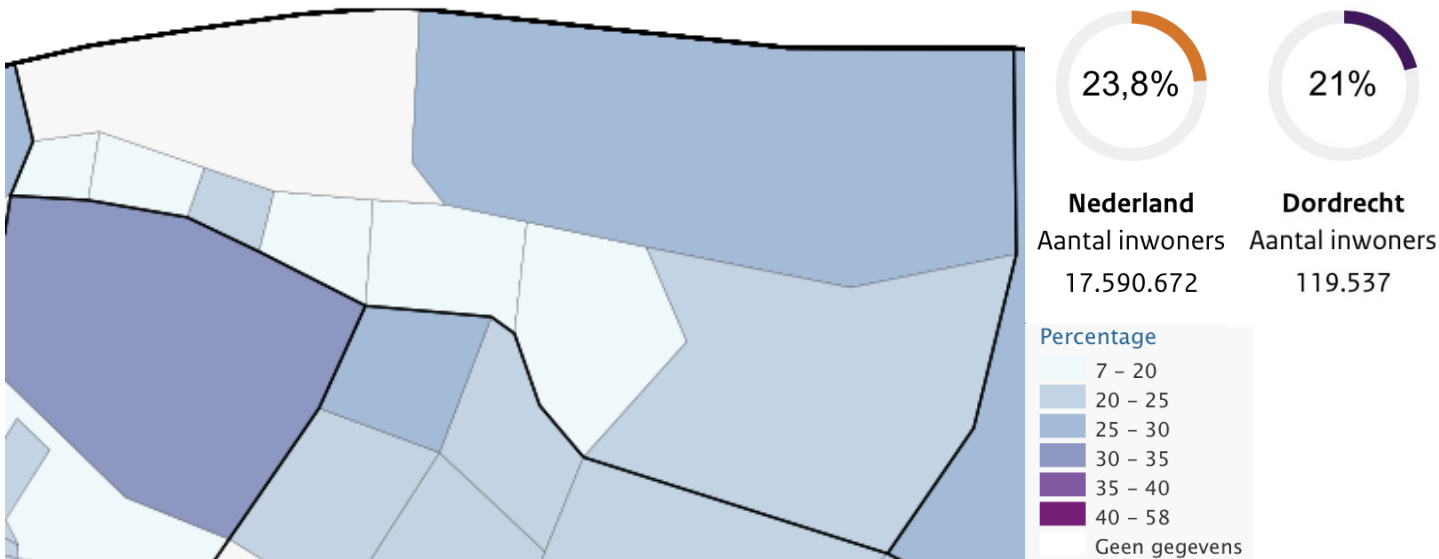

Wat valt op?

- Er zijn 2 ontmoetingsplekken waarvan 1 tijdelijk ('t Staart in Merwedepolder-west) tot eind 2025
- Uit gesprekken met bewoners en professionals komt naar voren dat sociaal-maatschappelijke voorzieningen op de Staart-oost ontoereikend zijn. 't Staartje is een tijdelijke voorziening die zeer druk bezocht wordt en aan een behoefte lijkt te voldoen.
- Er zitten verspreid over de wijk een aantal sportvereniging en 1 muziekvereniging.
- Verspreid over de wijk is horeca aanwezig. Het gaat hier om Fastservice en restaurants.

PARTICIPATIE

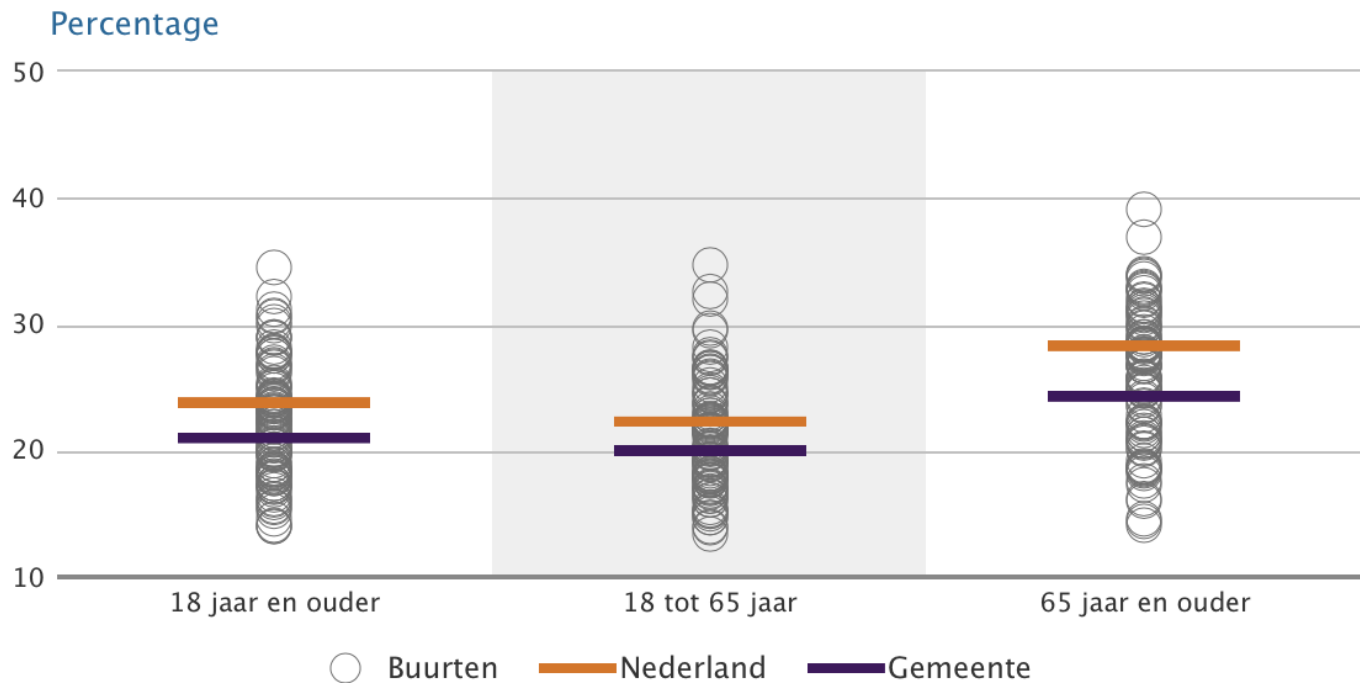
Vrijwilligerswerk

Wat valt op?

- Aandeel dat vrijwilligerswerk doet ligt onder het Dordts en landelijk gemiddelde.
- Aandeel dat vrijwilligerswerk doet ligt voor de Staart met 27% boven het gemiddelde van Dordrecht (24%). (Bron OCD onderzoek)
- Van in de inwoners op de Staart is 11% actief in de buurt (voor heel Dordrecht is dat gemiddeld 10%). (Bron OCD onderzoek)
- 68% is lid van een vereniging (74% Dordrecht). (Bron OCD onderzoek)

Vrijwilligerswerk naar leeftijd in 2022

Wat valt op?

- Dordrecht scoort wat lager dan het Nederlands gemiddelde.
- Over het algemeen doen 65-plussers meer aan vrijwilligerswerk in Dordrecht.

CONCLUSIE

ALGEMEEN

De aantrekkelijkheid van de wijk de Staart wordt beperkt door een aantal factoren. Ondanks haar ligging langs waterrijke gebieden, scoren de groene oevers hier relatief laag qua inrichting en groenvoorziening. Met een gemiddelde score van 3,98 op leefomgeving blijft de Staart achter bij Dordrecht en het Centrum, met de Beekmanstraat e.o. als een bijzonder problematische buurt. Sociale problemen en een tekort aan kwaliteitswoningen en voorzieningen dragen bij aan een alarmerend lage score (-12,22) in vergelijking met het Dordtse gemiddelde. Verder zijn in de Staart veel huurwoningen in particulier bezit, vooral in de sociale huursector, en hebben woningen vaak een relatief laag energielabel (C en E). Verdere aandacht voor groene structuren, voorzieningen, veiligheid en woningkwaliteit is noodzakelijk om de aantrekkelijkheid van de Staart te verhogen.

VOORZIENINGEN/DINGEN TE DOEN

Hoewel de Staart in leefbaarheid vooruitgang heeft geboekt, blijft de wijk op veel vlakken onder het gemiddelde van Dordrecht. Met een lichte stijging naar een score van 6,5, net onder het Dordtse gemiddelde van 6,6, blijft de wijk echter achter in voorzieningen zoals huisartsen, tandartsen en apotheken. Er zijn voldoende kinderopvanglocaties, maar basisschoolleerlingen gaan vaak naar scholen buiten de wijk. Op het gebied van speel- en sportvoorzieningen en beweegvriendelijkheid scoort de Staart onder het Nederlands en Dordts gemiddelde, met name door beperkte diversiteit in speelplekken en een tekort aan openbare sportfaciliteiten.

WONEN

De woningvoorraad op De Staart is eenzijdig. Er zijn relatief veel kleine grondgebonden woningen te vinden in het westelijk deel van De Staart en veel kleine appartementen in De Staart oost. Het merendeel van de huurwoningen valt binnen het huursegment sociaal. De woonbuurten op De Staart zijn toe aan liefde en aandacht. Het toekomstbestendig maken van de naoorlogse voorraad en het borgen van de nabijheid van zorg en dagelijkse voorzieningen zijn aanknopingspunten waar verdichting bij kan helpen. De verdichtingspotentie kent een bandbreedte van + 1125 tot 1875 woningen. De best passende verdichtingsprincipes zijn 1) in de bestaande wijkstructuren met name in Staart oost, 2) bij (wijk)voorzieningen zoals Plein 1940-194 en Rivierenplein en 3) in en naast werkgebieden aan de westzijde van de wijk.

In het Noorderkwartier zijn twee kleinschalige voorzieningen voor beschermd wonen. De ‘Merwedehuisjes’ zijn ook gevestigd op De Staart, aan de Veerplaat. Dit betreft kleinschalige huisvesting voor inwoners die anders op straat leven. Deze huisvesting vraagt voortdurende zorg en aandacht.

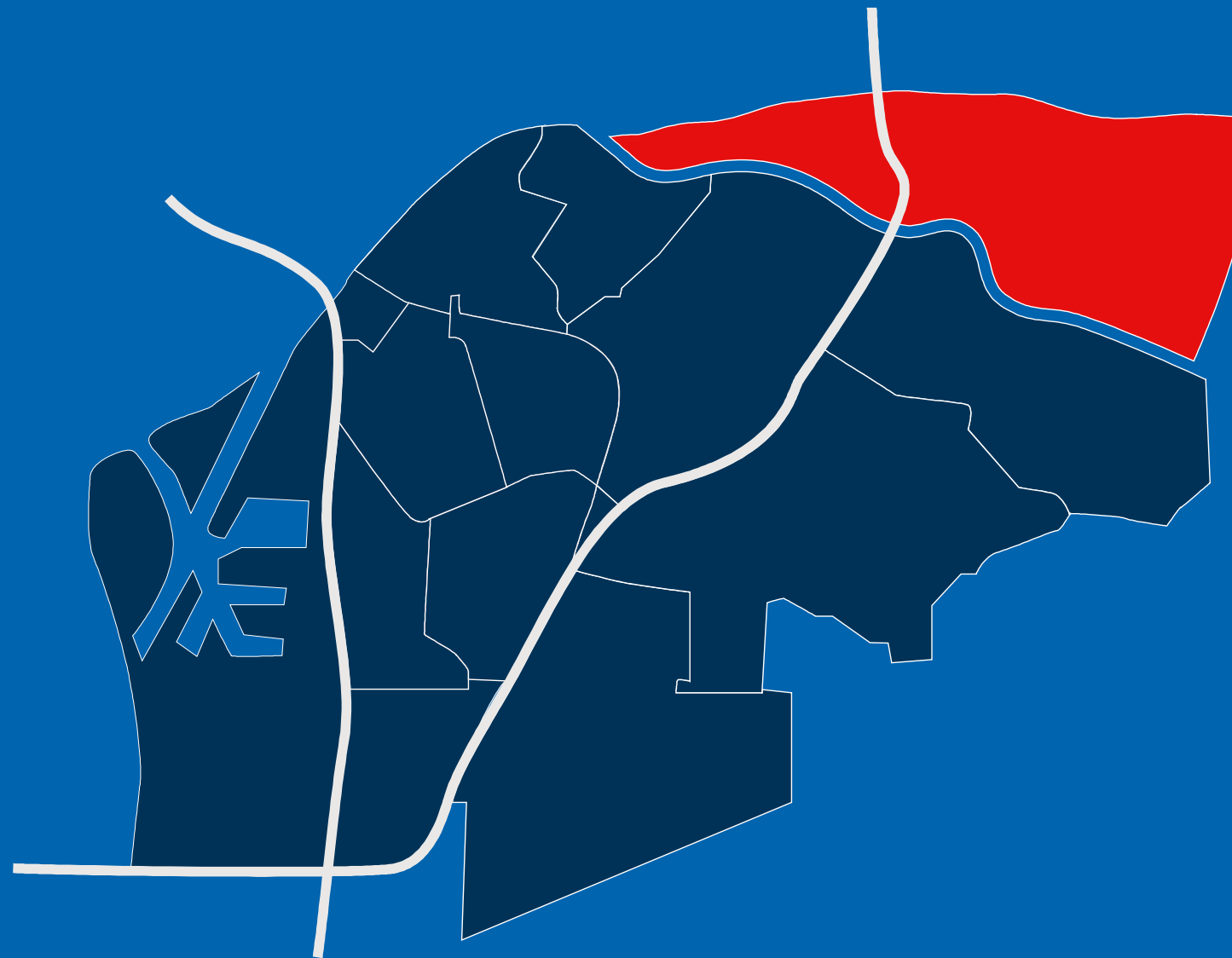
ESTHETISCH, SCHOON, HEEL EN VEILIG

De Staart scoort onder het Dordtse en gebied Centrum gemiddelde op het gebied van woningkwaliteit, woontevredenheid en sociale samenhang. De woningen hebben een lage WOZ-waarde (€ 203.000) en bewoners ervaren een tekort aan belangrijke voorzieningen, zoals medische voorzieningen en sociaal-maatschappelijke voorzieningen waaronder ontmoetingsruimten, wat hun buurtbinding verzwakt. Hoewel de sociale overlast iets lager is dan gemiddeld, blijft het gevoel van veiligheid onder gemiddeld en komen meldingen van overlast en afval vaak voor, vooral in het Noorderkwartier en Staart-Oost. De buurt Plein 1940-1945 valt in negatieve zin op wat betreft het aantal misdrijven, waaronder high impact crimes.

SOCIALE COHESIE

De betrokkenheid van bewoners op de Staart is gemengd: hoewel een groter deel vrijwilligerswerk doet dan het Dordtse gemiddelde (27% vs. 24%), ligt het verenigingslidmaatschap lager (68% vs. 74%). Er is weinig actieve buurtdeelname (11%) en beperkte beschikbaarheid van ontmoetingsplekken, waarvan één tijdelijk ('t Staartje). Bewoners ervaren een tekort aan sociale voorzieningen, vooral in Staart-Oost, waar de behoefte aan ontmoetingsruimten en georganiseerde activiteiten duidelijk zichtbaar is.

DOEL: BEREIKBARE STAD

WIJK: STAAART

HOOFDLIJN MOBILITEITSPLAN

Een deel van de Staart-(ten westen van de N3) (B gebied) heeft een middelhoge woonintensiteit maar een hoge mobiliteitsdruk mede door het aandeel doorgaand verkeer. Hierdoor spelen er in deze wijk opgaven op geluid en trillingen. Gemotoriseerd verkeer en fietsers maken vaak gebruik van dezelfde ruimte met een hoger risico op conflicten. Voetpaden zijn vaak smal en niet voor iedereen toegankelijk. In deze B-gebied wijken staat daarom het herstel van de balans tussen wandelen, fietsen en autorijden centraal. Fiets en OV krijgen betrouwbare doorgaande routes met een corridorfunctie tussen het centrum, het station Dordrecht en de buitenwijken en buitengebieden. Doorgaand verkeer gebruikt de hoofdstructuren en in de woongebieden is enkel ruimte voor bestemmingsverkeer. Hierdoor wordt de leefbaarheid en veiligheid voor alle weggebruikers verbeterd.

Het andere deel, dat onderdeel is van het zogenaamde C-gebied, Staart-Oost, is ruimer opgezet en heeft een lagere woonintensiteit. Vanwege deze lagere woonintensiteiten en beperkte functiemenging zijn de wijken in het C-gebied relatief meer afhankelijk van de auto. Daarom zetten we hierin op het veilig faciliteren van de bestaande automobilititeit in combinatie met het verbeteren van de voorzieningen voor lopen, fietsen en het gebruik van openbaar vervoer.

BEREIKBAARHEID BASISVOORZIENINGEN

(Huisarts, supermarkt, basisschool, kinderdagverblijf, groen / sport voorziening, ontmoetingsmogelijkheid) binnen 10 minuten fietsen/lopen

Bron: <https://app.traveltime.com/search>

Wat valt op?

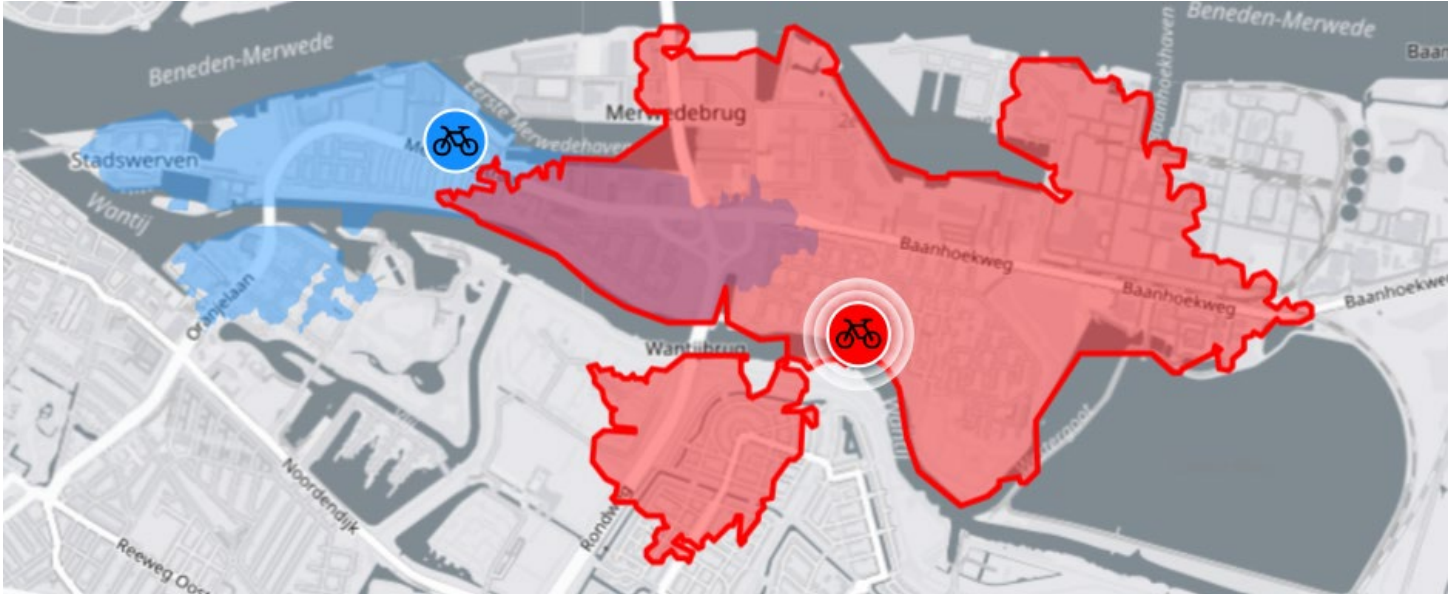
Niet alle basisvoorzieningen die gelegen zijn in de wijk de Staart zijn vanuit de verschillende buurten binnen 10 minuten lopen te bereiken. Dit geldt voor de supermarkt en huisarts, dan wel apotheek. Ook binnen 5 minuten fietsen zijn de huisartsen en apotheken niet te bereiken. Binnen 10 minuten fietsen is een huisarts en apotheek in Stadspolders bereikbaar.

WINKELCENTRA

Jumbo en Aldi Merwedestraat en Rivierenplein (10 minuten lopen)

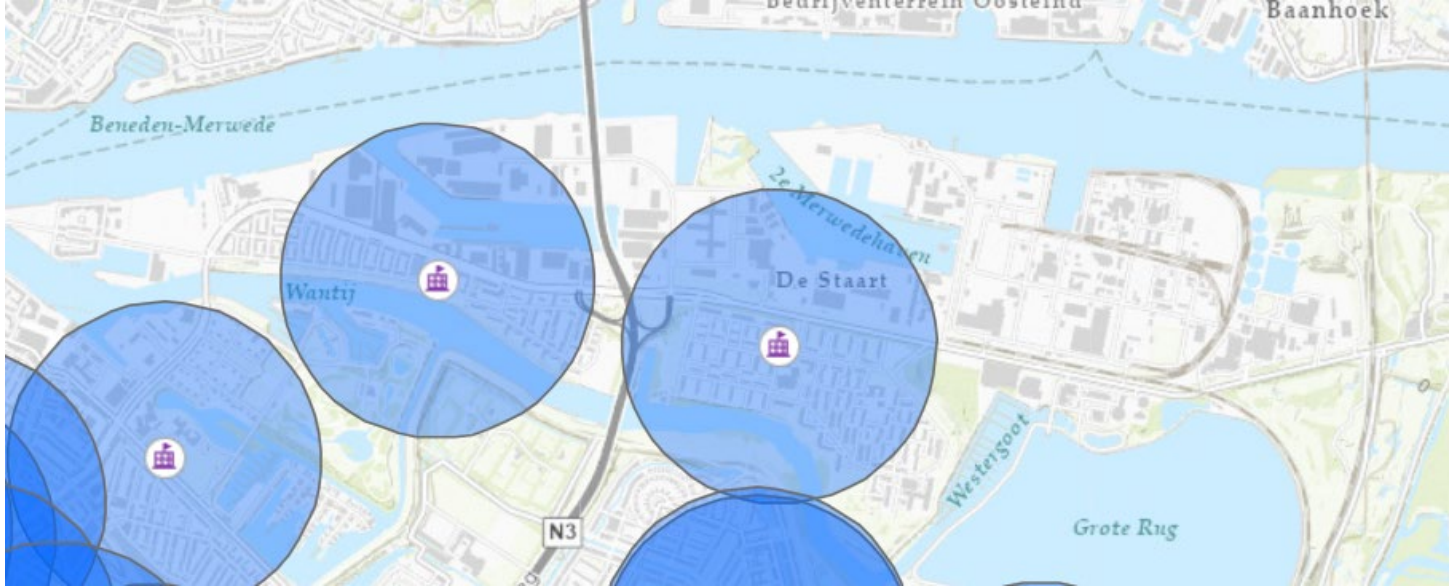
Jumbo en Aldi Merwedestraat en Rivierenplein (5 minuten fietsen)

Wat valt op?

De buurt Beekmanstraat en omgeving is meer dan 10 minuten lopen gelegen van de supermarkten binnen de wijk Staart. Maar beide supermarktllocaties zijn wel binnen 5 minuten fietsen te bereiken.

BASISSCHOOL

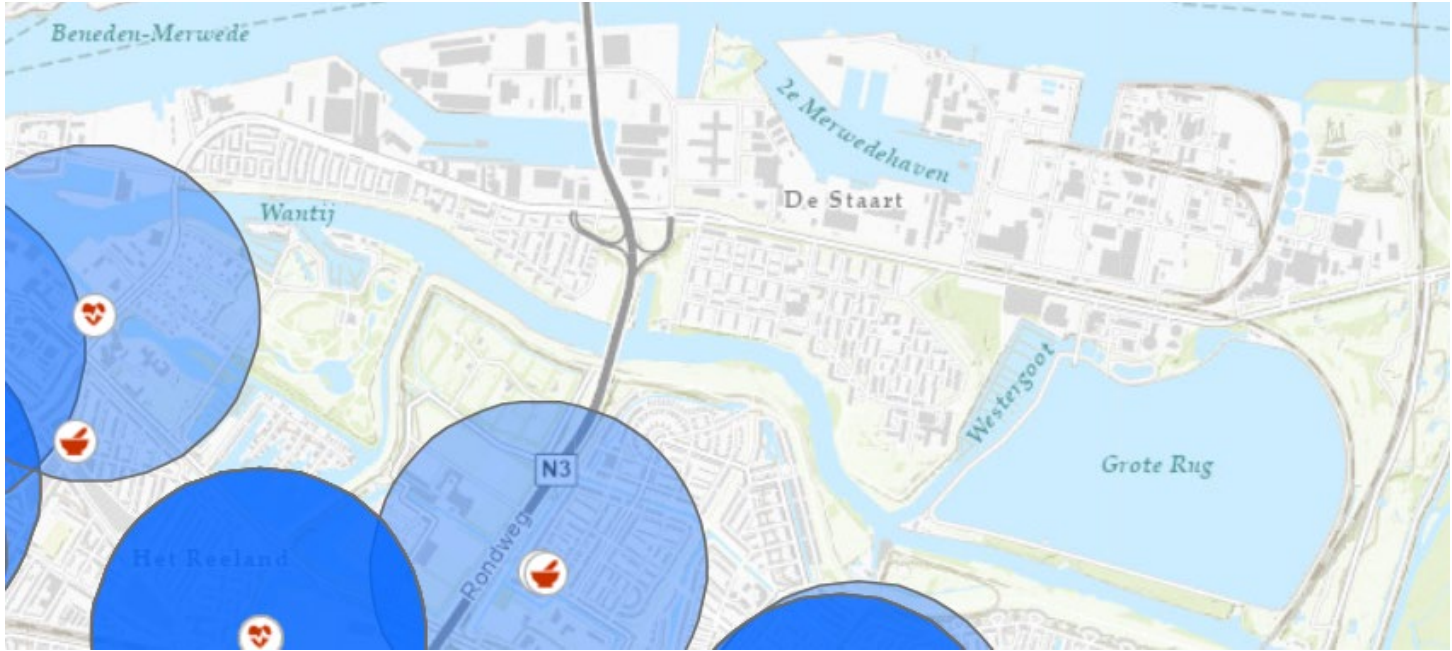

Wat valt op?

Niet alle delen van buurten op de Staart liggen in een straal van 500 meter van een basisschool. Stukken van Noorderkwartier, Beekmanstraat en omgeving en Merwedepolder oost liggen net buiten deze buffer.

HUISARTS EN APOTHEEK

Locatie huisartsen incl. apotheken 10 minuten lopen

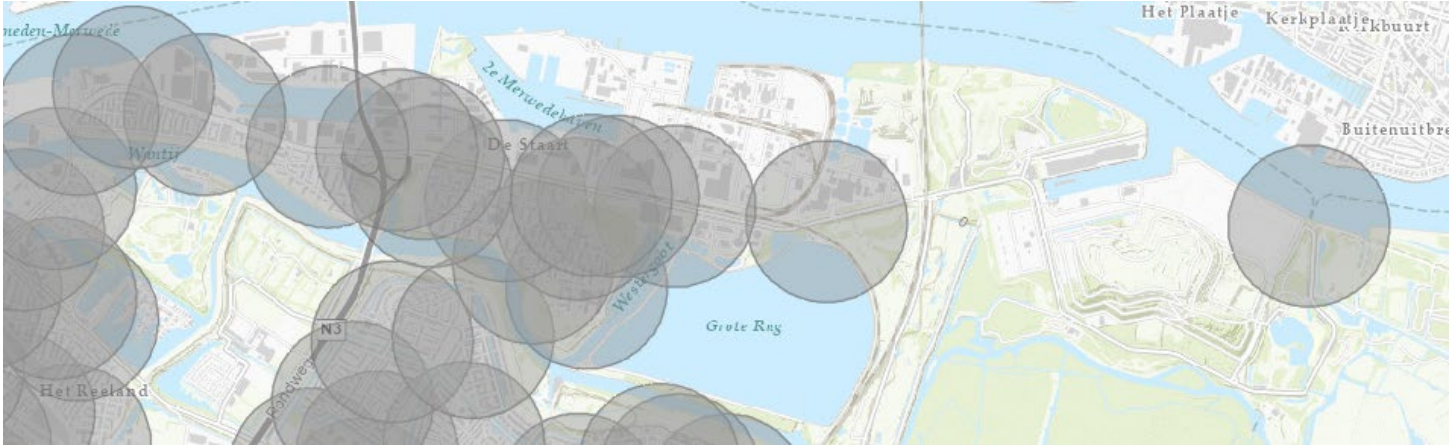

Wat valt op?

Er zijn geen huisartsen en apotheken te vinden op de Staart. Dichtstbijzijnde voorzieningen zijn gesitueerd in aanpalende wijken Reeland en Stadspolders. Echter, omdat Wantij tussen de Staart en deze wijken ligt is nabijheid te voet of per fiets nauwelijks op orde. Binnen 10 minuten fietsen is een huisartsenpraktijk en apotheek bereikbaar in Stadspolders.

AFSTAND TOT BUSHALTES

Locatie bushaltes met buffer van 350 meter

Wat valt op?

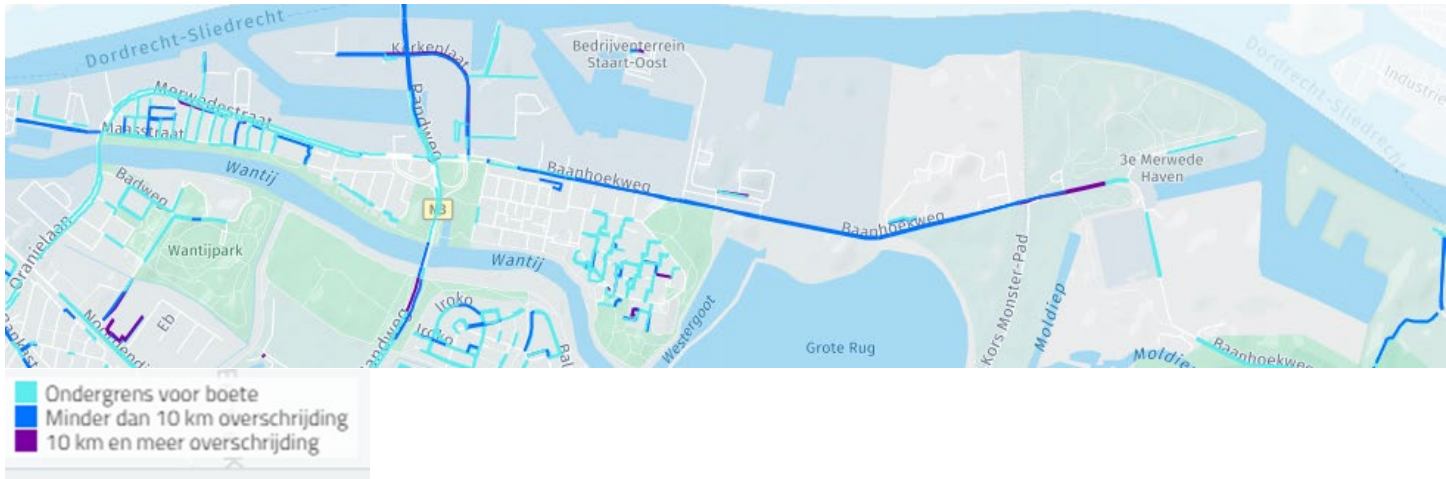
Alle bewoonde buurten in de wijk Staart liggen binnen een straal van 350 meter van een bushalte. Dit geldt niet voor de werkgebieden: 1e, 2e en derde Merwedehaven.

Toch klachten in de Staart over OV: lage frequentie, niet in avond en weekend?

VERKEERSVEILIGHEID

LOCATIES SNELHEIDSOVERTREDINGEN

Op onderstaande kaart zijn locaties te zien waar in de maand oktober in 2023 door meer dan 85% van de automobilisten te hard wordt gereden. Hierbij zijn de paars gekleurde lijnen het meest interessant, want daar wordt ‘standaard’ 10 km te hard gereden.

Wat valt op?

Binnen de Staart springen enkele delen van wegen eruit als het gaat om snelheidsovertredingen: Merwedestraat (parallelweg tussen IJsselstraat en Amerstraat), Kerkeplaat, Baanhoekweg (t.h.v Golfbaan Crayestein). Een weg op eigen terrein Chemour, een deel van Keteldiep en stukje Haringvlietstraat kleuren ook paars, maar dit lijkt niet te kloppen.

AANTAL ONGEVALLEN (MET GEWONDEN EN DODEN)

Wat valt op?

- In 2023 totaal 737 ongevallen, waarvan 202 met letselschade en 4 ongevallen met dodelijke afloop slachtoffers.
- 35 daarvan vonden er plaats op de Staart, waarvan 8 met letselschade.
- In Noordflank vonden 38 ongevallen plaats (15 met letselschade waarvan 1 met dodelijke afloop)
- Meeste ongevallen in Reeland (70, waarvan 23 met gewonden waaronder 1 dodelijk slachtoffer).
- In de Binnenstad 63, waarvan 15 met gewonden.

LOCATIES ONGEVALLEN

Wat valt op?

Binnen de wijk de Staart vonden de meeste ongevallen plaats op de Merwedestraat, in het gedeelte tussen Dommelstraat en Amerstraat (kruising ter hoogte van de Jumbo). Op basis van meldingen valt ook de kruising Merwedestraat – Maasstraat op

KENSCHETS

AANTAL PERSONENAUTO’S PER HUISHOUDEN

Gebied	Gemiddeld aantal personenauto's per huishouden
Dordrecht	1,10
Gebied Centrum	0,78
Wijk 06 Staart	0,90
1e Merwedehaven en omgeving	-
2e Merwedehaven en omgeving	-
Amerstraat en omgeving	1,00
Beekmanstraat en omgeving	0,70
Merwedepolder-Oost	0,90
Merwedepolder-West	0,90
Noorderkwartier	0,70
Plein 1940-1945 en omgeving	0,90
Spaarbekken	-

Wat valt op?

- Gemiddeld hebben huishoudens op de Staart 0,9 auto’s. Het gemiddelde in Dordrecht is 1,1
- Geen enkele buurt springt er uit wat betreft meer of minder autobezit.
- In de wijk Noordflank hebben huishoudens gemiddeld 0,7 auto’s, in de Binnenstad 0,6 en in Reeland 0,9

AANTAL PERSONENAUTO’S PER KM²

Gebied	Aantal personenauto's per km2
Dordrecht	777
Gebied Centrum	2.276
Wijk 06 Staart	813
1e Merwedehaven en omgeving	-
2e Merwedehaven en omgeving	-
Amerstraat en omgeving	4.840
Beekmanstraat en omgeving	2.219
Merwedepolder-Oost	2.378
Merwedepolder-West	2.993
Noorderkwartier	4.319
Plein 1940-1945 en omgeving	2.127
Spaarbekken	-

Wat valt op?

Als we het aantal auto’s afzetten tegen de ruimte die er is, dan zien we dat er op de Staart 813 personenauto’s per km2 aanwezig zijn. In de buurt Amerstraat en omgeving is de dichtheid het grootst met 4840 auto’s per km2. Ter vergelijking, gemiddeld in Dordrecht zijn er 777 auto’s per km2, in Noordflank 2935, Binnenstad 3634 en in Reeland 1720.

BESCHIKBARE DEELVOERTUIGEN

Gebied	Aantal
Dordrecht	208
Gebied Centrum	98
Wijk Binnenstad	30
Wijk Noordflank	25
Wijk Reeland	21
Wijk Staart	22

Wat valt op?

In de maand september 2023 waren er gemiddeld per dag 98 deelfietsen beschikbaar in gebied Centrum. Dordrecht breed waren er in totaal 208 deelfietsen beschikbaar. Dus bijna de helft van de beschikbare deelvoertuigen waren te vinden in de gebied Centrum. 22 deelvoertuigen stonden op de Staart. In de Binnenstad was dit aantal 30, in Reeland 21 en in Noordflank 25.

FIETSGEBRUIK

Percentage mensen dat de fiets elke dag of 5 tot 6 dagen per week gebruikt

Wijk	Elke Dag	5-6 dagen
Binnenstad + Noordflank	20%	31%
Oud-Krispijn + Nieuw-Krispijn	23%	21%
Het Reeland	17%	35%
Wielwijk + Crabbehof/Zuidhoven	18%	19%
Sterrenburg	11%	33%
Dubbeldam	18%	32%
Stadspolders	19%	31%

Gebied	Elke Dag	5-6 dagen
Centrum	19%	32%
West	21%	20%
Oost	15%	32%

Totaal	18%	29%
--------	-----	-----

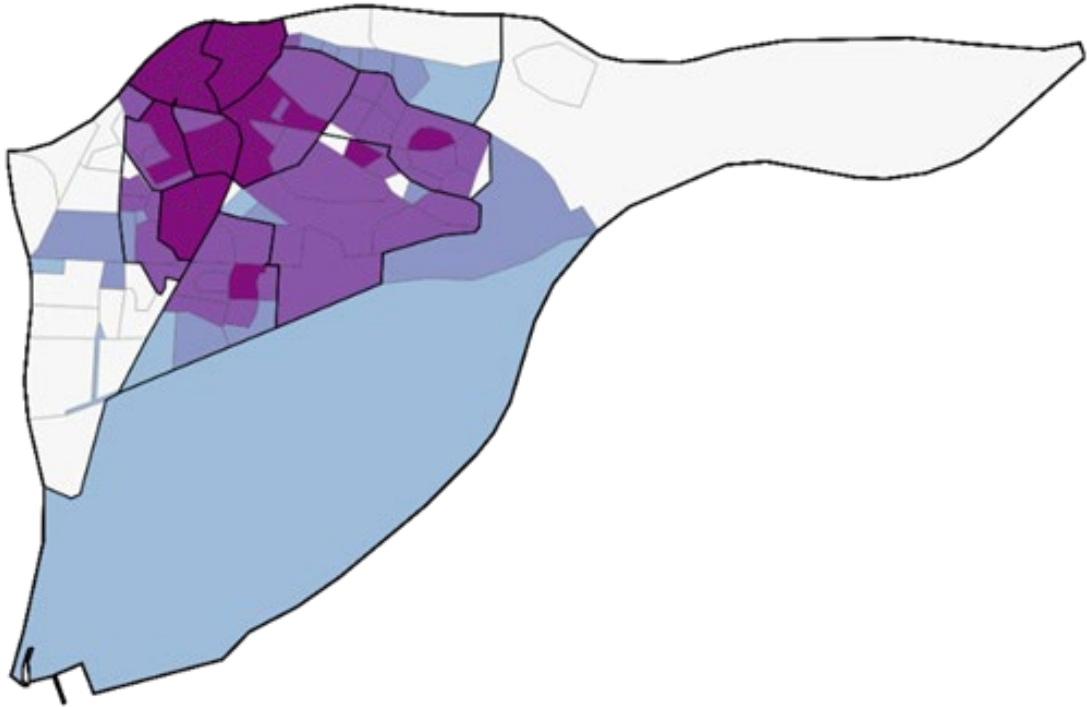
Data is alleen beschikbaar op wijkniveau (en soms wijken bij elkaar).

Wat valt op?

Binnen dit onderzoek is geen informatie over de Staart bekend. De respons uit deze wijk was te klein om een uitspraak te doen op wijkniveau.

LOPEND OF FIETSEND NAAR SCHOOL/WERK

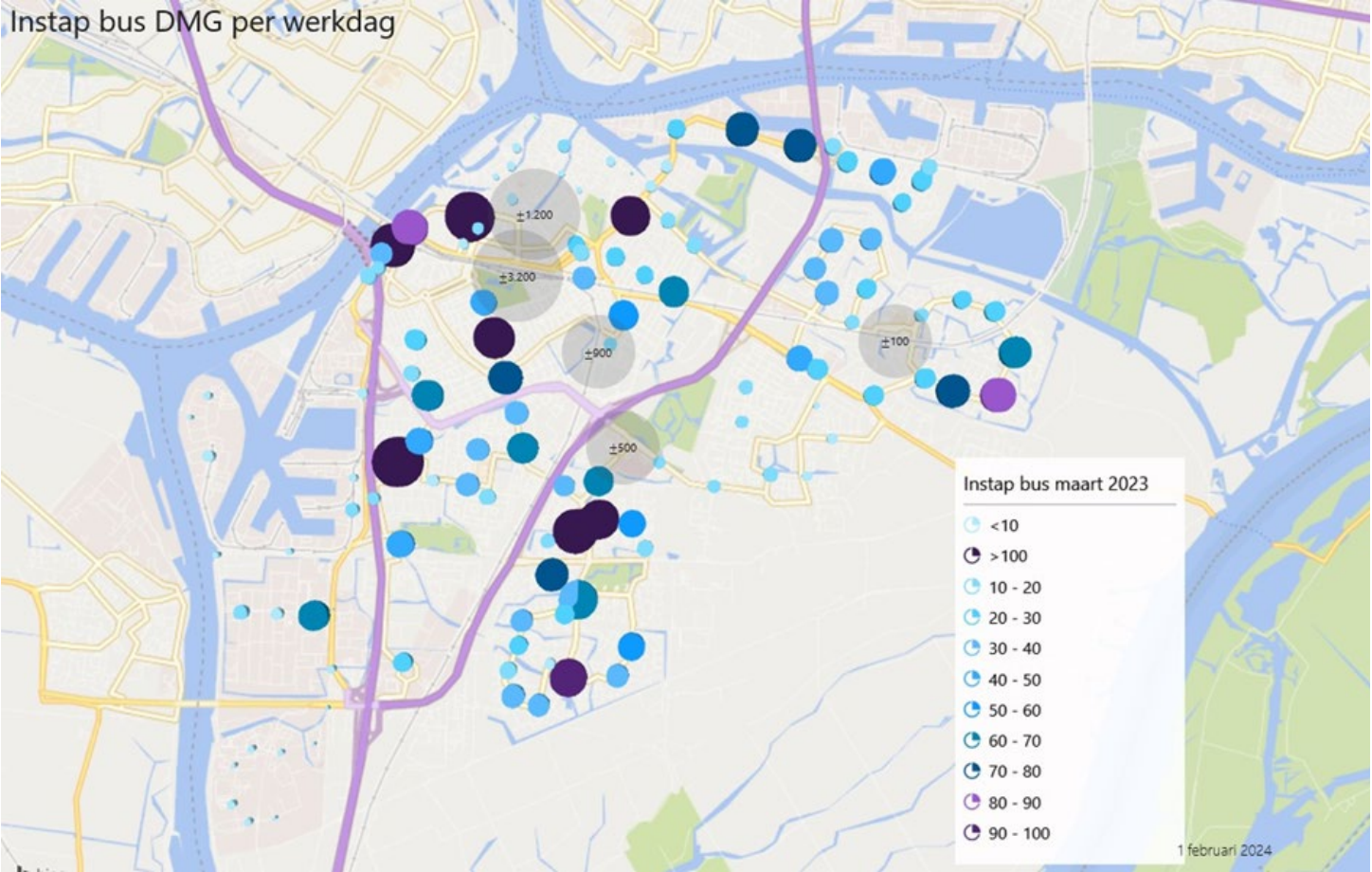
De kaart presenteert het percentage personen tussen de 18 en 65 jaar dat in 2022 minimaal een deel van het traject naar werk of school, lopend en/of op de fiets aflegt.

Wat valt op?

Op de Staart is het percentage lager dan het gemiddelde in Dordrecht, namelijk 38,3% ten opzichte van 44,5%. In de buurt Noorderkwartier en omgeving is dit percentage iets hoger 41,1% en in Merwedepolder oost lager 36,8%. Hiermee zien we dat hoe dichter binnen de binnenstad en haar voorzieningen, hoe meer te voet of per fiets gereisd wordt.

OPENBAAR VERVOER (INSTAPPERS PER HALTE / HALTES MET MEESTE INSTAPPERS)

Wat valt op?

Binnen de wijk de Staart wordt met name in het westelijk deel (ten westen van N3) redelijk gebruik gemaakt van het openbaar vervoer. Beide bushaltes hebben 70 – 70 instappers per dag. Deze haltes worden frequenter aangedaan dan de haltes ten oosten van de N3.

DOELGROEPENVERVOER

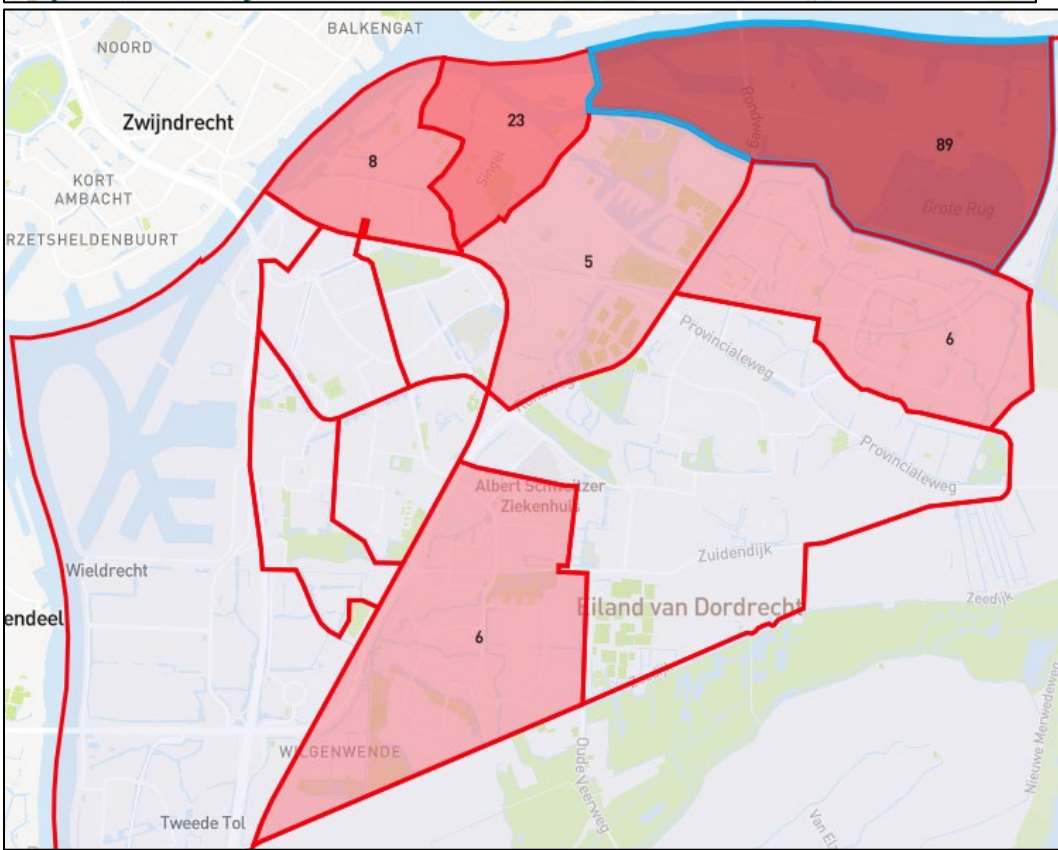
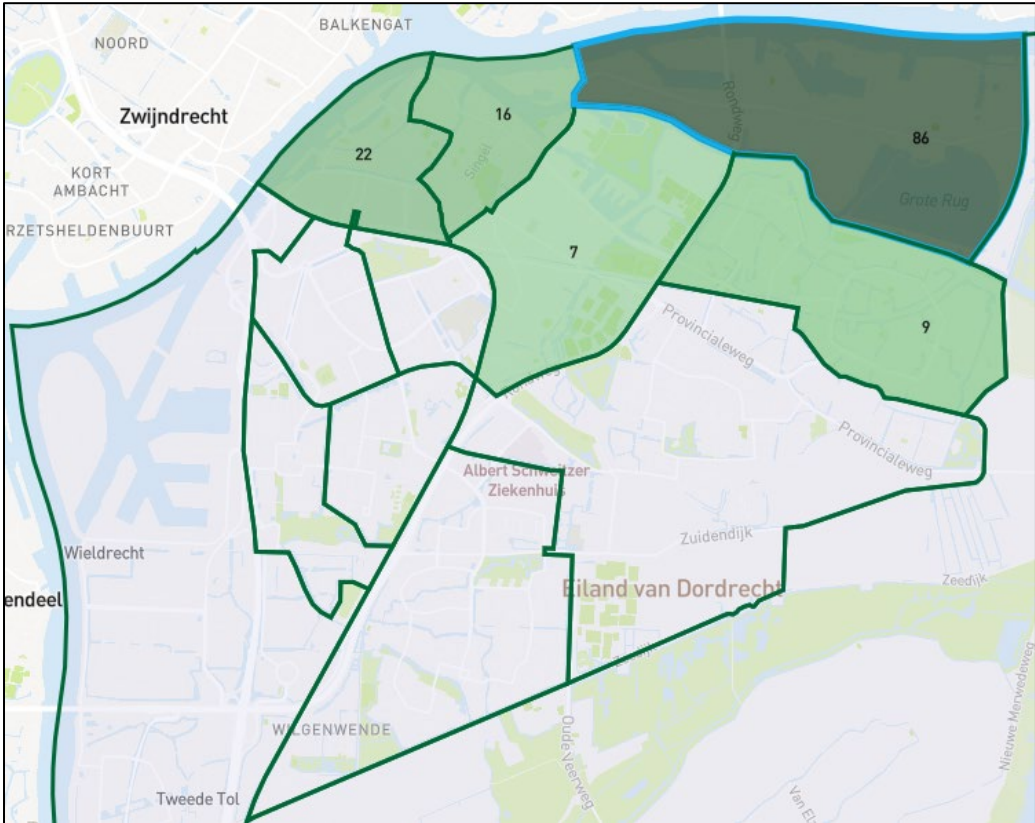
Wijk	WMO-vervoer Gebruikers	Ritten	Dagbesteding en Drechtwerk Gebruikers	Ritten
Dordrecht	1392	9245	207	4134
Binnenstad	78	664	8	150
Noordflank	58	286	10	200
Reeland	64	475	8	204
Staart	99	646	11	210

Wat valt op?

Ongeveer 7,1% van het Dordt totaal aantal gebruikers van deeltaxi (1392) was in maart 2023 woonachtig op de Staart (99). Zij maakten samen 646 ritten die maand (7% van totaal aantal ritten). Ter vergelijking; in Reeland waren er 64 gebruikers en in Sterrenburg 331.

Wat betreft vervoer in het kader van Drechtwerk en naar dagbesteding werden in de maand maart 2023 5,1% van het totaal aan Dordtse ritten (210 van totaal 4134) gemaakt door deelnemers (11) uit de wijk Staart. In Reeland waren er 8 gebruikers en in Sterrenburg 48.

RITTEN DEELVOERTUIGEN NAAR BESTEMMING EN HERKOMST

Wat valt op?

Ongeveer 277 ritten in de maand september 2023 met deelvoertuigen met herkomst of bestemming Staart. Ongeveer 63% daarvan verplaatste zich binnen deze wijk. De andere iets meer populaire herkomst en bestemmingslocatie gezien vanuit de Staart was de wijk Reeland.

AANTAL VERHURINGEN DEELVOERTUIGEN

Gemiddeld aantal verhuringen per dag in september 2023

Gebied	Aantal
Dordrecht	63
Binnenstad	19
Noordflank	7
Reeland	7
Staart	5

Bron: Dashboard Deelmobiliteit (CROW Fietsberaad) – inlog nodig

Wat valt op?

Het aantal verhuringen per dag van deelvoertuigen op de Staart is iets lager dan in de andere wijken binnen gebied Centrum en is gelijk aan het aantal verhuringen in de wijken in gebied Oost.

CONCLUSIE

ALGEMEEN

Niet alle basisvoorzieningen zijn vanuit de verschillende buurten binnen 10 minuten lopen of 5 minuten fietsen te bereiken. Dit geldt voor de huisartsen en apotheken. Binnen 10 minuten fietsen is een huisarts en apotheek in Stadspolders bereikbaar.

Op de Staart west zetten we in op herstel van de balans tussen wandelen, fietsen en autorijden centraal. Fiets en OV krijgen betrouwbare doorgaande routes Doorgaand verkeer gebruikt de hoofdstructuren en in de woongebieden is enkel ruimte voor bestemmingsverkeer.

Op de Staart oost zetten we in op het veilig faciliteren van de bestaande automobiliteit in combinatie met het verbeteren van de voorzieningen voor lopen, fietsen en het gebruik van openbaar vervoer.

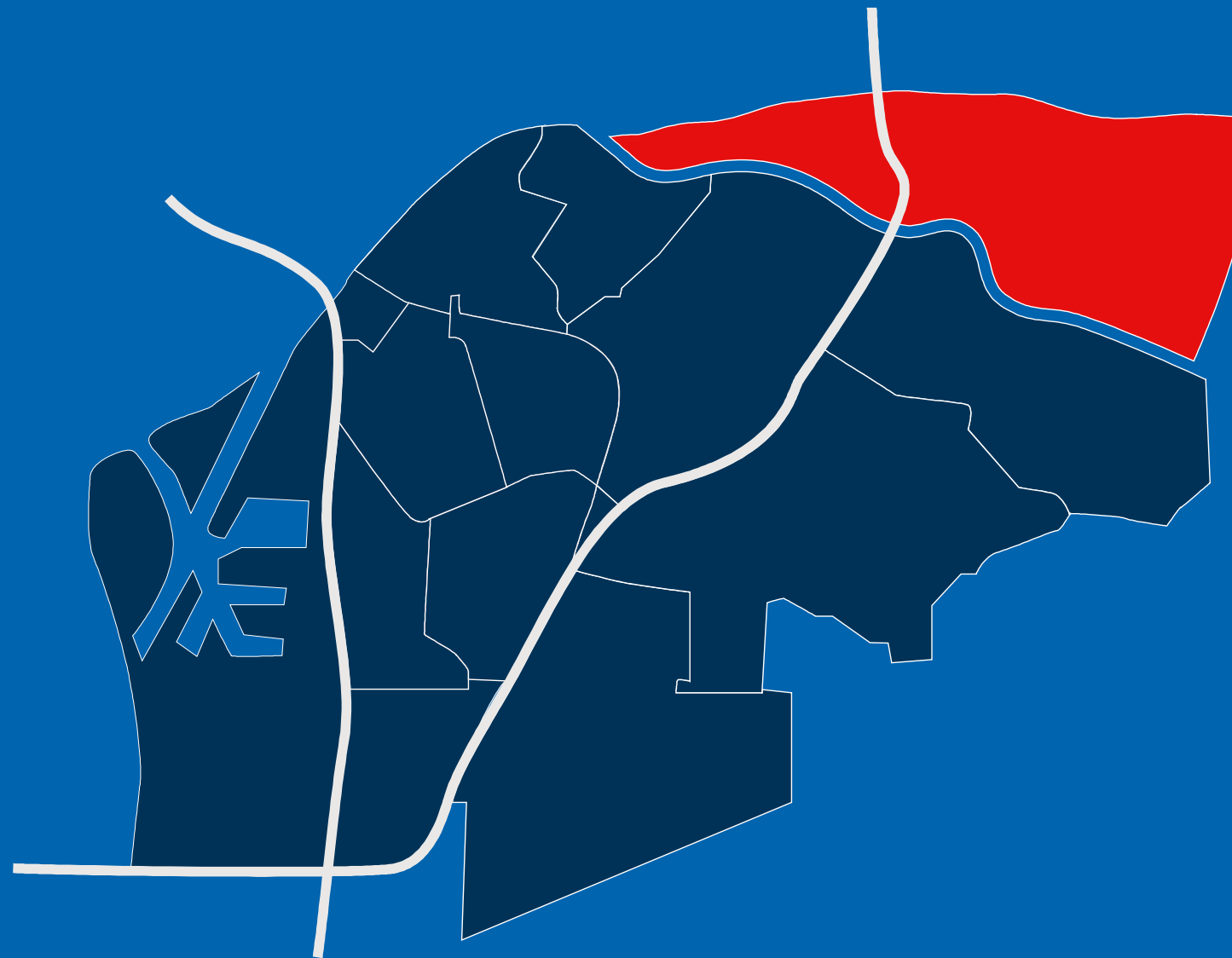
VERKEERSVEILIGHEID

Op de Staart valt met name de Merwedestraat op in negatieve zin, zowel wat betreft snelheidsovertredingen als aantal ongevallen.

KENSCHETS

Het gebruik van het openbaar vervoer, doelgroepenvervoer en deelmobiliteit op de Staart is gemiddeld te noemen. Het gebruik van de fiets of lopend verplaatsen is op de Staart laag vergeleken met andere wijken. Het autobezit op de Staart is iets lager dan het Dordts gemiddelde. De vraag die hierbij rijst is of men zich minder verplaatst en met name in de eigen woonomgeving verblijft.

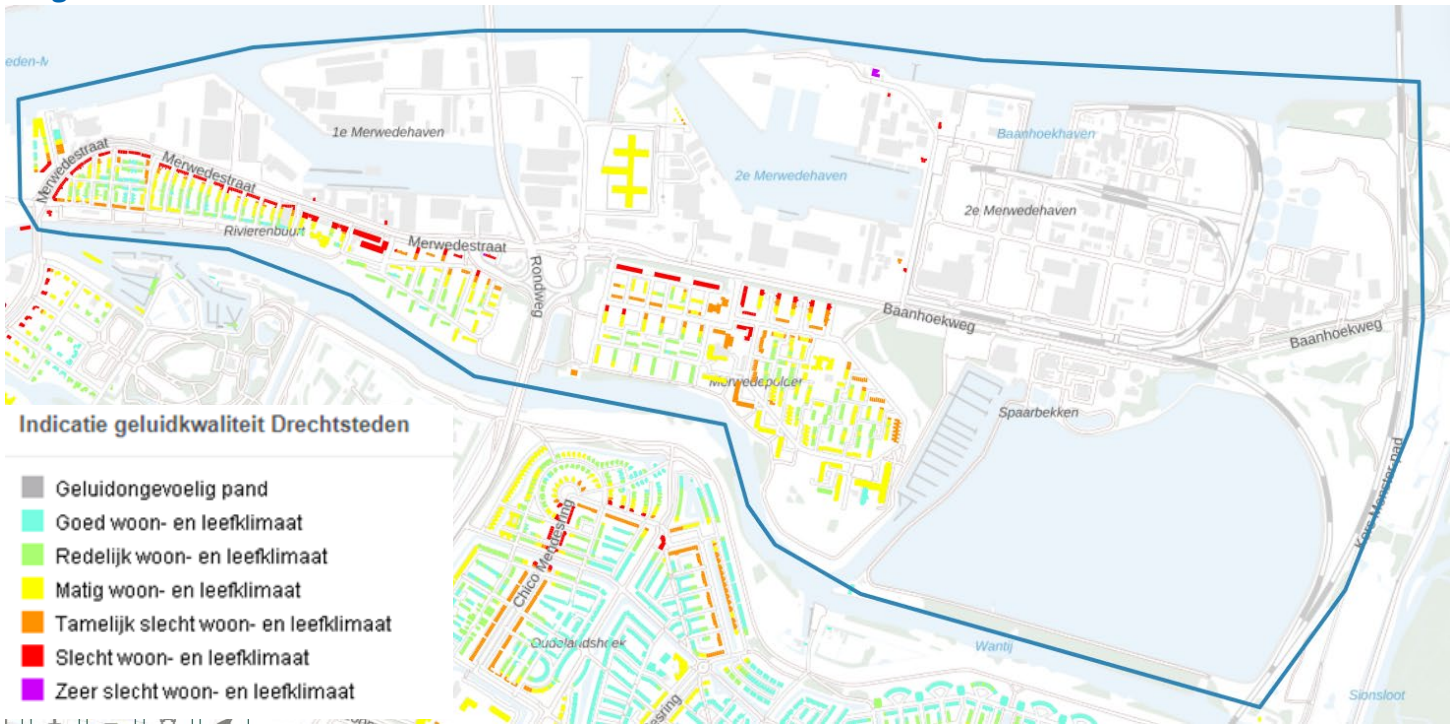
DOEL: GEZONDE STAD

WIJK: STAAART

GELUIDSOVERLAST

Wegverkeerslawaai

Bron: <https://www.ozhz.nl/themas/geluid/geluidsbelasting-in-kaart/>

Deze kaart laat de geluidskwaliteit per geluidsgevoelig pand en het daar aan gekoppelde woon- en leefklimaat zien. Op de volgende pagina zijn hoog belaste geluidgevoelige panden inzichtelijk gemaakt.

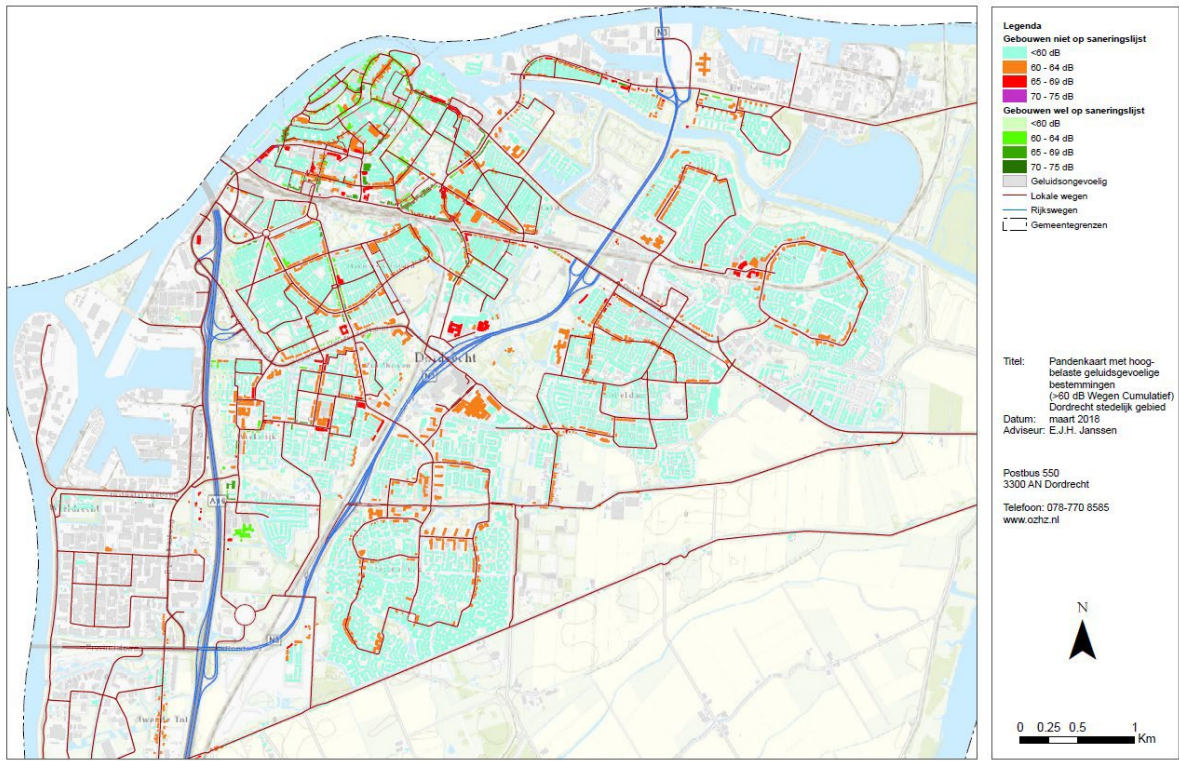
Wat valt op?

De geluidgevoelige panden liggen overwegend langs het hoofdwegenet van de gemeente; de doorstroomwegen en wijkverbindingswegen. Op de Staart gaat het om woningen en andere gebouwen langs de volgende wegen: Merwedestraat en Baanhoekweg.

Achtergrond

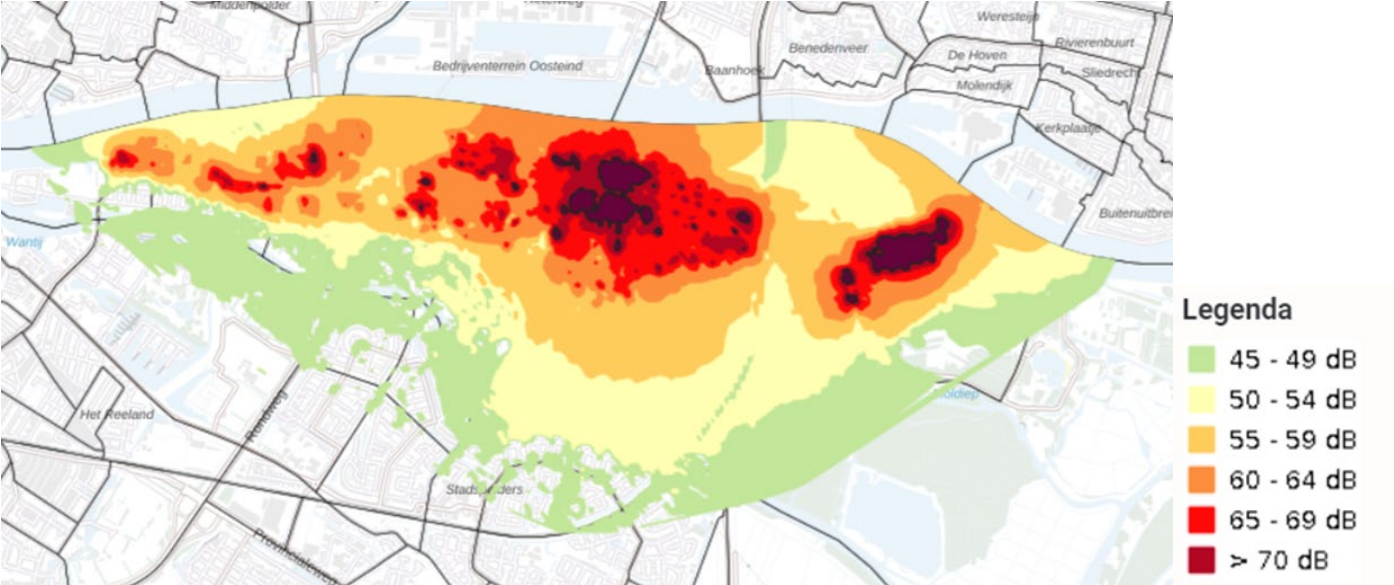
De plandrempeel (een soort grenswaarde) is gelegd op 65 dB. Boven deze waarde stelt de gemeente zichzelf tot doel maatregelen te nemen om de geluidbelasting te verlagen. Vanuit gezondheidsoverwegingen wordt algemeen geacht dat beneden de 65 dB er nog geen gezondheidsschade optreedt. Een langdurige blootstelling aan geluid van wegverkeer via lichamelijke stressreacties kan leiden tot een verhoogde kans op hoge bloeddruk en hart- en vaatziekten en de klachten verergeren bij mensen die al lijden aan een hart- en vaataandoening. Dit kan optreden vanaf 65–70 dB. Dat wil overigens niet zeggen dat er beneden de 65dB geen geluidhinder kan worden ervaren.

Pandenkaart met hoogbelaste geluidsgevoelige bestemmingen (>60 dB Wegen Cumulatief)
Dordrecht stedelijk gebied

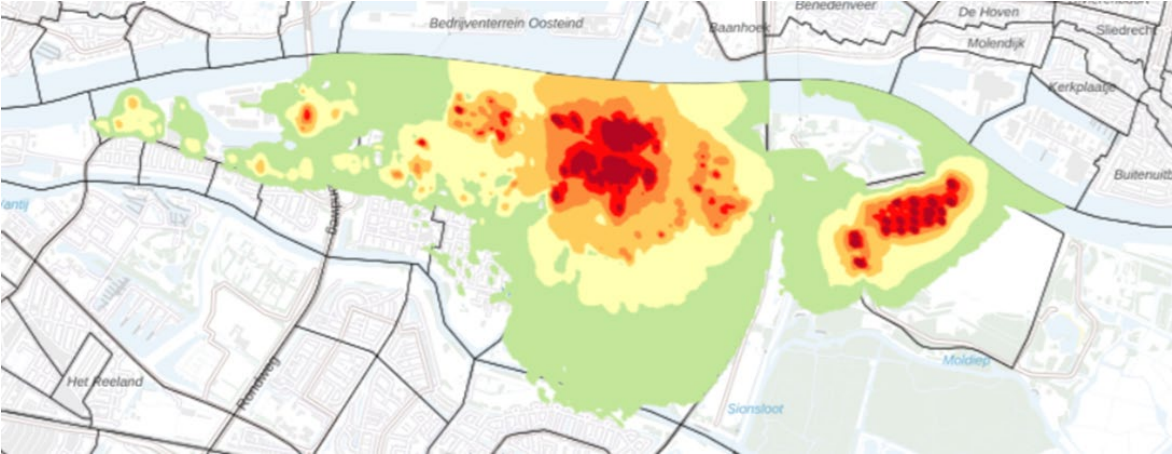

Bron: Actieplan Geluid 2019 – 2023 gemeente Dordrecht

Industrielawaai (overdag)

Industrielawaai (nacht)

Bovenstaande kaarten laten het gemiddelde geluid van industrie over de hele dag dan wel nacht zien. (Lden)

Wat valt op?

De grootste concentratie industrielawaai is te vinden in de 2^e Merwedehaven, waar onder meer Chemour is gevestigd. Inwoners van met name de buurt Merwedepolder oost kunnen hier last van ervaren.

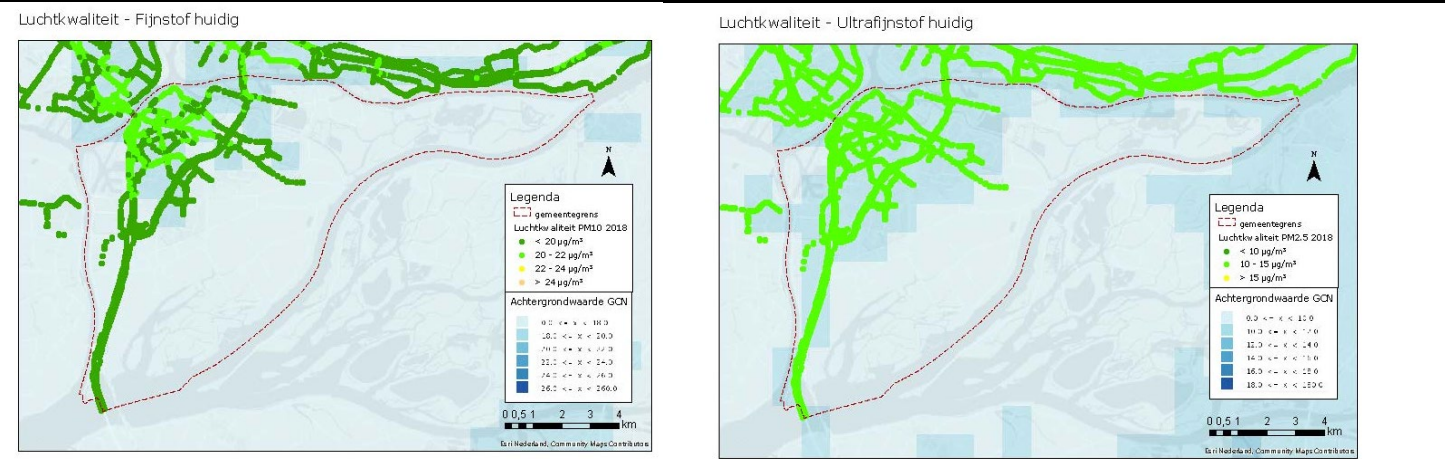
Achtergrond

Een drietal bedrijven- of industrieterreinen in Dordrecht betreft geluid gezoneerde industrieterreinen. Daar kunnen zogenaamde lawaaimakers zich vestigen. Het betreft onder andere de Staart en Derde Merwedehaven. Het totaal aan industrielawaai vanaf deze terreinen is beheerd en begrensd door een zogenaamde zonegrens en door hogere waarden bij nabijgelegen woningen.

Bij de invoering van de Omgevingswet is vastgesteld dat dit wordt omgezet naar zogenaamde geluidproductieplafonds (GPP's) voor industrieterreinen. De verdeling van de beschikbare geluidruimte op deze terreinen is vastgelegd in de betreffende bestemmingsplannen. Bij ontwikkelingen met geluidgevoelige functies (zoals wonen) binnen de zonegrens moet men rekeninghouden met het industrielawaai.

Het doel is het verbeteren van het akoestisch klimaat in Dordrecht. Dit betekent dat de situatie verbetert in bestaande situaties als dat nodig is. Dit betekent in bestaande situaties het heersende akoestische klimaat bij geluid belaste woningen verbeteren. Het is noodzakelijk dat we bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen de toekomstige bewoners beschermen tegen geluidhinder. Maar ook de huidige bewoners in de omgeving moeten beschermd worden tegen (een toename van) geluidhinder als gevolg van de beoogde ontwikkelingen.

LUCHTKWALITEIT

Wat valt op?

Deze kaarten laten de huidige situatie van emissies van (ultra)fijnstof zien. De concentratie fijnstof rondom de hoofdinfrastructuur bevindt zich in heel Dordrecht rond de oude WHO-adviesnormen (PM10 >20 en PM2,5 >10).

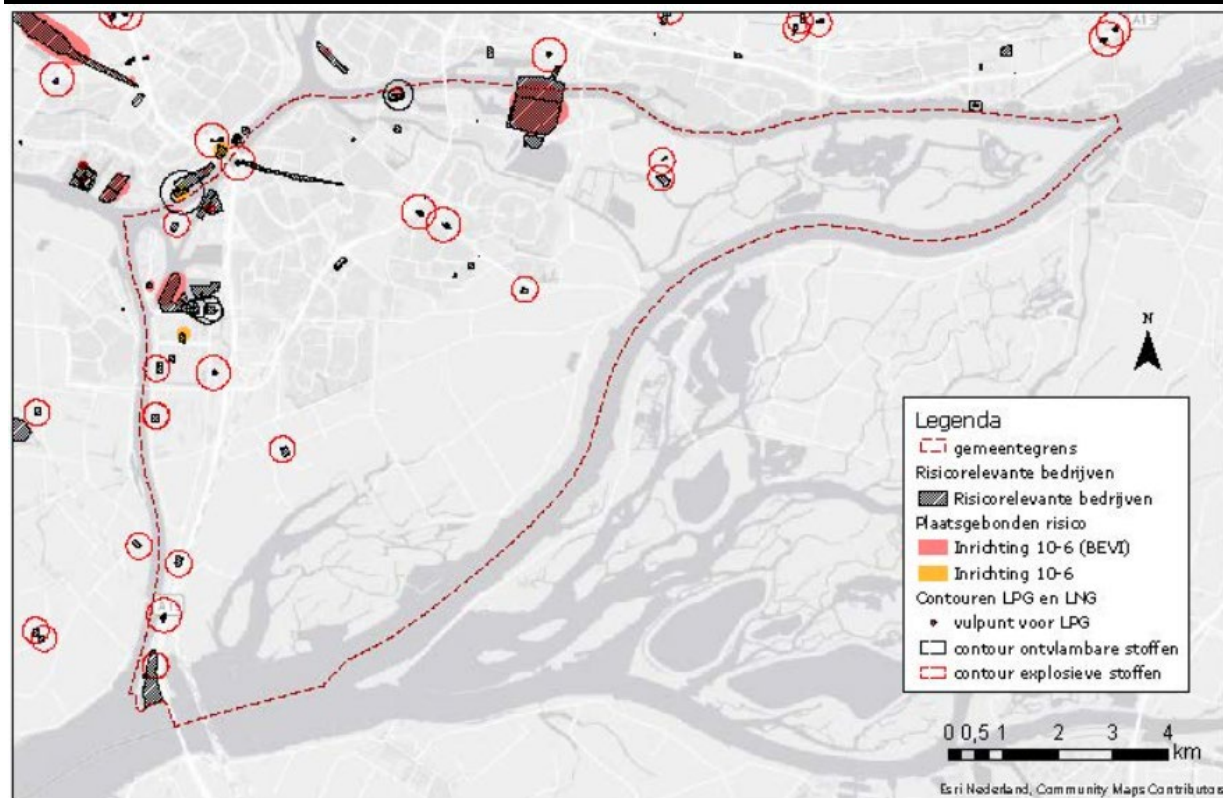
Er zijn wat betreft deze luchtkwaliteit nauwelijks verschillen zichtbaar binnen Dordrecht. Echter een bijzondere categorie stoffen, de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS0 en Potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen (PZZS) behoeft wel aandacht. De industrie op de Staart laat zijn sporen na. Uit verschillende bronnen is er historische vervuiling met Zeer Zorgwekkende Stoffen, waaronder PFAS. Bestaande verontreiniging moet worden opgeruimd en met ‘Nul uit de pijp’ kan er geen nieuwe uitstoot aan worden toegevoegd.

Achtergrond

De belangrijkste bronnen van fijnstof zijn natuurlijke bronnen (opwaaiend bodemstof), fijnstof dat afkomstig is uit het buitenland, het verkeer en de landbouw. Dordrecht streeft, mede door ondertekening van het Schone Lucht Akkoord naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit gericht op het behalen van de WHO-advieswaarden voor schone lucht. In 2021 heeft het WHO nieuwe waarden vastgesteld: voor PM10 lager dan 15 en voor PM2,5 lager dan 5. Door deze aanscherping moeten we stadsbreed harder aan de slag om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit zijn in Dordrecht met name maatregelen op het gebied van automobilititeit en de scheepvaart.

Voor de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS0 en Potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen (PZZS) geldt dat zij, gezien de eigenschappen, niet of zo min mogelijk in het milieu terechtkomen. Bedrijven zullen reducerende maatregelen moeten nemen om de emissie van ZZS en PZZS stoffen continu verder terug te dringen en waar mogelijk voorkomen. In principe geldt voor de gemeente de "Nul uit de pijp" principe.

EXTERNE VEILIGHEID

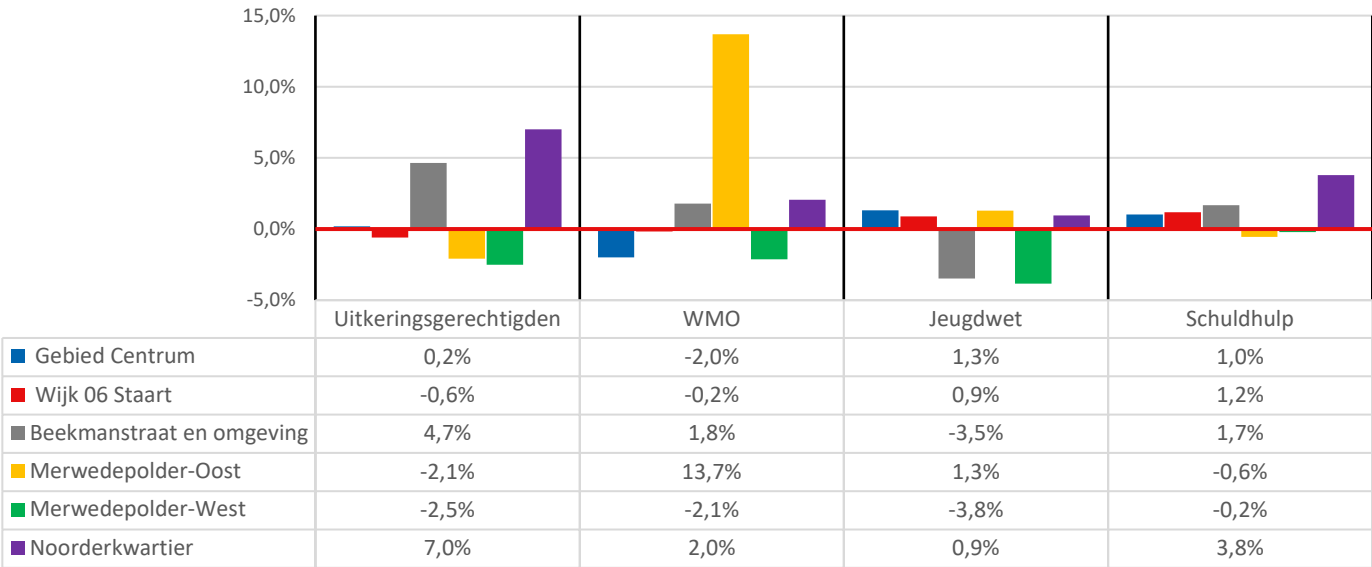
Bron: Omgevingsvisie 1.0 Dordrecht

In het industriegebied Merwedehavens is nieuwe vestiging van risicorelevante bedrijven niet mogelijk. Dit als gevolg van de al aanwezige functiemenging in dit gebied, de slechte kwaliteit van de route gevaarlijke stoffen en de nabijheid van bestaande woonwijken. Voor Staart-Oost geldt dat nieuwe vestiging niet mogelijk is vanwege de ligging tegenover de woonwijk Merwepolder en het ontbreken van een route gevaarlijke stoffen. Uitbreiding van de bestaande vestiging is onder voorwaarden mogelijk.

GEZONDHEID INWONERS – MENTAAL EN FYSIEK

UITKERINGSGERECHTIGDEN, WMO, JEUGDWET EN SCHULDHULP

Deze dataset laat de variatie of concentratie van uitkeringsgerechtigden, WMO-gebruikers (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet, en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening binnen verschillende gebieden zien. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddeld (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

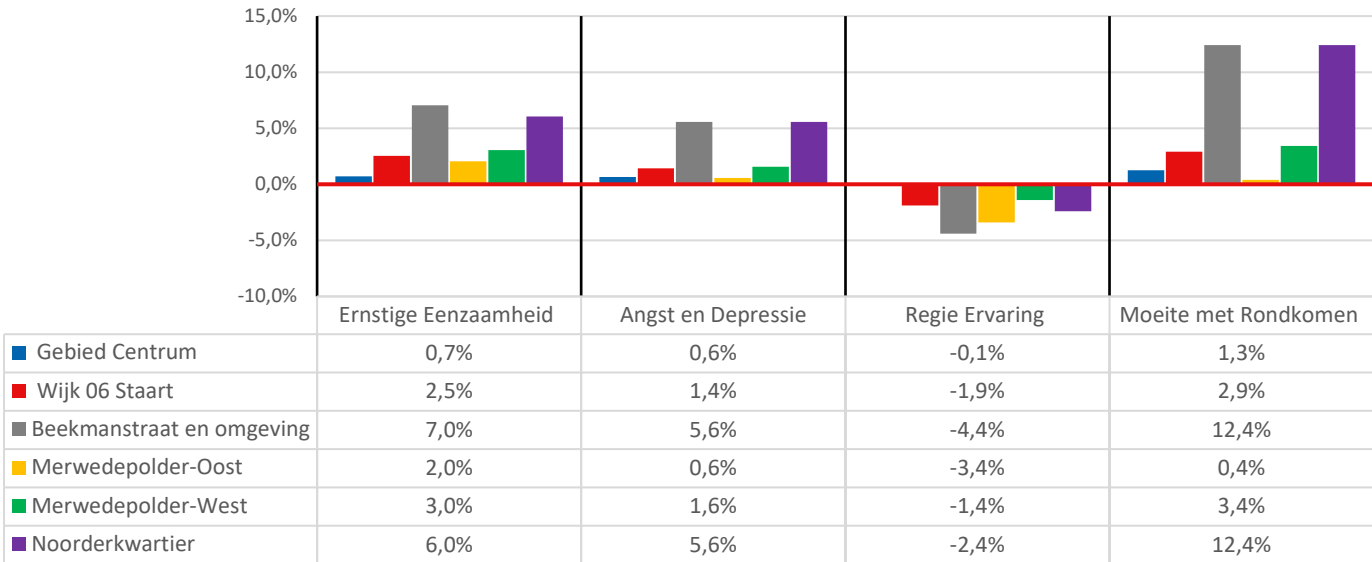

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde op het percentage uitkeringsgerechtigden. Het aandeel WMO-gebruikers ligt in Centrum lager dan het gemiddelde van Dordt. Het aandeel jeugdhulpvragers onder de Jeugdwet en mensen die gebruik maken van schuldhulpverlening liggen net wat hoger dan het stedelijk gemiddelde; dit geldt ook voor de wijk Staart.
- Op buurtniveau springt Noorderkwartier eruit met een relatief hoog percentage uitkeringsgerechtigden (+7,0%) en een hoger aandeel schuldhulpgebruikers (+3,8%) dan het Dordts gemiddelde. Merwedepolder-Oost heeft een opvallend hoog percentage WMO-gebruikers (+13,7%), maar scoort lager op uitkeringsgerechtigden en schuldhulp. Beekmanstraat e.o. heeft een hoger percentage uitkeringsgerechtigden (+4,7%) en schuldhulpgebruikers (+1,7%) dan gemiddeld, maar een lager aantal jeugdhulpvragers. Merwedepolder-West scoort relatief laag in alle categorieën.

ERNSTIGE EENZAAMHEID, ANGST EN DEPRESSIE, REGIE ERVARING, EN MOEITE MET RONDKOMEN

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van ernstige eenzaamheid, angst en depressie, de ervaren controle van inwoners over het eigen leven (regie ervaring) en het percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

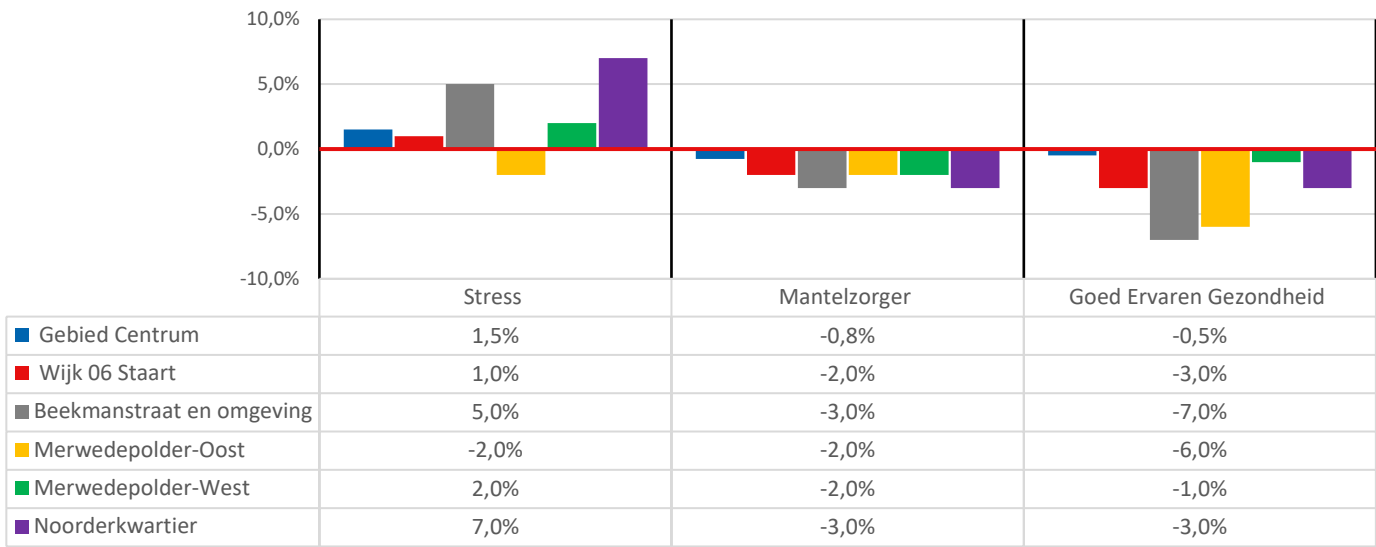

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort op ernstige eenzaamheid, angst en depressie en moeite met rondkomen minder goed dan het Dordts gemiddelde. Binnen dit gebied scoort de wijk Staart nog lager.
- De buurt Beekmanstraat e.o. heeft de hoogste percentages in ernstige eenzaamheid (+7,0%) en angst en depressie (+5,6%) en een hoog percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen (+12,4%). Het ervaren gevoel van regie is hier ook het laagst (-4,4%). Noorderkwartier toont eveneens hoge scores op ernstige eenzaamheid (+6,0%) en angst en depressie (+5,6%), met ook veel mensen die moeite hebben met rondkomen (+12,4%).
- Merwedepolder-West valt op met een relatief hoog percentage mensen dat moeite heeft met rondkomen (+3,4%).
- Merwedepolder-Oost scoort iets boven het gemiddelde in ernstige eenzaamheid (+2,0%), een laag ervaren gevoel van regie (-3,4%), maar een relatief lage score in moeite met rondkomen (+0,4%).

STRESS, MANTELZORGERS, GOED ERVAREN GEZONDHEID

Deze dataset geeft inzicht in de verschillen tussen gebieden op het voorkomen van stress, het percentage mantelzorgers, en hoe bewoners hun gezondheid ervaren. De cijfers laten zien hoe deze factoren variëren in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

Wat valt op?

- Gebied Centrum heeft een lichte positieve afwijking op stress, en lichte negatieve afwijkingen op het percentage mantelzorgers en bewoners die hun gezondheid als goed ervaren. In de wijk Staart ervaren minder bewoners hun gezondheid als goed (-3,0%).
- Op buurtenniveau scoort Noorderkwartier het hoogst op stress (+7,0%) en heeft een laag percentage inwoners dat hun gezondheid als goed ervaart (-3,0%). De buurt Beekmanstraat e.o. toont ook een hoog stressniveau (+5,0%) en heeft de laagste score in ervaren gezondheid (-7,0%). Beide buurten hebben minder mantelzorgers (-3,0%).
- Merwedepolder-Oost scoort negatief op ervaren gezondheid (-6,0%), maar heeft juist minder stress (-2,0%). Merwedepolder-West relatief heeft lichte negatieve afwijken op ervaren gezondheid en stressniveau.

KINDEREN IN HUISHOUDENS MET GGZ

Deze dataset verwijst naar het aantal kinderen per wijk dat woont in huishoudens waar ten minste één gezinslid gebruikmaakt van geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Dit kan betekenen dat één of beide ouders, of eventueel andere gezinsleden, worden behandeld voor psychische aandoeningen of problemen.

Gebied	Percentage
Dordrecht	9%
Binnenstad	9%
Noordflank	11%
Het Reeland	10%
Staart	12%
Beekmanstraat e.o.	10%
Merwedepolder-Oost	16%
Merwedepolder-West	7%
Noorderkwartier	9%

Bron: <https://zichtopwijken.nl/>

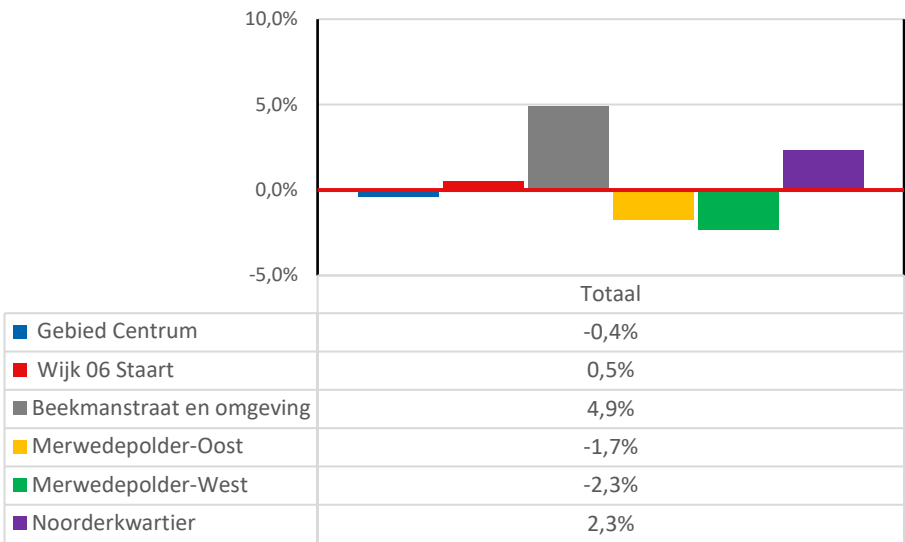
Wat valt op?

- Het percentage kinderen in GGZ-gezinnen is in de wijk Het Reeland met 10% net iets hoger dan het stedelijk gemiddelde van 9%. Dit percentage geeft aan dat bijna één op de tien kinderen in de stad opgroeit in een gezin waar geestelijke gezondheidszorg een rol speelt.
- De buurt Merwedepolder-Oost valt op met het hoogste percentage (16%), wat aanzienlijk boven het Dordts gemiddelde van 9% ligt. Dit duidt op een relatief hoge concentratie van kinderen in huishoudens met GGZ-gebruikers in deze buurt.
- In de Noorderkwartier en Beekmanstraat e.o. ligt het percentage op 9 en 10%, rond het Dordts gemiddelde.

- Merwedepolder-West scoort daarentegen het laagst met 7%, wat aangeeft dat minder kinderen hier in een GGZ-huishouden opgroeien vergeleken met andere buurten.

KINDEREN MET JEUGDZORG

Deze data geven inzicht in het percentage personen tot 23 jaar dat op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt heeft van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering. De cijfers laten zien hoe deze factor varieert in vergelijking met het Dordts gemiddelde (0,0% lijn), waarbij positieve en negatieve afwijkingen aangeven of een gebied beter of slechter scoort ten opzichte van dit gemiddelde.

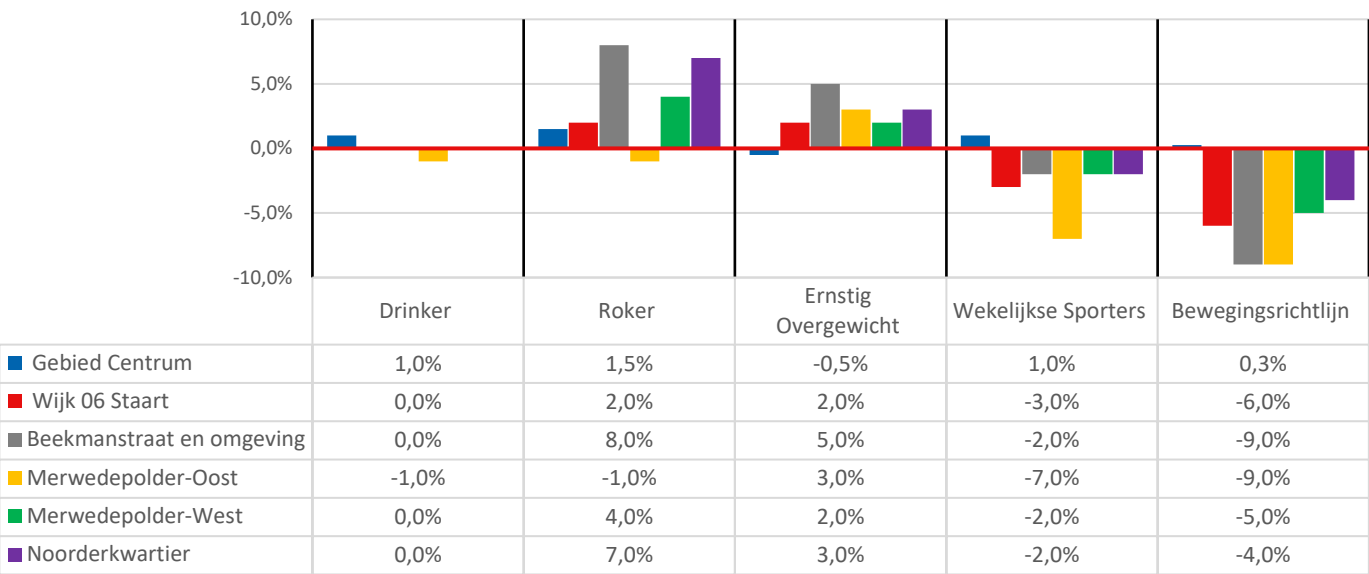
Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde. Dit duidt erop dat het gebruik van jeugdzorg hier bijna gelijk is aan het Dordts gemiddelde. Dit geldt ook voor de wijk Staart.
- De buurt Beekmanstraat e.o. scoort het hoogst, met een afwijking van +4,9% ten opzichte van het Dordts gemiddelde. Dit duidt op een aanzienlijk hoger percentage jongeren dat gebruikmaakt van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering. Noorderkwartier heeft ook een positieve afwijking (+2,3%), wat aangeeft dat ook hier het gebruik van jeugdhulp hoger ligt dan gemiddeld.
- Merwedepolder-Oost en Merwedepolder-West scoren het laagst, met respectievelijke afwijkingen van -1,7% en -2,3%, wat suggereert dat het aandeel jongeren in deze gebieden dat gebruikmaakt van jeugdzorg lager is dan gemiddeld in Dordrecht.

LEEFSTIJL – GEZONDHEIDSMONITOR 2020

OVERMATIGE DRINKER, ROKER, ERNSTIG OVERGEWICHT, WEKELIJKS SPORTERS, EN BEWEGINGSRICHTLIJN

De Gezondheidsmonitor, met de categorieën overmatige drinker, roker, ernstig overgewicht, wekelijkse sporters, en bewegingsrichtlijn, geeft inzicht in de leefstijl en gezondheid van inwoners in een bepaald gebied.

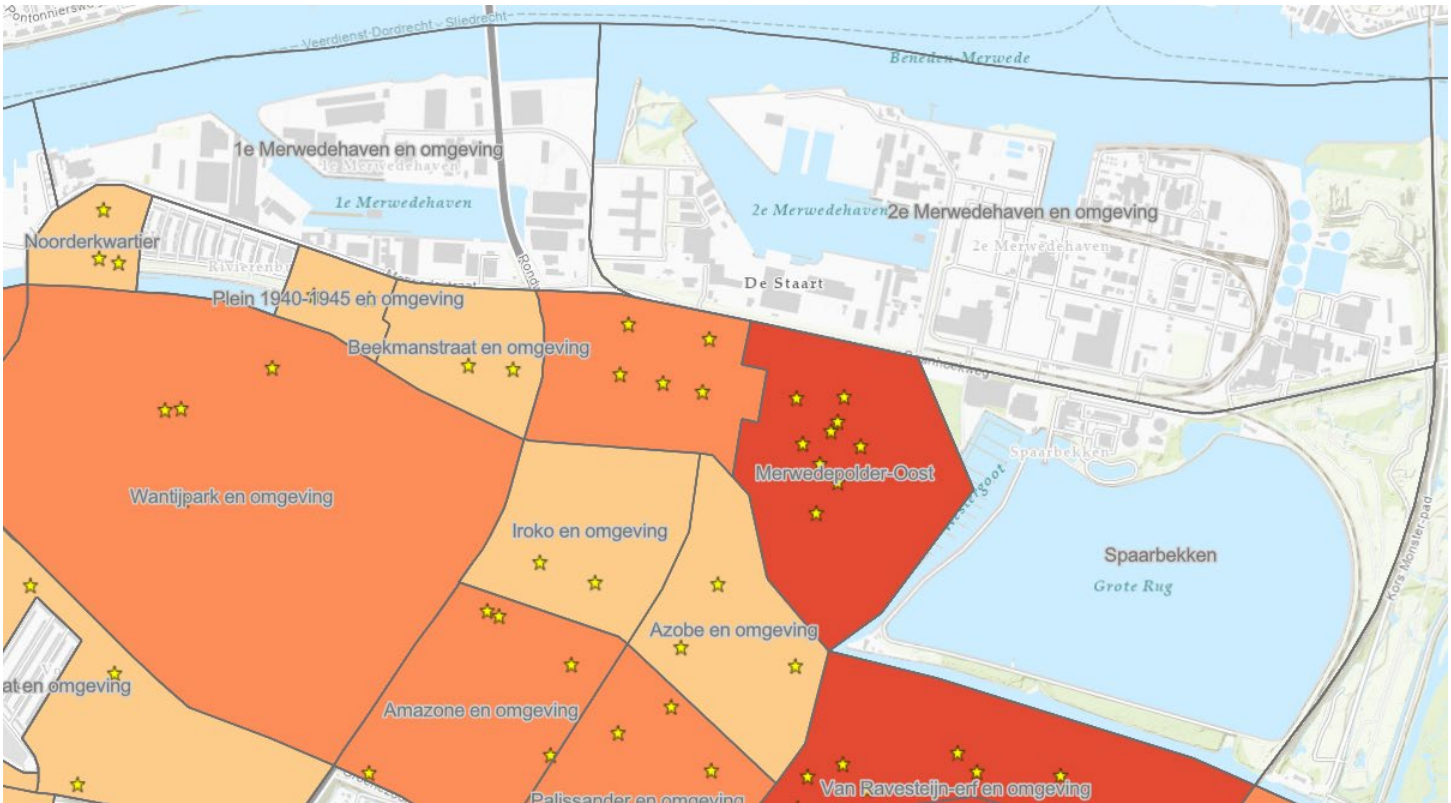

Wat valt op?

- Gebied Centrum scoort dicht bij het stedelijk gemiddelde met net wat meer drinkers en rokers dan het Dordts gemiddelde, maar ook net wat minder ernstig overgewicht en meer wekelijkse sporters.
- De wijk Staart heeft meer inwoners met ernstig overgewicht (+2%) en scoort laag op het aandeel wekelijkse sporters (-3%) en naleving van de bewegingsrichtlijn (-6%), wat op matige gezondheid wijst.
- De analyse van alle vier de geselecteerde buurten wijst op een ongezondere leefstijl. De buurten Beekmanstraat e.o. en Noorderkwartier hebben hoge percentages rokers, met respectievelijk +8% en +7%, wat significant boven het stedelijk gemiddelde ligt. In alle vier de buurten komt ernstig overgewicht vaker voor (tot wel +5% in Beekmanstraat e.o.). De bewegingsrichtlijn wordt minder goed nageleefd (tot wel -9% in Merwedepolder-Oost) en het aandeel wekelijkse sporters ligt lager (tot wel -7% in Merwedepolder-Oost).

OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

SPEELPLEKKEN

Gebied	Inwoners <15 jaar	Speelplekken in de Buurt	Kinderen per Speelplek
Dordrecht	18.697		
Gebied Centrum	4.660	70	67
Wijk 01 Binnenstad	965	14	69
Wijk 02 Noordflank	1.070	18	59
Wijk 05 Het Reeland	1.920	16	120
Wijk 06 Staart	705	22	32
1e Merwedehaven en omgeving	0	0	0
2e Merwedehaven en omgeving	0	0	0
Amerstraat en omgeving	100	0	0
Beekmanstraat en omgeving	105	2	53
Merwedepolder-Oost	200	10	20
Merwedepolder-West	135	5	27
Noorderkwartier	115	3	38
Plein 1940-1945 en omgeving	45	2	23
Spaarbekken	0		0

Wat valt op?

Op de Staart zijn 22 speelplekken te vinden. In de buurt Merwedepolder-Oost zijn de meeste speelplekken te vinden. In een buurt is geen speelplek te vinden: Amerstraat en omgeving (de 1e en 2e Merwedehaven en Spaarbekken zijn buiten beschouwing gelaten). Het gemiddelde aantal kinderen per speelplek in gebied centrum is 67 en op de Staart 32. In vrijwel alle buurten zijn voldoende speelplekken aanwezig. Alleen Amerstraat en omgeving lijkt slecht te scoren en Beekmanstraat en omgeving blijft wat achter.

RECREATIEVE ROUTES

De afbeelding links geeft meeste gebruikte hardlooproutes weer en rechts de fietsroutes (sportfiets).

Wat valt op?

De Baanhoekweg richting de Biesbosch lijkt regelmatig gebruikt te worden voor een hardloopprondje. Frequente gebruikte routes van sportfietsers zijn Baanhoekweg, Baanhoekbrug, Kors Monsterpad en het Wielerparcour

CONCLUSIES GEZONDE STAD

GEZONDE LEEFOMGEVING

De concentratie van geluidsgevoelige panden in wijken zoals Staart, met name langs wegen als Merwedestraat en Baanhoekweg, benadrukt de noodzaak van maatregelen om de geluidbelasting te verminderen, gezien de potentiële impact op de gezondheid van de bewoners.

De grootste concentratie industrielawaai is te vinden in de 2e Merwedehaven, waar onder meer Chemour is gevestigd. Inwoners van met name de buurt Merwedepolder oost kunnen hier last van ervaren.

Het gebied centrum schiet wat betreft geluidoverlast met kop en schouder boven andere gebieden in Dordrecht uit, in negatieve zin. Met name in de binnenstad en Noordflank zijn veel locaties aan te wijzen waar de geluidkwaliteit slecht tot zeer slecht is te noemen.

Een bijzondere categorie stoffen, de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS0 en Potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen (PZZS) behoeft wel aandacht. De industrie op de Staart laat zijn sporen na. Uit verschillende bronnen is er historische vervuiling met Zeer Zorgwekkende Stoffen, waaronder PFAS. Bestaande verontreiniging moet worden opgeruimd en met 'Nul uit de pijp' kan er geen nieuwe uitstoot aan worden toegevoegd.

In het industriegebied Merwedehavens is nieuwe vestiging van risicorelevante bedrijven niet mogelijk. Dit als gevolg van de al aanwezige functiemenging in dit gebied, de slechte kwaliteit van de route gevaarlijke stoffen en de nabijheid van bestaande woonwijken.

GEZONDHEID INWONERS

Uit de analyse blijkt dat gebied Centrum over het algemeen dicht bij het stedelijk gemiddelde scoort, hoewel het iets meer inwoners met angst, eenzaamheid en stress heeft, en een lichte toename in schuldhulpgebruikers. De wijk Staart kampt met meer overgewicht en weinig sportactiviteit van inwoners. Buurten zoals Beekmanstraat e.o. en Noorderkwartier vallen op door hogere percentages rokers, stress, en ernstig overgewicht, evenals een toename in eenzaamheid en moeite met rondkomen. Merwedepolder-Oost kent veel WMO-gebruikers en een hoog percentage kinderen in GGZ-gezinnen, terwijl Merwedepolder-West juist lage scores toont op deze factoren. Deze resultaten suggereren dat beleid gericht op specifieke buurtbehoeften nodig is.

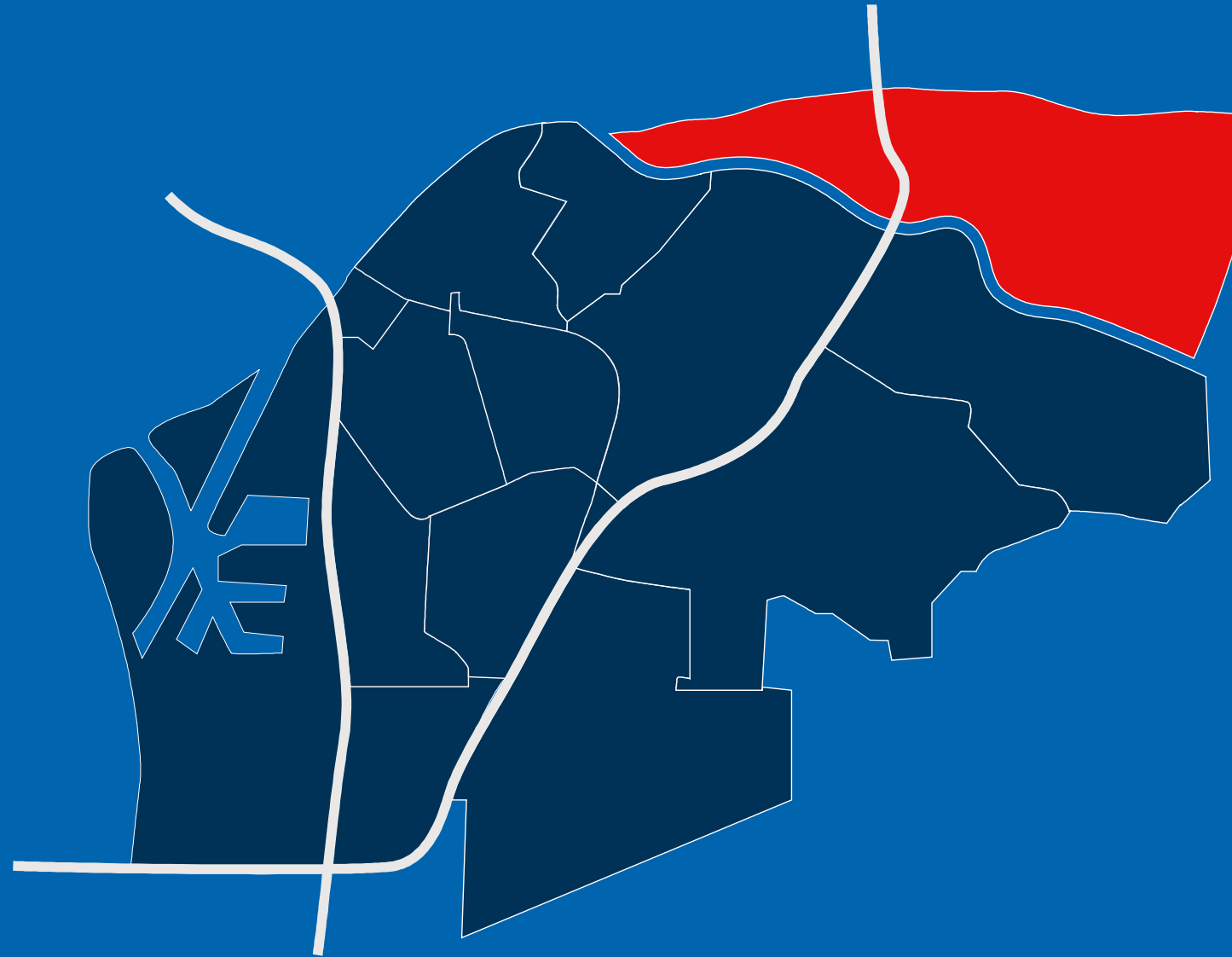
LEEFSTIJL

Gebied Centrum scoort gemiddeld qua gezondheid, met iets meer drinkers en rokers, maar minder ernstig overgewicht en meer wekelijkse sporters. De wijk Staart, en specifiek de buurten Beekmanstraat e.o., Noorderkwartier en Merwedepolder-Oost, tonen een ongezondere leefstijl, met meer rokers, een hoger percentage ernstig overgewicht en lagere scores voor wekelijkse sport en naleving van de bewegingsrichtlijn. Vooral de buurten Beekmanstraat e.o. en Merwedepolder-Oost scoren slecht op roken en fysieke activiteit.

OPENBARE RUIMTE DIE UITNODIGT OM TE BEWEGEN (EN TE VERBLIJVEN)

In de buurt Amerstraat en omgeving lijken extra speelplekken nodig.

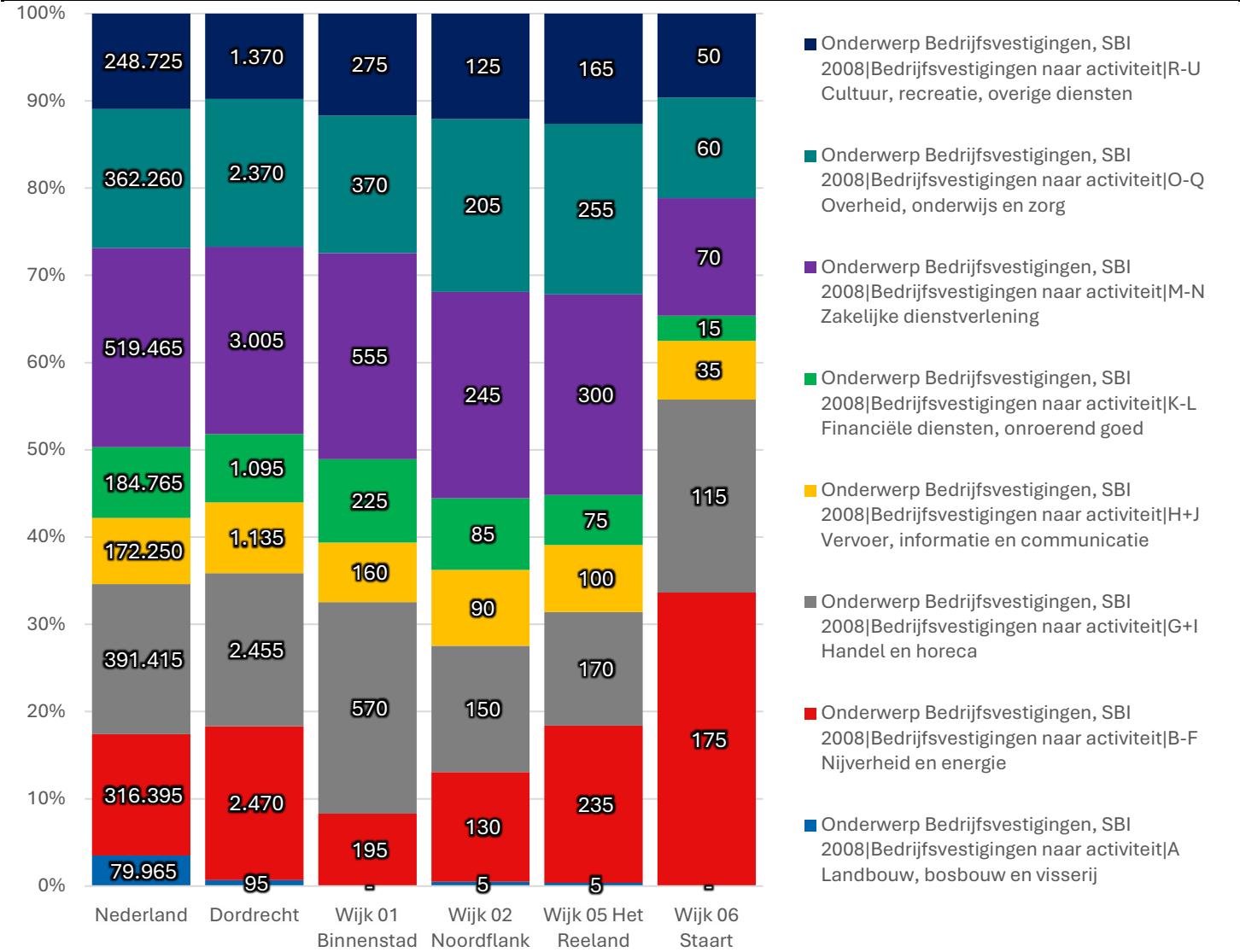
DOEL: TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

WIJK: STAART

BEDRIJVIGHEID

AANTAL BEDRIJVEN (NAAR BRANCHE)

Wat valt op?

Op de Staart waren in 2022 in totaal 525 ondernemingen geregistreerd. In heel Dordrecht waren dat er 14.000 in 2022. Dus ongeveer 3,8 procent daarvan is gevestigd in de wijk de Staart. Ter vergelijking, binnen de Westelijke Dordtse Oever zijn 1365 gevestigd en in Stadspolders 1510. De andere woonwijken binnen Gebied Centrum laten een divers beeld zien: Binnenstad 2355, Noordflank 1040 en Reeland 1300.

Tussen 2021 en 2022 is het aantal bedrijven met 70 gestegen. Stadsbreed is ook een groei te zien (+1215). De procentuele groei op de Staart is groter dan de andere wijken in Gebied Centrum: De Staart +15,4%, Reeland +10,2%, Noordflank +11,8% en de Binnenstad +8,8%.

De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Merwedepolder-Oost (105) en Merwedepolder-West (105).

Binnen de Staart zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘Nijverheid en energie’ en ‘Handel en horeca’.

In heel Dordrecht zijn de branches ‘zakelijke dienstverlening’ en ‘nijverheid & energie’ het meest vertegenwoordigd. Landelijk voeren de branches ‘zakelijke dienstverlening’, gevolgd door ‘handel & horeca’ de boventoon.

AANTAL WERKNEMERS PER BEDRIJF

Bron: website ‘Bedrijven op de kaart’:
<https://app.bedrijvenopdekaart.nl/?bodkdata=N4lgZiBcDaIIYBsEgDSwHwF5UgO4DsBbVAJgAYBdCIEAlymmgBYA6ANGGYmUBWARhYB2AJxMO1ZsLIcAHH0Gjxk1kJnyBwtiX4r2XHpgHbdFAL5A>

Wat valt op?

35 bedrijven op de Staart hebben meer dan 20 werknemers. 13 bedrijven hebben zelfs meer dan 100 werknemers (waaronder Krohne New Technologies, Coolrec, HVC Grondstoffen, Stichting De Merwelanden Wonen).

ZZP-ERS

Verdeling werkenden en zelfstandigen (CBS 2021)

Gebied	Percentage Werknemers	Percentage Zelfstandigen
Nederland	83%	17%
Dordrecht	86%	14%
Gebied Centrum	84%	16%
Binnenstad	80%	20%
Noordflank	82%	18%
Het Reeland	85%	15%
Staat	89%	11%

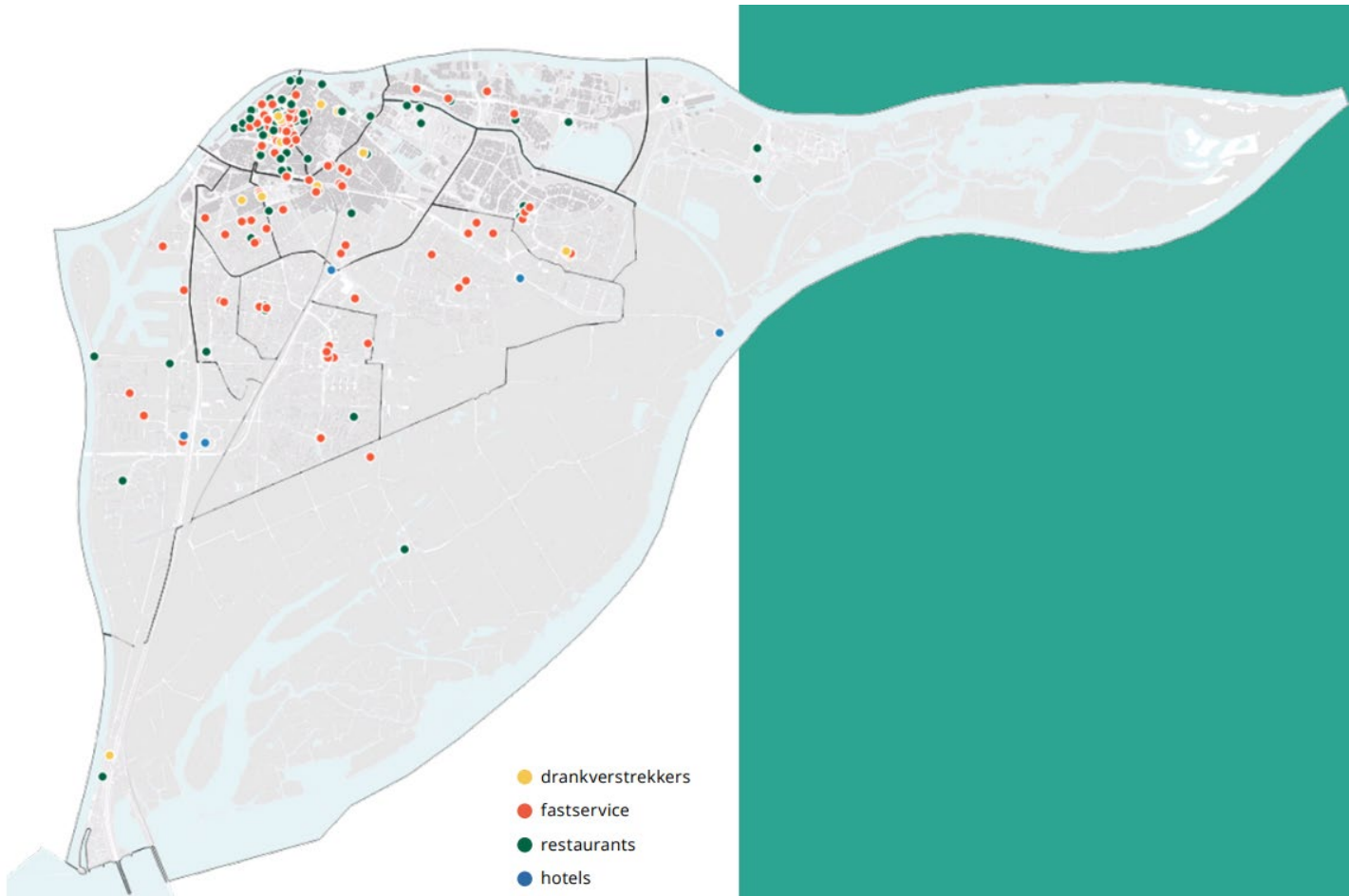
Bron: cbs.nl

Wat valt op?

Binnen de wijk de Staart zijn iets minder zelfstandigen dan gemiddeld in Dordrecht. Landelijk ligt het aantal zelfstandigen hoger dan in Dordrecht.

BELEID

Horeca

Wat valt op?

De algemene beleidslijn voor horeca in deze gebieden is consolidatie. Nieuwe solitaire horeca in de wijken, op de bedrijventerreinen of in het buitengebied wordt in principe niet ondersteund.

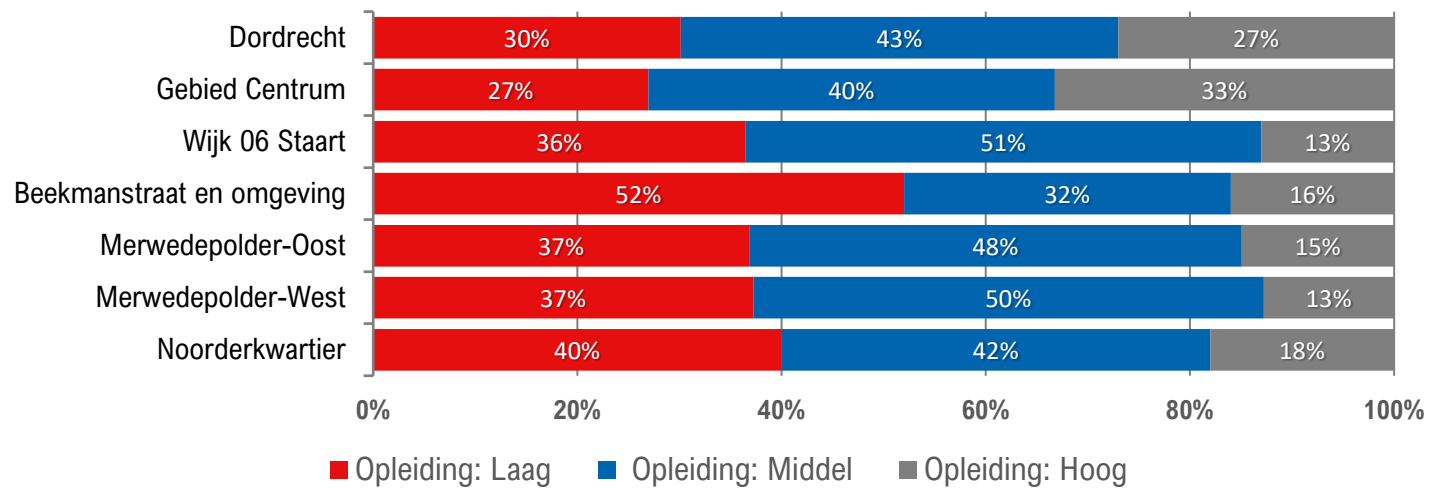
Bedrijventerrein

Op het industrieterrein Merwedehavens zijn bedrijven tot maximaal milieucategorie 5.2 toegestaan. Het gebruik van deze terreinen is uitsluitend bestemd voor bedrijven. Woningen en zelfstandige kantoren zijn uitgesloten. Het uitgangspunt is dat we de Eerste, Tweede én Derde Merwedehaven zoveel mogelijk gebruiken voor activiteiten die daadwerkelijk haven gebonden zijn. Voor het gebied van de Eerste en Tweede Merwedehaven richten we ons op het versterken van de maritieme maakindustrie. Voor de Derde Merwedehaven zoeken we ook een meer ‘natte’ invulling.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

OPLEIDINGSNIVEAU

Wat valt op?

- In de wijk De Staart ligt het percentage inwoners met een laag opleidingsniveau met 36% aanzienlijk hoger dan het Dordts gemiddelde (30%), terwijl het percentage inwoners met een hoger opleidingsniveau (13%) significant lager ligt (27% gemiddeld in Dordrecht). In De Staart is het aandeel middelbaar opgeleiden (51%) hoger dan het Dordts gemiddelde (43%).
- De buurten Beekmanstraat e.o. en Noorderkwartier hebben het hoogste aandeel laagopgeleiden (respectievelijk 52% en 40%). Ook in Merwedepolder-Oost en Merwedepolder-West ligt dit percentage met 37% duidend hoger. Dit duidt op een aanzienlijke opleidingskloof in deze buurten. In de buurt Beekmanstraat e.o. is het deel middelbaar opgeleiden kleiner in verhouding tot de andere buurten.

VOORTIJDIGE SCHOOLVERLATERS (WIJKNIVEAU)

	Dordrecht	Staart
2020	3,4%	3.3%
2021	3,3%	-

Data voor 2021 is niet beschikbaar.

Wat valt op?

- Een voortijdig schoolverlater is een jongere die tussen de 12 en 23 jaar is; niet staat ingeschreven op een school; geen startkwalificatie heeft (een diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger); niet uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs komt.
- Het percentage voortijdige schoolverlaters lag in De Staart in 2020 dicht bij het Dordts gemiddelde.
- Helaas zijn de cijfers van 2021 (nog) niet beschikbaar voor De Staart.

18 T/M 30 ZONDER STARTKWALIFICATIE

	Dordrecht	Staart
2020	15,3%	19,5%
2021	15,5%	19,2%

Wat valt op?

- De kwalificatieplicht is bedoeld om schooluitval tegen te gaan en kansen op een baan te vergroten. De kwalificatieplicht houdt in dat leerlingen van 16 tot 18 jaar verplicht zijn onderwijs te volgen als zij geen diploma havo, vwo, mbo-niveau 2 of hoger hebben. Jongeren zonder startkwalificatie voldoen niet aan deze plicht.
- Het aandeel jongeren zonder startkwalificatie ligt in De Staart significant hoger dan het Dordts gemiddelde. Hoewel er een lichte verbetering zichtbaar is in 2021, blijft het aandeel hoog, wat vraagt om gerichte maatregelen om de kansen van jongeren in deze wijk te vergroten.

AANTAL INWONERS TUSSEN 18 EN 67

	Inwoners 18 t/m 67	% Totaal
Dordrecht	79.230	65,2%
Staart	3.440	64,6%

Bron: cbs.nl

Wat valt op?

- De Staart volgt grotendeels het Dordts gemiddelde wat betreft de verdeling van de bevolking in de leeftijdsgroep 18 t/m 67 jaar. De kleine afwijking kan wijzen op specifieke demografische kenmerken van De Staart, zoals een iets hogere concentratie ouderen of jongeren.

WW

	Aantal WW	Percentage
Dordrecht	930	0,77%
Gebied Centrum	320	0,91%
Wijk 06 Staart	50	0,94%
Beekmanstraat en omgeving	10	1,54%
Merwedepolder-Oost	10	0,56%
Merwedepolder-West	20	1,72%
Noorderkwartier	10	1,59%

Wat valt op?

- Het percentage WW-uitkeringen ligt in Gebied Centrum (0,91%) en wijk De Staart (0,94%) boven het Dordts gemiddelde van 0,77%. Dit wijst op een relatief grotere afhankelijkheid van werkloosheidsuitkeringen in dit gebied en deze wijk.
- De buurten Beekmanstraat e.o. (1,54%), Merwedepolder-West (1,72%) en Noorderkwartier (1,59%) springen eruit met percentages die fors hoger zijn dan het gemiddelde in Dordrecht (0,77%). Deze buurten kampen met een hoge werkloosheid.
- De buurt Merwedepolder-Oost heeft een percentage van 0,56%, wat duidelijk onder het Dordts gemiddelde ligt. Dit duidt op een relatief lage werkloosheid in deze buurt.

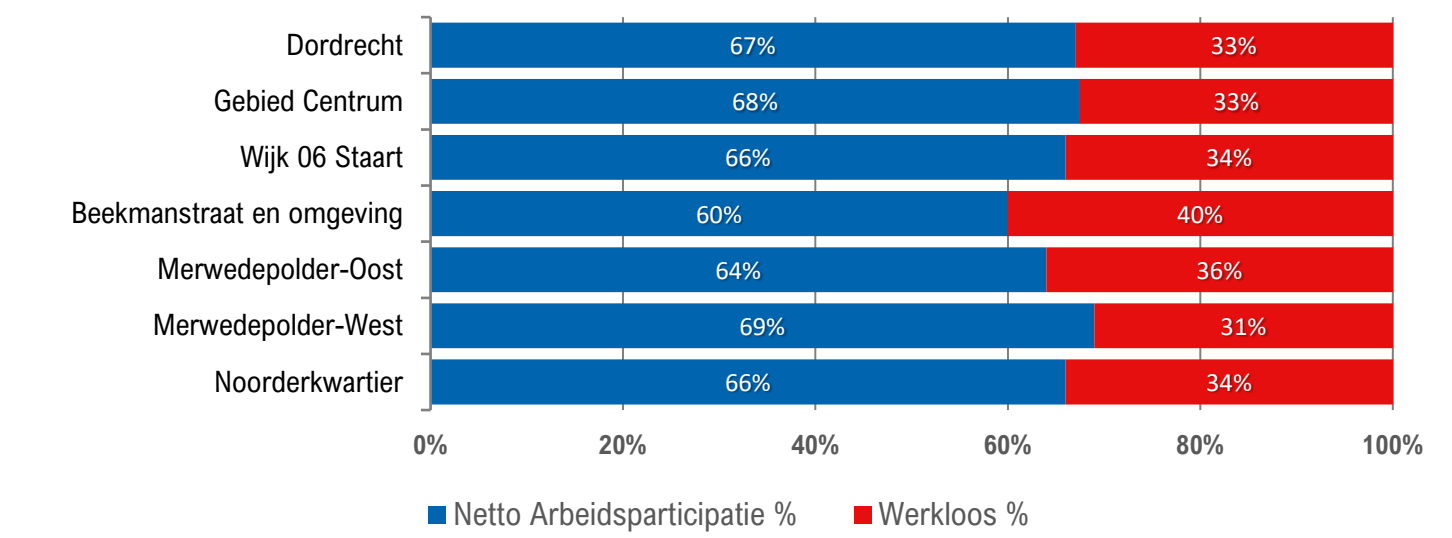
BIJSTAND

	Aantal Bijstand	Percentage
Dordrecht	3670	3,02%
Gebied Centrum	1050	2,98%
Wijk 06 Staart	140	2,64%
Beekmanstraat en omgeving	50	7,69%
Merwedepolder-Oost	20	1,11%
Merwedepolder-West	20	1,72%
Noorderkwartier	50	7,94%

Wat valt op?

- In de wijk De Staart is het bijstandsperscentage met 2,64% iets lager dan het Dordts gemiddelde.
- De buurten Beekmanstraat e.o. (7,69%) en Noorderkwartier (7,94%) hebben echter een veel hoger percentage bijstandsuitkeringen dan het Dordts gemiddelde van 3,02%. Dit wijst op een aanzienlijke sociaaleconomische kwetsbaarheid in deze buurten.
- De buurt Merwedepolder-Oost valt op met een laag percentage bijstandsuitkeringen (1,11%), dat ver onder het Dordts gemiddelde ligt. Dit suggereert een relatief stabiele sociaaleconomische situatie in deze buurt.

PERCENTAGE WERKENDEN

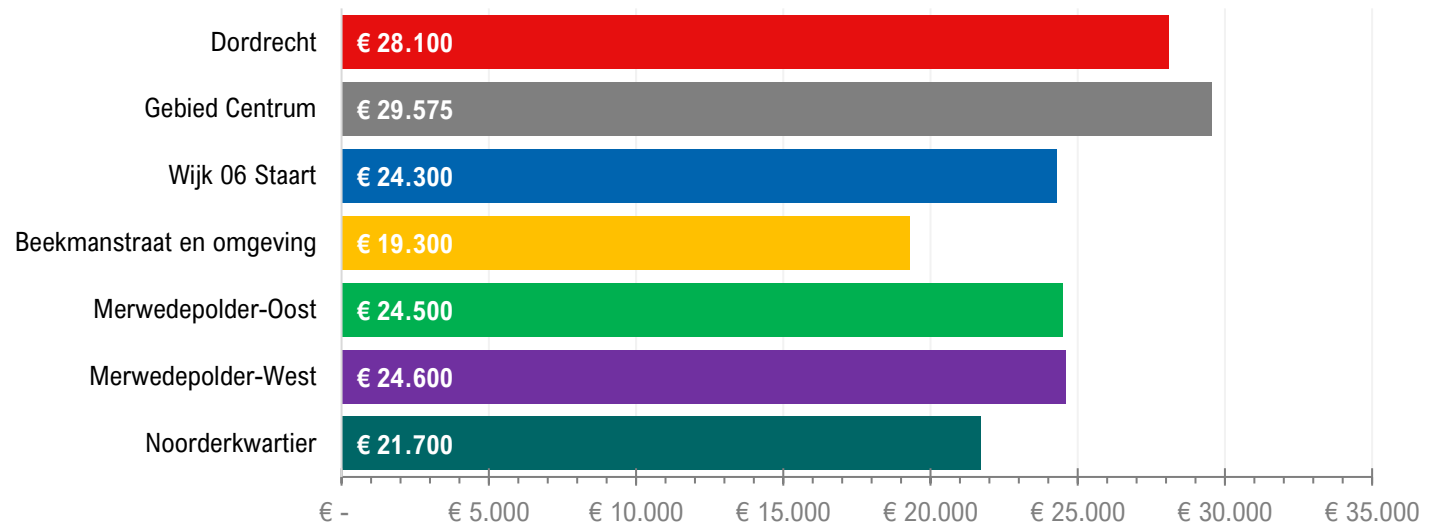

Wat valt op?

- De arbeidsparticipatie ligt in De Staart met 66% dicht bij het stedelijk gemiddelde (67%).
- De buurt Beekmanstraat e.o. heeft een aanmerkelijk lager arbeidsparticipatiepercentage (60%) en een hoger werkeloosheidspercentage (40%). Dat geldt ook voor de buurt Merwedepolder-Oost, maar minder extreem.
- De buurt Noorderkwartier scoort met een arbeidsparticipatie van 66%dicht bij het Dordts gemiddelde. De buurt Merwedepolder-West scoort met 69% zelfs bovengemiddeld.

INKOMEN

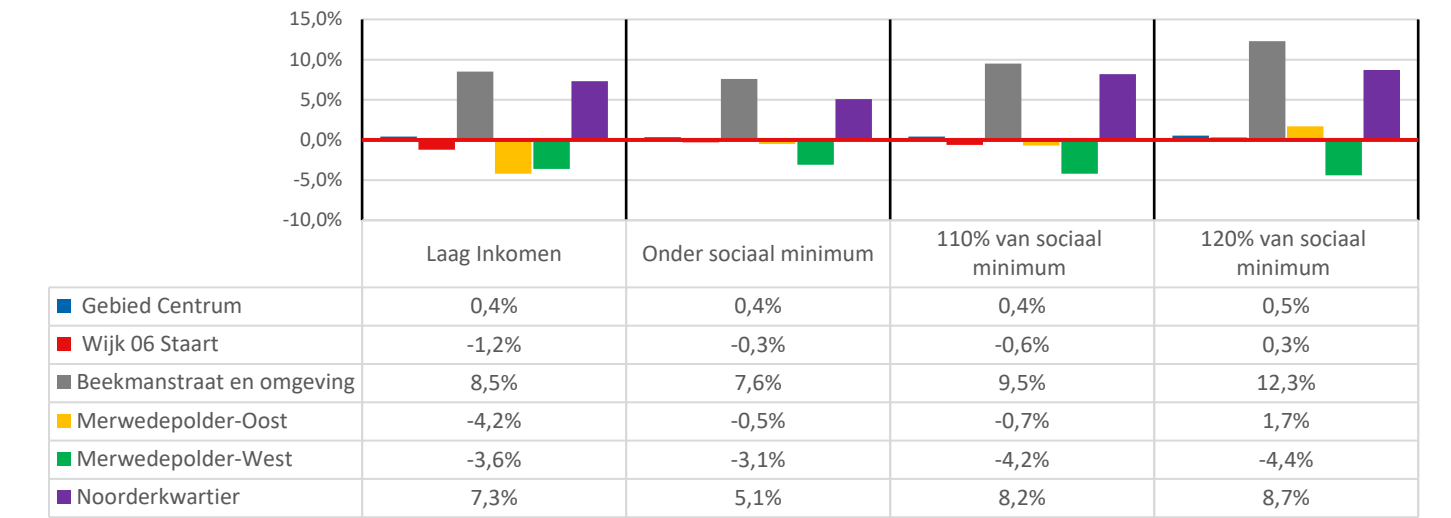
GEMIDDELD INKOMEN PER INWONER

Wat valt op?

- In de wijk De Staart ligt het gemiddeld jaarinkomen per inwoner fors lager dan zowel het stedelijk gemiddelde (- 3.800 euro), als het gemiddelde van Gebied Centrum (- 5.275 euro). Dit wijst op aanzienlijke sociaaleconomische ongelijkheden binnen Dordrecht.
- Het laagste gemiddelde inkomen bedraagt 19.300 euro in de buurt Beekmanstraat e.o. Dit duidt op een buurt met een lagere sociaaleconomische status, waar mogelijk sprake is van meer financiële kwetsbaarheid.
- Ook de buurt Noorderkwartier met een gemiddeld inkomen van 21.700 euro heeft duidelijk een lagere sociaaleconomische status.
- De buurten Merwedepolder-Oost en Merwedepolder-West hebben een zekere gelijkheid in inkomen. Beide buurten scoren aanmerkelijk lager dan het Dordts gemiddelde, maar minder extreem dan de andere buurten.

PERCENTAGES LAAG INKOMEN EN SOCIAAL MINIMUM

Wat valt op?

- Wijk De Staart heeft een lichte negatieve afwijking (-1,2% voor laag inkomen en -0,6% onder 110% van het sociaal minimum), wat wijst op een iets betere financiële situatie dan gemiddeld in Dordrecht.
- In de buurten Beekmanstraat e.o. en Noorderkwartier liggen de percentages voor alle indicatoren (laag inkomen, onder sociaal minimum, 110% en 120% van sociaal minimum) aanzienlijk hoger dan in andere wijken. Dit wijst op een grotere financiële kwetsbaarheid en inkomensarmoede in deze buurten.
- De buurten Merwedepolder-Oost en Merwedepolder-West hebben negatieve afwijkingen ten opzichte van het gemiddelde. Dit wijst op een relatief financieel stabiele situatie in deze gebieden.

ONDERWIJS

ONDERWIJSACHTERSTANDEN

Te verwachten onderwijsachterstanden peuters & basisschoolleerlingen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand

Gebied	Percentage
Nederland:	15%
Dordrecht:	22%
Binnenstad:	13%
Noordflank:	27%
Het Reeland:	16%
Staart:	38%

Wat valt op?

Op De Staart is de kans op onderwijsachterstand onderzocht op een basisschool: Wantijschool. Totaal in Dordrecht zijn 35 scholen onderzocht. Op deze school is de kans op onderwijsachterstand groot (plek 10).

NIVEAU VAN UITSTROOMPROFIEL

Het gemiddeld eindadvies is een centrummaat om de resultaten tussen wijken te kunnen vergelijken. Het gemiddelde is berekend op basis van de volgende indeling: 10 = vwo, 9 = havo/vwo, 8 = havo, 7 = vmbo gt/havo, 6 = vmbo gt, 5 = vmbo kb/vmbo gt, 4 = vmbo kb, 3 = vmbo bb/vmbo kb, 2 = vmbo bb en 1 = pro.

Gebied	Score
Nederland:	6,78
Dordrecht:	6,63
Binnenstad:	7,42
Noordflank:	6,55
Het Reeland:	6,70
Staart:	6,73

Wat valt op?

Het onderwijs op De Staart scoort wat betreft niveau van uitstroom heel gemiddeld vergeleken met landelijk en Dordts cijfer. De te verwachten onderwijsachterstand is zeer hoog. De kwaliteit van de Wantijschool behoeft aandacht.

CONCLUSIES

BEDRIJVIGHEID

Wat betreft bedrijvigheid scoort de wijk Staart laag. Ongeveer 3,9% van de bedrijven in Dordrecht is gevestigd in deze wijk. De meeste bedrijven zijn gevestigd in de buurten Merwedepolder-Oost (105) en Merwedepolder-West (105). 35 bedrijven op de Staart hebben meer dan 20 werknemers. 13 bedrijven hebben zelfs meer dan 100 werknemers (waaronder Krohne New Technologies, Coolrec, HVC Grondstoffen, Stichting De Merwelanden Wonen).

Binnen de Staart zijn de meeste bedrijven actief in de branches ‘Nijverheid en energie’ en ‘Handel en horeca’.

Binnen de wijk de Staart zijn iets minder zelfstandigen dan gemiddeld in Dordrecht. Landelijk ligt het aantal zelfstandigen hoger dan in Dordrecht.

Het uitgangspunt is dat we de Eerste, Tweede én Derde Merwedehaven zoveel mogelijk gebruiken voor activiteiten die daadwerkelijk haven gebonden zijn. Voor het gebied van de Eerste en Tweede Merwedehaven richten we ons op het versterken van de maritieme maakindustrie. Voor de Derde Merwedehaven zoeken we ook een meer ‘natte’ invulling.

(ONBENUT) ARBEIDSPOTENTIEEL

De wijk De Staart vertoont aanzienlijke uitdagingen op het gebied van opleidingsniveau, werkgelegenheid en sociaaleconomische positie. Het aandeel laagopgeleiden is hier aanmerkelijk hoger dan het Dordts gemiddelde, terwijl het percentage hoogopgeleiden juist fors lager is. Daarnaast zijn in buurten zoals Beekmanstraat e.o. en Noorderkwartier zowel de werkloosheids- als bijstandpercentages opvallend hoog, wat wijst op sociaaleconomische kwetsbaarheid. Dit wordt bevestigd door de lage gemiddelde inkomens in deze gebieden, met Beekmanstraat e.o. als uitschieter. Hoewel de arbeidsparticipatie in De Staart gemiddeld is, blijft het onbenutte arbeidspotentieel een uitdaging. Gerichtte interventies zijn nodig om kansen te vergroten en sociaaleconomische ongelijkheden te verminderen.

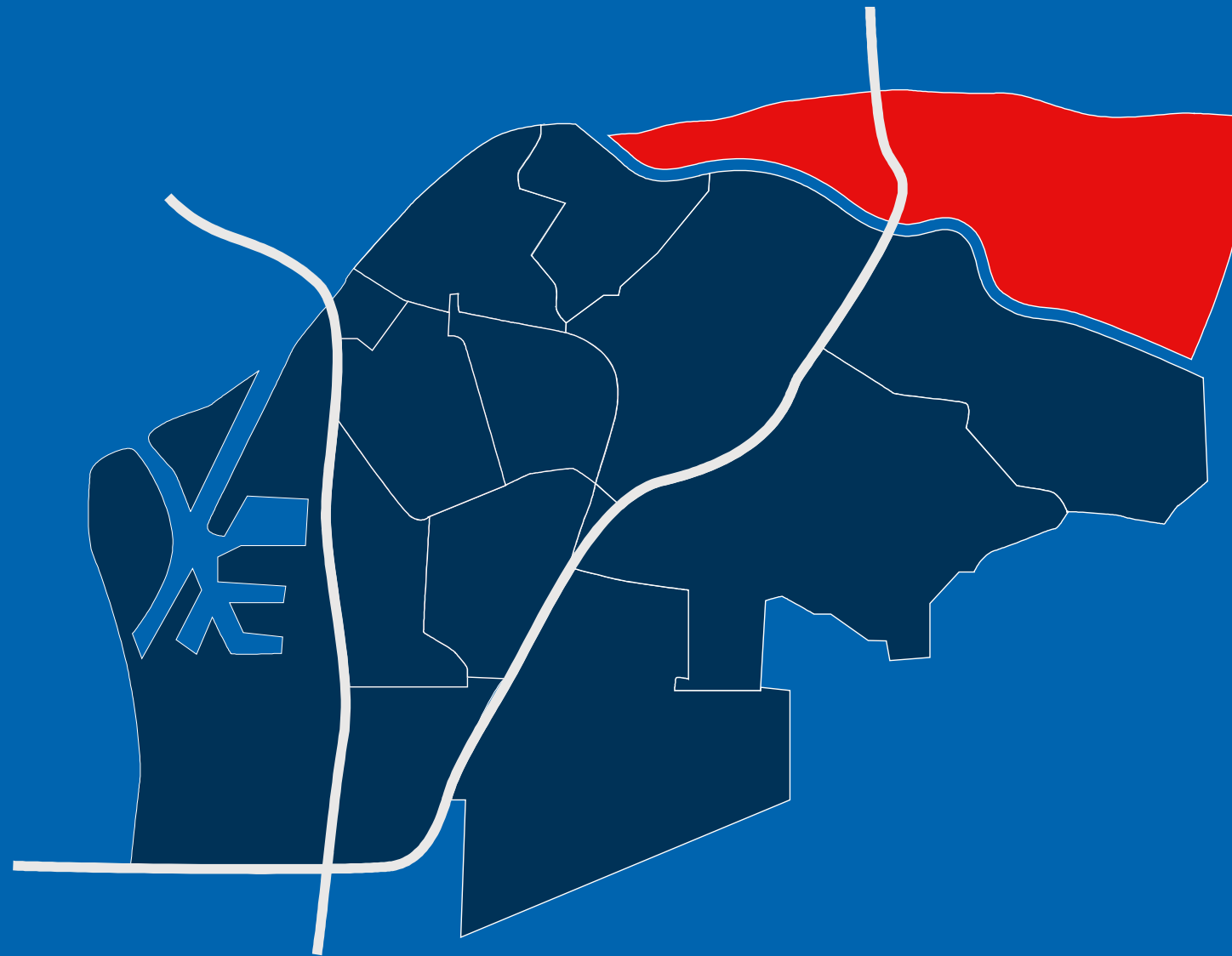
INKOMEN

De Staart kent een lager gemiddeld jaarinkomen per inwoner dan het stedelijk gemiddelde, met aanzienlijke verschillen in buurten. De buurten Beekmanstraat e.o. en Noorderkwartier hebben de laagste inkomens, wat duidt op financiële kwetsbaarheid en inkomensarmoede. Dit wordt bevestigd door de hoge percentages lage inkomens en mensen onder het sociaal minimum in deze buurten. Daarentegen tonen de buurten Merwedepolder-Oost en -West een relatief stabiele financiële situatie, met lagere percentages inkomensarmoede. Binnen De Staart zijn grote sociaaleconomische ongelijkheden tussen buurten zichtbaar.

ONDERWIJS

Het onderwijs op de Staart scoort wat betreft niveau van uitstroom heel gemiddeld vergeleken met landelijk en Dordts cijfer. De te verwachten onderwijsachterstand is zeer hoog. De kwaliteit van de Wantijschool behoeft aandacht.

DOEL: KLIMAATBESTENDIGE STAD

WIJK: STAART

ALGEMEEN

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden.

En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinen. Variërend van getijddeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

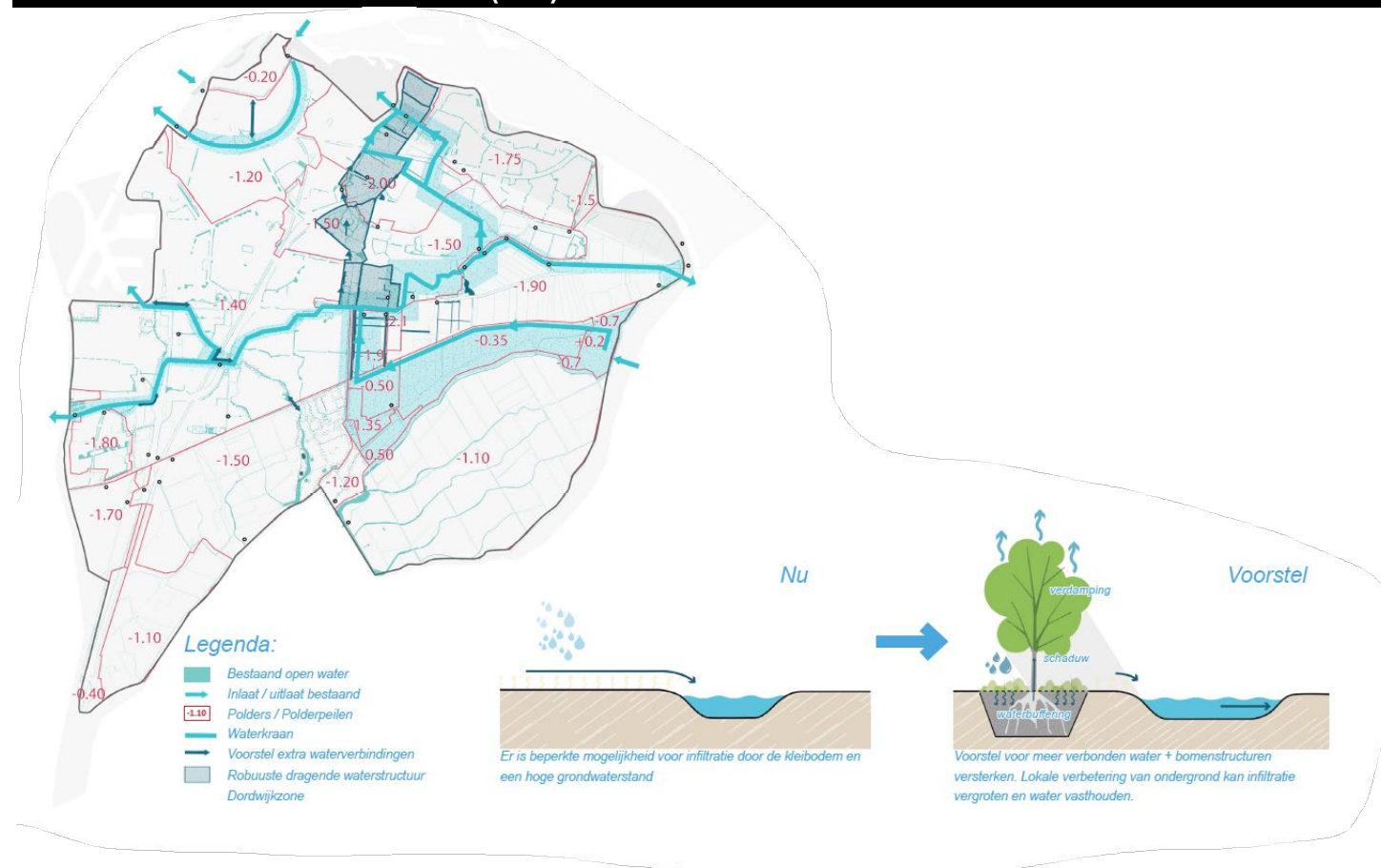

Wat valt op?

- De staart wordt gekenmerkt door water; het gehele noorden en zuiden van de wijk wordt begrensd door de Beneden-Merwede en Wantij respectievelijk, maar ook “binnen” de wijk is veel water aanwezig (bijvoorbeeld in vorm van de Merwedehavens en de Grote Rug).
- Groenstructuur lijkt met name aanwezig langs de Baanhoekweg, bij Kerkeplaat/Veerplaat (Huis te Merwede) en “aan de andere kant” van het Wantij (Het Reeland).

Klimaatbestendige stad

2021	• Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken • Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit • Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen) • Programma Dordwijkzone • Herinrichting Spuiboulevard • Monitoring klimaatlabels	
2022	• Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park • Tuincoach • Operatie Steenbreek acties • Aanpak biodiversiteitstress	€1.350.000 €125.000 €125.000 €20.000
		€1.620.000

Wat valt op?

- De wijk De Staart valt buiten de grenzen van deze kaart.

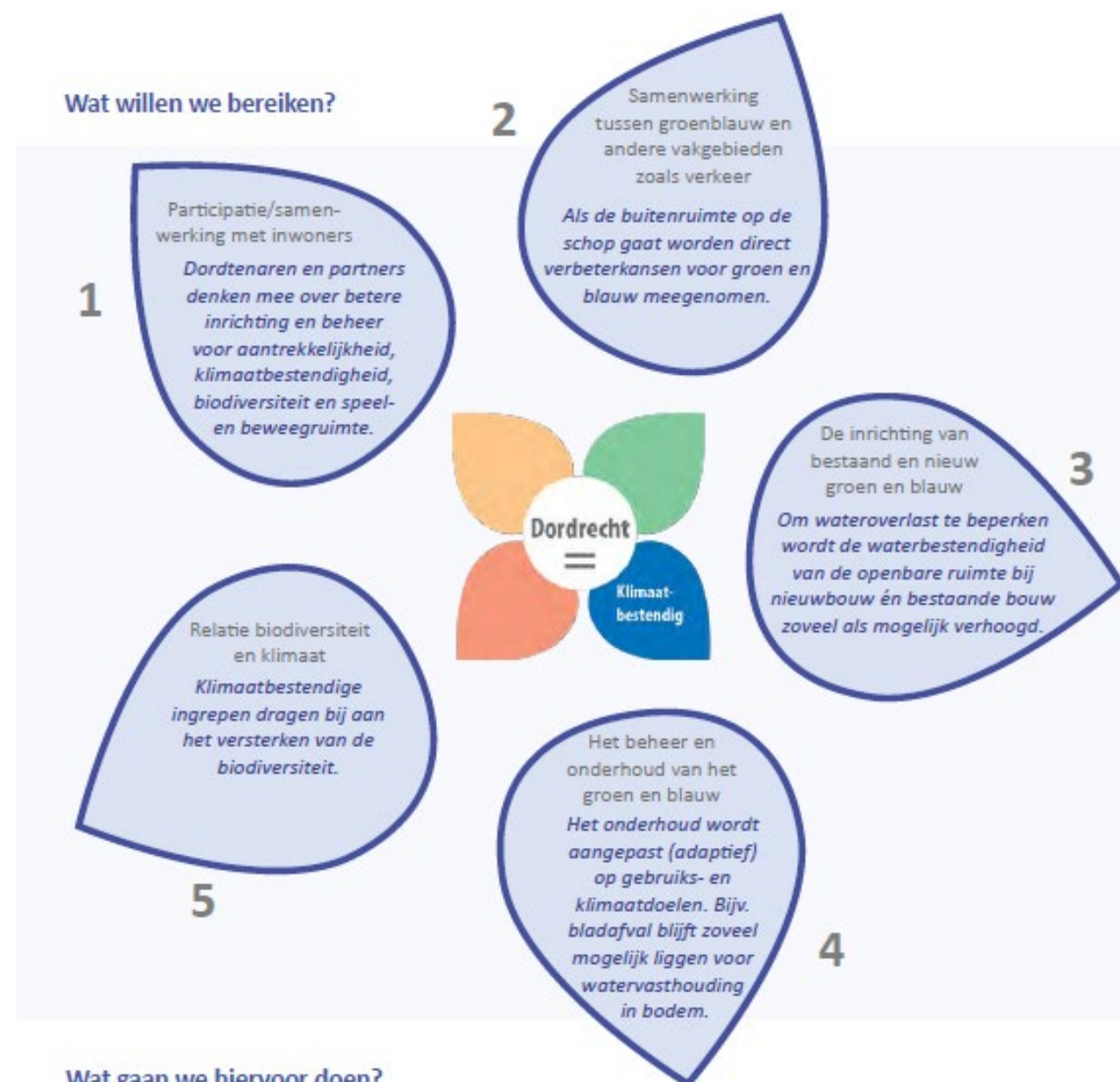
Het klimaat verandert in Nederland. De gemiddelde temperatuur stijgt, de hoeveelheid en de intensiteit van neerslag zijn toegenomen en perioden van droogte en hitte komen vaker voor. In 2030 is Dordrecht bestand tegen de (nadelige) effecten van de klimaatverandering. Dit wordt bereikt door een drietal onderdelen.

- Robuuste, groenblauwe structuren te versterken.
De vier groenblauwe hoofdstructuren (De Urbanisten. (2020, februari). Groenblauw Eiland van Dordrecht, beknopte ruimtelijke visie.) worden behouden, beschermt en versterkt. Dit zijn:
 - Het Getijdenlandschap dat de rijke randen van het Eiland vormt;
 - De Dordtzone die opnieuw wordt uitgevonden als centraal park en klimaatbuffer;
 - De historische Dijkinten waaruit het eiland in ringen is opgebouwd;
 - Het Killenlandschap dat vooral zichtbaar is als grillige (binnendijkse) waterlopen.
- Klimaatbestendig inrichten en beheer onderdeel te maken van het gemeentelijk beleid en handelen. Robuuste- en kleinschalige structuren tot aan de voordeur, van hoge kwaliteit, zorgen samen voor:
 - Voldoende bergingsruimte in de groenstructuren en watersystemen om wateroverlast door piekbuien te voorkomen.
 - De juiste soortkeuze, standplaats en diversiteit in het groen om bestand te zijn tegen (extreme) hitte en droogte.
 - De juiste inrichting, beheer en stabiliteit in het ecosysteem (gezonde biodiversiteit) in het water om de waterkwaliteit in tijden van (extreme) hitte en droogte op peil te houden.
 - Voldoende schaduw en verkoeling om mens en dier comfortabel door de stad te leiden, zonder daarbij overlast of gezondheidsklachten te ervaren door (extreme) hitte.
 - Duurzame kwaliteit wordt daarnaast bereikt door circulariteit (hergebruik) toe te passen in inrichting en beheer. Ontstaan van afvalstromen wordt zoveel mogelijk voorkomen om het milieu niet onnodig te belasten.
- Inwoners te stimuleren tot vergroening.

Een klimaatbestendige stad

In 2030 beschermt het groen en blauw Dordrecht en Dordtenaren tegen de gevolgen van het veranderende klimaat. Overlast door zware regenval is zoveel mogelijk voorkomen. In droge, hete perioden geven groen en blauw veel verkoeling. Er is meer en kwalitatief beter groen en blauw. Zowel op gemeentegrond, als in tuinen van inwoners.

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we hiervoor doen?

- Tuincoach
 - Operatie Steenbreek acties
- Samenwerking Waterschap, meer oppervlaktewater in de woonwijken
 - Samenwerking Waterschap, betere waterkwaliteit
 - Programma Dordwijkzone
 - Herinrichting Spuiboulevard
 - Groene, schaduwrijke routes van centraal punt naar park
- Uitwerking klimaatbestendigheid bij verharding (binnen Programma wegen)
- Monitoring klimaatlabels
- Aanpak biodiversiteitsstress

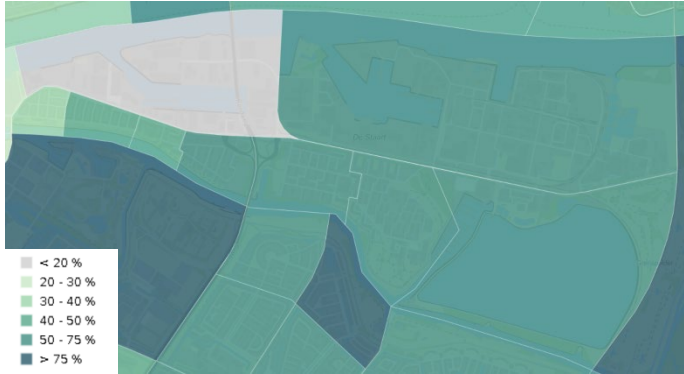
HITTE

Dordrecht werkt al vele jaren aan een klimaatbestendige stad. En aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

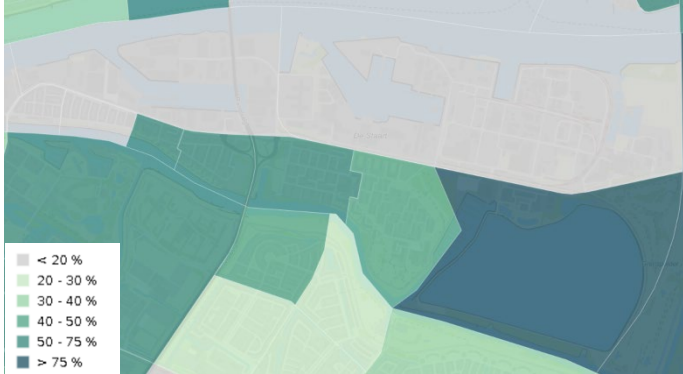
De klimaatambitie van Dordrecht is om een groene, levendige stad te zijn. Een stad waar bewoners zijn voorbereid op een extremer klimaat en een hogere zeespiegel. Dit doen we door meer groen en blauw toe te voegen aan de stad. En door te kijken hoe we het aanwezige groen en blauw beter kunnen benutten en met elkaar kunnen verbinden. En dat in de volle breedte: van stadsparken tot geveltuinten. Variërend van getijddeparken tot individuele maatregelen tegen wateroverlast en overstromingen.

GROENSTRUCTUREN

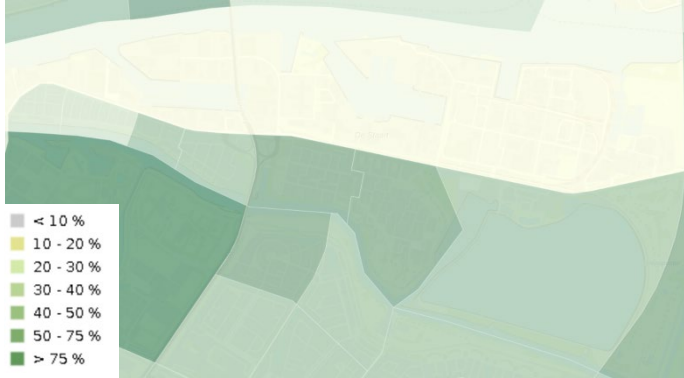
Groen binnen openbare ruimte

Groen op eigen terrein

Boom per buurt

Grijs per buurt

Wat valt op?

- Over het algemeen lijkt de Staart een beperkt groene wijk. De aanwezige groenstructuren zijn met name geconcentreerd in het zuiden van de wijk (langs het Wantij) en in het uiterste oosten (driehoekje bij Baanhoekweg). Veder is de Baanhoekweg (die over gaat in Merwedestraat) duidelijk te herkennen, en is er een geconcentreerd stukje groen bij Kerkeplaat/Veerplaat (Huis te Merwede).
- De overwegende afwezigheid van groen in het noorden van de wijk komt duidelijk terug in “groen op eigen terrein”, “grijs per buurt” en “boom per buurt”. Hier scoort het zuiden duidelijk beter (maar niet per se sterk).

REGEL 3-30-300 (TOTAALSCORE)

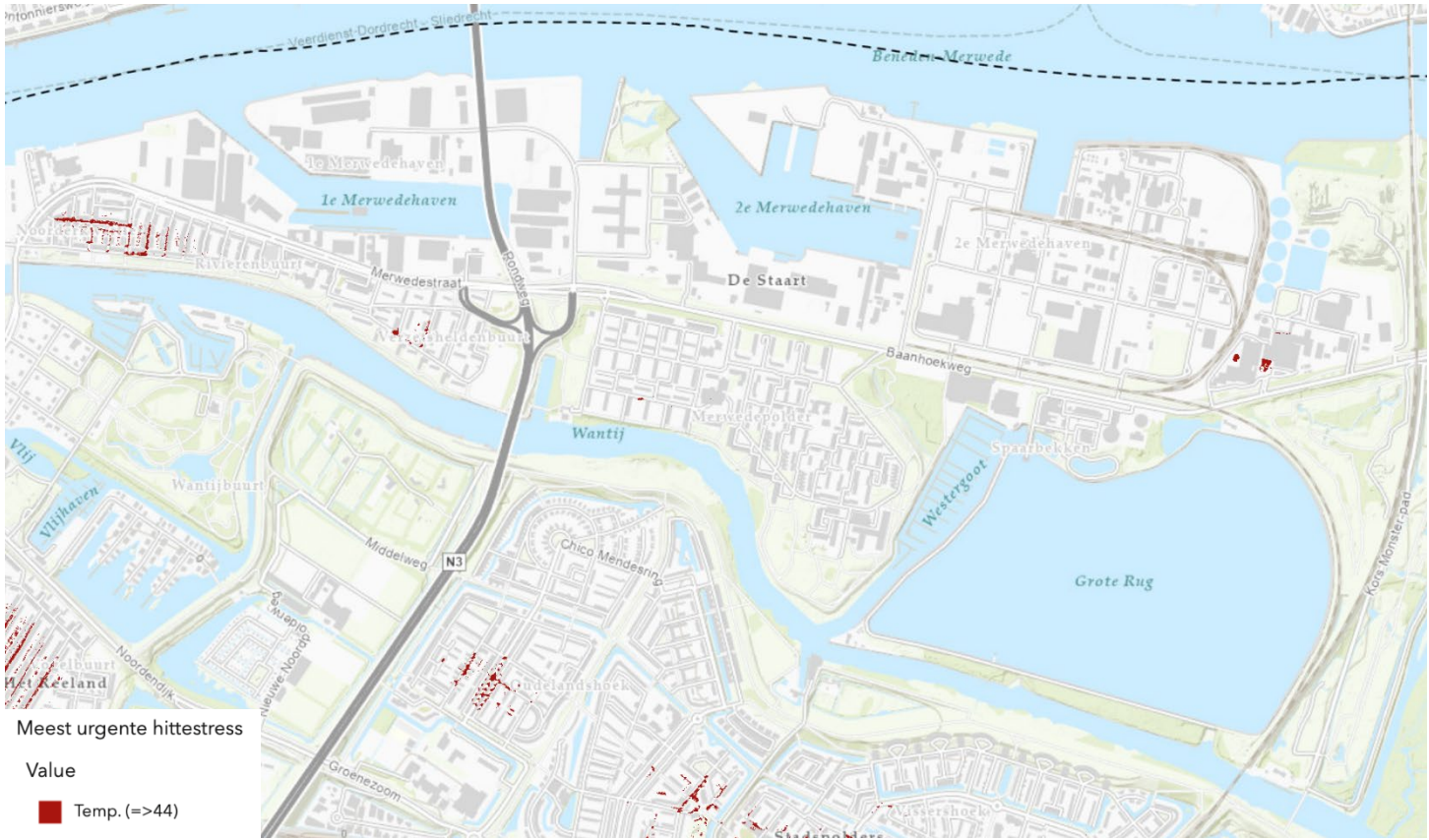
REGEL 30

Wat valt op?

- De omgeving van de Merwedepolder (Oost en West) scoort op de 3-30-300 regel relatief (vergeleken met andere buurten in de wijk) goed.
- Verder scoort de wijk, op de 3-30-300 regel en de 30-regel specifiek, overwegend matig (met krappe voldoende en onvoldoendes). Ook lijkt er veel sprake te zijn van ontbrekende waardes.

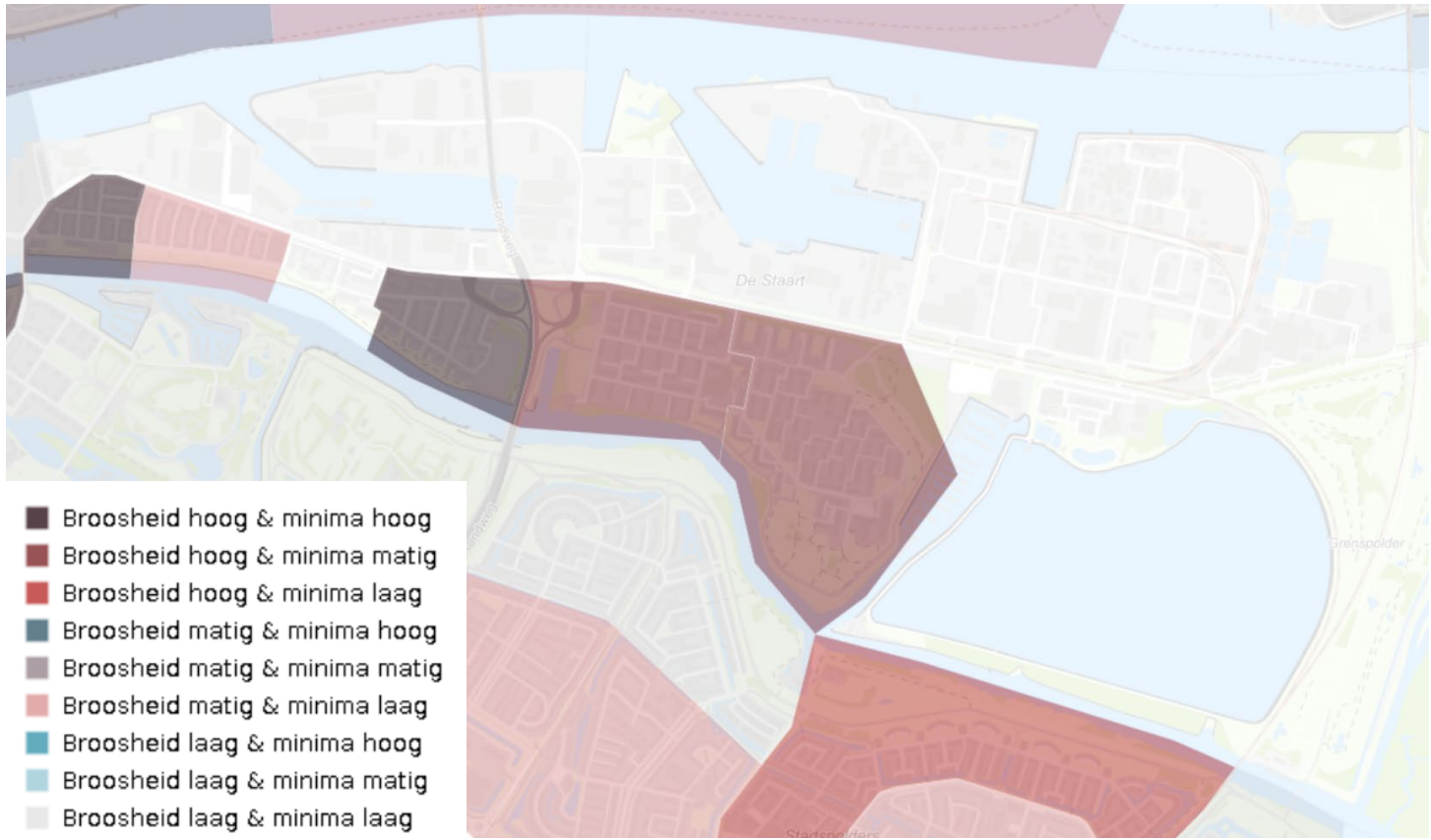
HITTE – MEEST URGENT

Wat valt op?

- Er is in de wijk relatief (vergeleken met andere wijken in Centrum) weinig sprake van hittestress. Het uiterste westen (Noorderkwartier) is hierop de meest duidelijke uitzondering (en, in kleinere mate omgeving Beekmanstraat). (Hier is ook beperkt groen aanwezig, zoals gezien in de voorgaande groenanalyse).

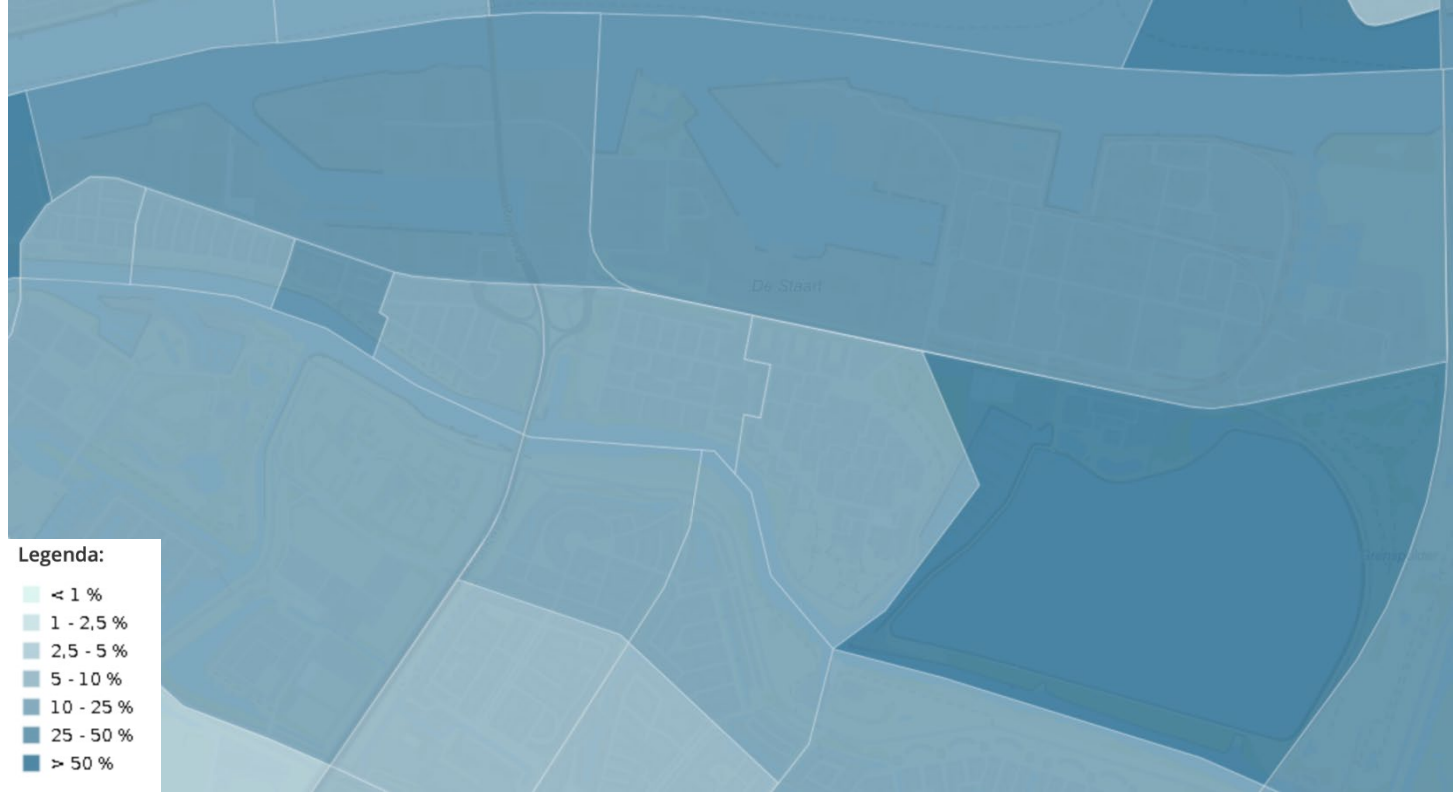
SOCIALE KWETSBAARHEID HITTE

Wat valt op?

- In Noorderkwartier en Beekmanstraat en omgeving lijkt de broosheid en minima hoog te zijn.
- Verder lijkt in de Merwedepolder de broosheid hoog te zijn, maar minima matig.

WATER PER BUURT

WATER

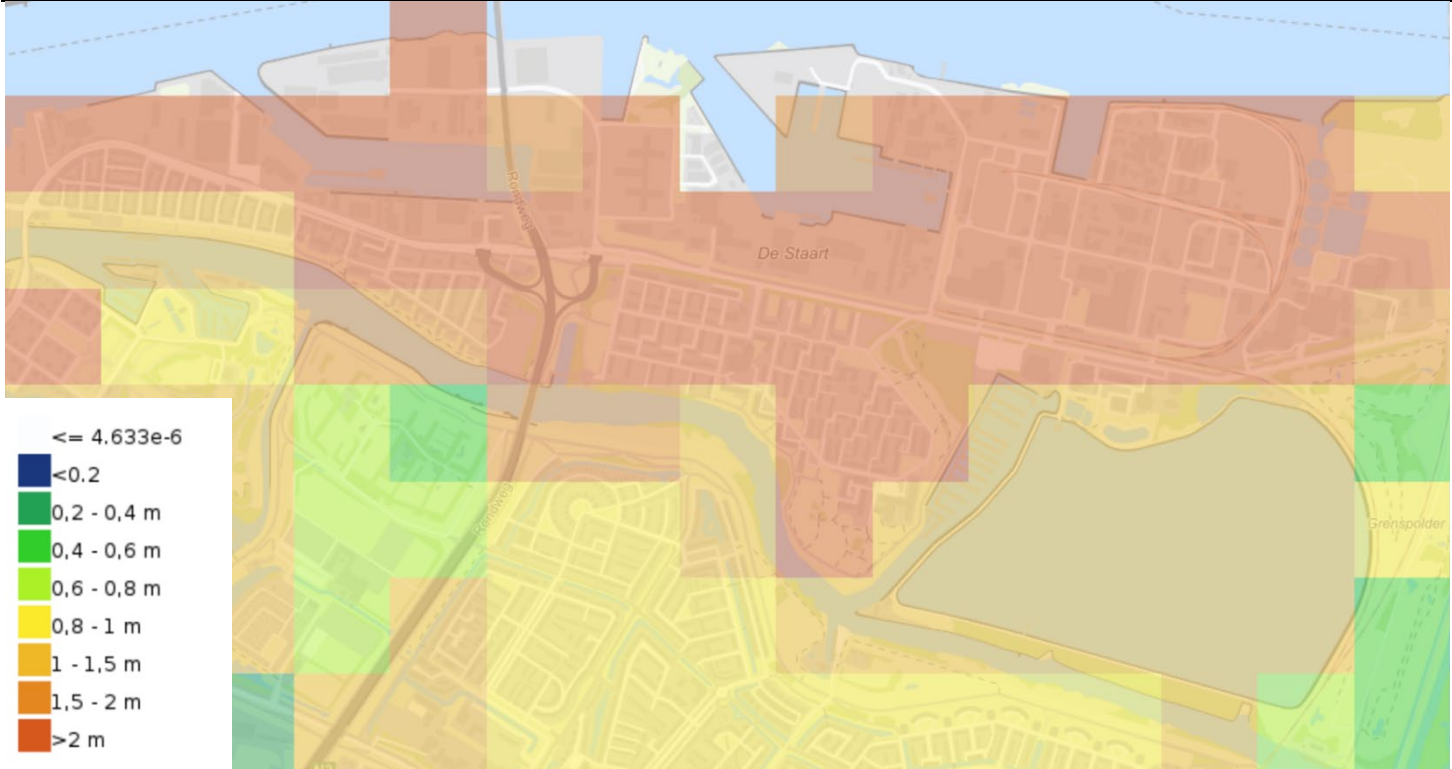

Wat valt op?

- De Wijk De Staart wordt gekarakteriseerd door water, met zowel de Beneden Merwede als de Wantij aan de grenzen, maar ook verschillende waterstructuren (o.a. Grote Rug en Merwedehavens) binnen de wijk.

WATER TEKORT OF OVERSCHOT

GEMIDDELD LAAGSTE GRONDWATERSTAND (GLG)

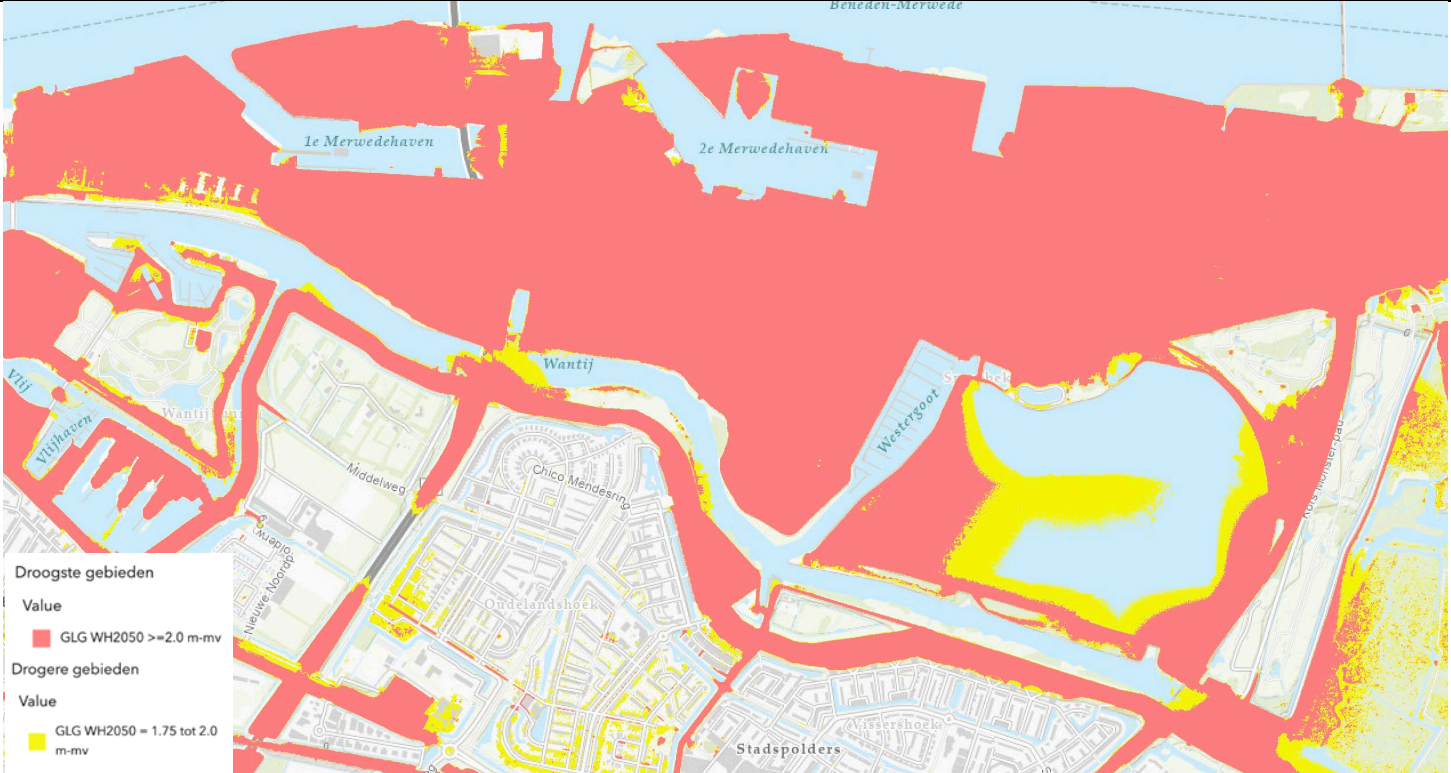

Wat valt op?

De gemiddeld laagste grondwaterstand lijkt voor het grootste gedeelte van de Staart vrij laag te zijn.

DROOGTE (MEEST URGENTE PLEKKEN)

DROOGTE (MEEST URGENTE PLEKKEN)

Wat valt op?

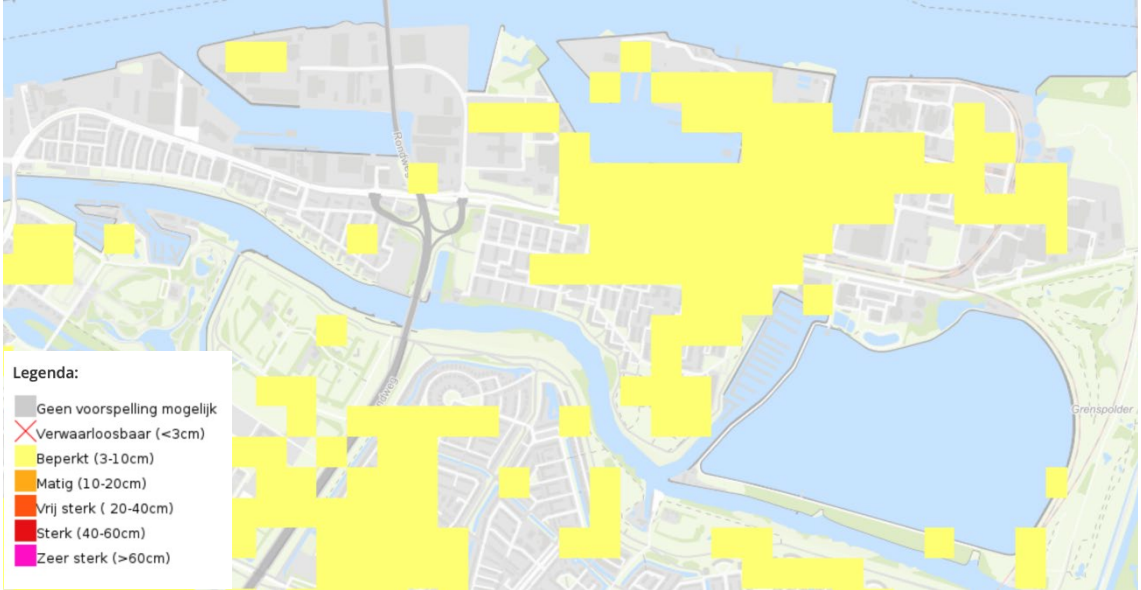
Overeenkomstig met de lage grondwaterstanden, lijkt er veelvuldig en in bijna de gehele wijk sprake (uitzondering stukje tussen Baanhoekweg en spoor) van urgente droogte.

RISICO PAALROT

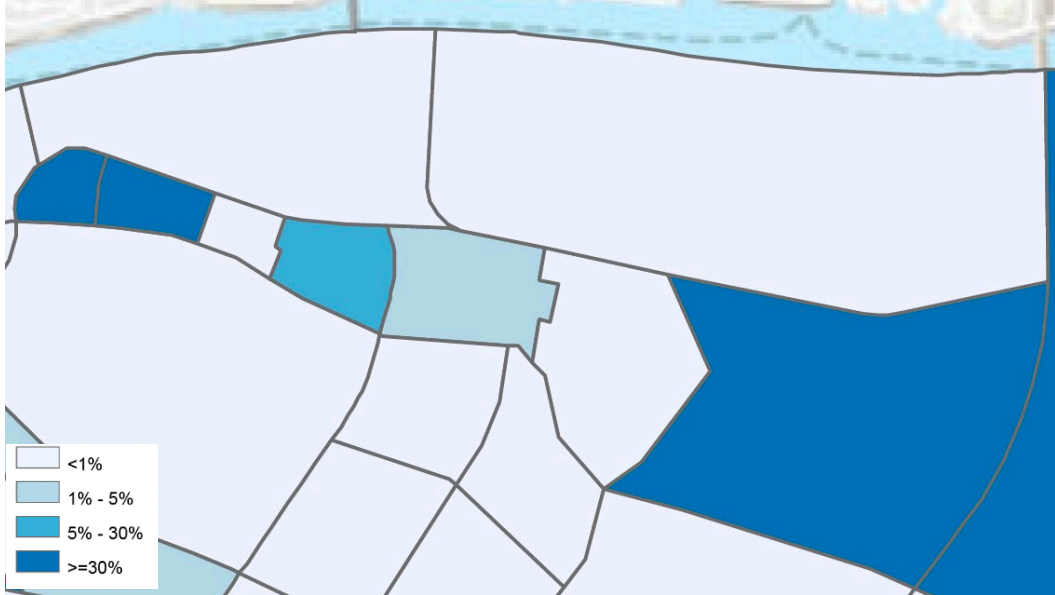
Wat valt op?
Enkel in Noordenkwartier is een lage kans op paalrot.

BODEMDALING 2020-2050

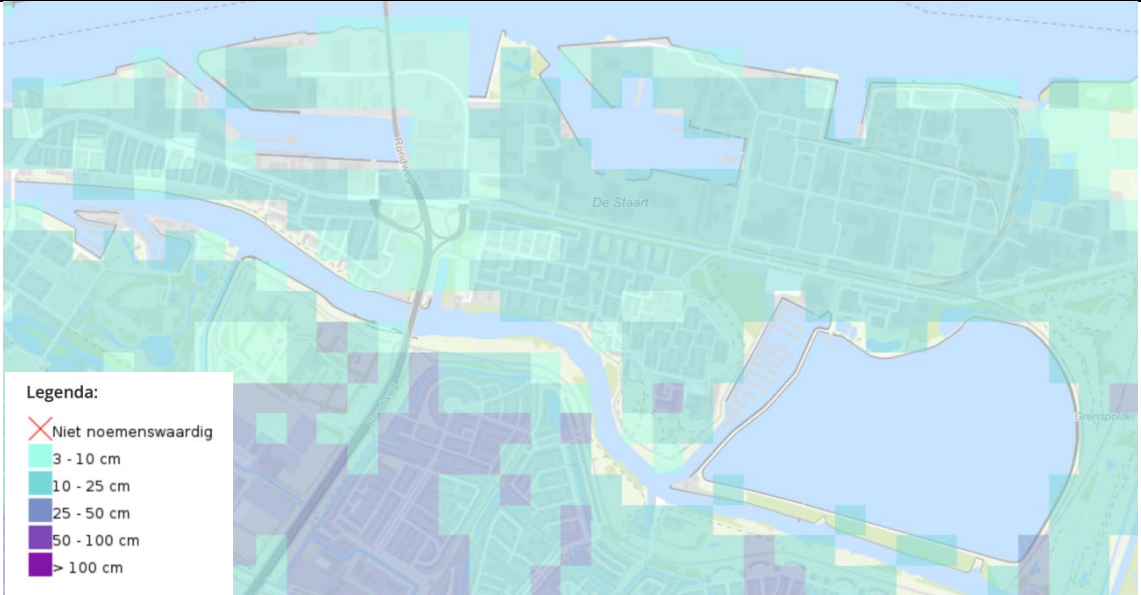
Wat valt op?
De aanwezige bodemdaling (geconcentreerd in het oosten van de wijk (Merwedepolder en 2^e Merwedehaven en omgeving)) lijkt beperkt te zijn.

ONDIEPE FUNDERING

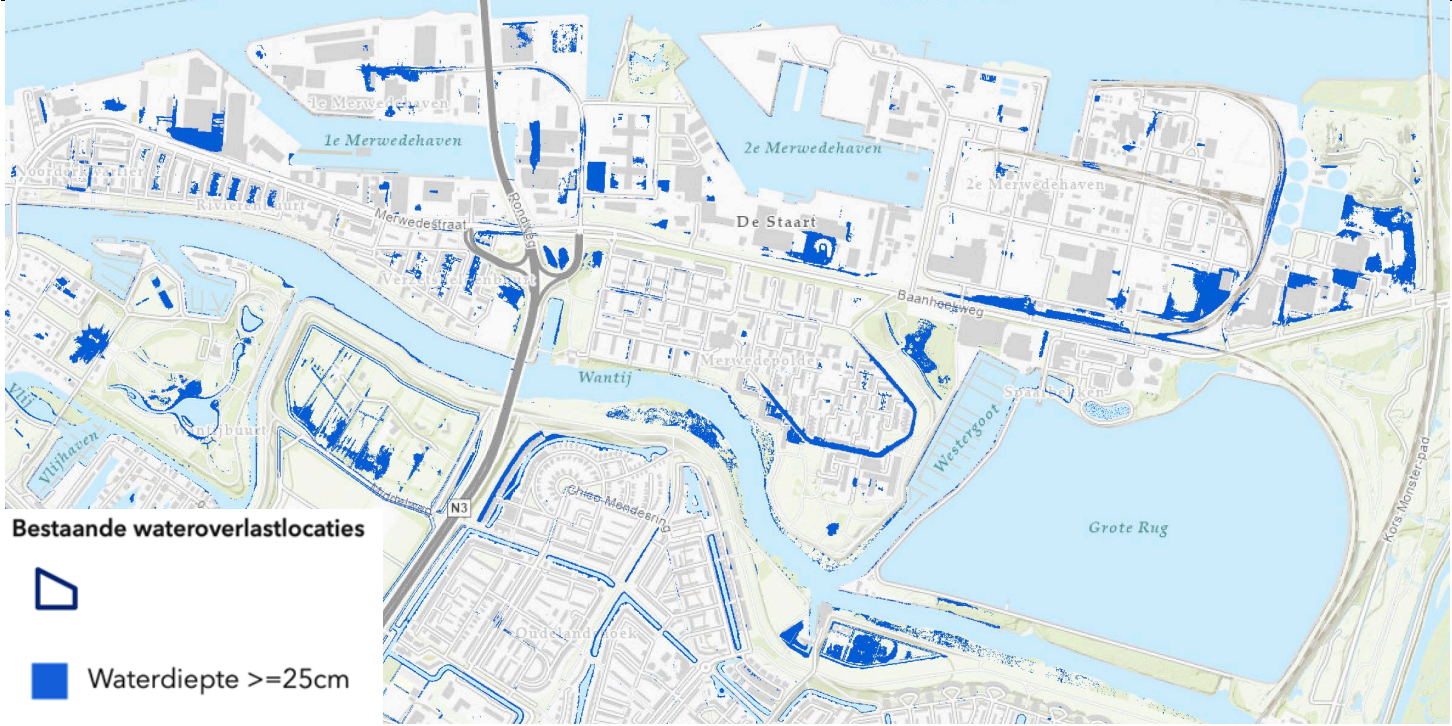
Wat valt op?
Over het algemeen lijkt er beperkt sprake te zijn van ondiepe funderingen. Echter is er in specifieke buurten (veelal Noorderkwartier, Amerstraat en omgeving & Spaarbekken sprake van relatief veel ondiepe funderingen.

BODEMDALING DOOR OPHOGING

Wat valt op?
Hoewel bodemdaling door ophoging veelvuldig en verspreid over de gehele wijk aanwezig is, lijkt het hier wel om relatief beperkte bodemdaling te gaan.

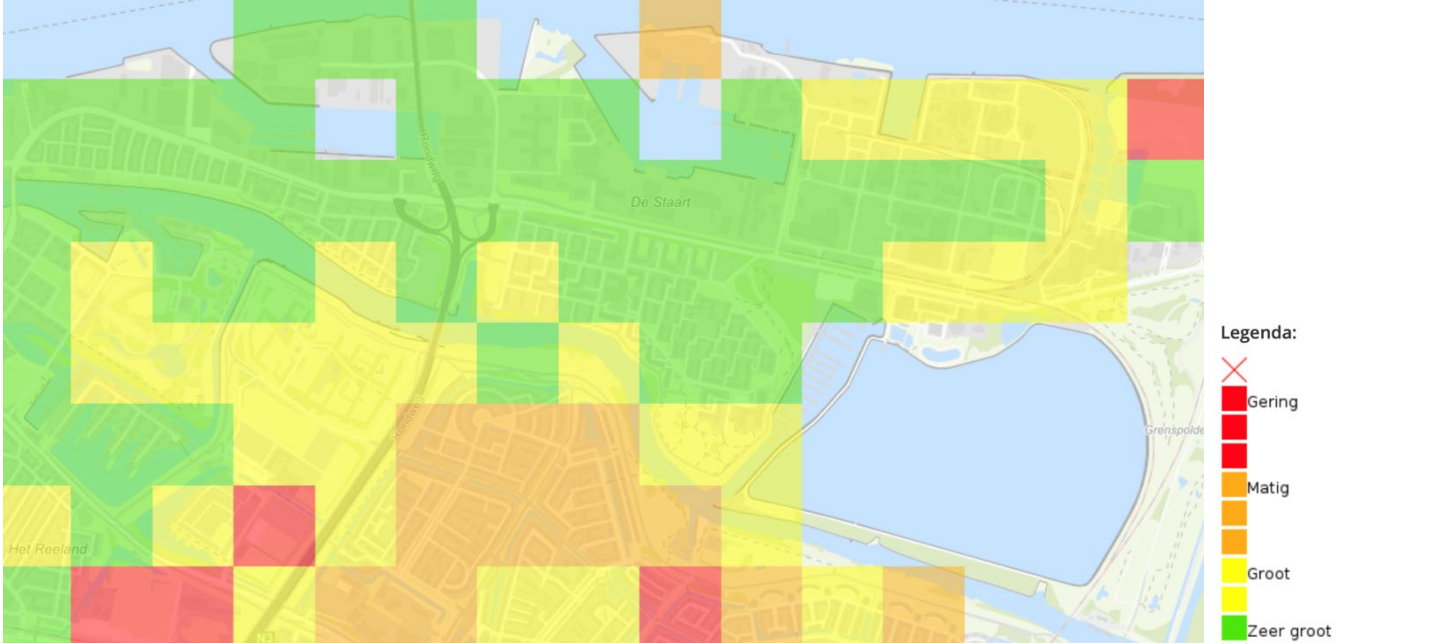
WATERDIEPTE BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

Verspreid over de gehele wijk is een “op kleine schaal” sprake van wateroverlast bij intense neerslag. Bijvoorbeeld: omgeving Haringvlietstraat & Baanhoekweg. Er zijn echter geen overlastlocaties hiervoor gemeld.

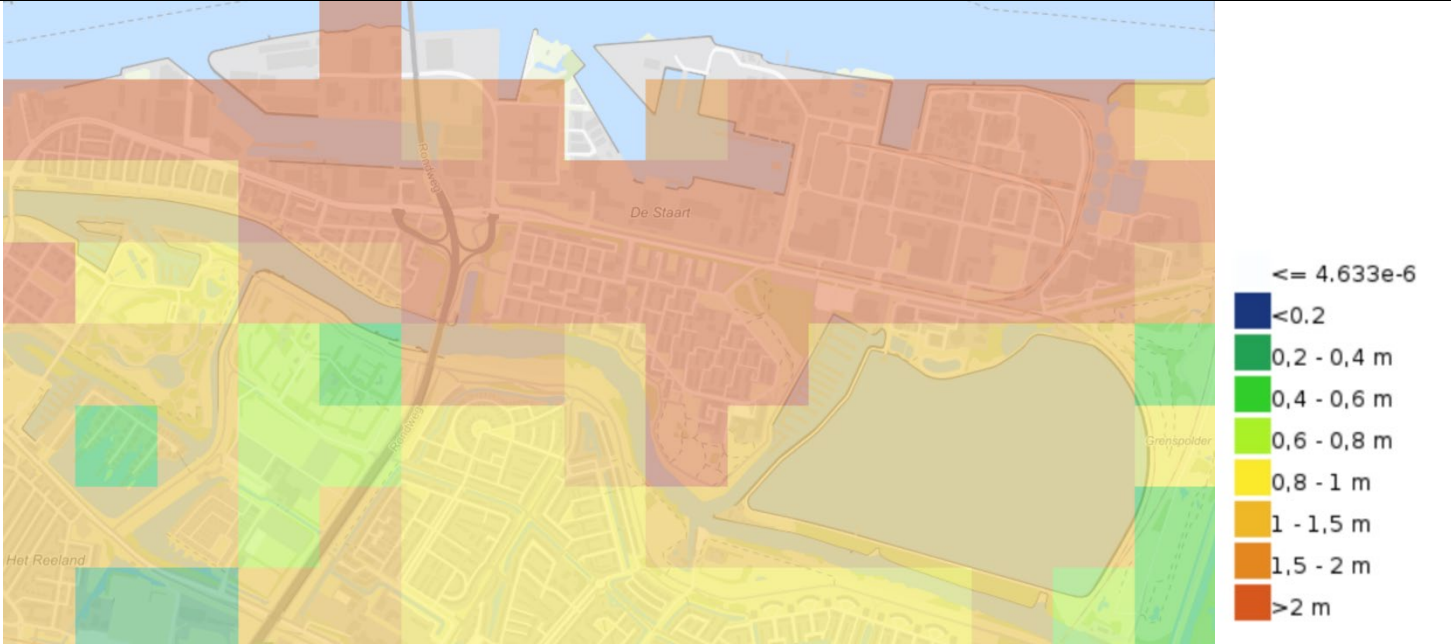
STEDELIJKE INFILTRATIE KANSEN

Wat valt op?

De stedelijke infiltratiekansen lijken voor het overgrote deel van de wijk groot tot zeer groot te zijn. (Met een kleine uitzondering in de omgeving van de 2^e Merwedehaven waar deze matig/gering is)

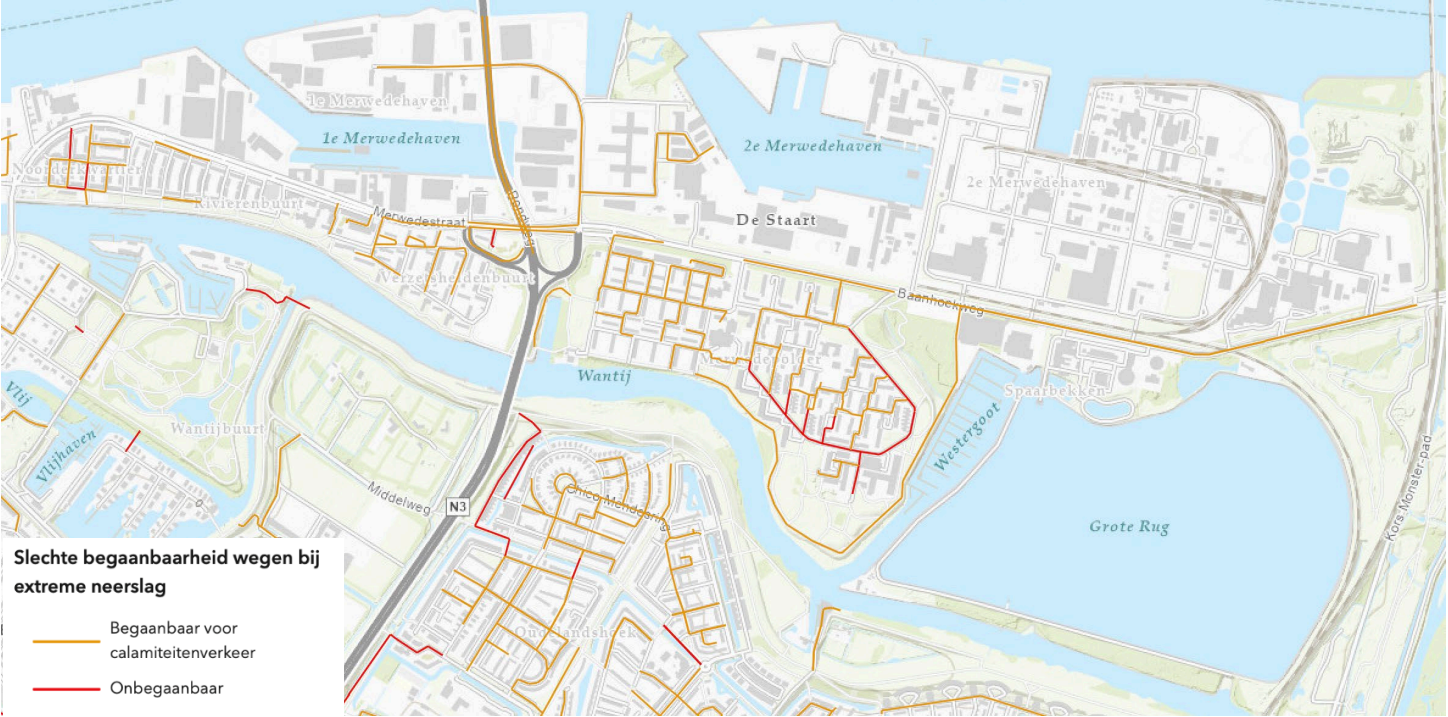
GEMIDDELD HOOGSTE GRONDWATERSTAND (GHG)

Wat valt op?

De gemiddeld hoogste grondwaterstand lijkt, overeenkomstig met de gemiddeld laagste grondwaterstand, voor het grootste gedeelte van de wijk vrij laag te zijn.

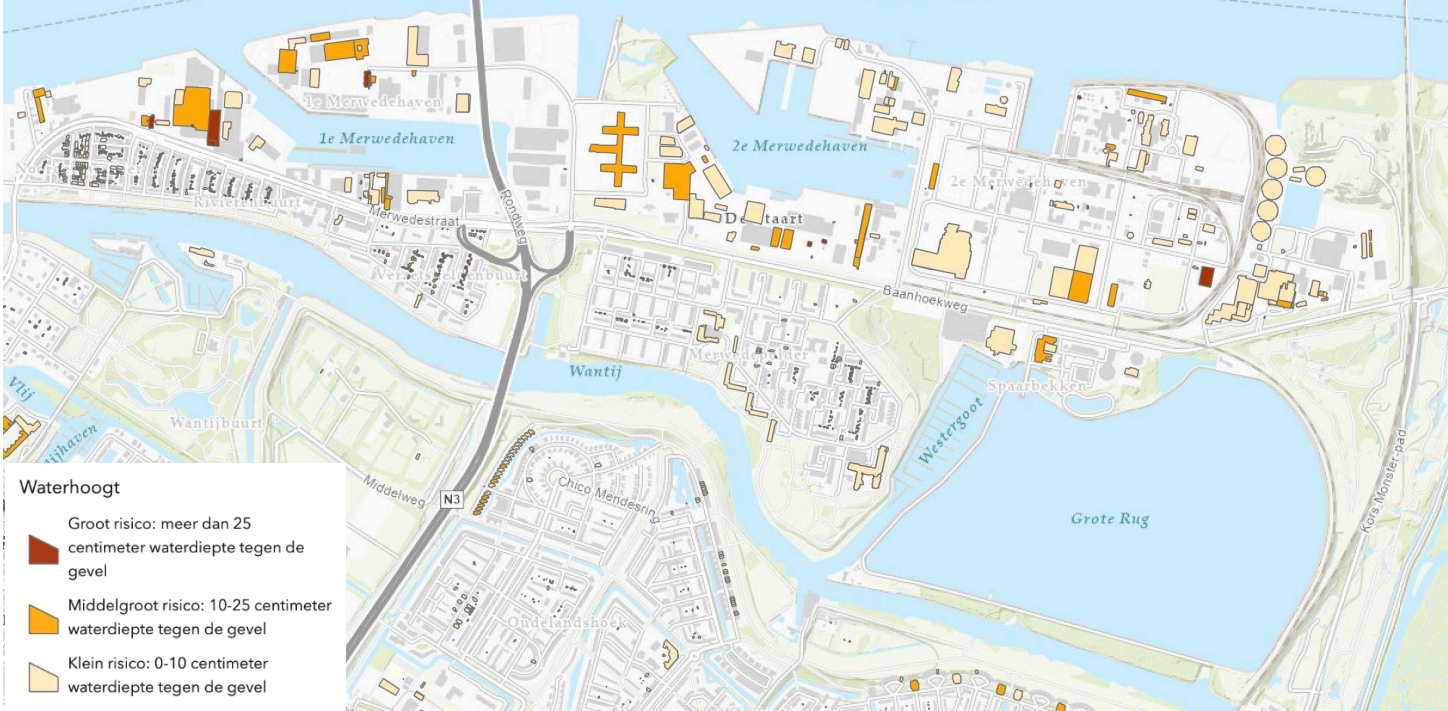
BEGAANBAARHEID WEGEN BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

De begaanbaarheid van wegen bij intense neerslag lijkt over het algemeen prima te zijn, met uitzondering van de omgeving Haringvlietstraat in de Merwedepolder.

WATERHOOGTE GEVELS BIJ INTENSE NEERSLAG

Wat valt op?

Hoewel de hoeveelheid beschikbare informatie beperkt lijkt te zijn, lijkt er weinig sprake te zijn van groot risico op wateroverlast gevels bij intense neerslag.

CONCLUSIES

De wijk De Staart lijkt gekarakteriseerd te worden door water. Zowel in het noorden (Beneden-Merwede) als het zuiden (Wantij) wordt de wijk door water begrensd, maar ook “binnen” de wijk zijn er verschillende grote waterstructuren te vinden (o.a. Grote Rug en Merwedehavens).

Voor groen overheerst een ander beeld: Hoewel de wijk aan de andere kant van het Wantij grenst aan het Wantijpark, zijn de aanwezige groenstructuren binnen de wijk beperkt aanwezig (wel o.a. langs het Wantij, langs de Baanhoekweg en in de omgeving van Huis te Merwede). Vooral in het noorden van de wijk (omgeving 1° en 2° Merwedehaven) lijken groenstructuren overwegend afwezig. Overeenkomstig scoort de wijk op de 3-30-300 overwegend matig (krappe voldoende en onvoldoendes, met enkel wat ruimere voldoende in de Merwedepolder).

HITTE

Ondanks de beperkte aanwezigheid van groen, is er in de wijk relatief weinig sprake van hittestress. De buurt Noorderkwartier (en in kleinere mate omgeving Beekmanstraat) lijkt hier de enige duidelijke uitzondering op. Bovendien lijkt er hier overlappend sprake te zijn van sociale kwetsbaarheid: hoge broosheid en hoge minima. In deze gebieden zijn mensen extra kwetsbaar voor hitte.

WATERTEKORT EN OVERSCHOT

In de wijk lijkt er sprake te zijn van watertekort/droogte én wateroverlast.

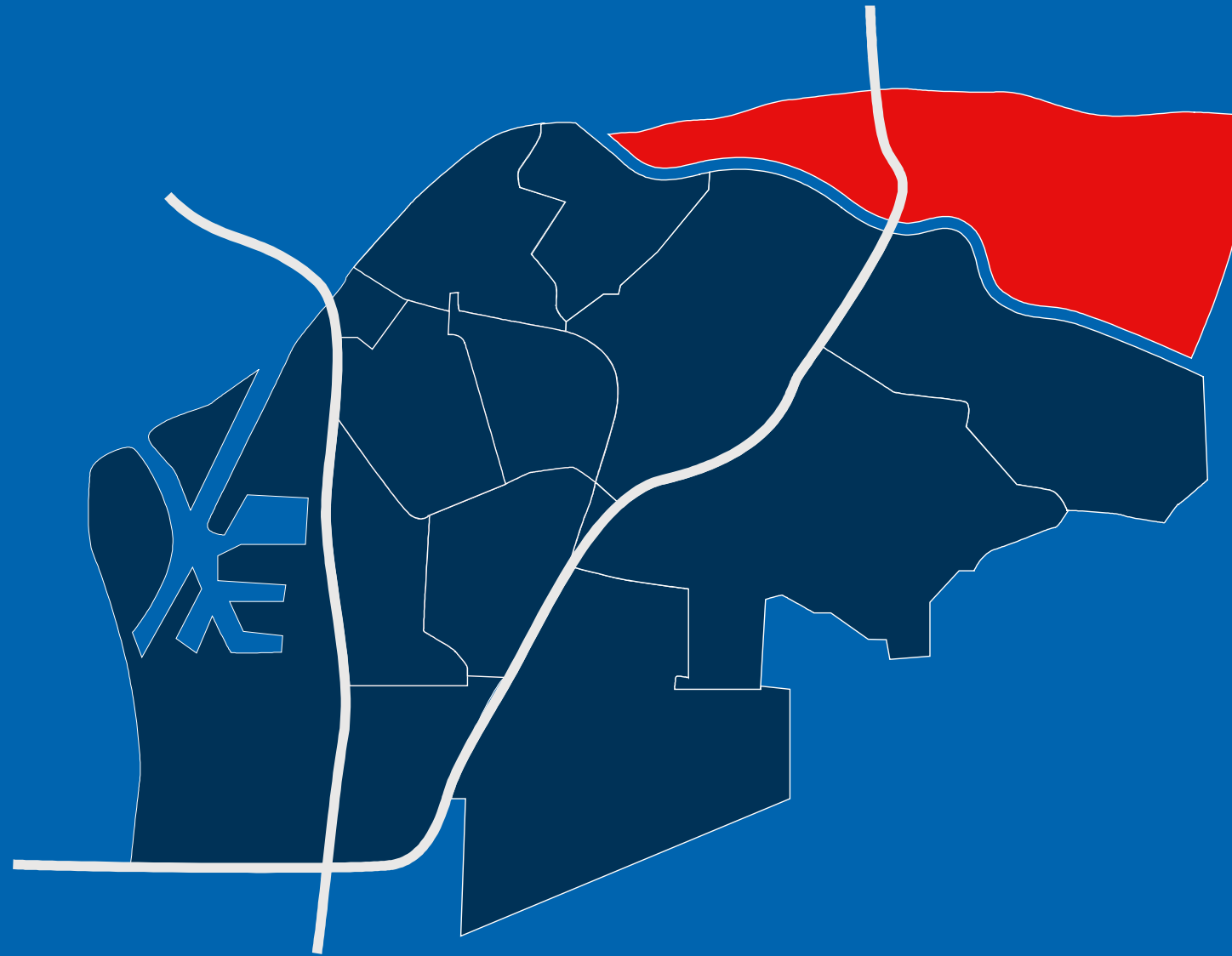
Hoewel er geen overlastlocaties zijn geïdentificeerd, lijkt er verspreid over de wijk “op kleine schaal” sprake van wateroverlast bij intense neerslag (o.a. in de omgeving van de Haringvlietstraat en Baanhoekweg). De omgeving van de Haringvlietstraat lijkt bij dergelijke situaties bovendien onbegaanbaar te zijn.

Anderzijds lijken grote delen van de wijk overwegend lage grondwaterstanden te hebben. Overeenkomstig lijkt er veelvuldig en in bijna de gehele wijk (met uitzondering van de omgeving tussen de Baanhoekweg en het spoor) sprake te zijn van urgente droogte.

BODEM

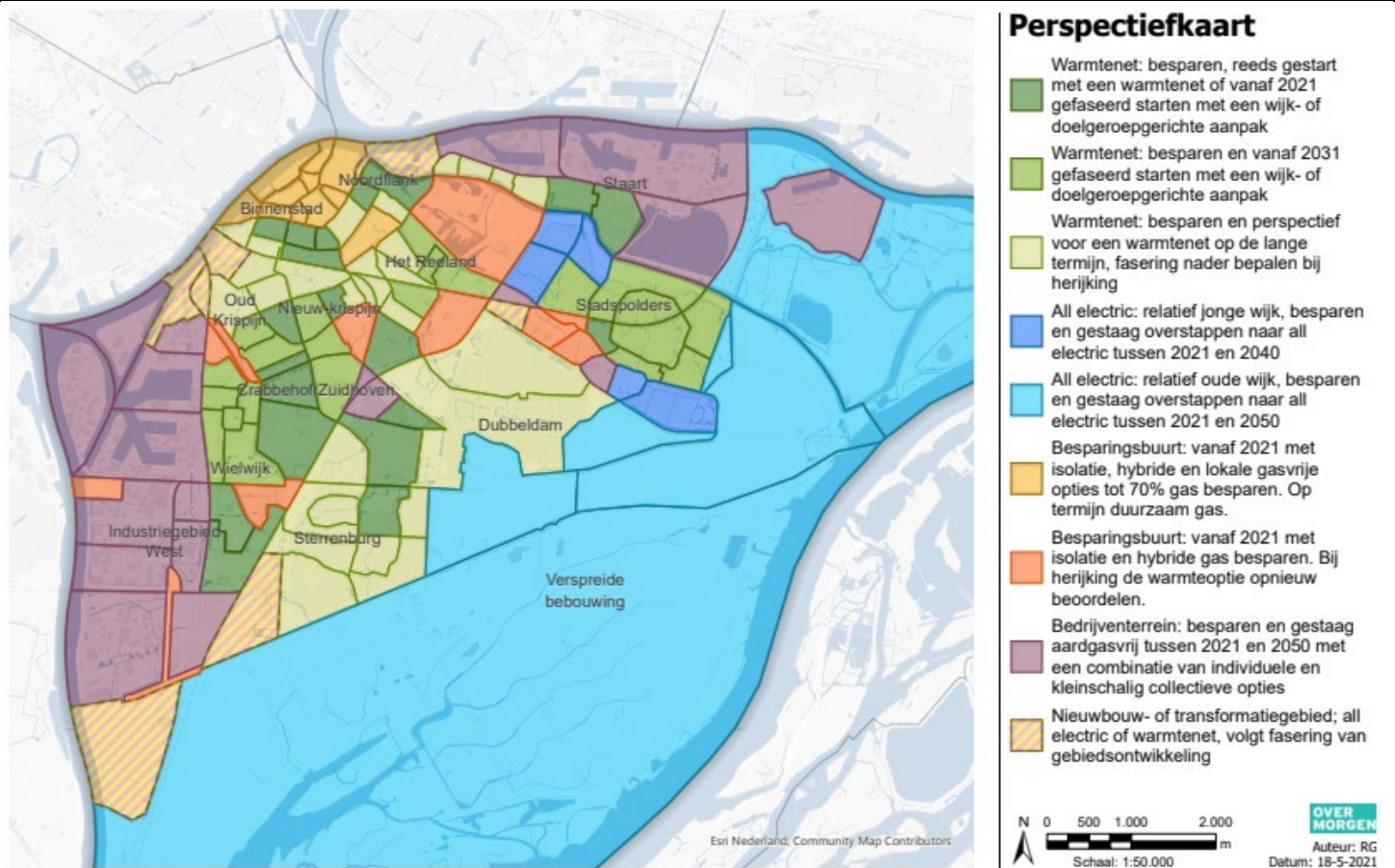
Verder lijkt er binnen de wijk beperkt sprake te zijn van relatief veel ondiepe funderingen (o.a. omgeving Noorderkwartier, Amerstraat en het Spaarbekken) en verspreide beperkte bodemdaling.

DOEL: DUURZAME EN KLIMAATNEUTRALE STAD

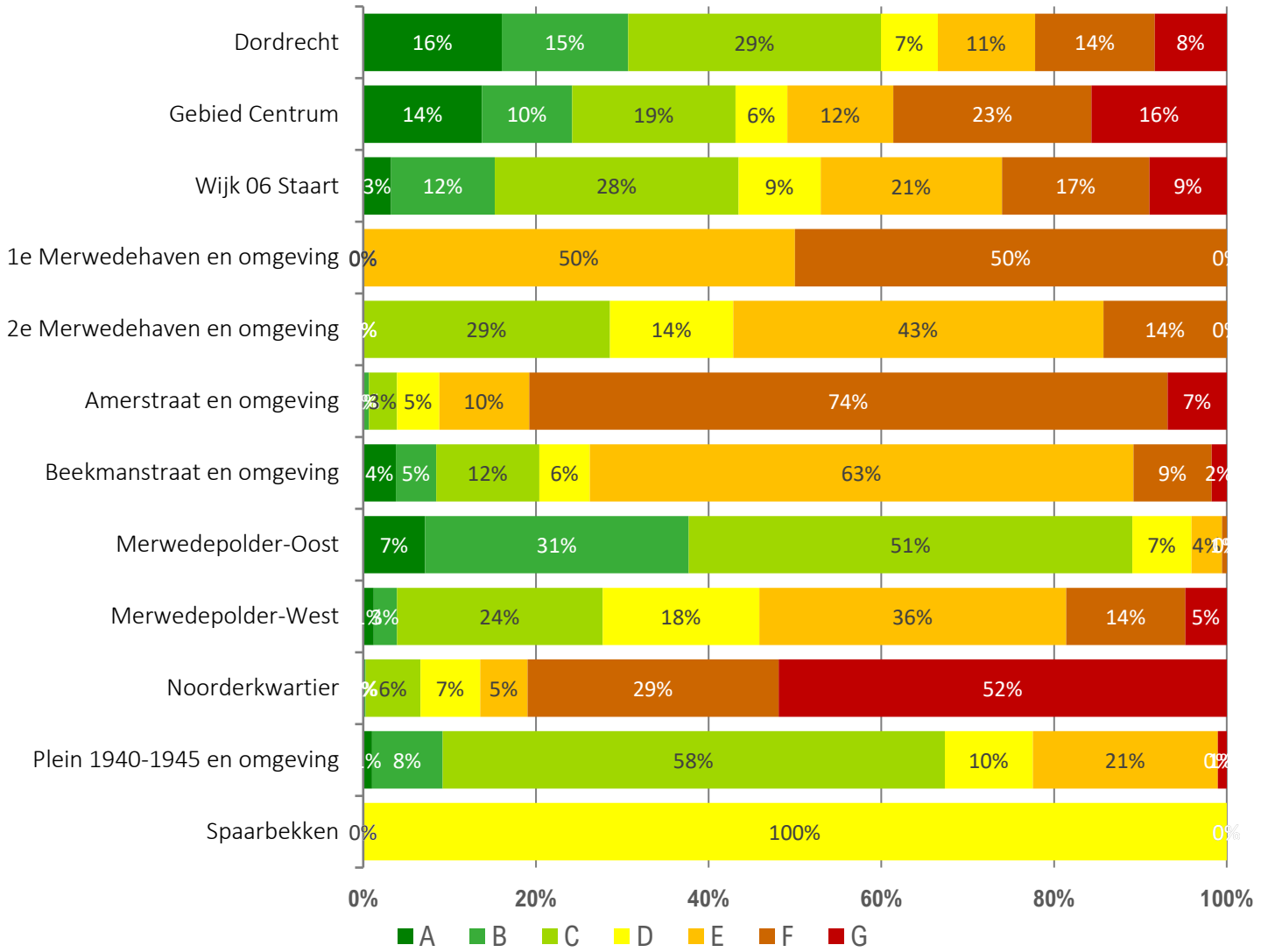

WIJK: STAART

TRANSITIEVISIE WARMTE – HVC TRACE

Wat valt op?
De woonbuurten binnen de wijk de Staart zijn al aangesloten op het warmtenet of dit staat gepland voor de langere termijn.

Wat valt op?
Op de Staart heeft slechts 43% van de woningen een label C of hoger. Buurten die slechter scoren dan dit gemiddelde zijn Amerstraat en Noorderkwartier. Ook het bedrijventerrein 1e Merwedehaven scoort veel slechter. De buurt Merwedepolder oost scoort een stuk beter dan het gemiddelde.

UITFASERING E T/M G:

2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.380	1.257	1.008	615	342	68	0

Wat valt op?
Vanaf 2023 dient 52% van het totaal aantal woningen in de Staart verbeterd te worden. Stads breed moeten er de komende jaren 29% woningen aangepakt te worden om een beter energielabel te krijgen.

VERZWARING ELEKTRICITEITSNET: STROOMSTATIONS EN 380 KV

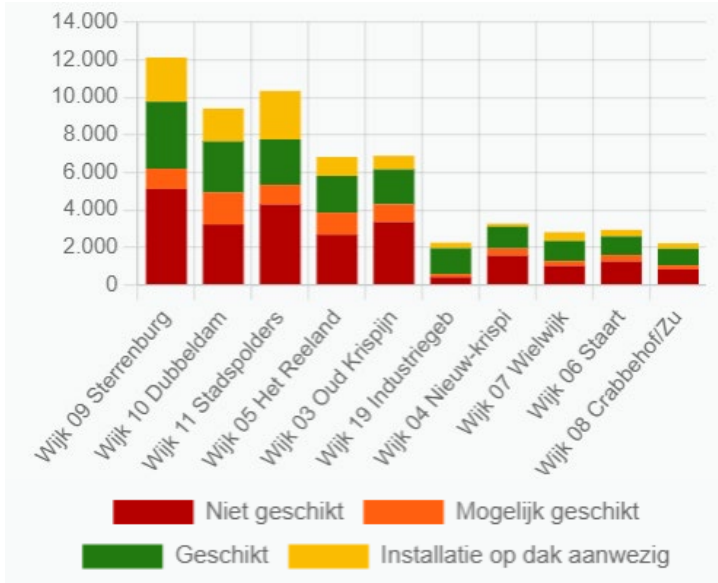
Wijk/Buurt	Aantal
Wijk 06 Staart	19
1e Merwedehaven en omgeving	1
2e Merwedehaven en omgeving	6
Amerstraat en omgeving	1
Beekmanstraat en omgeving	2
Merwedepolder-Oost	1
Merwedepolder-West	1
Noorderkwartier	1
Plein 1940-1945 en omgeving	6
Spaarbekken	0

Wat valt op?

Op de Staart zijn 19 nieuwe stroomstations nodig. In vergelijking, Binnenstad heeft er 40 benodigd. In de wijk Noordflank moeten 12 stroomstations toegevoegd worden en in het Reeland 24. In de buurten Plein 1940-1945 en 2e Merwedehaven zijn de meeste nieuwe stroomstations nodig, beide 6. In totaal zijn er in het gebied centrum 95 nieuwe stroomstations nodig. In gebied oost zijn 96 extra stroomstations nodig.

AANTAL GESCHIKTE DAKEN EN DAKOPPERVLAK VOOR ZONNEPANELEN

Wijken met het grootste aantal geschikte daken

Ongeveer 19.000 daken zijn er in Dordrecht nog geschikt om zonnepanelen op te leggen. Ongeveer 5% bevindt zich in de wijk de Staart (ter vergelijking, 19% bevindt zich in Sterrenburg). Het gaat wel om een relatief groot dakoppervlak van 275.000 m2 (Stadspolders 161.000 m2).

Bron: www.zonnedakje.nl

GESCHIKTE DAKEN VOOR ZONNEPANELEN

AANTAL AANWEZIGE ZONNE INSTALLATIES

Wijk/Buurt	Aantal	Opgesteld vermogen
Wijk 06 Staart	168	603
1e Merwedehaven en omgeving	0	0
2e Merwedehaven en omgeving	0	0
Amerstraat en omgeving	35	94
Beekmanstraat en omgeving	18	45
Merwedepolder-Oost	73	330
Merwedepolder-West	26	82
Noorderkwartier	0	0
Plein 1940-1945 en omgeving	12	35
Spaarbekken	0	0

Wat valt op?

Op ca 12% van de daken in de Staart liggen zonnepanelen. Gemiddeld in Dordrecht is dit 16%. Ter vergelijking, in de wijk Reeland zijn op 15% van de daken zonnepanelen te vinden en in Sterrenburg 20%. Jaarlijks brengen zonnepanelen stad breed 68.900 MWh op. De Staart levert hiervan 5%. In de buurt Merwedepolder-Oost zijn de meeste zonne-installaties te vinden.

LAADINFRA

Wat valt op?

Er zijn op dit moment ongeveer 35 laadpalen aanwezig of in voorbereiding in de openbare ruimte in de Staart. In Noordflank gaat het om ca 44 laadpalen, in Reeland om ca 60 laadpalen en in de Binnenstad om ca. 67.

STRATEGISCH TE PLAATSEN LAADPALEN

Wat valt op?

Er worden tot 2026 ongeveer 18 laadpalen (strategisch) bijgeplaatst op de Staart. In de buurten Merwedepolder oost en west worden de meeste laadpalen strategisch bijgeplaatst. Ter vergelijking, in Noordflank 21 en Sterrenburg 45 laadpalen. In heel Dordrecht ongeveer 300.

Op basis van trends, demografische en sociaaleconomische gegevens, de mogelijkheid om op eigen terrein te parkeren en andere data zijn prognoses gemaakt hoeveel extra laadpalen er tussen 2026 en 2030 nodig zijn. Op de Staart zijn in 2030 67 laadpalen nodig, dat zijn er ca 14 meer t.o.v. situatie in 2026. In de Binnenstad moeten er richting 2030 nog eens 36 laadpalen toegevoegd worden, in Reeland 37 en in Noordflank 20 (ter vergelijking in Sterrenburg ongeveer 73). In totaal zijn er in gebied Centrum tussen 2026 en 2030 107 extra laadpalen nodig.

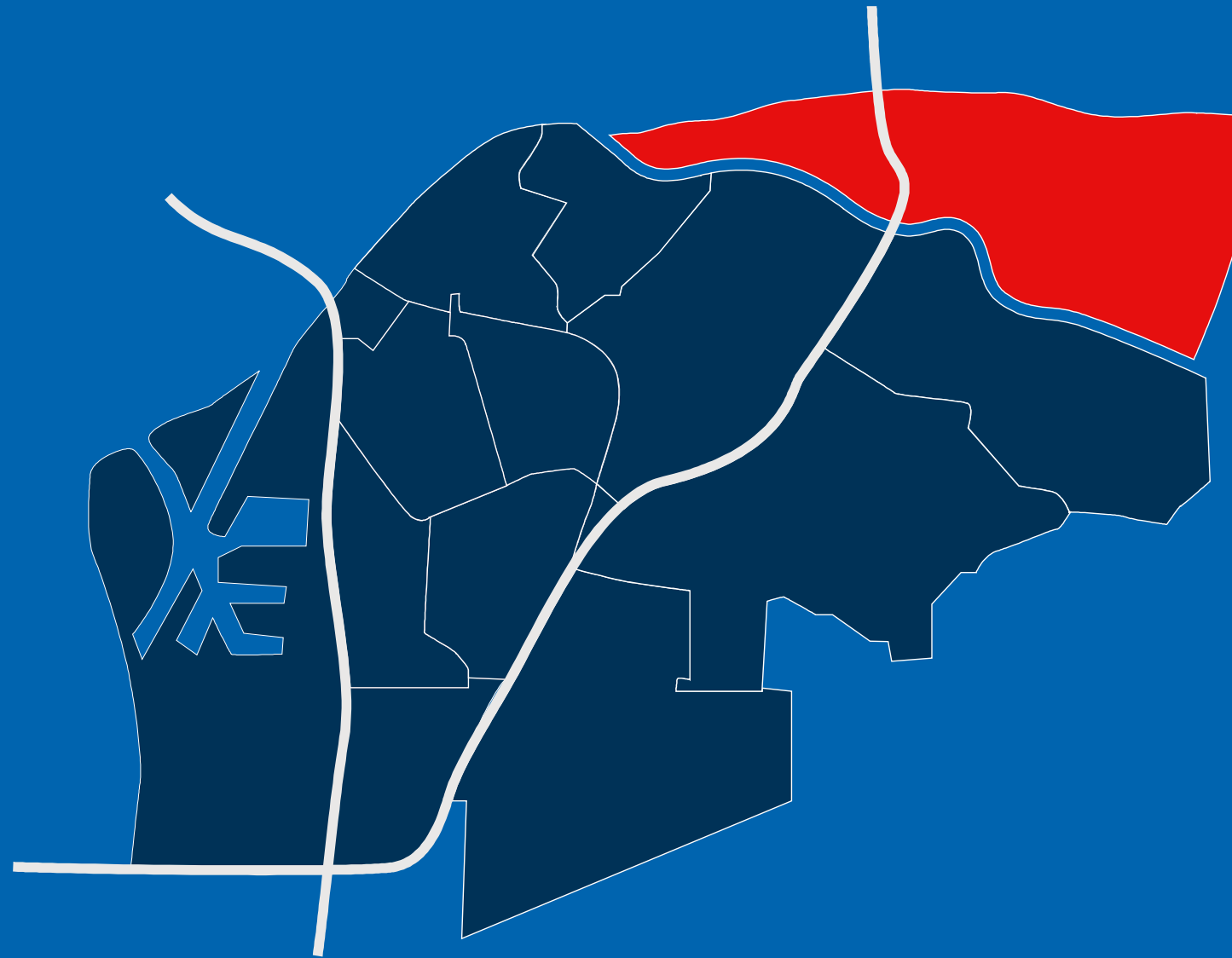
CONCLUSIE

De energietransitie opgave op de Staart is groot. Ongeveer 43% van het totaal aantal woningen in de wijk dient nog verbeterd te worden. De buurten Amerstraat en Noorderkwartier blijven het sterkst achter. Het aantal daken dat geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen is niet heel groot. Maar de totale dakoppervlakte voor zonnepanelen dat geschikt is wel relatief groot (bedrijven). Een positief punt is de al bestaande aansluitingen op het warmtenet in verschillende buurten en rest wordt op langere termijn aangesloten.

De noodzaak voor het toevoegen van extra stroomstations is relatief klein te noemen op de Staart. In de buurten Plein 1940-1945 en 2e Merwedehaven zijn de meeste nieuwe stroomstations nodig, beide 6.

In de wijk de Staart zijn er richting 2030 nog extra laadpalen nodig (14). Binnen gebied Centrum scoort de Staart hierin een stuk lager dan Reeland en de Binnenstad.

DOEL: BIODIVERSE STAD

WIJK: STAART

VISIE GROEN/BLAUW

In het jaar 2030 kent het Dordts groenblauw een gezonde, evenwichtige biodiversiteit. De laatste decennia is de Nederlandse- en zo ook Dordtse biodiversiteit hard achteruitgegaan. Deze algemene achteruitgang is in 2030 gestopt door knelpunten, zoals met invasieve exoten, op te lossen. Daarbovenop is ingezet op het behoud van biodiversiteit door natuurgebieden en specifieke soorten te beschermen. De ontwikkeling van biodiversiteit, leefgebieden en ecosystemen is versterkt door meer ecologische potenties te benutten. Plannen worden afgestemd op (doel) soorten die van nature voorkomen in Dordrecht en daadwerkelijk van de plannen kunnen profiteren. De ontwikkeling van soorten die hoger in de voedselketen staan is ook gestimuleerd door te voorzien in een gezonde basis van planten en insecten. Continue monitoring volgens een monitoringsplan, op niveau van soortgroepen, maakt de ontwikkeling van Dordtse biodiversiteit inzichtelijk en maakt gericht bijsturen mogelijk. De sterk toegenomen biodiversiteit maakt het (gemeentelijk) groen beter bestand tegen ziekten, plagen en extreme weersinvloeden. Het biedt natuurbeleving en een gezonde leefomgeving aan Dordtenaren.

Dordrecht is omgeven door robuuste natte en droge natuur- en groengebieden. In het landschap bevinden zich veel aaneengesloten, ecologische verbindingen. In de stad bevinden zich aaneengesloten structuren zoals bermen en watergangen, die als ecologische verbinding kunnen fungeren. Ook gebieden zoals parken en (dak)tuinen fungeren als ecologische stapstenen in de stad. De robuuste en kleinere structuren en gebieden vormen samen het ecologisch netwerk. Via dit netwerk wordt de natuur steeds diffuser tot aan de voordeur van de Dordtenaar gebracht. Dit netwerk van groen, blauw en bomenstructuren wordt beschermd en verder versterkt. Naast een sterk vertakt, fysieke netwerk wordt ingezet op de ecologische kwaliteit van dit netwerk. Al een aantal decennialang wordt ecologisch beheer toegepast en steeds verder geprofessionaliseerd, in met name de bermen. Dit beheer leidt tot zichtbare verbetering van de biodiversiteit. Er zijn veel meer gebieden waar ecologisch beheer goed mogelijk en waardevol is, zonder daarbij gebruiksfuncties of veiligheid aan te tasten. Het ecologisch beheer wordt in vervolprojecten dan ook verder geprofessionaliseerd. De aanpak die hieruit voortkomt wordt uitgerold over de gemeente. Dit zorgt ervoor dat traditioneel en ecologisch, of natuurgericht, beheer in 2030 naast elkaar en gecombineerd plaatsvinden.

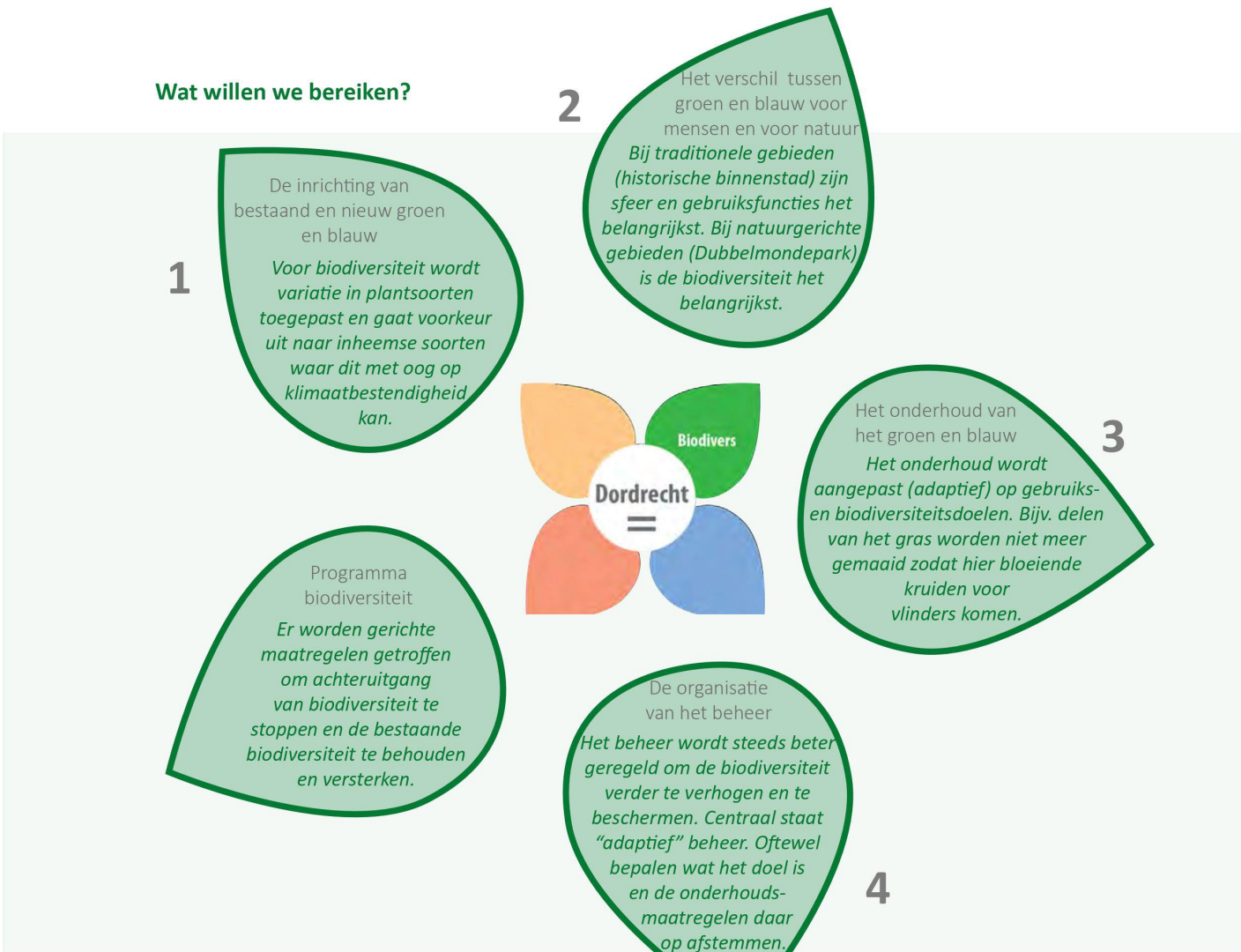
Om in 2030 de doelstelling voor een biodiverse stad te hebben bereikt, is het nodig om achteruitgang te stoppen en biodiversiteit te behouden en versterken. Dit is mogelijk door het beleid, beheer en de maatregelen uit dit Groenblauwprogramma toe te passen.

Wat valt op?

Met name de “natuurvriendelijke oevers” lijken belangrijk voor de Staart. De wijk wordt zowel in het noorden als in het zuiden volledig begrensd door water (Beneden-Merwede en Wantij, respectievelijk) terwijl tegelijkertijd grote plassen water (De Grote Rug) en meerdere havens (bijvoorbeeld Merwedehavens) hier gelegen zijn. Deze oevers lijken, op basis van onderstaand uitgevoerde analyse, nog beperkt groen te zijn.

Een biodiverse stad

In 2030 is er meer aandacht voor de dieren en (natuurlijke) planten in de buitenruimte. Biodiversiteit is vergroot door veel variatie in de inrichting en het beheer van groen en blauw. De natuur en onderdelen hiervan zijn beschermd. Het groen en blauw is beter verbonden, zodat dieren zich veiliger door Dordrecht en omgeving kunnen verplaatsen. Ontwikkelingen in de biodiversiteit worden gevolgd. Zo kan de gemeente bepalen of de biodiversiteit goed behouden blijft en verder wordt versterkt, of dat actie nodig is.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Visie Wantijzone
 - Versterken van het getijdenlandschap
 - Natuurvriendelijke oevers
 - Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur
 - Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones
- Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer
 - Faunavorzieningen
 - Pilotproject Wantijpark
- Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs
- Registratie faunavorzieningen
 - Monitoring biodiversiteit
 - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer)
- Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid
 - Honingbij beleid
 - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming
 - Handboek natuurinclusief bouwen
 - Informatiedocument tijdelijke natuur

VISIEKAART GROEN/BLAUW

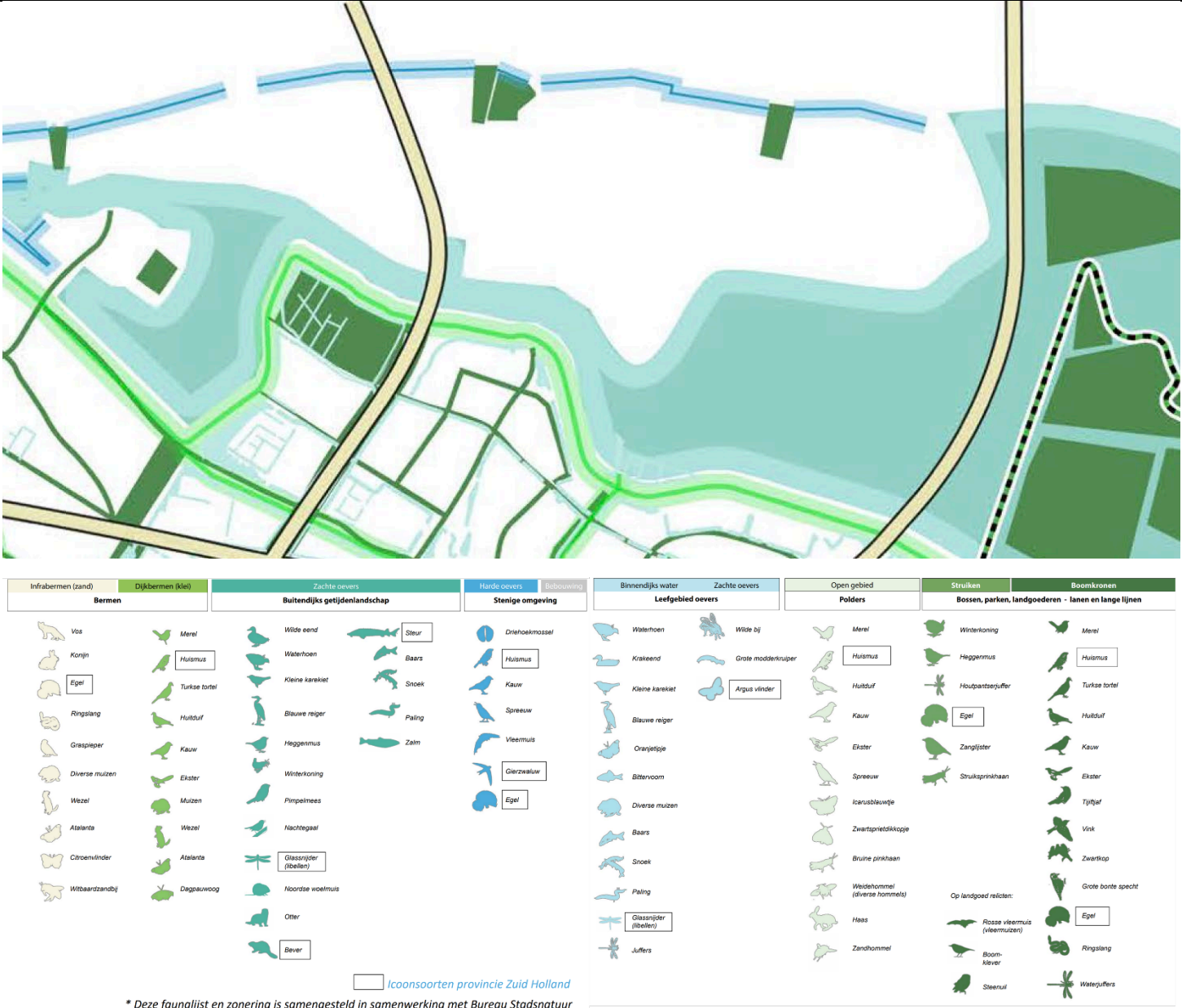
Wat valt op?

- De staart wordt gekenmerkt door water; het gehele noorden en zuiden van de wijk wordt begrensd door de Beneden-Merwede en Wantij respectievelijk, maar ook “binnen” de wijk is veel water aanwezig (bijvoorbeeld in vorm van de Merwedehavens en de Grote Rug.
- Groenstructuur lijkt met name aanwezig langs de Baanhoekweg, bij Kerkeplaat/Veerplaat (Huis te Merwede) en “aan de andere kant” van het Wantij (bij wijk Het Reeland).

Biodiverse stad

2021	- Registratie faunavoorzieningen - Visie Wantijzone - Versterken van het getijdenlandschap - Monitoring biodiversiteit - Samenwerking HAS Den Bosch (Handleiding Ecologisch beheer) - Maaibeheerplan en omslag van klepelen naar ecologisch beheer - Pilotproject Wantijpark - Afstemmen biodiversiteit vs. landbouw met natuurorganisaties en agrariërs - Uitwerking ziekten, plagen en exotenbeleid - Honingbij beleid - Plan van Aanpak Wet natuurbescherming - Handboek natuurinclusief bouwen - Informatiedocument tijdelijke natuur	€100.000
2022	- Natuurvriendelijke oevers - Faunavoorzieningen	€250.000
2024	Ecologische knelpunten bij killen en infrastructuur	€200.000
2025	Ecologische knelpunten tussen stadsparken en andere belangrijke groenzones	€100.000
		€1.390.000

PRINCIPEDOORSNEDE VAN DE BIOTOPEN EN HABITATS

DOELKAART BIODIVERSITEIT

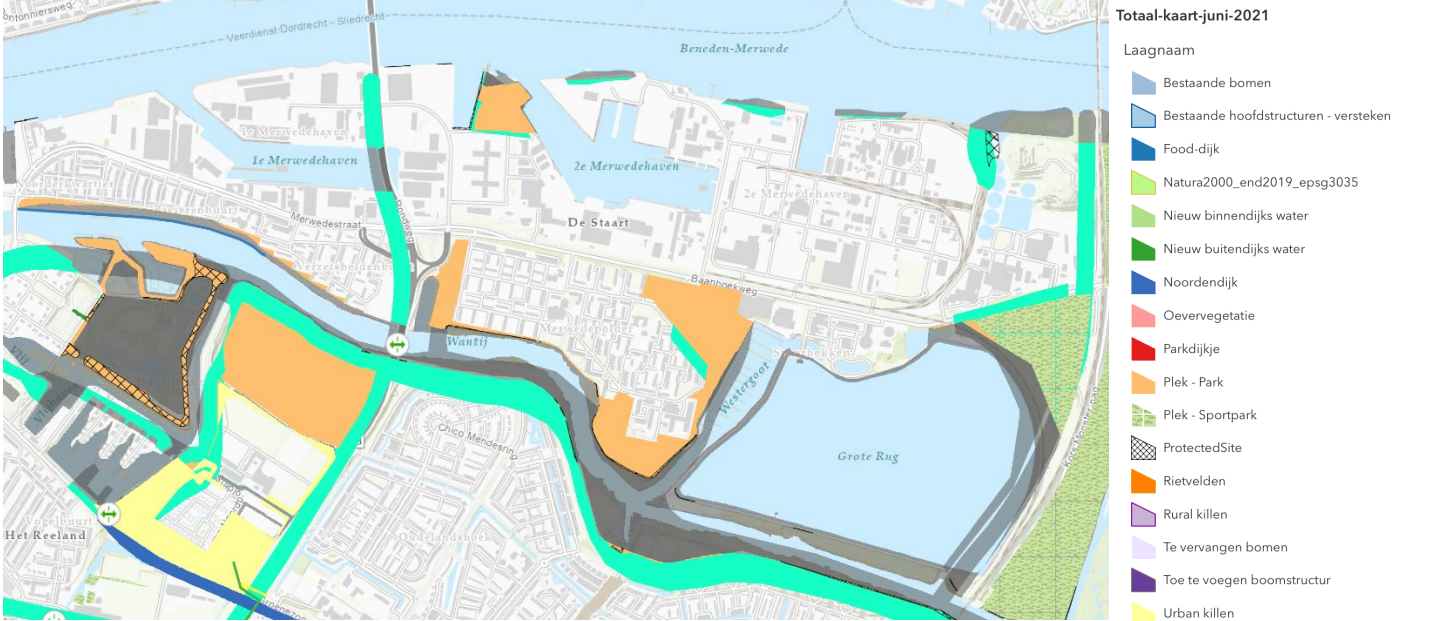
Onderzoek en nulmetingen

Onderzoek naar de Dordtse biodiversiteit is hard nodig. Om te kijken hoe de biodiversiteit op het Eiland van Dordrecht zich ontwikkelt, heb je een vertrekpunt nodig. Daarom is de gemeente in 2021 begonnen met een nulmeting van de biodiversiteit. Dit is nu toegevoegd op zes plekken, verspreid over het Eiland van Dordrecht. Het Natuurwetenschappelijk Centrum heeft uitgevoerd in het Wantijpark, Project Vlijweide, Kors Monsterpad, Sportpark Reeweg en langs de Zeedijk. Inmiddels is op deze locaties een herhaling uitgevoerd. Met de resultaten van de nulmetingen en de herhalingen kunnen we nagaan of de maatregelen het gewenste effect hebben. Voor het stadspark is een nulmeting uitgevoerd door Ecoresult en de Natuurwetenschappelijk Centrum stadsbreed onderzoek gedaan naar gebouwbewonende soorten vleermuizen, gierzwaluwen en de huismussen ten behoeve van een soortmanagementplan.

Wat valt op?

- De blauwgroene structuur wordt met name gedomineerd door de Beneden-Merwede en het Wantij in het noorden.
- Prioritair groen ligt met name in aangrenzende wijken (bijvoorbeeld Wantijpark in Reeland), maar “*prioritair gebied – stadsrandzone*” en *buitengebied* lijkt voor een deel ook in het oosten van de Staart aanwezig.
- Er lijkt 1 faunapassage op de grens met Het Reeland aanwezig te zijn (maar precieze locatie onduidelijk op de kaart).

KNELPUNTENKAART

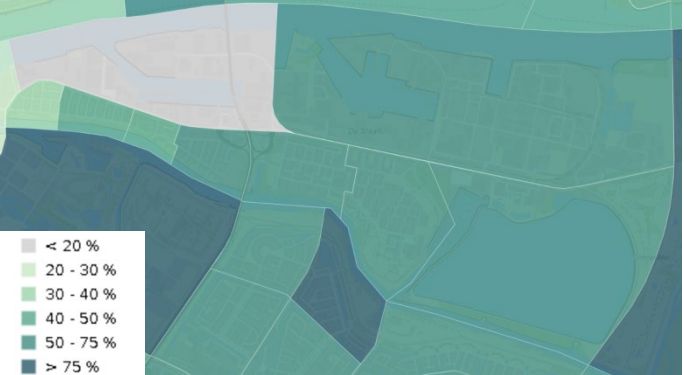
Wat valt op?

- Er lijken geen ingrepen gepland.
- Enkele park-structuren aanwezig bij Kerkeplaat/Veerplaat (Huis te Merwede), bij de Merwedepolder en in het uiterst oosten van de wijk.

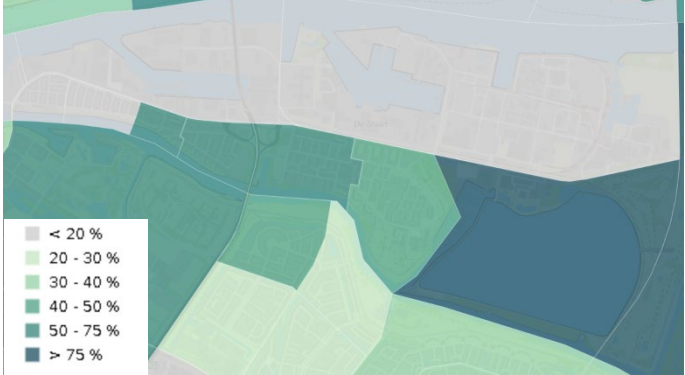
GROENSTRUCTUREN

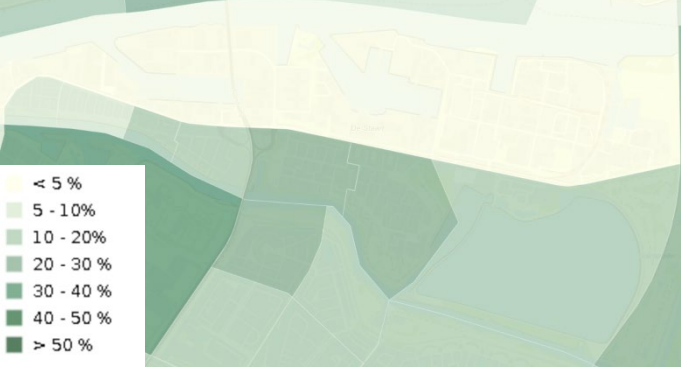
Groen binnen openbare ruimte

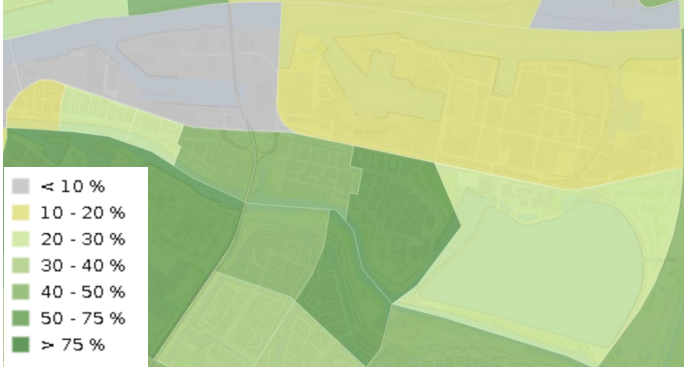
Groen op eigen terrein

Boom per buurt

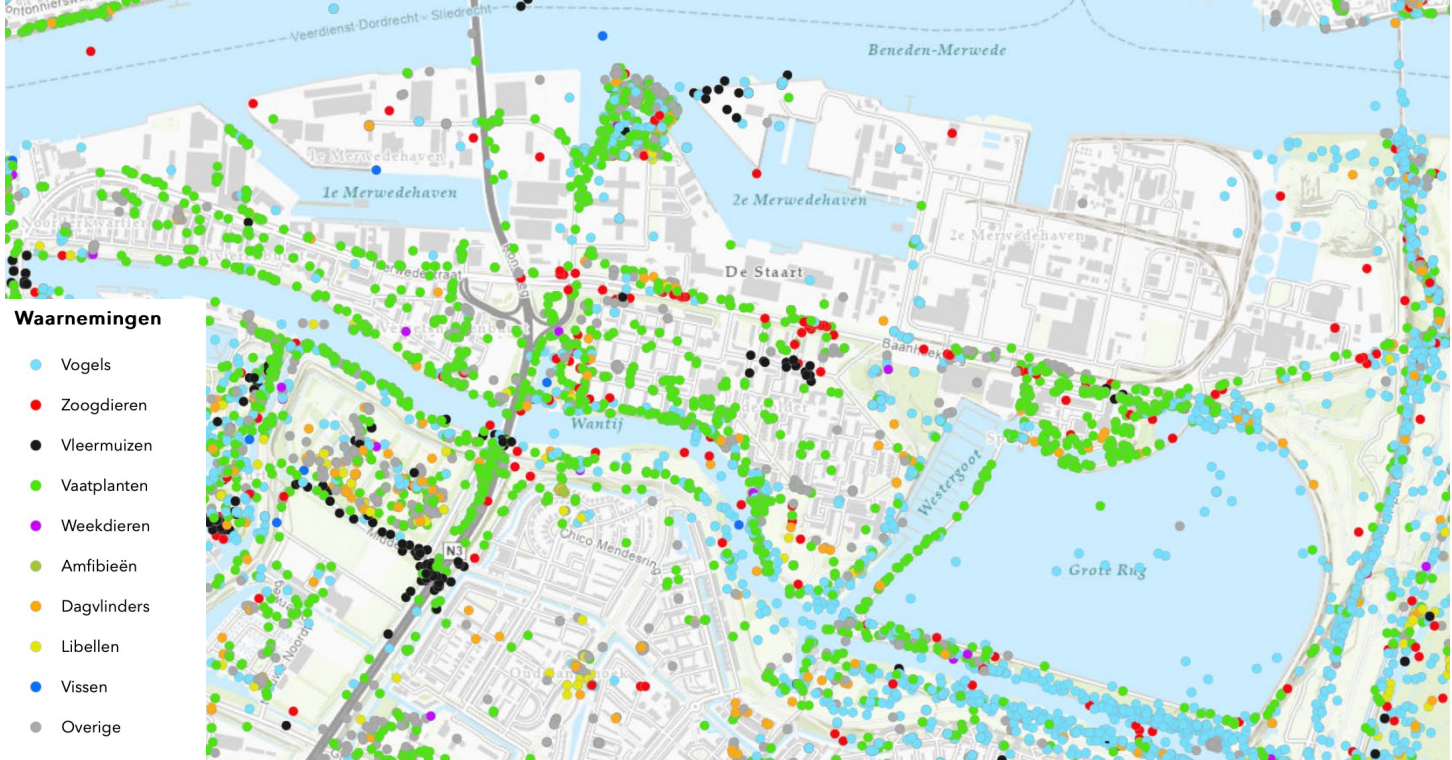
Groen per buurt

Wat valt op?

- Over het algemeen lijkt de Staart een beperkt groene wijk. De aanwezige groenstructuren zijn met name geconcentreerd in het zuiden van de wijk (langs het Wantij) en in het uiterste oosten (driehoekje bij Baanhoekweg). Veder is de Baanhoekweg (die over gaat in Merwedestraar) duidelijk te herkennen, en is er een geconcentreerd stukje groen bij Kerkeplaat/Veerplaat (Huis te Merwede).
- De overwegende afwezigheid van groen in het noorden van de wijk komt duidelijk terug in “groen op eigen terrein”, “groen per buurt” en “boom per buurt”. Hier scoort het zuiden van de wijk duidelijk beter.

WAARNEMINGEN, FAUNAVOORZIENINGEN EN SOORTEN

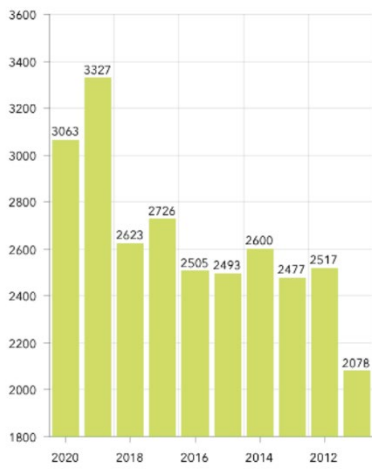

Wat valt op?

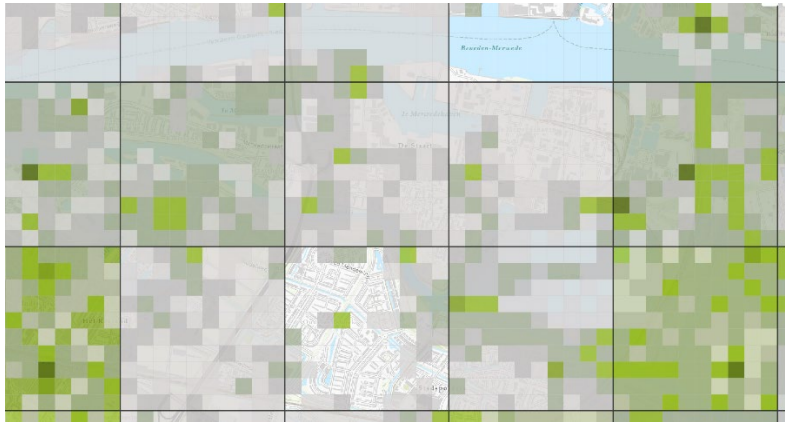
- Faunavoorzieningen voor zowel vleermuizen als vogels aanwezig bij de Merwepolder. Waarnemingen van vleermuizen met name geconcentreerd bij deze Merwedepolder en de 2^e Merwedehaven (hier zijn geen voorzieningen).
- Overige waarnemingen zijn veelal verspreid (enigszins geconcentreerd bij Grote Rug en Huis te Merwede) maar grotendeels ontbrekend in het noorden van de wijk.
- Waarnemingen lijken met name te refereren naar vaatplanten.
- Aantal waarnemingen kent duidelijke toename na jarenlang redelijk stabiel te zijn geweest, de reden hiervan is echter onduidelijk
- Biodiversiteit per hectometer hok overwegend laag, met uitzondering van het uiterste oosten en westen maar onduidelijk of dit nog binnen de wijk valt.

Aantal Waargenomen Soorten per jaar

Aantal waargenomen soorten per jaar

Biodiversiteit per hectometer-hok

FAUNA VOORZIENINGEN

BOMEN

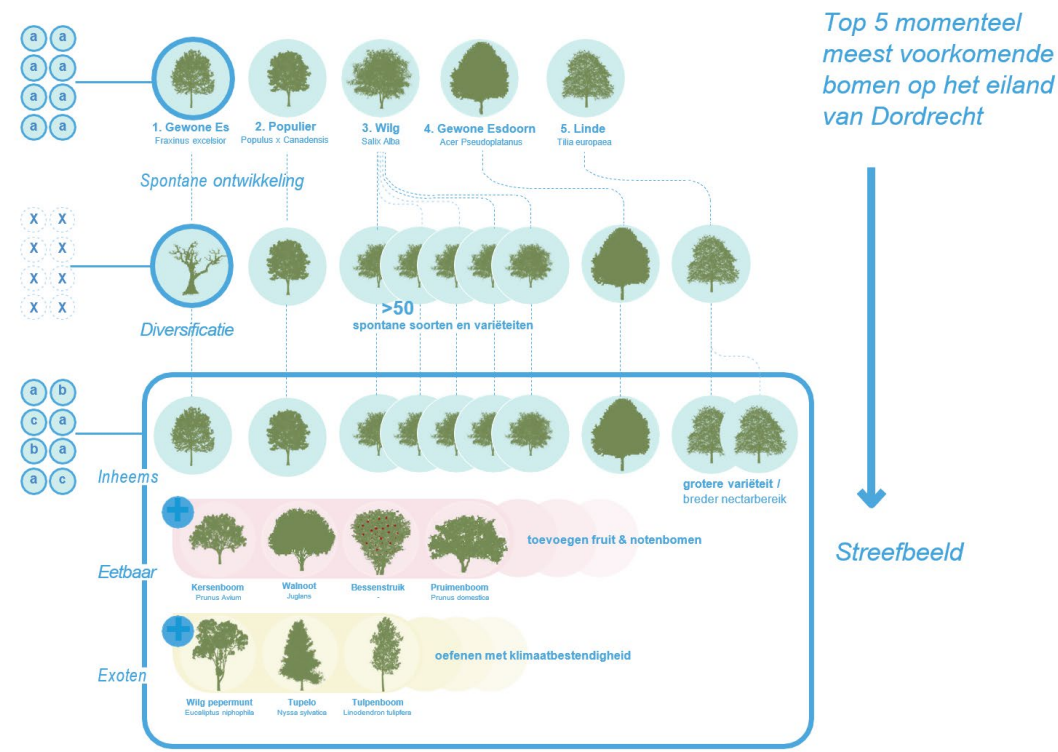

Wat valt op?

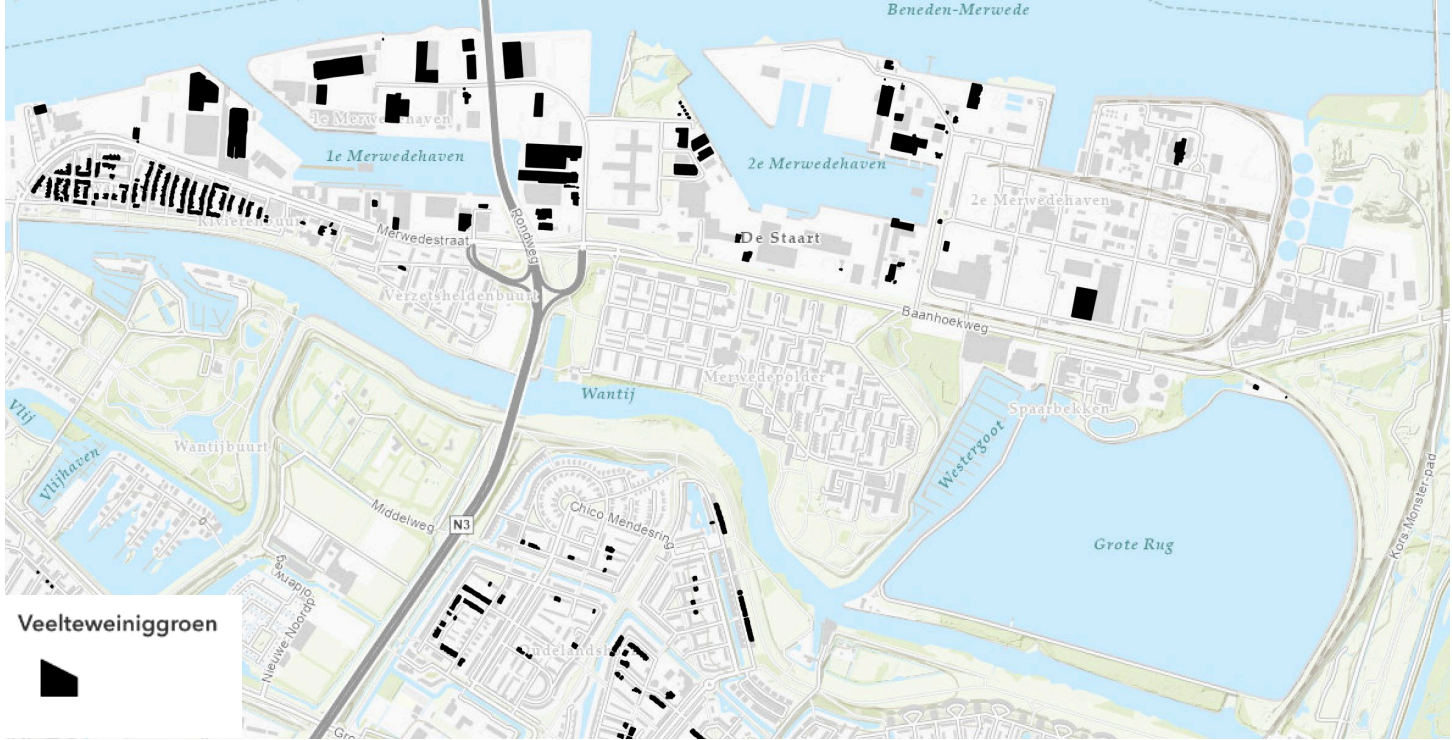
- In het noorden van de wijk zijn bomen grotendeels volledig afwezig (met duidelijke uitzondering van het gebiedje bij Huis te Merwede).
- Grote bomen lijken met name geconcentreerd bij Kerkeplaat/Veerplaat (Huis te Merwede), ter noordoosten van de Merwedepolder en in het uiterst oosten van de wijk.
- Variatie van bomen is onduidelijk en behoeft wellicht aanvullend onderzoek.

VAN MONOCULTUREN NAAR POLYCULTUREN

Bij de keus van bomen is biodiversiteit en klimaatbestendigheid de leidraad, niet de oorspronkelijke herkomst. We kiezen in de toekomst voor het vergroten van biodiversiteit en voor een variatie in inheemse soorten en soorten die zich nu thuis voelen in het gebied tot aan de lijn Lyon-Bordeaux. Daarmee versterken we de lokale biodiversiteit en maken we een langzame aanpassing aan de klimaatverandering mogelijk. Ook wordt het totale bomenbestand meer robuust voor ziekten.

VEEL TE WEINIG GROEN

Wat valt op?

Vlakken veel te weinig groen concentreren zich, met uitzondering van de omgeving Noorderkwartier en Amerstraat (waar kleine, maar relatief veel vlakken aanwezig zijn), in het noorden van de wijk. Met name rondom de 1^e Merwedehaven lijken veel en vrij grote vlakken aanwezig.

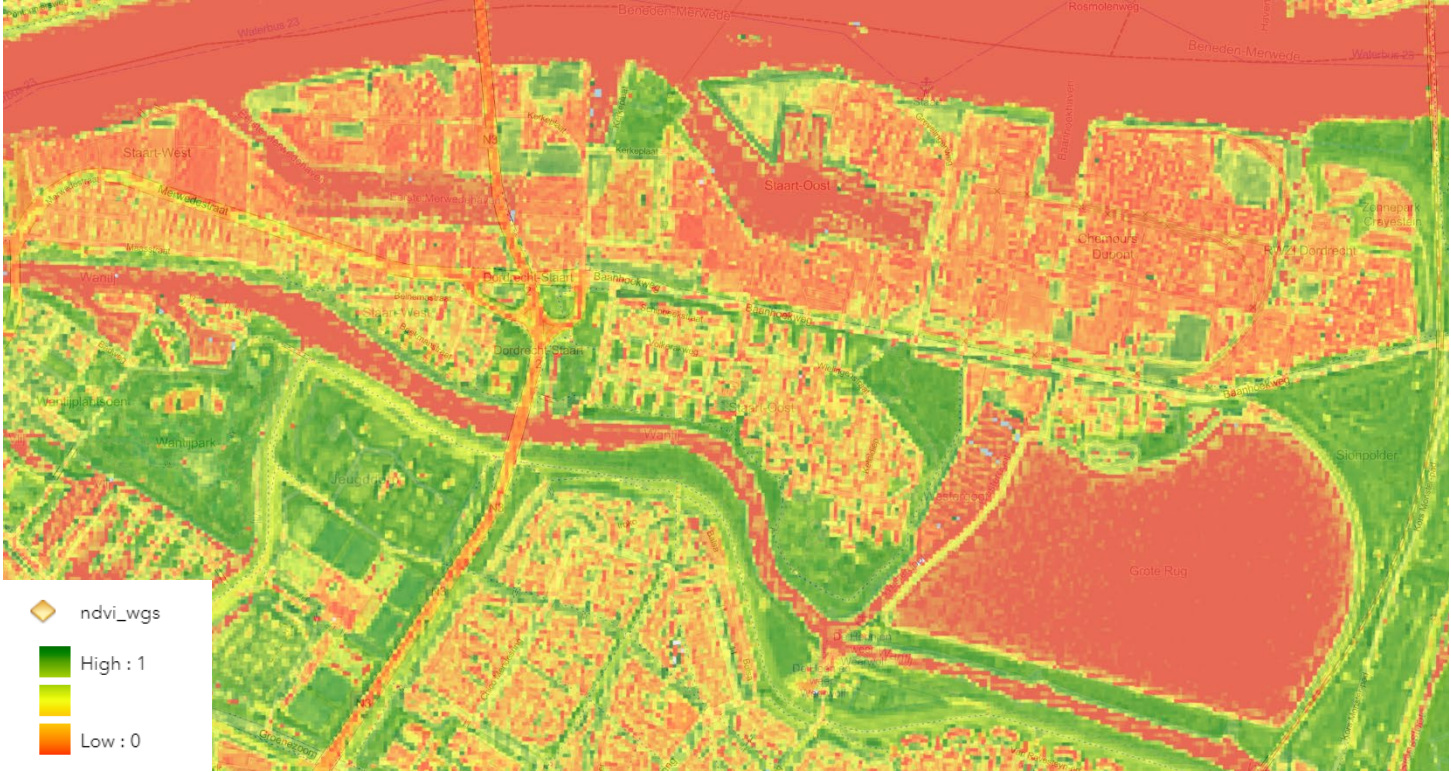
VEEL TE WEINIG BOMEN

Wat valt op?

Verspreid over de wijk vlakjes veel te weinig groen aanwezig. Grote vlakken concentreren zich echter veelal in het noorden van de wijk, bijvoorbeeld rondom de 1^e Merwedehaven.

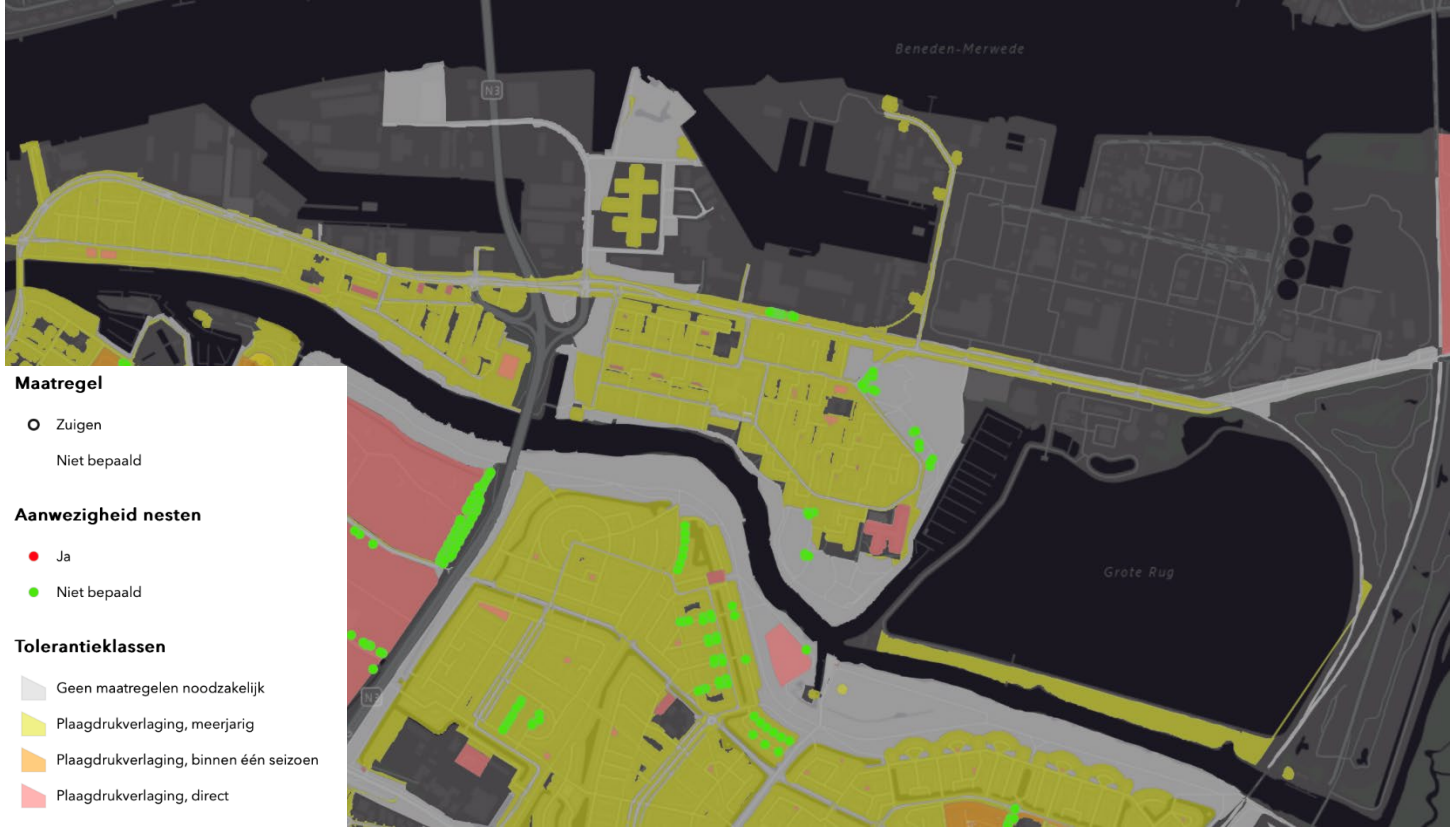
VEGETATIE

Wat valt op?

- De vegetatie scoort overwegend laag. Het noorden van de wijk geeft met name “een rode vlek”. Ook het water (Beneden-Merwede, Wantij, Grote Rug en de havens) vallen negatief op (de directe oevers lijken echter, vergeleken met andere wijken in Centrum, relatief groen).
- Echter zijn er ook een aantal geconcentreerde groene “plekjes”, bijvoorbeeld bij de Merwedepolder, het uiterste oosten van de wijk en Kerkeplaat/Veerplaat (Huis te Merwede).

EIKENPROCESSIERUPS

Ziekten en plagen treden op wanneer sprake is van een onbalans in het evenwicht van een ecosysteem. Deze onbalans kan ontstaan door klimaatverandering, ingrijpende veranderingen van het landschap, door invasieve exoten en door aanleg van zogenaamde monoculturen.

Aandacht behoevende ziekten of plagen die in Dordrecht voorkomen zijn: Botulisme, Essentaksterfte en Eikenprocessierups. **Klik hier** voor meer informatie. Ziekten en plagen leiden tot het verdringen of afsterven van andere soorten flora en fauna en hebben daarmee negatieve impact op de biodiversiteit. Om de achteruitgang van biodiversiteit door ziekten en plagen te stoppen hanteert Dordrecht een aanpak van signaleren, beheren en actief ingrijpen. Door gerichte onderzoeken wordt verdere verspreiding voorkomen. Dit wordt nader uitgewerkt in het ziekten en plagenbeleid.

Invasieve exoten

In Nederland komen inmiddels ca. 2170 exoten voor, waarvan bijna 1200 soorten definitief gevestigd zijn. Bekende en invasieve exoten in Dordrecht die een grote, negatieve impact hebben op de biodiversiteit zijn: Nijlgans, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw.

Deze soorten concurreren met inheemse soorten flora en fauna, welke zij verdringen met achteruitgang van biodiversiteit tot gevolg. Dordrecht is verplicht om verspreiding van de soorten op de Unielijst te voorkomen en zet zich aanvullend in om verspreiding te voorkomen of beperken van andere overlast gevende soorten die niet op de Unielijst staan, zoals de Japanse duizendknoop.

Wat valt op?

- Er zijn een aantal verspreide kleine gebieden waar de eikenprocessierups aanwezig lijkt te zijn en is bestempeld “direct ingrijpen”. De aanwezigheid van nesten is niet bepaald.

VOLKSTUINEN EN MOESTUINEN

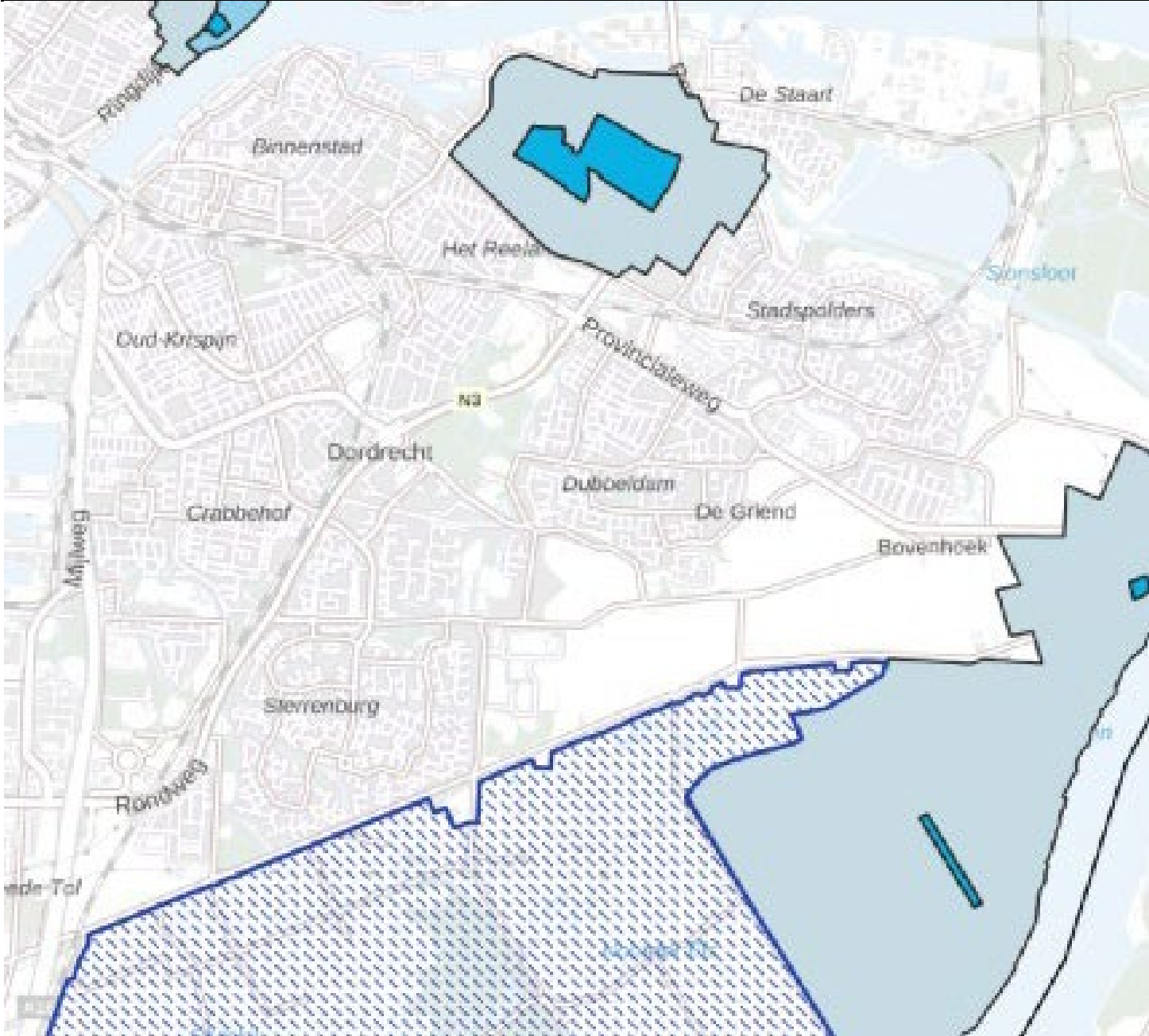
Waar kan ik wel groenten en fruit verbouwen? In een groot gedeelte van het grondgebied van de gemeente Dordrecht is de bodem schoon genoeg voor standslandbouw, zoals bijvoorbeeld Crabbehof, Sterrenburg en grote gedeelten van Stadspolders, Krispijn en Dubbeldam. Verder zijn er diverse locaties vinnen de ‘verontreinigde’ stadswijken waarvan de bodem niet is verontreinigd of inmiddels is gesaneerd door het aanbrengen van schone grond. Ook op deze locaties is dus standslandbouw mogelijk.

Wat valt op?

- Geen volks- en moestuinen aanwezig op de Staart.

GRONDWATER BESCHERMING

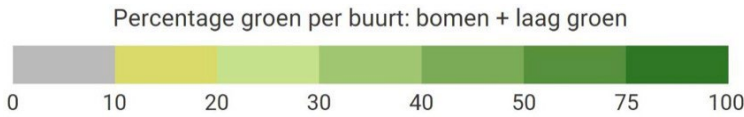
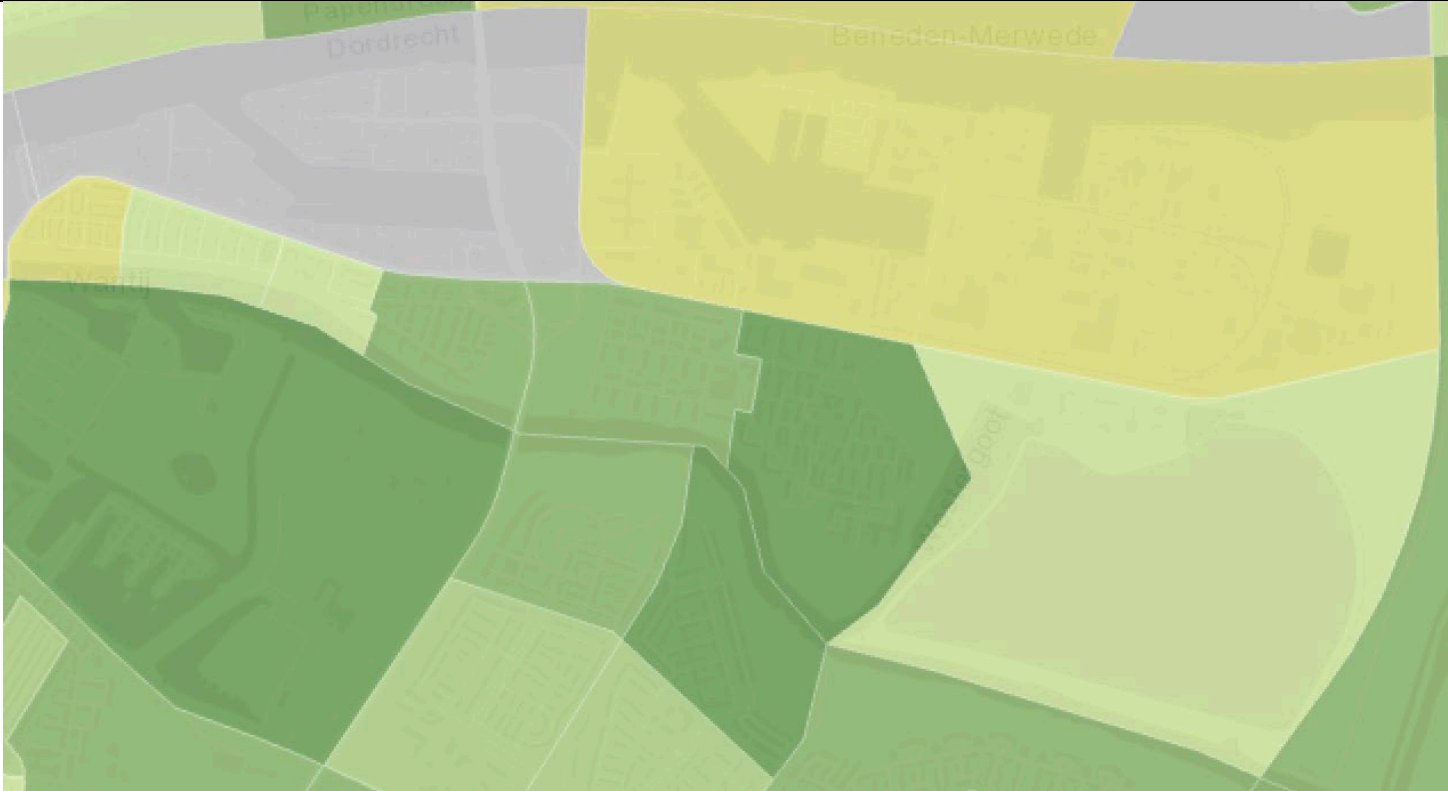
Grondwaterbescherming

- Boringvrije zone
- Grondwaterbeschermingszone
- Waterwingebied

Wat valt op?

- Belangrijke zone voor grondwaterbescherming aanwezig in het zuiden van de wijk, bij het Wantij, refererend naar in ieder geval “boring vrije zone”. Onduidelijk of het Waterwingebied nog binnen de grenzen van de wijk valt of eraan grenst.

GROEN/GRIJS

Wat valt op?

- Groen/grijs score is over het algemeen redelijk beperkt. Met name het noorden van de wijk, overeenkomstig met de andere analyses, scoort slecht. De Merwedepolder (oost) lijkt positief op te vallen met een relatief goede score.

CONCLUSIES

GROEN/BLAUW STRUCTUREN

Hoewel De Staart gekarakteriseerd lijkt te worden door een ruime aanwezigheid van water (Beneden-Merwede in het noorden, Wantij in het zuiden en o.a. Merwedehavens en Grote Rug binnen de wijk), lijken de oevers/kades in het noorden veelal beperkt groen. Dit beeld lijkt haaks op de ambitie voor natuurvriendelijke overs te staan.

“Groen op land” kent een sterke tweedeling. Het noorden van de wijk (omgeving Merwedehavens) lijkt overeenkomstig met de beperkt natuurvriendelijke oevers weinig groen op meerdere niveaus (bomen, groenstructuur, etc.). Het zuiden van de wijk lijkt relatief groen te zijn, al vallen ook hier duidelijke gaten in het groenbestand (o.a. omgeving Noorderkwartier en Amerstraat). Hoewel vergroenen van de gehele wijk dus gepast lijkt, lijkt de prioriteit in het noorden te liggen.

FLORA EN FAUNA

Overeenkomstig met de beperkte hoeveelheid groen in het noorden van de wijk, zijn de waarnemingen beperkt en ontbreken faunavoorzieningen.

Hoewel het zuiden van de wijk wel enkele faunavoorzieningen heeft, refereren de waarnemingen in dit gebied voornamelijk naar vaatplanten.